



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

The gift of

Georgina Lowell Putnam

HARVARD COLLEGE LIBRARY



ALBERT ÉS ERZSÉBET

Fülad Korukboth

295
88

(1)

HUNYADIAK KORA

MAGYARORSZÁGON.

ÍRTA

GRÓF TELEKI JÓZSEF.

10

TIZEDIK KÖTET.

Albert király és Erzsébet királyné ifjúkori aczélmetszetü képeivel, és hét hasonmással.

PESTEN,
EMICH GUSZTÁV KÖNYVNYOMDÁJA.
M. DCCC. LIII.

~~Aus 81852 3~~

Harvard College Library
July 1, 1914.
Bequest of
Georgina Lowell Putnam

Aus 82119.2 (10)

HUNYADIAK KORA.

TIZEDIK KÖTET.

OKLEVÉLTÁR.

I.

*A kolosmonostori convent bizonyoságot tesz az erdélyi birto-
kos nemesség és felsodúlt jobbágjai közt kötött barátságos
egyezkedésről, jul. 6-dikán 1437.*

Conventus Monasterii Beate Marie Virginis de Klus-Monotra, omnibus Christi fidelibus, tam presentibus, quam futuris presentium notitiam habituris, salutem in nomine Salvatoris. — Ad Universorum notitiam harum serie volumus pervenire: quod Nobiles viri Ladislaus filius Benedicti de Farkas, alter Ladislaus filius Gereu de Zamusfalva, Benedictus de Suk et Dionisius de Farnas, per Universitatem Nobilium ab una, parte vero ab altera — providi viri Ladislaus Biró, Vincentius Judex, et Ladislaus Bana, Egregii Ladislai filii Johannis Bani de Maróth in Alpréth, et Antonius Egregii Déseu de Losontz Jobbagiones in Magyar Bogáth commorantes, per Antonium Magistrum et Gallum in Kend, Thomam Magistrum in Zéék, Johannem filium Magistri Jacobi in Kluswár ex Hungarorum — et Ladislaum filium Galli in Anthus residentes Capitaneos et Belligeros, — nec non Paulum Magistrum de Vajdaháza Vexilliferum Universitatis Regnicolarum Hungarorum et Valachorum hujus Principatus Transylvanie, et pereandem Universitatem ad infrascripti effectui deducenda electi, coram nobis personaliter constituti parili voce et

unanimi relatu detexerunt et confessi sunt in hunc modum : quod
 quamquam predicta Universitas Hungarorum et Valachorum in
 his Partibus Transylvanie et quorumcumque possessionibus com-
 morantium, tum pro eo; quia Reverendus in Christo Pater Do-
 minus Georgius Lepes Episcopus Transylvanus suas Decimas ex
 parte ejusdem Universitatis Hungarorum sibi debendas currente
 moneta vilium Denariorum exigere nolens fere tribus annis ad ipsos
 accumulando, moderno tempore cum magna et ponderosa moneta
 extorquere voluisset, ipsos manifeste et indebite pregravando;
 propter quarum Decimarum non solutionem injuste imposuisset
 interdictum, sub quo interdicto Parentes ipsorum Patres scilicet
 et Matres, fratres et sorores, Filios ac Filias, aliosque ad eos
 pertinentes absque perceptione Sacramenti Eucharistie ac cete-
 rorum Sacramentorum Ecclesiasticorum ab hac luce transmigran-
 tes, extra Ecclesiam ac Cemeterium humi tumulassent, amaris-
 simo corde ac dolore mestissimo; — ceterum Sorores ac Filias
 eorum contra statuta ac ritum Sancte Romane ac Universalis
 Ecclesie observandum, ab Ecclesia minime observatum maritas-
 sent, seu nuptui tradidissent, — dein item quia per ipsorum
 Dominos terrestres vclut emptitii in gravem servitutum fuerint
 redacti, — cum enim de aliquorum possessionibus ad alia loca
 se transferre voluissent moraturos, rebus et bonis eorum etiam
 omnibus spoliatis abire minime permetterentur, et omnibus eorum
 Juribus libertatum privati penitus oppressi et importabilibus one-
 ribus aggravati, — pro reacquirendis et reobtinendis pristinis
 libertatibus, per Sanctos Reges cunctis hujus Regni Hungarorum
 Incolis datis et concessis, importabilibus onerum sarcinis depo-
 nendis et abjiciendis maturo inter se imito Consilio in montem
 Bábolna in territorio possessionis Alpréth predictae adjacente
 convenientes, super eorum negotiis maturius deliberando, mis-
 sis nuntiis ab ipsorum Dominis in dictis libertatibus Sanctorum
 Regum se conservari et a jugo intolerabilis servitutis colla eorum
 exsolvi humillime et devote supplicarunt. — Hujusmodi ipsorum
 supplicationibus iidem Domini ipsorum obtusis auribus non ac-
 cedentibus, sed prefatis nunciis eorum per Magnificum Ladis-
 laum Chaák Wayvodam Transylvanie detineri jussis et truncari
 et dimembrari, — cum ejusdem Wayvode, Lorandi Vice Way-

vode ipsorum et Magnificorum Henrici de Thamasi et Michaelis Jakch de Kusal Comitum Sicularum auxiliis Belli certamine insilentes, se ipsis opposuissent, et inito conflictu, multi ex utraque parte corruentes interiissent, tandem Omnipotentis Dei anante Clementia ex eorundem Nobilium ac Regnicolarum seu Populorum Universitatibus certorum Deum timentium Nobilium et proborum virorum per Gratiam Spiritus Sancti illustratorum cordibus ad faciendam pacem inter partes se interponentium mitigatis, et sedatis ipsius belli certaminibus ad totalis pacis et concordie devenissent unionem, quod se se mutuo et eorum alterutrum super universis, et quibuslibet interfectionibus ac mutilationibus, dimembrationibus, ceterorumque malorum generibus per eos sibi ipsis alternatim factis, et irrogatis expeditos, quietos et per omnia absolutos committentes, talem unanimi voluntate fecissent ordinationem et dispositionem sub gravimine fractionis fidei inter se inviolabiter observandam, hoc principaliter declarato: Quod ipsi cum subscriptis eorum dispositienibus, Deo et ejas Justitie, ac Sancte Matri Ecclesie, Sacreque Sancte corone, nec non Serenissimo Domino ipsorum Naturali, Domino Sigismundo Dei Gratia Romanorum Imperatori semper Augusto, ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. Regi, Juribusque Regalibus in nullo prejudicare intendentes, sed omni fidelitate servata — solum libertates ipsorum dudum a Sanctis Regibus concessas, nunc vero diversis superinductis abusionibus notabiiter oppressas et omnino abolitas, reassumere satagentes laborassent ipsi Incole; Regni Dominis ipsis scilicet Nobilibus seu Ecclesiasticis personis in qualicunque dignitate constitutis et preeminentibus rebellare, et malum inferre eisque nocere noluisent, imo nec attentaverint in futurum, — et quum ex variatione monetarum Denarii pro tempore currentium non solutione Decimarum Episcopalium dum se (inter) contrarietates, et discordie ac periculo premissa facta fuissent et enata, pro precavendis in futurum talibus periculis et vitandis disposuissent, et ordinassent: quod a modo in futurum in solutione ipsarum Decimarum Episcopalium pro viginti Capeciis unum florenum aut centum Denarios pro tempore currentes, ipsos florenos auri equivalentes dare, et solvere teneantur, tempore autem dicationis ipsarum Decimarum Episcopalium Decimator eorundem

familiaris et fantor Nobilium dicare non valeat ; nonas autem frugum et quorumcumque Bladorum sive seminum vel vinorum nullus omnino Magnatum , Nobilium et virorum Magnificorum aut quorumcumque hominum tam a propriis Jobbagionibus quam extraneis terrarum vel vinearum cultoribus de cetero accipere nulla tenus presummat. Illi vero qui in tenentis aliorum Dominorum vineas seu terras habere dignoscuntur , de vineis terragium consuetum, de terris arabilibus census seu proventum solitum solvere teneantur. Quum dein omnis violenta predatio et opressio Incolarum Regni ex eo oriri videbatur , ut qui voluissent se alias transferre moraturos, etiam spoliati abire non permittentur, ideo ordinassent, ut universi et singuli libere conditionis homines justo ipsius deposito terragio , suisque debitis persolutis, quocumque maluerint liberam et securam se transferendi habeant facultatem. Si quis autem Nobilium tales Jobbagiones alias ire volentes, calumniare et in eorum rebus damnificare vellet, tunc Comes Provincialis cum tribus marcis deducere teneatur. Illi autem, qui pro eorum excessibus iudicio aut terragii depositione convenirentur, non alias nisi expurgati abire valeant, — Jobbagiones vero clam, terragio minime deposito recedentes , seu a facie Juris et Justicie se absentantes , Dominus eorum iudice, Juris Regni consuetudine, a suo Iudice ordinario repetat, suo proprio, ac aliorum duorum Juramentis clam recessos, seu a facie Juris absentantes comprobando. Item ordinassent quod de rebus illorum — qui absque sobolis solatio, uxore remanente — decessissent, Dominus Terrestris non plus, quam unam pecudem triennem recipere valeat, et omnes res sic decedentium ad uxores et consanguineos eorum, si quos habuerint, condescendant. Si qui vero uxore, heredibus ac consanguineis forent destituti, de rebus et bonis eorum, quibus maluerint, testamentum facere valeant ; et tallum Testamentum Domini Terrestris mutare non valeant , illorum autem res, qui uxore, prolibus et consanguineis careant et absque Testamento decederent, Domini Terrestris possideant, — ordinassent etiam et firmiter observandum statuissent, quod singulis annis perpetuis futuris temporibus semper ante Festum Ascensionis Domini de quibuslibet villis et possessionibus ac Oppidis duo senes, animo sagatiores et fidedigniores, una cum prefatis Ca-

piteneis, vel aliquibus saltem eorum, aut aliis pro tempore constituendis, ad predictum montem Babolna convenient, ibique iidem Capitanei vel alter eorundem ab eisdem senibus inquirere et investigare valeat, utrum Domini eorum ipsos in eorum libertatibus conservaverint, aut non, et si aliquis Nobilium premissam ordinationem cum infrascriptis clausulis in toto vel in aliqua parte violasse; et eisdem contrarium fecisse repertus fuerit, perjurus habeatur, et ceteri nobiles ab illius defensione se retineant, et retrahant. Item in censibus solvendis, muneribus dandis, servitiis exhibendis ordinassent; quod si Literas Sancti Stephani Regis, aut successorum eiusdem in quibus libertates et Statuta habentur ab Imperiali Majestate possent impetrare, censum annualem solvere, munera dare et servitia exhibere hoc modo teneantur; ... quod pro censu annuali quilibet Jobbagionum decem Denarios pro tempore currentes, non plures, in Festo Sancti Stephani solvere teneantur. — Pro muneribus autem eorum talibus Dominis Terrestribus qui molendinum, seu molendina haberent, in Festo Nativitatis Domini unum cubulum avene et duas tortas, in Pasca similiter duas tortas, et in Festo Patroni Ecclesiarum similiter duas tortas et unum pullum dare teneantur. — Illis autem Dominis qui molendina non haberent in Festo Nativitatis Domini unum cubulum avene, et similiter duas tortas — et in predictis aliis Festivitatibus alia ut prenarantur dare debeant, in servitiis vero exhibendis una die falcare, aut metere, et obstacula molendinorum relevare, suoque more alias consveto in debita structura conservare teneantur. Item Decimam seu alium censum porcorum et apum, sicuti in aliquibus tantam temporibus, signanter sub castris tam ab Hungaris quam a Valachis huc usque exigebantur, et censum vulgo Ako appellatum Dominis Terrestribus nemo solvere teneatur. Item idem Camerarius Salium Regalium justa et consveta servitia Regie Majestatis Jobbagiones in eisdem locis Camerariis residentibus semper fideliter exhibere debeant, ad coacta autem servitia, tam in salibus quam aliis oneribus deferendis Camerarius eisdem violenter compellere non presumat. Item idem Camerarius vina non in aliis domibus vel locis, quam in propria domo Camerarii propinare valeat, et tempore propinatorum vinorum suo-

rum, alios a propinatione.... vina propinantes interdicere non valcat. — Item hoc declarando statuunt, quod si, in Literis Sancti Stephani Regis seu tenoribus earundem totales constitutiones, et ordinationes consvetudinis expresse non habentur, — sub quibus ipsi Regnicole sub Dominis constituti remanere debeant, ex tunc ipsi Regnicole ex se ipsis dictos fidedignos, et Deum timentes atque in gremio sagaces eligere debeant, — qui electi una cum ceteris et probis Nobilibus per Universitatem Nobilium ad id eligendis, simul considentes, et super his mature tractantes disponant et ordinent in quibus ritibus et consvetudinibus perpetuis temporibus tam ipsi, quam successores eorum pacifice et quiete valeant permanere. Item statuissent et ordinassent ac irrefragabiliter observandum commississent, ut quacunq[ue] exercitualis Expeditionis necessitate superveniente, prefati Domini Episcopus, Wayvode et Comites Siculorum atque Regnicole seu alii cuiuscunq[ue] status et conditionis homines, qui exercituare tenebuntur, victualia necessaria hoc modo recipiant, — quod tempore estivali in campo, tempore hyemali in villis seu civitatibus descendant, et Ductor Belli seu Capitaneus Villicos circum jacentium Possessionum vel Judicem Civitatis ad se convocare, et super eo, quod victualia Foro seu precio chariori vendere non permittant, nec aliqui presumant — jurare faciat et sic exercituantes ipsa victualia justo precio estimato et non violentia ac defalcato valore, sicuti huc usque fecisse perhibentur — emant, et in quantum ipsa victualia inveniri possunt non abnegentur et abunde administrentur; — voluissent etiam et ordinassent, quod Barones qui juxta preceptum Regium et dispositionem Regie Mattis pro tuitione Regni Banderia sua semper prompto apparatu habere tenentur, et certos exploratores atque fideles conservare, in futurum tales exploratores teneant, et ipsos Regnicolas pro incerto exercitualiter consurgere non adstringant, et per frivolas et vanas, atque fictitias novitatum adinventiones Regnum et Regnicolas non opprimant. — Item ordinassent et commississent ut quisq[ue] et ubicunq[ue] quispiam Nobilium, in qualicunq[ue] animi sui merore, seu indignatione interfectiones, seu verberationes, aut sanguinum effusiones prenarratas Jobbagionibus suis, aut extraneis premissis factis interessentibus exprobrandi, vel

vindicandi animo in facie opponeret, et hoc adminus duobus aut tribus testibus idoneis legitime comprobari posset, ex tunc talis fidefragus, sive perjurus habeatur et Regni Nobiles a defensione eiusdem se abstrahant; e contrario si etiam quicumque ex Jobbationibus ipsorum Nobilium tam propriis Dominis, quam aliis Nobilibus se extollentes hoc idem facere attentarent, aut previa ratione contra eosdem Nobiles insurgerent, et in eos modo simili modo aut tribus testibus comprobarent, in Capitali sententia et amissione omnium bonorum vincantur ipso facto. — Item firmiter inhibendo commisissent, ut nullus ex Universitate Nobilium prenomatos Capitaneos et electos homines, aut quospiam ex eorum Universitate, ratione premissa, motivoque ullo unquam tempore, impedire, perturbare, molestare, et damnificare et eis quoquo modo nocere presumant, aut quoscunque Domini Wayvode et Comites Siculorum seu Dominus Episcopus, nec non Lorandus Vice Wajvoda, vel Comites provinciales, sive quicumque alii cujuscunque status et dignitatis, ac preeminentie homines, et quocunque forsitan inducti ingenio contra prenotatos Capitaneos, ipsorumque Universitatem, aut quempiam ex ipsis insurgere attentarent, et eis nocere vellent, ex tunc perjuri habeantur, et ipsa Universitas Nobilium seu aliquis ex ipsis penes eosdem Dominos Wajvodas, Comites Siculorum, Dominum Episcopum, Lorandum Vice Wajvodam, aut alios quoslibet ad stare, et eisdem auxilium ferre, non presumant, in contrarium vero facientes perjuri habeantur. — Commisissent etiam ut Decimas Episcopales aliquibus annis non solutas, cum quinque Denariis nunc currentibus, videlicet pro viginti Capecys centum Denarios, quinquagesimas vero Regali juri dicatas, prout est dicata, non exspectando relationem a Regia Majestate super alleviatione ejusdem, exsolvant. Statuissent preterea et firmiter observandum ordinassent; ut si Litteras Sancti Stephani Regis, aut earum tenores sub sigillo Regie Majestatis, aut Domini Palatini, sive Comitum Curie Regie Majestatis, vel alterius Capituli, nuncii Nobilium et Regnicolarum ab ipsa Regia Majestate obtinere et apportare voluerint, — ex tunc prescriptis constitutionibus et ordinationibus cassatis, et annihilatis juxta libertates, per ipsum Sanctum Regem Stephanum concessas — — —

Litterasque super eisdem emanatas, aut in quibus tenores earundem continentur, invenire et habere non possent, — ex tunc prenotate constitutiones, seu decretationes cum constituendis, ut premittitur, et decretandis in eorum vigoribus perpetuis futuris temporibus permaneant irrevocabiliter valiture. — Tali obligationis vinculo interposito, ut si que partium predictarum Universitatum Nobilium scilicet et Regnicolarum, vel quivis ex iisdem Universitatibus singularis videlicet persona, in premissis omnibus, aut premissorum aliquo articulo, vel aliquibus articulis persistere nollet, aut quoquo modo retractare attentaret, ex tunc talis ipse, vel quispiam ex ipsis, contra partem alteram in premissis perseverantem fidefragus habeatur, et Regnicole a defensione talium se retineant et abstrahant, — adque omnia premissa et premissorum singula, prenominati Ladislaus filius Benedicti — alter Ladislaus filius Gereu, — Benedictus de Suk, et Dionisius de Farnas se personaliter — dictorum vero Nobilium Universitatem auctoritate per eandem ipsis concessa, — annotati vero Ladislaus Biro, Vincentius Judex, Ladislaus Bana et Antonius se similiter personaliter — memoratos vero Capiteanos, seu Belligeros et Vexilliferum eorum, ipsorumque Universitatem auctoritate modo simili ipsis concessa obligarunt coram nobis; — in cujus rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes Litteras nostras privilegiales sigilli nostri appensione munitas duximus concedendas. — Datum Sabatho proximo post Festum Visitationis Beate Marie Virginis. — Anno Domini millesimo quadringentesimo trigesimo septimo.

II.

Albert magyar király tudósítja idősb Fridrik osztrák herceget, hogy ő és felesége Erzsébet a közelebbi újév napján Fejérvárt megkoronáztatott. Buda, január 9-kén 1438.

Dem Hochgeborn fürsten unserm lieben Vettern Herzog Fridreichen dem Eltern Herzogen ze Österreich etc.

Albrecht von gotes gnaden Künig ze Vngern Dalmacien vnd Croacien herczog ze Österreich vnd Markgraf ze Merhern etc.

Hochgeborner Fürst, und lieber Vetter. Als wir deiner lieb am nachsten haben verschriben, wie wir, vnd die Irleucht fürstinn fraw Elisabeth, vnser liebe Gemahel, wern zu Künig, vnd Küniginn, ze Vngern erwelet worden. Verkünden wir, deiner lieb aber zu sundern frewden, daz wir vnd die egenant vnser liebe Gemahel, nu nachst an dem Ehemweichtag, in gegenwürtikait vil Prelaten, Lantherren, vnd Inwonern des Königreichs ze Vngern, zu Weisseburg, von gab, vnd verhenngnuss vnser herren Jesu Christi gekrönet worden sein, an all intrag, vnd widerwertikait, des wir got den almechtigen innicleich loben, vnd seinen götlichen gnaden pilleich dankhen, So ist vns heut ain schreiben von vnsern Reten, vnd dienern die wir gen Prag zu der Lanntschaft ze Behem haben gesannelt, kömen, desselben briefs abschrift wir dir sennden hieinn beslossen *), daran du wol magst vernemen, wie vnser sachen daselbs ain gestalt haben, vnd geschikhet sein, das alles verkünden wir deiner lieb, aber in sunderm wolgetrawn, vnd zu sunderleichen frewden, wan wir zweyfeldn nicht, wenn du das vernemest, du emphahest dauon mitsampt vns frewde, vnd guten mut, wan wir ye desgeleichen widerumb frewd, vnd gutn mut gewinnen, so wir hörn, vnd vernemen, daz es deiner lieb, in deinen sachen gelükeich, vnd nach deinem willen geet, als das wol pilleich ist, vnd wie sich vnser sachen verrer werdent schikhen, wellen wir deiner lieb auch zewissen tun. Geben zu Ofen, an Phincztag nach sant Erhartstag. Anno etc. Tricesimo octavo, vnser Reich des Vngri-schen etc. in dem ersten Jare, —

comissio propria domini
Regis facta in consilio.

A csász. királyi titkos levéltárból.

*) Sajnálni lehet, hogy ezen melléklet nincs meg.

III.

A kartauziak nagyobb házának perelje és közönséges káptalanja az ifiabb Fridrik osztrák herceget részesíti szerzetének minden akármí módon szerzett, vagy szerzendő érdemeiben. Május 14-dikén 1438.

Illustrissimo principi Domino Friderico Juniorj duci Austrie, Styrie etc. Humilimi sui Capellani, Fratres Franciscus prior maioris domus Cartusie Ceterique diffinitores capituli generalis. Salutem eternam et orationum suarum in domino suffragium salutare. Licet lex divine pietatis nos omnibus astringat. Illis tamen amplius et specialius obiigamur, quorum erga nos et ordinem nostrum caritatis et benignitatis affectum lacius experimur. Vestre proinde excellencie dignitatem ad instantiam quidem supplicem capellanorum vestrorum, Johannis Maurbacensis et Friderici Gemnicensis domorum vestre fundacionis priorum, carissimorum fratrum nostrorum, nunc in eisdem partibus etiam visitorum. Ipsorumque conuentuum. Necnon dilecti fratris nostri Cristofori prioris in Seycz. ipsiusque conuentus. In nostrarum orationum participium recipimus per presentes. Ita ut quidquid per nos et posteros nostros in omnibus domibus ordinis nostri presentibus et futuris, sive in missarum celebracionibus, aut alijs pijs et religiosis exercicijs operari dignabitur nostri clemencia saluatoris vestre illustrissime dominacionis personam velimus esse participem semper in vita vestra pariter et in morte. Concedentes insuper vestre dominacioni de gracia speciali, post diem obitus vestri quem omnipotens deus felicem faciat et beatum longis per prlus indultis spacijs bone vite. In qualibet domo ordinis nostri, Tricenarium defunctorum. Vna cum assotiatione anniuersarij more ordinis solito. Et signanter plenum monachatum cum psalterijs in provincia alamanie superioris. Datum sub sigillo maioris domus cartusie predictae. In testimonium premissorum. Anno do-

mini Millesimoquadringsimo trecesimo ottauo. Sedente nostro capitulo generali die xiiij mensis May.

A csász. királyi titkos levéltárból.

IV.

Albert király Pachel Péternek, valamint János és Zsigmond fainak némelly idegen borok szabad behozatalára, kimérésére, eladására engedelmet ad (kivonatban). Prága, július 10. 1438.

(Albertus)

Item data est libertas petro pachel Johanni et Sigismundo dicti petri filiis, quod possunt sequi et adducere ad Curiam Regalem cum vino Italico videlicet Malmasia Romania Rivolia Muscatella aliisque Italicis vinis, Et quod ipsi et ipsorum familiares presentium ostensores huiusmodi vina in Imperio sacro ac Regnis Hungarie et Bohemie ac terris eisdem regnis subiectis sine exactione pecuniarum libere propinare emere et vendere et sine impedimento et contradictione officialium Curie et aliorum quorumcumque possint, Et ipsi per terras dominia tenuta districtus Civitates Castra Opida villas et alia loca tam per terram quam per aquas, absque aliquo solutione thelonei tributi tricesime parte aut alterius cuiuscumque exactionis genere, omnique impedimento remoto transire stare morari et redire totiens quotiens opus fuerit, ducere possint etc. Datum prage Anno etc. XXXVij. die X mensis Julij (Anno domini MCCCCXXXVij).

D. Schawberg
hermannus.

(Reichsregistratursbuch M. fol. 11. a.)

A csász. kir. titkos levéltárból.

V.

Albert király megint Pachel Péternek és fainak tíz écre engedelmet ad, hogy évenként egyszer tíz lovat Magyarországból ki-, és négy málha posztót az említett országba, vagy az osztrák fejedelemségbe bévíhessenek minden harminczad nélkül. Prága, július 18. 1438.

Albertus etc. vniuersis et singulis etc. venerabiles illustres Nobiles et fideles Dilecti Quia providis viris petro pachel necnon Johanni et Sigismundo pachel eiusdem petri filiis fidelibus nostris dilectis, presentium exhibitoribus propter fidelia et accepta Servicia nostre Maiestati per eosdem ad presens exhibita et infuturum eo fervencius exhibenda hanc duximus gratiam faciendam specialem quam eciam eisdem auctoritate nostra Regia facimus presentium per vigorem, videlicet quod prefati petrus Johannes et Sigismundus aut vnus ipsorum semel in anno duntaxat, a die date presentium usque ad decem annos sese continue sequentes computando, decem equos extra regnum nostrum hungarie absque aliquali solucione pecuniaria facienda ac sine impedimento et quorumcumque tricesimatorum Mutariorum et tributariorum et aliorum officialium in regno nostro hungarie existencium contradiccione libere et secure educere valeant atque possint, Insuper ex vberiori nostra gratia predictis petro Johanni et Sigismundo indulgimus et presentibus indulgemus ut ipsi aut vnus ipsorum similiter semel in anno duntaxat, in prefatis decem annis sese ut premittitur sequentibus et a die date presentium computandis quatuor ballas cum panno ad ducatum nostrum Austrie vel ad regnum nostrum hungarie prout ipsis expediens fore videbitur, absque aliquali solucione Mutariorum tricesimatorum tributariorum et aliorum quorumcumque officialium in predictis regno nostro hungarie aut ducatu Austrie existencium contradiccione libere et secure adducere valeant atque possint, sic tamen quod pre-

dictis decem annis completis prefati petrus Johannes et Sigismundus huiusmodi gracia non ntantur, Idcirco vobis omnibus et cuilibet vestrum, eosdem petrum Johannem et Sigismundum aut vnum ipsorum sincero recomendamus affectu desiderantes, vobisque precipientes mandamus Quatenus ipsos aut vnum ipsorum in huiusmodi gracia non impediatis, sed eosdem prefatos decem equos extra prefatum regnum nostrum hungarie sicut promittitur educere et quatuor Ballas cum pannis ad ducatum nostrum austrie vel ad regnum nostrum hungarie semel in anno duntaxat absque solucione thelonei tributi tricesime mute aut alterins cuiuscunque exaccionis genere omnique impedimento remoto libere et secure adducere permitti faciatis, secus in premissis non facturi prout nostram indignacionem gravissimam volueritis arcius euitare Datum prage sub appenso die XVIIj. mensis Julii anno etc. XXXVIIj. (1438.)

(Reichsregistratursbuch M. fol. 11. a.)

A csász. kir. titkos levéltárból.

VI.

Albert király Ragusa városának Zsigmond által octob. 28. 1387. adott minden szabadalmait megerősítvén, e felett azt arról is biztosítja, hogy királyi bére soha sem fog elidegeníttetni, hanem azt mindig egyenesen a királyi kincstárba fizetheti be. Prága, julius 30. 1438.

Commissio propria domini Regis.

Nos Albertus dei gratia Romanorum Rex semper Augustus ac Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex, ac Dux Austrie etc. Presentis et postere etatis hominum noticie harum tenore volumos fieri manifestum Quod quamquam celsitudinis Regie sue dignitatis suadente officio, ut plurimum interesse dinoscatur ad cunctorum suorum fidelium honesta desideria propensius inclinari eorumque votis suam beniuolenciam ad-

aptare, Longe tamen fortius, accuraciusque et celerius illorum postulatis exaudicionis consuevit gracia obuiare, quos diuersis aduersitatum impulsibus agitados, in actu fidelitatis continuos varietas obsequiorum comperijt et laboris indefessi assiduitas Regij fauoris dignos euidenti omnium iudicio comprobavit, Sane venientes in presenciam nostre celsitudinis fideles nostri Nobiles et Egregii Johannes de Gondola Michael Marini de Restis, et Jacobus de Georgio, Ciues nostre Ciuitatis Ragusiensis, Ambasiatores scilicet et Nuncii solempnes Communitatis eiusdem Ciuitatis, nobis, in eorum, ac ipsius Communitatis nominibus, exhibuerunt et presentarunt quoddam transscriptum litterarum seu priuilegij quondam Excellentissimi recolende memorie principis, domini Sigismundi Romanorum Imperatoris semper Augusti, ac Hungarie Bohemie etc. Regis, patris nostri carissimi, anno primo Coronacionis sue, in Regem hungarie confectarum quibus scilicet mediantibus, ipse quondam dominus Sigismundus Imperator et Rex, priuilegia antiqua, super limitacionibus libertatum, consuetudinum prerogatarum constitutionum et statutorum ipsius Comunitatis emanata, dignoscitur confirmasse, Quodquidem transscriptum nobis ut premisimus exhibitum, vt eidem, sed et pretactis literis, dicti quondam domini Sigismundi Imperatoris originalibus, eidem verbotenus insertis eo efficacior fides adhibeatur, duobus Sigillis, vno Archiepiscopali, et alio Capituli, loci pretacti cum certorum Notariorum publicorum subscripcione, fuerat consignatum, tenoris subnotandi, Supplicantes Serenitati nostre prefati Ambasiatores, in ipsorum, ac dicte Comunitatis, personis, humiliter et deuote, ut huiusmodi literas antefati quondam domini Sigismundi Imperatoris et Regis, in pretacto transscripto denotatas ratas habendo atque gratas huiusmodique transscriptum literis nostris priuilegialibus verbaliter inserifaciendo pro eisdem perpetue valituras, dignaremur confirmare, Cuiusquidem transscripti tenor per omnia sequitur in hec verba **H o c e s t e x e m p l u m** Cuiusdam priuilegij Regij, cui ad cordulas serici, appensa est bulla rotunda Regia, in cera Alba, in qua ab vno latere sedet Rex coronatus, in Catedra, ab alio latere est Crux duplicata, sculpta in scuto, Cuius Tenor de verbo ad verbum talis est,

Sigismundus dei gracia Hungarie Dalmatie Croatie Rame Seruie Galicie Lodomerie Comanie Bulgarieque Rex, ac Marchio Brandenburgensis, Sacri Romani Imperii Archicamerarius, necnon Bohemie et lucemburgensis heres, Omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presencium noticiam habituris, Salutem in omnium saluatore, Quoniam Rex magnus dominus super gentes suas, Is digne fari potest, qui multitudine populorum gratulatur, vt pacis pulcritudine et quietis tranquillitate sedeat Civitas plena populo et vita oppulenta perfruatur Proinde ad vniuersorum noticiam tam presencium quam futurorum, harum serie volumus peruenire, quod fideles nostri prouidi et sapientes viri Junius de Sorgo, et Marinus de Bona, Ciues Ragusienses, Ambasiatores scilicet et Nuncij fidelium nostrorum de Ragusio, suis et eorundem Conciuium suorum Ragusiensium, in personis, nostrum Regalem adeuntes conspectum, nobis exponendo declararunt, quomodo ipsi nonnullas haberent literas, olim serenissimorum principum dominorum Ludouici Regis, patris et Elizabeth matris, beatarum recordacionum, ac Marie dicti Regni Hungarie Reginarum, Consortis, videlicet nostrarum carissimarum priuilegiales, super limitacione libertatum, consuetudinum, prerogatiuarum, constitucionum et statutorum eorundem, facta confectas, Sed easdem tum propter incapacitatem temporis instantis tum etiam racione discriminum et longam viarum distanciam, in specie nobis transmittere et apportare minime valuissent, Supplicantes nostro Regali culmini humotenus prouoluti, ut intuitu fidelium seruiciorum ipsorum predictas literas dictorum quondam dominorum Ludouici Regis, Elizabeth ac Marie Reginarum priuilegiales, ratificare, ac pro ipsis et eorum successoribus perpetuo valituras, nostro dignaremur perempniter priuilegio confirmare Nos itaque considerantes fidelitates et fidelium seruiciorum laude digna merita, que ijdem fideles nostri Ragusienses, primitus ipsi olim domino, Ludouico Regi patri, et Elizabeth matri, necnon Marie Reginis hungarie Consorti nostris percaris, ac tandem nobis, solium et scepra regiminis eiusdem Regni feliciter fauente domino adeptis et sollempniter gubernantibus, summa cum diligencia, semper in pura fidelitatis constancia nobis te nostro sacro diademati obseruanda perseuerando signan-

ter in vigili custodia ipsius Ciuitatis , nostre impenderunt, et adhuc anhelant exhibere , humilimis et deuotis supplicacionibus eorundem fidelium nostrorum Ragusinorum benignitate Regia inclinati , prenotatas literas predictorum dominorum Ludouici Regis et Elizabeth ac Marie Reginarum , super dicta limitatione ipsarum libertatum, consuetudinum , constitutionum , et statutorum eorundem, Juste et legitime confectas , quo ad omnes suas continencias, clausulas, articulos, et puncta, ratificamus ac easdem presencium literarum nostrarum priuilegialium patrocinio mediante pro ipsis et eorum successoribus, perpetuo valituras, confirmamus, Et vt prefati fideles nostri Ragusienses, respectu suorum famulatum, se senciant Regia remuneratione premiatos, Ceterique ad fidelitatis obsequia nobis obseruanda diligentius animentur , de fidelibusque fideliores efficiantur, Volentes ipsos maiorum libertatum prerogatiuis decorare, Similiter ad ipsorum supplicacionem, eisdem annuimus, fauemus, et consentimus graciose, vt ipsi et eorum successores, quemadmodum alias , sic et nunc, ac deinceps, perhempnis in temporibus, Juxta antiqua statuta, et consuetudines ipsius Ciuitatis nostre, Rectores et Iudices, nobis tamen et Sacre Corone nostre fideles, inter se eligendi, conseruandi, ac deponendi, terrasque seu territoria ab hominibus terrarum Bozne et Rascie pro utilitate ipsorum et dicte Ciuitatis nostre, Saluis tamen terris quas ceteri Reges hungarie predecessores nostri tenuerunt et possiderunt, precio comparandi, et alio quouis modo acquirendi, et in vsum ipsorum ac comodum dicte Ciuitatis nostre applicandi, annectendi appropriandi, et perpetuo conseruandi necnon census ipsorum annualem solito more ex parte eorum nobis prouenire debentem, per certos eorum homines, nobis , et ad nostram Cameram , singulis Annis subsequentibus, semper per totum Mensem Marcij transmittendi, et persoluendi, tutam liberam et absolutam, habeant facultatem, In cuius rei memoriam, firmitatemque perpetuam, presentes concessimus literas nostras priuilegiales pendentis et autentici Sigilli nostri dupplicis munimine roboratas, Datum Bude per manus venerabilis in Christo patris et domini , domini Johannis Episcopi Agriensis et Electi ecclesie Strigoniensis Auleque nostre et Reginalis maiestatum

Sammi¹ Cancellarij nostri dilecti et fidelis, Anno domini Millesimo trecentesimo octuagesimoseptimo, quinta Kalendas Nouembris, Regni autem nostri Anno primo, venerabilibus in Christo patribus et dominis, Valentino tituli sancte Sabine sacrosancte Romane ecclesie presbitero Cardinali et alme ecclesie Quinqueecclesiensis gubernatore, eodem domino Johanne Episcopo Agriensi, electo ecclesie Strigoniensis ludouico Collocensi Petro Jadrensi et Vgulino Spalatensi, Archiepiscopis, Ragusiense sede vacante, Johanne Waradiensi, Emerico Transsiluanensi, Johanne Zagrabiensi Episcopis, altero Johanne Boznensi Demetrio Wesprimiensi, Gregorio Nitriensi electis, Johanne Jauriensi, petro Waciensi Johanne Sirmiensi, Triguriense similiter sede vacante, Johanne Chanadiensis, Paulo Tininiensis Michaele Scardonensis Johanne Nonensis, Matheo Sibiricensis, Johanne Cartalensis, Nicolao Corbauiensis et Johanne Seniensis ecclesiarum similiter Episcopis, Ecclesias dei feliciter gubernantibus, Necnon Magnificis viris Stephano Regni nostri palatino, et Judice comanorum, Ladislao Waywoda Transsiluano, comite Emricho bubek Judice curie nostre ladislao de losoncz tocius Regni Sclauonie, Stephano de eadem losoncz zewriniensi, dijonisio filio Thome Regnorum dalmatie et Croacie, Nicolao de Gara Machovien, Baniš, Nicolao zambo Tauarnicorum, Leustachio de Ilsua Janitorum, Georgio de Chithnuk dapiferorum, Nicolao de peren pincernarum eodem domino Stephano, Palatino Agazonum nostrorum magistris, aliisque quampluribus Regni nostri Comitatus tenentibus et honores *Nos igitur prefatorum* Ambasiatorum, antelate Comunitatis deuotis supplicationibus, sublimitati nostre vti prefertur porrectis, benignitate Regali exauditis clementer et admissis pretactas literas annotati quondam domini Sigismundi Imperatoris et Regis prenarrato transscripto, presentibus nostris literis de verbo ad verbum, sine diminucione, et augmento aliquali, inserto, et transsumpto, omni prorsus suspicione carenti, expresse denotatas quo ad omnes earum contentientias clausulas et articulos acceptamus approbamus et ratificamus, easdemque nichilominus, requirente preclare fidelitatis constancia, et famulandi promptitudine, quibus dicta Comunitas diuis hungarie Regibus nostris predecessoribus, se multipharie

gratam reddere studuit Idipsumque eciam in futurum eam facturam non dubitamus, simulcum omnibus libertatibus, et gracia- rum prerogatiuis, eiusdem Comunitatis de mera nostra Re- gali auctoritate, et potestatis plenitudine, ex certa que sci- encia nostre maiestatis pro ipsa comunitate, perpetuo valituras, confirmamus, et nichilominus ex habundanciori nostre liberali- tatis dono. ad humilime supplicacionis instanciam pretactorum Ambasiatorum antelate Comunitatis Ciuitatis Ragusiensis, per eos maiestati nostre oblate, eidem Comunitati annuimus et faue- mus, ac pro uberiori ipsius alleuiamine decernimus, vt a modo imposterum, Censum eiusdem annum, quem maiestatati nostre, et fisco nostro Regio solito more soluere, et ad Cameram no- stram Regiam, deferri facere obligatur, singulis successuris tem- poribus, ad huiusmodi nostram et successorum nostrorum Regum Hungarie duntaxat Cameram, et nullipiam alteri soluere, et trans- mittere, astricta sit et obligata, promittentes nostro et successo- rum nostrorum Regum scilicet hungarie nominibus, quod neque nos, sed nec dicti nostri successores Reges Hungarie, huius- modi Censum annum, cuiquam alteri deputabimus, aut in donum trademus, sed deferri faciemus quoquomodo, presencium patro- cinio mediante, In cuius rei memoriam, firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras priuilegiales propter ab- senciam Sigilli nostri, quo vti Rex Hungarie utimur, Sigillo no- stro minori pendentj autentico, quo velutj Romanorum Rex frui- mur munimine roboratas, Datum in Ciuitate nostra Pragensi, penultima die mensis Julij Anno domini Millesimo Quadringente- simo Tricesimo octauo.

Gratis ad petitionem domini Regis.

A csász. kir. titkos levéltárból.

VII.

Albert király Ragusa városának megköszöni a neki küldött tetemes ajándékot és azt tudósítja arról, hogy kívánságait mindenekben teljesítette, hűsége tovább folytatására felszólitván. Thabor alatti főtanya, aug. 14. 1438.

Nobilibus et prudentibus viris Rectori Consilio et comuni nostre Ciuitatis Ragusij fidelibus nostris grato sincereque dilectis

Commissio propria domini regis.

Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus ac Hungarie Bohemie dalmatie Croacie etc. Rex, ac dux Austrie etc.

Nobiles et prudentes viri fideles nostri sincere dilecti, Solempnes fidelitatis vestre nuncios, hacuice ad maiestatem nostram, transmissos, grato vultu suscepimus, eosdemque leta facie fuimus contemplati, quibus impositam eis legacionem, tam disserte quam eleganter, coram Serenitate nostra exponentibus, ea singula que iidem vestro nomine, coram nobis vocaliter perorarunt plene intelligentes, largum preclare fidelitatis vestre munus ibidem nobis, vestri parte per eos oblatum, gratanter tulimus ab eisdem, vobis superinde grates condignas referentes, Ecce itaque, ipsos nuncios vestros, in rebus petitis votiue expeditos ad vos remittentes, vestram fidelitatem auisamus, vt nedum hacuice verumeciam imposserum, in singulis quorum vestri parte indigenciam habueritis, vos semper Regali fauore prosequi non desistemus, prout super hijs omnibus, iidem nuncij vestri plenarie superinde edocti, vobis mentem nostram clarius poterunt explicare, Requirimus siquidem sinceram vestram fidelitatem et rogamus seriose, quatenus ipsam laudedignam fidelitatis vestre constantiam, que illibate hactenus in vobis que ad Coronam nostram viguisset dinoscitur, taliter successu temporis, gratuitis continuacionis processibus augere studeatis, quod hec ipsa vestra fidei

vestre sinceritas, in nostre sublimitatis oculis merito appareat commendanda. Datum in descensu nostro Compestri prope Ciuitatem Thabor vocatam parcium Bohemie, in vigilia festi Assumptionis Marie virginis gloriose Anno domini Millesimoquadringentesimotricesimo octauo.

A csász. királyi titkos levéltárból.

VIII.

Albert a VI. szám alatt említett levelét újra kiadja kiváltási alakban. Budán, sept. 8. 1438.

Nos Albertus dei gracia etc. — *Szórul szóra úgy mint a VI. szám alatt ; a végén :* In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes concessimus literas nostras, pendentis Secreti Sigillo nostro quo ad presens vti Rex Hungarie utimur munimine roboratas, Datum Bude in festo Natiuitatis beate Marie virginis gloriose Anno domini Millesimoquadringentesimotricesimo octauo, Venerabilibus in Christo patribus dominis Georgio Strigoniensi Aule nostre Summocancellario Johanne Colocensi, Anthonio Ragusiensi Archiepiscopo Spalatensi et Jadrensi Sedibus vacantibus petro de Rozgon Agriensis, Johanne de Korthula, Waradiensis Georgio lepes Transsiluaniensis Abel electo zagrabiensis, henrico Quinqueecclesiensis, Simone de dicta Rozgon Wesprimiensis Clemente Jauriensis Mathia de Gathaloucz waciensis, dyonisio de zeech Nitriensis, petro Chanadiensis Josepho Boznensis, Jacobo Sirmiensis, Demetrio Chwpor, electo Tininiensis, Vito Carbouiensis Johanne de domnis Segniensis Ecclesiarum Episcopis Ecclesias dei feliciter gubernantibus Sibinicensi Nonensi Scardonensi Traguriensi Makarensi et pharensi Sedibus vacantibus Item magnificis laurencio de hedrehwar Regn

nostri hungarie predicti palatino, desew de losoncz Wayuoda Transsilvaniensi, Comite Stephano de Bathor, Judice curie nostre, Mathkone, et Petro de Tallowcz Dalmacie et Croatie predictorum, ac eodem Mathkone tocius Sclauonie Regnorum nostrorum, Ladislao de Gara, et Nicolao de wijlak, Machouiensibus Banis, honore Banatus, Zewriniensis, vacante, Johanne de peren Tauarnicorum ladislao et herrico filijs wayuode de Thamasij, Janitorum Michaele orzag de Gwth dapiferorum, Paulo et Johanne Kompolth de Nana pincernarum, ladislao et Simone de paloucz agazonum nostrorum Magistris Stephano et Georgio do Rozgon, prenotata Comitibus nostris posoniensibus, Aliisque quampluribus Regni nostri Comitatus, tenentibus et honores.

A csász. kir. titkos levéltárból.

IX.

Albert király római Pontanus Lajosnak nagy tudománya és érdemei tekintetéből megengedi, hogy tíz alkalmas és tudományok tekintetéből előre megvizsgálandó egyént mind két jogú tudorokká nevezhessen ki. Prága, oct. 2. 1438.

Albertus dei gracia etc. Nobili et Egregio Ludewico Pontano Romano, Lateranensis palacij Comiti vtriusque Juris doctorj nostro et Imperij deuoto fideli dilecto, graciam Regiam et omne bonum, Ciuilis sapiencie professores in quibus docendi discendi et interpretandj floret subtilitas, Illos quorum vita et mores, a propria professione non discrepant, post diurnos docendi et discendi labores, varijs alicere dignitatibus et honoribus attollere, dignum censuit nostre clemencie Celsitudo, vt tandem pro laboribus quietem pro meritis honorem, pro virtutibus premia consequantur, qui legalis sophie studio se totis temporibus sub-

diderunt. Considerantes igitur celebris illius legalis sciencie ad-
optatos profectus studentium vtiliter haberj non posse, nisi ve-
nerabilium ipsorum doctorum status et numerus Regie dignitatis
sollercia incrementis felicibus augeatur, Idcirco habito respectu,
ad tui plenam per orbem vulgatam sufficienciam Ingenijque al-
titndinem, quibus tu morum pulchritudine conspicuus, et vite
honestate preclarus coram nostra Maiestate fideli testimonio ma-
nifesto laudaris, vt adeo ciuilia Jura in tue mentis penetralibus
cottidiana molicione versentur, quod tui ingeniosa subtilitate et
commendabili memoria, et eloquenti facundia sui Latitudiae
proficiant vniuersis Tibi ob premissa et tue fidelitatis obsequia,
nobis et sacro Imperio exhibita vtiliter et exhibenda jllam liben-
ter facimus gratiam per quam tua et aliorum honorancia, et erga
nos et sacrum Imperium devocio augeatur, animo deliberato, et
certa nostra sciencia, auctoritate Romana Regia, tue fidelitati,
plenam damus et concedimus tenore presentium facultatem,
Quatenus tu personas decem, etate maturas, moribus graues, et
sacrarum legum sciencia adornatas, siue in privilegiatis studijs
ad doctoratum accedendi, juxta studiorum ipsorum consuetudi-
nes acceperint licenciam, siue non, quas assumptis duobus aut
pluribus eiusdem legalis sciencie professoribus, tibi assedentibus
quos volueris, post diligens et rigorosum examen, in earumdem
sacrarum legum sciencia, sufficientes et ydoneos reppereris, su-
per quo tua sit onerata legalitas, tamquam benemeritas, et ampli-
orj non egentes examine, venerabiles doctores Ciuilis Juris et
legalis sciencie, simul uel successiue, dicta auctoritate nostra
instituas et eiusdem sacre professionis, celebri militia, militari-
que decores cingulo, ipsos consorcio ordini numero et milicie
doctorum ac professorum legum aggregando adhibitis ceremo-
nijs et solempnitatibus, circa talia seruarij solitis et consuetis,
Decernentes et hoc nostro Romano Regio statuentes edicto, vt
huiusmodi decem persone, sic per te doctorate seu doctorande,
illam legalem et sacram scienciam vbique locorum legere et do-
cere, ac omnibus priuilegijs libertatibus, emunitatibus honoribus
Insignijs et gratijs quibus sacrarum legum doctores professores
et milites in generalibus et priuilegiatis studijs Germanie seu
Italie ad huiusmodi gradum promoti freti sunt hactenus gaudere

et potirj ubique valeant atque possint preſencium sub appenso
 minori Datum prage secunda die mensis octobris Anno ut Supra
 (M.CCCCXXXVIIJ.)

Ad mandatum domini Regis
 Theodoricus Ebrrecht.

(Reichsregistratursbuch M. fol. 16. b.)

A csász. kir. titkos levéltárból.

X.

Albert az Ensen felüli osztrák nemességnek és katonaságnak meghagyja, hogy, miután Ulászló lengyel király Schlesiensebe ütött, az osztrák tanácsosai által megszabandó határidőre Laanál jelenjenek meg, onnan hozzá jövendők. Prága, oct. 2. 1438.

Wir Albrecht von gotes gnaden Römischer kunig, zu allen zeiten merer des Reichs, ze Vngern, Behem, Dalmacien, Croacien etc kunig, Herczog ze Österreich, ze Steir, ze kernden vnd ze krain, Graf zu Tirol etc. Embieten vnsern lieben getrewen u allen Herren, Rittern vnd knechten, ob-der Enns wonhaften, den der brief geczaigt wirt, Vnser gnad und alles gut. Wir lassen ew wissen, daz vns meniger potschaft von ettleichen fürsten aus der Slesij, von der Stat Bresla, vnd andern kommen ist, dadurch wir aigentliche vnderweiset sein daz sich der kunig von Polan, vnd a sein bruder, in aigner person, vnd mit mact haben erhebt, vnd nu in der Slesij zu veld ligent, vnd mainent vns von vnsern landen zedringen, darumb vnser vnd derselben vnser land notdurft eruordert, denselben von polan zu widersteen, Also

wellen wir vns fürderleich in die Sechs Stet fügen, dahin wir die Hochgeborn den Herzogen von Sachssen etc. den Markgrauen von Brandenburg etc. vnser lieb ohem vnd kurfürsten, vnd ander vnser fürsten vnd vndertann besendet haben, da wir vns sammen vnd mitsambt In gedenkhen wellen, vns verrer gen den egenanten von polan zu schikhen, Auch schreiben wir yecz, vnsern Reten ze Österreich, daz Si all herren Ritter, vnd knecht vnser fürstentums Österreich, vnder der Enns, von vnsern wegen ausuordern vnd besenden, daz Si sich an alles vercziehen, mit allen notdurften zurichtten, vnd an dem tag den Si In benennen, vnd auf das kurzigist, so das gesein mag, seczen sulen, zu Laa sein, vnd dann fürderleich verrer zu vns, wo wir sein werden, kömen. Begern wir an ew all vnd an yeden besunder, vnd bitten mit sunderer vnd allem vleiss vnd ernst, vnd ermonen ew, allerpesst wir ymer kunnen vnd mügen, daz Ir ew mit dienern volkh vnd notdurften wol zurichtet, vnd mit vnserm lieben getrewn, Reinprechten von Wallsee, vnserm Hauptmann ob der Enns, auf den tag, der vnser lantschaft vnder der Enns wirdet benennet, vnd den vnser Ret ze Österreich dem yezgenanten vnserm Hauptman werden verkunden, ze Laa seit, vnd dann verrer mit Im zu vns, wo wir sein, komet, Vnd getrawn ew wol, daz Ir ew, furderleich vnd anuerczichen darln williget vnd aufseit, als lieb ew sey, vnser vnd ewr Ere, wan wir allenthalben versteen, daz die sachen ye werden zu ainem streit komen, nachdem, dewegemelt zwen bruder, in selbs person, in vnserm Land Slesij ligen, das wellen wir gen ew allen, vnd ewr yedem gnediglich vnd in allem guten erkennen. Geben ze prag an phinztag nach sant Michelstag, Anno etc. XXXVIIJ^o. vnser Reich etc Im ersten Jare, vnder vnserm Secret

Commissio propria domini
Regis in consilio.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XI.

Albert király elismeri, hogy Nürnbergben lakó Lochaim Jánosnak 3300 magyar arany forinttal adósa maradt, és annak következő sz. György napkori kifizetését igéri, mit ha nem lenne, őt minden kára, költsége és fáradsága megtérítése iránt biztosítja. Boroszló, febr. 20. 1439.

Wir Albrecht von gotes gnaden Romischer Kunig zu allenzeiten Merer des Reichs vnd zu Hungern zu Beheim etc. Kunig vnd herczog zu Osterreich Bekennen vnd tün künt offembar mit diesem brieue allen den die In sehen oder horen lesen , fur vns, vnser erben und nachkomen, Daz wir schuldig sein worden vnd gelten sollen, rechter, vnd redlicher schulde, dem Erbern Hansen von Lochaim zü Nuremberg gesessen, vnd sein erben, drey Tausent, vnd drey hundert hungrischer guldein gut in gold, vnd gerechter wag, dorumb wir etlich sein gut , zu unserr notdurfft von Im genomen haben, die vorgenanten drey Tausent, vnd drey hundert guldein geloben wir mit vnsern kuniglichen worten, daz wir oder vnser erben demselben Hansen von Lochaim , vnd sein erben, oder wer den briefe mit Irem gutem willen Innehat, on alles vercziehen auszurichten , vnd zubezczalen , mit guten hungrischen guldein, oder ducaten, die gut sein zü Wienn vff den nechsten zukumfftigen sant Jorgentage on allen Iren schaden, tett wir aber des nit wess Sy des schaden nemen , es wer mit nachreisen czerung, botenlon, oder wie der schade genant were, dieselben scheden geloben wir Inn mitsampt dem hauptgut, gutlich aussczürichten vnd zübeczalen on alle widerrede vnd gauerde. Mit vrkunt diss brieues. versigelt mit vnserm kuniglichen anhangendem Insigel, Geben zu Bresslaw Nach crists geburt vierczehenhundert Jar vnd dornach Im Neunvnddreissigstem Jare am freytag vor dem Suntag Inuocauit in der vasten. vnsererer

Riche des Hungrischen etc. Im andern vnd des Romischen vnd Behemischen Im ersten Jaren

Ad mandatum domini Regis
Hermannus hecht.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XII.

Albert király meghagyja a gyulafejérvári káptalannak, hogy Záz János mestert, Enyedi másként Zenthjánoshegyi Boldizsár fiát, a királyi nagyobb korbátnokság jegyzőjét és testvéreit a nekik még Zsigmond király által ajándékozott és általa most megerősítve adományozott Kakuva, Grabendorf és Újfalú erdélyi fejedelmegyei helységekbe igtassa be. Buda, jan. 29. 1439.

Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus ac Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex et Dux Austrie etc. Fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Transilvanie salutem et graciam, Cum nos pro fidelitatibus et fidelium seruitiorum meritis Fidelis nostri Magistri Johannis Zaz filij Balthasaris de Enyed alias de Zenth Janoshegye Notarii Cancellarie nostre majoris per eum quondam Serenissimo Principi Domino Sigismundo Romanorum Imperatori ac Hungarie etc. Regi socero et predecessoro nostro carissimo, ac etiam nostre Matti exhibitorum et impensorum Quasdam possessiones Kakuva Grabendorff et Vj-falu vocatas in Comitatu — — — partium nostrarum Transilvanie habitas et existentes, que per dictum quondam Dominum Sigismundum Imperatorem et Regem primum quondam Petermanno de Longo campo pro defensu et tandem ipsi Magistro Johanni Zaz ac dicto Balthasari pariter nec non Laurencio Jacobo et Georgio carnalibus Fratribus suis imperpetuum donate

exstitissent et collate simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentijs premissis sicuti superius nostre exposita sunt Ma-iestati stantibus et se habentibus illo et eodem modo quo per ipsum quondam Dominum Imperatorem et regem antedicto Magistro Johanni Zaz ac pariter fratribus suis preser — — collate fore perhibentur eidem Magistro Johanni Zaz et per eum annotatis Balthasaro pariter ac Laurencio Jacobo et Georgio carnalibus Fratribus suis ipsorumque Heredibus et posteritatibus uniuersis, Vigore aliarum Literarum nostrarum exinde confectarum nove nostre Donacionis Titulo et omni eo iure quo eedem nostre ritè et legitime incumbunt collacioni imperpetuum duximus conferendum, Ideo Fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus quatenus Vestrum mittatis Hominem pro Testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus et Andreas Filij quondam Johannis Gereb de Wingard, vel Petrus filius Emerici de Bogath, aut Hedracius de Oltzva seu Jacobus de Chejthe sive Georgius de Chonya neve Mske de Bocja aut Johannes ceu Barnabas de eadem vel Thomas de Belye aut Johannes de Vezend siue Gerhartus de Balasthelek seu Stephanus siue Simon Filij Blasij Miske de Mohach neve Johannes ceu Blasius ac Georgius Filij Barnabe de eadem Mohach aliis absentibus Homo Noster ad Facies predictarum possessionum vicinis et commetaneis earundem uniuersis inibi legitime conuocatis et present — — accedent — — introducat prefatos Magistrum Johannem Zaz et Balthasarum per eum nec non Laurencium Jacobum et Georgium Fratres iure in Dominium earundem statuaturque easdem eisdem premiss — — Donacionis titulo perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum contradictores vero si qui fuerint evocet ipsos contra annotatos Magistrum Johannem Zaz et Balthasarum per eum nec non Laurencium Jacobum et Georgium Fratres — — — — — — — — — — competentem rationem contradiccionis eorum reddituri, Et post hec huiusmodi Introduccionis et statucionis seriem cum Contradictorum et Euocatorum si qui fuerint Vicinorumque et commetaneorum, qui premissa statucioni intererunt nominibus Terminoque assignato eidem — — — — e solito rescribatis, Datum Bude feria quinta ante festum purificationis Beate Marie Virginis gloriose Anno Domini Millesimo CCCXXX nono. A parte autem

exteriori titulus talis erat: Fidelibus Nostris Capitulo Ecclesie Transylvanie pro Magistro Johanne Zaz filio Balthasaris de Enyed alias de Zenthjanoshegye et aliis introscriptis Introductoria et Statutoria. Erantque ejusdem Augustissimi Regis sigillo majori et authentico ab extra super cera rubra ductili impressive communitae et roboratae pro tunc clauseque confectae et emanatae.

A mondott káptalannak 1773. kelt hiteles átirata utáu.

XIII.

Albert Schellendorf Konrád ugroghi várkapitánynak meghagyja, hogy Alsó-Lyndsai Bánfi Pál főtálnok mesternek a bolondoczi várhoz tartozó jobbágysait, az említett várhoz tartozó erdőkben eddig gyakorlott faizási jogokban ne háborítsa. Borszló, jan. 30. 1439.

C^o ppria Domini Regis.

Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex ac dux Austrie etc. fidei nostro Egregio Conrado Schellendorf, Capitaneo Castris Ugrogh vocati salutem et gratiam, pro parte fidelis nostri Magnifici Pauli filij Bani de Alsolyndua, Magistri dapiferorum nostrorum, nostre datur intelligi majestati graui cum querela, Quod quamuis populi et Jobagiones sui in possessionibus suis Ryna Myzgouc Baznya et Zlatzina vocatis, nunc ad Castrum Bolondoch vocatum pertinentibus constituti et commorantes semper et ab antiquo quibusdam siluis nigris, ad preattactum castrum Ugrogh spectantibus libere et absque ullo impedimento utentes, ligna pro eorum usu necessaria, de ipsis siluis juxta libitum ipsorum libri fuerint asportare, Tamen nunc tu, nesciretur quo motu ductus quae auctoritate functus prefatos populos et Jobagiones ipsius exponentis ab usu dictarum Siluarum omnino pro-

hibuisses quod in ipsius exponentis dampnum et preiudicium tenderetur manifestum, Super quo fidelitati tue firmissime precipientes mandamus, quatenus, receptis presentibus si et in quantum premissa sic se habent uti nobis exposita sunt extunc nullo ulteriori nostro mandato, superinde expectato, omnique renitentia et subterfugio postergatis, preattactos populos et Jobagiones annotati conquerentis prelibatis Siluis libere et pacifice uti et frui permittere debeas omnibus modis, eosdemque pro usu dictarum Siluarum nullatenus impedire aut dampnificare presumas et non sis ausus modo aliquali, gracie nostre sub obtentu, alioquin scias pro certo quod de tali remedio ipsi Paulo Mgro Dapiferorum nostrorum ac populis et Jobagionibus suis prenotatis super premissis prouidebimus realiter et effectiue, quid utique ad tuam displicenciam cedit manifestam, de quo tamen non nobis sed proprie tue inobediencie nec immerito poteris imputare, secus igitur nullatenus facere presumas ut premissis, presentibus quoque perlectis exhibenti restitutis Datum Wratislauie civitate nostra parcium Silesie, feria sexta proxima ante festum purificationis beate Marie Virginis gloriose anno Domini 1439.

A papirra írt és megpecsételt eredetiből.

XIV.

A baseli concilium Albert királyt értesítvén, hogy a köretei által nyilvánított kívánságait, mennyire lehete, teljesítette, IV. Jenő pápa tettei ellen kikél, és a királyt igen hízeltő kifejezésekben az egyház pártolására felszólítja. Febr. 20. 1439.

Carissimo ecclesie filio Alberto Romanorum Regi semper Augusto, ac Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Regi.

Sacrosancta generalis Synodus Basiliensis in spiritu sancto

legitime congregata vniuersalem ecclesiam representans. Carissimo ecclesie filio Alberto Romanorum Regi semper augusto ac Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Regi. Salutem et omnipotentis Dei benedictionem. Post suscepcionem litterarum credencionalium maiestatis tue per venerabilem Johaunem Episcopum Lubicensem ac Nobiles viros Conradum de Winsperg Camerarium sacri Romani Imperij et huius sancte Synodi Protectorem in presenciarum tamen a paucis diebus propter nonnulla nostra tuaque negocia ab hoc loco absentem et Georgium Vischel oratores tuos audiuius seriose que per ipsos Oratores in vim eiusdem credencie exposita fuerunt Quibus plene intellectis cum diligencia expedire curauimus quantum nobis possibile fuit ea que per tuam serenitatem petebantur in conuenientiori forma qua id fieri licebat quemadmodum in literis nostris super hoc confectis quas predicti Oratores iam misisse debuerunt videbit lacius tua serenitas contineri, desideramus enim semper totis animis cuncta explere que in prosperacionem Imperij ac regnorum tuorum cedere arbitramur, sicuti et tua maiestas factis et operibus assiduis prosperitatem et bonam dispositionem ecclesie dei se zelare et desiderare ostendit, Retribuat hinc tante tue pietati condigna premia sponsus ipsius ecclesie saluator cunctorum, Possunt eciam cerciorare ipsam maiestatem tuam Oratores eius de sincera intencione huius sancte Synodi ad bonum vniuerse ecclesie et omnium Christianorum, ac de patienti expectatione quam super facto summi Pontificis hucusque exhibuit contemplacione Regiarum petitionum tuarum, Sed dum in tractatibus pacis reddimur occupati sumus ipse pontifex prochdolor a nouitatibus non abstinere in preiudicium ipsius ecclesie dei, qui de nouo in Florenciam se transtulit et rursum ibi aliam congregacionem erexit sub nomine alterius Concilij generalis adaugendo iam incepta per eum scismata, et intencionem suam in illis corroborando in magnum ecclesie vniuersalis quam hec sancta Synodus representat nec non celsitudinis tue et aliorum carissimorum et dilectorum ecclesie filiorum aliorum Regum et principum qui tanto studio pro pace ecclesie se interponebant scandalum et contemptum. Quis enim non videat quantum ex huiusmodi crebris dissolucionibus translacionibus et locorum

mutacionibus gerendis rebus ecclesie et fidei periculum afferretur, si hec Eugenius papa. iiii aut alius quispiam de Concilijs generalibus suo solo arbitrio valeret disponere pro libito voluntatis Quod stabilimentum qualis firmitas que denique facultas Concilijs generalibus inesset si prout isto tempore ex Basilea in florenciam primum deinde Bononiam tum in ferariam tum ex feraria denuo in Florenciam prout uni placeret deinceps eciam. distrahere de facto tantarum rerum iactura quereretur, frustra quippe potestatem auctoritatemve haberet supremam si se firmare atque stabilire non posset pro vsu huiuscemodi potestatis, Attendere itaque placeat Carissime ecclesie fili hanc nostram certaminis necessitatem quoniam si prout attemptatur sic eciam inuitum trahi posset Concilium generale subesset profecto Reipsa illi qui trahendi et mutandi haberet facultatem. cum non nisi illi placencia ordinare valeret Quod quam insanum quam a determinationibus ecclesie et sanctorum patrum canonibus alienum existat eo perspicacius intueri velis, quo huic periculissime introductioni est accuratius obuandum Confidimus autem quod dominus non deseret ecclesiam suam quam tua pietas maioribus semper auxilijs ac benignis fauoribus in suis necessitatibus et angustijs consolari et adiuuare velit ad salutem rei publice christiane Scripsimus quidem serenitati tue super hijs rebus litteras binas dum ab hinc ad tuam celsitudinem redierunt venerabilis Leonardus Episcopus Patauiensis et dilectus ecclesie filius Johannes de Eych vtriusque Juris doctor tui eciam Oratores, Breui vero in tempore prefate serenitati tue insinuabimus responcionem ad ea que per dictos Oratores tue celsitudinis et aliorum Regum ac principum nomine petita fuere Mitemus et pro eiusdem celsitudinis tue honore solennes Oratores ad dietam que Francfordie teneri disponitur Exhortamur itaque serenitatem tuam per viscera misericordie domini nostri Jesu Christi ut hijs dilacionibus finem imponere velis salutarem, protelaciones quidem huiusmodi dietarum dispendio grauissimo sunt operibus sacratissimis pro quibus hec sancta Synodus congregata est et circa que versatur diuersisque nouitatibus aditum parant quibus salubriter prouidere velit tua Regia serenitas ad gloriam nominis Jesu Christi qui tuum Imperium adaugere atque in cunctis ma-

iestatem tuam feliciter dirigere et conseruare dignetur. Datum Basile X. Kal. Marcij Anno a Natiuitate dominj Millesimoquadringentesimo tricesimo nono.

G. d. Layens.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XV.

Házassági szerződés Vilmos szász fejedelem és Anna, Albert magyar király idősb leánya közt. Posen, april. 1. 1439.

Heyrettaiding zwischen herczog Wilhalmen von Sachsn vnd Frawn Anna, kunig Albrechts von Hungern vnd Bohemi vnd Herczogen zu Österreich Eltister tochter.

Wir Wilhelm von gots gnaden Herczog zu Sachsen Lantgraf In düringen vnd Marcgraf zu Missen Bekennen vnd tun kunt offentlich mit diesem briefe. Alls der Allerdurchluchtigst furst und herre her Albrecht Romischer kunig zuallenczeiten merer des Reichs, vnd zu Hungern, zu Behem. Dalmacien Croacien etc. kunig — Herczog zu Osterrich etc. vnsere gnedigster lieber Herre vnd die durchluchtig furstynn, fraw Elizabeth Kunigynn zu Hungern zu Behem Dalmacien Croacien vnd Herczeginn zu Osterrich etc. des vngenannten vnsers gnedigstern herren kunig Albrechts gemahel vnserer gnedige liebe fraw, fur sich vnd Ire erben, oder wer Irer kinder Gerhaben in kunftigen zzeiten sein werden, ob die nicht enweren, fur die sie sich wissentlich annehmen solliche fruntschaft vnd lieb. die von langen zzeiten her zwischen Iren kuniglichen und furstlichen Hewsern. Hungern Behemen vnd Osterreich vnd Iren voruordern doselbs. keisern kunigen vnd fursten, loblicher gedechtniszs. vnd vnsern Hew-

sern. Sachsen Düringen, Meissen, vnd Hessen , und auch vnsern
 vordern doselbs, seliger gedechtnisse, gewest, vnd an Ire ku-
 nigliche gnade, vnd vns herbracht vnd komen sind zubesteren
 vnd zu befesten, fur sich genomen, vnd zu vorvss gnedichlich
 vnd Inniclich bedact und betracht haben, solliche lieb, gunst vnd
 fruntschaft, so der Allerdurchluchtigst furst vnd herre. herr Sig-
 mund Romischer keiser etc. loblicher gedechtniss, zuweilen dem
 hochgeborn fursten. vnserm lieben herren und vater herczogen
 fridrichen herczogen zu Sachsen etc. dem got gnedig sey, unsern
 Brudern, vnd vns seinen Sünen, die noch im leben sind gehabt
 hat, vnd auch desgleichen denselben staffeln nochvolgund. haben
 gemerckt, groszs Dinstwillikeit vnd fruntschaft die der hochge-
 born furst vnser lieber Bruder hrczog Fridrich auch herczog
 zu Sachsen etc. iren gnaden in Iren sachen, kostlichen vnd re-
 delichen beweist hat vnd furbasser beweisen sol vnd mag vnd
 dodurch gancz mit aller fruntschaft zu vns geneigt sein. vnd vmb
 deswillen in dem namen des almechtigen gots vnd dem zu eren
 vnd lobe, vnd auch gancze lieb trew vnd fruntschaft gegen vns
 zubeweisen, eyn rechte heyrat mit vns angefangen vnd gemacht
 vnd vns mit guter vorbetrachtung vnd sunderlich nach rate vnd
 wolgefallen. Irer Prelaten. herren. Ritter vnd Knecht, von hun-
 gern vnd von Osterreich vnd meniger ander Irer vndertanen
 vnd getrewen. die doczūmal in eyner merglichen anczal dobey
 waren, die durchluchtig furstin Jungfrawen Annen Irbeider
 Tochter zu eyner rechten elichen gemaheln. zugeben verspro-
 chen haben, nach laut des briefs doruber gegeben, als das recht
 macht vnd craft habend ist. Doch mit sollichen teidingen vnd gedin-
 gen als hernach ist vermerckt : Des ersten das sie. Ire erben, oder
 Irer kinder Gerhaben, ob Sie verhenckniyss gots nicht enweren.
 vns dieselben Ire Tochter sollen geben, vnd antworten, nach
 den Acht Jarcn, die von datum diesss briefs zereiten nechst
 nacheinander komend sind, vnd darnach nach vssgang derselben
 Acht Jare in der nechsten Jarsfrist in Irer Stete eyner. die Sy vns
 dann werden benennen. . vnd wan Sy vns dieselben Ire Tochter also
 haben geantwort. vnd wir eelich beyeinander gelegen sein, So sollen
 Sy vns darnach in zweien Jaren. darnach nechstkomen, auch in
 cyner Irer Stete. die Sy dann werden benennen, darczu zu rech-

tem heyrat gut geben vnd bezalen. Hunderttausent guter gulden — hungerischer vnd ducaten, oder dorumb versorgen noch notdorfft damit wir doran habend sein vngeuerlichen, Dargegen globen vnd verheissen wir fridrich vnd wilhelm gebrüdere herczogen zu Sachsen vorgeantanten in craft des briefs. bey vnsern furstlichen eren vnd trewen der egenanten Jungfrawen Annen vnser herczogen wilhelms gemaheln zu rechter widerlegung vnuerzoglichen zegeben vnd zubezalen, hunderttausent vnd funffczigtausent guter gulden. Hungerischer vnd ducaten oder Sy auch dorumb versorgen nach notdorften, damit Sy doran habend sey vngeuerlichen, Es sollen auch das vorgeantant heyratgut vnd widerlegung allweg zu rechter tagezeit, angelegt verschriben vnd versorgt werde, als heyratgüts vnd widerlegung recht ist damit dasselb heyratgüt vnd widerlegung, ob es zeschulden kem, wider dohin gefallen von dann die herkomen sind. vnd do Ir iglichs rechtlich hingefallen sal ongeuerd. . Auch globen vnd verheissen wir herczog wilhelm herczog zu Sachsen vorgeantanter bey vnsern furstlichen wiriden vnd eren, dem vorgeantanten vnserm gnedigsten herren kunig Albrechten, vnd den hochgeborn fürsten sinen vettern herczogen zu Osterreich etc. vnd erben eynen verzeichbrief vsszurichten vnd zugeben onuerczihen. von der egenanten Jungfrawen Annen in eynem monet nach dem vnd Sy vns wirdet in vnser gewalt geantwert, als die notteln lauten vnd sagen. die wir zu beiderseit einander versigelt gegeben haben, Vnd des zu vrkund vnd warer bestetung vud vollfürung aller obgeschriben sachen. haben wir herczog fridrich vnd herczog wilhelm gebrudere herczogen zu Sachsen etc. vorgeantanten vnserere Insigele mit vnsern wissen. an diesen brief heissen hengen, vnd haben Dartzu fleissiclich gebeten die hochgeborn fursten. vnserere lieben vettern vnd Swager hern fridrichen Lanntgrafen in duringen vnd Marggrafen zu Missen. vnd herrn Ludwigen lantgrafen zu Hessen Ire Insigele zu den vnsern auch zuhengen an diesen brief: Der gegeben ist zu Pressburg nach Cristi geburt vierczehundert darnach Im Newnvnddreissigsten Jare am mitvochen nach dem heiligen Palmenlage.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XVI.

*Arimini Gellért, a sz. Ágostonos remete-szerzet közön-
séges perelje, Fridrik osztrák herceget részesíti a szerzet min-
den érdemeiben, mind élteben, mind halála után. Perusium,
május 24. 1439.*

Illustrissimo principi et domino ac benefactori singularissimo domino Friderico duci Austrie Stirie Karinthie Carniole etc. omnibusque et singulis eiusdem stirpis presentibus et futuris. Frater Gerardus de Arimino sacre pagine professor Prior generalis inmeritus ordinis fratrum heremitarum sancti Augustini sue dominacionis humilis orator et seruus cum deuotissimo oracionum suffragio celestium et terrestrium incrementa donorum Et si magnitudo beneficiorum que a dominacione vestra religioni mee amplissima semper liberalitate tributa sunt et in dies magnifice conferuntur omnem ipsius religionis facultatem tam vehementer excellat ut nonmodo ipsa nonnullis rebus aut meritis assequi sed ne satis quidem digne admirari posse uideatur Illud tamen nulli dubium esse potest, quin vestra illustrissima dominacio que est diuinis rebus deuotissima pietate intenta quidquid religiosum a fidelibus seruulis rependatur benigno sit affectu atque animo susceptura Id quod solum humilitas nostra potest dominacioni vestre duximus offerendum perpetuum. et diuinorum suffragiorum officium quo illustrissime dominacionis vestre sanctissimi propositi desideria fragilitatis humane procellis hac vite presentis scopulis liberata in salutaris effectus portum cicius ac felicius deducantur, fideique illius illustris dominacio et eximie caritatis affectio qua diuina bonitate muniti ordinem meum dei ac beatissimi patris nostri Augustini intuitu tantis tamque assiduis beneficijs tam singulari semper estis deuocione et gracia prosecuti perpetuis hominum deo famulancium atque astancium precibus adiuta et presentibus auxilijs et futuris tandem deo miserante premijs comendetur Vt igitur tot deuocionis uestre ac

dominacionis illustrissime meritis ipsum meum ordinem non modo ad nostra suffragia inuitantibus sed penitus obligantibus pro illius facultate ac pietate respondeam uobis omnium missarum. oracionum. ieiuniorum abstinenciarum. predicacionum. officiorum, uigiliarum, aborum, ceterorumque bonorum operum que per fratres nostri ordinis in uniuerso orbe constitutos operari dignabitur clemencia saluatoris Tenore presencium participacionem specialem concedimus in uita pariter et in morte Addentes insuper ac penitus decernentes ut cum obitus alicuius uestrum in nostro generali capitulo fuerit intimatus. omnia pro ipsius anima deuota suffragia iniungantur et a cunctis fratribus fiant que pro nostris defunctis fratribus fieri precipit nostri ordinis constitucio generalis In cuius rei testimonium Sigillum confraternitatis nostri ordinis duximus appendendum, Datum perusij in nostro generali capitulo in festo penthecosten ibidem solempniter celebrato Anno domini M: CCCXXIX

A csász. királyi titkos levéltárból.

XVII.

Ulászló lengyel király a pápai köretek által a közte és öcscse Kázmér, valamint másfelől Albert király közt eszközölt fegyverszünetet megerősíti. Krakó, jan. 4. 1439.

Wladislaus tercius deigracia Rex Polonie necnon Terrarum Cracovie Sandomirie Siradie Lancicie Cuyauie Lithwanieque supprcmus Pomeranie Russieque, dominus et Heres etc. Significamus tenore presencium quibus expedit uniuersis presentibus et, futuris presencium noticiam habituris. Quod cum per Reuerendos in Christo patres dominos Johannem Archiepiscopum Tarentinum et Johannem Episcopum Segniensem Sedis, apostolice

legatos. auctoritate Sanctissimi domini Eugenij diuina prouidencia pape quarti, inter nos et Illustrem principem dominum duccem Kazimirum germanum nostrum Electum Regem Bohemię ex vna, et Serenissimum principem dominum Albertum Romanorum et Vngarie Regem etc. ex altera partibus, quaedam Treuga indicta fuerit sicut in litteris exinde confectis clarius continetur Cuius quidem tenorem diligenter inspeximus et eam gratam et ratam habentes, ex certa sciencia approbamus acceptamus et ratificamus illamque obseruare et adimplere, ac obseruari et adimpleri facere. sine dolo pure simpliciter. in omnibus suis capitulis. verbo et fide regia promittimus. Datum Cracouie feria quinta ipso die Corporis Christi Anno eiusdem Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono. Sub nostre Sigillo Maiestatis:

Ad relacionem Magnifici Johannis de
Conieczpolie Regni Polonie Cancellarij.

A cs. k. titkos levéltárból.

XVIII.

Albert király Tallóczy Matkó, Dalmát-, Horvát- és egész Tótország bánjának, meghagyja, hogy Ragusa városát István vajda megtámadásai ellen egész erejével védje. Buda, június 6. 1439.

Comissio propria domini Regis.

Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus ac Hungarie Bohemie Dalmatie Croacie etc. Rex, ac dux Austrie etc, Fidei nostro dilecto, Magnifico Matkoni de Tallowcz Regnorum nostrorum dalmacie et Croacie predictorum, ac totius Sclauonie Bano, Salutem et gratiam, Non leuiputandi Regia estimacione

seruicij genus et fidei prestancia, quibus illa commendandi tituli Comunitas nostre Ciuitatis Ragusij, viris, non exigua animi maturitate fulgentibus referta, ab ineunte tempore quo eadem Sacre Corone huius Regni subiectioni, obnoxia fore cepit diuis hungarie Regibus nostris predecessoribus et tandem per successum eciam nobis, se vt plurimum gratam reddere studuit, non indigne promerentur vt eis omni fauore prestito ad gratiam reddamur benigni, et necminus ingruente necessitatis tempore, in exhibendis suocursibus solliciti, atque ad omnem beniuolenciam prouisi et parati, Quippe sicuti ex significacione antefate Comunitatis, celsitudini nostre per medium eorum oratoris nouissime facta, percepimus, grauis eidem timor hostilitatis incumberet ex parte cuiusdam Stephani wayuode nepotis zandalij, in ipsius Comunitatis perturbacionem gwerram illic mouere machinantis, Cuius rei gracia, fuimus per eandem Comunitatem instancius inuocati et requisiti, vt eidem circa Id de opportuno auxiliij remedio dignaremur generosius prouidere, Cumque tum honestatis Jure tum etiam nostri regiminis debito nos cogente firmiter decreuerimus antefatam Comunitatem in eorum necessitatibus nullatenus deserendi, Volumus igitur et fidelitatem vestram seriose requirimus et rogamus eidem firmiter mandantes, quatinus, casu quo antefatus Stephanus Wayuoda, pretactum suum maliuolum propositum effectibus, prosequi, atque aduersus antefatam Comunitatem mota gwerra insultare nisus fuerit, extunc mox amplioribus nostris scriptis superinde non expectatis, cum tota uestra potencia quam in dicto Regno Croacie leuare poteritis antefato Stephano wayuode et suis sequacibus pro dicte Ciuitatis et bonorum eiusdem defensione vos opponere, ac insultibus eiusdem fortiter resistere debeatis, Non dubitantes quin uestra seruicia que hac in re tamquam corone Regni nostri nimium proficua et vtilia, pro dicte Ciuitatis vtilitate, maiestati nostre exhibueritis, dignis curabimus munificencijs compensare, Secus ergo pro nostra gracia facere non ausuri, Datum Bude tercio die festi Sacratissimi Corporis Christi Anno eiusdem MCCCCXXX nono :

XIX.

Albert királynak egy hasonértelmű levele, mint az előbbeni, Tallóczy Péter Dalmát- és Horvátország bánjához. Buda, junius 6. 1439.

Comissio propria domini Regis.

Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus, ac Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex, ac Dux Austrie etc. Fideli nostro dilecto, Magnifico Petro de Tallowcz Regnorum nostrorum dalmacie et Croacie predictorum Bano, Salutem et graciam, etc. *szóruł szóra úgy mint az előbbeni.* Datum Bude tercio die festi Sacratissimi Corporis Christi Anno eiusdem M.CCCCXXX nono :

A csász. kir. titkos levéltárból.

XX.

Albert király Garai László machói bán pápai jobbágyait, a nagyobb fenytő büntetteket kivéve, egyedül a földesúri bíróság alá veti, úgy mint annak minden más jobbágyai is kirekesztőleg az alatt ragynak. Buda, jun. 7. 1439.

Albertus dei gracia Romanorum Imperator (így) et Rex semper Augustus ac Germanie Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex, et dux Austrie etc., Fidelibus nostris vniuersis et singulis Prelatis Baronibus Comitibus Castellanis Nobilibus ipsorumque

officialibus, item Ciuitatibus, et liberis villis, ipsarumque rectoribus, Judicibus et villicis presencium noticiam habituris, Salutem et gratiam. Cum antiqua et adprobata lege et consuetudine Regni nostri requirente quiuis nobilis et homo possessionatus suos Jobbagiones et famulos impossessionatos more, et ad instar ceterorum Jobbagionum suorum in quibuslibet possessionibus suis commorantes in quibusuis causis, demtis duntaxat furti, homicidij, latrocinij, Incendij, ac alijs causis publicis criminalibus ipsemet iudicandi liberam habeat facultatem, fidelitati igitur vestre firmissime precipimus et mandamus, quatenus Ciues, et Jobbagiones fidelis nostri dilecti Magnifici Ladislai de Gara Bani nostri Machoviensis in oppido suo Papa appellato commorantes et Famulos suos impossessionatos oppido in eodem ad instar aliorum Jobbagionum residentes in nullis Causis, et causarum articulis, exceptis duntaxat premissis iudicare, vel vero adstare Judicanti compellere, resque et bona eorum prohibere, aut ad cuiuspiam Instanciam vniuersis possessionibus, tenutis, honoribus, officiolatibusque, aut vestri medio arestare facere presummatis, nec sitis ausi modo aliquali, signanter pro debitis, delictis, et Excessibus aliorum, Si qui enim quidcunque actionis vel quescionis contra fatos Ciues seu Jobbagiones annotati Ladislai Bani in predicto oppido Papa appellato commorantes habeat, vel habuerint, hi id in presenciam eiusdem Domini aut officialium suorum Juridice prosequantur, super eosdem, ex parte quorum idem, vel officiales sui omni contra eos querulanti meri Juris et Justicie ac debite satisfactionis complementum tenebuntur exhibere, prout dictauerit ordo Juris, ubi autem idem Ladislaus Banus aut officiales sui predicti in reddenda cuiuspiam Justicia tepidi fuerint, aut remissi, extunc non iidem Ciues seu Jobbagiones, sed annotatus Ladislaus Banus Dominus scilicet ipsorum aut officiales ipsius in nostram aut alterius ord. Judicis eorum presenciam per querulantes legitime euocentur, ex parte quorum nos, vel idem Judex ipsorum ordinarius eisdem querulantibus meri Juris et Justitie, debiteque satisfactionis complementum exhibebimus vel impendet, prout dictauerit ordo Juris, secus igitur facere non ausuri presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum

Bude die Dominica proxima post festum Sacratissimi Corporis Christi Anno eiusdem 1439.

Czech János közléséből.

XXI.

Albert király az országosan összegyűlt karok és rendek megegyezésével Trenchin , Swodcha , Oroszlanhew , Besztercze , Strechen és Owar várait, minden tartozandóságokkal, melyeket eddig Borbála özvegy királyné bírt, de a mellyeknek további birtokára magát a hon ellenségeiveli szövetekezése által érdemetlenné tette, feleségének Erzsébet királynénak adományozza, és e levelét nem csak saját királyi titkos, hanem Hedercári Lőrincz nádor és Báthori István országbíró pecséteivel is hitelesíti. Kelt Budán, jun. 11. 1439.

De commissione propria domini Regis.

Nos Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus ac Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex, et dux Austrie, Cunctis noticiam presencium habituris, notumfacimus in hijs scriptis, Qnod cum primaria singularum rerum dispositio, que quibusuis honestate fulgentibus actibus competentis ordinis congruam imponit seriem, exemplari tradicionem recta ratione moderata, a principantum soleat prouida circumspectione pronenire, Expediit quam maxime Regali nostre discrecioni, sic liberalitatis nostre exercicia circa dona inter subditos eroganda, circumspecta dispensacione moderari, quatinus et ipsi munificencie actus rationabili clarent in opere, et decens accionis prouisio, ipsius rei edocente ministerio in debiti ordinis obseruacione comendetur, Si enim ad cuiusuis principis dignitatem, Jure debiti pertinere noscatur. suorum subditorum merita, remuneracionis semper prosequi benivolencia, quanto magis. iustusque et conuencius honestati consentaneum fore

censemus, saniori consilio et salubriori studio, ad ea omnimoda diligencia acie nostre mentis. congrui ordinis sumpto inicio, perspicue attendere que maiestatis Reginalis. socie nobis diuino munere paritate adiuncte statum respiciunt, honorem fouent, et quietem subministrant, Talis quippe seriei ordo in singulis vtilitatis actibus sumopere tenendus, a prouidencie imitatoribus traditur, vt primum a se atque a porioribus incipiat, et demum in alios prouida dimensione transferatur, Sane defuncto hijs temporibus nouissimis. Excellentissimo recolende memorie principe, domino Sigismundo Romanorum Imperatore Augusto, ac hungarie Bohemie etc. Rege Illustrissimo, patre et predecessore nostro carissimo Nobisque diuina fauente clemencia inter alia sue dicionis Regna, ad regimen prefati Regni hungarie. prospera eusdem adeptione succedentibus Quia domina Barbara Regina Socrus nostra, antefati vtputa coudam domini Imperatoris, Relicta, que multiplicium bonorum et rerum temporalium copiosa affluentia in hoc Regno nostro magnifice habundabat, malo freta consilio, relictis huiusmodi bonis, que ipsa Regno in eodem possidebat, atque in manus infidelium, nobisque et Regnicolis nostris nociuorum hominum traditis, non coacta, sed sue malicie effrenata voluntate, de ipso Regno nostro ad polonie Regem, nostrum et eiusdem Regni nostri emulum se transferens, maluit dignitatem suam. pusilanimiter ipsius Regis subdere dicioni, quam in ipso Regno nostro grandi honore donata sed nulli defectui subiecta, sui status libertate potiri, Inibique constituta, plurima Regno nostro detrimenta procurare non verens, se ipsam ad quorumcunque bonorum in regno nostro inantea giendam conseruacionem, omnium Iudicio inhabilem reddidit et indignam. Ob hoc nos antefatam dominam Barbaram Reginam, de cetero vt cominus sue intencionis prauitas ac voluntas malignandi, in nostri preiudicium quidquam efficere valeat, quo sibi minor suberit temporalis facultas, nolentes quibuscumque bonis et vtilitatibus Regni nostri frui et gaudere, maturaque prehabita deliberacione, Cupientes et volentes illa bona, quorum possessione antefata domina Barbara Regina indigna apparuit, vsui et conseruacioni status, honorificeque directioni Curie Serenissime principis domine Elizabeth Regine hungarie etc. Conthoralis no-

stre carissime, antelati vtputa domini Imperatoris, nate, ex eadem domina Barbara procreate, coaptari et prouida deputatione applicari castrum Trijnchijn appellatum, ac opida similiter Trijnchijn et lewa vocata, necnon possessiones seu villas felsewdri-thama Rijbarij Orehowe Zlatowijcz zohunnije. Monohlehota Bijroucz preritta Rozwacz dwbnicze Belusch Naghelwen Noghstankonecz Selcz Kijskwbralehot, Tepla Torna Zoblahw, Thrischicze zawada Bobothlijhota, dwbowijdel, Zwijnna hornijan Boboth Jaztrebij, felsewradna Alsowradna et hothnachenchij appellatas, ad predictum Castrum pertinentes, Item castrum Swdcha, ac possessiones seu villas Newsua. puztaswcha, Naghsucha, hra-bowka zernij kolechijn et waralija nominatas, ad ipsam (igy) Castrum Swdcha spectantes, Item Castrum Orozlankew nuncupatum. atque possessiones seu villas kriwokla wereskew, Bohonijcze prwschene, wijchapij Twchyna. mijkosucz et podraghije vocatas, ad dictum Castrum Orozlankew pertinentes, Item Castrum Bijztricze appellatum, ac opidum similiter Bijztricze nuncupatum. necnon possessiones seu villas Malikowalehotha, hlij-nijk Sczewnijk plewnijk domanijs Orlowe Rasow lednijcza Tepla, praznow. kathlijna predijmeer, kwoznicza Gebrenelehot, wer-tosel, et kleschijna appellatas, ad pretactum Castrum Bijztricze spectantes, Item Castrum Strechen nuncupatum, et opida warijn ac Solna appellata, necnon possessiones seu villas oskerdinalihota, Streche. Gerowalwchka, Nedese Suesnicha, Theplijcze, kbelenij, ztrani j Ilowe Bozijna felfalw Twr harumwdwar, et polupka appellatas, ad pretactum Castrum Ztrechen pertinentes. Item Castrum owar nominatum. ac possessiones seu villas wapenaluchka kothorchijnaluchka kraznaue Strase Chysma. zaztrani j, et kol-mecze nuncupatas, ad pretactum Castrum Owar spectantes, que scilicet omnino alias apud manus prefate domine Barbare Regine extitisse dicuntur simulcum omnibus suis vtilitatibus et pertinenciis, necnon Juribus Jurisdictionibus Tributis, prouentibusque lucricamere nostre Regie, alijsque emolumentis et redditibus quibuslibet. quocumque nomine vocitatis, ad pretacta Castra et Opida, necnon possessiones, seu villas antedictas, ab antiquo spectantibus, prefate domine Elizabeth Regine Conthorali nostre carissime, de vnamimi prelatorum et Baronum procrum-

que ac uniuersitatis Nobilium. atque Regnicolarum nostrorum, in presenti eorum Congregatione generali, pro tractandis et disponendis nonnullis rebus et negocijs, comodum et vtilitatem. tutelamque et defensionem Regnorum nostrorum concernentibus, in hac nostra Ciuitate Budensi ad maiestatem nostram facta et habita, consilio assensuque et voluntate, dedimus donauimus et contulimus, ijmo damus. donamus et conferimus, per eam Juxta suum libitum, infra vite sue tempora tenendas possidendas pariter et habendas Assumentes nostro et Successorum nostrorum Regum scilicet hungarie nominibus, presentibusque pollicemur, antefatam dominam Reginam, in pacifico dominio prescriptorum Castrorum Opidorum possessionum et villarum. suarumque pertinenciarum prescriptarum, contra omnes et quoslibet, impetitores causidicos et actores, intra et extra Judicium semper et vbique tenere conseruare, protegereque et expedire, nostris et eorumdem Successorum nostrorum laboribus proprijs et expensis, Saluo semper Jure alieno harum nostrarum, quibus Sigillum nostrum Secretum, quo vt Rex hungarie vtimur, Et penes Idem ex vtraque parte eciam Sigilla fidelium nostrorum Magnificorum laurencij de hedrehwar predicti Regni nostri hungarie palatini ac Comitum Stephani de Bathor Judicis Curie nostre, in maiorem huius rei efficaciam appensa sunt, vigore et testimonio literarum mediante, Datum Bude in festo beati Barnabe Apostoli anno domini Millesimoquadringsesimotricessimono.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XXII.

Ugyancsak Albert megint az országgyűlés megegyezésével Diósgyőr várát, valamint Chalamia helységet Hont megyében, minden tartozandóságaiikkal, mellyek hasonlólág Borbála özvegy királyné birtokában voltak, ugyanazon oknál fogva Erzsébet királynénak adományozza ugyanazon pecséték alatt. Kelt mint az előbbeni, Budán, június 11. 1439.

De comissione propria domini Regis.

Nos Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus ac Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex, et dux Austrie etc. Cunctis noticiam presencium habituris, notumfacimus in hijs scriptis, Quod cum primaria singularum rerum dispositio, quibusuis honestate fulgentibus actibus competentis ordinis congruaam imponit seriem, exemplari tradicionem recta ratione moderata, a principantium soleat prouida circumspéctione prouenire, Expediit quam maxime Regali nostre discrecioni, sic liberalitatis nostre exercicia circa dona inter subditos eroganda, circumspécta dispensacione moderari, quatinus et ipsi munificencie actus rationabili clareant in opere, et decens accionis prouisio, ipsius rei edocente ministerio in debiti ordinis obseruacione commendetur, Si enim ad cuiusuis principis dignitatem, Jure debiti pertinere noscatur. suorum subditorum merita, remuneracionis semper prosequi beniuolencia, quanto magis iusticiusque et conueniencius honestati consentaneum fore censemus, saniori consilio et salubriori studio, ad ea omnimoda diligencia acie nostre mentis, congrui ordinis sumpto inicio, prospicue attendere, que maiestatis Reginalis socie nobis diuino munere paritate adiuncte statum respiciunt, honorem fouent, et quietem subministrant, Talis quippe seriei ordo in singulis vtilitatis actibus sumopere tenendus, a prouidencie imitatoribus traditur, vt primum a se atque pocioribus incipiat, et demum in alios prouida dimensione transferatur, Sane defuncto hijs temporibus recolende memorie,

Excellentissimo principe, domino Sigismundo Romanorum Imperatore semper Augusto, ac hungarie Bohemie etc Rege Illustrissimo, patre et predecessore nostro carissimo Nobisque diuina fauente clemencia inter alia sue dicionis Regna, ad Regimen prefati Regni hungarie. prospera eusdem adeptione succedentibus quia domina Barbara Regina Socrus nostra, antefati vtputa condam domini Imperatoris, Relicta, que multiplicium bonorum et rerum temporalium copiosa affluentia in hoc Regno nostro magnifice habundabat, malo freta consilio, relictis huiusmodi bonis, que ipsa Regno in eodem possidebat, atque in manus infidelium, nobisque et Regnicolis nostris nociuorum hominum traditis, non coacta, sed sue malicie effrenata voluntate, de ipso Regno nostro ad polonie Regem, nostrum et eiusdem Regni nostri emulum se transferens, maluit dignitatem suam. pusilanimitate ipsius Regis subdere dicioni, quam in ipso Regno nostro grandi honore donata et nulli defectui subiecta, sui status libertate potiri, Inibique constituta, plurima Regno nostro detrimenta procurare non verens, se (ipsam ad) quorumcumque bonorum in Regno nostro inantea fiendam conseruacionem, omnium Iudicio inhabilem reddidit et indignam. Obhoc nos decetero antefatam dominam Barbaram Reginam, vt eominus sue intencionis prauitas ac voluntas malignandi, in nostri preiudicium quidquam efficere valeat, quo sibi minor suberit temporalitatis facultas, nolentes quibuscumque bonis et vtilitatibus Regni nostri frui et gaudere, maturaque prehabita deliberacione, Cupientes et (volentes) illa bona, quorum possessione antefata domina Barbara indigna apparuit, vsui atque conseruacioni status, honorificeque directioni Curie Serenissime principis domine Elizabeth Regine hungarie, Conthoralis nostre carissime (antelati) vtputa domini Imperatoris, nate, ex eadem domina Barbara procreate, coaptari et prouida deputacione applicari Castrum nostrum dyosgewr vocatum, ac opida similiter dyosgewr, et Mijskolz vocata, nouum scilicet Necnon possessiones seu villas, kysgewr, Aranijas, warbo paraznija Hradijstijan Kapolna lazlofalwa Babon Mochy, Solcza, petrij Zijrma, Nyek, kerezstes et Kwuesd nominatas, ad predictum Castrum (dyosgewr) pertinentes Item villas seu possessiones Chalamija in hontensi, ac Zenthlewrincz, Zijwgh et Ryba

vocatas in Newgradiensi Comitatus situatas ad eandem Chalamija pertinentes, que scilicet omnino alias a(pud manus pref)ate domine Barbare extitisse dicuntur, Simulcum omnibus suis vtilitatibus et pertinencijs necnon Juribus Jurisdictionibus, Tributis prouentibusque lucrificare nostre Regie, Alijsque singulis emolumentis et (redditibus quibuslibet) quocumque nomine vocatis, ad huiusmodi Castrum et Opida, necnon possessiones et villas antedictas ab antiquo spectantibus prefate domine Elizabeth Regine Conthorali nostre carissime, de vnanimi (prelatorum et Baronum) procerumque ac vniuersitatis Nobilium. atque Regnicolarum nostrorum, in presenti eorum Congregatione generali, pro tractandis et disponendis nonnullis rebus et negocijs. commodum et vtilitatem. tutelamque et defensionem (Regnorum) nostrorum concernentibus, in hac nostra Ciuitate Budensi ad maiestatem nostram, facta et habita, consilio assensuque et voluntate, dedimus donauimus et contulimus, ijmo damus donamus et conferimus, per eam (Juxta suum) libitum, infra vite sue tempora tenendas possidendas pariter et habendas Assumentes nostro et Successorum nostrorum Regum scilicet hungarie nominibus, presentibusque pollicemur, antefatam dominam Reginam, in pacifico dominio prescripti Castri Opidorum possessionum et villarum. suarumque pertinenciarum prescriptarum, contra omnes et singulos, impeditores (igy) causidicosque et actores, intra et extra Judicium semper et vbique tueri conseruare, protegereque et expedire, nostris et eorundem Successorum nostrorum laboribus proprijs et expensis, Saluo semper Jure alieno harum nostrarum, quibus Sigillum nostrum secretum, quo vt Rex hungarie vtimur, et penes idem ex (vtraque parte) eciam Sigilla fidelium nostrorum Magnificorum laurencij de hedrehwaar predicti Regni nostri hungarie palatini ac Comitum Stepani de Bathor Judicis Curie nostre, in maiorem huius rei efficaciam appensa sunt, vigore et testimonio literarum mediante, Datum Bude in festo beati Barnabe Apostoli Anno domini Millesimoquadringsimo tricesimonono.

A csász. kir. titkos levéltárból.

Jegyz. A rekesztékbe foglalt és a hártya elevődése miatt olvashatati

lan szók az előbbi és következő adománylevelek szerint egészítették ki.

XXIII.

Ugyancsak Albert Zonda várát tartozandóságaival, valamint Tolnár mezővárosát és a Beche-szigetebeli kúnot, melyek csakugyan Borbála özvegy királyné birtokában voltak, megint ezen okból és ugyanazon pecsétek alatt Erzsébet királynénak adományozza. Kelt, mint az előbbiek, Budán, június 11. 1439.

de commissione propria domini Regis

Nos Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus. ac Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex. et dux Austrie etc., Cunctis noticiam presencium habituris, Notumfacimus. in hijs scriptis, Quod cum primaria singularum rerum dispositio, que quibusuis honestate fulgentibus actibus competentis ordinis congruam imponit seriem. exemplari tradicionem, recta ratione moderata, a principantum soleat. prouida circumspectione prouenire. Expediit quammaxime Regali nostre dispositioni, sic liberalitatis nostre exercicia circa dona inter subditos eroganda, circumspecta dispensacione moderari, quatenus. et ipsi munificencie actus, rationabili clareant in opere. et decens accionis prouisio, ipsius rei edocente (ministerio), in debiti ordinis obseruacione commendetur, Si enim ad cuiusuis principis dignitatem, Jure debiti pertinere noscatur), suorum subditorum merita. remuneracionis semper prosequi beniuolencia, quanto magis iustiusque et conuenientius honestati (consentaneum) fore censemus, saniorj consilio et salubriori studio. ad ea omni (moda

diligencia acie nostre mentis congrui ordinis) snmpto (inicio) perspicuo attendere , que Maiestatis Reginalis. socie nobis diuino munere paritate adiuncte. statum respiciunt, (honorem fou)ent et quietem subministrant, Talis quippe seriei ordo, in (singulis vtilitatis actibus summopere tenendus , a prouid)encie imita(toribus) traditur, vt primum a se , atque a pocloribus incipiat, et demum in alios prouida dimensione transferatur (Sane defuncto) hijs nouissimis temporibus, Excellentissimo recolende mem(orie) principe domino Sigismundo Romanorum Imperatore Au)gusto, ac (Hung)arie Bohemie etc. Rege. Illustrissimo. patre et predecessore nostro carissimo, nobisque diuina fauente clemencia, (inter alia sue) dicionis Regna , ad regimen prefati Regni hungarie, prospe(ra eiusdem adepcione succedentibus, quia domina Barbara Re)gina. (Socrus) nostra, antefati vtputa quondam domini Imperatoris, Relicta, que multiplicium bonorum et Rerum temporalium. copiosa affluentia, in hoc Regno nostro, magnifice habundabat, malo freta con(silio, relictis huiusmodi bonis, que ipsa Regno in eod)em possidebat, atque in manus infidelium, nobisque et Regnicolis nostris nociuorum hominum traditis, non coacta, sed sue malicie effrenata voluntate de ipso Regno nostro, ad polonie Regem, nostr(um et eiusdem Regni nostri emulum, se transferens), malu(it digni)tatem suam pusilanimiter, ipsius Regis. subdere dicioni, quam in ipso Regno nostro grandi honore dotata et nulli defectui subiecta, sui status Libertate potirj Inibique constituta, (plurima Regno nostro detrimenta procurare non) verens, (seipsam) ad quorumcumque bonorum, in Regno nostro inantea fiendam conseruacionem omnium Iudicio inhabilem reddidit et indignam, Obhoc nos decetero antefatam dominam Barbaram Reginam, (vt eo minus sue intencionis prauitas ac vol)untas mali(gnandi), in nostri preiudicium, quidquam efficere valeat quo sibi minor suberit temporalitatis facultas, nolentes quibuscunque bonis, et vtilitatibus Regni nostri, frui et gaudere, maturaque prehabita deliberacione, cupientes et (volentes), illa bona, quorum possessione antefata domina Barbara indigna apparuit, vsui atque conseruacioni. status, honorificeque direccioni curie. Serenissime principis Elizabeth Regine hungarie etc. Conthoralis nostre carissime, antelatj vtputa domini Impera-

toris nate, ex eadem domina Barbara procreate, coaptari, et pro-
 uida deputacione applicari, Castrum Zonda nominatum ac Opi-
 dum similiter Zonda vocatum, necnon villas waralija Swran,
 Samsonhaza, Terebes Roznok, Thas, Sambok, Almas, Koka, et
 Agard appellatas, ad ipsum Castrum spectantes, Item Opidum
 Tolnawaar, cum omnibus suis pertinencijs preterea Comanos in
 Insula Beche commorantes, que scilicet et qui omnino alias, apud
 manus antefate domine Barbare Regine extitisse dicuntur, simul-
 cum omnibus suis vtilitatibus et pertinencijs, necnon Juribus Ju-
 risdicionibus, Tributis prouentibusque Lucricamere nostre Re-
 gie, alijsque singulis emolimentis et redditibus quibuslibet, quo-
 cumque nomine vocitatis, ad pretactas Castrum, Opida possessiones
 et villas, ab antiquo spectantibus, prefate domine Elizabeth Regine
 conthorali nostre carissime de vnanimi prelatorum et Baronum pro-
 cerumque, ac vniuersitatis Nobilium. atque Regnicolarum nostrorum,
 in presentj eorum Congregatione generali. pro tractandis et
 disponendis nonnullis rebus et negocijs, comodum et vtilitatem,
 tutelamque et defensionem Regnorum nostrorum concernenti-
 bus, in hac nostra Ciuitate Budensi, ad Maiestatem nostram facta
 et habita, consilio assensuque et voluntate, dedimus, donauimus
 et contulimus, ijmmo damus. donamus et conferimus, per eam
 Juxta suum Libitum, infra vite sue tempora. tenendas possidendas
 pariter et habendas, Assumentes nostro et Successorum nostro-
 rum Regum scilicet Hungarie, nominibus, presentibusque polli-
 cemur, antefatam dominam Reginam in pacifico dominio pre-
 scriptj Castrj Opidorum possessiouum et Comanorum predicto-
 rum pertinenciarumque earumdem prescriptarum, contra omnes et
 quoslibet impetitores, causidicos et actores, intra et extra Judicium
 semper et vbique tenere conseruare protegereque et expedire,
 nostris et eorumdem successorum nostrorum Laboribus proprijs
 et expensis. Saluo semper Jure alieno. Harum nostrarum, quibus
 Sigillum nostrum Secretum, quo vt Rex Hungarie vtimur, et
 penes Idem ex vtraque parte. Eciam Sigilla fidelium nostrorum
 Magnificorum Laurencij de Hederwara predicti Regni nostri Hun-
 garie palatini, ac Comitum Stephani de Bathor Judiciscurie no-
 stre in maiorem Rei efficaciam appensa sunt, Vigore et
 testimonio litterarum mediante, Datum Bude In festo beati Bar-

nabe Apostoli Anno domini Millesimo Quadringentesimo Tricesimo nono.

A csász. kir. titkos levéltárból.

Jegyzet. A rekesztékbe foglalt szók, mellyek a hártya elevődése miatt nem olvashatók, az előbbi adománylevelek után egészítetttek ki.

XXIV.

Ugyancsak Albert megint az országgyűlés megegyezésével Szeged várát minden tartozandóságaiával, mellyről azonban nem mondatik, hogy Barbála özvegy királyné birtokában volt colna, Erzsébet királynénak adományozza, ugyanazon pecsétek alatt. Kelt, mint az előbbiek, Budán, június 11. 1439.

De commissione propria domini Regis.

Nos Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus ac hungarie Bohemie (Dalmacie Croacie etc. Rex) ac dux Austrie etc. Cunctis noticiam presencium habituris notumfacimus in hijs scriptis, Quod cum primaria singularum rerum dispositio, que quibusuis honestate prefulgentibus (actibus competens ordinis congruam) imponit seriem exemplari tradicionem, recta ratione moderata a principantium soleat prouida circumspectione prouenire, expedit quammaxime Regali nostre discrecioni sic (liberalitatis nostre exercicia circa) dona inter subditos eroganda circumspecta dispensacione moderari, quatenus, et ipsi munificencie actus rationabili clareant in opere, et decens accionis prouisio (ipsius rei edocente ministerio in) debiti ordinis obseruacione commendetur, Si enim ad cutusuis principis dignitatem Jure debiti pertinere noscatur, suorum subditorum merita remuneracionis semper prosequi beniuo (lencia quanto magis iustiusque et) con-

ueniencius honestati consentaneum fore censemus, saniori consilio et salubriori studio, ad ea omnimoda diligencia, acie nostre mentis congrui ordinis sumpto inicio perspicue (attendere, que maiestatis Regin)alis socie nobis diuino munere paritate adiuncte statum respiciunt honorem fouent et quietem subministrant, Talis quippe seriei ordo, in singulis vtilitatis actibus sumopere te(nendus, a prouidencie imitatoribus) traditur vt primum a se atque a pocioribus incipiat et demum in alios prouida dimensione transferatur, hac itaque consideracione permoti pro decenciori conseruacione status ho(norifica quoque direccione Curie Se)renissime principis domine Elizabeth Regine hungarie Conthoralis nostre carissime ne sue dignitatis excellencia suo fraudata priuilegio rerum et honorum temporalium senciat quoquomodo (detrimenta, quin ymmo ut earun)dem copiosam se gaudeat inuenisse vbertatem, matura deliberacione prehabita Castrum nostrum Zege diense ac Opidum similiter zege diense, necnon possessiones seu villas Rezke Bec.h et Chongrad uocatas, ad Idem Castrum spectantes simulcum cunctis pertinencijs et vtilitatibus necnon Juribus Jurisdicionibus Tributis. prouentibusque lucricamere nostre Regie alijs (que singulis emolumentis et redditibus) qvibuslibet quocunque nomine vocitatis, ad pretactas Castrum Opidum possessiones et villas ab antiquo spectantibus prefate domine Elizabeth Regine Conthorali nostre carissime (de vnanimi Prelatorum et Baronum) procerumque ac vniuersitatis Nobilium atque Regnicolarum nostrorum in presenti eorum congregacione generali, protractandis et disponendis, nonnullis rebus et negocijs comodum et vtili(tatem tutelamque et defensionem) Regnorum nostrorum concernentibus in hac nostra Ciuitate Budensi, ad maiestetem nostram, facta et habita, consilio, assensuque et voluntate dedimus, donauimus et contulimus, ymo dam(us donamus et conferimus) per eam Juxta suum libitum, nfra vite sue tempora, tenendas possidendas pariter et habendas, Assumantes nostro et successorum nostrorum Regum scilicet hungarie nominibus, presentibusque pollicemur antefatam (dominam Reginam in) pacifico dominio prescripti Castri. Opidi possessionum seu villarum pertinenciarumque earumdem prescriptarum, contra omnes et quoslibet impetitores Causidicos et Actores

intra et extra Judicium semper et vbique tenere (conseruare) protegereque et expedire, nostris et eorundem successorum nostrorum laboribus proprijs et expensis, Saluo semper Jure alieno Harum nostrarum, quibus Sigillum nostrum Secretum, quo vt Rex hungarie vtimur et penes Idem exutraque parte eciam Sigilla fidelium nostrorum Magnificorum laurencij de hedrehwara, predicti Regni nostri hungarie palatini ac Comitis Stephani de Bathor Judiciscurie nostre in maiorem huius rei efficaciam appensa sunt, vigore et testimonio mediante, Datum Bude in festo beati Barnabe apostoli Anno domini Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono

A csász. királyi titkos levéltárból.

Jegyzet. A rekesztékbe tett szók, mellyek a hártya elvödése és özszveszakadása miatt nem olvashatók, az előbbi adománylevelek szerint egészítették ki.

XXV.

A császári káptalan jelentést tesz arról, hogy Tallócsi Matko dalmát-, horvát- és egész tótországi bánt és testvérét Tallócsi Frankot, előbb szörényi bánt most kövi főispánt és nádorfejércári kapitányt, valamint az elsőnek feleségét Margitot, Albert királynak június 20-dikán Budán kelt parancsa követhetében, Szentgyörgy-várába és annak tartozandóságaiiba igtatta minden ellentmondás nélkül. Kelt oct. 22. 1439.

—A.—B.—C.—

Capitulum Ecclesie Chasmensis, Omnibus Christifidelibus, tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris, Salutem in omnium saluatore, Ad vniuersorum noticiam, harum serie volumus peruenire, Quod nos litteras Serenissimi principis, et domini domini Alberti dei gracia, Romanorum Regis semper augusti, ac hungarie, Bohemie dalmacie Croacie etc. Regis, et

ueniencius honestati consentaneum fore censemus, saniori consilio et salubriori studio, ad ea omnimoda diligencia, acie nostre mentis congrui ordinis sumpto inicio perspicue (attendere, que maiestatis Reginalis socie nobis diuino munere paritate adiuncte statum respiciunt honorem fouent et quietem subministrant, Talis quippe seriei ordo, in singulis vtilitatis actibus sumopere te(nendus, a prouidencie imitatoribus) traditur vt primum a se atque a pocioribus incipiat et demum in alios prouida dimensione transferatur, hac itaque consideracione permoti pro decenciori conseruacione status ho(norifica quoque direccione Curie Serenissime principis Domine Elizabeth Regine hungarie Conthoralis nostre carissime ne sue dignitatis excellencia suo fraudata priuilegio rerum et bonorum temporalium scenciat quoquomodo (detrimenta, quin ymmo ut earum)dem copiosam se gaudeat inuenisse vbertatem, matura deliberacione prehabita Castrum nostrum Zegediense ac Opidum similiter zegediense, necnon possessiones seu villas Rezke Bec.h et Chongrad uocatas, ad Idem Castrum spectantes simulcum cunctis pertinencijs et vtilitatibus necnon Juribus Jurisdicionibus Tributis. prouentibusque lucricamere nostre Regie alijs (que singulis emolumentis et redditibus) quibuslibet quocunque nomine vocitatis, ad pretactas Castrum Opidum possessiones et villas ab antiquo spectantibus prefate domine Elizabeth Regine Conthorali nostre carissime (de vnanimi Prelatorum et Baronum) procerumque ac vniuersitatis Nobilium atque Regnicolarum nostrorum in presenti eorum congregacione generali, protractandis et disponendis, nonnullis rebus et negocijs comodum et vtilitatem tutelamque et defensionem) Regnorum nostrorum concernentibus in hac nostra Ciuitate Budensi, ad maiestetem nostram, facta et habita, consilio, assensuque et voluntate dedimus, donauimus et contulimus, ymo dam(us donamus et conferimus) per eam Juxta suum libitum, infra vite sue tempora, tenendas possidendas pariter et habendas, Assumantes nostro et successorum nostrorum Regum scilicet hungarie nominibus, presentibusque pollicemur antefatam (dominam Reginam in) pacifico dominio prescripti Castri. Opidi possessionum seu villarum pertinenciarumque earumdem prescriptarum, contra omnes et quoslibet impctitores Causidicos et Actores

intra et extra Judicium semper et vbique tenere (conseruare) protegereque et expedire, nostris et eorundem successorum nostrorum laboribus proprijs et expensis, Saluo semper Jure alieno Harum nostrarum, quibus Sigillum nostrum Secretum, quo vt Rex hungarie vtimur et penes Idem exutraque parte eciam Sigilla fidelium nostrorum Magnificorum laurencij de hedrehwara, predicti Regni nostri hungarie palatini ac Comitis Stephani de Batbor Judiciscurie nostre in maiorem huius rei efficaciam appensa sunt, vigore et testimonio mediante, Datum Bude in festo beati Barnabe apostoli Anno domini Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono

A csász. királyi titkos levéltárból.

Jegyzet. A rekesztékbe tett szók, melyek a hártya elevődésu és öszveszakadása miatt nem olvashatók, az előbbi adománylevelek szerint egészítetttek ki.

XXV.

A császári káptalan jelentést tesz arról, hogy Tallóczy Matko dalmát-, horvát- és egész tótországi bánt és testvérét Tallóczy Frankot, előbb szörényi bánt most kövi főispánt és nádorfejércári kapitányt, valamint az elsőnek feleségét Margitot, Albert királynak június 20-dikán Budán kelt parancsa következtében, Szentgyörgy-várába és annak tartozandóságiba igtatta minden ellentmondás nélkül. Kelt oct. 22. 1439.

—A.—B.—C.—

Capitulum Ecclesie Chasmensis, Omnibus Christifidelibus, tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris, Salu-tem in omnium saluatore, Ad vniuersorum noticiam, harum serie volumus peruenire, Quod nos litteras Serenissimi principis, et domini domini Alberti dei gracia, Romanorum Regis semper augusti, ac hungarie, Bohemie dalmacie Croacie etc. Regis, et

ducis Austrie, domini nostri naturalis, Intraductorias, et Statutorias, sub secreto Sigillo sue maiestatis, emanatas, nobisque preceptorie loquentes et directas, suma cum obediencia, recipimus, in hec verba; Albertus dei gracia, Romanorum Rex semper augustus, ac hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex, et dux Austrie, fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Chasmensis, Salutem et gratiam, Cum nos pro fidelitatibus, et fidelium seruiciorum obsequijs et sinceris conplacencijs, fidelium nostrorum Magnificorum Mathkonis de Thallowcz, dictorum Regnorum nostrorum dalmacie et Croacie, et tocius Sclauonie Bani, et frank de eadem Thallowcz, fratris sui, alias Bani Zewriniensis, nunc vero Comitis Kouiniensis et Capitanei nostri Nandoralbensis, per ipsos primum, condam Serenissimo domino Sigismundo, Romanorum Imperatori et Regi hungarie, patri et predecessori nostro carissimo, demum vero nobis, in solium regiminis ipsius Regni nostri hungarie, auxiliante domino, succedentibus, nostre maiestati multipharie, multisque modis, cum omni sinceritatis zelo, et sollicitudine indefessa, exhibitis et impensis Castrum nostrum Zenthgewrghwara nuncupatum, in dicto Regno nostro Sclauonie, in Comitatu Crisiensi situatum, nunc aput manus antelatorum Mathkonis ac Frankonis, et fratrum eorundem, pro certa et notabili pecuniarum Summa vigore litterarum antefati condam domini Sigismundi Imperatoris, titulo pignoris habitum, primum ob notam infidelitatis, condam Stephani dicti Ewrdeg de, prodawyez, quam ipse eo tempore, quo olim Bayza Turcorum Imperator, post conflictum cum prefato condam domino Sigismundo Imperatore et Rege, sub Castro maioris Nicopolis, initum, debellacionemque exercitus eiusdem condam domini Sigismundi Imperatoris et Regis ibidem prochdolor, habitam, ipsum Regnum hungarie hostiliter subintrasset, et Juxta fluuium drawe prope walpo, fixis Tentorijs repausans, deinde usque ad fines dicti Regni Sclauonie, penetrasset, antelato condam domino Sigismundo Rege, post pretactam exercitus sui debellacionem eo tunc, a facie dicti Turcorum domini, fluctibus pelagi se committens, et inibi laborans, eidem domino Turcorum, in contemptum christiane religionis nequiter adherens, et partem suam fouens, contra coronam eiusdem Regni hungarie, incurrisse perhibetur

Tandem vero ex eo, quod Nicolaus similiter dictus Ewrdeg, filius memorati condam Stephani Ewrdeg, paterne inequitatis non ex-pers, nephandissimo scelere, directe infidelitatis notam respici-ente, in vilipendium Regie auctoritatis, ac omnium christicolarum horrendum scandalum, se ipsum offuscare non verens, inter alios suos multiplices nepharios actus, rabiei seuciam, in op-pressione innocentum explere volens, oculos cuiusdam Nobilis domine Elizabet vocate, consortis ladislai filij Mathie de Teme-rije, filie videlicet Benedicti dicti Castellan de Malikowcz, et alte-rius domine consanguineo et seruitricis eiusdem, per ferrum ignitum, nullis earum culpulis exigentibus effodi, ac insuper quem-dam vrielem filium Georgij de Chapalowcz, et Nobilem dominam Sibellam, sororem eiusdem carnalem, tunc pregnantem, modo simili eorum sine culpa igne comburi et concremari fecisse, ex cuiusquidem domine Sibelle ventre, propter vehemenciam flamme dilacerato et disrupto abortiuus seu infans nouem mensium euolu-tus fuisse perhibetur, propter que eciam idem Nicolaus Ewrdeg, per sentenciam condam Spectabilis et Magnifici, hermanni Cilie comitis, eo tunc dicti Regni nostri Sclauonie Bani, ac vniuer-sitatis Nobilium eiusdem Regni, in capite et bonis Judicialiter contempnatus extitisset, ad manus Regias, rite et racionabiliter, ac secundum Regni nostri legem et consuetudinem, sicut asse-ritur deuolutum, simulcum Opidis, prodawycz predicto ac Zenthgewrgh, necnon omnibus possessionibus villis et predijs, et earum utilitatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, necnon Tributis vadis, Ecclesiarum patronatibus, Juribus Jurisdicioni-bus et quibuslibet libertatum prerogatiuis, sub quibus per suos priores possessores et Reglas maiestates, rite tentum fuit et possessum, vigore aliarum literarum nostrarum donacio-nalium exinde confectarum, eisdem Mathkoni et frankoni Banis, ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis, necnon Magni-fice domine Margarethe, consorti ipsius Mathkonis Bani et simi-liter suis heredibus, et cunctis posteritatibus, ab eodem Math-kone generandis, premissis sic, vt nobis superius narrata sunt, stantibus et se habentibus, de manibus nostris Regijs in pepe-tuum, duximus conferendum, velimusque ipsos in dominium eiusdem et pertinenciarum suarum prediatarum per nostrum et

vestrum homines, legitime facere introduci, Igitur fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus, vestrum mitatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Georgius de Megijerethije vel dominicus de Miletincz aut Josa de Chapalowcz, sin petrus de eadem, seu Gaspar filius eiusdem petri, neue Emericus Chemer de progowcz, aut Thomas literatus de, Chapalowcz, ceu Michael Azzijwagh, vel dominicus frater eiusdem, alijs absentibus homo noster, ad facies predicti Castri, ac Opidorum et aliarum pertinenciarum suarum predictarum, vicinis et conmetaneis suis vniuersis, inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo, Introducat prefatos Mathkonem et frankonem Banos et dominam Mařgaretham, in dominium eiusdem et ipsarum, statuaturque idem et easdem eisdem, premissis nostre donacionis titulo perpetuo possidendum, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet ipsos contra memoratos Mathkonem et frankonem Banos ac dominam Margaretham, nostram personalem in presenciam, ad terminum competentem rationem contradiccionis eorum reddituros, Et post hec ipsarum Introduccionis et Statucionis seriem, cum opidorum villarum possessionum et prediorum ad dictum Castrum pertinencium, ipsis Mathkoni et frankoni, ac domine Margarethe statuendarum, contradictorumque et euocatorum, si qui fuerint, vicinorum quoque et conmetaneorum, qui premissis Statucioni intererunt, nominibus, ac termino assignato, eidem nostre personali presencie, fideliter rescribatis, Datum Bude feria Sexta proxima ante festum Natiuitatis beati Johannis Baptistę, Anno domini Millesimo quadringentesimotricesimonono Nos itaque mandatis ipsius domini nostri Regis in omnibus obedire cupientes, vt tenemur, vna cum prefato Josa de Chapalowcz predicto, homine eiusdem Regie maiestatis, nostrum hominem fidedignum, vnum ex nobis, videlicet honorabilem virum, magistrum dominicum, socium et concanonicum nostrum, ad premissa fideliter peragenda, nostro pro testimonio duximus destinandum, Qui tandem exinde ad nos reuersi, nobis voce consona retulerunt isto modo, quod predictus homo Regius, presente dicto nostro testimonio, In vigilia festi visitacionis beate Marie

virginis proxime preteriti, et alijs diebus sequentibus ad id aptis et sufficientibus, ad facies predicti Castri Zenthgewrghwara vocati, necnon opidorum prodawyz et zenthgewrgh appellatorum, Item possessionum villarum et prediorum, videlicet ad dictum Castrum spectantium necnon Tributorum in eisdem opidis prodawijz et zenthgewrgh habitis et exigi consuetis, preterea possessionum Zenthpal, ac villarum Gradecz verbowcz, necnon Nethech deiche et Goricza, Item lonka, ac vadi eiusdem, necnon Zijmche Kwthycha darenowcz desenowcz Strathijnchij Gorijcha et Chechowcz, necnon prodgradija et Tributi eiusdem, ac loosanch drijdrijmeh Wochetincz Kopriwna Kozerijancz pichowcz et Miketincz, Item Zusicza et Tributi eiusdem, necnon hothowa et similiter Tributi eiusdem, ac Oresija, Chobosowcz Zerdahel Bozyo, Jedusowcz lijmbos et Kysbozyo, Item Jaworoucz et Synkonys ac Beludowcz darozlowcz Banijchewcz pobseschije, Preterea Zenth Iwan Botinowcz Cherewecz, poztakowcz vrathna, Item Struga et vadi eiusdem in fluuio draue existentis, ac Gorijcza Zygeth, Mostyancz farkassowcz Chechowcz palyna welkowcz Zentmarija, Izgorija Myketincz valentowcz Gorijcza et Brezijna Item prikrajje popowcz Zedarowcz, Zwetilowcz Ghulinczij drasewcz Kichakowcz et Breeg Preterea Supancz et Tributi eiusdem, necnon lysincz Knesewczy, Mathkowijcza, ac Gregorijancz Rachkowyna hrusewcz et Nedelischyna vocatarum, et aliarum quarumlibet pertinenciarum suarum predictarum, ad ipsum Castrum, necnon possessiones opida villas et predia spectantium, vicinis et conmetaneis suis vniuersis, Signanter vero Georgio filio petri de dombo, laurencio Georgio Johanne et Nicolao filijs eiusdem, Briccio filio Johannis de Gorbonok, Nicolao filio Michaelis de eadem, Johanne de progoucz, altero Johanne de eadem, petro de Chapalowcz, Gasparo filio eiusdem, altero petro de eadem, Nicolao filio Thomad de Chomadowcz, Thoma literato filio eiusdem, Nicolao filio Lorandi de Mosina, Gyurko de eadem, vtroque Nicolao de Gereecz, Stephano Zana de dolyancz, ladislao dicto Bochka de Razijnija, Stephano similiter Bochka, ladislao filio eiusdem de eadem et Georgio filio Apay de Keresthwr, inibi legittime conuocatis et presentibus accedendo, introduxisset, prefatos Mathkonem et frankonem Banos,

ac dominam Margaretham consortem ipsius Mathkonis Bani in dominium eiusdem et ipsarum, statuissetque Idem et easdem, cum cunctis ipsarum pertinencijs, videlicet Tributis vadis Ecclesiarum patronatibus, Juribus Jurisdictionibus et quibuslibet libertatum prerogatiuis ad Idem et easdem spectantibus, eisdem premissis regie donacionis titulo perpetuo possidendum, nullo penitus contradictore apparente diebus legitimis et congruis. Juxta Regni consuetudinem in faciebus earundem permanentes. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras priuilegiales, pendentis authentici Sigilli nostri, munimine roboratas, alphabeto intercisas, eisdem Mathkoni et frankoni Banis, et domine Margarethe, duximus concedendas, datum decimonono die diei possessionarie Statucionis prenotate Anno domini supradicto.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XXVI.

Albert király a norfolki herczeget, az angolhonnali barátságos viszonyainak megerősítése tekintetéből megajándékozta a sárkányrenddel, nekie egyszersmind hatalmat adván, hogy tetszése szerint még más hat nemes férfit ezen renddel díszíthessen. Kelt Budán, jún. 22. 1439.

Albertus dei gracia etc. Illustri principi Johanni duci Nortfolkie etc. consanguineo nostro carissimo. Graciam Regiam et omne bonum Illustris princeps, consanguinee carissime, Laudabile arbitramur, caritatis ac socialis vinculum, dudum inter Serenissimum principem, diue memorie Sigismundum Romanorum Imperatorem, ac hungarie Boemie etc. Regem Socerum ac predeces-

sorem nostrum carissimum, ac Regem et Regnum anglie eiusque membra specialibus insignijs roboratum et tentum nostris temporibus irrigare, ut crescat continuo sincere mutue dilectionis augmentum, singularj itaque affectione moti, quam ad vestram dilectionem gerimus, ecce eidem vestre dilectioni mittimus per presentes, insignem nostram Regiam societatem, cum cruce flamma desuper extensa, quam placeat grato recipere animo, ipsamque nobis et vobis gestare ad honorem, et specialis societatis in signum Insuper concedimus et largimur eidem vestre dilectioni auctoritatem et plenam potestatem nostro nomine sex nobiles viros vestre dilectioni ac nobis gratos, cum eadem societate draconis cum cruce desuper inuestiendi, ac ipsis eandem societatem seu divisam dandi, ad portandam ipsam, nobis pariter et vobis ad decorem et honorem, ac in signum fidelis societatis et mutue caritatis euidenter, presencium sub nostri Regalis Sigilli appensione testimonio litterarum datum Bude Anno ut Supra die XXIJ, mensis Junij (1439.)

Rex
petrus

(Reichsregistratursbuch M. fol. 58. b.)

A cs. k. titkos levéltárból.

XXVII.

A császmái káptalan Albert királynak Kabalban aug. 13. 1439. kelt parancsa következében Tallóczy Mathkót, Dalmát-, Horvát- és egész Tórország bánját, és feleségét Margitot, Lévai Cheh Péter hajdan erdélyi vajda leányát, Keresztúri Garázda Pállal, mint királyi emberrel, Szentgyörgy-várába, Körös csermelyében, minden ellentmondás nélkül beigtatván, erről hitteles bizonytságot ad. Oct. 23. 1439.

—A.—B.—C.—

Capitulum ecclesie Chasmensis Omnibus Christifidelibus tam presentibus quam futuris presencium noticiam habituris Salutem in omnium saluatore. Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire Quod nos litteras Serenissimi principis domini Alberti dei gracia Romanorum Regis semper Augusti ac hungarie Bohemie dalmacie Croacie etc. Regis et ducis Austrie etc. domini nostri naturalis Intraductorias et Statutorias nobisque preceptorie loquentes et directas, suma cum obediencia recepimus in hec verba. Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus, ac hungarie Bohemie dalmacie Croacie etc. Rex, et dux Austrie etc. fidelibus nostris Capitulo ecclesie Chasmensis Salutem et gratiam, Cum nos pro fidelitatibus et fidelium seruiciorum meritis fidelis nostri sincere dilecti Magnifici Mathkonis de Thallouch Regnorum nostrorum dalmacie et Croacie predictorum ac tocius Sclauonie Bani, per ipsum nobis fideliter exhibitis et impensis, Castrum nostrum Zenthgijwrghwara vocatum in Regno nostro Sclauonie in Comitatu Crisiensi sitatum, ex eo, quod Nicolaus wrdug dictus filius condam Stephani similiter wrdug dicti de prodauetz nephandissimo scelere, directe Infidelitatis notam respiciente, in villipendium Regie auctoritatis, ac omnium christicolarum horende scandalum seipsum offuscare non verens, inter alios suos multiplices nepharios actus, rabiei sue seuiciam in oppressione Innocentum explere non erubescens, Oculos cuiusdam Nobilis domine Elizabeth uocate

consortis Iadislaj filij Mathie de Themerye filie videlicet Benedicti Castellan de Malikovcz et alterius domine consanguinee et seruitricis eiusdem, per ferum ignitum nullis ejus culpis exigentibus, effodi Insuper quendam vrielem filium Georgij do Chapaloucz, et Nobilem dominam Sibellam sororem ejusdem carnalem tunc pregnantem modosimili eorum sine culpa Igne comburi et concremari fecisset, Et ex eiusdem domine Sibelle ventre propter vehemenciam flame dilacerato et disrupto abortivius seu infans nouem mensium euolutus fuisse perhibetur, propter que eciam Idem Nicolaus wrdugh per Sentenciam condam spectabilis et Magnifici Hermanni Cilie Comitis eo tunc dicti Regni Sclauonie Bano existente, et vniuersorum Nobilium eiusdem Regni in Capite et bonis Judicialiter vti dicitur contempnatus extitisset, ad manus Regias, rite et racionabiliter, ac secundum Regni nostri legem et consuetudinem sicut asseritur, denolutum, simulcum Opido prodauijz predicto ac Zenthgijurgh, necnon omnibus possessionibus et predijs ac quibusuis suis vtilitatibus et pertinencijs, ad ipsum Castrum spectantibus, ex certa nostra sciencia et animo deliberato, de consensu et beneplacita voluntate Serenissime principis domine Elizabeth Regine, conthoralis nostre carissime, prelatorum eciam et Baronum nostrorum adhoc accedente consilio omni eo Jure, quo tam ex premissis supra specificatis quam eciam alijs quibuscumque modis causis et racionibus nostre subest collacioni, antefato Mathkoni Bano, necnon Magnifice domine Margarethe consorti ipsius Mathkonis Bani, filie videlicet Magnifici petri Cheh de lewa alias wayuode partium nostrarum Transsiluanicarum, eiusdemque Mathkonis Bani heredibus et posteritatibus vniuersis, premissis sic stantibus de manibus nostris Regijs, vigore aliarum litterarum nostrarum exinde confectarum im perpetuum duxerimus conferendum, velimusque eosdem in dominium eorundem et earundem per nostrum et vestrum homines legittime facere introduci, Igitur fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus uestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum Quo presente frank aut Jacobus sine Georgius de Megerethye neue Hermanus de Gereben aut paulus Garazda de Kerezthwr sin Briccius aut Nicolaus de Gorbonok, alijs absentibus homo noster ad faciem dicto-

rum Castri et opidorum necnon possessionum villarum et prediorum ad eadem pertinencium vicinis et conmetaneis earundem vniuersis inibi legittime conuocatis et presentibus accedendo Introducat prefatos Mathkonem Banum et dominam Margaretham consortem eiusdem in dominium eorundem et earundem Statuatque eadem et easdem, eisdem premissis nostre donacionis titulo ipsis incumbente perpetuo possidendum si non fuerit contradictum, Contradictores vero Si qui fuerint, Euocet ipsos contra antenominatos Mathkonem Banum et dominam Margaretham consortem eiusdem nostram in presenciam ad terminum competentem rationem contradicionis eorum reddituros efficacem Et posthec ipsarum Introduccionis et statucionis seriem, cum contradictorum et Euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et conmetaneorum, qui premissis statucioni intererunt, ac possessionum villarum et prediorum ad Idem Castrum spectancium, dictisque Mathkoni Bano et domine Margarethe consorti sue statuendarum, nominibus, et termino assignato nobis fideliter rescribatis, Datum in Kabal feria quinta proxima ante festum Assumpcionis Marie virginis Anno domini Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Nono, Nos itaque mandatis ipsius domini nostri Regis in omnibus obedire cupientes vt tenemur, vnacum prefato Paulo Garazda de Kerezthwr hominem fidedignum, vnum ex nobis videlicet honorabilem virum magistrum dominicum socium et concanonicum, ad premissa fideliter peragenda nostro protestimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reuersi nobis voce consona retulerunt, isto modo Quod prefatus homo Regius presente dicto nostro testimonio in festo beati francisci confessoris proxime preterito, et alijs diebus sequentibus ad Id aptis, ad facies predictorum Castri Zenthgywrgwara vocati Item possessionum prodauijz Zenthgijwrg rh Zredassche, Zwsicha Ztruga priczay Gorbonokfew Gregorianch hothowa Cherauich Zentywan molna Supanch Lyzuyhanch Kutekonch lonka Zenthpal pychauch vocatarum, necnon opidorum villarum et prediorum, ac aliarum quarumlibet villarum ad dictum Castrum, necnon possessiones et predia spectancium, vicinis et conmetaneis earundem vniuersis Signanter vero petro de Chapalouch Georgio literato et Josa de eadem Thoma literato de

Thamodouch philyppo de Berzenche Johanne filio Thome de progauch Briccio et Nicolao de Gorbonok Inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo Introduxisset prefatos Mathkonem Bannm et dominam Margaretham consortem eiusdem in dominium eorundem et earundem Statuissetque eadem et easdem, cum omnibus ipsarum vtilitatibus et pertinencijs vniuersis, eisdem Mathkoni Bano et domine Margarethe consorti eiusdem premissa Regie donacionis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidenda nullo penitus contradictore apparente diebus legitimis et congruis Juxta regni consuetudinem in faciebus earundem permanentes Incuius rey memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras priuilegiales pendentis autentici Sigilli nostri munimine roboratas alphabeto incisas eisdem duximus concedendas, Datum decimo nono die diei, statucionis possessionarie prenotate Anno domini Supradicto :

A. cs. k. titkos levéltárból.

XXVIII.

Albert király feleségének Erzsébet királynénak háztartásra 20,000 forintot rendel évenként, még pedig a tótországi nyusztjövedelmet 6,000 forintba számítva, a többi 14,000 forintot a körmöczi bánya és pénzverő kamara jövedelméből parancsolja kifizettetni. Kelt Kisdyben aug. 20. 1439.

De commissione propria domini Regis.

Nos Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus, ac Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex et Dux Austrie etc. Cunctis noticiam presencium habituris notumfacimus in hijs

scriptis Quod cum primaria singularum rerum dispositio, que quibusuis honestate fulgentibus actibus competentis ordinis congruam imponit seriem, exemplari tradicionem, recta ratione moderata a principantium soleat prouida circumspeccione prouenire. Expediit quammaxime Regali nostre discretioni, sic liberalitatis nostre exercicia, circa dona inter subditos eroganda, circumspecta dispensacione moderari, vt et ipsi munificencie actus rationabili clareant in opere et decens actionis prouisio in debiti ordinis obseruacione comendetur, Si enim ad cuiusuis principis dignitatem Jure debiti pertinere noscatur. suorum subditorum merita, remuneracionis semper prosequi beniuolencia, quanto magis iustusque et conueniencius honestati consentaneum fore censemus saniori consilio, et salubriori studio, ed ea omnimoda diligencia, acie nostre mentis congrui ordinis sumpto inicio perspicue attendere, que maiestatis Reginalis, socie nobis diuino munere paritate adiuncte, statum respiciunt. honorem fouent, et quietem subministrant, Talis quippe seriei ordo, in singulis utilitatis actibus, summopere tenendus, a prouidencie imitatoribus traditur, vt primum a se, atque a prioribus incipiat, et demum in alios prouida dimensione transferatur, Hac itaque consideratione permoti, pro decenciori conseruacione status, honorifica quoque direccione Curie Serenissime principis domine Elizabeth Regine Hungarie Conthoralis nostre carissime, ne sue dignitatis excellencia, suo fraudata priuilegio rerum et bonorum temporalium sentiat quoquomodo detrimenta, quinijmmo vt earundem copiosam. se gaudeat inuenisse uertatem, matura deliberacione prehabita viginti Milia florenorum Auri. singulis annis afluturis sibi aministranda, eidem duximus deputanda. Ita uidelicet vt eadem domina regina omnes prouentus nostros mardurinales de Regno nostro Sclauonie prouenire solitos, qui ad Sex Milia florenorum Auri se extendere dicuntur, in sortem solucionis pretactorum viginti Milium florenorum Auri sibi vt premititur, per nos deputatorum, pro se singulis Annis infra uite sue tempora, exigi faciat et leuari, Reliquum uero uidelicet Quatuordecim Milia florenorum similiter Auri. qui ultra summam huiusmodi prouentuum Mardurinalium vsque ad completum numerum dictorum viginti Milium florenorum auri soluen-

dum, restant de proventibus vrburarum et cusionis Monetarum nostrarum Camere Crempniciensis modo simili singulis Annis pro se excipere et habere valeat atque possit, Quocirca vobis fidelibus nostris Comitibus vrburarum et Cusionis Monetarum nostrarum Crempniciensium predictarum, nunc et pro tempore constitutis firmissime precipimus et mandamus, quatinus habita presencium noticia amodo inantea totam illam summam Quatuordecim Milium florenorum auri, que ex pretactis prouentibus Mardurinalibus Regni nostri Sclauonie vsque ad completum numerum, iamtactorum. viginti Milium florenorum auri pro memorata domina Regina soluendorum, restabit singulis annis preasserte domine Regine vsque ad tempora vite sue — — — omnes alios de prouentibus vrburarum et Cusionis Monetarum nostrarum prenotatarum, dare supplere et ad plenum aministrare modis omnibus debeatis ad rationem nostre maiestatis — — — — deputationibus aut literis, pro quorumcumque parte, factis vel fiendis, et in contrarium premissorum emanatis aut emanandis non obstantibus quibuscumque, Quibus solutis. datis et aministratis — — — — ipsius domine Regine. literas expeditorias. pro vobis habeatis, et erga vos reseruetis. Et nec secus facere presumatis graciae nostre sub obtentu Presentes etiam, quibus — — — — — gillum nostrum. quo vt Rex Hungarie vtimur appensum est, post earum lecturam, iugiter reddi iubemus presentanti, Datum in progressu nostro exercituali contra Turc — — — — sdy, in festo beati Stephani Regis Anno domini Millesimoquadringentesimotricesimonono.

A csász. kír. titkos levéltárból.

XXIX.

Albert király a nürnbergi zsidóadó felét Schlick Gáspár korlátnokának, ki azt eddig is előbbi adományából életidejére birta volt, átadja 2,000 forintban, úgy hogy ő azt élteben szabadon bírhasza, halála után pedig örökösei csak ezen összeg letételével tartozzanak visszaadni. Kelt Zalánkemenben sept. 7. 1439.

Wir Albrecht etc. Bekennen etc. Als wir vormals dem Edeln Gaspar Slyk vnserm Canczler vnd lieben getrüen. Solich vbermasse der halben Judenstewr zu Nuremberg ettwann Wigles Schenk, vnd dornack der egenant Gaspar durch vnssers herrn und vatters keisser Sigismunds gabe, vnd dornach mit williger abtretung des egenanten Gaspars, der Edel houpt von Bappenheim vnser Marschalk sein lebttag gehabt und besessen hat ouch desselben Gaspars lebttag zuhaben und zugeniesen gnediclich gegeben vnd verschriben haben, nach lautt vnser kuniglichen Maiestatbrief daruber gegeben. Also sey wir mit guter rechnung. dem egenanten Gasparn, an seinem Solde, und auch das er vns gelihen hat schuldig bliben zweytausent hungriß gulden, vnd derwortcn das er solicher Summ geldes versorgt werde. So haben wir Im dieselben Zweytausent gulden, vff der egenanten halben Judenstewr zu Nuremberg, die wir Im vormals sein lebttag gegeben haben gnediclich verschriben vnd Im die vmb solich Süm verpfendet, verschreiben vnd verpfenden in krafft dis briefs und Romischer kuniglicher macht. Also das der egenant Gaspar solich halb Judenstewr, nach lautt der ersten vnser brieff. sein lebttag ynnehaben sol. vnd so er mit tod abgeet. so sollen seine erben. oder wer diese brieff mit seinem guten willen ynnehaben wirt — dieselben halben Judenstewr — ynnehaben. vnd geniessen. Aislang. bis wir, oder vnser nachkomen In solich zweytausend gulden genzlich aufgericht vnd bezalt haben. Wir sollen In ouch Jer-

lich notturftige quittanczen. so Sy der begern gnediclich dorüff geben. Sy sollen ouch maht haben solich halb Judenstewr furbas vmb sovil gelts zuuerseczen vnd zuerkumern ob In des notturft sein würde, alzit dem Reich an der lozung vnschedlich, vnd ob vnser vofaren, oder wir ymands in welchem wezen der were, eynich brief oder verschreibung von vergessenheit, oder vnrechter vnderweistung vber die egenant halb Judenstewr zu Nuremberg gegeben hetten, oder wir, oder vnser nachkomen geben würden, die sollen dem egenanten Gaspar vnd seinen erben vnschedlich sein. vnd wir toten. vnd vernichten die ouch in kraft dis briefs, und wir sollen der egenanten Gaspar vnd seinen erben solicher halben Judenstewr nit entseczen, Sy sein dann genzlich vergnüget nach lautt Irer brief. Ouch bestetigen wir dem egenanten Gaspar und seinen erben, von der egenanten kuniglichen gewalt. solich brief vnd verschreibung. die Im vnser liber Herr vnd vatter Keysser Sigmünd vber zweyhündert gulden zuuoraus an derselben halben Judenstewr, die vormals, die von Goldicz gehabt, vnd ynnegenomen haben, gegeben hat. vnd wollen, das er vnd sein erben. der jn allen jren Artikeln vnd pünten genzlich gebrauchen vnd geniessen sollen von vns, vnsern nachkomen. vnd menniglich vngehindert. Mit vrkund etc. Maiestaet. Geben bey Slankemünd in vnserm felde. Anno etc. XXXIX. an vnser Lieben frawen abend Natiuitatis vnserre Reiche vt Supra (1439.)

domini Regis
in consilio

(Reichsregistratursbuch M. fol. 72. a.)

A csász. kir. titkos levéltárból.

XXX.

Albert király és neje Erzsébet királyné a' körülöttök lévő egyházi és világi nagyokkal és több előkelő nemesekkel bizonyos feltételek alatt megegyeznek abban, hogy a' következő évben megindítandó nagyobb szerű hadjárat tekintetéből minden háztól 100 fillérrel, melyekből 150 megy egy arany forintra, fizetendő közönséges segedelmet írhasanak ki az egész országban. Kelt a titelrévi táborban sept. 17. 1439.

Commissione propria domini Regis ex deliberatione
Prelatorum et Baronum.

Nos Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus, ac hungarie Bohemie dalmacie Croacie etc. Rex et dux Austrie etc. Et Elizabeth eadem gracia pretactorum Regnorum. hungarie Dalmacie Croacie etc. Regina et ducissa Austrie Notumfacimus tenore presencium. quibus expedit vniuersis, Quod cum hijs diebus proxime transactis, audito aduentu seuissimorum Turcorum partes inferiores Regni nostri deuastancium, atque obsidione Castri zenderew, occupacioneque tocius Regni Rascie per eodem facta, ad resistendum ipsis Turcis, eosdemque ab obsidione antelati Castri propellendum, generalem in ipso Regno nostro hungarie exercitum mouissemus, et cum eodem vsque ad has inferiores Regni nostri partes venissemus, Tandem pausantibus nobis, per aliquot dies, in hoc descensu nostro, propter certas et rationabiles causas, quia tempore intermedio, antequam scilicet ipse noster exercitus, cum antelatis Turcis mutuo conuenire comode potuisset, maior pars eiusdem exercitus, qui scilicet ex parte Comitatum venerat, sese ad propria contulit, Castrum eciam pretactum, paucissimis post hoc diebus elapsis, ad manus antefatorum Turcorum traditum extitit, propter eaque. cum illa parte exercitus antedicti, que nobiscum remanserat,

aliquid contra tam magnam potenciam ipsorum Turcorum , pro eorundem repulsione, aut ab obsidione pretacta amocione. attem-
ptare posse nobis visum non fuit, formidantes post ista nunc novissime omnium visu et scitu emersa pericula et incomoda, eciam maiora, nisi debite occurratur. succedere, proposuimus tantis iminentibus periculis. alio modo forciori obuiare Ita quod in proximo vere sequenti, maximum exercitum multitudine stipendiatorum armigerorum fulciendum, contra antelatos Turcos decreuimus. firmata intencione instaurare Pro cuiusquidem exercitus expedicione, ex quo non parua, ymmo copiosa pecunia multique sumptus, quam seu quos prouentus nostri Regales et Reginales, eciam in minima parte comprehendere non possunt, necessaria atque opportuni existunt, Obhoc ad perficiendum talismodi nominis saluberrimumque vtile et toti Christianitati fructuosum opus, de consilio consensu et voluntate prelatorum Baronum Militum, et pociorum Regni nostri Nobilium infra nominandorum, per totum ipsum Regnum, vnam generalem taxam, ad quam quilibet hominum et Jobagionum, et eciam Nobilium conditionerum, atque Nobilium, nullum Jobagionem habencium. proprias domos possidencium, tocius Regni nostri pretacti nemine penitus dempto. singulos centum denarios, maioris noue monete nostre Regalis, cuius Centumquingaginta denarij vnum florenum auri valent: soluere debbit, decreuimus et statuimus imponendum ac modo et ordine in alijs literis nostris scilicet Regalibus contentis irremissibiliter exigendum, promittentes verbo Regio nos Rex Albertus prenotatus, ipsis prelatis Baronibus Militibus et Nobilibus eiusdem Regni hic subscribendis, quod nos personaliter in huiusmodi instaurando exercitu constituemur et cum eodem contra emulos antefatos procedemus, atque maiorem potenciam que fieri poterit, ab omnibus fratribus consanguineis proximis et amicis, alijsque nostris beniuolis, ymmo eciam de exteris Regnis et dominijs nostris, nobiscum contra eosdem emulos ducendam venire procurabimus et acquiremus. Quodque vterque nostrum huiusmodi taxam eciam ab omnibus Incolis et Ciuibus. Ciuitatum opidorum et villarum ac possessionum Regalium et Reginalium. nemine exempto, exigi modis omnibus faciemus, et nec ipsos nostros prelatos Barones Milites

et Nobiles in impositione et exactione eiusdem taxe deseremus, ymmo contra omnes in hac parte rebelles ad punicionem. eorum in capitibus et bonis ipsis omni recusa postposita assistemus. Et nos Georgias dei gracia despotus Rascie, Johannes Colocensis et Bachiensis Ecclesiarum Canonice vnitarum Archiepiscopus, Simon de Rozgon Episcopus wesprimiensis Mathias Episcopus waciensis Supremus Cancellarius Regie maiestatis. Jacobus Episcopus Sirimiensis, Laurencius de Hedrehwaar Regni hungarie palatinus, ladislaus de Gara Banus Machouiensis Mathko de Tallowcz Regnorum Dalmacie Croacie ac tocius Sclauonie Banus, franko de eadem Tallowcz alias Banus Zewriniensis, Petrus Cheh de lewa alias wayuoda Transsiluanie Stephanus de Bathor Judex Curie Regie maiestatis Johannes de Korogh. Emericus et Johannes de Marczaly. Comites de werewcze Georgius et Stephanus filij Bani de Marczaly predicta Ladislaus de paloucz pridem Magister agazonum Regalium, Michael et ladislaus dicti Jakch de kusal, Stephanus de Rozgon Comea Posoniensis ladislaus haghmas de Berekzow Comes Themesiensis, ladislaus filius wayuode de Thamasy, Magister agazonum Regalium, henricus de eadem Thamasy alias Magister Curie Regie maiestatis. Michael orzaag et Johannes similiter Orzaag de Gwth — Ladislaus de Chaak alias wayuoda Transsiluaniensis, franciscus de eadem Chaak, Emericus de pelsewcz, Comites Siculorum. Andreas et Frank de Telegd. Gaborko de zeer, Stephanus filius Georgij filij posa de eadem zer, Danch de Macedonia, frank de Dombo, Ders filius Bani de Zerdahel, ladislaus Thijtews de Bathmonstra. Thesaurarius Regie maiestatis, Johannes filius Juga de Racha Paulus de Kompolth. Judex Cumanorum Johannes filius eiusdem Comitibus petri de peren — Nicolaus filius dauid de Ryhnow, alias de eadem peren paulus filius Georgij de hedrehwaar, frank de Zemse, Johannes de Maroth. Ladislaus de Katha Ladislaus filius Osl de Azzonfalua, Petrus fauch de Gordwa Silvester filius Stephani Safar de Torna, Blasius de Saag. Pethew de Gerse, Stephanus filius Bani de Alsolindwa, Johannes de Losoncz Johannes de hwnyad, Nicolaus de drag Georgius de Dob Johannes de Chahol, Gregorius de Bethlen Johannes forgaach pangracius de dengeleg, Georgius de don et Nicolaus filius wayuode de

Gyarmath, dispositionem pretactam, ac comissionem impositionis taxe supractae. per singula approbamus, eademque. sic et eodem modo prout in alijs litteris Regalibus ad singulos Comitatus transmittendis continetur consulcius fieri assensimus, atque per omnia obseruandas acceptauimus, ymmo approbamus assentimus et acceptamus, per presentes, Promittentes bona fide huiusmodi taxam per omnes nostre dicionis subditos et Jobagiones facere plenarie extradari, omnesque Amicos et fratres, ac beniuolos nostros nunc absentes. tum cum amicabilebus petitionibus, tum etiam per alios modos. opportunos et possibiles ac honestos. ad Itidem faciendum inuitabimus regemusque. prouocabimus toto posse. Et quod contra omnes et quoslibet cuiuscunque status et condicionis homines existant, qui in hac parte rebelles reperti fuerint, aut huic dispositioni, atque antelate taxe impositioni et exactioni contraire presumpserint, aut uoluerint, dictis domino nostro Regi et domine nostre Regine adherebimus et aduersus eosdem, vsque ad penas capitum, et ablationem et priuacionem omnium bonorum ipsorum vnanimiter procedemus, et nec vnus nostrum ab alio, in prosecutione huius Rei separabitur, aut vnus alium in hoc facto deseret quouis modo, Harum litterarum. quibus presencia Sigilla appensa sunt testimonio mediante, Datum in descensu nostro exercituali campestri iuxta portum Tydcwrew. feria quinta proxima ante festum beati Mathei Apostoli et Evangeliste. Anno domini Millesimoquadringentesimo tricesimonono.

A csász. királyi titkos levéltárból.

XXXI.

Albert király meghagyja az erdélyi káptalannak, hogy Szász János mestert Enyedi, másként Szentjánoshegyi Boldizsár fiát, szászsebesi főbíróát és a királyi nagyobb korlátnokság főjegyzőjét és testvéreit Ecsellő, Tompaháza, Mihálczfalva, Cserökszó stb. helységekbe igtassa be. Kelt Péterváradon sept. 18. 1439.

Albertus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus, ac hungarie Bohemie dalmacie Croacie etc. Rex, et dux A — — — — — ibus nostris Capitulo ecclesie Transsiluaniensis Salutem et graciam, Cum nos pro fidelibus servicijs fidelis nostri Nobilis Magistri Johannis Zaz filij B . . . hazaris de Enyed alias de Zenth janoshegije Comitis de Zazsebes prothonotarij Cancellarie nostre maioris — — — — — nitati exhibitorum et impensorum quasdam possessiones Echellew Thompahaza uocatas, que quondam — — — — — et Jacobi filiorum — — — — — mpa de eadem Thompahaza preuissent, et per defectum seminis eiusdem ad m — — — — — plebani de Zaz — — — — — eadem — — — — — filiorum Pauli de Kere-fruny — — — — — existentes — — — — — Mihálczfalua et Cherokzow uocatas — — — — — mitatibus habitas, in quarum pacifico dominio uti dictus Magister Johannes Zaz asserit p — — — — — filij prefati Jacobi ab antiquo prestitissent et ipse existat eciam de presenti Simul cum — — — — — quo haberentus et nostram quibuscumque Causis et racionibus concernerent Maiestatem — — — — — ut nostre exposita sunt Maiestati stantibus et se habentibus, prefato Magistro Johanni Zaz ac predictis — — — — — suis quod mediam partem, ac annotatis Michaeli plebano ac Ladislao Johanni et petro — — — — — dibus et posteritatibus vniuersis vigore

aliarum literarum nostrarum exinde confectarum imperpetuum
 — — — — — vt hominem
 in dominium earundem legitime fecerunt introduci, Igitur fide-
 litati u — — — — — annotatum
 hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus
 de Naghw — — — Johannes Horwat et Thomas de fahid seu
 Stephanus Magnus de hideguiz siue ladislaus de Bald — — —
 — — — — sentibus homo noster ad facies pretactarum pos-
 sessionum, consequenterque Juris nostri Regij — — — —
 vicinis et conmetaneis earundem vniuersis inibi legitime con-
 uocatis et presentibus accedentes Introducat prefatos Magistrum
 Johannem Zaz et Balthasarum per eum et Georgium carnalem
 Michaelem plebanum ladislaum Johannem et petrum in dominium
 earundem, Statuatque easdem eidem et eisdem pmissis nostre
 donacionis titulo perpetue possidendum, si non fuerit contra-
 dictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet ipsos contra
 annotatos Magistrum Johannem Zaz et Balthasarem — — —
 — — — — Ladislaum Johannem et petrum — — — —
 nostrarum — — — — — ad terminum competentem
 rationem contradictionis eorum reddituri, Et post hec huius-
 modi Introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum
 et euocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et conmetaneorum,
 qui predictae Statuacioni intererunt nominibus, ac termino assi-
 gnato eidem Wayuode more solito rescribatis. Datum in Vara-
 dino Petri feria sexta proxima ante festum beati Mathei Apostoli
 et Euangeliste, Anno domini Millesimo CCCC XXX nono. Titulus
 in dorso praeter hoc Fidelib. . . . apparebat, in altera autem in-
 flexione alterius marginis earundem ab extra sequentia lege-
 bantur: Egregius Benedictus de Beld Capituli — — — —
 Presbiter — de Echore feria tertia proxima post festum beati Fran-
 cisci primo ad Echellew in personis Pauli filij et Elene filie An-
 tonij de Komiat — — — — et filie prefate Elene ex parte
 Echellew et Thompahaza contradictum extitisset, item — —
 — — — — ad Mihalufalua ubi Petrus filius Georgij filij Jacobi de
 Chezue, item Nobilis domina Katherina dicta Mathie de Hideg-
 uiz filia quondam necnon Jacobus de eadem Mihalczfalua, item
 Albertus Belthi de eadem in persona Anne consortis sue filie

quondam Khenyi de Chezue item Andreas fili . . . potenciane filie suorum personis, necnon domine Elisabethe filie prefati quondam Senyei de Chezue consort — — — — — de Hozutelke Nobilis viri Gerbati de Balasfalua Stephan — et filiorum ac Dorothee filie sue consort — — contra Paulum de Echellew ex parte Mihalczfalua et Beroth. Erantque ejusdem Augustissimi Regis Sigillo judiciali et Authentico super cera rubra ductili impressivae ab extra communitae et roboratae pro tunc clauseque connectae et emanatae.

Az erdélyi káptalannak 1773. évben kelt hiteles átiratából.

XXXII.

Erzsébet királyné Garai László machói bán visegrádi és lipői kapitány sokféle érdemei és közelebbi vérsége tekintetéből ennek Pápán lakó jobbágysait a harminczadtól fölmentvén, megengedi, hogy minden portékáikat, kivévén az országból kivinni egyenesen megtiltottakat, szabadon és minden királyi vagy királynéi harminczad nélkül az országból kivihessék, vagy behozhassák. Kelt Ó-Budán oct. 18. 1439.

Nos Elisabetha dei gracia Regina Hungarie dalmacie Croacie etc Austrieque et Stijrie Ducissa, nec non Marchionissa Moraviae, memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit uniuersis, Quod cum Regnantis preferenda sublimitas, ceterorum directioni diuinitus prefecta, dignis premium generaliter metiri teneatur, Fidelium merita singulorum, Expedit summe longius discrecioni eiusdem, sic liberalitatis suae exercitia circa bona inter subditos eroganda, circumspicere dispensacione moderari, ut hos, quos amplior fidelitas, alacriorque exhibita obsequia ac aptitudo et potencia exhibendi nedum aliene laudis preconio suae palpabilis commendationis experien-

cia, quorumcumque viribus et potencia Regalis glorie roborantur fastigia, gracia et munere prosequatur, pre ceteris largiori, sic etenim principancium magnificatus circumspectio, attolitur gloria, et fideles ceteri, exinde sumpto exemplo capaciores fidei sincere affecti, ad exhibenda Principi honorifica, et fideliora obsequia forcius attenduntur, Nostre igitur consideracionis intuitum conuertendum ad fidelem nostrum nobis sincere dilectum Magnificum Ladislaum de Gara, Banum nostrum Maskouiensem, Capitaneum Castri nostri Visegradiensis et Liptouiensis, quem ne dum virtutes, et obsequiorum paternorum, scilicet et propriorum genera, que tamen reuera tam multiplicia, grandique laude digna existunt, ut ea, non simplici relato, nisi amplo sermone narrare possemus, verum potius, multoque altius illa cunctis manifesta consanguineitas, que nos ex Domina Barbara Regina, ipsum vero ex Anna Palatinissa sororibus puta uterinis procreatos, utrinque copulauit, nostra dilectione et fauore reddunt supreme dignum, premissorum intuitu ex speciali gracia eidem aliqualis nostri fauoris dulcedinem ostendere volentes, uniuersos mercatores, Institores, ac Ciues et Hospites, populosque ac Jobbagyiones eiusdem Ladislai Bani in oppido nostro Papa vocitato nunc commorantes, et in futurum moraturos, qui scilicet negociari ac tam mercibus ac rebus quibuscunque ipsorum pro acquisitione victuum eorumdem, empcioneque, et vendicione rerum quarumuis hinc inde in Regno nostro procedere, ac partes eiusdem lustrare, aut ipsum regnum mercancias, et res venales, demtis tamen rebus, quarum de regno exportacio manifeste est prohibita, educendo exire, et inde nouas mercancias afferendo reintrare habuerint, ac voluerint a solucione Tricesimarum Regalium scilicet et Reginalium ubicumque in regno nostro de eorum mercibus, rebusque venalibus et aliis quibuscunque facienda in perpetuum graciose duximus eximendos et supportandos, imo eximimus et supportamus presencium per vigorem, Quocirca vobis Fidelibus nostris uniuersis Tricesimatoribus et Vice Tricesimatoribus Regalibus et Reginalibus, in quibuscunque Tricesimis intra hoc regnum exigi solitis et nunc constitutis et in futurum constituendis presentibus firmissime precipientes committimus et mandamus quatenus a modo in posterum prescriptos mercatores, Ciues, Populosque

et Jobbagyiones antefati Ladislai Bani in prescripto Oppido suo Papa commorantes, vel moraturos, in quibuscunque locis Tricesimarum Regalium et Reginalium ubicunque (ut prefertur) in Regno nostro exigi solitorum ad solutionem eiusmodi Tricesimarum, de quibuscunque eorum mercibus et rebus eorum premissis faciendam contra formam premissae nostre gracie exemptionis attrahere, et compellere, aut propterea in personis et rebus impedire, perturbare, et damnificare nusquam et nequaquam presumptis, nec sitis ausi modo aliquali Gracie nostre sub amissione, Presentes autem post lecturam semper reddi edicimus presentanti, Datum Veteris Bude in crastino festi beate Luce Virginis et Martyris Anno Domini 1439.

Czech János úr közléséből.

XXXIII.

Erzsébet királyné a luczemburgi fejedelemséget és chyny grófságot leányának Annának és vejének Vilmos meisseni és thüringeni fejedelemnek ajándékozza, nekik megengedvén, hogy azt rokonától Erzsébet bajor herczegnőtől, vagy akárkitől, ki annak birtokában volna, magokhoz válthassák, de olly nyilczános feltétel alatt hogy, ha fia születnék, ez —, ha pedig mondott Anna leánya mag nélkül halna meg, — ő maga, vagy másik leánya és ennek maradékai, azokat a kiváltásukra fordított összeg és minden törvényes beöntések letétele mellett megint visszavehessék. Kelt Budán dec. 23. 1439.

Wir Elizabeth von gotes genaden zu Hungern Dalmacien Croacien etc Künigin, Fraw vnd rechter erib des Künigreichs zu Beheim vnd des Herczogtums zu Lüczburg vnd Herczogin zu Österreich etc. Bekennen vnd tun kund offenwar mit disem brief, allen den die In sehen oder hören lesen. Als der Aller-

durchlewzigist fürst vnser lieber herr vnd gemahel, herr Albrecht Romischer vnd ze Hungern zu Behem etc. künig, seliger gedechtnuss vnd wir mitsampt Im durch sunderlicher lieb und zuneigung willen. die wir zu den Hochgebornen Fürsten Friderichen vnd Wilhelmen gebrüedern Herczogen zu Sachsen, Landgrauen In Doringen vnd Markgrauen zu Meissen, vnsern lieben swager vnd Sone hetten vnd haben, vnd auch daz Sij vnserm egenanten herren vnd Gemahel angneime dienst vnd beheglikeit beweiset haben, Dem egenanten unserm lieben Sone Herczog Wilhelmen, die Hochgeborn Fürstin vnser liebe Tochter Junkchfraw Anna, zu der ee gegeben, vnd vns zueinander gefründet haben, Also ist stetes vnser begerung gewest und haben mit vleis darauf gedacht, Wie wir den egenanten vnsern Sone vnd Tachter müeterlich lieb fürdrung vnd hilf beweisen möchten, vnd obgotwil zutun meinen, und als dann das wirdig Herczogtum vnd Lannd ze Luczburg, aus dem vnser vorfordern vnd eltern entsprossen vnd geborn sind, an vns erblich komen ist, vnd vns rechtlich vnd naturlich zugehoret, Also haben wir angesehen solich lieb vnd trew. die wir zu den egenanten vnsern Sone vnd Tochter haben, vnd haben In mit wolbedachtem mute vnd gutem Rat vnserretrewen, vnd auch rechter wissen das egenant vnser Herczogtum, vnd die Grafschaft ze Chijnij mit allen vnd yglichen herlichkeiten wurden, eren, friheiten, rechten vnd alten loblichen herchomen, verschribungen, vordrungen vnd ansprachen manscheften, Lehen, geistlichen vnd weltlichen, Lewtten Edeln vnd vnedeln, Steten, Slossern, Merkten, dorffern Emptern, zinsen, nützen, gulten, zöllen, müncken, gericht, puessen, fellen, ekchern, wisen, welden, püschen perkwerken, wiltpannen, Teichen, wassern, Mulen, wasserlewffen, und mit allen andern seinen zugehörungen nichtz ausgenommen, wie man die mit sunderlichen worten benennen möcht, Als ein rechter erbe vnd fraw desselben Lannds gnediglich gegeben vnd Sij damit erblich begabeth, geben vnd begaben Sij auch In kraft dis briefs Also daz der egenant vnser lieber Sone Herczog Wilhelm dieselben Herczogtum vnd Grafschaft, von der hehgeborn fürstin, vnserer lieben Muemen frawen Elizabethen von Görlicz, Herczogin von Beijrn, oder wer des siist

Innehet, lözen, vnd an sich vnd die egenanten vnser Tachter bringen sol vnd mag, nach dem bequemsten, als Er mag, vnd sollen alsdann vnser egenanten Sone vnd vnser Tochter mit sambt Irn leibserben, die Sy miteinander gewünnen dieseben Herczogtum vnd Grafchaft mit allen seinen Zugehörungen, Als vorgemelt ist, erblich vnd ewiglich haben, halden gebrauchen vnd besiczen, von vns vnd allen vnsern Tachtern vnd erben vnangesprochen vnd vngehindert, Doch so haben wir vns das vorbehalten, Wer sach daz vns got durch sein heilig gnade eines sones beriete, So mügen Wir vnd derselb vnser Sone, das egenant Lannd Luczemburg vnd Grafchaft mit Iren zugehörungen, vnd alle obgemelte stücke, von vnserm lieben Sone Herczog Wilhelm, unserer Tochter oder Iren erben lözen vnd ledig machen vmb solich summ geldes, darvmb Sij des Irn zu schuczung, vnd billicher notdurft derselben lannd vnd Lewt ausgeben vnd dargelegt beten auch wissentlich getrewlich vnd vngeuerlich, Vnd wenn wir vnd vnser Sone solich gelt vmb lozung vnd darlegung In bezalt haben, So sollen Sij oder Ir erben vns solichs Lannds wider abtreten, genczlich an widerred vnd Irrung, Wer aber sach daz die egenanten vnser Sone vnd Tochter beide von gotes verhengnüß mit tode abgiengen, vnd nit leibserben, die Sij miteinander beten, hinder In liessen, das got wende, So sollen wir oder vnser ander Tochter, oder nechste erben die wir betten, macht haben, das egenant land Luczemburg zu lösen vnd wider an sich zebringen, von des egenanten vnser Sones Herczog Wilhelms erben, die dasselb Lannd dann nach Im ijnehaben wurden, vmb solich summ, darum Sij dann daselb Lannd, an sich gelözet, vnd die Sij dann auch darauf gelegt hetten In masse als vorgeschriben ist, Solicher lozung vns vnd vnsern erben auch gestatt werden sol, wenn das an Sij eruordert wirt, vnd wir gepieten darvmb allen vnd iglichen Prelaten, Grauen, Banirherren, Frien, Herrn, Rittern, Knechten, Steten vnd gemeinden, vnd allen vnser Sones egenanten Herczogtums zu Luczemburg vnd Grafchaft Chijnij vndertanen vnd getrewen ernstlich vnd vestiglich mit diesem brief, daz Sy die egenanten vnsern lieben Sone vnd Tochter ofnemen, In hulden, globen, vnd sweren, vnd In auch gewertig vnd gehorsam sein, als Irer

rechten herrschaft In mass als oben geschriben steet vnd begrief-
fen ist, vnd tun dar Inne nit anders Wann So Sie das getan ha-
ben So sagen wir Sij alle, vnd Ir ijgliche aller phlicht, der Sij vns
als Irer erbfrawen schuldig sein, quitt ledig vnd loze mit disem
brief vnd des zu vrchund haben wir vnser Insigel an disen brief
hengen lassen, der geben ist ze Ofen nach Christis gepurd Tau-
sent, vier hundert vnd In dem Newn vnd dreissigsten Jare am
Mittwochen nach sant Thomas tag des heiligen zwelifboten.

Commissio propria
domine Regine

A csász. kir. titkos levéltárból.

XXXIV.

*Erzsébet királyné Bécs városa tanácsát arról, hogy kö-
zelebb született fiának gyámságát és Osztrákhon kormányát
addig, míg az tizenhatodik évét eléri, Albert osztrák herczegre,
úgy is mint egyik legközelebbi rokonára bizta, tudósítván, annak
meghagyja, hogy ez iránt engedelmességgel és hűséggel visel-
tessék. Kelt Komáromban, april. 10. 1440.*

Commissio propria domine Regine.

Wir Elizabeth von gottes gnaden zu Hungern Dalmacien Cro-
acien etc. Kunigin Herczogin ze Osterreich ze Steijr etc. Vnd
Markgrafinn ze Merhern Embieten den Ersamen weisen, vnsern
lieben getrewn dem Burgermeister zu Wienn, Vnser gnad vnd
alles gut Als nu wol an ew gelanget bat, das wir von den gna-
den, des Almechtigen gots, ijecz vnserer gepurd, nach tod vnd ab-
gankk, weilent vnsern lieben herren, vnd Gemahels, herrn Albrecht

Romisschen zu Hungern. vnd ze Behem etc. Kunigs Herczogen zu Osterreich vnd Markgrauen ze Merhern etc loblicher gedechtnus, ainen Mandlichen Erben, genant Lasla, geperet haben, Vnd wann aber desselben vnsers lieben Sunes Kunigreich vnd fürstenthumb, Lanndt vnd Lewt, grosser vnd merklicher hilff vnd beystands notdurfftig sind, domit sij desterpas beschirmet vnd Regirt werden vncz sij der benant vnser lieber Sun selber Innhaben vnd verwesen mag, Vnd nach dem, vnd der obgenant vnser lieber Sun, nach geschafft des benanten vnseres lieben Herren vnd Gemahel In dem kunigreich ze Hungern vncz auf sein bescheidne Jare sal gezogen vnd gehalten werden, dadurch pilleich das fürstenthumb Osterreich, mitsambt seiner zugehorung wirdet furgesehen, mit ainem Gerhaben vnd verweser, der vns, vnd dem egenanten vnserem Sun auch dem yecztenanten fürstenthumb Osterreich, mug vorgesein Also haben wir angesehen vnd betrachtet, solhen guten willen, so der obgenant vnser lieber herre, vnd Gemahel, weilent kunig Albrecht, zu dem Hochgebornn fursten, vnserm lieben vettern vnd Sun, Herczog Albrechten, Herczogen ze Osterreich etc. fur menikleich hat gahabt, auch solch feruntlich erpieten. DarInn er sich dann alzeit, gen vns vnd vnsern kijndern hat beweiset, vnd das er auch angepornner freuntschaft der yeczten berurten vnserer lieben kijnder nachster freund, vnd ainer von Osterreich ist, auch das er demselben furstenthumb Osterreich, am fuglichsten vorgesein mag, Vnd haben vns. mit demselben vnserm lieben vettern Herczog Albrechten, verainet, das wir In, durch solher vrsach auch von merer krelltigkeit, sicherheit vnd ausrichtung willen, auf alle die gerechtikait vnd Erbschaft So wir vnd vnser obgemelter lieber Sun kunig Lasla zu dem furstenthumb Osterreich haben, demselben vnseren lieben Sun kunig lasla ewrem Rechten vnd Naturleichen Erbherren, zu ainem Gerhaben vnd verweser haben genommen, das er dasselb furstenthumb Osterreich mit aller zugehorung vnd gewaltsam, nichts darInn ausgenommen, als ain Gerhab, vnd verweser, Innhaben vnd verwesen sal, vncz der benant vnser lieber Sun kunig Lasla Sechzehen Jar alt ist, Auch haben wir dem egenanten vnserm lieben vettern, Herczog Albrechten, vnserer Geslosser, die vns von dem egemelten vnse-

rem lieben herren, vnd Gemahel, sind verschriben worden em-
 pholhen Innezehaben, vnd geschafft Im domit gewertig zusein,
 Als das alles, vnser besiegelt brieue Im daruber gegeben, aus-
 weiset, Dauon emphelhen wir ew vnd begern mit ernst, vnd
 monen ew auch solher gelubd, aid vnd gehorsam, So Ir weilend
 dem obgenanten vnserm lieben herren vnd Gemaheln Kunig Al-
 brechten, dem got gnedig seij, und seinen leiberben Mandlichs
 stams von Eren vnd trewen wegen schuldig vnd phlichtig seijt,
 das Ir ew an nijmant andern haltet, noch kainerlay gehorsam
 tut, denn dem egenanten vnserm lieben vettern Herczog Albrech-
 ten vnser obgenanten lieben Suns Gerhaben, vnd verweser, als
 dann darczu gehört, Wann Ir wol versteet, das Ir das rechtlich
 vnd billeich tut, Nach dem vnd wir denselben vnsern lieben Sun
 kunig Lasla, ewern naturleichen Erbherren, zu vnsern, Vnd des-
 selben, vnser lieben vettern Herczog Albrechts, als Gerhaben,
 vnd verweser gerechtikaiten Innehaben, vnd in gewaltsam sein, vnd
 des nicht lasset. daran beweiset Ir solh gehorsam, der ew der
 obgenant ewr Erbher In kunfftigen zeiten zu gut nijmmer wir-
 det vergessen. Geben zu Gumarn an Suntag Misericordia dominj
 Anno dominj Millesimo Quadingentesimoquadragesimo.

A csász. királyi titkos levéltárból.

XXXV.

Erzsébet királyné a Pozsony városában lakó zsidóknak meghagyja, hogy a királyi kincstárba fizetni szokott adózásait egy évre, ezen levél keltének napjától számítva, a mondott városnak fizessék, mellynek azt oltalmazási és fentartási szükségének fedezésére segedelmül átengedte. Kelt Győrben, jún. 2. 1440.

Nos Elisabeth dei gracia Regina Hungarie dalmacie Croacie etc. Austrieque et Styrie Ducissa, nec non Marchionissa Morauie etc. vobis vniuersis Judeis in Ciuitate nostra Posoniensi commorantibus harum Serie committimus et mandamus, vt omnes et singulos prouentus et redditus a dato presencium usque unius integri anni cursum de medio vestri Fisco Regio prouenire solitos et consuetos fidelibus nostris Judici et Juratis Ciuibus dicte Ciuitatis nostre Posoniensis, quibus huiusmodi redditus et prouentus annuales pro subsidio custodie et conseruacionis eiusdem Ciuitatis nostre deputamus dare, ministrare et assignare respondereque de eisdem affectiue et plenarie debeatis secus facere non presumatis presentibus perlectis exhibenti restititis. Datum Jaurini octauo die festi Corporis Christi Anno eiusdem MCCCCXL-o

Czech János úr közléséből.

XXXVI.

Erzsébet királyné Eizingi Eizinger Ulrikot sok érdemeiért megjutalmazandó elismeri, hogy neki 4,000 schock cseh garassal adósa, ezen összeg megfizetését sz. János naptól számítandó egy évre olly kötelezéssel igérvén, miszerint ha ezt megtenni elmulasztaná, őt minden ebből eredendő veszteségeire és hátramaradásaira nézve kármentesitendi. Kelt Pozsonyban, jún. 21. 1440.

Wir Elizabeth von gotes genaden, zu Hungern Dalmacien Croacien etc. kunigin, Herczogin ze Osterreich vnd ze Steyr etc. vnd Markgräfin ze Märhern Bechennen für vns vnd den durchlewchtigen fürsten, vnsern lieben Sun künig Lasla, auch der ijeczgenanten künigreich vnd lannd künig vnd herr, den wir Innhaben, vnd dafür wir vns annemen, vnd für all vnser baiden eriben, vud tüen kund offennlich mit dem brief, allen den Er fürchumbt daz wir recht vnd redlich schuldig worden sein, vnd gelten sullen, dem Edeln vnserm lieben getrewen, vrichen dem Eijczinger von Eijczing vnd seinen eriben, vier tausent schock guter Behemischer gross, oder dafür gut new vngrisch gulden, die dann {dieselben zeit in Irem werd vnd wechsl zu gellt vnd Munss angeslagen vnd geraitt werden mit summ so vil bringent, als die ijeczgeschriben vier tausent schock gross vngeuerlich, die wir demselben Eijczinger vnd seinen eriben, durch seiner redlichen vnd getrewen diennst vnd merklichen darlegens vnd handlung wegen, so er vns vnd vnserm benanten Sun künig Lasla In manigfeltigen sachen getan vnd beweist hat, und von sundern gnaden, gegeben vnd verschriben haben, dadurch er vnd sein eriben, vnser vnd vnserer egenanten lieben Suns sunderer gnaden, vnd auch solher seiner getrewen redlichen dienst vnd darlegens, desterpas emphinden vnd geniessen mügen, vnd die wir Im oder ob er nicht enwer, dann seinen eriben ausrichten vnd bezalen sullen von sant Johannis tag ze Sunneben-

den nagstkünftig über ain gancz iar an geuerd Teten wir des nicht was oder welherlaij schaden Sij des dann nemment, wie der schaden genant wurd, den Sy oder Ir gewisser scheinpot mit schlechten worten an aid vnd vngezworn sprechen wurd, Dieselben schaden all mitsambt dem obgeschriben Hauptgut süllen vnd wellen wir In gnediklich bezzalen ausrichten vnd widerkern, an all Ir mue vnd scheden vnd süllen Sij das alles haben vnd bekömen dacz vns vnd vnserm vorgeanten lieben Sun künig Lasla vnd vnsern baijder eriben, vnd darczu auf allen vnsern vnd desselben vnsern lieben Suns, künigreichen lannden vnd lewttten, wie die genant oder wo die gelegen sind, die süllen vnd mügen Sij dann wo Sij daran koment, aufhalten, vnd Ir vorgeschriben Hauptgut, vnd all Ir vorgemelt schaden dacz In suechen vnd davon bekönnen, So Sij nagst vnd pest können vnd mügen, Alslang vnd se verr, vnz Sij desselben Irs hauptguts, und aller Irer vorgemelten schaden genczlich entricht vnd bezzallt vnd vnklaghaft gemacht werden, vnd was Sij auch darvmb tun vnd handeln wurden, damit süllen noch haben Sij wider vns vnd vnsern obgenanten Sun künig lasla vnd vnser baijder eriben noch wider niemant andern, gefreuet noch gehandelt, in kaijnerlaij weis vngeuerlich, vnd wir vnd derselb vnser benanter lieber Sun künig lasla vnd all vnser eriben, noch ijemant anderr von vnsern wegen süllen noch wellen In vnd Iren eriben noch allen den Iren vmb solich vorgemelt aufhaldung angriff vnd hanndlung kaijn vngnad noch vnguet zusuechen noch beweisen, noch auch zebeweisen gestatten vngeuerlich vnd wer den gegenbürtigen brief mit Irem guten willen Innhat, dem oder denselben süllen vnd wellen wir alles das ausrichten vnd volfuern zugleicher weis vnd in aller der mass als In selber angeuerd, Mit urchund des briefs besiglt mit vnserm küniglichem anhangundem Insigl Geben zu Prespurg an Eritag vor sant Johannstag Nach Christi gepurd vierczehnhundert vnd darnach In dem vierczigisten Jare.

A cs. k. titkos levéltárból.

XXXVII.

Tallóczy Matko, Dalmát-, Horvát- és egész Tótország bánja, meghagyja szegedi sókamrásának, hogy nemes Dóczy Mihály házi tisztjének, vagy embereinek, ezen levele előmutatóinak, az utalványozott sómennyiséget kiadni szoros kötelességének tartsa. Kelt Budán, jún. 21. 1440.

Nos Matthko de Tallouecz Regnorum Dalmacie Croacie ac tocius Sclauonie Banus, Tibi Camerario nostro Zegediensi, harum serie firmissime precipientes mandamus, quatenus mox visis presentibus, sales vigore aliarum literarum nostrarum Nobili Michaeli de Docz, familiari nostro speciali, vel hominibus suis, harum utputa exhibitoribus in camera Zegediensi dare deputatos, eidem dare et assignare modis omnibus debeas; et secus in premissis nullatenus facere presumas, si nostram grauissimam indignacionem intrare pertimescis, Presentes autem facta assignacione et solucione premissorum salium, simul cum dictis alijs literis nostris pro tui erga te reserues expedicione, Datum Bude feria tertia proxima ante festum b. Joannis Baptiste Anno MCCCXL.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

XXXVIII.

Erzsébet királyné elismervén, miszerint Eberstorff Reinprecht nekie Staincz városát Morvaországban, ott lévő kastélyával együtt átengedte, az ezen jószágért járó és e mellett nekie hű szolgálataiért adott öszvegeben, melly együtt 5,000 forintot teszzen, átengedi neki a véglesi urodalmat Zólyomban minden tartozandóságaiával mind addig, még ezen összeget 8 vagy örökösei letehetik. Kelt Pozsonyban, aug. 5. 1440.

Wir Elizabeth von gots gnaden zu Vngern Dalmacien Croacien etc. Kunigin fraw vnd Erbe des Kunigreichs zu Beheim Herczoginn zu Osterreich zu Steyr etc. vnd Marggrauinn ze Märhern Bekennen Als vnser lieber getrewer Reinprecht von Eberstarff des gesloss Haus vnd Statt Marich Staincz mit, aller sciner zugehorung zu vnsern Henden hat abgetreten Also haben wir ym vnd seinen Erben widerumb vnser vesten Wigles im Sol ingegeben vnd in selb gelt, So er auff dem benantem Gesloss Staincz satt gehabt mitsambt dem gelt So wir im darczu durch seiner dinst willen die er vns vnd vnserm lieben Sun kunig lassla wider vnser veint vnd vngehorsame getan hat vnd hinfur wol getun mag haben benennet das alles in ayner Sum pringet funf tausent gutter wolgewegner vngrischer guldein gerecht in golde auf dye selb vessten zum Wigles verschrijben habe Im vnd allen seinen Erben vnd verschreiben in die wissentlich In solher mass das er vnd sein erbe die selben vesste mit gerichtten lewttten guettern vnd Mewtten vnd aller ander yr zugehorung So von alter darczu gehorrt mit sambt allen gewondlichen Ränntten vnd zinsen dinsten vnd nuczn nichts darynn ausgenommen Nu hinfur an absege vnd abgang der nucz Innhaben nuczczen vnd niessen sullen vnd mugen als lanng nucz wir oder vnser erben die von ijn vmb die obgenant Sum guldein wider ledigen vnd losenn derselben losung Sij vns auch zu aller czeytt gehorsam

sein schollenn wenn wir oder vnser Erben der an sy begern an geuerde Es sol auch der obgenannt Reinprecht von Eberstorff vnd sein Erben von dem obgenanten gesloss Wigles nijemant an vnsern, oder vnser erben willn bekriegen, vngeuerlich Auch ob vns notdurft wurde So schol er vns dye obgenanntt vessten wigles wider vnser veint offene sein lassenn doch ym vnd seinenn erbenn an irer vorgemeltten verschreibung an schaden Mit vrkund des briefs besiegelt mit vnserm anhangudem Insigell Geben zu Presburg nach christi gepurd vierczehen hundert Jar vnd darnach in dem vierzigistem Jare des nachstenn freytags nach Sandt Steffans tag inuencionis. (*Pecsét nélkül*)

A csász. kir. titkos levéltárból.

XXXIX.

Ulászló király a két János Hunyadi Wayk fiainak, szőrenyi bánoknak, hűséges szolgálataik, különösen Orsova, Szőreny, Miháld és Győrén várak oltalmában tanusított ügyességök tekintetéből új adomány czim alatt ajándékozta Solymos, Berekszó, Nyacalyás és Burján helységeit, mellyek eddig az erdélyi vajdasághoz tartoztak, Hunyad — valamint Bosár helységet Temes vármegyében. Kelt Budán, aug. 9. 1440.

Commissio propria Domini Regis Michaelae
Orczag Thesaurario Referente.

Nos Wladislaus Dei gracia Hungarie Polonie Dalmacie Croacie etc. Rex Lythwanieque Princeps Supremus et heres Ruszcije notum facimus vniuersis quibus incumbit per presentes. Quod nos pro prima regali contemplacione, cuius interest fidelibus suis subditis sinum dilectionis pandere, et ipsos secundum eorum

merita regali dono premiare, grata meditacione pensantes viro-
 rum Magnificorum vtriusque Joannis filiorum Wayk de Hunyad
 Banorum nostrorum Zewrijniensium fidelium nostrorum dile-
 ctorum fidelia servicia ac fidelium obsequiorum multifaria pre-
 clara merita, que ijdem temporibus condam Inuictissimorum ac
 Excellentissimorum felicis memorie Principum Dominorum Sigi-
 smundi Imperatoris et Alberti Regum, dicti Regni Hungarie In-
 clitorum nostrorum utputa predecessorum, in cunctis ipsorum
 agendis et regni antefati expedicionibus prosperis videlicet et
 aduersis summa cum diligencia digna milicia vigilancia curiosa
 magna constancia et laborum instancia assidua pro ipsarum re-
 galium Maiestatum, regnicolarumque commodo et statu tranquil-
 liori exhibuerunt, presertim vero pro ipsius Johannis minoris
 sanguinis effusione, quam ipse in quodam bellico conflictu ac
 congressu vna cum condam Magnifico Ladislao de Chaak Way-
 uoda Transsiluano in partibus Transalpinis contra et aduersus
 perfidissimos Turcos, nostros vtputa et regni nostri capitales
 inimicos ipsas partes Transalpinas protunc ingenti hostico cum
 insultu inuadere, et toto nisu vastare satagentes, strenue bel-
 lando, et letalium vulnerum plagas, sue persone ictibus manuum
 hostilium inibi acriter impressas, suscipiendo, passus exitisse
 perhibetur, et potissime pro eo, quod ipsi vterque Johannes ca-
 stra nostra cis decursum Danubij, in confinijis parcium nostrarum
 inferiorum situata, presertim Orsauam, Zewryniem Myhald et
 Gyewren, aliaque fortalicia hys propinqua tenentes et guber-
 nantes, de eisdem non modicam partem terre Bulgarie, vbi sci-
 licet emulorum dicti regni Hungarie nidus specialis, et antra
 prosiliencium Draconum habebantur, varijs incendijs spolijs inter-
 empcionibus hominum eorundemque pedum ac manuum mutilla-
 cionibus, oculorumque euulsionibus opprimentes, ipsos regni ac
 Sacri regij dyadematis emulos eciam de opacarum siluarum et
 congearum indaginum obscuris latibulis sicuti viri multa ani-
 mositate suffulti, et tirones fortissimi multo labore multaque
 agilitate et prudencia continuis prelijs et alternatis congressibus
 non sine sanguinis eorum effusione copiosa, et acrium vulnerum
 percepcione, familiariumque eorum nece exquirentes, extirpantes
 et exterminantes eliminasse, ipsosque et eorum bona rapaci prede

vicibus continuatis exposuisse, Sed et nunc dietim eos ponete-
nus impedire et vexare in nostrum et regni nostri Sacreque
Corone regie vberimum decus et honorem perhibentur. Attentis
nichilominus, et sedule mentis nostre consideracioni impressis
laude dignis et preconio attollendis fidelitatibus, et fidelium ob-
sequiorum gratuitis meritis et sinceris conplacencijs a principio
eleccionis et felicis coronacionis nostre, in Regem Huugarie so-
lempniter facte usque adhec tempora per eosdem laudabiliter et
et indesinenter nostre Maiestati exhibitis et impensis, racione
quorum licet ipsi multo maioribus donis existerent digne premi-
andi, vt tamen hac vice eorum merita reddantur saltem aliquan-
tulum premijs redimita et ex eo ipsi nostre bone intencionis pri-
mordia erga se sencientes, ad maiora sincere fidelitatis et con-
placencie opera nobis exhibenda feruencius animentur, quasdam
Possessiones nostras videlicet Solmos Berekzow Nawalyas et
Buryan que ad honorem Wayuodatus parcium nostrarum Transil-
uanarum pertinuisse perhibentur, et in eisdem nostris partibus Tran-
siluanis in Hunyadyensi, quas ab eodem honore Wayuodatus et eius
juris diccione pure separantes et segregantes, necnon Bosar vocatas
in Temesien comitatibus existentes, simul cum omnibus villis, tenutis
et Hereditatibus ad eandem Bosar ab antiquo spectantibus ceterisque
eorundem vtilitatibus vtputa Terris arabilibus cultis et incultis
Aruis campis Agris Pratis fenetis Arundinetis, Pascuis Siluis
Nemoribus Rubetis Virgultis Montibus Vallibus Collibus Vineis
Vinearum Promontorijs, Aquis Aquarum decursibus fluuijs Mo-
lendinis Molendinorumque locis ac generaliter quarumlibet vti-
litarum earundem integritatibus, quouis nominis vocabulo voca-
tatis, sub earum veris metis et antiquis limitibus, mera regia
auctoritate et potestatis plenitudine ac ex certa nostra sciencia,
Prelatorumque et Baronum nostrorum consilio prefatis vtrique
Johanni de Hunyad ac eorum heredibus et posteritatibus uni-
uersis none nostre donacionis titulo, et omni eo jure, quo eedem
nostre regie dinoscuntur spectare collacioni, de nostris regys
manibus, premissis sic se habentibus, dedimus, donauimus et in
enum contulimus, ymmo damns et donamus perhempniter effectiue
conferimus perpetuo et irreuocabiliter possidendas tenendas pariter
et habendes pleno jure presencium patrocinio mediante. Saluis

tamen juribus alienis, presentes eciam tandem nobis specietenus allatas priuilegialiter et pro eisdem emanari faciemus. Datum Bude in vigilia festi Beati Laurencij Martiris Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo.

(P. H.)

Egy hiteles pár szerint a magyar udvari kamara levéltárából.

XL.

Fridrik római király igéri Erzsébet királynénak, hogy a neki átadott fiával Lászlóval és leányával csak ugyan Erzsébettel az ő tanácsa, tudta és akarata nélkül semmit sem tesz; azon esetre, ha a királyné Magyarországon egy alkalmas várat szerezhet, az ifjú királynak abba áttételét nem akadályoztatja s arról gondoskodik, miszerint ha ő előbb találna meghalni, hogyszem a kis király és hercegnő kezeiből kijöttek volna, azok minden akadály nélkül adassanak ki, megórván a királynétől is, miként külön adott kötelezése szerint említett gyermekeivel az ő tanácsa, híre és megegyezése nélkül mit sem teend. Kelt Neustadtban, novemb. 22. 1440.

Wjr Fridreich von gotes gnaden Romischer kunig zu allenzeiten Merer des Reichs Herczog ze Osterreich ze Steir ze Kernden vnd ze Krain Graue zu Tyrol etc. Bekennen, Als vns die Durchleuchtigist furstinn vnser liebe Mum fraw Elizabeth kuniginn ze Hungern vnd Herczoginn zu Österreich etc. vnsern lieben vettern kunig Laslawen Irn Sun vnd Junkhfrawen Elizabethen vnser liebe Mumen Ir Tochter als Irem nachsten vnd pesten frewnd ingeantwurt vnd empholhen hat nach innhaltung der verschreibung vns darum gegeben, Also sein wir mit derselben vnser lieben Mumen der kuniginn durch vnser, Irer vnd desselben vnsern lieben vettern kunig Lasslawen nucz vnd frummen willen vberain komen vnd vns des gen Ir verschriben verpunden vnd veruangen, verschreiben vnd verpinden vns auch wissent-

leich mit dem brief, daz wir mit dem egenanten vnserm lieben vettern kunig Laslawn Irm Sun vnd der vorgeanteten vnserer lieben Mumen Junkhfrauen Elisabethen Irer tochter nichts merkleichs handeln noch enndrung tun sullen noch wellen an Rat wissen vnd willen der egemelten vnserer lieben Mumen der kuniginn Sunder dieselben Ire kinder also mitsampt dem Lannd Osterreich inderhalben vnd ob der Enns nuhin fur frewntlinch vnd trewlich innhaben vnd bewaren, als Irm stannd zugehort ungeuerlich, Wer — — — egenante liebe Mum die kuniginn ain Ortgeslos in dem kunigreich ze Hungern zuwegen — — — in dem der egenant vnser liber vetter kunig Lassla bewart wer vnd sicher gehalten m(ocht w)erden, So mag — — — — (vnserer) liebe Mum denselben vnsern lieben vettern Iren Sun daselbs bey Ir halten vnd — — — zu sch—ffen d — — — — als Im zugehoret, vngeuerlich vnd ob vnser Mum die kuniginn — — gemelt Daselbs — — — — ng bey Ir — — haben wolt, nach Irer notdurfft das mag S — — ch — — ange — — — — als d — — — — selben vns — — — — tter kunig Lassla vnd Junkhfrau Elisabeth vnserer Mumel in vnserer gewalt wern — — — — — tode vor derselben vnserer Mumen der kunigin abgiengen So wellen wir bestellen vnd versorgen nach dem trewisten vnd pesten damit Ir dieselben Ire Kinder wider geantwurt sullen werden an alle wiederred vnd (waij)grung auch vngeuerlich, Desgeleichen sol die ijeczgenant vnser Mum die kuniginn mit den benannten Iren kindern an vnsern Rat wissen vnd willen auch nichts merkleichs handteln noch tun als Si sich des dann gegeben vns auch verschriben vnd verphlichtet hat. vnd des zuvrkund haben wir vnser Insigil an den brief geschafft zu henngen Der geben ist zu der Newnstat an Eritag vor sannd kathrein tag Nach Kristi gepurd vierczehenhundert Jar vnd darnach in dem vierczigisten Jar, vnserers Reichs Im ersten Jare.

Ad mandatum domini Regia
 Conradus prepositus Wiennensis
 Cancellarius.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XLI.

Erzsébet királyné kötelezi magát, miszerint Magyarországön egy olly várat szerezhetőén, mellyben fia László király bátorságban és illendően létezhetik, azt Fridrik római királynak általadandja, hogy azt katonaságával megrakván, fiát oda tesse; maga részére azonban fiának szabadon lehető meglátogatását kiköti. Kelt Neustadtban, nov. 26. 1440.

Wir Elizabeth von gotes gnaden, zu Vngern, Dalmacien vnd Croacien etc. Kunigin, Herczogin zu Osterreich etc. vnd Marggräfin zu Merhern. Bekennen. Als wir vnd der Allerdurchleuchtigist fürst, vnser lieber vetter, her Fridreich Römischer künig zu allenzeiten Merer des Reichs, Herczog zu Östereich vnd zu Steir etc. vns beder seit miteinander veraint haben, von vnsers lieben Suns, künig Lasslaen, vnd vnsrer lieben Tochter, Junkfrawn Elizabethen wegen, die wir jm dann als jrm nagsten vnd pesten frewnde jngeantwurtten haben. Doch also, ob wir ain Ortgesloss in vnserm kunigreich zu vngern zewegen brechten, darjnn der egenant vnser Sun, künig Lassla, bewart wære, vnd sicher gehalten möcht werden, Daz wir dann denselben vnsern Sun, darjnn gehalten möchten als denn das in desselben vnsers lieben vettern künig Fridreichs briefe, vns darumb gegeben, mit merern Worten eigentlicher begriffen ist. Also geloben wir mit vnsern kuniglichen Worten, vnd in krafft des briefs, ob geschech, daz wir ain solh Ortgesloss, in dem künigreich ze vngern, zewegen vnd in vnser gewalt brächten, als oben steet daz wir dann dasselb Gesloss, dem egenanten vnserm lieben vettern, künig Fridreichen jnantwurtten vnd verchreiben sullen vnd wollen, damit er das selber besetzen müg, vnd den egenanten vnsern lieben Sun, daselbs bewarn vnd halten sol vnd mag, vnd solh lewt vnd person, der er dann nach seinem stannde notdurfftig ist, jm zuschaffen, als darczu geh öret on geuerde. Vnd o

wir jcht begern wurden , zu dem yeczgenanten vnserm Sune, in dasselb Gesloss zokömen , daz dan derselb vnser lieber vetter künig Fridreich, bestelle vnd ordne, vns also darjn zu demselben vnserm Sune zulassen ungeuerleich Mit vrkund des briefs , mit vnserm anhangundem Insigel. Geben zu der Newnstat an Sambcztag nach Sand Kathrein tag, Nach Kristis geburd vierzehenhundert vnd darnach in dem vierzigistem Jare.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XLII.

Erzsébet királyné kötelezi magát, hogy Sopron városát, mellyet Fridrik római királynak bizonyos összegben elzálogostott, mind addig nem váltandja ki, míg fia László a törvényes időt el nem éri . Kelt Neustadtban, mart. 3. 1441.

Wir Elizabeth von gotes gnaden, Kunigin zu Hungern Dalma-cien Croacien Hertzogin zu Osterreich vnd zu Steir vnd Marg-grafin zu Merhern etc. Bekennen für vns vnsern lieben Sun künig Laslawen vnd vnser Erben vnd nachkomen. Als vir dem Allerdurlewchtigisten fursten vnd herren hern Fridreichen Romischem künig zuallenzeiten Merër des Reichs Hertzogen zu Osterreich vnd zu Steir etc. vnserm lieben Vettern , vnser Stat vnd Herschafft Odemburg mit Irr zugehörung vmb ain Sum guldem in Satzweis als der brief von vns darumb ausgegangen klerlicher Innhaldet verpfenndet vnd Ingegeben haben. Also geloben vnd versprechen wir mit vnserm küniglichen wortten vnd in krafft des briefs, daz wir noch yemand von vnsern wegen, denselben Satz nich lösen süllen noch wellen, alle dieweil, der vorge-nant vnser Sun künig Laslaw zu seinen beschaiden vnd vogt-peeren Jaren nicht komen ist. Vnd süllen vns auch der egenant vnser lieber Vetter künig Fridreich oder sein leybserben, in

derselben zeit nich schuldig noch pflichtig sein, den benanten Satz zulösen geben vngeuerlich. Mit vrkund des briefs. Geben zu der Newnstat an Freytag vor dem Suntag Inuocauit in der Vasten. Nach Cristi gepürde vierzehenhundert Jar vnd darnach in dem Aynnvdvierzigsten Jare.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XLIII.

Cillei Fridrik és Ulrik grófok a Fridrik római királylyal szent János napjáig kötött fegyverszünetet Erzsébet királyné közbenvetésére sz. Mihály napig meghosszabbítják. Kelt Cillyben, mart. 12. 1441.

Wir Fridreich vnd Vreich von gots genaden , Grauen ze Cilj zu Ortenburg vnd in dem Seger etc. Bekennen. Als am Nachsten zu Haijmburg, ain frid zwischen des Allerdurchleuchtigsten fursten vnd herren , herrn Fridreichs , Römischen künigs , Herczogen zu Osterreich, ze Steyr, ze Kerenden ze Krain vnd Grauen ze Tyrol etc. vnsers genadigen herrrn, an aim, vnd vnser an dem anderm tail, vncz auf den nachstkünftigen, Sand Johannis tag zu Sunawenden beredt. betaidingt, vnd In schrift komen ist von solher Stos, vnd zwaijung wegen So zwischen sein, vnd vnser sind, Also haben wir. den selben frid, mit demselben vnserm genadigen herrn dem Romischen künig etc. nach berednus der Allerdurchleuchtigsten furstin, vnd frawen, frawen Elizabethen zu Vngern ze Behaim, zu Dalmacien, vnd Croacien etc Künigin, vnd Herczogin ze Osterreich ze Steyr, vnd Marchgraffin ze Merbern vnser genadigen frawen verlengst. vncz auf Sand Michelstag nechst künftigen, vnd geloben vnd versprechen, mit vnsern trewen. vnd in krafft dez briefs, daz wir vnd alle die vnsern, den selben fried, mit dem egenanten, vnserm genadigen

herren, dem Römischen künig etc. vnd allen seinen Lannden vnd Leutten, dienern vnd vndertanen vnd namleich mit Herrn Johannsen Bischoffen zu Gurckh, vnd mit sein vnd seins gotshaws Lewtten, dienern pflegern Burkgraffen, vnd Ambtleutten, die obgenante zeit, vncz auf Sand Michels tag getrewleich, vnd vngeuerleich, halten vnd dawider nicht tun sulen noch wellen, noch schaffen getan werden, in khain weis, In aller masse, als dann, der, auf Sand Johannis tag obgenanten, beredtt, vnd verschriben ist an geuerde, vnd dez zu vrkund, geben wir den brief, mit vnsern anhangunden Insiglen, Geben ze Cilj, Nach Christi geburd Tausent, vierhundert, vnd in den Ainsvndvierczigisten Jaren, An Sand Gregorj tag, dez heiligen Babsten.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XLIV.

Tallóczy Matko, Dalmát-, Horvát- és egész Tótország bánja, kezességet vállal az iránt, hogy Marczali Imre, kit Albert osztrák herczeg Erzsébet királyné meghagyásából fogva tart, de most rövid időre bizonyos feltételek alatt szabadon bocsátani kész, a jövő karácsonkor fraknoi fogságában megint megjelen; mit ha nem tenne, érte 20,000 magyar aranyat fizetend bűnbérül. Kelt Budán, maj. 30. 1441.

Nos Matthko de Talloucz Regnorum Dalmacie Croacie ac tocius Sclauonie Banus etc. Presencium tenore recognoscimus et fatemur Quod quemadmodum Illustrissimus princeps dominus Albertus austrie Stirie Karinthie et Carniolie. dux. Comesque Tirolis etc. Magnifico viro Amico nostro carissimo domino Emerico de Marczalij, quem de comissione domine Regine Hungariae etc. in sua captivitate iam aliquamdiu detentum habuit captiuitatis in-

ducias concedere. et ad certum terminum, quo libertati gaudere valeat, sub quibusdam tamen condicionibus inter eos conventis. liberum exitum atque transitum, sub certa fideiussoria caucione permittere et indulgere decreuit, Nos volentes prefato domino Emerico gratorum nobis obsequiorum exhibitorum, ac specialis dilectionis ob respectum, in hac parte suffragari, ne de sua ad conductum terminum restatucione quouismodo dubitetur, pro ipso domino Emerico nos fideiussorem ponimus et constituimus, modo et forma. qui sequuntur. Primo sicut inter supradictos, dominum Albertum ducem Austrie, et dominum Emericum do inducijs captiuitatis eiusdem conuentum est, promittimus et sub bona fide, animoque deliberato pollicemur. et spondemus. Quod iamdictus dominus Emericus in festo Natiuitatis domini proxime venturo in Castro forchtensteijn, in Stuba maiori ibidem habita absque fraude et dolo, se restatuet, manibusque et captiuitati supradicti domini ducis Alberti aut sui Officialis ad hoc deputati, personaliter representabit. Ad quam operam nobis possibilem exhibebimus et efficacem Quod si predictus dominus Emericus ad terminum diemque et locum supradictos vt premissum est se restatuere et representare neglexerit, quod absit, extunc in euentum huiusmodi negligencie sue non, representacionis, nos fideiussorem, ac principalem debitorem, sub ypotetica et obligacione omnium bonorum nostrorum; tam mobilium quam immobilium presencium et futurorum sepedicto domino Alberto duci Austrie viginti Milium florenorum aurj Hungaricalis et inpenam persoluendorum, constituimus et obligamus, Quamquidem sumam viginti Milium florenorum aurj Hungaricalis bona fide promittimus eidem domino Alberto duci et suis heredibus, in euentum superius expressatum, infra duorum Mensium spacium, post elapsum predicti termini, seu festi Natiuitatis domini, In quo videlicet termino, prefatus dominus Emericus se restatuere debeat, post sese immediate sequentium dolo atque fraude omnino cessantibus. plenarie persoluere. et de eadem satisfaccionem exhibere. In cuiusquidem sume florenorum aurj. solucione. uti expressum est, si negligentes fuerimus quod non intendimus extunc liceat prenominato domino Alberto duci et suis quibus hoc commiserit, omnia bona nostra tam mobilia quam mobilia vbilibet

habita , tam in Cinitatibus Castris Opidis et villis , terris Campis
ae Siluis et quibuscunque locis , tam nostris. quam alienis alio
Juris auxilio minime inuocato. jnuadere et tamdiu tenere , quo-
usque sibi aut suis quibus hoc commiserit , de predicta summa
dampnoque et interesse fuerit plenarie satisfactum In cuius rei
euidens testimonium presentes litteras nostras appendente Sigillo
nostro munitas desuper confici atque tradi iussimus, datum Bude
feria tertia proxima post festum Ascensionis domini Anno eius-
dem MCCC CXLmoprimo.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XLV.

*Ulászló király a Klokoch- nemzetséget, melly számos török
beütések által elszegényedett, az eddig minden hadjárathoz ki-
állítani tartozott 100 gyalog fegyveres küldésétől felmenti , olly
módon , hogy a 15 tegzes lovagot, mellynek kiállítása hasonló-
an kötelességében állott , jövődre is jól fölszerelve a hadjá-
ratokhoz küldeni kötelességének ismerje . Kelt Budán , junius
23-dikán 1441.*

Nos Uladislaus Dei gracia Hungariae Poloniae Dalmatiae Cro-
atae etc Rex Lithuaniaeque Princeps Supremus et Haeres Rus-
siae memoriae commendamus , tenore praesentium significantes ,
quibus expedit uniuersis qualiter fideles nostri Nicolaus filius
Pauli dicti Polasaith ac Thomas Frantijth et Gregorius filius
Iwan nobilis Generationis Klokoch nostrae Maiestatis venientes
in praesentiam suis uniuersorumque et singulorum nobilium eius-
dem Generationis Klokoch fratrum ipsorum in personis Nobis cura-
runt declarare eo modo quomodo olim quidam Nostri Praedeces-
sores Reges utputa Hungariae felicitum Recordationum ipsa ge-
neratio eorum multitudine colonorum decorata Paganis et aliis

quibuscumque — — confinia ipsius Regni nostri — — — penetrantibus inter aliarum gratiarum praerogativas eisdem Nobilibus dictae generationis duxissent annendum ut ipsi ad quaelibet generales pro Regia Maiestate et alias quascumque nomine regis versus quascumque partes temporum in eventu instaurandas expeditiones non universaliter aut singulariter cum eorum gentibus Equitibus et Peditibus accedentes: sed pro omnibus provinciis ipsorum tempore primo ex parte eorum Regni Maiestatis provenire solitis quindecim pharetrarios Equites et centum Pedites armis exercitualiis fulcitos transmittere deberent, quam quidem Summam ipsi per amplius propter paupertatis eorum inopiam, ad quam per Turcorum celeberrimas invasiones et alia impedimenta Magnatum Castra et Districtus in eorum viciniam habentium devenissent, ex quibus multi mole paupertatis pressi et gravati propriis suis possessionibus ipsorum seniorum Nobilitatis titulo concernentibus derelictis ad aliorum possessiones populares se contulissent moraturos non possent, neque valent suo modo continuare et expedire, qui si per Nostram Serenitatem ab huiusmodi eorum gravaminibus non relevarentur, opportheret ipsam generationem totalem pati depopulationem et desolationem. Super quo praefati Nicolaus Thomas et Gregorius suis et aliorum, quorum supra nominibus nostrae humili precum instantia supplicarunt Maiestati ut ipsis circa praemissa generosum remedium dignaremur adhibere, Unde nos, qui ex suscepto nostri Regii Regiminis Officio cunctos subditos nostros quicumque onere paupertatis pressos a suis gravaminibus et paupertatibus nostri Regii favoris dulcedine consuevimus errigere et relevare tum praemissis attentis tum etiam requirentibus eorum Nobilium Generationis Klokoch praescriptae fidelitatis et fidelium servitorum gratuitorum meritis et sinceris complacentiis per ipsos nonnullis dictorum praedecessorum nostrorum et Sacrae praeattacti Regni nostri Hungariae Coronae arduis agendis et validis expeditionibus sicuti prosperis sic et adversis juxta possibilitatis eorum exigentiam exhibitis, et impensis pro quibus quidem Nobilibus et eorum praedecessoribus in huiusmodi sincerorum Regalium exhibitione saepissimarum Invasionum ipsorum Turcarum temporibus in conflictibus peri-

clitantibus per ipsos pro eorum defensione cum ipsis ipsis, quidam interfecti, quidam vero tam in huiusmodi conflictibus quam domibus ipsorum propriis cum liberis detenti et in jugum vilis servitutis abducti fore perhibentur, praemissae paupertati eorum, ad quam causis ex praemissis devenisse perhibentur visceribus pietatis compatiens eosdem universos nobilis praescriptae generationis ex deliberatione Praelatorum et Baronum nostrorum a dictorum Centum peditum ad quoscumque exercitus generales per nos aut nostros Successores Reges utputa Hungariae aut alios quosvis nostro vel Eorundem Successorum nostrorum nominibus versus quascumque partes instaurandos missione ulteriori duximus perpetuo supportandos perpraesentes ita tamen ut ipsi ad huiusmodi Exercitus generales regales dictos quindecim pharetrarios equites bene armis belli instructos semper tempestive destinare teneantur. Quocirca vobis fidelibus Nostris Magnificis Regni Nostri Slavoniae Banis vel vestris Vice Banis ac Comitibus vel Vice Comitibus Comitatus Zagrabienis in quo dicta generatio nobilium existit situata, cunctisque Capitaneis Ductoribus Levatoribus et Sollicitatoribus hujusmodi Exercituum generalium praesentibus et futuris praesentium notitiam habituris firmiter praecipientes mandamus, quatenus agnita praesentium notitia a modo in posterum praefatos Nobiles praescriptae generationis Klokoch a dictorum Centum Peditum in praescriptos exercitus Regales temporibus successivis per nos et nostros successores praescriptos aut alios nostrae vel eorundem Successorum nostrorum nominibus instaurandos missionem adstringere vel compellere adstringi et compelli facere nullatenus praesumatis nec sitis ausi modo aliquali gratiae nostrae sub obtentu praesentium etiam sub Sigillo nostro, quo ut Rex Hungariae ntimur impendenti consignatarum per Litterarum vigorem jubemus praecipimus. Datus Budae in Vigilia Nativitatis Sancti Joannis Baptist. anno Domini Millesimoquadringentesimo quadragesimo primo.

Egy hitelesített másolat után.

XLVI.

IV. Jenő pápa Erzsébet királynénak megengedi, hogy olly gyóntatót választhasson, ki őt a szent-széknek fentartott esetekben is fölmenthesse, — hordozható oltárt tarthasson, melly mellett akármelley helyen még nap felkelte előtt is misét mondathasson; ezt tehesse még olly helyeken is, mellyek egyházi tilalom alatt vagynak; a mennyiben ő maga nem szolgáltatott erre okot, de zárt ajtók mellett, harangszó nélkül és minden letiltottak vagy kirekesztettek eltávolításával. Kelt Rómában aug. 26. 1441.

Eugenius episcopus seruus seruorum dei (dilecte filie nostre) Elisabeth Regine Vngarie Illustri Salutem et apostolicam benedictionem. Deuotionis tue sinceritas promeretur ut uotis tuis in hijs presertim que ad anime tu(e salutem conducunt) quantum cum deo possumus fauorabiliter annuamus Hinc est quod nos tuis deuotis supplicationibus inclinati ut aliquem ydoneum et discretum presbiterum in tuum possis eligere confessorem (qui quandocumque tibi) uidebitur confessione tua diligenter audita pro singulis per te commissis necnon excommunicationum suspensionum et interdicti sententijs si quibus a iure uel ab homine ligata fuerit etiamsi propterea sedes apostolica consulenda extiterit debitam tibi absolutionem impendat et iniungat penitentiam salutarem Quodque reuerentia et honore debitis Altare habeas portatile super quo in locis ad hoc congruentibus et honestis sine iuris alieni preiudicio, ac etiam antequam illucescat dies circa tamen diurnam lucem cum qualitas negotiorum pro tempore ingruentium id exegerit Necnon si fors ad loca ecclesiastico interdicto supposita te declinare contigerit, in illis clausis Januis excommunicatis et interdictis exclusis non pulsatis Campanis et submissa uoce in tua etiam familiarium tuorum domesticorum presentia per proprium vel alium sacerdotem ydo-

neum, dummodo tu uel illi causam non dederitis interdicto, nec eius occasione id tibi uel illis specialiter interdicti contigerit, etiam in presentia familiarium huiusmodi facere celebrari Missaa et alia diuina Officia licite valeas, deuotioni tue auctoritate apostolica (tenore presentium concedimus). Prouiso quod quo ad celebrationem antequam dies illucescat, huiusmodi, utaris parce indulto eodem quia cum in Altaris officio immoletur dominus noster — — — — — congruit, hoc non noctis tempore fieri sed in luce. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostre concessionis infringere uel ei ausu temerario (contraire, quisquis uero hoc attemptare) presumpserit, indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Paulo Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum (Rome apud Sanctumpetrum anno Incarnationis) dominice Millesimo quadringentesimo quadragesimo primo Septimo Kal. Septembris (Pontificatus nostri Anno) Vndecimo.

Gratis ubique de mandato d. n. pp.

P. de Vimanis

(hátulról)

de mandato d. n. pp.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XLVII.

Ulászló király Simon egri püspök és főkorlátnok, Péter csanádi püspök, Kusali Jakch Mihály hajdan erdélyi vajda, Rozgonyi György országbíró és pozsonyi főispán, Báthori István előbb országbíró, Schamotuli Vincze cisegrádi várnagy, és Tari Rupert heresi főispán, mint Erzsébethhez alkudozás végett küldött köceteinek, meghatalmazást ad. Kelt Budán, sept. 9. 1441.

Commissio propria domini Regis cum
subscriptio manu sue proprie.

Nos Wladislaus Dei gracia Hungarie Polonie Dalmacie Croacie etc. Rex Lythwanieque Princeps Supremus et Heres Russie Notumfacimus vniversis, harum tenorem inspecturis, Quod cum quesite hoc in Regno pacis comodum plenimoda hactenus diligencie nostre opera expetitur sit, in qua et luceclarius videre licuit, eum Justicie nostre defectum obici non posse quominus intestini belli fugatrix quies sequeretur, pari Jure dignum duximus et nunc mansuetudinis nostre amplius distendere modum, quatinus, et acte in pacem nostre hucusque diligencie, series, habundancius feratur in medium, et satis expectata concordia, sacius innitetur amplectenda Vnde et eo respectu mentitenentes pleno recordio requisicionem illam qua nuper per sollempnes Ambasiatores Serenissime Principis Domine Elizabeth Regine Hungarie etc., constanter invitati attractique fuimus, ut ad proseguendos concludendosve tractatus illos pro reducenda pace, inter nos et dictam dominam Reginam, hoc in loco per eos nomine ipsius Regini inchoatos et in aliqua parte deductos, notabiles Ambasiatores nostros mittere dignaremar ex nunc matura deliberatione prehabita, licet sufficiens concordie eiuscemodi hactenus conducta expectacio, aptam ad fouendum Jus nostrum

occasionem nobis tribuat, ne tamen repugnet mansuetudini, Id quod iusticie competit, instituimus requisicióni pretacte exnunc satisfacere, atque ad predictam rem pro nostro honore et Regni nostri vtilitate gerendam Reuerendos in Christo patres dominos Symonem Episcopum Agriensem nostre maiestatis summum Cancellarium petrum Episcopum Chanadiensem Item Magnificos viros Michaellem Jakch de Kwsal pridem Wayuodam Transsiluanensem Georgium de Rozgon Judicemcurie nostre et Comitem Psoniensem Comitem Stephanum de Bathor alias Judicemcurie Regie Vincencium de Schamotuli Castellatum nostrum Wyssegradensem et Rupertum de Taar Comitem Hewesiensem fideles nostros et consiliarios dilectos in nostros speciales fidos indubitatos et sollempnes nuncios Ambasiatores et Oratores duximus eligendos instituendos et deputandos, Quibus omnibus simul, vel maiori et saniori parti eorundem puta memoratis domino Symoni Episcopo Agriensi Michaeli Jakch et Comiti Stephano de Bathor, si videlicet aliqua impotencie aut resistencie vel alia occurenti causa alij supranominati illac, puta, ad conspectum antefate domine Elizabeth Regine accedere vel tractatibus inibi agendis interesse nequierint, dedimus et concessimus. Ymmo damus tribuimus et concedimus, per presentes plenissimum mandatum, facultatemque et auctoritatem nostro et omnium subditorum, adherenciumque et fautorum nostrorum, nominibus, ad accedendam presenciam dicte domine Regine, cum eademque et Consiliarijs eiusdem vtilitatem et pacem huius Regni exoptantibus conveniendam, inibi vero ad intelligendum se ac conferendum et placitandum cum eadem seu eisdem, necnon de congruentibus medijs vijs et modis ad pacem pretactam conducentibus pertractandum et super cunctis differencijs componendum paciscendum, ad petita seu petenda respondendum, obicienda excusandum et viceversa allegandum proponenda per se defendendum, et consequenter in facto pacis et concordie pretacte tractandum agendum et laborandum, tandemque modis, honestis et licitis, ac regno huic vtilibus concordandum Ymmo pacem et concordiam secundum mentem et intencionem nostram, ac Prelatorum et Baronum nostrorum eis cognitam inter nos et prenarratam Dominam Reginam vtrimque faciendam — — — — dam et concludendam firmata quoque

et condicta seu condicenda promissionibus et stipulacionibus sub (verbo) nostro Regio et puritate fidei nostre roborandam, literas oportunas desuper conficiendas tradendas et extradandas et versa vice ab alia parte, consimiles promissiones (stipulaciones) et literas petendas recipiendas approbandas et gratificandas, aliaque omnia et singula dicenda facienda gerenda procuranda agenda et exercenda que pro huiusmodi pacis et concordie capienda vtiliter et dirigenda ac consumanda conclusione quomodolibet vtilia fuerint seu eciam opportuna que et nos faceremus seu facere possemus, si hijs omnibus que per eos agentur et concludentur, nos cum totali nostro Consilio vs — — — — contingeret interesse Eciam si talia forent que mandatum exigent magis speciale Ratum gratum firmum et Inuolabile habentes et habere promittentes quicquid per prefatos nostros Ambasiatores Oratores — — — — os vel maiorem eorum prout superius distinximus partem dictum conclusum digestum firmatum et reportatum, pro honore nostro et vtilitate ac decore Regni nostri, fuerint, quomodolibet nostri parte, (Presencium literarum) nostrarum quibus Sigillum nostrum quo vt Rex Hungarie vtimur appensum est testimonio mediante. Datum Bude nona die Mensis Septembris Anno domini Millesimo Quandringentesimo Quadragessimoprmo

W Rex manu ppria *)

A csász. királyi titkos levéltárból.

*) Ezen nevezetes oklevél elejét és végét a király saját kezével, aláírásával hasonmásban is közöljük.

9^o pp^o da^o Regis ann
p^o ab imp^o ma^o sic p^o

Maximilianus
Sacris
Romanis
Celestibus
Imperatori
Hereditarii
Hungarie
Bohemie
Rex
Cesars
Hispaniarum
Romanarum
Hispaniarum
Regum
et
Saraceni

os
Ladislans
et gratia

ingarie
Polonie
Calmacie
roae
Hed
yethwameg
macep
appremis

et

Datum Eade nona die mensis Septembris Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quatuoragesimo primo

Her
Regis mani pp^o

XLVIII.

A Budán országosan összeegyült magyar karok és rendek az előbbi szám alatt említetteknek, valamint Olnodi Zudar Simon királyi főpohárnoknak, mint az ország részéről is alkudozás végett Erzsébet királynéhoz küldött követeknek, meghatalmazó-levelet adnak. Kelt Budán, sept. 10. 1441.

Prelati Barones Comites Milites, Proceres et Nobiles Regni Hungarie Bude congregati totum corpus Regni Hungarie representantes Notumfacimus tenore presencium vniuersis Quod progradientibus in Ambasiada sollempni, ex transmissione et deputatione, Serenissimi principis, domini Wladislai Hungarie Polonie etc. Regis domini nostri graciousissimi atque nostra pariter pro agendis et auspice domino in bonum finem deducendis tractatibus, optate, Hnicque Regno Hungarie multum necessarie, pacis Reverendis in christo patribus dominis Symone Episcopo Agriensi, eiusdem domini nostri Regis Summo Cancellario ac Petro Episcopo Chanadiensis Item magnificis viris Michaeli Jakch de Kwsal alias wayuoda Transsiluano, Georgio de Rozgon moderno Indicecurie Regie, et Comite Psoniensi, Comite Stephano de Bathor, alias Judicecurie Regie Vincencio de Schamotuli, Castellano Wysegradiensis, Symone Zudar de Olnod Magistro pincernarum Regalium et Ruperto de Tar Comite Hewesiensi fratribus nostris carissimis, ad conspectum Serenissime principis, domine Elizabeth Regine Hungarie etc vt iidem Ambasiatores prefati domini nostri Regis atque nostri pariter eo cercius diligentiusque creditam expeditioni eorum rem agere valeant, quo vberiori fuerint auctoritate fulciti Eisdem omnibus simul et eciam maiori parti eorundem, puta memoratis, domino Episcopo Agriensi Michaeli Jakch et Comiti Stephano de Bathor si videlicet alij supranominati aliqua impotencie causa prediti illam accedere non poterunt, dedimus et attribuimus ijmo damus concedimus

et tribuimus per presntes plenissimum mandatum facultatemque et auctoritatem post dictum dominum nostrum Regem, pro nobis, nostro ac locius Regni huius de subditorum eius nominibus ad conueniendum cum prefata domina Regina suisque Consiliarijs necnon ad intelligendum se ac conferendum cum eadem seu eisdem Item ad petita seu petenda respondendum, tractandumque agendum et componendum in facto pacis pretacte obiciendaque excusandum propendum defendendum et tandem concordandam pacem et concordiam secundum mentem et intencionem nostram eis cognitam faciendum, firmandum, et concludendum firmataque et condicta seu condicenda et concludenda stipulationibus et promissionibus sub nostre fidei puritate roborandum Litterasque opportunas desuper conficiendas tradendum et extradandum, ac viceversa a dicta domina Regina ac Prelatis et Baronibus suis seu sibi adberentibus partemve eius fountibus promissiones et consimiles stipulationes et literas petendum recipiendum approbandum et gratificandum necnon omnia et singula alia dicendum faciendum gerendum et exercendum que pro huiusmodi pacis huic Regno vtilis concordiequoque opportune dirigenda et efficienda conclusione quomodolibet necessaria fuerint et vtilia seu eciam opportuna que nos faceremus siue facere possemus si hijs que per eos agentur et concludentur nos omnes contingeret personaliter interesse, eciam si talia essent, que mandatum exigent magis speciale, Ratum et firmum habentes ac fide bona habere promittentes quidquid per prefatos Ambasiatores vel maiorem eorum partem vt premisimus, dictum, gestum, actum conclusum et firmatum fuerit quomodolibet Juxta mentem nostram eis cognitam, nostri parte presencium literarum nostrarum testimonio mediante, Datum Bude decima die mensis Septembris Anno domini Millesimoquadringsimoquadragesimo primo Propter celeriozem autem expedicionem presencium, eadem pociorum ex nobis Sigillis cum efficacissima representacione facultatis omnium nostrum fecimus communiri, Datum vt supra.

XLIX.

Erzsébet királyné elismeri, hogy Pakomericzi Czeczko Henrik győri kapitányának zsold fejében, mind az ő mind emberei részére, 7,500 arany forinttal adósa maradt, ezen összegnek bizonyos határnapokon megfizetését ígervén; mi iránt Pál arzsesi püspök, Debrenthei Tamás veszprémi prépost, Kesselőkői Liptai Bálint és Zágorhidai Demeter a királyné alkincstartója a kezességet magokra vállalták. Kelt Pozsonyban, oct. 22. 1441.

Wir Elizabeth von gotes genaden, Kunigin zu Vungern dalma-cien Croacien etc. Erib des Kunigreichs zu Behem, Herczogin zu Osterreich zu Steier vnd Margrafin zu Merhern etc. Bekennen vnd tun offentlich kundt mit dem prief, Das wir schuldig worden sein vnd gelten sollen vnserm getrewen Hainrichen Czeczko von Pakomericz vnserm Hauptman zu Raab fur all schuld, schaden vud darlegung die er dann vnd gesellen diener vnd Soldner doselbst zu Raab vnd auch anderswo in vnsern dinsten an Jrem Sold verdienet emphanen vnd dargelegt haben Achthalb Tausent gulden Jn gold nach der verrichtung aijnigung vnd berednuss, dy dann zwischen vnser, vnd desselben Czeczko vnsern getrewen die Edlen Albrecht von Coldicz Hauptman vnser furstentums Sweidnicz vnd Jawr, vnd Niclas Sokol von Lämberg getaijdingt vnd getan haben, vnd so wir den egenanten Hainrichen Czeczko vnd sein Eriben vmb solich Sum Achthalb tausent gulden in gold wellen vnd majnen ye versichern und versorgen, Also geloben wir vnd versprechen mit vnserm kuniglichen worten, daz wir die obgenanten Achthalb tausent gulden Jngold, dem vorgeschriben Hainrichen Czeczko vnd sein Eriben auf die tag die hernoch geschriben stet bezallen wellen vnd ausrichten vngeuerlich Zum erste auf weijnachten nachst künftigt zway tausent gulden in gold mit gelt oder mit kauffan-

schaczt vngeuerlich vnd wann er daz also auf weynachten nijmt von vns vnd emphahet, so sollen wir vns daruber quittieren als beredt ist Darnach auf sand Jorigen tag schirist kunftig sollen vnd wellen wir Jm oder sein Eriben bezallen vnd ausrichten drithalb tausent gulden Jngold, darumb er vns auch sein quit- tung geben sol, vnd darnach auf vnser frawen tag assumpcionis den man nenet der Wurczweij auch schirist künftig, für die leczte bezalung sollen vnd wellen wir Jm ausrichten vnd bezalen Dreij tausent gulden in gold vnd wann er solich czalung von vns empfangen hat, so sol er vns disen vnsern gegenbürtigen prief wider geben vnd antwürten, vnd vnser purgen hernoch geschriben Jr pargschafft ledig sagen vnd lassen, das obengeschriben geloben vnd versprechen wir mit vnsern kuniglichen worten stet vnd vnczeprochenlich zahalden vngeuerlich Vnd des zu vrkund haben wir vnser grosser new Jnsigel auf den brief lassen henken, vnd wir auch vmb die obgeschriben Sum Achthalb tausent gulden Jn gold den genanten Hainrichen Czezko die purgeln die hernoch geschriben sten, die sy dann auch mitsampt vns Jm verscriben haben vnd verpunden gesezt dij dann Jre Sigil auch hie nach an disen brief gehangen haben, Geben zu presburg am Suntag nachtst nach der hailigen Elftausent Junkfrawen tag, Nach christi gepurd Vierczehenhundert Jar vnd darnach Jm ain vndvierczigisten Jare,

Vnd wir Paul Bischof von Arges Thoman von Debrenthe Probst zu wesprim, Valentin von Lijptow auff Keselewkw, vnd Demeter von zagorhijda der vorigen vnser genedigen Frawen der kunigin vnterschaczmaster, Pürgen fur dy obgeschriben vnser genedigisten frawen die kunigin geloben vnd versprechen, das dij egenante vnser genedigiste fraw dy künigin alles das oben geschriben stet, stat haldet vnd volkumlich volfür, vnd ob sy das nicht tat, da got vor seij, so sollen vnd wellen wir das volprin- gen vnd volfuere, als oben geschriben ist vnd begriffen, vnd des zu vrkund haben wir vnser Jnsigel an disen prief wissentlich angehangen, Geben als vorgeschriben ist,

L.

Dénes esztergomi érsek és bíbornok megengedi Erzsébet királynénak, hogy egy év lefolyta alatt olly alkalmas gyóntatót válasszhasson, ki őt minden még az érseknek fentartott bűnöktől is, kivévén azokat, mellyek a szent-szék elejébe volnának terjesztendők, feloldozhassa, és még egyházi tilalom alatti helyeken is, de a tilalom és kirekesztés alatti személyek kirekesztésével, hordozható oltárnál misét mondathasson magának. Kelt Esztergomban, dec. 2. 1441.

Dijonisius Miseracione diuina. Sancte Romane ecclesie Cardinalis. Archiepiscopus Strigoniensis, Locique eiusdem Comes perpetuus. primas et Apostolice Sedis legatus Natus, Serenissime principi et domine domine Elizabet dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie etc. Regine, Salutem in domino benedictione cum paterna, vt salutj anime vestre maiestatis salubrius consulatur, votiuis et salubribus desiderijs ac petitionibus ipsius vestre Serenitatis acquiescentes, quatinus ipsa vestra maiestas Adata presencinm per annirculum tocies quociens maluerit, Idoneum presbiterum secularem vel Regularem. In confessorem deputare et eligere valeat, qui Audita vestre Serenitatis confessione et visa cordis eiusdem contricione, super omnibus criminibus et delictis vestris, quibus contra deum excessistis eciam in casibus Episcopalibus Sedj nostre reseruatis dummodo casus et excessus Adeo graues non fuerint super quibus ipsa Sedes apostolica foret merito consulenda, super quibus vestre Serenitatis et confessoris eiusdem consciencias oneramus, Absoluere et penitenciam salutarem dare et iniungere possit Tenore presencium Auctoritatem damus et concedimus licenciam quo ad personam vestre Serenitatis, Et adjdem tempus Auctoritatem impedimvr, vt coram vestra maiestate et eiusdem familia, excommunicatis tamen et Interdictis semper exclusis et repulsis, super portatili ara, seu

Viatico, in locis honestis et mundis saluis Juribus parochialium ecclesiarum locorum, Adbibitis sacris paramentis, Jdonej presbiteri missas et diuina officia cum debitis dei reuerencia et honore celebrare et peragere valeant, Datum Strigonij Sabbato proximo post festum beati Andree Apostoli. Anno domini MCCCC-mo quadragesimo primo.

A csász. kir. titkos levéltárból.

LI.

Erzsébet királyné elismeri, hogy Pötl Simon bécsi polgártól 700 magyar arany forintot tett kölcsön, ezen összeg visszafizetését a közelebbi sz. György napon ígervén, és bátorságául némelly ékszereket adván át olly meghatalmazással, hogy, ha az említett napra őt ki nem elégítné, ezen ékszereket két erre külön meghatalmazott bécsi polgár közbejöttével eladhassa, az így bejövendő pénzből a maga adósságát kifoghassa, a maradványt neki visszafizesse; ha azonban ezen ékszerek a mondott összegért nem adathatnának el, a királyné lesz köteles azt kipótolni. Kelt Bécsben, június 7. 1442.

Wir Elizabeth von gots gnaden Kunigin zu Vngern, Dalma-cien, Croacien etc. Erbling zu Behem, Herczogin zu Osterreich zu Steir, vnd Marggrafin zu Merhern etc. Bekennen für vns vnd vnser erben offenlich mit dem brief, das wir Recht vnd redlich schuldig worden sein, vnd gelten sullen vnserm getrewn Symon Pötl vnserm burger zu Wienn vnd seinen erben Sibenhundert guter newer vngrischer guldein gerecht in golt vnd wag, die er vns zu merklichen vnseren notdürften bereit gelihen hat, vnd die wir Im vnd seinen erben gnediglichen vnd zu dankch ausrichten vnd bezalen sullen vnd wellen in der Stat zu wienn auf sand Giligen tag nagstkumftigen an alles verczihen vngeuerlich,

vnd haben auch Si der versichert, vnd darumb zuphand gesaczt vnd eingewantwurt ettleich Clainat guldein vnd Silbereine, Als dann die mit gewicht, anczal der stucken, vnd vermerkung hernach geschriben sten, Zum ersten ain guldein pacem Scheiblig kostlich gemacht, dar Jnn ain figur der driualtikait stet, die do wigt zwo mark fierdhalb lot, Jtem Siben silbern vergolt hant, zwo Monstranczen vnd ain fieregt pacem, darJnn ain Crucifix mit hayltümb, wegen acht vnd dreyssig mark, vnd ain halbe Jtem ain guldein Crewczfüess mit vil edlen gestayn vnd perlen wigt fier mark mynner ain lot, Jn solicher maynung, ist das wir den egenanten Symon Pötl oder sein erben der vorgeannten Sum guldein nicht bezcalen, auf den tag so vorgeschriben stet, So geben wir Jn mit dem brief ganczen gewalt, vnd ist auch vnser guter will, das Si dann die vorgeannten Clainat Jre phand mit zwäir erbern Burger zu wienn wissen vnd Jn Jrer gegenwartigkeit, den wir dann in kraft ander vnser brief, daruber lautund, mächt gegeben haben an alles berechten, verchafften vnd verchumern vnd Jren frumen damit handeln, vnd beträchten sullen vnd mügen nach Jrem willen, Souer das Si der obgenanten Sibenhundert guldein Jrs gelihens gelts gancz vnd volkomenlich dauon bezcalt werdent, Wurde dan daran icht ober, das sullen Si vns geuallen lassen, wann wir darnach schicken, wer aber, das die Clainat so teuer nicht wert weren, was abgangs Si dann daran haben würden, darumb sullen vnd wellen wir Si dann gnediglichen entrichten, vnd solichen abgang erstatten vnd bezcalen, an allen Jren schaden getreulich vnd vngeuerlich, Mit vrkund des briefs besigelt mit vnserm gewondlichen anhangunden Jnsigel Geben zu Wienn an dem Achtten tag nagst nach Gotesleichnam Feijr, Nach Cristi gepurd vierzehenhundert vnd darnach Jn dem zwayvndvierczigisten Jar,

Ad mandatum domine Regine Augustinus
de Salank decretorum doctor, presentibus
hanirico hajden Camarario wiennense frank
de pooker et ladislao farkas de Buda,

A cs. kir. titkos levéltárból.

LIL

Erzsébet királyné Babnai Jánosnak, Rozgonyi János győri főispán házi-emberének, adományozza Mesterfalra helységét Győr vármegyében, melly részint Varangi Miklós magraszakadta, részint Derecskei István és Bokodi György mester, Ulászló lengyel király párthírei, hűtlensége által szállott a magyar koronára. Kelt Pozsonyban, július 18. 1442.

Nos Elizabeth Dei gracia Regina Hungarie, Dalmacie Croacie etc et Heres Bohemie ac Austrie et Strie Ducissa, necnon Marchionissa Moraue, memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit uniuersis, Quod nos ad humillime supplicacionis Instanciam fidelis nostri Egregij Joannis filij quondam Stephani de Rozgon Comitibus nostri Jauriensis, pro parte Joannis filij Bartholomei de Babna familiaris sui nobis porrecte debitum vt decet respectum habentes, attento eciam, quod quanto fidelibus quibuspiam nostris, aliquo fauore, vel alacrius occurrimus, tanto feruencius animos ceterorum ad fidelia obsequia nobis exhibenda incitamus, quorum consideratione quamdam Possessionem Mesterfalua vocatam in Comitatu Jaurinensi habitam prefatum Joannem Jure hereditarie successionis, ut dicitur concernentem, que quondam Nicolai de Varang consanguinei sui, hominis scilicet absque heredibus masculinis defuncti pre-fuisse, et ipso sic de medio sublato ad manus Stephani filij Pauli de Dereske, tandemque titulo pignoris ad Magistrum Georgium de Bokod deuenisse, et tum per defectum seminis prefati Nicolai de Varang tum eciam per notam Infidelitatis prefatorum Stephani et Magistri Georgij, quam ipsi ex eo, quod Uladislaio Regi Polonie notorio nostro emulo suisque sequacibus nostris scilicet rebellibus adherere, et eisdem obsequi attemptarunt, dinoscuntur incurrisse ad sacram prefati Regni nostri Coronam nostramque Maicstatem ac Inclitissimum Principem Dominum Ladislaum Re-

gem filium nostrum perdilectum iuxta antiquam et laudabilem sepefati Regni nostri Hungarie consuetudinem hactenus incon-
 eusse obseruatam, deuoluta legitime fore perhibetur, simul cum
 cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet Locis scilicet
 Sessionalibus, ac terris arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis,
 pascuis, sijluis, nemoribus, rubetis, montibus, vallibus ac vine-
 arum Promontorijs, aquisque et aquarum decursibus, et genera-
 liter quarumlibet utilitatum integritatibus, quouis nominis voca-
 bulo vocitatis ad dictam Possessionem rite et legitime spectan-
 tibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis, et antiquis
 Limitibus, premissis tamen uti nostre narrata et exposita sunt
Maiestati, sic Stantibus, et se habentibus ex certa nostre Ma-
 iestatis sciencia, et animo deliberato memorato Joanni filio Bar-
 tholomei, ac per eum suis heredibus et posteritatibus uniuersis
 none nostre donacionis titulo ac omni eo Jure, quo Nostram
Maiestatem filiumque nostrum predictum Regem Ladislaum ac
 Sacram eius Coronam concernit, nostreque et eiusdem incumbit
 collacioni dedimus, donauimus, et contulimus Ymo damus, do-
 namus, et conferimus Jure perpetuo, et irreuocabiliter tenen-
 dam, possidendam, pariter et habendam alienis fidelium nostro-
 rum Juribus semper saluis, Harum nostrarum vigore et Testi-
 monio Literarum mediante, Datum Posonij feria quarta proxima
 post festum diuisionis Apostolorum, Anno domini Millesimo Qua-
 tringentesimo Quadragesimo Secundo.

A pannonhalmi convent levéltárából.

LIII.

Erzsébet királyné előre bocsátván, hogy Ujlaki Miklós bán, Báthori István és némelly más egyházi és világi személyekkel, mint Ulászló lengyel király követeivel, a pápai bibornok-köret közbevetésére tett egyezése következtében, a közelebbi kisasszony napja után tizennégy nappal Esztergomba lesz menendő illő bátorságlevél mellett, és ott Ulászló királylyal a vég béke felett tanácskozandó, — miután illy nevezetes tárgyban hűségesei befolyása nélkül végezni nem akar, — meghagyja Körmöcz városának, miszerint az említett helyre és napon két vagy három követet, elégséges, a bátorságra is számított kísérettel, küldjen. Kelt Pozsonyban aug. 14. 1442.

Elisabeth von Gottes Gnaden Königin zu Ungarn, Dalmacien, Kroatien etc — — — zu Behmen, Herzogin zu Oesterreich zu Steijer vnd Mark-Grafin zu Mehren. Sonderlich getreun, wir lassen euch wissen, dass jetz der Niclas Ban und Stephan von Báthor von des Königs von Polen und sonst etliche Geistliche vnd weltliche Herrn von der Landschaft wegen unsers Königreichs zu Ungarn mit sam den Kardinal und Legaten, den unser heiliger Vatter der Pabst uns eines gemeinen Frieden willen in dasselbe unser Königreich gesannt hat, in Thedingen allhier beij uns gewesen seijn, da es dan also überlassen ist, dass wir uns den fürzehenden Tag nach unser Frauen Tag der Geburt so hienächst kommend, sollen zu Gran finden lassen, und der Künig von Polan dieselbe Zeit zu der Bürge seijn soll, nun meinen wir und je um des besten willen, als wir allhier verstanden haben, mit Gottes Hülfe dahin zu fügen, als werde solche Gelait und geschworne Sicherhait, als wir das dem Cardinal in Geschriften gegeben haben, der auch mit den obgeschriebenen Herrn jetz darnach gezogen ist, für uns und die unsern von dem König von Polan und der Landschaft möge aufgerichtet, und gehalten werden, so wie

allda nichts meinen zu handeln on euern und andern uns getreuen Rath und Wissen. Begeren wir, und bitten euch in sonderlichen Fleiss, dass Jhr zweye oder dreij verständige geschworne Männer die sich dan zu andern unsern lieben getreuen umliegenden Städten, denen wir auch darum geschrieben haben, zu sammen halten sollen, auf den genannten unsern Frauentag der Geburt mit etwa — — Dienern um Sicherheit des Weges willen, auch mit andern Nothdurft Büchsen, Armbrosten und Speisen so scheinbarlichste Jhr möget uns und euch zu Ehren gegen Gran sendet und schicket, daran erzeugt Jhr uns sonderlich Dienst und Wohlgefallen, dass wir auch in sonderlichen Gnaden, ob Gott viel, also wollen geniessen lassen, dass Jhr uns zu danken habt. Auch als Euer Stadtschreiber von des Urburs wegen mit uns geredethat, da werdet Jhr unser Meijnung in anderen Dingen euch darüber verschreiben wohl verstehen. Geben zu Pressburg an unser Frauen Abend 1442. Unser sunderlich lieben getreuen dem Richter und Rätthe unser Stadt Kremnitz.

Körmöcz városa levéltárából.

LIV.

Ulászló király Erzsébet királynét külön adott és most ujabban megerősített bátorságlevele következtében biztosítja, hogy őt és kíséretét a közötti béke eszközlése végett Esztergomba jövele, ott mulatása s visszatérte alatt semmikép háborítani, a mellett őt sem kézfogásra, házasságra vagy bármi másra kényszeríteni nem fogja, és mások által háboríttatni vagy kényszeríttetni nem engedi; mindezt fogadja keresztyén hitére, mellyben a keresztséget fölvette és örök életet reményl, királyi szavára, becsületére, emberségére, mellette pedig kezeskednek a név szerint elősorolt magyar és lengyel nagyok, kik pecsétjeiket is a levélre nyomták. Kelt Budán, aug. 17. 1442.

Nos Wladislaus dei gracia Hungarie Polonie Dalmacie Croacie etc. Rex, Lithuanieque princeps Supremus et Heres Ruscie Notumfacimus tenore presencium, quibus expedit vniuersis Quod cum Serenissima princps, domina Elisabet Regina, hungarie etc. pro tractanda, procuranda, et disponenda, pace, comodo et tranquillo statu huius Regni hungarie, in proximo ad Strigonium, nostra prelatorumque et Baronum ac procerum vtriusque Regnorum, hungarie videlicet et polonie, assecuratione, affidacione, tutamine et Saluoconductu, interueniente, sit ventura, Volentes eam, cunctosque secum venientes plena securitatis et tutele gaudere, libertate, bona fide nostra christiana, sub qua sacrum suscepimus baptismi, sacramentum, et in ea vitam consequi speramus sempiternam, Promittimus et in verbo Regio ac sub honore humanitate et fama nostris, fraude, dolo, malignitate, et iniquitate quibuslibet cessantibus, firmissime pollicemur, quod ipsam dominam Reginam hungarie, in eius descensu, mora, et regressu omni decenti honore pertractabimus, nostrique pertractabunt, nec eadem per nos, aut prelatos Barones seu Nobiles vel quamcumque personam, cuiuscunque status, gradus, pre-

eminencie dignitatis, vel condicionis existat uec per nostros familiares et adherentes, palam vel occulte, directe vel indirecte, qualitercumque, preter et vltra, bonam et vltroneam beneplacitamve eiusdem voluntatem, ad contrahenda sponsalia vel matrimonium neque aliquid aliud faciendum, agendum, promittendum dandum, donandum, tradendum, restituendum, aut consencendum compelletur coartabitur, vel astringetur, neque sui prelati, Barones, Capitanei Castellani Officiales familiares adherentes, et subditi compellentur, coartabuntur, aut astringentur, Sed nec aliquibus aut alicui compelli coartari aut astringi permittemus, nullam impressionem violenciam Jniuriam impedimentum, molestiam, offensam, vel dampnum, aut noxam siue honoris derogamen, sibi, suisque inferendo vel inferri permettendo, Sed ipsa domina Regina, in omnibus secundum beneplacitam eius voluntatem, liberam plenam, et spontaneam habeat faciendi facultatis potestatem, ymno quod deus auertat, casu quo aliqui hungari vel poloni infra tempus securitatis, et Saluiconductus dicte domine Regine date, et transmissis contra et aduersus Reginalem ipsius maiestatem, secumque et in eius comitiis existentes quicquam attemptare, mouere, inchoare machinarentur pretenderent aut vellent, quouis modo talibus toto posse nostro, cum omnibus nostris et nobis adherentibus, resistemus, et obuiabimus eosque impediemus, ac prohibere volumus, ac prenotate domine Regine hungarie, suisque omnibus auxilijs defensionibus et adiutorijs opportunis in repulsam et offensam suorum maliuolorum, assistemus, et nostros quoscumque ad assistendum inducemus, et compellemus, ac compelli faciemus, Declarantes expresse, vt alijs literis nostris Saluiconductus, quas eciam hic volumus habere pro plene expressis, per has nostras literas, in nullo derogetur, sed eedem per omnia, quo ad omnes terminos, articulos, clausulas, expressiones, Juramenta, et promissiones in suo maneant vigore et effectu, In quorum omnium et singulorum firmam inuiolabilem et irreprehensibilem obseruacionem, vltra nostri Regalis, prelatorumque et Baronum, ac procerum Nobilium infranominatorum Sigillorum, hic appensiones, fidem nostram deposuimus Juramentum corporale, prestantes, in effectu dicentes, Ita deus et sancta Maria virgo, ac omnes sancti dei nos

Wdislaum Regem prefatum , infrascriptosque prelatos, et Barones proceras et Nobiles Regnorum hungarie et polonie, et nostra facta in prosperis et aduersis dirigant et adiuuent, quod premissa omnia et singula , sine omni dolo et fraude obseruabimus et obseruare faciemus , harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante , Datum Bude secundo die festi Assumpcionis beate Marie virginis gloriose, Anno domini Millesimoquadringentesimoquadragesimosecundo

Et nos Symon Agriensis , Johannes Waradiensis, Mathijas We-sprimiensis Petrus Chanadiensis Joseph Boznensis Episcopi, Georgius despotus Rascie , Fridericus Cilie Ortenburge et Zagorie Comes , Laurencius de hedrehwar Regni hungarie palatinus , Nicolaus de wijlak wayuoda Transiluanus et Banus Machouiensis, Mathko de Tallowcz Comes Cetine, necnon Regnorum dalmacie et Croacie ac tocius Sclauonie Banus , Petrus Odrawasch , leopoliensis , Hirczko podolie palatini, Nikolaus Laczoski decanus Cracouiensis Johannes Cancellarius polonie , Laurencius Zaramba Petrus Stora Judex poznaniensis , Przedborius Rospergensis dignitarij , Slanka vexillifer , Sandomiriensis , Ladislaus de Palowcz, Magister Janitorum Regalium , Stephanus de Bathor , alias Judexcurie Regalis, Johannes de Marczali Comes Simigiensis, Vincencius prepositus de hantha , Clemens de Tetetlen , daniel de Kustan , Petrus de Rede , Nicolaus dictus waryas , Michael dictus pochy et Georgius de Breztowcz , nominibus et in personis Comunitatis Regni hungarie , Item Benedictus Nelepecz de dobra-kuchya , Ladislaus Roh de deeche , Petrus liberatus de Zeanah-raczthya , Johannes filius viti de Corbowa , Nuncij Regni Slauonie , Item Nicolaus filius Apa de Almakerek , Ladislaus filius Benedicti de Zarkad , Nuncij parcium Transiluanarum , Promittimus in verbo veritatis et obligamus nos sub premissis , fide Juramento honore et fama omnia prescripta , quo ad omnes articulos et clausulas inuolabiliter obseruare et facere dante domine inconcusse obseruari , harum nostrarum quibus eciam Sigilla nostra appensa sunt , testimonio mediante , Datum vt Supra.

A csász. kir. titkos levéltárból.

LV.

Erzsébet királyné Cillei Friderik grófnak, kit Ulászló lengyel király hozzá a béke eszközlése végett küldött, ötventől száz locasig terjedhető kíséretével együtt bátorságlevelet ad saját és Dénes esztergomi érsek, bibornok, és Szécsi Tamás kincstartó, mint kezeshedők, pecsétjei alatt. Kelt Győrött, oct. 11. 1442.

Nos Elizabeth dei gracia, Regina Hnngarie Dalmacie Croacie etc. Heres Bohemie ac austrie et Stirie ducissa necnon Marchionissa Moraue etc. Notumfacimus serie presencium quibus expedit vniuersis, Quod nos Illustrj principi Friderico Cilie Ortemburge et zagorie Comitj, auunculo nostro carissimo per Illustrissimnm principem dominum Wladislaum Regem Polonie, pro faciendis nobiscum tractatibus ad Maiestatem nostram misso atque destinato, quamuis non precesserit causa timoris aliqua, in maiorem tamen eius securitatem et necminus mentis quietem, presentes literas nostri Saluiconductus, damus, conoedimus, et transmittimus, per quas literas ipsum Comitem Fridericum, cum familiaribns suis proprijs scilicet tantum a quinquaginta usque ad Centum Equos et totidem personas, sub nostre fidei christiane firmitate, ac in verbo Reginali sine omni fraude et dolo firmissime ac realiter et effectine atque inuiolabiliter affidamus assecuramus, certumque et indubium facimus. ex parte nostra, necnon vniuersorum et singulorum prelatorum Baronum. Militum. et procerum partem nostram tenencium, fouencium et defendencium ac eciam aliorum quorumlibet cuiuscumque nacionis et lingagij existancium. nobisque adherencium hominumque et familiarium nostrorum omnium et eorundem. quatinus prefatus Comes Fridericus. cum dicto numero personarum et Equorum suorum videlicet priorum tantum sine dolo. ad nostram Maiestatem veniendi atque aput nos siue nobiscum quotquot diebus voluerit standi, pausandi, morandi, tractandi. conferendi. ac tandem viceversa ad pretactum dominum Wladislaum Regem, vel ad

alia que maluerit loca, dum scilicet sibi expedire videbitur — sine omni molestia et impedimento aliquali redeundi et declinandi liberam. securam. tutam. indubiam. et omnimodam babeat facultatem et voluntatem Promittentes pro nobis et pro omnibus prelatibus. Baronibus. Capitaneis. Campiductoribus. et gentibus nostris ac omnibus nobis adherentibus. sub fide et honore nostris prescriptis, quod ipse Comes fridericus. cum suis premissis in eius, siue eorum Itinere aduentu scilicet mora et regressu, nullibi impediatur seu impediantur in personis, seu Rebus, sed libere et absque omni impedimento veniet seu venient, stabitque et pausabit seu pausabunt, dumque voluerit ad prefatum dominum Wladislaum Regem vel alia que maluerit loca recedere et redire poterit seu poterint cum omni securitate et sine impedimento aliquali. In quorum omnium et singulorum firmam et inuiolabilem obseruacionem, presentes literas nostras quibus Sigillum nostrum maius appensum est, eidem duximus concedendas, Datum Jaurinj feria quinta proxima ante festum beati Galli confessoris, anno dominj Millesimoquadringentesimo Quadragesimo Secundo.

Et nos Dionisius Sacrosancte Romane ecclesie presbiter Cardinalis Archiepiscopus Strigoniensis, et Thomas de zeech Supremus Thesaurarius dicte Reginalis Maiestatis, promittimus pro nobis, et alijs fratribus nostris, partem dicte domine nostre Regine tenentibus, bona fide. predictum Saluumconductum quo ad omnes suos articulos et expressiones inuiolabiliter obseruare ac eisdem in nullo quesito colore contrauenire, dolo et fraude cessantibus quibuscumque, presencium literarum quibus iuxta Sigillum prelibate domine nostre Regine, eciam Sigilla nostra sunt appensa testimonio mediante, Datum vt supra

Ad mandatum domine Regine
Augustinus de Salank decretorum doctor
vicecancellarius

A csász. kir. titkos levéltárból.

LVI.

Ulászló magyar király Kassa városát meginti, miként Nacsádi Kolde János, Berzeviczei Pohárnok István hevesi főispán és jász főkapitány, Zlubiczai Vendel és Dobes budai kapitánynak, kiket némelly tárgyakban hozzá küld, hitelt adjon és engedelmeskedjék. Kelt Budán, jan. 5. 1443.

Comissio propria domini Regis.

Wladislaus dei gracia Hungarie, Polonie dalmacie Croacie etc. Rex lythuanieque princeps Supremus et heres Russie. Circumspectis viris Judici et Juratis Ciuibus Ciuitatis Cassouiensis, Salutem, Circumspecti viri nobis dilecti, Pro quibusdam factis mittimus illac ad vos, Fideles nostros dilectos Johannem Kolde de Nachad, Stephanum Poharnok de Berzeuicze Comitem Hewensiensem et Philisteorum nostrorum, Vindilium de Zlubicze et Dobes Capitaneum Budensem, committentes aliqua vobis referri per eosdem, quorum dictis et relatibus tamquam nostris credere, et ea que dixerint facere velitis, Datum Bude in vigilia festi Epiphaniarum domini anno eiusdem Millesimo Quadringsimo quadragesimo tercio.

Kassa városa levéltárából.

LVII.

Székely Miklós , aradi alispán , Dóczy Mihálynak Hunyadi János házi-emberének jobbágyai részére , kik a közönséges hadjáratra mennek , útlevelet ad. Kelt Csanádon , febr. 9. 1443.

Nos Nicolaus Zekely Vice Comes Orodienensis, memorie commendamus quibus expedit vniuersis, Quod ex commissione domini Johannis Vayuode Transilvani etc. Jobbagyones Egregij viri Michaelis de Docz Familiaris eiusdem Domini Vayuode in dicto Comitatu Orodienensi vbiuis existentes et commorantes harum per vigorem misimus ipsos quietos et expeditos, taliter, vt ad presentem exercitum Generalem valeant proficisci. Post lecturam presentibus semper presentanti restitutis. Datum Chanadini Sabbatho proximo post festum Purificacionis beate Marie Virginis Anno domini MCCCCXLIII.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

LVIII.

Hunyadi János vajda, temesi főispán stb. Bodó Gergelynek és Emesny Mihálynak, a közönséges rendkívüli segedelem beszedőinek Tolna megyében, meghagyja, hogy a király és ország rendei által nekie és vajdatársa Ujlaki Miklósnak átengedett ezen segedelem felét, melly 5350 arany forintot tesz, Dóczy Mihály házi-embere, ezen levele előmutatója, kezéhez tegyék le. Kelt Apátfalván, april. 25. 1443.

Johannes de Hunyad Vayuoda Transylvanus, Siculorumque et Temesicnsis Comes etc. Egregijs et Nobilibus viris Gregorio

Bodo, et Michaeli de Emesnij Dicatoribus et Exactoribus Generalis taxe extraordinarie in Comitatu Tolnensi constitutis, Salutem cum dilectione. Quia nos pluribus hominibus et familiaribus nostris pocioribus, pro nunc in partibus Transylvanicis et Vardiensibus existentibus et constitutis, de pecunia taxali extraordinaria prenotata, de dicto Comitatu Tolnensi proueniente, atque per dominum nostrum Regem et Regnicolas, una cum Magnifico Nicolao de Vylok similiter vayuoda Transylvanico, nobis deputata, integro computu ad numerum Decem Millium et septingentorum florenorum auri puri sese extendente, oporteat exercitualem facere dispositionem, et nec habeamus aliunde. Proinde requirimus vos diligenter, nihilominusque vobis committimus, quatenus mox et in continenti, dicte taxe, facta citissima exactione, equalem medietatem, ad numerum scilicet 5. millium et trecentorum et quinquaginta florenorum auri, de iam fato Comitatu nobis proueniendis, nosque de facto concernentibus, Egregio Michaeli de Docz, familiari nostro speciali, harum scilicet ostensori, quem ad huiusmodi taxe leuacionem, nostra in persona illuc deputauimus, et serie presencium deputamus, plenarie extradare et administrare debeatis. Et aliud in premissis prout DEO Christianeque religioni, ac domino nostro Regi, sacroque eius diademati, Regno Hungarie ac toti publico rei fideles cupitis exhibere famulatus, facere non ausuri, presentes tandem ipsorum 5. millium et tercentorum et quinquaginta florenorum auri effectiua et plenaria solucione pro vestra expedicione erga vos reseruetis. Datum in villa Apadfalua in festo beati Marci Euangeliste Anno domini MCCCXLIII.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

LIX.

Mátyás veszprémi püspök, hogy püspöksége jószágait a háborús idők zavaraiban jobban védhesse, czélszerűbben kormányozhassa, Bodó Miklós bácsi prépostot bizonyos feltételek alatt segédjének nevezi ki Castelanoi Thome Bálint esztergomi egyházmegyei pap és császári jegyző előtt. Kelt Veszprémben, június 1-jén 1443.

In nomine domini Amen. Anno natiuitatis eiusdem quadringentesimo quadragésimo tercio Indiccione sexta die vero prima mensis Junij hora vesperarum vel quasi In interiori Stuba Castri Wesprimiensis iuxta domum cubicularem Episcopalem versus orientem sita, pontificis Sanctissimi in Christo patris et domini domini Eugenij diuina prouidencia Pape quarti anno eius tredecimo me Notario publico et testibus infrascriptis, coram Reuendo in Christo patre domino Mathia dei gracia Episcopo Wesprimiensi locique eiusdem Comite perpetuo personaliter constitutis, Idem dominus Mathias Episcopus non vi, metu, fraude seu aliqua necessitate compulsus, sed libera propria et spontanea voluntate organo viue vocis dixit et exorsus est in hunc modum vt licet ipse ad senilem etatem tenderet, sit compos rationis et mentis, in viribusque sui corporis satis recens et potens existat, Tamen ipse propter diuersarum et multimodarum gwerrarum et disturbiorum tempora, quibus nunc probdolor totum Regnum Hungarie grauiter lacescitur, et presertim, quod bona possessiones decime et alij quilibet prouentus ecclesiarum signanter Cathedralium per nonnullorum maliuolorum maliciam fere sine intermissione diripiuntur vastantur, usurpantur, spoliuntur, occupantur, atque opprimuntur, regimini gubernacioni et defensionis huiusmodi bonorum, possessionum, decimarum et aliorum prouentuum antefate ecclesie sue Wesprimiensis prout vellet et deberet requiret intendere per se ipsum, tam igitur premissis, quam

predicti moderni temporis impacacitate et predictorum maleu-
 lorum malicia , qui suis limitibus non contenti ad bona et iura
 ecclesiastica occupanda diuersis aspirant tramitibus atque modis,
 attentis et consideratis, ac eidem ecclesie, ne in suis Juribus ledi
 possit temporalibus, et detrimenta subire, sed quod feliciter gu-
 bernetur et preseruetur a noxijs , prouidere cupiens , ac sperans
 nihilominus de vite meritis morum venustate prudentia et tem-
 poralium rerum circumspeccione alijsque virtutum donis Vene-
 rabilis domini Nicolai Bodo Prepositi ecclesie Bachiensis , et si-
 gnanter suorum fratrum proximorum et antenatorum laicorum,
 quibus in ipso Regno Hungarie notabili sulfultus potencia ex
 utroque parente nobili prosapia ortus perhibetur, Ipsum dominum
 Nicolaum Bodo Prepositum tunc personaliter inibi adstantem, spe-
 rans, quod id sciet et poterit ductore domino salubriter agere di-
 rigere et feliciter adimplere , in suum coadiutorem quo ad vixe-
 rit iuxta compactata modos et condiciones iater se ipsos , vt di-
 xit mutuo factas , et ordinatas ac modo infrascripto articulariter
 descriptas eligendum nominandum duxit et deputandum , imo ele-
 git nominauit et deputauit mei et testium in presencia subscri-
 ptorum, forma autem et modus compactatorum, dispositionum et
 condicionum inter ipsos factorum et initorum prout per ipsos
 exstitit recitatum et in quadam certa papirea articulariter con-
 scriptorum et contentorum sequitur in hec verba. primo quod ipse
 dominus Mathias Episcopus habeat et possideat Castrum Episco-
 pale Sijmegh vocatum cum villa Nirragh et cum omnibus alijs
 villis et possessionibus , item decimis , nonis , censibus , collectis,
 taxis, datijs et alijs singulis prouentibus ordinarijs et extraordi-
 narijs ad ipsum Castrum pertinentibus , et exigi solitis , necnon
 decimis Bladorum de Hossythoth et alijs villis sibi vicinis ad ip-
 sum Castrum semper recipi consuetis. Item quod Idem Mathias
 Episcopus similiter habeat pro se et pro sua familia possessionem
 Peremarthon cum omnibus alijs villis , decimis quoque , nonis et
 alijs omnibus prouentibus , in quocunque consistant ad eandem
 Peremarthon spectantibus , in quibus ipse dominus Mathias Epi-
 scopus suos semper ponat et constituat Officiales , percipiatque
 ex eisdem omnes prouentus prenotatos , et neque prefatus Nico-
 laus Bodo Coadiutor vel Gregorius Bodo fratres eius seu familia-

res eorundem se unquam intromittant quouis modo de eisdem Deinde similiter Jdem dominus Mathias Episcopus habeat villam Germend vocatam prope Budam habitam cum Curia et domibus Episcopalibus ibidem habitis, et cum omnibus decimis et nonis vinorum et Bladorum, ceterisque dacijs. collectis imo cunctis terris, et prouentibus in quocunque consistant, vt supra, ad ipsas domos et Curiam episcopales pertinere ac exigi et congregari solitis pro sustentacione mense et residencie suarum Budensium, et nec ipsi Nicolaus Bodo aut Gregorius Frater eiusdem seu ipsorum Officiales se unquam intromittant de eisdem modo superius specificato, Ceterum quod prefatus dominus Mathias Episcopus habeat potestatem cudendi monetam pariter cum Gregorio Bodo in Castro Wesprimiensi, de cuius prouentibus possit defendere et conseruare Castrum Wesprimiense quo ad suam partem, ipsum contingentem, si huiusmodi cusio monete succedet in ipsum Nicolaum Bodo coadiutorem, tunc et ipse simile faciat itidem, Preterea prefatus Dominus Mathias Episcopus circa omnia premissa omnium oppidorum, districtuum Villarum, Possessionum, et generaliter quorumlibet tenutorum et bonorum Episcopalium ubicunque existencium decimarumquoque, nonarum, tributorum, datiarum, collectarum, munerum, exactionum taxarum, ordinariarum, et extraordinariarum, birsagiorum eciam vniuersorum et generaliter singulorum prouentuum et obuencionum tam ex dictis Oppidis, districtibus, Villis, et possessionibus, atque bonis Episcopalibus, quam aliunde undecunque prouenire solitis, Item Cultellorum, decimarum Cultelli Germend minoris, Bladorum scilicet et vinorum et aliarum rerum decimabilium debet habere directam et equalem medietatem, ad quam semper pone habeat suos officiales decimatorum et factores ac exactorem et solicitatorem pro sue libito voluntatis, qui cum hominibus et decimatoribus dicti Nicolai Bodo Coadiutoris in huiusmodi dicatione et exactione simul et pariter procedant, Alia directa medietate eorundem salua et integra Nicolao Bodo Coadiutori remanente. Insuper quod prefatus Nicolaus Bodo de conferendis beneficijs et alijs rebus ac negocijs spiritualibus se non intromittat quouis modo, et quod dominis de capitulo ecclesie Wesprimiensis et vniuerso Clero non inferat et nec per suos inferri

permittat damna et nocumenta, sed eos illesos et indemnes dimittat residere ac suis iuribus iurisdictionibus atque bonis sinat et permittat libere vti et gaudere, et quod de possessionibus eorum per se aut per suos se non intromittat, Tandem vero quod ipse dominus Mathias Episcopus habeat residenciam in domibus Episcopalibus in Castro Wesprimiensi interiori habitis ad placitum suum, verum tamen parvam portam eiusdem Castri Castellani seu homines ipsorum domini Mathie Episcopi et Coadiutoris pariter seruare et custodire debebunt, Item etiam dominus Mathias Episcopus disponat cum suis Castellanis de Symegh, quod eum quandocumque mori contigerit, tunc Castrum Symegh dent ad manus Coadiutoris, De cetero autem custodiam Castri Wesprimiensis turris quoque et quarumcunque municionum atque portarum vniuersarum Castri predicti, ipsi dominus Mathias Episcopus, et Coadiutor equaliter faciant et expediant, Item etiam quod prenominatus Coadiutor negocia Episcopalia puta lites, et litium dependencias solus — — — prescripti Episcopatus expediet et exercebit, Postremo vero et ultimo quod ipse dominus Episcopus et Coadiutor si eosdem exercituare oportuerit, pariter debebunt exercituare, Quibus quidem Articulis compactatis, modis et condicionibus inter ipsos dominos Mathiam Episcopum et Nicolaum Bodo Prepositum modo quo supra factis initis et habitis ac coram me Notario publico et testibus infrascriptis exhibitis et presentatis atque lectis prenotatus dominus Nicolaus Prepositus huiusmodi Articulos compactata modos et condiciones iuxta vim formam et tenorem earundem iureiurando ac bona fide sub pena periurij et alijs censuris iuris se firmiter et inuiolabiliter temporis in processu obseruaturum promissit et assumpsit, super quibus omnibus et singulis premissis partes supradicte petierunt ipsis per me Notarium publicum infrascriptum vnum vel plura publicum vel publica instrumentum confici seu instrumenta, Acta sunt hec et facta anno, indiccione, die mense, hora loco et pontificatu quibus supra, presentibus ibidem Venerabilibus ac honorabilibus dominis Magistro de Byk Preposito beate Marie Virginis Albaregalis Wesprimiensis diocesis, Nicolao Vicario Archi-Diacono Següdsiensi, Gregorio de Nemthy, Joanne de Eperjes, Gregorio Porth et Thoma de Kechkemeth

Canonicis ecclesie Wesprimiensis et alijs quam pluribus testibus fidedignis ad premissa euocatis specialiter et rogatis.

Valentinus Thome (P.H.)

Et quia ego Valentinus Thome de Castelano alias de S. Vito Clericus Strigoniensis Diocesis publica imperiali auctoritate Notarius premissis omnibus et singulis, dum sic vt prescribitur per prefatos dominos Mathiam Episcopum et Nicolaum Bodo Prepositum et Coadiutorem agerentur, dicerentur, fierent, et ordinarentur, una cum prenomminatis testibus presens interfui, eaque sic fieri vidi et audiui, Peracto hoc presens publicum instrumentum per alium fideiem scriptum confeci, publicaui et banc formam publicam redegí signoque et nomine meis solitis et consuetis consignauí et roborauí.

A veszprémi püspökség levéltárából.

LX.

Fridrik római király Fridrik és fia Ulrik Cillei grófokkal, a köztök eddig fennállott háborút megszüntetvén, bizonyos feltételek alatt vég békét köt. Kelt Neustadtban, aug. 16. 1443.

Wir Fridrich von gotes gnaden, Römischer König, zu allenzeiten Merer des Richs, Herczog zu Osterreich, zu Steier, zu Kärnden vnd zu Krain, Graue zu Tirol etc. Bekennen vnd tun kunt offembar mit disem briefe. allermeniclich für vns, vnd vnser erben, vnd all fürsten von Osterreich, für die wir vns wissentlich annemen. Als zwischen vns, an aim, vnd den Wolgebornen, Fridrichen, vnd vlrichen seinem Sune, Grafen zu Cili, zu Ortemberg, vnd im Söger, vnsern fürsten vnd lieben getrewn, am andern teil, vor ettlichen ziten, ettweuil merklicher Spenne, Stoss vnd Kriege, vfferstanden, daraus dann manigerleij beschedigung

verderbnuss vnd vnrat, erstanden ist. Also sein wir vmb alj solh Stösse, vnwillen vnd Kriege, wie sich die gemacht haben, biss vff disen heutigen tag, durch vnser Prelaten, Edele, Räte, vnd getrewn, mit den egenanten von Cili, genczlich verainet vnd verrichtet worden, Also, daz solcher vnwill, veintschafft, krieg, vnd zwiträcht, die sich biss vff heutigen tag verlauffen haben, gancz ab vnd verrichtet sein, vnd sullen auch von vns baiden parthien, in kunfftigen ziten zu arg nymmermeer gedacht noch fürgenomen werden, durch vnsselbs, oder yemands von vnsern wegen, sunder es sol ain gancze gerichte gesuente vnd hingelele sach sein. Doch so ist durch vnser Räte, mit unserm vnd der von Cili wissen vnd willen, nemlich beredt vnd betaidingt worden, was von vnser Kunig Fridrichs wegen, in den Kriegen, der zwischen vns gewesen ist, den von Cili von Slozzern, oder andern gütern, genomen worden ist, Oder was die von Cili vns auch genomen oder entwert haben, was das ist, das sol von baiden teiln, zwischen hie vnd Sannd Michelstag, widergegeben werden, mit allen nuczen vnd zugehorungen, die sich von datumb diss briefs hinfür gebürn werden, Vnd was wir Kunig Fridrich vnd die fürsten von Österreich, von vergangen Sachen, biss vff datump diss briefs, zu den von Cili, oder die von Cili zu vns, ze sprechen hetten, es treffe an, Meute, pmerk, oder überlegung der Merkte, die man dann sust zwischen vns, mit der mynne vnd mit vnser baiden wissen vnd willen, nit geainen möcht, das alles sol genczlich besteen, bey sechs personen, der wir drei, vnd die von Cili dreij, darczu nemen vnd geben werden, vnd was die sechs aintrechtiklich, nach red vnd widerred, entschaiden vnd erkennen werden, dabei sol es beleiben, Wo Sij sich aber darjnne nit geainen möchten, So sullen Sij dennoch sprechen, vnd solcher Spruch sol gebracht werden an den hochgebornen, Heinrichen phalczgrauen beij Rein, vnd Herczogen in Beijern, vnsern lieben Swager vnd fürsten, als ainen mächtigen Obmann, von vns baiden teiln darczu gegeben, Vnd was er dann darjnne machet vrteilt vnd erkennet, das sullen wir halden, dabai beleiben, vnd dawider nit tun, in chainweis. Doch weer den andern ansprechen wil, der sol das dem andern teil, zwaijmoned vor verkunden. Item es ist auch sunderlich beredt vnd getaidingt worden, Was sich in den

offenn Kriegen, zwischen allen vnsern vndertanen, vnd den von Cili, vnd allen den jrn, begeben hat, es seij nam, Raub, prannt, niderprechen der hewser, oder todslege, Das sol zu baiden seiten gancz ab vnd hingelegt sein. Vnd was hewser, dörffer, gülte leute vnd güter von yettwedern teil ingeczogen vnd genomen worden sind, Die sullen wir von baiden tailn widergeben, zwischen hie vnd Sannd Michelstag schirstkünftig, den, der solh leute, gütere vnd gründe sein, Was aber ausserhalben des obgenanten kriegs, hewser, güter oder gründe ijemandis genomen weren, an baiden seiten, Das sol man jn auch widergeben zwischen hie und Sand Michels tag, Vnd was vmb abgenomen nuczze wärn, oder ob sich sust, ausserhalb des kriegs, oder in dem frid Jchts begeben hette, darumb ain tail gegen dem andern zusprechen hette, das man auch, mit baider parthie wissen vnd willen, nit geainen möcht, Das sol besteen auch bei sechs personen, vnd bey ainem Obmann, die von baiden tailn, darczu genant vnd gegeben werden, Vnd was dieselben ainheliclich, oder der maist tail, vnder In erkennt vnd entschaident, dabey sol es auch be Leibn. vnd von baiden tailn gehalten werden. Vnd darauf sullen, all vnwillen, krieg, vnd Spänne, als obgemelt ist, gancz abgetan vnd ain verrichte Sach sein. Vnd alles das obengeschriben steet; geloben vnd wellen wir König Fridrich, stät vnd veste halden, fur vns vnd vnser erben, vnd all fürsten von Österreich, all geuërde vnd argelist, darjnne genczlich ausgeschaiden. Vnd des ze vrkund haben wir unser kuniglich Insigel, an disen brief tun hengen. Geben zu der Newnstat nach Kristis geburd vierzehenhundert vnd darnach in dem dreuunduierczigistem Jare, am Freitag nach vnser lieben Frawn tag Assumptionis, Vnsers Richs im vierden Jare.

De mandato domini
Regis in consilio.

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXI.

Fridrik római király mind maga, mind öcscse László magyar király, testvéröcscse Albert, valamint unokaöcscse Zsigmond, nevében Cillei Fridrik és Ulrik grófokkal védszövetséget köt minden ellenségeik ellen, kivévén a szent-széket és a német birodalmat. Kelt Neustadtban aug. 16. 1443.

Wir Fridrich etc. Bekennen fur vns auch den Dürleuchtigen fursten Kunig Laslo von vngern vnd darczu die Hochgebornen fursten Herczog Albrechten vnsern lieben brudern vnd herczog Sigmunden vnsern vettern baid herczogen zu Osterreich für die wir vns wissentleich annemen, vnd darczu für all vnser vnd Ir erben vnd nachkomen an den vorgeantten lannden, vnd tun kund offembar mit dem brieue allen den er furkomet vnd gezaigt wirdet, Als die wolgebornen fridrich vnd vreich sein Sone Grauen zu Cilj zü Ortenburg vnd Im Säger unser fursten vnd lieb getreuen sich yecz zu vns und vnserm haws Osterreich etc. verpunden haben nach lautt derselben brieue darüber gegeben Also nach sunderlicher dancknëmkeit vnd darczu durch besonderer zunaygung willen so wir zu denselben von Cilj haben, auch durch solicher getrewen dinst willen, damit sich Ir voruordern und Sy gen vnsern voruordern den fursten von Osterreich seliger gedechtnuss redlich vnd wol bewist haben, vnd Sy das hinfur gen vns, vnd dem haws zü Osterreich wol getün mogen, vnd des willig sein So haben wir vns gegen In vnd Iren erben widerumb mit guter vorbetrachtung vnd nach zeitigem Rate gënczlich verwilliget vnd begeben, vnd geloben In bej vnsern kuniglichen Worten in krafft diss brieues fur vns vnd all vnser erben den egenanten von Cilj vnd Iren erben ewiglich vnd vnwideruffenlich beijstendig geraten, vnd geholffen, vnd Ir getrewschirmer vnd helfer zu sein nach vnserm vermögen vnd auf vnser selbst darlegung Wenn Sy vns darumb anruffen vnd des be-

gern werden wider menichlich nyemand dar Inn ausgenommen die Sy an Jren wurden herschëfften leüten vnd gütern in dheinen weg wider recht bekumern angreifen bekriegen vnd beschëdigen wolten dann allain ausgenommen die heilig kristenlich kirchen, vnd das heilig Römisch Reich, vnd des zu vrkund haben wir vnser kuniglich Insigel fur vns vnd vnsern egenanten lieben Vettern kunig laslo des vormund wir sein an disen brief tun hengen vnd wir Albrecht vnd Sigmund obgenanten herczogen zü Osterreich etc. geloben bej vnsern fürstlichen trewen fur vns vnd vnser erben alles das obengeschriben steet vest vnd vnczerbrochen zuhalten, vnd haben zu vrkund vnser Insigel auch wissentlich an disen brief gehangen Geben zu der Newnstat an freytag nach vnser lieben frawentag Assumptionis Anno etc. glijj-o Vnsers Reichs im virden Jare

Ad mandatum domini Regis
in Consilio

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXII.

A szepesi káptalan Heydenreich Keresztély és Villámfí Ffrize János lócsei polgárok, mint Brandeisi Giskra János sárosi főispán és szepesi kapitány megbizottjai, kérésére hitelesen átírja azon levelet, mellyet Rozgonyi Simon egri püspök és főkorlátnok, mint e részben Ulászló király személyese és meghatalmasottja, azon fegyverszünet iránt, mellyet ennek nevében Giskrával és az ő részén lévő városokkal a következő évi sz. Mihály-napig kötött volt, Igló melletti táborában sept. 1. 1443 több előkelő magyarok pecsétével megerősítve kiadott. Kelt a szepesi káptalan épületében sept. 18. 1443.

Nos Capitulum Ecclesie beati Martini de Scepus Memorie commendamus tenore presencinm Significantes quibus expedit vniuersis Quod coram nobis personaliter constituti prouidi viri Cristianus Heydenreich et Johannes ffrize de villamfi conciués de Lewcza nomine et in persona Magnifici domini Johannis Gyskra de Brandis Comitís in Saros et Capitanei Scepusiensis Supremi exhiberint nobis quasdam literas pergameneas patentes Reuerendissimi in Christo Patris et domini Symonis de Rosgon Episcopi Agriensis ac Magnificorum et Nobilim virorum Ladislai de Palocz Janitorum Regalium Magistri, Stephani de Pelsewcz Ladislai de Seczen Comitís Newgradiensis Sthephani de Homona Jacobi Zudar de Olnott, Ladislai Bebek de dicta Pelsewcz, alterius Ladislai de Nagmihal Georgij filij Lorandi de Zerke Siluestrij de Tor-na Nicolai de Peren, Ladislai de Tarkew et Stephani de Sebes eorum veris Sigillis impendentibus consignatas petentes humili precum cum Instancia ut easdem literas nostri Sigilli sub testimonio transscribi et eisdem ad cautelam concedere dignaremur. Quarum tenor sequitur et est talis. Nos Symon de Rosgon Episcopus Ecclesie Agriensis Regieque Maiestatis Supremus Cancellarius etc personam Serenissimi principis domini Wladislai dei

gracia Hungarie Polonie etc. Regis domini nostri graciousissimi representans, ac mandatum et potestatem eiusdem quoad Infra-scripta habens memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit vniuersis Quod nos prouida racione agnouimus Diuini muneris esse et antidotum Dei lapsos subleuare, veniam delinquentibus prebere, erumpnis et laboribus lacessitos quietos facere, ac in tribulacionum et angustiarum mundanarum mari deficientes ad portum salutis perducere, Hinc est Quod licet hoc Inclitum Regnum Hungarie ab olym per illos perfidissimos Turcos nominis Christi inimicos per glady prede et ignis deuastacionem, Christianorumque inimicorum in seruitutem perpetuam abductorum apportacionem et nouissime inter prefatum dominum nostrum Regem ab vna, et Serenissimam principem dominam Elisabeth reginam iam de medio sublatam ab alia partibus, certa graui et notabili quescionis et contempcionis materia, que fere tribus annis retrolapsis de die in diem subortis peioribus malis prioribus in hoc regno vertente huiusmodi presertim homines hominum imterempciones depredaciones combusciones vna cum predis notabilibus in alterum captis graues commiserunt, per quod hoc Regnum fuit et est dilaceratum et grauiter afflictum non in modica sui parte — — nunc deo volente nos vnacum fratribus nostrisinferius declarandis ex transmissione ipsius domini nostri Regis in hys partibus Scepusiensibus pro premissorum malorum perpetratorum reformatione constituti cum Egregio Johanne Gyskra Capitaneo Casschouiensi Item Ciuitatibus Casschouiensi predicta, Lewczouiensi ac alys Ciuitatibus et fortalicy montanis et Opidis quibuscunque partem videlicet ipsius condam domine Regine tenentibus et fouentibus sicuti post multos tractatus, sic etiam per medium proborum hominum. pacem parcium zelancium, ad pacis vnionem inclinati, cum eisdem unam dietam inferius declarandam indiximus, In qua de pace perpetua et eiusdem punctis, necnon via et modo per quas ipsa pax suum debitum sorti posset effectum tractabitur per partes inibi conueniendas. Sed vt partes quarum interest de premissis tractare cerciores reddantur, omnisque timor de medio eorum tollatur, vt ipsam pacem reiectis prius de eorum medio cunctis sollicitudinibus auidius amplectentes ad eam facilius pertingere possint et valeant, clara censuimus racione,

dignum arbitantes, vt cum eisdem Jobanne Gyskra et Ciuitatibus predictis trengas pacis iniremus et faceremus, pront et cum eisdem iniuimus fecimus et stabiliuimus, imo inimus, facimus et stabilimus secundum articulos infra declarandos presencium per vigorem. Primo videlicet Quod ipsa treuga pacis duret a die datarum presencium usque ad festum sancti Michaelis Archangel anni proxime futuri inclusiue usque ad occasum solis eiusdem diei sub punctis et articulis infra declarandis effectiue duranda, Item Quod omnes guerre depredaciones, spolia, combustiones hominum captiuaciones et quecunque mala cessent ad vtramque partem. Item Quod omnes homines huius Regni Hungarie tam nobiles et ignobiles, quam spirituales et seculares vtrarumque parcium sint liberi in eorum domibus possessionibusque et bonis morari stare pacifice et quiete iuxta eorum libitum nec eosdem infra tempus treugarum predictarum partes ipse impediunt seu dampnificant quouis modo, et neque eorum Jobbagiones. Item Quod omnes homines vtrarumque parcium cuiuscunque status et condicionis existant, per tenuta loca Ciuitates Opida et villas viasque et stratas vtrarumque parcium iuxta antiquam consuetudinem huius Regni saluis personis rebusque et bonis eorum vniuersis libere valeant ire et pacifice proficisci. Item Quod census vulgo hold vocati dicto Johanni Gyskra aut ipsius hominibus per omnes Jobagiones et rusticos nostros ac aliorum dominorum spiritualium et secularium personarum qui ipsum censum hold prius quemcunque et quocunque soluerunt et de presenti soluunt, binauce ipsum censum hold et medietatem victualium ad ipsos duos hold recipi solitorum vbi alias ipsa fuerunt soluta vnacum lucrocamere anni presentis ab eisdem Jobagionibus et locis tantum qui ipsum censum hold soluerunt peruenientes persoluantur. Ita videlicet quod dicti Jobagiones et rustici vnum hold in quarta ebdomada a die datarum presencium computando, alium vero censum similiter hold dictum in septima ebdomada a dicta quarta ebdomada exclusive computando sine mora et recusa persolueri debeant et teneantur. Et nos per nostros ac quemlibet dominorum infra dicendorum per suos Jobagiones et rusticos persolui faciemus et persolui facere teneamur eosdem hold lucrumcamere et victualia antedicta modo predicto. Item Quod neutra pars par-

cium in alterius partis preiudicium Castrum seu fortalicium quod-
 cunque de nouo facere seu erigere infra tempus treugarum quo-
 quomodo possit et valeat. Item quod nulla parcium faciat seu pro-
 curet infra dictum tempus treugarum clam, furtim vel potenter
 Ciuitatem vel Castrum aut fortalicium alterius partis quouis que-
 sito colore expugnare aut obtinere vel per tradimentum ad manus
 suas recipere seu usurpare. Et si quem ad manus alicuius partis
 tradi contingeret, pars illa parti alteri a qua tale castrum seu
 fortalicium fraudulenter est receptum sine omni offensa et lesi-
 one restituere teneatur. Item omnes et singulos prouentus rega-
 les in quibuscunque rebus consistant vnacum lucrocamere infra
 dictum tempus treugarum in locis et Ciuitatibus sub potestate
 ipsius domini Johannis Gyskra existentibus eidem Johanni Gyskra
 annuimus libere percipere et manibus eius pacifice et quiete as-
 signare. Item Decime Archiepiscopales et Episcopales aliorum-
 que prelatorum et virorum ecclesiasticorum, quorumcunque pro-
 uentus et redditus in Ciuitatibus Opidis et villis sub potestate ip-
 sius domini Johannis Gyskra existentibus per homines loorum
 eorundem dictis dominis prelati et viris ecclesiasticis persolui
 debeant more consueto contradiccione dictorum locorum homi-
 num, omni in hac parte semota. Eciam beneficia harum parcium
 Scepusiensium contra Juris ordinem occupata libera et pacifica
 dimittantur illis qui ea legitime possederunt. Item quod omnes
 mercatores vtrarumque parcium sine omni impedimento et dampno
 iuxta antiquam huius regni consuetudinem in tenetis vtrarumque
 parcium cum eorum rebus mercimonialibus ac alys bonis qui-
 busuis libere ire valeant et pacifice per eadem proficisci, iuxta
 ipsorum libitum eas vendere et cambiare prout placuerit eorum
 voluntati. Item Quod ad festum purificationis virginis Marie pro-
 xime venturum pars prefati domini Wladislai Regis Hungarie etc.
 teneatur conuenire in Buda vel in alio loco decenti prope Strigo-
 nium, Pars vero altera videlicet dominus Johannes Gyskra pre-
 scriptus teneatur cum Reuerendissimo domino Dijoniso Archi-
 episcopo Strigoniensi, Baronibus et Ciuitatibus Suprascriptis in
 Strigonio conuenire, tractaturi per se vel per medium aliorum
 fidedignorum hominum de pace pcrpetua, datis tamen et conces-
 sis prius ex vtraque parte saluiconductus literis personis et ho-

minibus quibus opus erit ad dictam dietam conueniendi. Item si contigerit antedictum Johannem Gyskra tempore treugarum ab hac luce decedere extunc cui in articulo mortis aut quibuscunque nobilibus et personis dictum Capitaneatum idem committeret, Ille vel illi cum Ciuitatibus antedictis ad dietam et locum predictos loco ipsius Johannis Gyskra teneantur et debeant conuenire tractaturi de pace antedicta. Item si alicuius partis homines contra premissa aut aliquem premissorum facere contingeret, quod tamen non speratur, propter talem excessum huiusmodi treuge non debent esse violate, sed pro talium excessuum reformatione Iudices infrascriptos Magnificos Stephanum de Pelsewcz et Ladislaum de Seczen Comitem Newgradiensem deputamus, dantes eisdem plenam potestatem vt ijdem auditis parcium propositionibus et responsionibus quod juris sit et justicie decernant partes inter litigantes, partique lese satisfaccionem sine mora, et contradiccione perpetrantis non obstante impendant sufficientem. Ad que premissa omnia et singula firmiter obseruanda nos prefatum dominum nostrum Regem et omnes sibi adherentes auctoritate et potestate nobis per eum in hac parte concessa obligamus, que eciam nos obseruare et per nostros obseruari facere promittimus bona et Christianissima fide harum nostrarum vigore quibus Sigillum nostrum est appensum, et testimonio literarum nostrarum mediante. Datum in descensu nostro Campestri prope Opidum Iglow vocatum in Festo beati Egidij Abbatis Anno domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo tercio. Et Nos Ladislaus de Palocz Janitorum Regalium Magister, Stephanus de Pelsewcz presentis exercitus regalis Capitaneus Supremus, Ladislaus de Seczen Comes Neogradiensis, Sthephanus de Homona, Jacobus Zudar de Olnott, Ladislaus Bebek de dicta Pelsewcz, Alter Ladislaus de Nagmihal, Georgius filius Lorandi de Zerke Gomeriensis Siluester de Torna de eadem Torna Comites, Nicoaus de Peren, Ladislaus de Tarkew Comes Lyphthouiensis et Sthephanus de Sebes premissa omnia et singula superius conscripta sub suis veris punctis et articulis penes ipsum dominum nostrum Regem promittimus bona Christianissima fide obseruare et per nostros obseruari facere, Cuius intuitu Sigilla nostra penes Sigillum ipsius domini Symonis Episcopi potestate ipsius domini

nostri Regis in premissis fungentis duximus appendenda Datum vt Supra. — Nos vero petitionibus premissis vtpote rationabilibus fauorabiliter inclinati premissas literas sanas saluas non cancellatas non viciatas sed omni prorsus suspicione carentes de verbo ad verbum sine augmento et diminucione presentibus inferentes, presentes literas nostri Sigilli sub testimonio roboratas ipsis ad cautelam duximus concedendas, Datum apud predictam Ecclesiam beati Martini feria quarta proxima post festum exaltacionis Sancte Crucis anno domini M-o CCCC-o XLij-o

Kivül: Concordia per Dominum Symeonem Episcopum Agriensem Domino Gyszkra in Scepusio facta.

Kassa városa levéltárából.

LXIII.

Fridrik római király maga és öcscsei, László, Albert és Zsigmond, nevében, tekintvén azt, hogy Cillei Ulriknak még némelly túsza Ulászló lengyel király kezében vagynak és csak jövő sz. Mihály-naphoz egy évre szabadulnak ki, a két Cillei gróffal kötött védszövetség erejét Ulászló királyra nézve felfüggeszti a jövő évi sz. Mihály-napig, vagy, ha előbb történnék az említett túsok kiszabadulása vagy halála, ezen esemény napjáig. Kelt Grätzben, sept. 21. 1443.

Wir Fridrich von gotes gnaden, Romischer Kunig zu allen ziten Merer des Richs, Herczog zu Osterreich, zu Steir, zu Kernden vnd zu Krain, Graue zu Tirol etc. Bekennen vnd tun kunt offembar mit disem brif allen den, die In sehen oder horn lesen. Als wir vnder andern Stuken vnd Artikeln, die zwischen vns, vnd den wolgebornen, Fridrichen vnd vlrichen, Grauen zu Cili, zu Ortemburg vnd in dem Seger etc. vnsern fürsten vn

lieben getrewn , betaidingt vnd begriffen , auch verbrieft vnd versigelt sind, vns sunderlich ainer puntnüss, zwischen vns vnd dem hause Österreich, vnd auch In , ewiglich werund , veruangen haben, nach laut der abschrift vnd notel, die wir von wort zu worte, hir Inne haben begreiffen lassen, die also lautet. Wir Fridrich von gotes gnaden stb. *szórol szóra mint a LXI. szám.*

— Vnd sindemaln, dieselben von Cili solh puntnuss , die wider allermeniglich, sunderlich auch gen Vngern lauten sol, von ettlicher gefangen wegen die zu Ofen zu Geijsel gesezt sind, dem Kunig von Polan , mitnamen Jorg von wynnden, Heinrich Ranndekger, wolfgang Ekger , Fridrich verl, Jorg Gall, zu disemmal nit gewerttigen mugen, vnd aber vns , vnd dem Durleuchtigen fürsten Kunig Lasla von vngern, vnd den hochgebornen Albrechten vnd Sigmunden , auch Herczogen zu Österrich, vnsern lieben Brüder vettern vnd fürsten, oder vnsern erben gelobt vnd sich verschriben haben, solhen puntbrief, nach laut der Noteln, in Irn brieuen, vns gegeben, begriffen, mit Irer baiden anhangunden Insigeln redlich geuerttiget, zuantwurtten vnd überzugeben, von Sand Michels tag nagstkunfftigen, über ain Jar, on alles vercziehen vnd Irrung, es werden dieselben Gefangen in derselben Jarsfrist ledig oder nit, oder ob Sij ee ledig wurden, vor ausgang derselben Jarsfrist, wann sich das begēbe, es were durch Jr erlösung, oder daz dieselben gefangen sust auskemen oder stürben, wie das darkeme nach solher Irer erledigung oder auskömen jnner zwain Moneden nachst darnach kömenden, aber zewertigen, zuantwurtten vnd zuvergeben, nach laut Irs briefs vns daruber gegeben. Darumb so versprechen wir den egenanten von Cili, auch in krafft diss briefs, wenn Sij vns vff den obgerürten nachst komenden Sand Michelstag über ain Jar, oder ee, als vorberürt ist, solh puntnussbrief, also vertigen, antwurtten vnd übergeben, Daz wir In dann daselbs, daentgegen, vnsern vnd der vorgeanten vnserer Brüder vnd vettern puntbrief, auch übergeben sullen vnd wellen, nach laut der Noteln, in disem vnsern kuniglichen brieue begriffen. Were auch, daz vns die egenanten von Cili, Irn puntbrief ee vertigen wurden ee Ir obgемelte Gefangen ledig wern, So sullen vnd wellen wir In, vnsern brief geben, vnd In darjnne versprechen,

Sij solher puntnusshalben gen vngern, nit zuermonen, dieweil solh Genangen nit ledig werden, vnd so Sy ledig wurden, So sullen vns die von Cili, solhen vnsern versprechnussbrief widergeben, alles getrewlich vnd ungeuerlich, vnd des ze vrkund vnd steter sicherheit, haben wir vnser kuniglich Insigel an disen brief tun henken, fur vns vnd vnsern lieben vettern kunig Lasslan von vngern, des vormund wir sein. Vnd wir Albrecht vnd Sigmund obgenant, Herczogen zu Österrich etc. geloben in güten trewn mit disem brief, daz wir solher püntnüss, off solh zijt nachkommen, die volbringen versigeln vnd vertigen, vnd allen obgeschriben stukhen, genczlich nachgeen wellen, in aller mass als oben geschriben steet, vnd haben des zevrkund vnser baiden Insigel, auch an disen brief tun henngen. Geben zu Grëcz nach Kristis geburd virzehenhundert vnd darnach in dem dreunduierczigstem Iar an Sand Matheus tag, des heiligen zwelfboten vnd Ewangelisten, vnser Richs im vierden Jare

De mandato domini
Regis in consilio.

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXIV.

Fridrik és fia Ulrik Cillei grófok ígérk, hogy mihelyt Ulászló magyar király kezében lévő társaik a közelebb következő sz. Mihály napjához egy esztendőre, mint kitűzött határidőre vagy, ha lehet, előbb is kiszabadulnak, Fridrik német királylyal, testvérével Alberttel és unoka-öcscseivel, László magyar királylyal és Zsigmonddal Neustadtban aug. 16. 1443. kötött véd-szövetségöket, mellyet ezen irományukba szóról szóra felvesznek, Ulászló magyar király ellen is életbe léptetik. Kelt Grätzben, sept. 24 1443.

Wjr Fridreich vnd Vlreich sein Sun von gotts gnaden Grauen zu Cili zu Ortenburg vnd in dem Seger etc. Bekennen offenlich mit disem briefe für uns vnd vnser erben. Als wir under andern Stukchen vnd Artikeln die zwischen dem Allerdurleuchtigisten fursten vnd herren herren Fridrichen Römischen kunig zu allen zeiten Merer des Reichs, Herczogen zu Osterreich vnd zu Steir etc. vnserm genedigisten herrn, vnd vns betaidingt vnd begriffen, auch verpriest vnd versigelt sind vns sunderlich ainer püntnüss zwischen seinen gnaden vnd dem Hause von Osterreich vnd auch vns ewiklich werund veruangen haben, nach lautt der Abschrift vnd Noteln, die wir von wort ze worte, hiejnn haben begreifen lassen, die also lauttet. Wir Fridrich vnd wir Vlrich sein Sun von gotts gnaden Grauen zu Cili zu Ortenburg vnd in dem Seger etc. Bekennen fur vns vnd all vnser erben, vnd tun kund offenlich mit dem brief, allen den er fürkumbt vnd geczaigt wirdet. Das wir angesehen vnd mit guter vorbetrachtung für vns genomen, bedacht vnd in vnserm gemüte fleissiklich gewegen haben, die manigueltigen furdrung guttat vnd gunst, so vnsern voruordern seliger gedechtnuss vnd vns von den Hochgeborn fursten von Osterreich vnd Irem hause, in manigen trefflichen sachen vnd wegen widergangen sind, vnd darczu solich gnad

lieb vnd trew, die wir vns zu dem Allerdurleuchtigisten fursten, vnd herren hern Friedrichen Römischen kunig, zu allzeiten merer des Reichs, Herczogen zu Osterreich, zu Steir zu Kernden zu Krain, vnd Grafen zu Tirol etc. vnserm gnedigisten lieben herrn, vnd darnach zu dem durleuchtigen fursten, kunig Lasla von Vngern, vnd den Hochgeboren fursten Herczog Albrechten vnd Herczog Sigmunden, Herczogen zu Osterreich etc. vnczweifelich versehen, vnd wartund sein vnd sein darumb vnd auch durch besserer beschirmung rue vnd gemachs willen, aller Irr vnd vnser vndertanen, baid geistlicher vnd weltlicher, in welchen wurden wesen oder stannde die sind, mit zeitigem Rate vnd Rechten wissen, wolbedechtlich mit dem obgenannten vnserm genedigisten lieben herren, kunig Fridrichen zuuoran, vnd darnach mit den vorgenanten kunig laslo, Herczog Albrechten vnd Herczog Sigmunden, ainer steten, vessten, ewigen, vnd vnwiderufflichen, ainung vnd püntnüss überain komen, vnd worden, vnd haben vns in dem namen des Allmechtigen göts, zu seinen kuniglichen gnaden vnd darnach zu jn allen vnd jren erben, ewiglich verphlicht vnd verpunden, verphlichten vnd verpinden vns auch vnd geloben in kraft des gegenwürtigen briefs, bey vnsern wurden vnd lautteren trewn, dem obgenannten vnserem genedigisten herren, kunig Fridrichen, vnd darnach kunig laslawen, Herczog Albrechten vnd Herczog Sigmunden, vnd allen jren erben, auf vnser selbs kost vnd scheden mit vnserm Greffschefften, Herschefften gütern vnd lewten getrewlich vnd vestiklich beygestendig, geraten vnd geholffen zu sein mit vnserm vermögen vngeuerlich, wen Sy oder jr erben vns oder vnser erben, samentlich oder sunderlich darumb ermonen oder eruordern werden, wider allermenichlich nyemand darinn ausgenommen, die Sy an jren wurden lannden lewten vnd gutern in dheimen weg wider Recht bekumern angreifen, oder beschedigen wolten, damit solich jr notdürft versehen, vnd vngehorsam gestrafft werden, Doch hieynne alain ausgenommen die heilig kristenlich Kirchen, das heilig Romisch Reich vnd auch nach kunig laslos obgemelt, oder seiner erben abgang, das gott lang wennde, einen ijeglichen kunig zu vngern, doch alain mit den herrschefften vnd gütern die wir in Vngern haben, alles geuerd vnd arglist darjnne

genczlich ausgescheiden. Und des zu urkund, Geben zu der Newnstal an freitag nach unser lieben frauen tag Assumpcionis. Nach Cristi gepurd vierzehenhundert vnd in dem drew vnd virczigstem Jare. Vnd seindemalen nu solich puntnuss als die obgeschriben notl jnnhaltet widermeniklich sunderlich auch gen Vngern laутten wirdet vnd nu ettlich erber lewte, zu Ofen zu Geisel geseцt sind, dem kunig von Polan mitnamen Hainrich Ranndekger, Jorg von Winden Wolfgang Ekcher, Fridrich Vearl vnd Jorg Gall, darumb vns zu disen zeiten nicht füglich ist die zuuolstrekchen, Aber der wortten das solich puntnuss, die yetzund durch der obgemelten Geisl willen, nit volczogen wirdet, hinfur nicht gehindert nach vnderwegen beleib, sunder gestrakchts vnd erberlich fürsich gee, So geloben vnd versprechen wir dem obgenannten, vnserm Allergenedigisten herren, kunig Fridrichen, den durleuchtigen fursten kunig laslawen von Vngern vnd den Hochgebornen fursten, vnser lieben herren Herczog Albrechten vnd Herczog Sigmunden, seiner genaden Bruder vnd vettern vnd jren erben, das wir jn solhen puntbrief, nach lautt der obberurten noteln mit vnser baider, anhangunden Insigeln redlich geuertigt, antwurten, vnd vbergeben wellen vnd sullen, von sannd Michels tag nachst kunftig vber ain Jar, an alles verziehen, vnd Irrung, dieselben geuangen werden in derselben Jarfrist ledig oder nit vnd in derselben Jarfrist wir fleis tun wellen, dieselben geuanngen zuledigen, vnd so sy also vor ausgang derselben Jarfrist, wenn sich das begeb ledig wurden, es wër durch vnser losung, oder das Sy sust auskämen, oder stürben, wie das darkam, So sullen vnd wellen wir, seiner kuniglichen gnaden, vnd den obgemelten fürsten von Osterreich, solch obgemelten puntbrief, aber versigelt vertigen vnd vbergeben, in zwayen Moneden, nechstuolgenden, nach solher Irer erledigung tode oder auskomen vngeuerlich. Daentgegen vns dann sein kunigliche gnad sein vnd der obgemelten fürsten von Osterreich puntbrief auch vbergeben sol, nach lautt der Noteln die in seinem kuniglichem brieue, vns yecz gegeben begriffen ist. Doch ob sich begeb das wir solhen obgemelten puntbrief, ee vertigen würden, ee die obgemelten geuangen ledig weren, So sol vns sein kunigliche genad, vnd die fursten von Osterreich

jren brief geben, vnd vns darjnne versprechen, vns solher punct-nushalben gen Vngern nicht zuermonen, die weil solich geuangen nicht ledig sein, So sy aber ledig werden darczu wir aber fleis tun wellen, So sullen wir sein kuniglichen gnaden, vnd den obgemelten fürsten solhen jren versprechnussbrief, widergeben an widerred, alles trewlich vnd vngeuerlich. Vnd des zu vrkund haben wir unsere Insigel an disen brief tun henckhen. Geben zu Gretz nach Cristi gepurd vierczehen hundert, vnd in dem drewvndvierczigstem Jare an sannd Matheus tag des heiligen zwelfpoten, vnd Ewangelisten.

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXV.

Sándor bíbornok, aquilaeai patriarcha s a baseli zsinat követe Németországban, Albert osztrák herceget felmenti azon egyházi átoktól, mellytől Kotrer Péter zágrábi püspök és cancellárja erőszakos elfogattatásáért fél. Kelt Bécsben, jan. 27-dikén 1444.

Alexander miseracione diuina tituli Sancti Laurencij in damasco sancte Romane ecclesie Presbiter Cardinalis patriarcha Aquilegensis Administrator ecclesie Tridentine per Sacrosanctam generalem Sinodum Basiliensem in Spiritu sancto Legitime congregatam vniuersalem ecclesiam representantem per Germanie partes ac nostram Aquilegiensem prouinciam Legatus de latere specialiter deputatus Duxque Mazouie etc. Illustri Principi domino Alberto, Stirie etc duci sincere nobis carissimo, Salutem in domino sempiternam, Eximie vestre deuocionis promeretur affectus vt quantum nobis indulta permittit auctoritas, ea vobis fauorabiliter concedamus, que consciencie pacem et salutem anime condigne valeant afferre. Sane, nobis nuper parte dileccionis vestre, oblate petitionis series continebat, vt vobis, qui

pridem, quadam suspicionis occasione, seu nouitate superveniente, contra venerabilem virum dominum Petrum Kotrer electum et confirmatum zagrabiensem Cancellarium vestrum, manus violentas in eundem imponi ipsumque captum ad quoddam Castrum sub tuta custodia reponi iussistis, Et propterea sententiam excommunicationis incurrisse formidatis tolleranciam participacionem seu alias comunem Christifidelium impertiri dignaremur, Et quia prout eadem peticio subiungebat talis capcio prefati Electi quamquam fuerit violenta non tamen enormis nec sanguinis demonstrans effusionem vestris in hac parte petitionibus inclinati huiusmodi excommunicationis sententiam quam forsitan premisorum occasione vos et nonnulli alij vestri familiares et Seruitores timetis incurrisse, Legacionis nostre auctoritate ad cautelam tollerandam duximus et tolleramus et vt diuini cultus augmento vbique locorum, vnacum Christifidelibus interesse possitis et valeatis eadem auctoritate, vobis et dictis vestris familiaribus qui ad capiendum dictum dominum Electum et Confirmatum zagrabiensem prestiterunt operam tolleranciam et comunem impartimur, Datum Wyenne vicesimaseptima mensis Januarij Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringsimoquadragesimoquarto, dicta synodo sacra durante

Johannes de petris duris Secretarius.

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXVI.

IV. Jenő pápa Friderik német királynak ajánlja Carvajal János püspököt, mint némelly ügyekben hozzá küldött követét. Kelt Romában, april. 3-dikán 1444.

Carissimo in Christo filio Friderico Romanorum Regi Illustri

A. de florentis.

Eugenius episcopus servus servorum dei Carissimo in Christo filio Friderico Regi Romanorum Illustri Salutem et apostolicam benedictionem. Aliqua honorem dei, unitatem ecclesie et sedis apostolice ac pacem populi christiani concernencia commisimus dilecto filio nostro Johanni Caruaial Electo Cauriensi in Germanie partibus constituto oratori nostro, serenitati tue nostri parte referenda de quibus impartiri velis eidem tanquam nobis plenam fidem. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnacionis dominice Millesimoquadringentesimoquadragesimoquarto Tercio Non. Aprilis Pontificatus nostri Anno Quartodecimo.

Jo. Synodi

A cs. k. titkos levéltárból.

LXVII.

Hunyadi János a többek közt erdélyi vajda Erdélynek minden helybeli előjáróihoz bocsátott körlevelében meghagyja nekik, hogy Jakab szebeni polgármestert, kinek adta át a nagy-szebeni kamarát és pénzverő-házat az arany, ezüst és a király s a rendek által közelebről eltörölt pénz beváltásával, — és embereit ezen foglalatosságaiban ne háborítsák, sőt senkinek másnak az ezüst-beváltást és a pénz-felcserélést ne engedjék meg. Kelt Tordán, május 27-dikén 1444.

Johannes de Hunyad inter cetera Wayuoda Transsiluanus etc. vniuersis et singulis Nobilibus Officialibus et alterius cuiusuis status et condicionis possessionatis hominibus Item Civitatibus et liberis villis Ipsarumque Rectoribus, Judicibus et villicis, in hijs partibus Traussiluanis ubiuis constitutis et existentibus, presencium noticiam percepturis, nobis grate et sincere dilectis, Salutem cum Incremento omnis Boni, Quia Cameram et cusionem monete Regalis in Civitate Cibiniensi, de Regia commissione, nouissime Inchoate, empcionemque ac cambium auri et Argenti, necnon commutationem ipsorum et aliarum quarumcunque Monetarum, barum presencium per dictam Regiam Serenitatem et Regnicolas, iam abolitarum et omnino annullatarum, Circumspecto viro Jacobo alias Magistro ciuium ipsius Ciuitatis Cibiniensis contulimus, et eius expeditionem commisimus, volentes, totum et omne Argentum, Monetamque in bis Partibus Transsiluanis usque modo cursum habentem, et alias quaslibet per pretactum Jacobum Camerarium predictae Monete et suos homines ac familiares per ipsum deputandos, et neminem alium pro precio condigno, emi comparari, cambirique et commutari, Idcirco vestris dilectionibus, harum serie firmissime precipimus et mandamus, quatenus, dum et quando ac quamprimum et quocienscunque prefatus Jacobus Camerarius Monete antedictae, homines et familiares

suos pro emendis huiusmodi, argento, cambioque et commutatione, prelibate, antique, seu alterius cuiuscunque Monete, per Iamfatum dominum nostrum Regem et Regni Hungarie predicti Regnicolas, modo ut prefertur abolite et reuocate, ubicunque, in istis partibus Transsiluanis, vestri in medium harum sub confidentia transmiserit, vel solus, sola sua in persona venerit, tunc eosdem fauorabiliter pertractantes, talismodi Argentum, eisdem, cinere, et Monetam cambire, emique, et cambire facere permittat, et per vestros permitti faciat. Si qui autem in huiusmodi argenti, empcionem, et Monete antedictae, campcionem contra hoc nostrum mandatum, se, ingerere presumpserint, tales, ydem Jacobus Camerarius aut homines et familiares sui, detinendi, in persona et rebus ac poena per Regiam Serenitatem et Regnicolas, talismodi mandato et decreto stabilita et in transgressores dictata ferendi, et plectendi, plenissimam habeant potestatis facultatem Auctoritate Regia ac nostra presentibus ipsis per nos attributa mediante, Eisdemque ab omnibus impeditoribus, dum per ipsos requisiti fueritis vestris auxilijs, subsidijs, consilij et fauoribus, protegere, tueri, et defendere velitis et eisdem semper opportunis assistere debeatis, Secus nullatenus facere presumatis in premissis. Presentes post earum lecturam exhibentis manibus volumus remanere. Datum in Torda feria secunda in festo beati Urbani pape Anno domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo quarto.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

LXVIII

Fridrik német király és öccse Albert az ősi tartományaik csendes birtokára nézve előbb két évre tett egyességüket most újabb három esztendőre kiterjesztik. Kelt Nürnbergben, aug. 29-dikén 1444.

Wir Fridreich von gotes gnaden Romischer kunig zuallenzeiten Merer des Reichs, Vnd wir Albrecht sein Bruder, bed Herzogen ze Osterreich ze Steir ze Kernden vnd ze Krain Grauen zu Tirol etc. Bekennen Als wir nach rat vnserr Rät durch frids vnd gemachs vnsrer beden erblichen Lannd vnd leut auch vnsers nuczsz vnd aufnehmen willen, ainer aynung vnd Ordnung ingegangen sein vnd beslozzen haben die vnder Artikeln innhelte, daz wir kunig Fridrich egenanter all vnsrer beder erblich fürstentum Lannd vnd herscheft zway Jar, die sich zu dem nachstkünftigen Auffartag ennden werden mit aller gewaltsam vnd herlikait regiren verwesen ausrichten vnd innhaben sullen vnd mügen wie es auch mit den nuczzen vnd Rännten derselben fürstentum Land vnd Herscheft, darczu mit zerung vnd aushaltung vnsrer lieben Swestern Junkhfrauen Katherinen, Auch mit offnung der Geslözzer vnd in ander weg gehalten sol werden, als dann das alles die brief von vns beden darumb ausgegangen klarlicher innhalten, Also haben wir bed dieselben aynung vnd ordnung drew ganze Jar nachstnacheinander komend verlengert, vnd erstrekht, wissentlich mit dem brief, In solhrermass, daz wir kunig fridrich vorgeanter die vorberurten vnsrer beder erbliche land nach ausgang der obgemelten zweyer Jar, die sich auf den nachstkünftigen Auffartag ennden werden, als oben bemelt ist, dieselben drew Jar auch regiern verwesen ausrichtten vnd innhaben sullen. Vnd sol mit den nuczzen vnd Rännten, darczu mit der zerung vnd aushaltung der obgenanten vnsrer lieben Swestern auch offnung der Geslözzer vnd in ander weg dieselben drew Jar gehalten werden,

zugleicherweis als dann zu ausgang der obgemelten zweyer Jar beschehen sol, vnd als das unser brief darumb lautend inhaltten. Vnd das alles so uor geschriben steet, geloben wir kunig fridrich mit vnsern kuniglichen Worten, vnd wir Herczog Albrecht ege-
nant bey vnsern fürstlichen Wirthen genczlich setze-
haltten vnd in all weg zuuolfüren getrewlich vnd angeuerd. Mit
Vrkund des briefs. Versigelt mit vnser beder anhangunden Insi-
giln der vnser ijeglicher ainen in gleicher laut hat. Geben zu Nü-
remberg an Samstag nach sand Bartholomestag Nach Kristi ge-
purd vierczehnhundert Jar vnd darnach in dem viervnduierczi-
gisten Jar Vnser König Fridreichts Reich im fünften Jare

Comissio dominorum Regis
et ducis in Consilio

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXIX.

*Tallóczi Máté cetinai gróf s Dalmát-, Horvát- és Tótország
bánja, magára vállalván testvéreinek Ferencznek, hasonlólag
az említett országok bánjának, és Jánosnak vranai perelynek
terheit is, a Szentgyörgy várához tartozó Stepanecz helységét
minden tartozandóságaiával együtt a budai káptalan előtt pa-
duai de Barneliis János Péternek, kincstartójának és udvarmes-
terének, hű szolgálataiért, s neki és testvéreinek fizetett 5,000
arany forintért ajándékozta; miről az említett káptalan bizony-
ságot teszen. Kelt Budán, sept. 30. 1444.*

Capitulum Ecclesie Budensis Omnibus Cristi fidelibus, presen-
tibus pariter et futuris presencium noticiam habituris, salutem in
salutis largitore. Ad uniuersorum noticiam harum serie volumus
peruenire, Quod Spectabilis et Magnificus Matko de Tallovecz

Comes Cetine Regnorumque Dalmacie, Croacie et Sclauonie Banus, personaliter onera et quelibet grauamina Spectabilium et Magnificorum Frankonis et Petkonis, modo simili Comitum Cetine, Regnorumque predictorum Banorum, ac Joannis similiter Comitum Cetine et Prioris Aurane, fratrum suorum carnalium, Item Nicolai, Ladislai, Matkonis et Francisci filiorum, necnon puelle Anne vocate filie eiusdem Franconis Bani, si ijdem, temporis in euentu in infrascriptis persistere nollent, super se et cunctas suas hereditates ac bona recipiens, coram nobis constitutus sponte et liberaliter confessus exstitit in hunc modum Quomodo ipse matura in se deliberacione considerans, et in memoriam sui cordis reuocans, multimodas fidelitates et fidelium seruiciorum merita, multiplicesque complacencias, et laude digna merita Nobilis Joannis Petri de Barneliis de Padua, Thesaurarij et Dispensatoris sui, quibus idem a pluribus retrofluxis annorum reuolucionibus continuo curie et lateri suis ac eorundum fratrum suorum adherendo, personam suam sepissimis uicibus, periculosis discriminibus et mortis dispendijs, fami, siti, frigori et calori submittere, se sibi ac eisdem fratribus suis gratum, atque per omnia reddere studuisset et acceptum. Et licet pro tot et tantis seruicijs ac laboribus indefessis, ab ipso et dictis fratribus suis multo plura premia meruissent retribucionum, Tamen ut saltem ipse et dicti fratres sui aliquantulum eidem videantur pro meritis respondere, quandam possessionem suam et dictorum fratrum suorum Supaneh uocatam alias ad castrum suum et dictorum fratrum Zentbgyorghvara uocatum spectantem et pertinentem, per dudum condam Magistrum Gregorium de Muchniza, more prediali tentam et possessam, ab eodem castro suo remouendo, et sequestrando, necnon a nexu et seruitute condicionaria eiusdem eximendo, ac in cetum, numerum, cateruam et collegium liberarum possessionum naturalium Nobilium et Seruencium Regalium congregando, simul cum uniuersis eiusdem possessionis Supanez pertinencijs, puta villis Matthkouez, Knezouez, Lirichnicz, ac telonio in eadem Supanez exigere consueto, omnino in Comitatu Criesiensi existentem habitam, necnon terris arabilibus cultis et incultis, pratis, fenetis, syluis, nemoribus, rubelis, pascuis, aquis, fluuijs, clausuris, piscinis, piscaturis, molendinis, molendinorum-

que locis, vineis et vinearum promontorijs, et generaliter quarumlibet vtilitatum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, et ad easdem possessiones de iure spectantibus ac pertinere debentibus, sub ipsarum veris metis et antiquis limitibus, quibus eedem ab antiquo tente fuissent et possesse, tum pro premissis seruicijs eiusdem Joannis Petri, tum eciam pro quinque millibus florenorum auri, quos idem de bonis suis proprijs per eum de domo sua propria apportando, sibi et dictis fratribus suis, his disturbiorum temporibus, eis in expeditionibus regalibus existentibus, accommodasset, eidem Joanni Petro, et suis heredibus, heredumque suorum successoribus vtriusque sexus, cum omni plenitudine sui iuris dedisset, donasset, et contulisset, iure perpetuo, et irreuocabiliter tenendam, possidendam, pariter et habendam, nil Juris nilue proprietatis et dominij, sibi et dictis fratribus suis eorundemque heredibus in eisdem reseruando, sed totum ius et omnem proprietatem earundem, eisdem Joanni Petro, suisque heredibus vniuersis relinquendo. Assumens nihilominus suo et quorum supra nominibus eundem Joannem Petrum et suos heredes in pacifico dominio earundem possessionum, et cunctarum earum pertinenciarum, contra quoslibet impeditores, causidicos et Actores, intra et extra iudicium, proprijs suis et dictorum fratrum suorum laboribus et expensis protegere, tueri et defendere, Hoc eciam adiecto, quod idem Joannes Petrus, aut sui heredes vtriusque sexus, dictas possessiones vendere et impignorare, vel mutuare aut testamentaliter legare cuicunque vellent si ipsum aut dictos suos heredes absque heredibus decedere contingeret, liberam habeant facultatem, Adiecit eciam idem Mathko Banus, suo et quorum supra nominibus, vt prefatus Joannes Petrus, ipsiusque heredes et posteri vniuersi a modo et deinceps in possessionibus preattactis omni eo iure et sincere Nobilitatis prerogatiua, ac libertatis titulo, necnon condicione et facultate perpetuis temporibus, quo ceteri veri, primi et Naturales Nobiles Regni, ac Seruientés Regales sub vexillo Regio militantes potiuntur, gaudeant et fruuntur. In cuius rei memoriam, firmitatemque perpetuam, presentes literas nostras priuilegiales pendentes sigilli nostri munimine roboratas, Alphabetoque intercisas, ad fassionem Magnifici Mathkonis Comitum et Bani, suo et dictorum

nominibus factam , duximus concedendas , Datum per manus honorabilis viri , Domini Valentini , Lectoris et Canonici Ecclesie nostre predictae , in festo Sancti Hieronymi Confessoris , Anno domini MCDXLIII. Presentibus honorabilibus viris , Dominis Matthia Cantore , Paulo Custode , Magistris Eberhardo , Dionysio ex Buda , Kijliano , Paulo Georgio , Joanne ceterisque Canonicis fratribus nostris in Dei ecclesia nostra predicta Regi iugiter famulantibus sempiterno.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

LXX.

A csornai sz. Mihály főangyal conventje bizonyoságot tesz arról , hogy fraknói gróf. Vilmos Fraknó , Kobold és Lanzsér várait minden tartozandóságaival zálogba adta Albert osztrák herczegnek. Kelt februar. 1. 1445.

Nos Conuentus Monasterii beati Michaelis Archangeli de Chorna Memorie commendamus Tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis Quod vrbanus de Kwrij et Georgius dictus Spanagl familiares Egregij Wilhelmi groff de frathnow , cum literis legacionibus eiusdem domini ipsorum ad nostram venientes presenciam ex parte eiusdem domini ipsorum nobis retulerunt Isto modo Quod jdem vilhelmus groff Castra sua frathno Kabold et Lanse vocata , cum vniuersis et singulis pertinencijs prouentibus redditibus Opidis villis predijs et generaliter cunctis alijs vtilitatibus intra ambitum huius Regni hungarie habitis et existentibus mediantibus literis Magnificorum virorum dominorum Bartholomei de Frangipan et Modos etc necnon vdalrici de Stumbergh Fridrici de hohanbergh Conradi aycinger henrici Encezdorffar et Johannis Neydiker dictorum in Idioma teutunicali emanatis sub certis racionibus condicionibus et obligacionibus in eisdem literis dic-

torum dominorum expressatis Illustrissimo domino Alberto duci Austrie pro quadam pecuniarum sumpna in dictis literis dictorum Magnificorum dominorum denotata titulo bignoris obligasset petentes nos jdem dominus vilhelmus per suas literas, necnon prefati vrbanus de Kwry ac Georgius Spannagl in persona eiusdem domini ipsorum ut nos literas nostras testimoniales circa suam fassionem eidem Illustrissimo domino Alberto duci Austrie pro robore sue fassionis prenotate dare dignaremur ad cautelam, Vnde nos huiusmodi petitionibus ipsius vilhelmi groff modo prenotato per dictos suos famulos nobis intimatis inclinati presentes literas nostras testimoniales prenotato domino duci patenter emanatas Sigilloque nostro a dorso consignatas duximus concedendas comuni Justicia requirente. Datum die dominica proxima ante festum purificationis beate marie virginis Anno domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto.

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXXI.

Fridrik német király meghagyja Bécsben levő tanácsnokainak hogy, miután ő némelly tartományait érdeklő nevezetes ügyeiben Salzburgba menendő, az ellenség által fenyegetett Pozsony városának, mihelyt ez iránt felszólíttatnak, László király kedvéért és Osztrákhon oltalmára, azonnal segítséget küldjenek. Kelt Neustadtban, martius 1-sején 1445.

Wir Fridrich von Gotes gnaden Romischer Kunig zu allenzeiten merer des Richs Herczog zu Osterreich, zu Steir, zu Kern den und zu Krain, Grave zu Tirol etc. Embicthen den edeln unsern lieben getrewen unseren Reten, die ytz und zu Wienn sind unser gnad und alles gut, und lassen ew wissen, das unser besunder lieb, die von Prespurg ijetz Ire erbar Bottschaft bey uns

gehabt und uns Ir Notturfft und anligund besprechung, Die Sy yetzund von den Veinden haben und teglich mer wartend sein erzelet, und uns haben angeruffet von unsers lieben Vettern Kunig Laslas wegen umb hilff und rate. Damit Sy sich Desterpass enthalden mögen, und sindenmaln die egenanten von Prespurg von anfang biss auf diesen tag in gehorsam und treuwe gen dem egenanten unsern lieben Vettern erbarlich bestanden sein und hinfur zu tun maynen, und auch unserm lannd zu Osterich in solicher nachtpawrschaft gewannt sein Das In pillich beystand geschicht, und wir aber yetzund von trefflicher sach wegen unsern fürstentumb antreffende uns hiauf gen Salzburg fügen werden, Das wir den Sachen selber nit aufgewarten mögen, darumb begern wir von euch, und empfelhen ew auch mit fleiss ob die egenanten von Prespurg solich beschwerung angeen wurde, und sich die Veinde zu schaden diesen lannden legen und versuchen würden, und euch dieselben von Prespurg umb hilff anruffen wurden, Das Ir In dann hilff beystand zuschub und fordrung tun und beweisen wellet, durch des egenanten unsers Vettern auch des lannds Osterrich besten willen, und in der Zeit hoffen wir die sach sollen ob got wil zu gutem ende. Daran tut Ir uns ein sunder wolgefallen. Geben zu der Newenstat Anno Domini 1445. an Mantag nach dem Suntag Oculi in der Vasten. Unsers Richs Inn funfftem Jare. — Ad mandatum Domini Regis in causis.

Czech János közleményéből.

LXXII.

IV. Jenő pápa Fridrik német királynak hozzá a magyarországi béke ügyében küldött kötetét Carcajal Jánost különösen ajánlja. Kelt Rómában, aprilis 2. 1445.

Carissimo in Christo filio Friderico Regi Romanorum Illustri.

Eugenius episcopus seruus seruorum dei Carissimo in Christo filio Friderico Regi Romanorum Illustri Salutem et apostolicam benedictionem Mittentes dilectum filium Magistrum Johannem Caruaial sacri Palaty causarum Auditorem Capellanum et Nuntium nostrum ad tuam Serenitatem pro arduis negotys pacem Regni Hungarie et christiane fidei augmentum concernentibus sibi comisimus aliqua tue Celsitudini referenda. Cui uelis fidem in dicendis plenariam adhibere Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnacionis domini Millesimo quadringentesimoquadragesimoquinto Quarto Non. Aprilis Pontificatus nostri Anno Quintodecimo

A. de Prato.

A csász. királyi titkos levéltárból.

LXXIII.

A gyulafejeircári káptalan jelentést tesz arról, hogy Hedercári Lőrincz nádornak mart. 10. 1445. kelt beigtató parancsa köcetekstében Hunyadi János erdélyi cajtát, valamint fiait Lászlót és Mátyást Világos várba s az ahhoz tartozó Zaránd és Arad megyei 110 helységbe minden ellentmondás nélkül beigtatta. Kelt aprilis 12. 1445.

Apitulum Ecclesie Albensis Omnibus christifidelibus Presentibus et futuris presencium noticiam Habituris Salutem in salutis Largitore ad Vniuersorum noticiam harum serie volumus pervenire Qualiter nos literas viri Magnifici domini Laurencij de Hedrehwara Regni Hungarie Palatini et Judicis Comanornm honore quo decuit recepimus in bec verba Amicis suis Reuerendis Capitnlo ecclesie Albensis Laurencius de Hedrehwara Regni Hungarie Palatinus et Judex Comanorum Amiciciam paratam cum honore — Dicitur nobis in personis Magnifici Johannis de Hwnijad intercetra Wayuode Transsiluani ac Egregiorum Ladislai et Matthie filiorum eiusdem Quomodo ipsi dominium Castri Wilagoswar vocati in Comitatu de Zarand existentis et Nobilium Castrensiun Hungarorum silicet (igy) et Wolochorum semper et abantiquo ad Ipsum Castrum spectancium eisdem Nobilibus in eorum Nobilitatum Juribus et libertatibus per diuos Reges ipsis concessis permanentibus necuon Districtuum vtrorumque Aranyag Kaladwapataka in Orodiansi ac Capolna Chwch Feyerkeres Halmagh et Rybicze nuncupatorum in de Zarand predicto Item Opidorum Sijrij-Galsa Mezth Kaladwa Feyerkeresnaghbanya alio nomine Czibebanya ac Kijsbanya alio nomine Medwepataka vocatorum ac vrburarum in Naghbanya et Kijsbanya predictis ac alias vbiuis in pertinencijs dicti Castri Wilagoswar habitaram preterea possessionum sew villarum Magyarkaladwa Alsosfalw Kyskaladwa Syweg Diznospataka Felsewkaladwa Hozywlawzlofalwa Mikofalwa vtrarum-

que Zilwas Zylaagh Aranyag Kermezinfalwa Nemesfalw Zekeshelfalwa Felsewaranyag Bainfalwa Ferenczfalwa , Kalwy Halmaghfalwa Honthew Balthfalwa Felsewraztowcz Rasztowcz , Hontheser Felsewhonth Pokafalwa Zewdesfalwa Iwgafalwa Ewrwenyes Mayathagyerghfalwa Hazyachfalwa Alsozekas Felsewzekas Keerfalwa Boglezth Baglyafalwa Felsewzeldes Bwchawa Solmos Pannussa Madarsakfalwa Achwa Bonczafalwa Ferreczfalwa (igy) Tarozlafalwa Kyskapolna Bothfalwa Plofalwa Almas Felsewalmas Bodyafalwa Lonka Fyzthethew Bozthoka Kakaro Pleska Madya fifalwa Dragwyafalwa Criminaz Bokorfalwa Zalofalwa Bogdanfalwa Medwefalwa Felsewbanyalalwa Chenczfalwa Berethya Tammasfalwa Kywfalwa Lewothafalwa Drabonthafalwa Orosfalwa Felsewrechka Dragothafalwa Mihalfalwa Balasfalwa Germend Karachonfalwa Kelemcnfalwa Kayary Terchye Herczegfalwa Felsewrach Iwanfalwa Walya Alsolankal Zeropa Waka Gyewnkfalwa Rudafalwa Kysribicze Wyborfalwa Baylafalwa Bwlchfalwa Pontingalfalwa Kemegyech Stanizlafalwa Chwch Kapolna Bokorfalwa Kapozthafalwa Nagoyafalwa Bwchafalwa Fenyewpatak Lazwrfalwa Magyorich Rachka Chebefalwa Valyafalwa et Karrachfalwa vocatarum ad dictos districtus et Opida per consequensque Castrum Wylagoswar predictum pertinencium aliarum eciam cunctarum villarum prediorum vtilitatum et pertinenciarum ad Id Castrum ac predicta Opida et possessiones spectancium quomodocumque vocitatarum in predictis Comitibus de Zarand et Orodienti existencium et habitarum Item Tributorum prouentuum obuencionum Jurisdictionum (igy) Juriumpatronatum Ecclesiarum parochialium in predictis Syry Galsa Mezth Keresbanya et Kysbanya ac aliarum cunctarum Ecclesiarum et Capellarum tam christianorum quam Wolochorum vbiuis in pertinencijs dicti Castri Wylagoswar vocati et ad Id spectancium habitarum generaliterque quarumlibet vtilitatum et pertinenciarum eiusdem Castri ipsos pleno iure concernencium legitime vellent introire Super quo vestram Amiciciam presentibus petimus diligenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Ladislaus vel Thomas siue Stephanus sin Valentinus filij Abrahe de Gela et de Kraponcza ceu Paulus Saphar dictus de Wassan alijs absentibus homo noster ad facies dicti Castri Wilagoswar ac

Districtuum Opidorum Villarum et Possessionum ac vrburarum predictorum vicinis et conmetaneis eorundem ac earundem vniuersis inibi legittime conuocatis et presentibus accedendo Introducat prefatos Johannem de Hwnyad Wayuodam Transsiluanum ac Ladislaum et Mathiam filios eiusdem in dominium eorundem et earundem Statuatque eadem ac easdem eisdem cum cunctis ipsarum ac eorundem vtilitatibus et pertinencijs Jure ipsis incumbenti perpetuo possidendas si non fuerit contradictum Contradictores vero si qui fuerint euocet ipsos contra memoratos Johannem de Hwnyad ac Ladislaum et Mathiam nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradicionis eorum reddituros Et posthec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum et euocatorum si qui fuerint ac vicinorum et conmetaneorum qui premissa Statucioni intererint nominibus terminoque assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum Bude feria quarta proxima post dominicam Letare Anno Domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto. Nos itaque Amicabilibus petitionibus dicti Domini Palatini acquiescentes vnacum prefato Thoma filio Abrahe de Gerla et de Kaproncza homine eiusdem nostrum hominem videlicet Magistrum Blasium de Waswar socium et concanonicum nostrum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum qui tandem exinde ad nos reuersi nobis concorditer retulerunt, quomodo ipsi primo videlicet feria sexta proxima ante dominicam Ramispalmarum et postsequentibus alijs diebus ad id sufficientibus ad facies predictorum Castri Wylagoswar vocati in dicto Comitatu de Zarand existentis ac Nobilium Castrensium Hungarorum scilicet et Wolachorum semper et abantiquo ad ipsum Castrum spectancium sic quidem eisdem in eorum Nobilitatum Juribus et libertatibus per diuos Reges ipsis concessis permanentibus necnon Districtuum vtrarumque Aranyag Kaladwapataka ac Kapolna Chwch Feyerkeres Halmagh et Ribicze nuncupatorum Item Opidorum Syry Galsa Mezth Kaladwa Feyerkeresnaghbanya alio nomine Czibebanya ac Kysbanya alio nomine Medwepataka vocatorum ac vrburarum in Naghbanya et Kysbanya predictis et alias vbiuis in pertinencijs dicti Castri Wylagoswar habitarum preterea possessionum sew villarum Ma-

gyarkaladwa Alsofalw Kyskaladwa Syweg Diznospataka Fel-
 sewkaladwa Hozyw lazlofalwa Mikofalwa vtrarumque Zylwas
 Zylaagh Aranyag Kermezinfalwa Nemesfalw Zekshelfalwa Fel-
 sewaranyag Bainfalwa Ferenczfalwa Kalwy Halmaghfalwa Hon-
 thew Balthfalwa Felsewraztowcz Raztowcz Hontheser Felsew
 honth Pokafalwa Zewdesfalwa Iwgafalwa Ewrwenyes Mayat-
 hagyarghfalwa Hazyachfalwa Alsozekas Felsewzekas Keerfalwa
 Boglezth Baglyafalwa Felsewzewides Bwchfalwa Solmos Panussa
 Madarsakfalwa Achwa Bonczafalwa Ferrechfalwa Jarozlafalwa
 Kyskapolna Bothfalwa Plofalwa Almas Felsewalmas Bodyafalwa
 Lonka Fyzthetew Roztoka Kakaro. Ploska Madyafifalwa Dra-
 gwyafalwa Criminaz Bokorfalwa Zalofalwa Bogdanfalwa Medwe-
 falwa Felsewbanyafalwa Chenczfalwa Berethya Tamasfalwa Kyw-
 falwa Lewothafalwa Drabonthafalwa Orrosfalwa Felsewrachka
 Dragothafalwa Mihalfalwa Balasfalwa Germend Karachonfalwa
 Kelemenfalwa Kayary Terchye Herczegfalwa Felsewrach Iwan-
 falwa Walya Alsolankal Zeropa Waka Gyewnkfalwa Rudafalwa
 Kisiribicze Wyborfalwa Baylafalwa Bwchfalwa Pontingalfalwa
 Kemegyech Stanizlafalwa Chwch Kapolna Bokorfalwa Kapoz-
 thafalwa Nagoyafalwa Bwchafalwa Fenyewpatak Lazwrfalwa Ma-
 gywrich Rachka Chebefalwa Walyafalwa et Karrachfalwa vo-
 catarum ad dictos Districtus et Opida perconsequensque ad
 Idem Castrnm Wylagoswar predictum pertinencium aliarum
 eciam cunctarum villarum prediorum vtilitatnm et pertinencia-
 rum eiusdem Castri ac predictorum Opidorum et Possessionum
 quoquomodo vocitatarum in predictis Comitatus de Zarand et
 Orodieni existencium et habitorum Itemtributorum prouentunm
 obnencionum Jurisdictionum (igy!) Juriumpatronatnm ecclesi-
 arum parochialium in Syry Galsa Mezth Keresbanya et Kysba-
 nya ac aliarum cunctarum ecclesiarum et Capellarum quam Chri-
 stianorum quam wolochorum vbiuis in pertinencijs dicti Castri
 Wylagoswar habitarum generaliterque quarumlibet vtilitatum et
 pertinenciarum eiusdem Castri vicinis et conmetaneis eorundem
 ac earundem vniuersis videlicet Johanne Petro Cosma Bartho-
 lomeo et Thoma de Bernolth Mathia Aczel dicto de Kerek Petro
 et Ladislao Maysay de Haraklyan Ladislao Kolbaz dicto de Eg-
 regh, Gregorio de Selend, Ladislao et Petro dictis Buda de Ze-

lend, Stephano Powsa de Zewdy, Matheo de Kasa, Johanne et Alberto de Losoncz, Johanne filio Dyonisij de Ilye, Ladislao de Branchika, Nicolao de Arany Mathia de Rapolth Item Johanne literato et Francisco paruo de Martom Michaelae de predicta Kerekly Nicolao filio Laurencij et Johanne de Zylas, Stephano et Valentino filijs Abrahe de Gerla et Johanne Orzag de Gwth, et alijs quampluribus Nobilibus inibi legittime conuocatis et presentibus attendendo, Introduxissent prefatos Johannem Wayuodam de Hwnyad necnon Ladislaum et Mathiam filios eiusdem in dominium iam dictorum Castri et Districtuum Opidorum Possessionum Villarum prediorum Tributorum Vrburarum Juriumpatronatum ecclesiarum necnon Nundinarum fororum ebdomadaliu ac cunctarum vtilitatum et pertinenciarum eorundem et earundem Statuissentque Idem et eadem ac easdem cum cunctis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet videlicet terris arabilibus cultis et incultis Campis pascuis Siluis Nemoribus rubetis pratis fenetis aquis aquarumque decursibus piscinis piscaturis promontorijs vineis vinetis rippis Montibus Alpibus Molendinis ac locis Molendinorum et generaliter quibusuis vtilitatum integritatibus quouis vocabulo vocitatis ipsis Johanni de Hwnyad Wayuode ac Ladislao et Mathie filijs eiusdem eorumque heredibus et posteritatibus vniuersis Jure ipsis incumbenti perpetuo et irreuocabiliter possidendas tenendas et habendas nemine penitus contradictore apparente legitimis diebus in faciebus dictorum Castri Districtuum Opidorum Possessionum villarum prediorum Tributorum urburarum Juriumpatronatum cunctarumque pertinenciarum et vtilitatum eorundem et earundem iuxta Regni consuetudinem permanendo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes literas nostras priuilegiales pendentes et autentici Sigilli nostri maioris munimine roboratas eisdem duximus concedendas, Datum per manus honorabilis viri magistri Benedicti de Boroh lectoris ecclesie nostre pretaete ac socij et concanonici nostri vigesimaquarta die Statuicionis et Introduccionis predictarum, Anno domini supradicto Honorabilibus viris et dominis Nicolao Bodo electo Emerico de Sirimio Cantore Nicolao Barius Custode Stephano de Nezmel

et Georgio de Zador Decanis ecclesie nostre prefate existentibus.

A müncheni kir. levéltárból.

LXXIV.

Rozgonyi György országbíró és Pelsőczy Bebek Imre, a felső magyarországi részek kapitányai, valamint Dobrai Barczal Miklós, Giskra Jánosnak csakugyan a mondott részek kapitányának meghatalmazottja, az említett részek nemességével és városai küldöttjeivel közgyűlést tartván, a pesti utolsó országgyűlés végzeménye sikeresítésére némelly pontokat alapítanak meg, és azoknak megtartását fogadják. Kelt Szinán július 15-dikén 1445.

Nos Comes Georgius de Rozgon Judex Curie Regie etc. Emericus Bebek filius Waywode de Pelsewcz Nicolaus Barczal de Dobra, Capitaneus Kesmarczensis Loco et in persona Magnifici Domini Joannis Gyskra Capitanei etc. ad infrascripta Deputati, necnon Judex et Consules Ciuitatis Cassouiensis, unacum ceteris Ciuitatibus Superioribus nobis adiunctis et adherentibus nouissime in congregacione generali Pesthiensi pro execucione Decreti ibidem editi per Vniuersitatem Regnicolarum a fluuio Danubij usque ad Ticiam generaliter electi et constituti. Memorie commendamus significantes vniuersis quibus expedit per presentes. Quod cum nos alias pro communi bono et vtilitate Regni et Regnicolarum predictarum partium necnon sedacione discordie et guerarum, que huc usque in eisdem non cessarunt, per alia nostra Scripta nuperrime Dominis Baronibus Comitatibus Proceribus et Nobilibus superinde transmissa generalem dietam et Congregacionem ad hunc locum per eosdem obseruandam instituerimus et indiximus In cuius quidem termino videlicet Dominica proxima post festum visitacionis

Gloriosissime Virginis Marie Nos vnacum Magnificis Dominis infrascriptis Egregijs videlicet Nobilibus et Proceribus tam de Baronibus, quam de Communitatibus ad hec transmissis pro unionis et concordie amicabilisque et fraternalis dileccionis a longeuis temporibus per predecesores, et progenitores nostros obtente et obseruate reductione et roboracione, necnon super iniuriarum et actorum potentiariorum illatorum et perpetratorum iuris et Justicie administracione dictique Decreti executione insimul fuimus constituti et congregati. Ideo matura deliberacione vnanimi consensu et parili consilio et voluntate prehabitis, infrascriptos articulos decreuimus, acceptauimus et concorditer ratificauimus, harumque vigore decernimus, ratificamus, et acceptamus sub penis infrascriptis per nos et unumquemque nobiscum in hac parte permanere volentem firmiter et inuolabiliter obseruandos, in hunc, qui sequitur modum. Primo Super ruptura fortaliciorum et Castrorum in hijs disturbiorum temporibus erectorum conclusum est et ordinatum, quod ex quo Nicolaus Barczal vice Capitaneus sine scitu predicti Magnifici Domini Johannis Gyskra etc Domini sui dicit se executionem facere non posse ideo hoc negocium prorogatum est, et quousque illud cum Domino suo disponetur et interim pax et treuge hincinde ex omnibus Fortalicijs debetur omnibus regnicolis obseruari, et omnia malorum genera cessare. Quod si ex quocunque Castro seu Fortalicio horum in contrarium aliquod malum fuerit perpetratum, extunc ipse Barczal teneatur ex parte omnium Domino Gyskra adherencium, et vnusquisque alter Capitaneus aut Castellanus pro parte Familiariorum Domini sui omnimodam impendere satisfaccionem, iuxta querulancium probacionem et Dominorum Generalium Capitaneorum expressionem, et Decretum. Et talismodi malefactores iuxta eorundem merita emendare, et si sibi aliqui vellent esse inobedientes tunc ipse Barczal et vnusquisque alter Capitaneus et Castellanus apud quem talia committerentur, cum omni potencia et apparatu Domini sui vnacum Generalibus Dominis Capitaneis Ciuitatensibus et alijs Regnicolis et Castellanis contra tales inobedientes insurgere et in demolicionem ac destructionem talium malefactorum, et Fortaliciorum ex quibus ista perpetrata

fuerint omnibus viribus ex toto posse laborare, colore seu excusatione cessantibus et procul motis. Eciam teneatur ipse Barczal super istis sine dilacione Dominum suum ausare, et ab ipso informacionem recipere ut possit exequi et ad effectum perducere disposicionem Regni in hac parte dispositam et ordinatam. Item quod de Ciuitatibus et Castris abantiquo edificatis et constructis similiter pax integra et treuge pacis super eisdem punctis et articulis ut supra tangitur debetur obseruari. Item. Quod nullus Dominorum Ciuitatensium Capitaneorum et Castellanorum debet tenere seu fouere quoscunque homines vagos sine seruicio stantes, neque ipsis hospitalitatem prebere nisi sine dampno et quorumcunque lesione. Et si huiusmodi vagi contra quemcunque hospitati aliqua spolia furticina vel alia qualiacunque malorum genera commiserint extunc hospes eorundem teneatur ipsos detinere, et ad manus Dominorum Generalium Capitaneorum presentare. Quod si facere non possit, extunc tenetur damnificatis restitutionem et solucionem omnium dampnorum per tales malefactores impensorum. Et si tales hospites in hac parte esse vellent inobedientes extunc Domini Capitanei insurgant in eum ut supra. Item si quis contra formam Decreti nouam obsidionem et specialiter in bonis alterius facere vellet, aut fortalicium siue Castrum alterius furtim vel potencialiter inuadere attemptaret, quod absit, tunc teneantur Capitanei Deputati cum omnibus Regnicolis istarum partium contra tales malefactores insurgere, et ipsos destruere et emendare modo prenotato. Item quicunque ab aliquo cuiuscunque huiusvagi existeret, qualemcunque iniuriam pateretur, idem per se non debet potencialiter se solum vindicare sed procedat in hijs secundum antiquam Regni consuetudinem, aut perquirat Dominos Capitaneos, qui sibi iusticiam superinde impendant secundum Regni Decretum. Item si que nouitates damnorum videlicet illaciones post disposicionem Regni in Pesth factam contra quemcunque, aut quoscunque forrent commisse, super talibus fiat Legis expressio secundum formam Decreti ibidem ordinati. Item. Quod nullus Capitaneorum Castellanorum, seu quorumcunque Officiorum, Rectorum et Dispositorum se de bonis Ecclesiarum decimis videlicet et prouentibus ad Ecclesias et Ecclesiasticas personas pertinentibus in-

tromittat quouis modo. Sed ipse Ecclesie vtantur et fruuntur iuxta consuetudinem antiquitus obseruatam et Decretum Regni Ecclesiastica libertate. Item quod nullus hominum presumat emere pecora seu alias quascunque res spoliata et per rapinam receptas, et vbicunque talia pecora seu res fuerint, auferantur ab eisdem sine omni solucione, et restituantur hijs quorum fuerunt, Si uero quipiam in hac parte inobediens fuerit, puniatur modo quo supra. Item articulos super restitutione bonorum tempore istarum guerarum occupatorum inter Regnicolas fieri debenda, remaneat sicut stat dispositum in Decreto saluo Jure Ciuitatensium, quorum factum remaneat iuxta eorum antiquam consuetudinem et libertatem. Item Tricesime et Tributa sive Theolonia nullibi alias quam in locis consuetis et sub debita solucione hactenus obseruata exigantur prout in Decreto exprimitur. Et si qui contra huiusmodi disposicionem fecerint, hij per Dominos Capitaneos emendantur vt supra. Similiter disposiciones rerum mercimonialium locis debitis et consuetis, et non aliunde fiant, et admittantur. Item Decime prouentus et Redditus Ecclesiastici a die Decreti in Pesth editi incipiendo a modo ut in antea hijs quibus debetur, et ad quos pertinent suis Dominis persoluantur. De perpeccatis autem et neglectis ac dampnis perpetratis quibuscunque omnia sint complanata. Item quod Sedes Iudiciaria in Comitatus sub predicto Capitaneatu existentibus in suis locis et diebus consuetis celebretur, et obseruetur. Item quicunque Dominorum nobilium et aliorum cuiuscunque Status hominum infra hinc et festum Sancti Laurencij Martiris proxime venturum ad Ciuitatem Cassouiensem vel ad Dominos Capitaneos venerint, aut ipsos per Literas suas superinde certificauerint, quod in presenti disposicione vnanimes nobiscum manere voluerint, et premissa omnia obseruare, extunc tenebimur eisdem similiter amicitiam et fraternitatem obseruare, prouti hic est conclusum, et ordinatum. Item quicunque ex nobis aut nobiscum permanere volentes hanc nostram disposicionem ordinationem et acceptacionem infringere presumerit, extunc mox Nos Comes Georgius de Rozgon Iudex Curie Regie etc. Emericus Wajiwoda de Pelsewcz ac Johannes Gyskra de Brandijs seu nostri loco antefatus Barczal Capitanei generales una cum cer-

tis nostris fratribus ac cunctis Ciuitatensibus Concapitaneis nostris et alijs Regnicolis contra talem insurgere et eidem obuiando iuxta formam prenotati Decreti vt predicitr nuperrime in Ciuitate Pesthiensi editi resistere teneantur et resistent, harum quibus Sigilla nostra penes Sigilla Dominorum infrascriptorum presentibus sunt inpressa Litterarum vigore et Testimonio mediante. Datum in Sijna Feria quinta proxima ante festum beate Margarethe Virginis et Martiris Anno a natiuitate Domini Millesimo quadringentesimo quadragésimo quinto.

Et nos Johannes de Peren Thawarnicorum, Ladislaus de Pálócz Janitorum Regalium Magistri, Stephanus de Homonna, Simon Czudar de Olnod, Johannes de Peren junior., Stephanus Poharnok de Brezawitz Ladislaus de Doba, Sylvester de Torna, Ladislaus filius condam Petri Palatini de Pelsewcz, Sebastianus de Rozgon, Ladislaus de NagMihal, Johannes Niger de Brezawicz, Bartholomeus de Homonna, Martinus de Czekij, Elias de Bel, Benedictus de Czijplak abbates, Philipus Agriensis, et Stanislaus de Leles Ecclesiarum Prepositi, Georgius Archidiaconus de Wijwar, ex parte vero Capituli Ecclesie Prepositure Scepusiensis Magistri Petrus Plebanus, et Nicolaus Canonicus, ac Ladislaus de Lomnicz Officialis eiusdem Domini Prepositi, Demetrius de Pan, Simon de Seecz, Paulus de Peren, vterque Nicolaus de Soos, Franciscus et Ladislaus de Sempsi, vterque Ladislaus de Seebes. Item de Comitatu Wijwar, Ladislaus de Sarwar, et Johannes Cornys, de Zempliniensi, Sandrinus et Andreas de Braka de Scepusiensi, Frater Petrus Cadiolcz, — Stephanus de Lomnicz et Ladislaus de Konij de Beregiensi Simon de Darocz, de Sabolcz, Ladislaus de Baba, Georgius Daczho et Jacobus de Tegnie de Wng. Johannes Gombos et Andreas de Thamasfalwa de Saros Comitatus in premissis presencialiter constituti omnia et singula supradicta et quodlibet premissorum vnacum supradictis Dominis Capitanis promittimus et pollicemur honore et fide nostra Cristiana mediante pro nobis et omnibus nostris et nobis adherentibus firmiter obseruare te iuxta nostrum posse debitum deducere ad effectum, et facere obseruari. Datum vt supra (huszonkét zöld pecséthely, a pecsétek alatt következendő nevek : Rozgon, — Barczal, — Cas-

scha, — Peren, — Palotcz, — Homonna, — Czudor, — Nag-Mijhal, — Czeke, — Lapijspatak, — Sebes, — Pan, — Pauli Lipto —, Semsij et Czeech, — Sebartz Hanus, — Tewke-Peter, — N. Tarkan, — Petrus Tarkan, — Ladislaus de Agard, — Upor, — Upor, — Ziczer).

Kassa városa levéltárából.

LXXVI.

A krakkói föld egyházi és világi nagyai Visliczen tartott gyűlésökből Rozgonyi György országbirót, Pelsöczi Imrét, Dobrai Barczal Miklóst, Kassa városát stb. tudósítják, hogy azon károk, mellyeket némelly lengyel kapitányok nem régiben Magyarországon csináltak, tudtokon és akaratjokon kívül okoztattak; de azoknak orvoslása, calamint az iránt, miszerént a lengyel kereskedők árúikat a szokott helyeken rakják ki, és a harminczadot Lublónál rendesen fizessék, a szükséges rendelkezéset megtették. Kelt Visliczen, július 20-dikán 1445.

Magnifici Nobiles et Prudentes Domini Amici Nostri carissimi Agentibus nobis generalem Conuencionem certarum Terrarum Regni Polonie in hoc loco Nuncius vester Spectabilis vir Georgius in nostri medium aduenit et literas caritatum vestrarum nobis exhibuit et presentauit, in quibus caritates vestre querulantur et exponunt qualiter Officiales familiares et subditi Serenissime Principis Domine Zophie Domine nostre Polonie hominibus et subditis Regni Hungarie notabilia et grauia inferunt dampna Treuga inter nos firmata non attendita. Rogantque nos caritates vestre quatenus cum predicta Domina nostra Regina disponamus et procuremus vt omnia dampna per amplius cessent et conquiescant. Scire itaque placeat quod nos ab eo tempore quo pacem cum Regno Vngarie reformatimus ad obseruacio-

nem eius semper eramus diligentes et intenti, et temeritatem maliciamque hominum qui dictam pacem varys ingenijs rumpere nitebantur pluribus supplicijs compescimus Non possumus tamen ita diligentes existere, quin astucia et peruersitas hominum nouas uias exquirat quibus auariciam suam et maliciam saciet. Et propterea si quando aliquae iniurie aut dampna subditis Regni Vngarie inferuntur certi sitis illas preter scienciam ymo contra prohibitionem nostram fieri, et nos quantum in nobis est non cessamus illas et corrigere et cohibere. Vnde habitis literis vestris statim et in continenti nuncium nostrum specialem ad Serenissimam principem Dominam nostram Reginam polonie Zophiam transmisimus rogantes suam Serenitatem vt suos Capitaneos et subditos cohibeat et conpescat ne Regno Hungarie aliqua dampna amplius et decetero inferant vel irrogent. Et speramus quod Sua.Serenitas precibus et consilijs nostris mouebitur et votis nostris in hoc annuet et concurret. Precipimus insuper omnibus mercatoribus Regni huius vt merces suas in locis et depositorijs antiquis deponant et debitam Tricesimam in Lublio iuxta antiquam obseruanciam et cui Serenissimus princeps Dominus Wladislaus Deigracia Vngarie et Polonie Rex eam exigendam conmisit, reddant. Datum Vislicie feria tertia proxima ante festum Sancte Marie Magdalene Anno etc. XLV-to

Prelati et Barones Terrarum Cracouiensium in Conuencione generali Visliensi pro die Sancti Alexij habita constituti.

Kiváltól. Magnificis Nobilibus et Prudentibus Viris Domino Georgio de Rozgon Judici Curie Regie Maiestatis Emerico Wayuode de Pelsewcz, Nicolao Barczal de Dobra Judici Consulibusque Ciuitatis Caschouiensis Ceterisque Capitaneis et Ciuitatensibus et proceribus Regni Hungarie amicis nostris dilectis.

Kassa városa levéltárából.

LXXVI.

Albert osztrák herczeg a kis-martoni várat és urodálmát Eiczinger Konrádnak elzálogostja 4,500 magyar forint adósága fejében. Kelt Bécsben, oct. 10-dikén 1445.

ICH Conrat Eiczinger von Eiczing. Bekenn für mich Vnd all mein erben, Vnd tue kund offennlich mit dem brief. Daz uns der durchleuchtig Hochgeborn fürst, Herczog Albrecht Herczog zu Österreich ze Steir etc. vnser genediger herr vnd sein erben, schuldig worden sein vnd gelten sullen. fünfthalbtausend guter vngrischer guldein, all gerecht in gold vnd wag, die wir seinen fürstlichen gnaden zu notdurften bereit gelihen haben, Dafür vns sein gnad, das Geslos vnd Herschafft zu der Eysneinstat, in phandesweis versaczt vnd jngeben hat, mein Lebtegit mit allen rechten nützen Zinsen vnd gülden, die dann dartzu gehörnt, wie die genant, oder wo die gelegen sind, mit aller gewaltzsam, nichtz ausgenomen, die sol Ich vnd mein Erben jnnhaben nützen vnd niessen, an abschleg der nütz, alslang vncz daz der obgenant mein genediger herr. Herczog Albrecht oder sein erben, nach meinem tod, von meinen erben oder wer den geltbrief, vns vmb die egenant Summ guldein, von dem benanten vnserm genedigen Herren gegeben, mit vnserm guetem willen jnnhat, daz benant Geslos ablosen, vmb die vorgemelten fünfthalbtausent guldein. Vnd derselben Lösung Sy demselben vnserm genedigen Herren, oder seinen Erben, nach meim tod allzeit stattun sullen, an alle widerred, vnd an alles vercziehen vnd vngeuerlich. Sij habend vns auch vergünnet, auf das vrogenant Geslos zu notdurft vnd sichtlichen. fünfhundert guldein zuverpawen. Vnd was Ich also verpaw, das sullen Sij meinen Erben, mitsambt der andern Summ, in obverschribner maynung ausrichten vnd bezaln, wenn Sij von meinen Erben, darumb ermont werden. Auch wenn der

vorgenant vnser genediger herr oder sein Erben, solh losung als vorgemelt ist, tun wellent, daz süllent Sy zway gancze Moneid vorhin, meinen Erben, mit jrm brief zewissentun, daz Sy sich darnach richten mügen. Ich vnd mein Erben süllen auch die benanten Geslos, Stat vnd Lewt trewlichen beschirmen vnd bewarn nach vnserm vermügen vngeuerlich, vnd Sy vnpillich nicht beschwern auch angeuerde. Wer aber daz das obgenant Geslos zu der Eisneinstat, mir oder meinn Erben von den veinten gewaltiklichen abgedrungen vnd angewunnen wurde, wie sich dann daz in solcher mass begeb, so sol dennoch der vorgenant mein genediger herr, vnd sein Erben, mir vnd meinn Erben, die obgemelten funfthalbtausent guldein mitsambt dem, so ich da verpawt hab, als vorgemelt ist, ausrichten vnd bezcaln, an alles vercziehen, wann Sy von vns ermont werden, darnach in den nagsten zwain Moneiden vngeuerlichen. Auch süllen Ich vnd mein Erben, dem obgenanten vnserm genedigen herrn vnd seinn erben, daz benant Geslos zu der Eisneinstat offenn halten zu jrn notdurfften, vnd sew vnd die jrn aus vnd jn lassen, alsofft in des not geschiecht, Doch auf jr kosst vnd zerung, mir vnd meinn erben an vnsern merklichen schaden vngeuerlich, als auch daz der brief, So wir von dem egenanten vnserm genedigen herren, darumb haben aigentlich begreiffet, Daz alles gelob ich obgenanter Conrat der Eiczinger für mich vnd all mein Erben, dem benanten meim genedigen herren vnd seinn Erben genczlich stetczuhalten vnd zeuolfürn getrewlich vnd an alles geuerde. Mit vrkund des briefs Besiglt mit meim Aigen Anhangundem Insigl. Der sach ist gezeug, Der Edl kaspar Schifer, mit seinem Anhangundem Insigl. durch meiner vleissigen pet willen. Im vnd seinn Erben an schaden. Geben zu Wienn, Nach cristi geburd, Virczehenhundert vnd darnach in dem fünfvnd virczigisten Jare, an Suntag vor sand Colmanstag.

LXXVII.

Fridrik német király első felelete a magyarországi követekhez, oct. 13. 1445.

Responsio prima Serenissimi Domini Romanorum Regis data Oratoribus Incliti Regni Hungarie Wienn Anno MCCCCXLV-to in die Sancti Colomanni.

Quemadmodum nomine Incliti Regni Hungarie Serenissimo principi, Domino nostro Romanorum Regi etc. proposuistis etc. Qualiter Serenissimum Dominum Regem Ladislaum patruelem suum in Regem vestrum elegeritis, et super eo desiderastis vos erga eum tamquam ad dominum vestrum exhibere, ita quod vicereciproca idem ipse erga vos et Regnicolas iuxta obseruanciam antiquam eciam faciet.

Sic Maiestas dicti Domini Romanorum Regis multa cum Dominis qui aduentum magnifici Nicolai Wayuode precesserunt habuit dicere et tractare, occasionibus omnium rerum, et in vltimis post aduentum eiusdem Nicolai Wayuode innouabantur tractatus huiusmodi super infrascriptis quinque articulis ad tractatus eosdem necessarijs, quos eadem Regia maiestas in scriptis vobis assignari fecit. Primo quod tractetur de loco in Regno Hungarie in quo Dominus Rex Ladislaus cum corona sua vsque ad annos legitime etatis sue teneatur. Item, quod prouideatur pro decenti statu suo. Item de Castris Ciuitatibus Officijs et alijs Juribus Regalibus Regi spectantibus prouisio debita fiat. Item quod eciam fiat opportuna dispositio Vicariorum Consiliariorum Officialium, et Capitaneorum intra et in metis Regni pro eius bono Regimine. Item quod inimicie guerre odia etc. sopiantur et ad concordiam reducantur, ita quod dominus Rex Romanorum et Dominus Rex Ladislaus de Regno et Baronibus ac

Regnicolis plene confidere possit et vicereciproca Regnum de ipsorum Serenitatibus.

Exquibus per nos et Consiliarios sue Maiestatis multa dicta ponderata sunt, et singulariter vos adintelligendum dedistis, quomodo in ipso Regno Hungarie nulla vnio nec pax fieri possent nisi per medium Coronacionis etc. Ad quod eadem Maiestas Regia respondendo vobis dici fecerat, Quod quamquam Coronacionis huiusmodi nulla sit necessitas pro eo, quia sue Maiestatis patruelis Rex Ladislaus prefatus, per dominum Archiepiscopum Strigoniensem in loco vero cum sacra corona ordinate et iuste secundum obseruanciam antiquam Coronatus est, Et maiestas domini Romanorum Regis, ac alij catholici Reges et principes, ipsum Regem Ladislaum pro coronato Rege hucusque semper habuerunt et tenuerunt, et hodie tenent. Nicholominus (igy!) tamen ad conplacendum vobis et toti Regno et propter bonum vnionis et pacis respondit vobis prius sua Regia maiestas graciose in ipsam Coronacionem consenciendo Ita quod illa fieri debeat vnccione ommissa cuius reiteracio iuxta ritum Sancte matris ecclesie necessaria non existit, quodque vos suam Maiestatem Regiam literatorie assecutaretis (igy!), cum Sigillo Vniuersitatis Regni predicti quod reiteracio coronacionis huiusmodi proxime celebrate coronacioni minime preiudicet, ac quod bene prouideatur caucionibus et securitatibus oportunis, pro accedendo ad coronacionem ipsam et ibi stando atque abinde recedendo, Ita ut celebrata Coronacione huiusmodi, eidem Regie Maiestati prefatus patruelis suus Rex Ladislaus vnacum eorona predicta representetur ad manus suas et in potestatem eius, omni impedimento dilacione ac reclamacione et contradicione semolis. Quemquidem Regem Ladislaum iam dicta sua Regia Maiestas in Posonio tenere vellet vobis et Regno Hungarie ad honorem vsque ad annos etatis sue legitime ut prefertur hoc addito, quod Castrum Posoniense pro mansionem dicti patruelis assignetur prefato domino nostro Romanorum Regi quamuis eadem sua Maiestas alijs ipsius Regis Ladislai subditis similia petentibus id facere recusauerit, prout hec alias vobis lacius fuerant declarata, Sperabatque sua Maiestas vos et totum Regnum merito in hoc fuisse contentos

Quoniam eadem Maiestas confidit vobis et Regno cum Responso satisfecisse, attento quod ipsum dominum Regem Ladislaum coronare et in ipso Regno ut supra tactum est vlt tenere

Verum pridem Maiestati sue quandam viam proponi fecistis sic videlicet quod eadem Maiestas Regem Ladislaum post Coronacionem cum statu suo in Jaurino tenere deberet, ipsumque munire, et quod Sex vicarij deputati cum certo numero personarum se Maiestati sue deberent inscribere et prouidere se Regem Ladislaum et suam Coronam a Jaurino nullibi deducuros absque Serenitatis sue consilio, scitu et voluntate. Et quod eciam sua eadem Serenitas ad honorem Regni se vicereciproca eisdem vicarys obligaret, sine ipsorum Consilio scitu et voluntate Regem Ladislaum suamque coronam ad nullum alium locum ducere etc. quemadmodum illa omnia amplioribus verbis produxistis.

Et quia via illa aliquantulum noua est, et per Regiam Maiestatem prius non intellecta Ipsa Maiestas in eadem materia deliberata vobis dici fecit, exquo sue Maiestati prefatus patruelis suus ab Illustrissima matre sua et a principibus et subditis suis commissus est sub magna confidentia tamquam proximo consanguineo, Tunc non conuenit eidem Maiestati quod ex parte persone prefati patruelis sui sueque corone quoquomodo erga aliquem se cbliget aut inscribat. Sed Maiestas sua vlt tamquam proximus consanguineus personam et Coronam predictas tenere et conseruare libertatemque habere usque ad annos etatis legitime ut predictum est patruelis sui prefati. Et preterea quod locus Jaurini non est accomodus ceteris Regnis et principatibus dicti patruelis.

De Regimine vero Regni quanto melius Illi prouidebitur, illud quidem ordinabitur pro bono et vtilitate prefati patruelis et Regni sui tantomagis eadem Maiestas de illo contentabitur dispositaque est ad talia libenti animo consulere et iuuare. Et pro tanto est maiestatis sue conclusiua desideracio, quod sue Serenitati Castrum Posoniense ad manus suas nomine dicti patruelis sui, cuius de Jure est assignetur, vbi ad honorem et complacenciam vestram atque Regni eundem patruelem cum corona sua locare intendit tamquam ad locum ceteris dominiis

suis eciam accomodum, ibique statum suum disponere, Hungarosque et aliorum suorum dominiorum subditos secum habere usque ad annos maturitatis sue, vt premittitur. Quodque vos velitis disponere, quod Prelati Barones et Nobiles viri ex omnibus Comitatibus et sedibus Regni, Illuc ad Posonium conueniant, ibique tractari et conueniri debeat qualiter prefata Coronacio cum pace et vnitatem Regni perfici possit et prefatus Rex Ladislaus cum corona sua post Coronacionem ad manus Serenitatis sue deueniat omni impedimento et dilacione semotis ibi eciam tractari poterit de varijs de Regimine et alijs necessarijs rebus, ad quas bene gerendas iterum fideliter Serenitas Regia consilio et auxilio assistere vult.

Ista videtur Regie Serenitati legalis via perquam patruelis sui Regnum suum assequi ipsumque Regnum pacem et concordiam adipisci, Et exinde ipsa Serenitas Regia apud consanguineos patruelis sui qui sunt potentes Reges et principes ceterosque dominorum suorum magnates, ad quos Maiestas sua eciam mittere intendit Decencius poterit excusari, Et si potestatem haberetis talia acceptandi Maiestas sua plurimum staret contenta.

Si vero mandatum non habetis tunc Serenitas sua vos hortatur et petit, quatenus talia ad Regnum velitis deferre, sibi que responsionem istam oblacionem et bonam dispositionem ac voluntatem sue Serenitatis exponere, diligenciamque facere, vt ille bonum assequatur effectum Sueque Serenitati super illis iuotum reddatur responsum, vt per hoc prefatum Inclitum Regnum ad pacem et quietem perueniat. Habetis enim iam portam pacis apertam, si eam introire volueritis in Serenitate autem Regia circa hec nil debetis deficere.

In casu vero quo aliquis vobis aliud niteretur consulere vel persuadere, ad faciendam aliquam nouitatem aduersus patruelem suum in Regno illi nequaquam consentire velitis, quoniam vobis optime constat, quod ipse patruelis secundum deum et iusticiam, vester, et Regni illius verus heres, coronatus Rex et dominus existit, Ex parte aui patris atque matris, Et per ipsum patruelem suum Regno pax dari poterit, et difficillime alio modo quemadmodum ipsamet (igy!) intelligere potestis. Et is-

tud velitis menti sumere, si enim per alias vias aliquid attemptaveritis ex quo iterum dispendia in Regno suscitarentur, quod dens auertat, de illo Maiestas sua summe doleret, Sperat tamen Maiestas Regia quod Res iste per vestrum Consilium et auxilium adhuc ad bonum finem conducentur et quicquid Maiestas sua ad hoc poterit cooperari eadem se prius obtulit, ita in futurum facere parata est.

Quantum autem ad factum Castri Poseniensis, vt Regnum et vos aperte intelligatis, quod Serenitas sua nullum suum priuatum comodum in hoc querit, ipsa Serenitas offert se facere litteratoriam caucionem, in casu videlicet quo Rex Ladislaus decederet antequam annos maturitatis et sue proprie gubernacionis attingeret, quod den (igy) auertat, quod tunc sua Maiestas coronam et castrum Poseniense a Regno alienare non vult nec intendit.

A müncheni kir. levéltárból egy egykorú más után.

LXXVIII.

Fridrik német király második felelete a magyar követségnek. Kelet napja nélkül.

Responsio Secunda Serenissimi Domini Romanorum Regis ad articulos per Barones et Ambasiatores incliti Regni Hungarie sue Maiestati assignatos.

Ad primum articulum petitionis prelatorum et Baronum Regni Hungarie ex parte Coronacionis Respondit Maiestas Serenissimi Domini Romanorum Regis quemadmodum eiam prius eis responsum est in scriptis. Quod Serenitas Regia ad conplacenciam eorum et propter vnionem et pacem inter eos faciendam ad talem Coronacionem Illustrisshni principis domini Ladislai

Regis Hungarie patruelis sui consentit quod illa fiat dempta vnccione, que secundum ritum ecclesie non censetur necessaria, et quod eciam litteratorie prouideatur cum Sigillo vniuersitatis Regni Hungarie quod iteracio huiusmodi Coronacionis priori Coronacioni non preiudicet quemadmodum responsio illa in scriptis data clare demonstrat.

Ad secundum articulum in quo dominus Archiepiscopus Strigoniensis, Dominus Vesprimiensis, Comes Cilie, Nicolaus Wayuoda, Ladislaus Banus, Emericus de Marsali (igy) Rupertus de Thar, Ladislaus Cheh de Lewa, Emericus de Canisa et Paulus de Dombo nominati sunt pro assecuratione nomine tocius Regni facienda, intelligunt ipsimet domini Ambasiatores, quod illi qui non sunt cum mandato ex Regno ad hoc deputati illa potestate uti non possunt, cum talis potestas eis a toto Regno tradita non sit.

Ad tercium articulum exparte assecurationis Corone Dicte Regia Serenitas se prius exparte Corone ipsius et Castri Poseniensis, erga dominos ambasiatores obtulit et respondit, vt ipsi aperte intelligant quod Serenitas sua nullum suum priuatum comodum, erga Regnum hoc querit, quod velit sua Serenitas litteratoriam super hoc caucionem facere in casu videlicet quo Ladislaus Rex decederet antequam annos maturitatis et sue proprie gubernacionis attingeret, quod deus auertat, quod tunc sua Maiestas Coronam et Castrum Poseniense a Regno alienare non velit, Et Maiestas sua adhuc est voluntaria ad eandem caucionem faciendam.

Ad quartum articulum assecurationis, videlicet de non petendo Regem Ladislaum et suam Coronam a domino Romanorum Rege usque ad annos maturitatis supradicte etc. Videtur sue Serenitati esse dignum, quod fiat caucio oportuna.

Ad quintum articulum exparte Ladislai Bani et Castrorum in metis Regni situatorum etc. Prefata Serenitas prius bina vice eis super hoc intencionem suam exposuit et signanter exparte Castrorum sic respondit, videlicet Quod sue Serenitati terris et subditis suis grauissima dampna ex illis Castris illata sunt per predas, rapinas, Incendia, Homicidia furtiuas ablaciones Ciuitatum et contra inscriptam et statutam treugam inter prefatam

Serenitatem et sua dominia et Regnum Hungarie, et contra varias querelas factas Regi Polonie, Palatino et alijs, quod minime profuit, sed Maiestas sua fuit inuitata per tales enormitates et inuocaciones suorum subditorum manum apponere, quemadmodum factum est, cum maximis tamen impensis et laboribus quamuis eadem Maiestas Regia vigore treugarum merito facere potuit non ad displicenciam Regni, sed propter necessitates supportatas, sed cum de alijs rebus tractatum fuit Maiestas sua eciam de isto articulo libenter tractari faciet.

Item ad Sextum et septimum articulos in casu videlicet quo aliqui huiusmodi conclusionibus cum Maiestas (igy) Regia faciendis, vel eciam ordinacionibus per Regnum factis quoad restitutionem bonorum se vellent opponere, quod tunc Regia Maiestas eis assistat auxilijs (igy) et fauoribus etc. Sed quia Barones et Ambasiatores in articulo quarto superius expresso tetigerint et petiverint, quod Serenitas sua de Regimine factis et disposicionibus Regni se non intromittat cum Regnum Hungarie nunquam subfuit Imperio etc. Intendit Maiestas sua quod sacrum Imperium et Regnum Hungarie quot (igy) eorum in suis dignitatibus permaneat. Sed de auxilijs — — — videt — — — M — est — — — sue quando res iste secundum sue Maiestatis priorem oblacionem et responsionem suam vobis inscriptis datam concludentur, tunc poterit eciam tractari quomodo et qualiter vna parcium ad aliam se in talibus tenere debeat et habere.

Et sicut ipsi domini Ambasiatores in fine primi articuli petunt coronacionem in breuissimis diebus fieri etc. Videtur Maiestati sue postquam articuli necessarii de quibus prius sermo habitus est, secundum Tenorem Responsionis inscripte eis date concludentur, extunc poterit commodosius (igy) de die huiusmodi Coronacionis tractari et concordari.

Per dominum Leonhardum de Velsegk Militem.

A müncheni kir. levéltárból egy egykorú más után.

LXXIX.

Dénes esztergomi érsek és bíbornok, Hedervári Lőrincz nádor és több egyházi s világi nagyok az 1445. évi december 8-dikára kihirdetett székes-fejérvári országgyűlést 1446. évi február 9-dikére elhalasztván, erre Kőrmöcz városát meghívják, nyílóán kijelentvén, hogy itt a tanácskozások csak nyolcz napig fognak tartatni. Kelt Sámbookon dec. 19. 1445.

Circumspecti Viri Amici nostri solemni Ambasiata quam Generalis Regnicolarum Pestini congregatorum — — — in arduis negocijs ex nostris ad Romanorum Regem submiserat, expleto huiusmodi Legacionis Officio dudum reuertente postquam, que et qualia cum dicto Romanorum Rege tractata sunt. quidque Legacionis ab Eodem, ipsa Ambasiata reportauerit — — — licet pro edicendis, et exaudiendis eisdem pridem singulis maioribus personis Regni, ut eedem ad Festum Conceptionis Marie Virginis proxime preteritum ad Albam Regalem conuenissent, literalis promulgacio facta fuisset, Tamen quia nonnullis fratribus et Amicis nostris in extremis partibus Regni distantibus constitutis, pro talismodi celebracione diete preattactum Festum Conceptionis Marie breuis termini assignacio visa exstitit, petentibus ipsis terminum in eo prefigi longiorem. Nos igitur ob id ad hunc communem congregati Locum, dictorum Fratrum et Amicorum nostrorum desiderijs satisfacere volentes, una cum Nuncijs certorum aliorum fratrum nostrorum preuia racione ad nos destinatis, nobiscumque de presenti constitutis, pro talismodi — — — diete in dicta Alba regali qualiter celebranda Octauum Diem Festi Purificacionis Marie proxime venturum Terminum satis prolixum, satis competentem et sufficientem de — — — , prouidencia prefigendi duximus indicendum, prefigimusque, disponimus, et ordinamus taliter obseruari, vt omnes et singuli Proceres Regni,

Loco et Termino in preattacta Congregatione interesse studeant, nullaque occasione posita negligent comparere, edicentes per expressum, quod non obstante absencia quorumcunque mox ipso Termino adueniente hi qui presentes fuerint de quorum numero Amicicias vestras fieri petimus ex affectu, in omnem Statum Regni et Patrie Solidacionem plenissimam habeant potestatem tractandi, disponendi, et concludendi prout ipsis melius videbitur expediri, probibentes nihilominus, ut tempore medio nulluspiam nocere presumat alteri, hostiliter quouis modo, presentibus eciam nuncijs Vestris ad Id, de medio vestro eligendis plenum nostrum Saluum Conductum pro aduentu, mora et iterato recessu eorundem, damus et concedimus sub fide nostra Christiana, et honore temporali certificamus vos, quod firmi nostri propositi existat moram solummodo octo dierum facere ibidem. Venient igitur Nuncij vestri tempestiue, ne eisdem valeat negligencia imputari, quibus octo diebus Tractatibus et concludendis negocijs finem Deo dante imponemus. Datum in Villa Sumbok prope Budam, habita feria sexta proxima ante Festum beati Thome Apostoli Anno Domini Millesimoquadringentesimo quadragesimo quinto. — Dionisius Cardinalis Archi Episcopus Strigoniensis Petrus Vacziensis et Ladislaus Nitriensis Episcopi. Laurencius de Hederwara Palatinus, Nicolaus de Vijlak Wayuoda, Georgius de Rozgon Judex Curie, Ladislaus de Gara Banus Machouiensis, Emericus et Stephanus de Pelsewh, Simon Czudar de Olnod, Rupertus de Thar et Georgius Lorandij de Serke.

Kivárlól. Circumspectis et prouidis Viris Judici et Juratis Ciuibus Ciuitatis Cremniciensis Amicis nostris dilectis.

(P. H.) (P. H.) (P. H.) (P. H.) (P. H.) (P.H.) (P. H.)

Körmöcz városa levéltárából Czech János szivességéből.

LXXX.

Fridrik római király Péter váci püspök, Palóczy László, továbbá Bodó Gergely és Loránd alvajdák, Kassa és Pozsony város bírái s más egyházi és világi személyeknek, mint a magyarországi rendek által hozzá kis László király ügyében tanácskozás és egyezkedés végett küldött követeknek, 200 lovag kísérettel 50 napra terjedő bátorságlevelet ad. Kelt Bécsben, martius 28. 1446.

Fridericus dei gracia etc. Notumfacimus tenore presencium, vniuersis, Quia prelati Barones et Proceres incliti Regni Hungarie pro iniendis nobiscum certis tractatibus bonum et vtilitatem prefati Regni, necnon honorem et comodum Serenissimi principis ladislai Hungarie etc. Regis patruelis nostri carissimi suorumque ac nostrorum principatum statum concernentibus Venerabilem petrum Episcopum Vaciensem Magnificum ladislaum de palouicz necnon Egregios, et honorabiles Gregorium Bodo, lorandum Vicewaiudas cassouiensem et possoniensem Judices nonnullosque alios prelatos, Nobiles, Ceterasque personas usque ad numerum ducentorum equorum. Notabiles Ambasiatores suos ad nos et nostram Curiam missuri sunt. Ideo ut eisdem Ambasiatoribus et nuncijs securius omni parte pauore secluso pateat accessus. Eisdem cuiuscumque status conditionis uel preeminencie fuerint cum omnibus subditis familiaribus, necnon in eorum Comitiva vssque ad numerum ducentorum equitum uel infra prout voluerint procedendi presentibus assidamus assecuramus certosque et securos, omni ex parte facimus presentemque nostrum Saluumconductum in verbo nostro Regio et sub fide christiana inuiolabiliter obseruandum eis damus vt ipsi adata presencium usque ad quinquaginta dies immediate sequentes inclusiue cum dictis ducentis equitibus uel citra sicut voluerint ad nos et Curiam nostram vbicumque fue-

rimus constituti venire nobiscum stare morari et tractare ac tandem conclusis uel non conclusis tractatibus ad propria uel ad alia que maluerint loca. Saluis personis et rebus eorum vniuersis pacifice quiete et sine vlllo impedimento redire valeant atque possint. Promittentes in verbo nostro Regio prefato ac fide nostra predicta, prefatum nostrum Saluumconductum sine omni dolo et fraude excogitata uel excogitanda firmiter obseruare, ac per omnes nostros et dicti Regis Iadislai subditos cuiuscumque gradus status et condicionis sint presencium noticiam habituros firmiter precipiendo mandamus quatinus pretactos Ambasiatores seu nuncios dictorum prelatorum Baronum et procerum Regni Vngarie cuiuscumque condicionis dignitatis uel status extiterint sub presencium confidencia ad nos venturos tam in eundo quam redeundo pacifice quiete et sine omni impedimento permittatis et permitti faciatis et aliud fecere non presumatis. Presentes autem post earum lecturam reddite presentanti. Presentium etc. Datum wienne die xxviiij marcij sub pendenti, Anno etc. glvj Regni nostri anno sexto.

(Reichsregistratursbuch O. fol. 218)

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXXXI.

Renes István és Gmaitl István Pozsony városának követei, az országgyűlés meneteléről, az ott előlegesen megállapított pontokról, mellyekre az országgyűlés minden tagjainak esküt kellett letenni, mit azonban ők megtagadtak, és Hunyadi Jánosnak kormányzóvá lett választásáról küldökhöz részletes tudósítást tesznek. Kelt június 6-dikán 1446.

Vnser Willichait in dinsten zeuor sunder herren vnd furdrer. An heutigen tag sein auf dem Rakus bey einander ge-

LXXX.

Fridrik római király Péter vácsi püspök, Palóczy László, továbbá Bodó Gergely és Loránd alvajdák, Kassa és Pozsony város bírái s más egyházi és világi személyeknek, mint a magyarországi rendek által hozzá kis László király ügyében tanácskozás és egyezkedés végett küldött követeknek, 200 lovag kísérettel 50 napra terjedő bátorságlevelet ad. Kelt Bécsben, martius 28. 1446.

Fridericus dei gracia etc. Notumfacimus tenore presencium, vniuersis, Quia prelati Barones et Proceres incliti Regni Hungarie pro iniendis nobiscum certis tractatibus bonum et vtilitatem prefati Regni, necnon honorem et comodum Serenissimi principis ladislai Hungarie etc. Regis patruelis nostri carissimi suorumque ac nostrorum principatum statum concernentibus Venerabilem petrum Episcopum Vaciensem Magnificum ladislaum de palouicz necnon Egregios, et honorabiles Gregorium Bodo, lorandum Vicewaiudas cassouiensem et possoniensem Judices nonnullosque alios prelatos, Nobiles, Ceterasque personas usque ad numerum ducentorum equorum. Notabiles Ambasiatores suos ad nos et nostram Curiam missuri sunt. Ideo ut eisdem Ambasiatoribus et nuncijs securius omni parte pauore secluso pateat accessus. Eisdem cuiuscumque status conditionis uel preeminencie fuerint cum omnibus subditis familiaribus, necnon in eorum Comitiva vssque ad numerum ducentorum equitum uel infra prout voluerint procedendi presentibus affidamus assecuramus certosque et securos, omni ex parte facimus presentemque nostrum Saluumconductum in verbo nostro Regio et sub fide christiana inuiolabiliter obseruandum eis damus vt ipsi adata presencium usque ad quinquaginta dies immediate sequentes inclusiue cum dictis ducentis equitibus uel citra sicut voluerint ad nos et Curiam nostram vbicumque fue-

rimus constituti venire nobiscum stare morari et tractare ac tandem conclusis uei non conclusis tractatibus ad propria uel ad alia que maluerint loca. Saluis personis et rebus eorum vniuersis pacifice quiete et sine vlllo impedimento redire valeant atque possint. Promittentes in verbo nostro Regio prefato ac fide nostra predicta, prefatum nostrum Saluumconductum sine omni dolo et fraude excogitata uel excogitanda firmiter obseruare, ac per omnes nostros et dicti Regis ladislai subditos cuiuscumque gradus status et condicionis sint presencium noticiam habituros firmiter precipiendo mandamus quatinus pretactos Ambasiatores seu nuncios dictorum prelatorum Baronum et procerum Regni Vngarie cuiuscumque condicionis dignitatis uel status extiterint sub presencium confidencia ad nos venturos tam in eundo quam redeundo pacifice quiete et sine omni impedimento permittatis et permitti faciatis et aliud fecere non presumatis. Presentes autem post earum lecturam reddite presentanti. Presentium etc. Datum wienne die xxvij marcij sub pendentis, Anno etc. xlvj Regni nostri anno sexto.

(Reichsregistratursbuch O. fol. 218)

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXXXI.

Renes István és Gmaitl István Pozsony városának követei, az országgyűlés meneteléről, az ott előlegesen megállapított pontokról, melyekre az országgyűlés minden tagjainak esküt kellett letenni, mit azonban ők megtagadtak, és Hunyadi Jánosnak kormányzóvá lett választásáról küldökhöz részletes tudósítást tesznek. Kelt június 6-dikán 1446.

Vnser Willicbait in dinsten zeuor sunder berren vnd furdrer. An heutigen tag sein auf dem Rakus bey einander ge-

wesen der meist tail der lantherren im Rat, als der Ertzbischof Her Mathias Bischof der von Woczen Wesprin, dartzu der Gross Graff Lassla Ban vnd ander herren zermal vil Geistlich vnd weltlich. Darczu der Orsag zermal vil also erputen wir uns zu angesicht der herren. Da cham her Thoman von Zeecz vnd ert vns mit furbringen fur dy herren In Rat dy vns erlich gnug enphingen vnd aufnomen vnd geuallen beten an vnser beywesung. Den wir fuerhielten euer vnd vnser gehorsam des Sy vns danckten treulich. Vber das Schueffen Sy vns zegen zu sambung ander Stet in ain Zelt, vnd mit vns ging der bedacht Her Thoman in das Zelt vnd vnderredt sich ein guettail in vertraun mit vns. Darnach chomen dy von Casschaw vnd dij von Newn Ofen, auch dy von Weissenburg vnd warn In dem Zelt lange Zeit mit vil vnderredung. Darnach chomen her Jorg von Rozgon vnd her Lasla von Polouc vnd hielten vns fuer vnder vil worten was wer die betracht vnd erzalten vns ettwas Artikel Als is hie Innen vernemen werd vnd besehen, vnd begerten an dy Stet darauf zeswern, das von den Steten ward abgesehen binen bisher. Darnach kurzlich ward ain geschray vnder der Orsag zu erweln ainen verweser vnd Regirer daz Reich vnd dan riten dy herrn all von danen In dy Stat Pest. vber kurtz darnach rufft man den Huniad Janusch zu ainen Verweser vnd Regirer des Lanndts wie es aber darnach werd ergen vnd besten des sein wir wartund vnd euch daz hinfur verchunden. Item wir vernemen das procuratores des Reichs sollen werden der Erczpischof vnd der pischof von Woczen vnder den Geistlichen, Darnach der Lassla Ban vnd der Gross Graff aber wie es sich sol noch geben des hab wir nit gancz wissen Datum an Montag in den pfingstfeyertagn Anno etc. xlvj-to.

Articuli super quibus fieri debet Juramentum

Primo quod eligent vnum Gubernatorem.

secundo quod universi Domini Prelati Barones et quivis alij Castra Castella fortalicia Ciuitates Oppida possessiones et queque Jura possessionaria necnon Episkopatus Abbacias preposituras Decumasque et queuis beneficia et Jura Ecclesiastica per ipsos hijs guerrarum temporibus occupatas et vsurpatas remittent et resignabunt. Ciuitates eciam quas hactenus Capita-

nei tenuissent pristino eorum statui dispositioni custodieque et conseruacioni proprie remittent Ipsique Capitanei manus gentes et familiares eorum excipient de eisdem, quique ex huiusmodi occupatoribus in hac conuencione presentes forent Interim non recedent de eadem donec huiusmodi remissionem et resignacionem efficient suo modo. Quotque Castra Castella et Fortalicia his disturbiorum temporibus erecta durante presenti congregacione diruantur et deleantur, demptis hys que in confinibus sunt erecta pro defensione Regni queque fortalicia vniuersitas Comitatum in quo eadem sunt erecta pro sui defensione stare censuerit et voluerit remanere, nec interim by scilicet inter presentes qui huiusmodi fortalicia erexerunt inde recedent donec eadem deponent ac deponi faciant et delere.

Quod omnes Domini Barones honores et officiolata eorum quos et que habent et tenent in presenti Conuencione deponent manibusque ac dispositioni necnon distribucioni aliorum Dominorum Prelatorum Baronum et Regnicolarum libere et sine contradiccione remittent et resignabunt.

Quod alia vniuersa que in Conuentione pro pace vtilitate et comodo Regni statuerentur concludentur et disponentur firmiter obseruabunt in eisdemque persistent ac eis obedient.

Quod omnes tractatus confederaciones et vincula inter quoscumque facta et ordinata, que scilicet Regni et Reipublice vtilitatem impedirent casse annulate et inanes habeantur, atque ipsi Domini prelati et Barones in omnibus pro vtilitate Regni Regnicolis assistent ac contra statuta et ordinaciones Regni insurgentibus et contraeuntibus insurgent toto posse etc.

Der Ander ist vngrisch den chan Ich euer weishait nit zuschreiben. Stephan Renes. Stephan Gmaitl.

Kicul. Den Ersamen Weysen herren dem Burgermeister Richter vnd Rate der Stat zu Prespurg vnsern gunstigen herren vnd pruedern.

A Pozsony városi levéltárból Czech János szivessége által.

LXXXIL

Hunyadi János Magyarország kormányzója a hét szász szék birái és tanácsosai panaszára meghagyja Vizaknai Miklós erdélyi alvajdának, hogy azon rablókat, kik a hét szász szék lakosait kereskedelmi utaik közben fosztogatják és gyilkolják, bárhol találtassanak, a hét szász szék biráival egyetértőleg tartóztassa le, s a hét szék kebelében érdemök szerint ítéltesse el, sőt halállal is büntettesse. Kelt Apoldon, julius 31. 1446.

Johannes de Hwnyad, nomine et in persona Inclitj domini Ladislai Electi Nati quondam domini Alberti Regis Hungarie eiusdem Regni Gubernator, Vobis Egregio Nicolao de Wyzakna, vice Wayuode Transsiluano, Salutem cum fauore, Exponitur nobis nomine et in personis Judicum et Juratorum Seniorum Septemsedium Saxonicalium partium Transsiluanarum predictarum multum querulose, qualiter nonnulli salutis proprie immemores, plurimos ex Inhabitoribus predictarum Sedium ipsorum rebus et bonis, dum eosdem has partes pro adquisicione vite necessariorum perlustrare hinc inde contingeret, spoliarent furtimque multa dampna, ac offensas et homicidia inferrent incessanter, in eorundem exponencium aggrauamen satis magnum, Ideo vestre dileccioni presentibus, auctoritate premisse nostre Gubernacionis precipimus firmiter et mandamus aliud vtique habere nolentes, quatenus, a modo deinceps, vbi-cunque huiusmodi notorios malefactores fures et spoliatores, tam in medio predictarum Septem sedium quam eciam alibi in ipsis partibus Transsiluanis repertos, vna cum Judicibus et Senioribus dictarum Septem sedium Saxonicalium detineri facere, eosdemque iuxta eorundem demerita in medio ipsarum Septemsedium prescriptarum Judicari facere, mortique deputari modis omnibus debeatis, Secus in premissis facere non ausuri.

Datum in Apold in profesto Advincula beati Petri Apostoli, Anno Domini MCCCCXL-mo sexto.

Commissio propria domini Gubernatoris.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

LXXXIII.

Hunyadi János Magyarország kormányzója Offenbánya, Zalatna és más erdélyi bányavárosok arany- és ezüstbányákat művelő, vagy aranyat mosó lakosainak meghagyja, hogy ezentúl aranyjokat és ezüstjüket egyedül Kristóf és Antal firenzei olaszoknak, mint a kolosvári pénzverő-ház eljáróinak, vagy ezek embereinek adják el; szabadságot tulajdonítván ezeknek, miként, ha más arany és ezüst beváltásán kapnának, azt letartóztatassák és ragyonát elkobozhassák. Kelt Szegeden, augst. 23. 1446.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator vobis vniuersis Ciuibus hospitibus et Incolis in Ophenbanya Zlatina vocata ac alijs Montanys in partibus Transsiluanis vbi libet constitutis mineras auri Auri (igy!) et Argenti lauatoribus et exercentibus harum serie firmiter committimus Aliud habere nolentes, quatenus a modo in posterum vos aut alter vestrum Aurum et Argentum nemini alteri nisi circumspicis Christophoro et Anthonio Italicis de Florentia Camararijs Cusionis Monetariorum et Cimentariorum nostrorum de Cluswar aut hominibus suis presencium scilicet ostensoribus Campire et mutare debeatis, ymo volumus vt nullus omnino hominum huiusmodi Aurum et Argentum a vobis Cambire et mutare presumat, quos namque ipsi nostri Camararij reppererint, tales in perso-

nis captiuare resque et bona eorundem auferre possint et valeant Anctoritate nostra mediante. Secns ergo non facturi, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Zegedini in vigilia festi beati Bartholomei Apostoli Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo sexto.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

LXXXIV.

Hunyadi János Magyarország kormányzója, Palóczy László országbíró, mint földesúr, kérelmére Sajó-Szent-Péter városnak Borsod megyében országos vásári szabadalmat ad. Kelt Budán, sept. 14. 1446.

Nos Johannes de Hwni. . . nomine et in persona Serenissimi principis Domini Ladislai Electi nati condam Alberti Regni Hungarie, eiusdem Regni Gubernator. Momorie commendamus, per presentes, Quod nos tum ad requisicionis instanciam Magnifici Comitis ladislai de Palocz Judiciscurie Regie, per eum propterea nobis porrecte, Tum eciam pro comodo et vtilitate Regni et Regnicolarum ad possessionem seu Opidum suum Sayo Zenth-peter vocatum in Comitatu Borsodiensi existens, Nundinas liberas, seu fora annualia libera, singulis festiuitatibus beati Nicolai confessoris, Et similiter in festiuitatibus beati Gregorij pape alijsque diebus ipsa festa procedentibus et subsequentibus, ad id scilicet necessario aptis et sufficientibus annis singulis, sub hijsdem libertatum prerogatiuis quibus Nundine libere, seu fora annualia liberarum Ciuitatum ac opidorum seu villarum celebrantur, perpetuo celebranda annuentes, duximus concedenda, ymmo annuimus et concedimus presencium per vigorem absque tamen preiudicio Nundinarum aliorum ac fororum annualium liberorum, Quocirca vos vniuersos et singulos Merca-

tores Institores , aliosque homines forenses atque viatores presentibus affidamus , certificamus et assecramus , quatenus ad predictas Nundinas seu fora annualia , per nos in dicto Opido Sayo Zenthpeter vt premittitur perpetuo celebrari commissas et concessas cum omnibus mercimonijs rebusque et bonis vestris venalibus et forensibus secure libere et sine omni pauore seu formidine rerum et personarum vestrarum veniatis properetis et accedatis peractisque inibi vestris negociacionibus Nundinis et foris annualibus in predictis, redeatis ad propria vel alia que malueritis loca Saluis vestris rebus et personis sub nostra protectione et tutela speciali. Et hoc volumus per fora et alia loca publica vbique palam facere proclamari. Datum Bude In festo Sanctecrucis, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Sexto.

Commissio propria domini Gubernatoris.

Az eredetiből.

LXXXV.

Hunyadi János Magyarország kormányzója, Pozsony város tanácsának kérelmére, mind azon birságokból, mellyekben a pozsonyi polgárok, összesen vagy egyenként, bárki ellenében, az ország bármelley bírósága előtt és bármelley törényszakon elmarasztaltattak, a bíróságot illető részt nekik elengedi. Kelt Budán, oct. 3. 1446.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. memorie commendamus per presentes. Quod nos ad supplicationis instanciam Circumspectorum et prouidorum virorum Judicis et Juratorum Ciuium Ciuitatis Posoniensis nobis propterea porrecte, vniuersa Birsagia et queuis Judiciorum onera in qui-

bus ipsi Ciues aut eorum alter, aduersus quoscunque, in presencia quorumcunque Judicum et Justiciariorum Regni bucusque in quibuslibet octauis et terminis Ordine Judiciario conuicti fuissent et agrauati, eisdem Ciuibus porcionem duntaxat Judiciariam duximus remittendam et relaxandam, imo auctoritate Gubernacionis nostre remittimus et relaxamus presencium per vigorem. Quocirca vobis Magnificis Palatino et JudiciCurie, vestras in iudicatu vices gerentibus, cunctis eciam alijs Regni Judicibus et Justiciarijs Item Comiti vel vicecomiti, et Judicibus Nobilium quorumcunque Comitatum, necnon dicatoribus et exactoribus Birsagiorum in quibuscunque Comitatibus constitutis, presentibus et futuris, firmissime committimus, quatenus a modo in posterum prefatos Ciues occasione et pretexto huiusmodi Judiciorum et Birsagiorum porcionem duntaxat vt prefertur Judiciariam concernentium, in personis eorum rebusque et bonis quibusuis, ad quorumpis instanciam, intra et extra Iudicium, impedire, molestare, Judicare et quouismodo damnificare nusquam et nequaquam presumatis, nec sitis ausi modo aliquali, et neque huiusmodi Iudicia seu Birsagia ab eisdem petere et exigere, petique et exigifacere debeatis. Aliud non facturi in premissis, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Bude feria secunda proxima post festum beati Micbaelis Archangeli. Anno Domini 1446-o (c̄o -o nn-o xL-o vj-to)

Commissio propria Domini Gubernatoris.

Pozsony városa levéltárából.

LXXXVI.

Frédrik római király Stájerhon egyházi s világi nagyainak, nemeseinek, lovagjainak, városainak meghagyja, hogy a magyarok ellen, kik tartományaiába ütni készülnek, személyesen s minden akár gyalog akár lovag népökkel tüstént meginduljanak Grécz felé Stubenberg János stájerhoni főkapitány és Neitperg János tanácsnokához, mint személye helyetteséhez. Kelt oct. 30-dikán 1446.

Wir fridreich von gots gnaden Romischer König czu allen zeiten Merer des Reichs Herczog zu Osterrich zu Steir zu Kern den vnd zu Kraijn, Graf czu Tirol etc. Embieten den Ersamen vnsern andechtigen und allen vnd ijegleichem Prelaten vnd den Edeln. vnsern liben getrewn und Allen Grauen Herren Rittern vnd Knechten, vnd den vonn Steten vnser fürstentumbs Steir, vnser gnad vnd alles gut. Als wir ew am nagsten geschriben, begert vnd gebeten haben, vns gen den Hungern vnd solichem irem mutwillen, so sij wider vns vnd vnser lannd vnd lewt mit schwerem angriffen vnd beschedigungen fürnemen vnd betrachten, Hilf vnd beistand ze tun etc. nach Inhalt vnser schreiben, so wir ew darumb getan haben, Also lassen wir ew wissen, daz die Hungern solich vorberürt Zug ijr auf vns vnd die vnseren ze tun majnen, vnd gar kurzleich in vnsern lannden sein werden, Vnd begeren darauf aber. vnd bitten ew all vnd ewer ijden mit ganzem vnd sunderlichem vleizs vnd ernste. vnd ermonen ew, alles des, so Ir vns ewselbs, lannd vnd lewten in solichen notdurfften schuldig vnd pflichtig seit, daz Ir, die obberürten prelaten, vnd die vom Adel, ew noch an alles vercziehen vnd zu angesicht dicz brifs mit ewer selbs Person, mitsambt den ewrrn ze Rossen vnd ze fueysen auf das maist vnd sterkist, so Ir die nach allem vermugen aufbringen mugt zu vnsern liben getrewn Hannsen von Stubenberg vnserm

Hauptman in Steir vnd Hannsen von Neitperg vnsern Räten gen Gretz füget vnd Ir die von Steten des gleichen, auch volkch ze Rossen vnd ze fueysen, zusambt dem Anschlag, so wir ew zum nagsten getan vnd darumb geschriben haben, auf das maist so Ir ijmmer künnet vnd mügt, bestellet vnd ordnet vnd das bey tag vnd nacht, gen Gretz zu denselben vnsern Räten senn-det, dem wir dann empholhen haben, die sachen von vnsern wegen vnd an vnserer stat in solichen lewffen, nach rath Hillff vnd beijstannt, ewer vnd der ganczen Lantschaft ze handdeln vnd ze ordnen nach gelegenkhait vnd nach notdurfften, damit den veindten widerstannd getan, lannd vnd lewt, gerett vnd kunfftiger vnd mererer scheden vertragen werden, als ir vns ewwselbs, lannd vnd lewwten schuldig seit vnd lasset des nicht vnd tut auch darlInn nicht lenger verczihen, wan des nach schickchung der veindt, ain grosse merkliche notdurft ist, vnd die sachen, als Ir selbs wol versteen mugt ijr der eijl bedorf, als wir dann des zu ew als zu vnserer getrewn lantschaft, sun-der gut vertrawn haben, So wirdet man eww kost vnd futer geben, vnd wir wellen ew in dem schaden halten, als wir eww das vormals zugeschriben haben Wir wellen das auch gen ew allen vnd ewer ijedem mit sundern gnaden erkennen vnd zu gut nicht vergessen Geben an Suntag vor aller heiligen tag. Anno domini etc. glvj-to vnser Reichs. in dem Sijbenden Jare.

Commissio domini Regis
per consilium

A esász. királyi titkos levéltárból.

LXXXVII.

Jenő pápa azon egyességet, mellyet Fridrik római királylyal az ő nevében követeli, Tamás bolognai püspök és Carvajal János az apostoli kamara hallgatója, most mindketten bíbornokok, egykor kötöttek, megerősíti. Kelt Rómában, jan. 12-dikén 1447.

Eugenius episcopus seruus seruorum dei. Carissimo in Christo filio nostro Friderico Romanorum Regi Illustri Salutem et apostolicam benedictionem. Vt Serenitati tue que nostrum et apostolice sedis honorem et comodum totis uiribus satagit promouere. benigne complacemus, omnia et singula capitula siue appuntuamenta inter te, et venerabilem fratrem nostrum Thomam Episcopum Bononiensem, ac Johannem de Caruaial apostolice Camere Auditorem Oratores nostros apud te tunc constitutos, nunc uero sancte Romane ecclesie Cardinales uice et nomine nostris tam coniunctim quam diuisim concordata et conclusa prout in quibusdam cedulis papireis, que ipsorum Thome et Johannis uel alterius ipsorum signetis secretis inuite sunt. continetur, ratificamus, approbamus, et confirmamus, eaque cum effectum suis temporibus ut promissa sunt per nos et successores nostros intendimus obseruari. et ad executionem omnimodam demandari, non obstante quod declaratio per te facta non fuerit iuxta tempus in dictis cedulis designatum, dummodo adhuc per te, uel per Oratores tuos hic Rome infra Mensem a die dato presentium computandum, declaratio fiat. Mandantes dilecto filio — — Priori ordinis Carmelitarum Conuentus Viennensis Patauiensis diocesis, quatinus litteras siue bullas apostolicas super hijs capitulis expeditas, et in quadam capsula per Thomam et Johannem prefatos sibi consignata contentas, ad manus tuas uisis presentibus assignet. Quod si littere siue bulle huiusmodi non uiderentur tue deuotioni suf-

ficientes, quotiens per te, uel tuo nomine fuerimus requisiti, bullas siue litteras apostolicas in optima forma, itaquod earum uigore quecunque in dictis Capitulis siue appuntuamentis continentur, adimpleri et ad executionem totalem poni debeant, confici mandabimus, et tue Serenitati uel tuis nuncijs absque ulla pecuniarum solutione tradi et assignari faciemus. Idemque noster successor faciet. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnationis dominice Millesimoquadringsimoquadragesimosexto. Pridie Idus Januarij Pontificatus nostri Anno Sexto-decimo.

B. Rouerella.—
de Curia
A. de Strata.

A csász. kir. titkos levéltárból.

LXXXVIII.

Gara László macsói bán bizonyoságot tesz arról, hogy Korogyi János, kiskorú fia Gáspár sérelmét is elodállva, Bács megyei Veresegyház nevű faluját, iránta tanusított kegyeiért Hunyadi János magyarországi kormányzónak, általa pedig László és Mátyás fiainak, adományozta. Kelt Budán, mart. 31-dikén 1447.

Nos Ladislaus de Gara Banus Machoviensis, Memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit vniuersis, Quod Magnus Dominus Johannes de Korogh, Comes perpetuus de Castellis nostram personaliter veniens in presenciam, Omne onus Gaspar filij sui propter defectum etatis de possessionibus nondum disponere valentis in subscriptis in se assumptendo, oraculo viuo vocis, sponte et libere maturaque

deliberacione exinde prehabita est confessus in hunc modum, Quod Ipse pro gratissimis, laudedignis et fauorosis conplacencijs, Magnifici Domini Johannis de Hwnyad Regni Hungarie Gubernatoris per ipsum, locis diebus et temporibus opportunis sibi, scilicet domino Johanni de Korogh exhibitis et impensis, ac in futurum exhibendis, Signanter vero vt fraternalis amor et caritas eo feruencius inter ipsos amplecti debeat atque possit, quandam possessionem suam Weresseghaz vocatam, in Comitatu Bachiensi habitam, Simulcum vniuersis et singulis vtilitatibus, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris pratis siluis fenetis Nemoribus et generaliter quarumlibet vtilitatum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, ad ipsam possessionem Weresseghaz vocatam de Jure spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus, eidem Domino Johanni Gubernatori, et per ipsum Ladislao et Mathie filijs eiusdem, ipsorumque heredibus donasset et contulisset, ymo dedit donauit ascripsit et contulit ac perpetuauit coram nobis, Nullum Jus, nullamue Juris et dominij proprietatem sibiipsi in eadem possessione Weresseghaz et suis pertinencijs reseruando, sed totum et omne Jus suum et prefati Gaspar filij sui omnemque Juris proprietatem, in ipsum Dominum Johannem Gubernatorem et filios eiusdem predictos, transferendo, In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes eidem Domino Johanni Gubernatori concessimus literas nostras priuilegiales pendentis Sigilli nostri munimine roboratas. Datum Bude feria quinta proxima ante dominicam Ramispalmarum Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quatragesimo Septimo.

A bajor kir. levéltárból Münchenben.

LXXXIX.

Hunyadi János Magyarország kormányzója, Felső-Nádasdi Ungornak, előbb a magyar koronának, később neki magának többször tett érdemeiért és szolgálataiért, Hunyad vármegyében Felső-Nádasdon lévő birtokrészére nézve új adománylevelet ad. Kelt Temesvárt, május 18-dikán 1447.

Nos Joannes de Hwnyad nomine et in Persona Incliti Domini Ladislai electi nati condam Domini Alberti Regis Hungarie etc. eiusdem Regni Gubernator Memorie commendamus per presentes quod nos consideratis multimodis fidelitatibus et fidelium seruitiorum meritis Nobilis Ungwr de Felsew Nadasd, quibus imprimis Sacre Regni Hungarie Corone et exposit nobis in plerisque locis et temporibus opportunis studuit complacere, Intuitu quorum volentes sibi nostram exhibere benevolentiam fauorosam, portionem ipsius possessionariam in Possessione Felsew Nadasd vocata in Comitatu de Hwnyad existente habitam, in cuius pacifico Dominio prefatus Ungwr hucusque se pacifice perstitisse asserit persisteretque eciam de presenti, Simulcum vniuersis eiusdem vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet terris scilicet arabilibus cultis pratis, siluis. Nemoribus et Montibus vallibus, vineis, vinearumque promontorijs, Molendinis atque molendinorum locis generaliterque quibus libet vtilitatum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis ad eandem de Jure spectantibus et pertinere debentibus sub ipsius veris metis et antiquis limitibus Eidem Ungwr suisque heredibus et posteritatibus vniuersis Noue nostre Donationis titulo dedimus, donauimus et contulimus, ymo damus donamus et conferimus Juro perpetuo et irreuocabiliter possidendam et tenendam pariter et habendam saluo Jure alieno, harum nostrarum, quibus Sigillum nostrum, quo vti Gubernator Regni fungimur, est appensum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in Temes-

war in festo ascensionis Domini Anno Millesimo quadringentesimo quadragésimo septimo.

Commissio propria Domini Gubernatoris.

Az eredetiből.

XC.

Az erdélyi káptalan bizonysgot tesz arról, hogy Magyarország főpapjai, zászlósai, nemesei és előkelőinek mindnyájoknak Budán 1447. virág-csásárnapján (ápril. 2-dikán) kelt igtató-paranesa szerint Hunyadi János Magyarország kormányzóját a nekie még Ulászló király által adományozott Déca várának és tartozandóságainak birtokába minden ellenmondás nélkül bévezette. Kelt május 20-dikán 1447.

Capitalum Ecclesie Transsiluane Omnibus Christifidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis Salutem in omnium saluatore Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus pervenire, Quod nos litteras Prelatorum Baronum Nobilium et Procerum Regni Hungarie vniuersorum Recepimus in hec verba, Prelati Barones Nobiles et Proceres Regni Hungarie vniuersi, honorabili Capitulo Ecclesie Albensis Transsiluane Salutem cum honoris augmento, Cum nos donacioni Castri Dewa vocati et suarum pertinenciarum, in Comitatu de Hwnyad parcium Transsiluanarum existentis per condam Serenissimum dominum Wladislaum Regem Hungarie, Polonie etc. Magnifico domino Johanni de Hwnyad dicti Regni Hungarie Gubernatori etcet. ipsiusque heredibus et pesteritatibus vniuersis perpetuo facte, vigore litterarum nostrarum exinde confectarum nostrum consensum prebuerimus et assensum, velimusque ipsum dominum Johannem Gubernatorem in dominium dicti Castri et suarum

pertinenciarum per nostrum et vestrum homines , legitime fa-
 cere Introduci , Igitur Honorabilitatem vestram presentibus re-
 quirimus , Nichilominusque committimus eidem seriose , quate-
 nus , vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum , quo
 presente Benedictus de Boythor , vel Mathyas de Rapolth aut
 Petrus de Pesthes , sin alter Petrus de eadem , seu Ladislaus
 similiter de eadem , siue Johannes neue Thomas de Bartha , an
 Blasius Bodor dictus de Alpesthes vel Laurencius de Hosdad ,
 alijs absentibus homo noster , ad facies predicti Castri Dewa et
 suarum pertinenciarum , vicinis et conmetaneis eiusdem , et ea-
 rundem vniuersis , inibi legitime conuocatis et presentibus ac-
 cedendo , Introducat prefatum dominum Johannem Gubernator-
 rem In dominium eiusdem et earundem , Statuatque Idem et eas-
 dem eidem , premissis Jure sibi incumbente possidendas , Si non
 fuerit contradictum , Contradictores vero , si qui fuerint euocet
 eosdem contra annotatum dominum Johannem Gubernatorem in
 presenciam Wayuodarum Transsiluanensium , ad terminum com-
 petentem , racionem contradiccionis eorum reddituros , Et post-
 hec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem cum Con-
 tradictorum et Euocatorum , si qui fuerint vicinorumque et con-
 metaneorum qui premissis Statucioni intererunt Nominibus , ter-
 minoque assignato eisdem Wayuodis Transsiluanensibus more
 solito rescribatis . Datum Bude In dominica Ramispalmarum Anno
 domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo septimo . Nos
 itaque mandatis ipsorum Prelatorum Baronum Nobilium et Pro-
 cerum Regni Hungarie obedire cupientes vt tenemur , vnacum
 prefato Blasio Bodor dicto de Alpestes homine ipsorum , nos-
 trum hominem videlicet discretum virum dominum Symonem
 Rectorem altaris minoris beati Michaelis Archangeli in dicta
 Ecclesia nostra fundati ad premissa peragenda nostro prote-
 stimonio transmisimus fidedignum , qui tandem exinde ad nos
 reuersi nobis concorditer retulerunt , quod ipsi feria sexta pro-
 xima post festum Inuencionis sancte Crucis proxime preter-
 itum ad facies predicti Castri et suarum pertinenciarum , vicinis
 et conmetaneis eiusdem et earundem vniuersis , Et presertim
 Michaele Gabrielis Gregorio Petro Chwka et altero Petro de
 Haro , Johanne filio Dyonisij de llye , Martino Balogh , Bar-

tholomeo Chanad de Alpesthes, et alijs quampluribus Nobilibus inibi legittime conuocatis, et presentibus accedendo, Introduxissent prefatum Magnificum Johannem de Hwnyad Gubernatorem Regni Hungarie in Dominium eiusdem et earundem, Statuissentque Idem et easdem eidem, premissis Jure sibi incumbente perpetuo possidendas nullo penitus contradictore apparente, tribus continuis diebus in faciebus eiusdem et earundem Juxta Regni consuetudinem moram facientes, In cuius rei testimonium presentes litteras nostras priuilegiales Sigillo nostro munimine roboratas eidem duximus concedendas, Datum sedecimo die Introduccionis et Statucionis prenotate, Anno Domini supradicto, Honorabilibus et discretis viris Dominis Andrea preposito Georgio Cantore Michaelae Custode Emerico Decano, ceterisque Canonicis dicte Ecclesie nostre salubriter existentibus et deuote.

A bajor kir. levéltárból Münchenben.

XCI.

Miklós pápa Dénes esztergomi érseknek és bibornoknak a Fridrik római király és Magyarország közti békét szívére kötve, inti őt: ügyekessék a háború elmaradását s addig, míg követe oda érhet, olly fegyverszünet kötését eszközölni, millyent ő Magyarország nagyaihoz intézett, és másolatban vele is közzölt levelében óhajt. Kelt Rómában, május 20. 1447.

Dilecto filio Dionisio tituli sancti Ciriaci
presbitero Cardinali Strigoniensi

Nicolaus episcopus seruus seruorum dei, Dilecto filio Dyonisio tituli sancti Ciriaci presbitero Cardinali Strigoniensi, Salutem et apostolicam benedictionem. Cupientes ab intimis fieri

pacem inter Carissimum in Christo filium nostrum Fridericum Romanorum Regem Illustrem et Hungarie Regnum scribimus Prelatis et Baronibus Regni prout uidere poteris per copiam nostrarum litterarum presentibus inclusam *). Scientes autem pacem tibi cordi esse ac plurimum in hac re posse tuam auctoritatem dignitatem et consilium exhortamur in domino tuam circumspeditionem ut interponas curam et diligenciam tuam ubi opus esse uideris ut abstinence a bello et treuge huiusmodi fiant quoad Legatus ad illas partes accedat, in hoc et deo placebis, et nobis facies rem ualde gratam. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnationis dominice Millesimo quadringentesimo quadragesimo septimo Tertiodecimo Kal. Juny Pontificatus nostri Anno Primo

P. Sucijs

A csász. kir. titkos levéltárból.

*) Ezt nem bírjuk.

XCII.

Miklós pápa János vajdát, Magyarország kormányzóját, felszólítja: ügyekesnek eszközölni, hogy addig, míg a béke megkísértése végett a szent-szék kövele megérkezhetik, fegyverszünet költessék, a szerént, mint azt a magyar országos karokhoz és rendekhez intézett és másolatban vele is közlött levelében kijelentette. Kelt Rómában május 20-dikán 1447.

Dilecto filio Nobili Viro Johanni Wayuode
Regni Hungarie Gubernatori.

Nicolaus episcopus seruus seruorum dei, Dilecto filio Nobili Viro Johanni Wayuode Regni Hungarie Gubernatori, Salutem et apostolicam benedictionem. Scribimus venerabilibus fratribus

Prelatis et dilectis filijs Nobilibus viris Baronibus Regni Hungarie prout uidere poteris per copiam nostrarum litterarum presentibus introclusam. Exhortamur igitur tuam magnificenciam ut putes illa quoque ad te esse a nobis scripta ac uelis quantum in te est efficere ut cessetur ab armis et treuge fiant quoad pro pace componenda legatus accedat. Datum Rome apud Sanctum-petrum Anno Incarnacionis dominice Millesimoquadringsimoquadragesimoseptimo Terциodecimo Kal. Junij Pontificatus nostri Anno Primo

P. Sucus

A cs. k. titkos levéltárból.

XCIH.

Miklós pápa előbbi levele folytán, — mellyben Fridrik római királyt felszólítja, hogy addig, míg követe János bíbornok közte s Magyarországnak közt békét eszközölni hozzá érkeznek, készítsen ideiglenes fegyverszünetet, — minthogy ezen levelére még választ nem nyert, újlag inti őt ezen fegyverszünet megkötésére; miután követe, ki a vele s a választó-féjedelmekkel elintézendő ügyek fölötti tanácskozások által hátráltatott, már utnak készül. Kelt Rómában, május 21-dikén 1447.

Carissimo in Christo filio Friderico
Romanorum Regi Illustri.

Nicolaus episcopus seruus seruorum dei Carissimo in Christo filio Friderico Romanorum Regi Illustri Salutem et apostolicam benedictionem Significauimus dudum tue Serenitate nos missuros dilectum filium nostrum Johannem tituli sancti Angeli Diaconum Cardinalem Legatum nostrum ad partes Germanie ad trac-

tandum et agendum ea que honorem dei et animarum salutem concernerent et maxime ad ponendam pacem inter tuam Serenitatem et Barones Regni Vngarie, exhortati quoque sumus ut donec Legatus accederet ueiles cessare ab armis, ac treugas ad aliquod tempus facere quoad legatus ueniret, Verum quoniam nullum responsum ab eadem Serenitate super hoc habuimus, Nos cupidi huiusmodi componende pacis, et ut mala bel-lorum cessent, quoniam ex corde diligimus tuam personam tamquam precipui filij nostri, denuo exhortamur tuam Serenitatem, ut cesses ab omni bello, et arma deponas faciens treugam cum Hungaris quousque ueniat Legatus qui se ad iter parat, et ueniet quamprimum, ut ipsam pacem faciat, et alia exequatur, que restant agenda, Retardauit autem paulum aduentum suum propter deliberationes fiendas super hijs que tractare et concludere habet tecum et cum Electoribus ad uotiuum effectum eorum que iam fuerunt cum nostro predecessore tractata. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnacionis dominice Millesimoquadringentesimoquadragesimoseptimo Duodecimo Kal. Junij Pontificatus nostri Anno Primo

B. de Calho.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XCIV.

Blatnicza várában Turócz megyében székelő Neczpáli László, leányainak, Zsófiának Gergely Corbovai gróf, és Ceciliának Szent-Miklósi István nejének, továbbá testvérének Istvánnak és unokatestvérének Baláznak sérelmét is elvállalva, Mochila pataka Haraszt nevezetű cserjéjét a szebeszlaveczi határban Turócz megyében, azon hű szolgálatok tekintetéből, melyeket neki, midőn még Zsigmond és Albert királyok idejében az országot szolgálta, Folkusfalvi Imre tett, a turóczi sz. Mária monostorának conventje előtt nevezett Folkusfalvi Imrének és általa Tamás és Jakab testvéreinek adományozza. Kelt május 22-dikén 1447.

Nos Andreas Prepositus et Conuentus Monasterij beate Marie Virginis de Thurocz, memorie commendantes tenore presencium significamus, tam presentibus quam futuris, quibus expedit vniuersis, Quod Egregius vir Dominus Ladislaus filius Egregij viri Domini Georgij de Neczpall in Comitatu de Thurocz sita, residens in Castro Blatnicze in eodem Comitatu existente, coram nobis personaliter constitutus, onera tamen et queuis grauamina Nobilium Dominarum filiarum suarum, videlicet Sophie Consortis Magnifici Viri Domini Gregorij Corbaue Comitis, et alterius Domine Cecilie Consortis Generosi viri Domini Stephani de Sancto Nicolao, ac Egregiorum virorum Stephani carnalis, necnon Blasij patruelis, fratrum et sororum videlicet suorum, super se assumendo, si quo modo in infrascriptis nollent perseuerare, in hunc modum est confessus, Quod ipse vt dicebat, memorando fidelissima seruicia Emerici filij condam Antonij de Folkusfalwa, sibi per ipsum sepissime temporibus retroactis, et precipue dum ipse Ladislaus in vita bone memorie serenissimorum Principum Dominorum Sigismundi Imperatoris et Alberti Regum, Sancte Corone Regni Hun-

garie seruire studuisset, locis opportunis indefesse facta, et exhibita usque modo, pro talibus eiusdem suis fidelissimis serui-
 uicijs, quoddam Rubetum Mochila Pataca haraszt nuncupatum
 in transitu vallis Lachnijck volde vocate, et inter metas sue
 possessionis Szebeslowcz adjacens, eidem Emerico, et per ip-
 sum Thome, ac Jakussoni fratribus eiusdem carnalibus, eo-
 rumque posteris duxisset donandum, ymo et coram nobis dedit
 donauit et contulit perpetuo per ipsos habendum, tenendum et
 possidendum, in quantitate unius aratri Regalis mensure se ex-
 tendens, sub metis infra declarandis, Nam prima meta incipit
 in quodam uado, ubi fluuius Dolina Pathaka cadit in fluuium
 Mochila Pataca vocatum, in eodemque fluuio descendit usque
 ad vallem Doman volde, de qua exeundo vadit et ascendit ver-
 sus Septemtrionalem ad inferiorem Beercz, qui est intra ter-
 ras arabiles Selichze coniunctus, ipsum Bercz directo in ea-
 dem plaga ascendendo transit super eiusdem cacumen, deinde
 recte eundo intrat viam, que est in monte Neczpal, in ipsa via
 vertit se ad Orientem, et in eadem via transit, et peruenit us-
 que ad metas, que separant a dicta Neczpal et Folkussfalwa, et
 intrat unum Mezgje, quod est pro meta ipsius Folkusfalwa re-
 lictum, in ipso reuertitur ad meridiem, et tendit usque ad pri-
 mum locum vadi, ubi inceperat veniens, ibi terminatur fluuio-
 rum predictorum, Nihilominus prefatus Dominus Ladislaus pro-
 misit eosdem Emericum, Thomam et Jakussonem, ipsorumque
 posteros, pacifice conseruare in prefato Rubeto contra omnes
 impetores, In cuius rei euidentis testimonium, presentes nos-
 tras literas, authentici Sigilli nostri cum appressionem roboratas
 sepe supranominatis Emerico, Thome et Jakussoni, ipsorumque
 posteritati duximus concedendas ad cautelam perennem, Da-
 tum feria secunda, die festi beate Elene Christianissime Regine,
 Anno domini 1447.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

XCV.

Agoston győri püspök kötelezi magát, hogy, ha Fridrik római király jövő szent János napján Győr várát és városát neki kezeibe szolgáltatja, azon adós-levelet, mellyet bizonyos őszvegről az említett király, Nagyszombathi Lászlónak, Koler Péternek és Kassai Józsefnek akkor adott, midőn Győr várát és városát hatalmokból átvette, magához váltja s Fridriknek visszaszolgáltatja; miként ez a római király és Magyarország közt kötött egyességben is meg van alapítva. Kelt Rakersburgban, június 1-sőjén 1447.

Wir Augustin Erwelter vnd bestetter des Bistumbs zu Raab. Bekennen für vns, vnd vnser nachkömen, Bischoue daselbs. vnd tun kund offenleich mit dem brief. Als der Allerdurchleuchtigist furst vnd herr, Her Fridreich Römischer kunig zu allenzeiten merer des Reichs Herczog ze Österreich vnd zu Steir etc. vnser genediger herr, vns die Stat vnd Geslos Raab auf Sand Johannis tag zu Sunnewenden schiristkunftigen zü vnsern hannden inantwurten würdet. Also geloben vnd verhaissen wir bey vnsern trewn eern vnd wiriden wissentleich mit dem brief. daz wir den geltbrief, so die erbern Lassla von Tirna, peter Kolir vnd Jost von Kassaw, von dem obgenanten vnserm genedigen herren vnd dem kunig vmb ain Summ guldein haben, darumb sich sein gnad gen In, von derselben Stat vnd Geslos vorgenant als der die aus jrer gewalt hat pracht verschriben hat ledigen, vnd den, dem bemelten, vnserm genedigen herren vnd dem kunig seinen erben, oder den die vns die vorgemelten Stat vnd Geslos inantwurten werden gegen derselben abtretung ledicleich widergeben sullen vnd wellen als das zwischen seinn genaden vnd dem kunigreich vngern beredt vnd betaidingt ist, vnd ist auch sein gnad, vns solcher abtretung, der egenanten Stat vnd Geslos nicht phlichtig zetün nür allain es werd

dann seinen gnaden, oder seim Anwalt, derselb geltbrief le-
dicleich vnd an allen jrn schaden daentgegen vbergeben vnd
geantwurt zu seiner genaden hannden getrewlich vnd vnge-
uerlich Mit vrkund des briefs. Geben zu Rakerspurg an phincz-
tag nach dem heiligen phingstag. Nach Christi geburd im vir-
czehenhundert vnd darnach in dem Sibenvndvirczigisten Jare

Ego Augustinus Electus suprascriptus
mānu propria me subscripsi.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CXVI.

*Agoston győri püspök és a győri káptalan kötelezik ma-
gokat és utódjaikat, hogy Győr várát és városát Fridrik római
királytól, ki azokat nagy költséggel szerezte meg magának és
László királynak, visszanyerően, Fridrik s László királyok és
örökösök iránt hűségesek lesznek, tartományaikat s népeiket
nem támadják, nem károsítják, est másoknak Győrből
tenni meg nem engedik, illy nyugtalan embereket Győrben nem
szenvednek meg. Kelt Rakersburgban, junius 1-sőjén 1447.*

Wir Augustin Erweiter vnd bestetter des Bistumbs zu Raab
vnd n der Probst, n der Techant, vnd das Capitel daselbs. Be-
kennen fur vns vnd all vnser nachkömen zu Raab, ved tün kund
offenlich mit dem brief. Als der Allerdurchleuchtigist furst vnd
herr, her fridreich Römischer kunig zu allenczeiten merer des
Reich, Herzog ze Österreich, vnd ze Steir etc. vnser gne-
diger herr, die Stat vnd Geslos Raab, aws ettlicher gewalt, zu
seinen, vnd des durchleuchtigen fursten, kunig Lasslaws vn-
sers Erbherrn Hannden, mit grosserr vnd merklicher kostung
zerung vnd darlegen bracht, vnd vns egenanten Augustinen

die, nachmalen gnediglich in geantwurt hat. Also globen vnd verhaisten wir, bey vnsern treun eren vnd wiriden. fur vns vnd vnser natkömen zu Raab wissentlich mit dem brief. daz wir den obgenanten vnsern gnédigen herren, dem Römischen kunig vnd kunig Lasslawen, vnd jren erben, vnd allen jren lannden vnd leutten, dhainerlay angriff, beschedigung noch widersteend danon tün, noch yemand darin oder daraus ze tün gestatten, noch sich darinn wider Sy enthaltten lassen, wellen noch sulen, in dhain weg, alles treulich vnd vngeuerlich, Mit vrkund des briefs versigelt mit vnsern vorgeantanten Augustinen, Erwelten zu Raab, vnd daczu vnsern obgenanten Capitels anhangenden Insigel. Der geben ist zu Rakerspurg an phincztag nach dem heiligen phingstag Anno domini etc. glvij-o.

A csász. kir. titkos levéltárból.

XCVII.

Ágoston győri püspök és a győri káptalan az előbbi szám alatt említett levelöket egy pár szó különbséggel hiteles alakban adják ki. Kelt Győrben, június 24-dikén 1447.

Wir augustin Erbelter vnd bestetter des pistumbs zu Rab vnd Symon der probst Lasla der Techant Vnd das Capitel daselbs Bekennen fur vns vnd all vnser nach chomen zu Rab stb. (*némelly leirási eltéréseken kívül szóról szóra úgy mint az előbbi szám alatt*). der geben ist zu Rab an sand Johannes tag zu Sonibenden Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo septimo.

Nos Augustinus Electus premissa
ita ratificamus, vigore huius
nostri manuscripti. Datum ut supra

A csász. kir. titkos levéltárból.

XCVIII.

Bécs város birája és tanácsa N.-Szeben városa biráját és tanácsát barátságosan tudósítja, hogy polgárai régi jogaik és szabadságaik szerént nálok szabadon kereskedhetnek, biztosítván őket, miszerént egyikök a másiknak adósságaért letartóztatni és háboríttatni nem fog, miként ezt viszonzosan Szeben városától magok polgárai irányában is elvárják. Kelt Bécsben, július 14-dikén 1447.

Nach vnserm willigen dinst lassen wir ewr erberchait wissen Als Ir vns geschrieben habt au ewrm briff das wir daswal vernommen haben, wie Ir von dem Künig erworben habt das Ir frey seyzt zu vns nach ewrn alten Rechten vud freytumen zu kaufflagen vnd zu arbayten, vnd das Ir gesichert wert, das ayn man durch des andern schuld nich wert verpoten, aufgehalden nach gehindert. Sult Ir wissen das Ir freileichen vnd an hindernizz mit ewrer Kaufmanschaft zu vns gehandelt vnd gearbayten mügt, das ayn man für den anderen oder des andern schuld nicht aufgehalden werden sol, Also das der vnser ainer für den andern bey ew auch nicht aufgehalden nach gehindert werd. Wann wir zu allen zeiten gern tün was ew vnd den ewrn lieb vnd dinst ist Geben ze Wienn am freytag nach Petronella Anno domini etc. Quadragesimo Septimo.

Purgermeister Richter vnd
der Rat der Stat Ze Wienn

Kiülröl: Den erbarn weisen dem Richter vnd dem Rat zu der Hermanstat vnsern guten frewnd.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CXIX.

A zágrábi káptalan Magyarország főpapjait, zászlóseit, nemeseit és előkelőit mindnyadjokat tudósítja, hogy június 22-dikén Pestről kelt levelök következtében Komori Henriket és Györgyöt Komor, Pochornich, Brobolch, Beleich, Zlathar, Stenno és Mrathetheuch Varasd vármegyei helységekbe be akarta vezetni: de a helyszínen Benedíthazelai Péter, Fridrik és Ulrik Cillei grófok és tótországi bánok jobbágya és háziembere, urai nevében az igtatásnak ellent mondott; mire nézve az említett Cillei Fridrik és Ulrik grófokat és bánokat ellentmondásuk okadására a jövő Jakab apostol-napi törvénysszékre a mondott karok és rendek elébe idézte. Kelt július 21-dikén 1447.

Reuerendis ac magnificis necnon Nobilibus viris Prelatis, Baronibus Nobilibus et proceribus Regni Hungarie vniuersis Dominis ipsorum honorandis Capitulum Ecclesie Zagrabiensis amicitiam paratam cum honore Vestre nouerint Dominaciones litteras vestras Statutorias et euocatorias nobis directas obediencia qua decuit recepisse in hec verba, Prelati Barones Nobiles et Proceres Regni Hungarie vniuersi Honorabili Capitulo Ecclesie Zagrabiensis Salutem cum honore, Dicitur nobis in personis Henrici et Georgij filiorum Benedicti filij Paulek de Komor quomodo ipsi in Dominium quarumdam possessionum Komor, Pochornich, Brobolch Beleich Zlathar Stenno et Mratheteuch vocatarum, in Comitatu de Varasd existencium habitaram ipsos omni iuris titulo concernencium legittime vellent introire, Super quo vestram petentibus requirendam honorabilitatem quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Georgius — — thychich vei Nicolaus de Bathalvoz aut Georgius Brandisich de Dreno seu Michael Marogch sive Petrus Nagyy aut Joannes Mirkoweck neue Benche Broysich de eadem aut Petrus de Wray de Drastolch alijs absentibus, homo noster,

ad faciem dictarum possessionum Komor Pochornich Brobolch Beleich Zlathar Stenno et Mratheteucz vocatarum, vicinis et conmentaneis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo, introducat prefatos Henricum et Georgium filios Benedicti in dominium earundem statuatque easdem eisdem iure ipsis incumbente possidendas, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem contra annotatos Henricum et Georgium nostram in presenciam ad terminum competentem, racionem contradiccionis eorum reddituros, Et posthec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum et euocatorum si qui fuerint vicinorumque et conmetaneorum qui premissis Statucioni intererunt nominibus terminoquo assignato nobis suo modo referat. Datum in Pesth feria quinta proxima ante festum natiuitatis beati Joannis Baptiste anno Domini 1447. Unde nos petitionibus vestris satisfacere cupientes, vt tenemur, vna cum prefato Joanne Mirkovecz homine vestro nostrum hominem videlicet discretum virum Dominum Thomam de Polosititza chori ecclesie nostre Prebendarium ad premissa fideliter peragenda, nostro pro testimonio transmisimus fidedignum Qui tandem exinde ad nos reuersi nobis uniformiter retulerunt quod prefatus homo vester cum dicto nostro testimonio feria quarta ante festum beate marie magdalene proxime venturum ad facies prefatarum possessionum Komor Pochornich Brobolch Beleich Zlathar Stenno et Mratheteucz vocatarum vicinis et conmetaneis suis vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo Dominos prefatos Henricum et Georgium in Dominium earundem introducere ac easdem eisdem iure ipsis incumbente perpetuo possidendas statuere voluissent, tunc Petrus de Benedithazela Jobagio et familiaris Illustrium principum Dominorum Friderici et Vlrici Cilie Ortenburge et Zagorie Comitum necnon Regni Sclauonie Banorum Dominorum suorum in persona eorundem dominorum suorum eisdem Introduccioni et Statucioni contradiccionis velamine obuissset, Ideo ibidem et eodem die eosdem Fridericum et Vlricum eiusdem natum, Comites et Banos contra annotatos Henricum et Georgium exponentes ad Octauas Festi beati Jacobi apostoli nunc venturi Vestrarum Dominacionum euocassent

in presenciam rationem contradiccionis sue reddituros. Datum tercio die diei statucionis et euocacionis predictarum anno Domini snpradicto.

Kivárlól: Prelatis Baronibus nobiles et proceribus Regni Hungarie vniuersis.

Pro Henrico et Georgio filijs Benedicti filij Paulek de Komor contra Illustres principes Fridericum et Vlricum eius natum, Cilie Ortenburge et Zagorie Comites necnon Regni Sclauonie Banos ad Octauas Festi beati Jacobi Apostoli nunc venturi Statucionis et euocacionis

Citacio.

As eredetiből.

C.

A töröcsi sz. Mária monostorának conventje bizonysgot tesz arról, hogy a magyarországi főpapoknak, zászlósoknak, nemeseknek és előkelőknek mindnyájoknak pesti közgyűlésökből június 20-dikán kelt parancsa következtében Folkusfalvi Imrét, Tamást és Jakabot bizonyos Mohila pataka haraszt nevezetű, Turócz vármegyében a szebesszlaveczi határban eső, cserjének birtokába (mellyet neki a XCIV. szám szerint Neczpáli László adományozott) beigtatta s annak határait kijelelte. Kelt július 23-dikán 1447.

Vniuersis Christifidelibus tam presentibus quam futuris, tenorem presencium inspecturis. Andreas diuina prouidencia Prepositus Monasterij Beate Marie Virginis de Thurocz, locique einsdem Conuentus Salutem in salntis largitore, Ne gestarum rerum memoriam humane imperfeccionis tollat obliuio, solercia

adinuenit peritorum , vt ea que sui geruntur tempore , patrocini-
 no perennent literali. Proinde ad vniuersorum noticiam harum
 serie volumus peruenire , Quod nos litteras Reuerendissimorum
 et Magnificorum simul Nobilium et Procerum Regni Hungarie
 vniuersorum , Dominorum nostrorum videlicet metuendorum,
 Introductorias et Statutorias , ac ex nouo pro metis erigendis
 Sequestracione , pro parte Emerici , Thome et Jakussonis, An-
 tonij de Folkusfalua, nobis presentatas, supremo cum honore
 accepimus, hunc tenorem continentes, Prelati, Barones, Nobi-
 les et Proceres Regni Hungarie vniuersi, Conuentui Ecclesie
 beate Marie Virginis de Thurocz Salutem cum fauore. Dicitur
 nobis in personis Emerici Thome et Jakussonis, filiorum quon-
 dam Antonij de Folkussfalwa, quomodo ipsi in dominium cu-
 iusdam Rubeti, Mochila Pataka harasst nuncupati in transitu val-
 lis Lachnik folde vocitate, intra metas ville Sebesslauez dicte,
 in Comitatu de Thurocz existentis adiacentis, ipsos omni iuris
 titulo concernentis, legitime vellent introire, ac pro eodem, ex
 nouo metarum erectione indigerent, ab alijs sequestrando, Su-
 per quo deuocionem vestram presentibus requirimus, nihilomi-
 nusque committimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro
 testimonio fidedignum, quo presente Georgius de Chepchin, vel
 alter Georgius de Kerekfalwa, sin Michael Chorba Danis, siue
 alter Michael literatus de Giulafalwa, alijs absentibus, homo
 noster, ad faciem dicti rubeti Mochila Patak Harasst appellati,
 vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime conuo-
 catis et presentibus accedendo, introducat antelatos Emericum,
 Thomam, et Jakussonem, in dominium eiusdem, metasque eius-
 dem erigat ex nouo, mediantibus quibus, ab alijs adiacenti-
 bus faciat sequestratum, statuatque eundem, eisdem, premissis
 titulo iuris ipsis incumbente perpetuo possidendum, si non fuerit
 contradictum, contradictores vero si qui fuerint, euocet ipsos
 contra antelatos Emericum, Thomam et Jakussonem nostram in
 presenciam, ad terminum competentem, racionent contradicci-
 onis eorum reddituros, Et posthec ipsarum Introduccionis et
 Statucionis seriem, metarumque erectarum, cum contradicto-
 rum et euocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commeta-
 neorum, qui premissis statucioni intererunt, nominibus, termi-

noque assignato, nobis suo modo rescribatis. Datum in generali Congregatione nostra Pestiensi, Sabbato proximo ante festum Barnabe Apostoli, Anno Domini Millesimo Quadragesimo Quadragesimo septimo. Nos itaque mandatis premissorum Dominorum ad plenum cupientes obedire, vt tenemur, vna cum prefato Michaele literato de Giulafalwa, homine ipsorum, nostrum hominem, videlicet Religiosum virum fratrem Vrbanum sacerdotem nostri ordinis, vnum ex nobis, ad premissa mandata dictorum Dominorum exequenda, nostro pro testimonio transmisimus fidedignum. Qui tandem ipsorum Dominorum, et noster homines, domum exinde ad nos reuersi, nobis parili voce retulerunt, quod ipsi die dominica, in Octaua festi Visitationis Marie beate virginis proxime preteriti, ad faciem predicti Rubeti Mochila Pataka Harasst accedendo, vicinorumque et commetaneorum eiusdem vniuersorum legitimis conuocationibus factis, videlicet Egregio Domino Ladislao de Neczpal, Nicolao de Nagi Rakow, Valentino Lachnik de Folkussfalwa, Nicolao de eadem, et ipsis hospitibus de dicta Sebesslawecz, et eisdem presentibus introduxissent prefatos Emericum, Thomam et Jacussonem, in dominium eiusdem, statuissentque Idem eisdem, premissis iure ipsis incumbente perpetuo possidendum, tenendum et habendum, nemine ipsis contradicente in premissis tribus diebus, ut regni exigit consuetudo, in facie eiusdem commorantibus, metasque ex nouo, tali ordine erexissent, mediantibus quibus, antescriptum rubetum ab alijs fecissent sequestratum. Nam primam metam ab oriente incipiendo, ad plagam meridionalem tendendo, erexissent terream in ripa contra vadum fluuiorum Dolina Potoka et Mochila Potoka, in loco simul confluencium, deinde penes ipsum Mochila Pataka declinando, directe ad plagam occidentalem venissent, per bonum spacium infra, contra vallem Domaij Volde vocatam, vbi secundam metam, in ripa eiusdem fluuij Mochila Pataka similiter terream ordinassent, abhinc processerunt ad plagam septemtrionalem, ascendendo quandam Beercz, qui adiacet in fine terrarum arabilium Seliscze vocatarum, directe in eiusdem medij ascensu etiam terream metam constituissent, ab illinc directe ascendissent verticem eiusdem Beercz, et venissent ad quandam viam,

que est in monte Neczpal vocitato, ibidemque iuxta eandem metam fecissent terream, in quam quidem viam intrantes, in eadem reuertentes ad orientem venissent supra ad locum angularem, vbi mete separantur a Neczpal Sebeslawecz et Folkussfalwa, et iuxta quoddam Medze, eciam terream metam subleuassent, in quod quidem Medze intrantes, dehinc in eodem transeundo, ad partem meridionalem deuenissent usque contra predictum vadum, vbi predicti fluuij Dolina pataka et Mochila Pataka insimul confluunt, vel vbi fluuius dictus Dolina Pataka cadit in ipsum fluuium iam dictum Mochila Pathaka, vbi prima inceperat meta, et ibidem terminatur. In cuius rei testimonium presentes nostras literas priuilegiales authentici et pendentis Sigilli nostri munimine roboratas, prefatis Emerico, Thome et Jakussoni, eorundemque posteris duximus conferendas, ad cautelam perennalem. Datum quindecimo die diei Introduccionis et Statucionis, ac metarum ereccionis predictarum, Anno domini supradicto.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

CI.

A nagy-váradi káptalan bizonysgot tesz arról, hogy az ország főpapjainak, zászlósainak, nemeseinek és előkelőinek mindnyájoknak Pestről június 9-dikén kelt visszafoglaló és határ-eltérő parancsa nyomán Keszi Mihály és Pelei Csontó Pál leánya Ilona, továbbá Paczali Ferencz és Szónai János részére Kis-Szarvodon Közép-Szolnok megyében fekvő birtokukban a visszafoglalást és határ-eltérőzést július 16-dikán kezdve, minden ellentmondás nélkül végre hajtotta. Kelt július 30-dikán 1447.

Capitulum Ecclesie Waradiensis omnibus Christifidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis Salutem

in omnium saluatore, Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire, quod nos literas dominorum prelatorum, Baronum Nobilium et procerum Regni Hungarie Recaptiuatorias nobis directas bonore quo decuit recepimus in hec verba, Prelati Barones nobiles et proceres Regni Hungarie vniuersi honorabili Capitulo Ecclesie Varadiensis salutem cum honore, dicitur nobis in personis Michaelis de Kezy ac nobilis Domine Elene filie condam Pauli Chonto de Peley necnon Francisci de Patzal ac Joannis filij Nicolai de Zwna, quomodo quedam portio possessionaria ipsorum in possessione Kis-Zarwad vocata in Comitatu de Zolnok mediocri existens habita legitima Recaptiuacione et sibi ipsis statuifaccione plurimum indigeret, si contradiccio cuiuspiam eis non obuiaret in hac parte, super quo honorabilitatem vestram presentibus requirimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael vel Georgius seu alter Georgius Kozma dictus de Balashaza seu Tomas siue Ladislaus neue Andreas de Patzal aut Ladislaus de Kewres ceu Georgius Jonas dictus de dicta Zwna alijs absentibus homo noster, ad facies dicte porcionis possessionarie in dicta possessione Kis-Zarwad vocata habite vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo recaptiuuet eandem nomine Juris dictorum Michaelis ac Elene Francisci et Johannis, recaptiuatamque et ab aliorum possessionarijs Juribus metaliter distinctam et separatam statuatur eandem eisdem, iure ipsis incumbente perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem contra annotatos exponentes nostram in presenciam ad terminum competentem racionem contradiccionis eorum reddituros, et posthec ipsarum recaptiuacionis et statucionis seriem, cum contradictorum et euocatorum si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum qui premisse Statucioni intererunt nominibus terminoque assignato nobis suomodo rescribatis. Datum in Pesth feria sexta proxima post festum corporis Christi anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quadregesimo septimo, Nos igitur requisicionibus dictorum dominorum prelatorum Baronum nobilium et procerum Regni gratum prebentes consensum, vnacum prefato Andrea de Patzal

homine eorundem, nostrum hominem videlicet virum discretum Thomam Presbyterum Rectorem altaris beati Nicolai confessoris in dicta ecclesia nostra fundati ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, Qui tandem exinde ad nos reuersi nobis vniformiter retulerunt, quomodo ipsi die Dominico proximo post festum diuisionis apostolorum proxime preteritum ad facies dicte porcionis possessionarie in dicta possessione Kis Zarwad vocata habite, vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis, puta Egidio et Georgio de Zarwad alijsque quampluribus inibi legitime conuocatis et presentibus accedentes, eandem nomine supradictorum Michaelis ac Elene, Francisci et Joannis recaptiuassent, recaptiuatamque ab aliorum possessionarijs Juribus modo infrascripto metaliter distinxissent et separassent, atque primo incepissent a quodam fonte seu puteo in medio ipsius possessionis existente, de quo exit siue fluit quidam Riuulus et descendit ad partem septemtrionalem, qui cadit seu coniungitur in alium riuulum in parte orientali, quem fontem pro meta reliquissent, dein transeundo per paruum spacium ad quendam truncum seu stipitem siccum cuiusdam pomi, quem similiter pro meta dehinc per dictum riuulum transeundo venissent ad quasdam Salices penes quamdam arborem piri existentes, quam arborem pro meta, Inde ascendendo ad partem meridionalem peruenissent ad quasdam rosas syluestres vulgo Chipke bokor vocatas, quas similiter pro meta, abhinc tendentes ad orientem venissent ad quandam viam, que vadit ad Pele, et per ipsam viam sursum ascendentes venissent ad quasdam duas metas veteres et antiquas quas similiter pro meta reliquissent, inde directe ascendendo ad partem meridionalem ad montem vinearum, abinde directe descendendo venissent ad quandam viam latam et magnam que vulgo vasarus ut dicitur, et intrat ad corpus ipsius possessionis Zarwad, que diuidit et separat plateam in eadem possessione et per eandem viam venissent ad priorem locum, videlicet ad fontem et ibi terminassent, Quibus sic habitis eandem porcionem possessionariam recaptiuatam et ab aliorum Juribus modo quo supra metaliter distinctam et seperatam prefatis Michaeli ac Elene, Francisco et Joanni iure ipsis ineumbente perpetuo possidendam sta-

tuissent, terras autem arabiles prata et fenilia ac sylvas communi usui deputassent, nullo penitus contradictore apparente diebus legitimis et sufficientibus in facie eiusdem permanendo, In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales Sigilli nostri authentici munimine roboratas duximus concedendas. Datum 15. die diei executionis prenotate anno Domini 1447. supradicto, Honorabilibus viris Dominis Joanne preposito Decretorum Doctore Petro lectore Nicolao Cantore et Andrea Custode aliisque Canonicis ecclesie nostre predictae salubriter existentibus et deuote.

Az eredetiből.

CII.

Miklós pápa előde Jenő pápa szóról szóra átírt levelét, mellyben Fridrik római királyt a szentegyház egységének fenntartása, az apostoli szék iránti engedelmességnek Németországban helyre állítása körül szerzett érdemei tekintetéből Rómában császárrá koronázni ígérkezett, s neki e tekintetből nem csak 100,000 rajnai ft. fizetésére hanem e felett a német egyházi jövedelmek tized részének átengedésére is kötelezte magát, különösen az említett fejedelemnek az eretnekek kiirtása körül szerzett érdemei tekintetéből, megerősíti s mind ezekre magát hasonlóan kötelezi. Kelt Rómában július 31-dikén 1447.

Nicolaus episcopus seruus seruorum dei Carissimo in Christo filio Frederico Romanorum Regi Illustri. Salutem et apostolicam benedictionem. Dudum siquidem, felicis recordacionis Eugenius papa IIIj predecessor noster, litteras concessit, tenoris subsequentis. Eugenius episcopus seruus seruorum dei, Carissimo in Christo filio Frederico Romanorum Regi Illustri Salutem et apostolicam benedictionem. Sicut Christianorum princi-

pum debitum est, iura sancte apostolice sedis omnium fidelium matris, a deo, sibi collata, seruare, vnitatem et pacem in dei ecclesia custodire, sic, equa ratione conuenit, ipsi sancte sedi principes huiusmodi in sancto proposito, confouere, eisque paterne caritatis affectum, singularumque gratitudinem ostendere. Cum itaque tu, more predecessorum tuorum indefesse laboraueris, ut sedi apostolice, et nobis obediencia in Alamanie partibus, non turbaretur, et laborare non cessas, quominus sine fraude, et dolo, nobis, et sedi apostolice obediatur, tuearisque ipsius sedis iura predicta, tuerique, et defendere intendas, dignum duximus Serenitatem tuam specialibus, prosequi fauoribus. Considerantes igitur, imperialem coronam, apud ipsam sanctam sedem assumptam plurimum gratie, decoris et auctoritatis afferre, ad laudem et gloriam omnipotentis dei, ac fidei christiane profectum te ad Italiam, pro corona uenire disponentem grate suscipiemus, et a subditis nostris, suscipi faciemus et mandabimus et inde, te, in Romanorum Imperatorem assumemus et coronabimus, iuxta morem antiquitus obseruatum, etiam si in hoc exequendo, aliquo occurrente impedimento, quominus, ad urbem uenire ualeas, Bononiam uel Paduam, aut Teruisum, quam ex hijs nominaueris Ciuitatem, ubi, te in Romanorum coronabimus Imperatorem, transferre nostris sumptibus. nos oporteat, quamuis speremus in domino, quod quando ob hanc causam uenire dispones, omnes Italie partes, ita tranquillas, et tibi propicias inuenies, quod tibi ad aliam urbem, pro corona in Basilica apostolorum principis, beati petri, sicut dignum est, suscipienda, liber etiam cum paucis, accessus patebit. Insuper tibi pro apparatu et disponendis rebus, ad susceptionem imperialis corone, necnon sumptibus et expensis in illis negotijs faciendis, Centummilia florenorum Renensium, Vienne in Austria in Frankfordia uel Nuremberga, uel Brugie soluendorum, infra Biennium a die tue declarationis et restitutionis obedientie sine dolo et fraude, computandum. quodque, si ante Biennium huiusmodi post declarationem, pro corona recipienda, uenire deliberaueris, singulis Mensibus postquam Italiam intraueris, Sexmilia ducatorum, de dictis Centummilibus florenis Renensibus et in solutione eorum deducenda et computanda promittimus, et

in meliori forma Cameram apostolicam obligamus, et obligatam esse uolumus. Et nichilominus curabimus Biennium predictum quantum poterimus in solutione predicta preuenire. Addimus etiam et concedimus, ut postquam coronam imperialem, a nobis susceperis, vnā Decimam omnium beneficiorum ecclesiarum Metropolitanarum Cathedralium, Monasteriorum, ac omnium dignitatum Alamanie exemptorum et non exemptorum, tuo nomine leuare possis, et ualeas, quam etiam extunc concessam fore declaramus. Concedimus etiam tibi post Coronam ut premititur imperialem susceptam, preces primarias, quas duxeris porrigendas, cum clausulis oportunis, et ita pie et sincere promittimus per presentes. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnacionis dominice Millesimoquadringsimoquadragesimoquinto Pridie Kal. Februarii Pontificatus nostri Anno Quintodecimo. Nos uero qui tue Serenitatis laboribus multa grana, in ore ecclesie recondita conspiciamus, teque fideliter pro extirpacione scismaticorum, et sancte sedis apostolice, tuendis priuilegijs, ut uerum Christi Atheletam, et aduocatum ecclesie, ac filium etiam cum in minoribus essemus, cognouimus indefesse procurare, omnia et singula per prefatum predecessorem concessa, et in preinsertis litteris contenta, ratificamus, obseruareque promittimus, ac nostra et apostolice sedis auctoritate comunimus. Nulli ergo omnino hominum liceat banc paginam nostre ratificationis, promissionis, et comunicionis infringere uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis dei, et beatorum Petri et Pauli, apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnacionis dominice Millesimoquadringsimoquadragesimoseptimo, Pridie kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo

de Curia.

Pe. de Noxeto.



A csász. királyi titkos levéltárból.

CIII.

Hunyadi János Magyarország kormányzója Pozsony városát megkéri, hogy azon aranyozott kocsit, mellyet Rozgonyi Sebestyén pozsonyi főispán saját embere által neki ígért, és mellyre bizonyos ünnepélyeknél mindjárt szüksége leend, egy könnyű hajón, háziembere, ezen levele előmutatója, kíséretében szállíttassa le Budára. Kelt Balk helységében augst. 5-dikén 1447.

Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator. Circumspecti tamquam amici dilecti. Ecce per hominem suum commisit Egregius Sebastianus de Rozgon Comes Poseniensis de Castro ipso posoniensi, vnum currum deauratum nobis dare, quem nullius quam vestre amicitie transmissioni duximus confidendum. Igitur rogamus eandem vestram amicitiam multum diligenter, quatenus prescriptum currum ad vnam leuem nauem disponentes, nobis cum hoc homine nostro, presentium scilicet latore, ad Budam transmittere uelitis. Et hoc, in quantum erga vos in hijs et alijs confidimus, cupimus adimpletum fore, quoniam pro non parujs nostris solempnitatibus ipso curru ad statim indigemus, nobis gratam complacentiam ostendentes. Datum in villa Balk in vigilia beate Marię virginis de nive Anno domini etc. XLvjj-o.

Kivárlól: Circumspectis Judici, Juratisque Ciuibus Ciuitatis posoniensis tamquam amicis dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CIV.

Hunyadi János Magyarország kormányzója, Pozsony városá panaszra következében, meghagyja a nádornak és országbirónak s törvénykezési helyetteseiknek, hogy a pozsonyi polgárokat, kik a magyar királyoktól nyert kiváltságaik szerint minden pereikben egyedül a tárnokmester ítélő-széke elé tartoznak, bárki folyamodására bíróságuk elejébe idézni ne merjék, és minden ítélethozástól ügyeikben óvakodjanak. Kelt Budán, sept. 21-dikén 1447.

Nos Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc. Memorie commendamus per presentes, quod nos ex querulosa significatione Judicis et Juratorum Ciuium Ciuitatis Regalis pozsoniensis intelleximus admodum displicenter, Quod licet ipsi libertatibus ipsorum requirentibus per Dominos Reges Hungarie eis gratiose concessis, in quibusuis causis et causarum ipsorum articulis, nullus alter Judex Ordinarius Regni nisi Magister Thauarnicorum pro tempore constitutus, consequenterque Regia Maiestas ipsos iudicare potuerit. Tamen non abstinentibus huiusmodi libertatibus ipsorum plerique forent regnicole huius Regni Hungarie, qui ipsos, seu eorum alterum, in litigionijs processibus, in presentiam palatinalem seu Judici Curie Regie in causam attrahere consueuissent, in eorum exponentium preiudicium et derogamen libertatis satis magnum. Et quia nos ipsos exponentes in prescriptis libertatibus fouere et conseruare volumus, Quocirca vobis Magnificis Dominis Palatino et Judici Curie, vestrisque in Judicatu, vices gerentibus firmiter committimus, quatenus a modo in posterum prefatos exponentes in nullis causis ipsorum, ad quorumuis instanciam intra et extra Iudicium iudicare, vel vestro astare Judicatu compellere presumatis nec sitis ausi, modo aliquali. Si qui enim quascunque accusationes vel questiones contra prefatos expo-

nentes rationibus quibuscunque habent, vel habere sperant, hij idem in presentia Magistri Thauarnicorum consequenterque coram nobis iuridice prosequantur, ex parte quorum nos unicuique contra eos querulanti Iudicium faciemus et exhibebimus prout dictabit Ordo Juris. Aliud non facturi. Datum Bude in festo beati Mathei Apostoli et euangeliste, Anno domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo septimo.

Pozsony városa levéltárából.

CV.

A prémontréi szerzet apátja s káptalanja Zsigmond osztrák herceget a szerzet iránt tanusított jótételeiért annak minden lelki javaiban részesíti, és halála után mindazon egyházi tiszteletet, melly ily esetben apátjait illeti, megadatni, sőt e feltett értele a szerzet minden felszentelt tagjai által három misét, a többiek által pedig némelly imákat mondatni ajánlkozik. Kelt oet. 10-dikén 1447.

Illustrissimo ac potentissimo principi et domino domino Sigismundo, Austrie, Stirie et Carniolie duci Comitique Tirolis Johannes permissione diuina premonstrattensis Abbas Et abbatum eiusdem ordinis Capitulum generale sui hundert Cappellani et oratores deuoti, humilimam Recommendationem paratumque seruitium et orationes vtinam in Christo salutares Et si desiderium deuotionis intense quo Christi fideles ad supernam iherusalem aspirare videmus merito nos iunget, vt eorum deuocionem quantum cum deo possumus deuotis et assiduis precibus adiuuemus potissime tamen deuotionis illius nos ad hoc inuitare debet affectus per quos loca et persone nostri ordinis ampliari atque prosperum statum etiam tutelam consequi possunt opportunam, Diuinum seruicium adaugendo Eapropter Illustrissime ac

potentissime princeps plenam participationem omnium bonorum spiritualium que fuerint et de cetero fient in vniuerso ordine nostro tam in vita quam in morte Illustrissime princeps dominationi vestre supplici concedimus in domino caritate, addicentes de gracia speciali vt cum obitus vestri dies aduenerit nostroque innotuerit Capitulo generali sub presentium testimonio literarum, tantum fiet pro vobis in vniuersis ecclesijs ordinis nostri in missis vigilijs comendacionibus oracionibus atque psalmis quantum pro vno de confratribus nostris Abbatibus consuevit fieri cum decedit Recolligentes insuper vestram illustrissimam ac potentissimam dominationem in tribus missis, vna videlicet de spiritu sancto vna de beata virgine dei genitrice maria et altera pro peccatis a quolibet dicti ordinis sacerdote hoc anno celebrandis et vno psalterio dicendo ab hijs qui non fuerint sacerdotes Et totidem a quolibet nostri ordinis moniali Datum apud Sanctum Quintinum in Viromandia Sub sigillo nostri generalis Capituli presentibus appenso, Anno domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto mensis octobris die decima Sedente jbidem nostro generali Capitulo

D. pratis.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CVI.

Hunyadi János Magyarország kormányzója, az erdélyi vajdának, főispánok-, várnagyok-, szolgabiráknak, nemeseknek és minden más bármi állású birtokos lakosoknak meghagyja, hogy azon jobbágyokat, kik bárkinek birtokából a szász székekben telepedtek meg, mivel a szász székek, kerületek és városok kiváltságaik szerint az illy jobbágyokat a király, vajda vagy bárki más parancsára sem tartoznak kiadni, még akkor se merjék visszakövetelni, ha ő maga, vagy bárki más ellenkező rendeletet adott volna, vagy ezután adna; sőt azokat is, kiket már erővel visszavettek, azonnal bocsássák el; mind azokra nézve, kik ezen parancsa ellen mernének tenni, a szászokat felhatalmazván jogaik bármi módoni védelmére. Kelt Medgyesen, nov. 4-dikén 1447.

Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator, Magnificis Wayuodis ac eorum Vice Wayuodis necnon Comitibus, Kastellanis, Nobilibus et Judicibus Nobilium, alteriusque cuiusvis status et conditionis hominibus possessionatis, presentium notitiam babilituris, Salutem cum fauore, Noueritis quod iuxta antiquas libertates, Jura, priuilegia et consuetudines, Septem Sedium, et duarum Sedium, necnon Districtuum et Ciuitatum Saxonicalium harum partium Transsijluanarum quilibet hominum cuiuscunque status et condicionis existat, libere pacifice et absque impedimento, morandi causa, ad quecunque loca maluerit, libere se valeat transferre, Et quicunque Jobagionum, de quibuscunque possessionibus Nobilium et possessionatorum hominum, ad Ciuitates, opida et villas Saxonum Sedium premissarum se morandi causa transtulerint, ipsi Saxones huiusmodi Jobagiones, ad quascunque literas Regales, Wajjuodales, aut aliorum quorumcumque, prout ex ipsorum Saxonum priuilegijs certitudinaliter sumus informati, ad ipsorum pristina habitacula

remittere et remitti minime dinoscantur fore asstricti seu obligati, quosquidem Saxones, in omnibus eorum Juribus consuetudinibus antiquis et libertatibus volumus semper conseruare, vestras propterea Amicicias attente requirimus, eisdem auctoritate gubernationis nostre seriose committendo mandamus, quatenus, a modo deinceps, nostris aut aliorum quorumcumque literis harum in contrarium datis vel dandis non obstantibus quibuscumque, prefatos Saxones, ad id ut ipsi quoscunque Jobagiones, qui de quibuscunque possessionibus in ipsorum medium se morandi causa transtulerint seu transtulissent, aut in futurum transferrent, viceversa eorum e medio, extradare et ad pristina eorum habitacula remittere debeant, nullo modo compellere et astringere presumatis. Quin imo Jobagiones, quos aliqui vestrum vi et potencialiter e medio ipsorum abstulerunt, eisdem Saxonibus absque contradictione reddere et restituere debeatis, Si quis autem harum in contrarium facere attemptauerit, extunc presentium vigore predictis Saxonibus plenam et omnimodam prebemus facultatem et potestatis nostre auctoritatem, ut ipsi cum tota ipsorum potentia, ipsis harum in contrarium facientibus, potentialiter resistere, et se in eorum Juribus conseruare, Juraque et libertates suas defensare, manuque tenere debeant et valeant, omnibus modis, Aliud in premissis facere minime ausuri, presentes denique perlectas reddi iubemus presentanti. Datum in Meggyis quarta die festi omnium sanctorum Anno Domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo septimo.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CVII.

A pozsonyi káptalan bizonysgot tesz arról, hogy elötte Teufenpacher Rudolf és Fronalwer Gellért, Albert osztrák herczeg háziemberei, annak írásbeli meghatalmazásával megjelenően, élő szóval nyilóántották, miszerént az említett herczeg Pál fraknoi grófi hajadon leányainak, Margitnak és Waldburgának, kiktől Fraknó, Lanzsér és Kobold várait Sopron vármegyében minden tartozandóságokkal a bizonysgtevő pozsonyi káptalan előtt előbb tett bevallások szerént örökösen megszerzette volt, jószivódságból férjhez-menetelök esetére összeesketésök után két hónap alatt külön külön 2,000 arany forintot fizetend, vagy pedig, ha ezt nem tenné, a mondott jószágokból egy-egy részre annyinak kihatására kötelezi magát, mellynek évi jövedelme 200 arany forintot tesz. Kelt november 7-dikén 1447.

Omnibus Cristifidelibus, tam presentibus, quam futuris, presencium noticiam habituris Capitulum ecclesie Poseniensis, Salutem in salutis largitore. Ad vniuersorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus peruenire. Quod nobiles viri videlicet Rudolfus tewfenpacber, et Gerhardus fronalwer, familiares Illustris principis et domini, domini Alberti dei gracia Austrie Stirie Carniole (igy!) et Carinole ducis necnon Comitibus Tijrulis, cum eiusdem domini ducis, domini scilicet ipsorum literis patentibus, in pergameno conscriptis, et confectis maiorique suo pendenti Sigillo roboratis, nobisque in specie ostensis et per nos euidenty studio perlectis plenariam eiusdem domini ducis potestatem ac facultatem de ijnfrascriptis benignis, pijs et voluntarijs promissionibus, dictis suis familiaribus dadas et concessas, in se complectentes continentes et gestantes, vigore quarum ijdem coram nobis personaliter constituti uiue vocis organo sponte et libere confessi sunt per huncmodum,

Quod quamquam prelibatus dominus Albertus dux, vigore aliarum literarum nostrarum fassionalium et priuilegialium, Castra forthenstajjn alias frathno. et lennsee alias lenser, necnon Kwbelsdorff alias Kabold vocata, omnino intra ambitum limitesque et metas regni hungarie in Comitatu scilicet Sopproniensi habita. situata. et existencia, simulcum cunctis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, opidis videlicet et villis predijs ac tenuis possessionibusque, et possessionum portionibus Item vadis, tributis, taxis, Censibus redditibus, solucionibusque et exactionibus quibusuis, et generaliter quarumlibet vtilitatum integritatibus, quibuscumque nominibus vocitatis, ad dicta Castra, consequenterque opida villas predia et possessiones, necnon possessionum portiones, de jure vndique pertinentibus et spectantibus, pertinereque et spectare debentibus, Ab Egregijs, et nobilibus puellis, Margaretha videlicet et Walpurga filiabus quondam Magnifici pauli olim Comititis de dicta forthenstajjn alias de frathno, felicis recordij, omni cum eo jure, quo eedem puelle ipsarumque predecessores heredes, tenuissent possedissent et habuissent, ex pura et simplici ac benigna et voluntaria, necnon plenaria ad earundem nutum et beneplacitum ab ipso domino duce satisfactione prehabita, cessione et resignacione donacioneque et collacione jure perpetuo et jrreuocabilij, in filios filiorum heredumque per heredes, sibi et suis heredibus ac posteritatibus, data donata collata, et concessa habuerint tenuerint et possederint, tamen idem dominus dux ex innata sibi benignitate, pretitulatas puellas Egregias scilicet virgines, racione, intuituque et pretextu earundem, huiusmodi cessionis resignacionis, donacionis dacionis et concessionis per easdem, eidem domino duci factarum, volentes generoso prosequi fauore, eisdem videlicet nobilibus puellis, ex sua speciali gracia et clemencia, ut eedem earundemque posteritates perhenni subleuaminis gracia suffulte, felici tribudio queant congaudere, ijdem dominus dux promisisset, et in verbo veritatis literis suis mediantibus spondisset pollicitusque fuisset et esset, Quomodo post earundem scilicet nobilium puellarum prenominatarum matrimonialem copulationem ante duos menses aut ambabus insimul quatuor milia florenorum auri puri aut vnicuique earundem

singillatim, duo milia florenorum auri, dare et assignare, darique et cum effectu assignari facere dignaretur et vellet, Si autem id facere et adimplere dedignaretur, nollet contempneret, recusaret aut quouismodo non curaret. extunc elapsis dictis duobus mensibus a tempore scilicet copulacionis earum singillatim, vnicique earundem de pretactis Castrorum et pertinentiarum bonis, uel alijs possessionum vtilitatibus redditibus uel prouentibus in tantum tribuere et donare dignaretur et deberet, quod quolibet earundem singulis Annis singillatim ducentos florenos auri, pro earum sustentacionibus habere et percipere possit et valeret, Que omnia et singula dicti nobiles Rudolphus et Gerhardus, nomine et in persona prelibati domini ducis potestate et auctoritate quibus supra, Rata grata et firma habere spondentes, eundem dominum ducem, iuxta vigorem literarum suarum promissionalium super premissis emanatarum. effectualiter adimplere velle promiserunt, et ipsum dominum ducem per omnia sic et taliter locutum et spondendum fuisse et esse astrinxerunt. De quibus omnibus et singulis dicte nobiles puelle per omnia bene contente, sese ad beneplacitum dicti domini ducis cum graciaram actione contentas et satisfactas fuisse et esse affirmantes confesse sunt coram nobis, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes nostras literas priuilegiales, pendentis auttentici Sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas, Datum feria tertia inter Octauas festiuitatis Omnium sanctorum Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Septimo.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CVIII.

Hunyadi János kormányzó Karácsonfalvai Pank Pál magtalan halálával a koronára szállott Karácsonfalva, Bocskó és Lonka helységeket Máramaros vármegyében, több táborozásokban, valamint a török elleni harczokban kitüntetett hűségökért és vitézségökért Ilholtzi Mihálynak és Bogdánnak adományozza, minden azokhoz tartozó haszonvételekkel és a netalán azokban lappangó minden királyi joggal együtt. Kelt Budán, június 3-dikán 1448.

Nos Johannes de Hunijad, Regni Hungarie Gubernator Memorie commendamus tenore presentium significantes quibus incumbit vniuersis Quod nos consideratis et in memoriam nostri reuocatis multimodis fidelitatibus et fidelium seruitiorum gratuitis meritis atque sinceris complacentijs Egregij Michaelis filij condam Thathwl de Ilholtz et Bogdan de eadem, quibus ipsi Sacre Regni Hungarie Corone, et ex post nobis in plerisque locis, et temporibus opportunis Signanter vero diuersorum exercituum, tam Regalium quam nostrorum sicuti contra seuos Turcos nominis buius Regni Hungarie emulos motorum expeditionibus supremacum fidelitate, non sine sui sanguinis effusione ac rerum familiarium suorum amissione studuerint complacere Intuitu quorum volentes ipsis nostram exhibere beniuolentiam fauorosam Quasdam possessiones Karasbonfalwa Bothko et Lompka vocatas in Comitatu Maromorosiensi habitas, que condam Stephani Pank dicti de eadem Karashonfalwa prefuissent, sed per defectum seminis eiusdem, ad Sacram Coronam deuolute fore perbibentur, Item totum et omne Jus Regium si quod in eisdem Regia haberet Serenitæs aut ipsius quibuscunque modis et rationibus concerneret maiestatem Simulcum cunctis earundem et ipsius vtilitatibus et pertinentijs Terris scilicet Arabilibus cultis et incultis, pratis Siluis et signanter Silua Fe-

kethewerdew vocata Item Alpibus, Nemoribus, Montibus, Vallibus, Vineis, Vinearumque promontorijs, Aquis fluuijs Molendinis, atque molendinorum locis, generaliterque quarumlibet vtilitatum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem de Jure spectantibus et pertinere debentibus sub ipsarum et eiusdem veris metis et antiquis, sub quibus hactenus tente sunt et possesse Auctoritate nostre Gubernationis necnon consensu et voluntate vniuersorum — — — — — ut profertur stantibus et se habentibus dedimus donauimus et contulimus ymo damus donamus et conferimus Jure perpetuo et irreuocabiliter possidendum tenendum pariter et habendum Saluo Jure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum Bude feria secunda proxima post festum beate petronelle virginis, et martiris Anno domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo.

Mátyás királynak egy 1458-ban kelt megerősítő eredeti leveléből.

CIX.

Miklós pápa a római pápák által minden évben valamelly kitűnő erényű és érdemű fejedelemnek ajándékozatni szokott arany rózsával ezen évre, az apostoli szék és a római szentegyház irányában szerzett kitűnő érdemei tekintetéből, Fridrik római királyt tiszteli meg, s ez ajándékot követe az ipponai püspök által kézbesítetté. Kelt Rómában, június 10-kén 1448.

Carissimo in Christo filio Frederico Romanorum Regi Illustri. Nicolaus episcopus seruus seruorum dei Carissimo in Christo filio Frederico Regi Romanorum Illustri Salutem et apostolicam benedictionem. Consueuerunt Romani Pontifices singulis annis rosam auream aut alicui ex astantibus si forte digni adsint, aut absenti Principi dare cuius uirtutes precipue elucerent et me-

rita erga Romanam ecclesiam, et ipsos Pontifices extarent. Itaque cum animo quereremus dignum precipue hoc munere, Principem, occurrit nobis tua Serenitas, que et est in precelsa omnium dignitate constituta, et cuius deuotionem singularem erga nos, et merita erga sedem apostolicam, ac Romanam ecclesiam insignia iudicamus, Decreueramus autem iam dudum hanc rosam auream tibi tamquam vni electo ex multis destinare, Sed cum non occurrerit nuntius qui nobis idoneus uideretur, nunc per venerabilem fratrem nostrum Episcopum Ypponensem oratorem ad nos tuum, quem ad hoc reputamus aptissimum destinamus tibi eam rosam in signum, ac testimonium nostre erga te affectionis et caritatis, ac, ut, uideas quamuis sis absens ab oculis, tamen amore presentem te esse in animo nostro, Speramus quidem in tua excellentia, quod sicut aurum est omnibus metallis perfectius, et rosa inter reliquos flores maxime redolet, ita hoc donum uirtutem tuam et fidem erga nos et prefatam sedem perfectiorem in diem reddet, et tua bona opera redolebunt coram deo et hominibus in odorem suauitatis, Accipe igitur grato animo hoc munus quod licet re paruum sit significatione tamen et existimatione Pontificum beniuolentie debet maximum iudicari. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnationis dominice Millesimoquadringsimoquadragesimo octauo Quarto Id. Junij Pontificatus nostri Anno Secundo

A. de Tuscanis.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CX.

Hunyadi János kormányzó, Pozsony városát s űrgetve kéri, hogy bizonyos ágyuk lehozására, mellyeknek sietve leendő kiigazítása végett más levelében Rozgonyi Sebestyén pozsonyi főispánnak irt, és a mellyekért rövid időn emberét küldeni fogja, hat szekeret igazíttasson meg. Kelt Budán, június 19-kén 1448.

Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Prudentes et circumspecti viri, Amici nobis plurimum honorandi. Rogamus vos instanter, quatenus illos sex currus ad deferendos pixides citissime reformari facere velitis, pro quibus et alijs vos rogamus. Scripsimus una mediantibus alijs literis nostris Egregio Sebastiano de Rozgony Comiti Poseniensi, ut et ipse cum reformatione pixidum plurimum festinet et ecce in breui hominem nostrum pro apportatione eorundem curruum et pixidum illuc transmittimus. Scientes quod nos propterea in similibus aut maioribus rebus amicitiam et benevolentiam ostendemus. Secus non facturi nostri intuitu. Datum Bude feria quarta proxima post festum beatorum Viti et Modesti Martirum. Anno domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo.

Kivárlól: Prudentibus et circumspectis viris Judici Juratisque Ciuibus Ciuitatis Poseniensis Amicis plurimum nobis honorandis.

Pozsony városa levéltárából.

CXI.

János bíbornok és a szent-széknek németországi követe előre bocsátván, miszerént neki Hunyadi János Magyarország kormányzója s az ország rendei részéről bizonyos kérelem nyújtott át, mellyben panaszkodnak, hogy a sz. Ferencz rendű minoriták Esztergomban, Debreczenben és Szatmár-Németiben lévő házaikban feslett életet folytatnak, az isteni tiszteletet sem régzik rendesen el, és ezen gazdagan megadómányozott egyházakban már a szent edényeket is elvesztegették,— Dénes esztergomi érseknek meghagyja, hogy, ezen ügyben vizsgálatot tévén, ha a panaszt igaznak találja, az említett szerzet minden házaiból, hol azt czélszerűnek találja, a fegyelemre visszatérni nem akaró szerzeteseket verje ki, és helyökbe szigorú rendtartású ferenczeseket helyezzen. Kelt Budán, június 25-dikén 1448.

Joannes Miseratione Diuina S. Angeli S. S. Romane Ecclesie Diaconus Cardinalis, Apostolice Sedis in Germania et nonnullis alijs partibus de Latere Legatus, specialiter deputatus, Reuerendissimo in Christo patri, et domino Dionysio eadem Miseratione titulo Sancti Cijriaci in Thermis, Sacre Romane Ecclesie Presbijtero Cardinali Strigoniensi, vulgariter nuncupato Salutem in Domino. Romanus Pontifex, qui vniuersi gregis dominici Regimen a Christo suscepit, Legatos suos de latere Sacre Apostolice Sedis Ecclesie Dei Cardinales, ad diuersas mundi partes transmittit, ut mediante eorum prouidencia circumspecta, clericorum tam secularium quam Regularium, principaliter, qui allijs Christicolis vite, et sanctimonie norma, et speculum morum, et honestatis esse debent, errata corrigant, et emendent in melius, et deformata reforment. Exhibita sicquidem nobis, nuper pro parte dilectorum nobis in Christo Joannis de Hunyad Inclijti Regni Hungarie Gubernatoris, ac Prelatorum, Baronum,

ceterorumque Procerum et Regnicolarum dicti Regni, petitio continebat, Quod licet beate Marie Virginis in Ciuitate Strigoniensi, Sancte Elizabeth uidue, in Debreczen ac Zatzmarnemjti Jaurinensis, et Varadiensis Diecesum ordinis Minorum sancti Francisci site domus et Conuentus, pro Conuentibus et Conuentualibus habitationibus Fratrum dicti ordinis, adhibitis omnibus opportunis Officinis, ac multis variisque et pretiosis ornamentis et paramentis ecclesiasticis, ac sacris vasis aureis, e argenteis, lapidibus, et alijs gemmis pretiosis, copiose decoratis, pro diuinis inibi celebrandis officijs sufficienter, et copiose per diuos dicti Regni Reges fundati, et dotati fuerint. Tamēn, propter dissolutam et inordinatam vitam fratrum dicti ordinis, in ipsis domibus, et conuentibus, pro tempore sine obseruancia et Regulari vite disciplina degentium, cultus diuinus in eis imminutus extitit, ipseque domus, et Conuentus, in suis structuris, et edificijs ruinam minantur, ac omnia, res, et bona huiusmodi, ad cultum diuinum ut premittitur deputata, fere distracta, alienata, et per ipsos fratres vendita, et ad alienas manus deducta reperiuntur, in maximum ipsarum domorum ac Conuentuum preiudicium, damnum, atque grauamen, perniciosumque exemplum plurimorum, quodque propterea Christi fidelium Eleemosinarum largitio, erga fratres ipsos in dies tepescit, et se ab ipsis retrahentes, modicam, aut nullam ad eos habent deuotionem. Quare pro parte Joannis Gubernatoris, Prelatorum, Baronum, Procerum et Regnicolarum predictarum asserentium, nisi ipsis domibus et Conuentibus, de celeri succurratur remedio, domos et Conuentus prefatos, in eorum bonis, et pretiosis Clenodijs, omnino annihilari, ac anime Regum Magnatum, et huiusmodi Regni Baronum, quorum sepulture in eorum ecclesijs habentur, diuinis frustrari orationum suffragijs, ac cupientium domos, et Conuentus predictos, in eorum structuris, et edificijs restaurari, et reparari, et in feruore charitatis augeri, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune prouidere dignaremur, Nos igitur, qui Religionem, et cultum diuinum, vbique locorum, nostris potissime temporibus, vigere et adaugeri, intensis desideramus affectibus, prefatorumque Joannis Gubernatoris, Prelatorum, Baronum, Proce-

rum et Regnicolarum propositum, condignis in domino laudibus commendantes, et ut illud optatum sortiatur effectum, quantum cum deo possumus, prouidere volentes de expositis prefatis, certam noticiam non habentes, huiusmodi quoque supplicationibus inclinati, circumspectioni vestre auctoritatem apostolicam, nobis specialiter in hac parte commissam adiungentes, eadem auctoritate vos exhortando, cum huiusmodi domus et Conuentus, pluribus alijs arduis, ad presens predicti Regni negotijs impediti, personaliter visitare, et de premissis informari non valemus, quatenus de premissis, et eorum circumstantijs vniuersis, auctoritate vos diligenter informetis, et si per informationem huiusmodi, ea fore vera inueneritis, super quo vestram conscientiam oneramus, huiusmodi, necnon quas-cumque dicti ordinis domos alias, et Conuentus in toto Regno Hungarie consistentes, de quibus vobis videtur reformando, ac errata corrigendo, et in melius emendando, fratribus actu in eisdem habitantibus, si ad Regulam iuxta ipsius ordinis, et Instituti obseruantiam reduci, et ab huiusmodi erroribus respiscere noluerint, a domibus, et Conuentibus predictis, penitus expulsis, et exclusis, similes, vel eiusdem ordinis fratres, de Obseruancia comuniter nuncupatos, in huiusmodi domibus, et conuentibus, quasi nouellas oliuas, que fructus charitatis et honestatis populo dei afferant, et eos regant, et gubernent, instituere, et deputare, Auctoritate predicta curetis, inducentes eos, per vos, vel alium seu alios, in corporalem possessionem domorum, et conuentuum predictorum, Juriumque et pertinentiarum omnium eorundem, et defendentes inductos, districte precipiendo mandantes eis, ut inibi deo sub regula Sancti Francisci, et regulari obseruantia perpetuum exhibeant famulatum, facientes alias in premissis, prout secundum deum, et domorum, ac Conuentuum predictorum reformacione vobis visum fuerit expedire, et nihilominus, si expulsionem, Institutionem et deputationem predictas per vos vigore presentium contigerit fieri, ut fratres in domibus predictis, et Conuentibus per vos instituti, et deputati, eo quietius altissimo deservire, ac Horis vacare diuinis possint, et valeant, omnibus et singulis expulsis predictis necnon quibuscunque alijs dicti ordinis fratribus,

cuiuscunque gradus, Status, Ordinis vel conditionis fuerint, in virtute sancte obedientie, districte precipiendo, et inhibendo mandetis, ne ipsi per se, vel alium, siue alios directe, vel indirecte, quouis quesito colore, fratres per vos institutos predictos, qui nunc sunt, vel pro tempore erunt, quamdiu laudabiliter sub dicta obseruantia viuent, vexare, molestare, perturbare, seu vexari, molestari, perturbari facere, quominus in domibus, Conuentibus predictis libere, et quiete stare, et illos regeŕe, et gubernare possint, et valeant, ullo modo presummant, facientes rursus, que in premissis vobis necessaria videbantur, vel opportuna, non obstantibus felicis recordacionis Domini Bonifacij Pontificis VIII, ilia presertim que prohibentur ne Fratres cuiusuis ordinis mendicantium, in quauis Ciuitate, Terra, seu Willa, aut quocumque Castro, seu alio loco, domum de nouo construere, aut construi facere, ac constructam recipere presummant, absque Apostolice sedis licencia speciali, faciente plenam et expressam, et de verbo ad verbum, de prohibitione huiusmodi mentionem, et alijs Apostolicis constitutionibus, necnon prefati Ordinis Juramento, Confirmatione apostolica, vel quacumque firmitate alia roboratis statutis, et constitutionibus, ceterisque contrarijs quibuscunque, In quorum omnium, et singulorum fidem, et Testimonium premissorum, presentes literas, per Secretarium nostrum infrascriptum subscriptas exinde fieri, nostrique Sigilli pressimus et fecimus appensione communiri. Datum Bude Wesprimiensis Diocesis, sub Anno a Natiuitate Domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo Octauo Indictione XI-a die vero vigesima quinta Mensis Junij Pontificatus SS. domini nostri Nicolai diuina providentia Pape V-i Anno II-o.

Kosa Jenő irományaiból.

XCII.

Szent-Miklósi Pongrácz maga s Gúthi Ország Mihály és örökösök nevében kötelezi magát, hogy azon ítélet következtében, mellyet közöttök és Fridrik római király között a pápai bíbornokkövet és Ulrik Cillei gróf Pozsonyban a minap hozott, és mellynél fogva ő minden, Fridrik királytól nyert régibb leveleit visszaadni tartozik, — azon két levelet is, melly épen most kezénél nincs, és a mellyek közöl az első Cillei Ulrik és Schaunberg János grófok régibb ítéletét tartalmazza, a másik pedig Fridrik királytól adva arról szól, hogy, ha ő Hunyadi Jánossal együtt a Fridrik birtokába útni kénytelenítették, ez az ő közte és Fridrik közt kötött szerződésnek ne ártson, mihelyt kezéhez kerül, azonnal visszaadja; mit ha nem tehetne, azokat minden érvényességöktől megfosztottaknak nyilvánítsa. Kelt Köpcsényben, august. 26-kán 1448.

ICH Pangrecz Von sannd Nicola Gesessen aufm Branntz, Beckenn für mich vnd den Edeln Micheln Orzag von Guth vnd vnser erben Wissentleich mit dem brief Als zwischen dem Allerdurchleuchtigisten fürsten vnd herren hern Fridreichen Romischen kunig zu allenczeiten merer des Reichs Herczogen zu Österreich etc. vnd vns bayden Durch den Hochwirdigen uater: — — Den pebsteichen legaten Cardinal Sanctiangeli genant vnd den Hochgeborn Fürsten vnd Herren Graf Vltreichen von Cili ze Ortensburg vnd im Seger. Banen in windischenn Lann den zum nachsten zu prespurg ain ganncze gericht gemacht vnd darjnn begriffen ist Das Ich panngrecz egenanten, dem vrogenanten Allerdurchleuchtigisten fürsten Dem Romischen Kunig all brief widergeben sol Die Ich von seinen kunigleichen genaden vormals hab nach lautt der tayding zedelln Darumb ausgangen, vnd aber, den Spruchbrief von dem benanten von Cili vnd dem wolgeporn herren Graf Johannsen von Schaunberg

vor Zeiten ausgangen vnd ainen andern brief mir von dem egenanten Allerdurchlechtigisten fursten Dem Romischen Kunig gegeben Der jnnhelt ob ich mit dem Hwnyad — — — — ch in seiner genaden lanndt vnd wider sein genad ziehen wurd Das mir dann solichs an der aynung Soczu derselben zeit zwischen vnser gemacht ward nit schaden solt nicht bey hannden hab Also gelob ich dem obgenanten meinen Allerdurchlechtigisten herren dem Romischen kunig bey meinen ern vnd treun wissentlich mit dem brief wenn mir die bemelten zwen brief vngeuerlich widerumb zehanden chommen, Das Ich die seinen kunigleichen genaden geben vnd anutburten wil anuerziehen vngeuerlich vnd ob die hinfur jndert furbracht wurden da sullen Sy dem vorgenanten Allerdurchlechtigisten fursten Dem Romischen kunig kain schaden vnd mir noch nyemand andern kainerley frummen bringen Sunder gancz tod ab vnd kraftlos sein vngeuerlich Mit vrchund des briefs Besigelt mit meins obgenanten Pangreczen anhangunden Innsigel Das ich fur mich selbs vnd den egenanten hern Micheln Orzag an den brief gehanngen hab Alles das war vnd stet zu halten Das an dem brief geschriben stet Vnd des sind gezeugen durch meiner fleissigen gepet willen die Edeln mein diener Matheus Scola gesessen auf Scharfenstain vnd Michel hofer vom Neunhaus mit Irn anhangunden Insigeln in vnd irn erben an schaden. Geben zu Kotzsee an Montag nach sannd Bartolmes tag nach Cristi gepurd uierzehenhundert vnd darnach in dem acht nd virczigisten Jaren.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CXIII.

A pannonhegyi sz. Márton monostorának conventje bizonyosságot tesz arról, hogy az ország főpapjainak, zászlósainak, nemeseinek és előkelőinek mindnyájoknak Szegedről december 15-dikén 1448. kelt, és a győri káptalan részére Barczar Kelemen özvegye ellen, Győr megyében fekvő Sebes nevű falu bizonyos része iránt szóló visszafoglaló parancsa következtében a győri káptalant ezen részjösség birtokába a mondott hónap 18-dikán vissza akarta igtatni: de Mérgesi Pethő és a mondott Barczar Kelemen özvegye, és Cseh László a győri püspök háziembere nem csak ellentmondottak, hanem az országos rendek és a convent emberét, valamint a székes prépostot és István mosoni, és László komáromi főesperesteket, és győri kanonokokat, kik az említett káptalan nevében jelen voltak, illetlen és mocskos szavakkal illették; e felett Mérgesi Pethő a káptalannak eleséget hozó jobbágyait halállal, agyonveréssel és tagjaik összetörésével fenyegette. Kelt december 23-dikán 1448.

Dominis Prelatis, Baronibus, Nobilibus et Proceribus Regni Hungarie vniuersis, Dominis et Amicis eorum vniuersis, Conuentus Monasterij Sancti Martini Sacri Montis Pannonie, orationes in domino debitas, ac deuotas. Litteras vestras Recaptatorias pariter et Statutorias veneratione recepimus hunc tenorem continentes, Prelati Barones, Nobiles et Proceres Regni Hungarie vniuersi Conuentui Ecclesie Sancti Martini Sacri Montis Pannonie, Salutem cum fauore. Dicitur nobis in persona Honorabilis Capituli Ecclesie Jaurinensis, Quomodo quedam Portio ipsius possessionaria in possessione Sebes vocata in Comitatu Jaurinensi existens habita, que nunc iuxta manns Relicte Clementis Barczar dicti de eadem Sebes minus iuste, et indebite haberetur, ipsum Capitulum omnis Juris titulo concernens legitima Recaptiuatione, et super ipsius Statui factione

plurimum indigeret. Super quo vobis serie presentium firmiter committimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro Testimonio fidedignum, quo presente Gregorius, vel Stephanus, sin Georgius Koronczo seu Josa de Gal siue Lucas tum Benedictus de Madod, an Michael Litteratus de Sykaban alijs absentibus homo noster de Curia — — — per nos ad id deputatus ad facies dicte Portionis Possessionarie in dicta Possessione Sebes vocata habite, vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime conuocatis, et presentibus accedendo recaptiuert eandem nomine Juris dicti Capituli Statuatque eandem eidem premissis Juris titulo perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet ipsos contra antefatum Capitulum nostram in presentiam ad Terminum competentem, rationem contradictionis eorum reddituros, Et post hoc huiusmodi Recaptiuationis Statutionis et Euocationis Seriem, cum contradictorum si qui fuerint, ac vicinorum et commetaneorum qui premissis Statutioni et Recaptiuationi intererunt nominibus Terminoque assignato nobis suo modo rescribatis. Datum Sexardini (helyesben : Segedini) feria secunda proxima post festum Conceptionis beate Marie virginis Anno domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo. Unde Nos vestris commissionibus in omnibus obedire cupientes, ut tenemur una cum prefato Josa de Gal homine vestro per vos de Curia Regia ad id deputato, et transmissis nostrum hominem videlicet dominum Fratrem Valentinum Custodem dicti Monasterij nostri ad infrascriptas Recaptiuationes et Statutiones faciendas duximus transmittendos, Qui tandem ad nos inde reuersi nobis concorditer retulerunt, Quomodo prefatus homo vester presente dicto nostro Testimonio feria quinta proxima ante festum beati Thome Apostoli proxime preteritum ad faciem dicte Possessionis Portionis Possessionarie in dicta Possessione Sebes vocata habite vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis et signanter Johanne filio Georgij Petro et Gregorio de Karenth inibi legitime conuocatis et presentibus accessissent, Et cum prefatam Portionem Possessionariam nomine Juris dicti Capituli Recaptiuere et eandem eidem premissis Juris dicto Titulo ipsi incumbenti perpetuo possidendam statuere voluissent ex-

tunc Pethew filius Petri filij Nicolai de Merges , et Domina Relicta prefati quondam Clementis Barczar necnon Ladislaus dictus Theh , familiaris Reuerendi Patris Domini Augustini Episcopi Jaurinensis nomine et in persona eiusdem huiusmodi Recaptiuationi et Statutioni contradixissent. Ideo idem homo vester — — eadem die predictos Pethew filium Petri Dominam Relictam Clementis Barczar — — Augustinum Episcopum Jaurinensem ad dies festi Epiphaniarum domini proxime venturarum contra predictum Capitulum Ecclesie Jaurinensis vestram in presentiam euocasset. Retulerunt insuper predicti vester et noster homines , quod ipsa die Recaptiuationis et Statutionis ipsos scilicet vestrum et nostrum homines , Dominos quoque Prepositum Cathedralem Stephanum Mosoniensem et Ladislaum Comaromiensem — — Canonicos dicte Ecclesie Jaurinensis, qui premissa Statutioni et Recaptiuationi nomine eiusdem Capituli interfuissent , multis et inaudibilibus verbis illicitis , et turpibus dehonestassent manu armata et compluribus circumualati illuc aduenientes. Insuper idem Pethew filius Petri Jobagiones eiusdem Capituli , qui dictis dominis de Capitulo Jauriensi victualia ad ipsam possessionem Sebes apportassent , familiares quoque eorundem Dominorum cum ipsis ibidem existentes morte et interemptione ac membrorum mutilationibus minatus fuisset. Datum Sexto die diei Executionis premissa , Anno domini supradicto.

A szepesi káptalan levéltárából Czech János úr által.

CXIV.

Magyarország főpapjai, zászlósbai, nemesei s előkelői mindnyájan Kassa városát felhatalmazzák, hogy Semsei Frank Sacza nevű (Abauj megyei) helységben fekvő kastélyát szétrothassa, nehogy az gonosz kezekbe jutva, mint erősség, azon vidéknek veszedelmére szolgálhasson. Kelt Budán, april 1-jén 1449.

Prelati Barones Nobiles necnon Proceres Regni Hungarie vniuersi Circumspectis viris Judici et Juratis Ciuibus Ciuitatis Cassouiensis Salutem et honorem. Tam ex vestra intimatione quam etiam conprovincialium Nobilium relatione nobis factis percipimus. Quomodo domus Egregij Frank de Zemcze prope vos in possessione Schatza habita timeretur ne in manus et potestatem nociuorum hominum deueniret et exinde de facili fortalicio extracto in depopulationem et vastationem cedere possit partium sibi circumpositarum. Nos igitur buiusmodi nociuo casui viam recludere cupientes prouidentiam vestram requirimus quatenus si et in quantum de huiusmodi casu timor verisimiliter inest aut prouenire potest extunc per certas fidedignas personas ex conciuibus vestris prefatum Frank de Zempcze super eo ut ipse eandem domum suam dirui et demoliri faciat vigore presencium ammoneri faciatis, quem et nos taliter presentibus ammonemus, qui si post huiusmodi ammonitionem infra octo dies ipsis monitionibus non paruierit, extunc liberam in eo presencium serie facultatem vobis damus ut prescriptam domum adeo demoliri faciatis, ut inimicis ibidem descensus et hospitium haberi nequeat quouismodo, publice utilitate in eo consulendo. Datum Bude feria tertia proxima post Dominicam Judica Anno domini Millesimo quadingentesimo quadragesimo nono.

Kassa városa levéltárából.

CXV.

György rácz fejedelem bizonyoságot tesz arról, hogy ő a magyar országos rendek megbizásából Garai László nádorral és Ujlaki Miklós erdélyi vajdával egy, a törökkel kötendő, fegyverszünetre nézve némelly pontokat megállapítóan, annak ezek szerinti eszközését a török szultánnál magára vállalta. Kelt Szendrőn, május 21-kén 1449.

Nos Georgius dei gracia Regni Rascie despotus et Albanie dominus memorie commendamus per presentes, quod per Magnificos dominos Ladislaum de Gara Regni hungarie palatinum, et Nicolaum de Wylak Wayuodam Transsiluanum pro parte Treugarum cum domino siue Imperatore turcorum incundarum virtute literarum, dominorum Prelatorum Baronum et Regnicolarum vniuersorum, pleni mandati, nobis allatarum, multis tractatibus hincindo inter nos et ipsos dominos ventilatis, vltimate (per presentes) taliter nobis est persuasum, vt treugas ipsas, sub articulis condicionibus et conclusionibus infrascriptis firmaremus, primo vt exquo partes Transalpine per turcos sunt desolate vt infra tempus Treugarum, ipse partes Transalpine, tantummodo medietatem census soliti Imperatori turcorum soluere teneantur, Item vt ex Regno Rascie similiter vsque tempus treugarum, eciam tantummodo medietas census soliti soluat, ac medietas armigerorum solitorum, vsque tempus idem, ex eodem Regno, ipsi Imperatori pro subsidio dari teneatur, Item vt Regnum Bozne censum solitum, integre ipsi Imperatori turcorum soluere teneatur, Item vt Idem Imperator totale debitum, quo, sibi, Rex Bozne obligatur, ipsi Regi relaxet, et eum proinde quitum committat, Si autem ipse Imperator, dictum debitum relaxare noluerit, extunc dispositio vltior, in facto ipsius debiti, ad ipsum Regem Bozne relinquatur, Item vt partibus Transalpinis, Regno Rascie, et Regno Bozne, ac eo-

rum principibus et eorum Incolis omnimoda pax et tranquillitas, sine omni impedimento, per turcos dimittatur, Et ut eorundem Regnorum principes et Incole vniuersi, semper in Regnum hungarie venire valeant, causa Curialitatis, et aliorum negociorum exequendorum, proindeque per turcos nequaquam impediuntur, Item vt mercatores turcorum cum eorum mercibus in Nandor-albam, in Kewij, in Haram, in Zewerinum, et in Karansebes tantummodo libere venire et in eisdem negociari valeant, Econtra autem nos Despotus, totidem loca, in tenuis turcorum eligere debeamus, In que et mercatores hungari cum mercibus eorum transire libere et negociari valeant, Item si contigerit vt aliqui predones aut Hwzarij hungari aliquam raptinam, aut aliquod nephas Turcis intulerint, aut e contra turci hungaris intulerint, vt pro tali excessu Treuge non infringantur, sed vt id, nos inter partes rectificare et reformare valeamus et teneamur, Nos enim in hac causa, Judicem deputauerunt, Item si fieri poterit, extunc et Imperator Grecorum sub ipsis treugis concludatur, Item si modo premissis ipse treuge firmari non poterunt, extunc modo eodem quo videlicet tempore Serenissimi domini Imperatoris Sigismundi treuge firmate fuerunt, firmentur, Ita videlicet vt partes Transalpine integrum censum solitum cum ouibus exoluant, Regnum autem Rascie similiter et censum et armigeros integre dare teneatur, Similiter et Bozna Censum integrum exoluere teneatur ipsi Imperatori turcorum prefato, Et alia omnia eodem modo concludantur, sicut tempore prefati domini Imperatoris Sigismundi conclusa fuerunt, dempto tantum modo isto, vt mercatores turcorum solummodo in loca superius specificata et non in alia venire valeant, Item vt ipse Treuge per septem annos integros tantummodo, et non per plures statuatur et firmentur, Datum in Zendrew feria quarta proxima ante festum Ascensionis domini Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quadragesimo nono.

Az anspachi levelek közöl a budai kincstári leváltárból.

CXVI.

Tamás István bosnyák király Korogyi János macsói bánnal Doborban országa nagyjaival egyetértőleg tartott tanácskozása s egyetértése következtében kötelezi magát, hogy Magyarország s annak szent koronája, valamint kormányzója Hunyadi János ellen semmi hűtlenséget, vagy ellenségeskedést nem követ el, a törököket Magyarországra nem vezeti, semmi szín alatt nem segíti, a Drinától az Ukrina vizéig nekik hajókat nem szolgáltat; és ha netalán országát a török sereg meglepven, ellent nem állhatna, és a réveket megvédeni nem bírná, arról a kormányzót, vagy Magyarország nagyait levele, vagy hírnöke által rögtön tudósítani fogja. Kelt Doborban, novemb. 11-kén 1449.

Nos Stephanus Thomas dei gracia Rex Bosne Notum facimus vniuersis presentes inspecturis quod cum nos hac die cum Magnifico domino Johanne de Korog Bano Machouiensi hic in Dobor pro certis tractatibus honorem profectum et commodum nostrum ac Regni nostri pretacti imo verius Regni Hungarie pacificum statum concernentibus et respicientibus insimul conuenissemus, tunc inter ceteras nostras dispositiones nos vncum prelibato domino Joanne Bano de consilio omnium nostrorum Nobilium et Baronum nobiscum existentium Id disposuimus, conclusimus et firmauimus ymo bona fide nostra Christianitate et humanitate mediante promittimus et assumimus per presentes, ut ab hac die inantea dicto Regno Hungarie et sacre eiusdem Regni Hungarie Corone, necnon Magnifico Domino Joanni de Hunyad, ipsius regni Hungarie Gubernatori nullam faciemus infidelitatem neque eisdem inimicitias inferemus nec inferri faciemus et neque Turcos contra et aduersus ipsum Regnum Hungarie introducemus nec ipsis in contrarium

eiusdem Regni Hungarie quocumque colore subsidium aliquod prebebimus, et neque eisdem Turcis in Tenutis nostris apud manus nostras existentibus a Drena usque fluuium Ukrina nuncupatum vadum seu nauigium prestabimus, et neque dicto regno Hungarie quacunque re seu occasione excogitata inimicitias seu malum aliquod inferemus, nec inferri faciemus, et si tanta potentia Turconica in dictum nostrum regnum Bozne aduenerit, quod eis viribus nostris proprijs resistere et ab eis ipsa vada preseruare non possemus, extunc id statim et quam primum nobis innotescerit pretacto Domino Gubernatori aut Baronibus dicti regni Hungarie per nostras litteras aut nuncium nostrum reintimare teneamur, ad que omnia facienda ultronea nos obligamus voluntate. Datum in Dobor predicta in festo beati Martini Episcopi et Confessoris Anno domini 1449.

Az eredetiből Szalay Ágoston gyűjteményében.

CXVII.

Herpai Márk és Dormánházi Mihály erdélyi vajdák az erdélyi nemesekkel széket ülén, Rajnáld szebeni bíró és Halász Mihály s Thesner Mihály bolkácsi lakosok panasza következtében, — miszerént a bolkácsi és zsitvei lakosokat, jöllehet ezek kiváltságaik szerént a hét szász szék birósága alá tartoznak, a Küküllő megyei alispánok és szolgabírák elé gyakorta idézik — megparancsolják, hogy mind azok, kiknek az említett lakosok ellen követelései vagynak, azokat az említett falvak birósága előtt keressék, s ha ennek ítéletével meg nem elégednének, ügyöket a hét szász szék törvényszékéhez fölbezzék. Kelt Tordán, január 24-kén 1450.

Nos Marcus de Herpa et Michael de Dormanhaza Wayuode Transyluanienses, Memorie commendamus tenore presentium

significantes quibus expedit vniuersis, Quod nobis vncum par-
 tium Transyluanorum Nobilibus in Octauis festi Epiphaniarum
 domini nobiscum in Iudicio existentibus Regnoldus Iudex Ci-
 biniensis necnon Michael Halhasz et alter Michael Thesner,
 Hospites de Bolkach in ipsorum ac omnium Hospitum, et Vil-
 lanorum necnon et totius Communitatis in prenarrata posses-
 sione Bolkach et Situe vocatis commorantium nominibus et in
 personis, nostram et eorum Nobilium venientes in presentiam,
 nobis et eisdem Regni nobilibus significari curarunt graui cum
 querela, quod licet ipsi populi et Villani in prenarratis posses-
 sionibus Bolkach et Situe residentes, et speciali prerogatiua,
 gratia Diuorum Regum ab eo tempore cuius — — — et ho-
 minum memoria contrarium non comprehenderet ab alijs Job-
 bagionibus ceterorum Nobilium exempti in omnibus Jurisdicti-
 onibus ac legibus et Consuetudinibus Saxonum Regalium, Se-
 ptem Sedium fuerint soluti et inclinati atque suppositi, tamc-
 nunc multociens Comites et Vice Comites, et Iudicium Comitatus
 de Kwkwllew ad instar Jobbagionum ceterorum Nobilium,
 Iudicio et Iudicati eorundem eos adstare compellerent, in
 contemptum prescripte eorum exemptionis, et Juris periclitati-
 onem manifestam. Vnde idem Regnoldus et vterque Michael
 nobis, et eisdem regni Nobilibus supplicarunt vt ipsos populos
 et Villanos in eorum pristinis libertatibus et exemptionibus con-
 seruaremus, Nos itaque vncum prenarratis Transyluan. Nobi-
 libus eorundem supplicationibus, vti Justis et Juri consonis in-
 clinati eisdem Populis et Villanis in preallegatis eorum liberta-
 tibus et exemptionibus liberam permanendi duximus habere
 facultatem, Sic videlicet, Quod quispiam hominum quicquam
 Actionis, ac Acquisitionis contra ipsos populos et Villanos ha-
 buerint, hi huiusmodi eorum accusationem et acquisitionem in
 Sede Iudiciaria ipsorum Villanorum ordine iuris obseruato pro-
 sequantur. Et si in ipsorum Iudicio contentari noluerint extunc
 ad interrogationem Sedrie Septem Iudicum causam eorum
 transferre debeant, super quibus a nobis litteras nostras peti-
 erunt. In cuius rei memoriam presentes litteras nostras priui-
 legiales duximus concedendas. Datum Thorde quartodecimo die

Octauarum festi Epiphaniarum Domini. Anno eiusdem Millesimo
 Quadringentesimo Quinquagesimo.

Gróf Bethleneknek Bolkács és Zsitve ellen folyó peréből.

CXVIII.

Magyarország főpapjai, zászlósaí és előkelői mindnyájan elbadják, hogy Zsigmond királynak Gábor deák, ismeretes és megegetéssel büntetett levélhamisító által készített megegyező levele köcetkezében Palócsi László országbiró előtt egyfelül Hedervári Lőrincz nádor és fia Imre, hajdan macsói bán, másfelül Szécsői Herczeg Ráfael bosznyapüspök és csakugyan Szécsői Herczeg Pál és Fülöp közt fojamatban volt per alatt a felek barátságosan megegyeztén, a mondott Herczegek Hód és Vásárhely helységek birtokálá jutottak, és azokban annak rendjén be is iktattattak Hunyadi János kormányzó tudta nélkül; bár ezen barátságos egyezést Hunyadi János is mint kormányzó megerősítette, mivel azonban est ő mint a diák nyelv ismeretében járatlan tette, de különben is ez fainak sérelmével érvényesen nem eshetett meg, a nevezett faluk pedig egyenesen a kormányzót és fiait illetik: azért ők a celök együttülő nemesekkel együtt a mondott irományokat megsemmisítén, Hód és Vásárhely helységeit Hunyadi Jánosnak és fainak oda ítélték. Mire nézve meghagyják a csanádi káptalannak, hogy ezeket a többször említett helységek birtokába iktassa. Kelt Budán, mart. 3-kán 1450.

Az iromány hátára van jegyezve, hogy az igtatás réghes ment april 16-kán 1450.

Prelati Barones et Proceres Regni Hungarie vniuersi, Honorabili Capitulo Ecclesie Chanadiensis, Salutem cum Honore. Noueritis quod Briccius de Pazon pro Magnifico Domino Jo-

hanne de Hunyad Dicti Regni Hungarie Gubernatore cum pro-
 suratorijs literis eiusdem. Juxta continenciam literarum no-
 ctrarum prorogatarum In octauis festi Epiphaniarum domini
 In figura nostri Judicij comparens. Contra Reuerendum in Chri-
 sto patrem Dominum Raphaelem Herczegh Electum Ecclesie
 Bosnensis, ac Egregios Paulum et Filphes similiter Herczegh
 dictos de Zekchew, duas literas vnam nostram gracious Euo-
 catoriam pariter et Insinuatoriam Capitulo Ecclesie Colocensis
 directam, et aliam eiusdem Capituli Ecclesie Colocensis relato-
 riam, asserens accionem et proposicionem ipsius domini Gu-
 bernatoris literis in eisdem contineri nobis presentauit decla-
 rando, Quod Idem dominus Johannes Gubernator In Vigilia
 Festi Visitacionis Marie Virginis gloriose proxime preteriti hic
 Bude, In nostri medio personaliter constitutus, exposuisset no-
 bis multum querulose, Quod cum condam Magnifico Henrico
 filio Wayuode de Thamassy decedente, racione et pretextu Ca-
 strorum possessionumque, et Jurium eiusdem possessionario-
 rum inter condam Magnificum dominum Laurencium de He-
 dredhwara, dicti Regni Hungarie Palatinum et Emericum filium
 eiusdem pridem Banum Machouiensem ab vna. necnon Reue-
 rendum in Christo patrem, dominum Raphaelem Electum Ec-
 clesie Boznensis, ac Egregios Paulum et Filphes filios Ladislai
 Herczegh de Zekchew, ex altera partibus litis et dissensionis
 materia mota, et in presencia Comitum Ladislai de Palocz Judi-
 ciscurie Regie ventilata exstitisset, partesque predictae contra
 sese earum literas et literalia Instrumenta exhibuissent, tunc
 inter alia, prefati domini Raphael Paulus et Filphes Herczegh
 quasdam literas Consensuales sub titulo et nomine condam do-
 mini Sigismundi Imperatoris et Regis, In eo, vt vbi dictum
 Henricum et Ladislaum fratrem eiusdem, heredibus deficere
 contingeret, Extunc Jura eorundem possessionaria in ipsos fi-
 lios Herczegh deuolui et condescendi deberent, loquentes ex-
 hibuissent, sicque prefati dominus Laurencius Palatinus et
 Emericus Banus filius eiusdem vigoribus earundem literarum
 Consensualium se in ipsa causa subcumbere pertimescentes
 causam eandem Iudicio submittere non ausi exstitissent, sed
 causa in eadem cum dictis filijs Herczegh concordassent, per

quamquidem concordiam certa Castra et Jura possessionaria dicti condam Henrici, eisdem Laurencio Palatino et Emerico Bano, certeque possessiones et Jura possessionaria dictis filijs Herczegh deuenissent, Et inter alia ydem dominus Laurencius Palatinus et Emericus Banus possessiones ipsius scilicet domini Gubernatoris Hod et Wasarhel appellatas, cum earum pertinencijs, sub nomine huiusmodi, quod eciam eedem ipsius condam Henrici possessiones extitissent, per formam huiusmodi concordie ipsis filijs Herczegh annuissent et concessissent, habitaque ipsa concordia eedem partes literas dicti Comitis Ladislai Adiudicatorias pro eorum parte extraxissent, Et quemadmodum ipse scilicet Gubernator tandem percepisset, prefati filij Herczegh easdem possessiones Hod et Wasarhel cum earum pertinencijs, ipso penitus inscio et ignorante sibiipsis statui fecissent, Cum tamen eedem possessiones Hod et Wasarhel cum earum pertinencijs, prefatorum Henrici et Ladislai filiorum Wayuode de Thamasy non fuissent, prescripta eciam litera sub nomine et titulo dicti condam Domini Sigismundi Regis loquens et emanata, per condam Gabrielem literatum emanatorem falsarum literarum, nuper pro huiusmodi falsarum literarum emanacione combustum et Incineratum, vt Idem Gabriel dum pro premissis excessibus suis captus fuisset, tam verbo, quam eciam scriptis superinde confectis, confessus extitisset false et sinistre emanata, et dictis filijs Herczegh data extitisset, Et quamuis ipse dominus Gubernator tempore reportationis seriei premissae Statucionis pro parte dictorum filiorum Herczegh vti percepisset facte hic in Curia Regia presens extiterit literasque Statutorias, sed et Adiudicatorias dicti Comitis Ladislai per ipsos filios Herczegh, exhibere postulauerit, ac in facto earundem possessioni Hod et Wasarhel obicem voluierit, tamen ijdem filij Herczegh, easdem literas tempore reportacionis premissae Statucionis nequaquam exhibere voluissent, sed se absentassent, In sui Juris preiudicium et derogamen valde magnum, formidassetque ipse ne successu temporum huiusmodi concordia inter partes predictas, super facto dictarum possessionum ipsius scilicet Gubernatoris Hod et Wasarhel vocatarum inter partes predictas facta, Statucioque exinde secuta succes-

sive in sui Juris periculum vergeretur (igy!), requisivisset Itaque nos ipse Dominus Gubernator debitacum Instancia vt sibi super premissis remedium adhiberemus opportunum. Nos vero sicuti neminem conregnicularum nostrorum sic nec ipsum Dominum Gubernatorem per concordiam aliorum quorumcunque et signanter per precessum superius enarratum falsarum literarum exhibicionem in se continentem ac Statutorias exinde secutas destitui volentes et priuari, eidem Domino Gubernatori Id vt ipse annotatos Dominum Raphaellem Paulum et Filpes (igy!) dictos Herczegh prescriptas literas Adiudicatorias ipsius Comitum Ladislai pretactam concordiam in se continentem, ac Statutorias exinde secutas, sed et dictas literas Consensuales sub nomine dicti condam Domini Sigismundi Regis loquentes in specie exhibituros In factoque dictarum possessionum Hod et Waszarhel (igy!) ac pertinenciarum earundem Judicium recepturos, contra se nostram in presenciam euocari facere valeret et posset, annuissemus et concessissemus graciose. Quocirca dicti Capituli Ecclesie Colocensis honorabilitatem literatorie requisivissemus diligenter, quatenus eorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo presente homo noster Infra declarandus de Curia Regia specialiter transmissus memoratos Dominum Raphaellem Paulum et Filpes dictos Herczegh prescriptas literas Adiudicatorias et Statutorias ac Consensuales in specie exhibituros. In factoque dictarum possessionum Hod et Waszarhel, et pertinenciarum ipsarum Judicium recepturos, contra annotatum Dominum Gubernatorem ad octauas festi beati Jacobi apostoli tunc venturi, nostram euocaret in presenciam Insinuando ibidem eisdem, vt si venirent dictasque literas exhiberent et in premissis Judicium reciperent, benequidem, Alioquin non obstante ipsorum ausencia absque vltiori dilacione Id faceremus in premissis quid Juri et consuetudini Regni videretur expedire, Et post hec ipsarum Euocacionis et Insinuacionis series vt fieret expediens cum nominibus Euocatorum octauas ad easdem nobis suomodo rescriberet Capitulum Ecclesie Colocensis antedictum, Ipsum igitur Capitulum Ecclesie Colocensis premissis requisicionibus nostris, obtemperare volens, vnacum Blasio de Gywla, homine nostro honorabilem Magistrum Cle-

mentem socium et Concanonicum eorundem ad premissa peragenda eorum pro testimonio transmisisset fidedignum, qui tandem exinde ad Idem Capitulum reuersi vniformiter eidem retulissent eomodo, Quod ipsi feria tertia proxima post festum beate Margarethe Virginis proxime preteritum ad faciem possessionis Reuerendi in Christo patris domini Raphaelis Electi Ecclesie Boznensis ac Egregiorum Pauli et Filphes filiorum Ladislai Herczegh de Zekchew Danoth vocate accessissent, Ibi-que annotatos dominum Raphaelem Paulum et Filphes dictos Herczegh, prescriptas literas Adiudicatorias, ipsius Comitis Ladislai pretactam concordiam in se continentes ac Statutorias exinde secutas, sed et dictas literas Consensuales sub nomine dicti condam Domini Sigismundi Regis loquentes in specie exhibituros in factoque dictarum possessionum Hod, et Wasarhel ac pertinenciarum earundem Iudicium recepturos contra prefatum Magnificum dominum Johannem de Hunyad Regni Hungarie Gubernatorem ad dictas octauas festi beati Jacobi Apostoli tunc venturas nostram euocassent in presenciam Insinuasentque ibidem eisdem vt si venirent dictasque literas exhiberent et in premissis Iudicium reciperent benequidem Alioquin non obstante ipsorum ausencia absque vltiori dilacione Id faciemus in premissis quid Juri et consuetudini Regni videretur expedire. Quibus presentatis prefatus Briccius de Pason in persona dicti domini Gubernatoris prescriptas literas Adiudicatorias ipsius Comitis Ladislai ac Statutorias exinde secutas, sed et pretactas literas Consensuales per prelibatos dominum Raphaelem Episcopum necnon Paulum et Filphes dictos Herczegh exhiberi postulauit coram nobis. Quo audito Nicolaus literatus de Dinyeberky pro ipsis Raphaele Electo necnon Paulo et Filphes cum procuratorijs literis Conuentus Ecclesie Pechwaradiensis in nostram exurgens presenciam dictasque literas Adiudicatorias Statutorias et Consensuales ad nostras plurimas Iuridicas requisiciones coram nobis nequaquam exhibens et nec producere assumpens, Respondit talimodo, Quod hoc verum foret vt prefati filij Herczegh vigore dictarum literarum Adiudicatoriarum ipsius Comitis Ladislai pariter et Compositionarium se in dominium prefatarum possessionum, Hod et Wasar-

hei et pertinenciarum earundem statui fecerunt, Tamen ijdem
 filij Herczegh domini sui numquam in dominio earundem pos-
 sessionum extitissent, Idem eciam procurator ipsorum filiorum
 Herczegh per nos superinde requisitus, Id, vt prefatus condam
 Henricus filius Wayuode, et sequenter antefatus condam domi-
 nus Laurencius Palatinus ac Emericus Banus filius eiusdem In
 dominio ipsarum possessionum Hod et Wasarhel extiterint nullo
 euidenti documento valuit comprobare. Denique prefatus Bric-
 cius de Pazon in persona eiusdem domini Gubernatoris ac eciam
 Sigismundus de Abolma in personis Egregiorum Ladislai et
 Mathie filiorum eiusdem domini Gubernatoris pro ipso vtputa
 Ladislao cum procuratorijs literis palatinalibus et pro dicto Ma-
 thia sine procuratorijs literis eundem puerum in tenera etate
 consistentem fore referens, coram nobis adherendo subiunxe-
 rant in huncmodum, Quod licet ipsi scilicet Gubernator cuidam
 fassioni per quam scilicet dictus condam Henricus filius Way-
 uode ex vna, ac antelatus dominus Laurencius Palatinus et
 Emericus Banus filius eiusdem ex altera partibus vniuersas
 possessiones eorum In alterutros condescendendas et deuolu-
 uendas fore disposuissent, In qua eciam fassione et literis su-
 perinde confectis Inter alias possessiones ipsius Henrici filij
 Wayuode prescripte possessiones Hod et Wasarhel nominate
 et conscripte, forent ad requisicionem dicti condam domini
 Laurencij Palatini sue Gubernacionis Autoritate consensum
 prebuerit, Tamen ipse Dominus Gubernator illiteratus existens
 huiusmodi consensum ex Ignorancia et inaduertencia fecisset,
 Cancellarius autem suus super facto possessionum predictarum
 eotunc similiter Inscius extitisset. Ipse eciam Dominus Guber-
 nator huiusmodi Consensum inpreiudicium Juris dictorum filio-
 rum suorum nequaquam facere potuisset, Et hijs dictis ipse Si-
 gismundus de Abolma in personis prescriptorum Ladislai et
 Mathie filiorum domini Gubernatoris prefati Consensus adhibi-
 cionem rouocauit et retractauit coram nobis. Quibus sic habitis
 Idem Briccius de Pazon prelibato domino Gubernatori, ac pre-
 fatus Sigismundus dictis filijs eiusdem domini Gubernatoris per
 nos in premissis ex parte dictorum filiorum Herczegh iudicium
 et Justiciam postularunt elargiri. Verumquia Nos prefato domi-

no Gubernatori super premissis nobis Conquerenti Id vt ipse prelibatos filios Herczegh dictas literas Adiudicatorias Comitis Ladislai ac Statutorias et Consensuales exhibituros in premissisque nouum Iudicium recepturos contra se nostram in presentiam euocari facere valeret graciose annuisse et concessisse. Ydemque e filij Herczegh ad premissa euocati literas easdem nequaquam exhibuisse prefatus eciam procurator ipsorum filiorum Herczegh hoc, vt ijdem vigore dicte Statucionis nunquam in dominio dictarum possessionum Hod et Wasarhel ac pertinentiarum ipsarum extitissent retulisse, et propterea ipsa Statuacio non palam sed occulte et ipso Domino Gubernatore inscio facta sicque prescripta querimonia ipsius domini Gubernatoris iusta pr oposita fuisse. Nichilominus ergo prescriptus Consensus in facto earundem possessionum Hod et Wasarhel per ipsum dominum Gubernatorem adhibitus rationibus expremissis reuocari et retractari posse adinueniebantur propterea quod prescripte litere ipsius Comitis Ladislai Adiudicatorie et Statutoria exinde secuta (igy!) necnon Consensuales sub nomine et titulo dicti condam domini Sigismundi Regis loquentes, ac concordiam inter prefatos filios Herczegh ex vna necnon prelibatum dominum Laurencium Palatinum et filios eiusdem ex altera partibus facta In dictis literis Adiudicatorijs Comitis Ladislai inserta simulcum adhibicione prescripti Consensus dicti domini Gubernatoris quo ad factum duntaxat dictarum possessionum Hod et Wasarhel invalidari et viribus prorsus cassari ac destitui, Eedemque possessiones, Hod, et Wasarhel cum suis pertinentijs ipsi domino Gubernatori et filijs suis predictis restatui debere nobis et Regni Nobilibus Nobiscum in Iudicio presentis cause consedentibus cernebatur. Idcirco ipsas literas Adiudicatorias dicti Comitis Ladislai ac Statutorias exinde secutas necnon Consensuales sub nomine et titulo dicti condam Sigismundi Imperatoris loquentes, per dictum Gabrielem literatum confectas, simulcum prescripta concordia et compositione Inter ipsos filios Herczegh ex vna, ac dictum dominum Laurencium Palatinum et filios eiusdem ex altera partibus super premissis celebrata necnon adhibicionem dicti Consensus domini Gubernatoris, ac omnia et singula in prescriptis literis Adiudicatorijs

contenta quo ad factum duntaxat prescriptarum possessionum, Hod et Wasarhel et pertinenciarum ipsarum invalidantes, viribusque cassantes et destituentes, easdem possessiones cum suis pertinencijs ipsi domino Gubernatori et filijs restatui debere decernentes Vestram Honorabilitatem presentibus requirimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente, Stephanus Dulo de Thaad, vel Dionysius de eadem, aut Stephanus de Pordan, cev Nicolaus Bedech de Keresthwr, siue Thomas Chatary de Fyldyak aut Johannes Baak de Seryen vel Stephanus Bessenye neue Thomas Zohan de eadem aut Nicolaus de Thempes cev alter Nicolaus de Thelegd, alijs absentibus homo noster de Curia Regia specialiter transmissus ad facies prescriptarum possessionum, Hod, et Wasarhel vocatarum vicinis et conmetaneis earundem conuocatis accedendo easdem cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs restatuat prelibato domino Gubernatori et filijs suis predictis Jure eis incumbente possidendas tenendas et habendas, contradictione prefatorum filiorum Herczegh et aliorum quorumlibet non obstante. Et post hec huiusmodi possessionarie restatutionis seriem ad octauas festi beati Georgij martiris proxime venturi legitime perdurandas nobis more solito rescribatis. Datum Bude Quinquagesimo die octauarum festi Epiphaniarum Domini pretactarum, Anno eiusdem Millesimoquadringentesimoquinquagesimo.

Kivül: Honorabili Capitulo Ecclesie Chanadiensis. Pro Magnifico domino Johanne de Hwnyad, Regni nostri Gubernatore et alijs intrascriptis Contra Reuerendum in Christo patrem dominum Raphaellem Electum Confirmatum Ecclesie Boznensis, et alios intrascriptos Super quadam possessionaria Restatucione per nostrum et vestrum homines modo intrascripto fienda Cuius series ad octauas festi beati Georgij martiris legitime perdurandas, nobis est reportanda.

Ugyanott az ígtatók jegyzéke. Execucio statucionis facta est feria quarta proxima post dominicam quasimodo geniti. Homo regius Thomas de Chathar, noster Honorabilis dominus Benedictus Zekel. Item vicini et commetanei conuocati sunt eodem die viri Nobiles de possessione Kopancz Thomas Magnus, et

alter Thomas Porkolab, Johannes de Kopancz, Item de possessione Ferged Ladislaus Wajida, Nicolaus Thoth et alter Nicolaus Tharijani, Judices Nobilium virorum Petri et Ladislai de Makofalua, necnon Nicolai filij condam Wayuode de Gijarmath. Item de possessione Zenthkyral Stephanus filius Abrahe Judex Nobilis Pauli Kokos dicti. Item de possessione Kerthwelijes Petrus Daud Judex Relicte condam Stephani filij Sandrini nomine Dorothea. Item de possessione Adorijanmarthel Bartholomens Judex Pauli Abbatis de Zalwar.

A müncheni kir. levéltárból.

CXIX.

Giskra János, László királynak főkapitánya, — előre bocsátván, hogy ő most közelebbről Hunyadi János kormányzó, Hedervári László egri püspök, Palóczy László országbíró, idősb Perényi János és más zászlósokkal és nemesekkel, kik egész Magyarországot képviselték, örökös békét kötött, mellyet Kassa, Lőcse, Bártfa és Eperjes városai, a bányavárosok közül pedig Körmöcz, Selmecz és Besztercze követjeik által megerősítettek, — igéri, hogy ezen egyezésnek külön irományba foglalt pontjait szentül megtartja. Kelt Kassán, mart. 31-dikén 1450.

Nos Johannes Gyskra de Brandis. Inclitissimi Principis et Domini Domini ladislai Hungarie etc. Regis Capitaneus Generalis. Recognoscimus harum serie et perfitemur vniuersis has nostras literas visuris, lecturis siue audituris. Quod quia nos diuina annuente clemencia cum spectabili et Magnifico Domino Johanne de Hwnyad Regni Hungarie Gubernatore, Reuerendo in Christo patre et Domino Ladislao de Hedrehwara Episcopo Eccle-

sie Agriensis, necnon Magnifico Domino Comite Ladislao de Palowcz Judice Curie Regie, et Johanne de Peren Seniore Magistro Thauernicorum Regalium, ac quibusdam ceteris Baronibus et Regnicolis protunc insimul congregatis nomine et in persona tocius vniuersitatis Incliti Regni Hungarie super diuersis bincinde tractatibus habitis ad perpetue pacis deuenimus concordiam et unionem prout litere inter nos ex vtraque parte desuper emanate lacius continent et declarant. Tandem famosi et Circumspecti viri, Iudices Jurati et ceteri Ciues et Communitatis Ciuitatum Casscha, Lewtschaw, Bartffa et Epperyes necnon Ciuitatum montanarum Crempnicz, Schebnicz, et Novi Zolij pro maiore rei certitudine, atque omnium et singulorum Articulorum in ipsis literis expressatorum inuiolabili obseruacione, ad instantes nostras petitiones Sigilla sua penes nostrum appendi fecerunt. Super quo et nos easdem Ciuitates et quamlibet ex ipsis seorsim in presencia dictorum Dominorum Gubernatoris, Episcopi et Baronum etc. stipulato manu, per nos dictis Iudicibus et Juratis Ciuibus earundem Ciuitatum protunc pariter congregatis, prestita, assecrauimus omnia et singula in ipsis literis concordie contenta velle et debere per nos obseruare, ac easdem et quamlibet earum respectu huiusmodi Sigillorum suorum appressionem, similiter et inscriptionem penes nos facta indempnes volumus permanere, ymo permittimus, spondemus et pollicemur bona fide et honore nostris, dolo et fraude absque omni, easdem Ciuitates et quamlibet ipsarum, de vniuersis grauaminibus et impedimentis qualitercunque ex hac causa ipsis incumbentibus, ad dampna et expensas nostras liberas reddere et quietas conseruare. In cuius testimonium vberioremq; cautelam Sigilla Generosorum Nobilium etc. qui premissis interfuerunt penes nostrum duximus de eorum scitu et bona voluntate fieri appendenda. Datum in Ciuitate Cassouiensi pretacta feria tertia post Dominicam Ramispalmarum Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo.

Et nos Nicolaus de Tworkow alias de Jessenicz, Jankowsky de Wlassymye, Wenczeslaus de Bassozy etc. Quia premissis omnibus et singulis cum prefato Magnifico Domino nostro Johanne Gyskra interfuimus, Ideo Sigilla nostra penes ipsius Si-

gillum ad eius voluntatem conscienciose in euident testimonium eorundem presentibus fecimus appendi. Datum ut supra.

Kiválról: Litera indemnitate super obseruacione pacis in Kewes ordinate.

Kassa városa levéltárából.

CXX.

Hunyadi János kormányzó az ország minden hatóságainak meghagyja, hogy a pozsonyi polgárokat, midőn kereskedés végett bárhol is utaznak, bíróságuk elé idézni s ügyeiket elítélni ne merészeljék, az ellenök követelést támasztókat a törvény értelmében Pozsony városa tanácsa elébe utasítván. Kelt Csanádon, april 16-dikán 1450.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator. Vos vniuersos Dominos Prelatos, Barones, Comites, Castellanos, Nobiles, vestrorumque Officiales, Tributarios ac Vices eorum gerentes, Item Ciuitates, Opida et liberas villas, earumque rectores, Iudices et villicos, harum noticiam habituros, presentibus attente requirimus, et nichilominus vobis quibus expedit auctoritate nostre Gubernacionis firmiter precipimus et mandamus, quatenus dum et quando ac quociescunque prudentes et circumspectos Judicem, Juratos, Ceterosque Ciues Ciuitatis Posoniensis, vel vnum, duos, aut plures ex ipsis, siue homines et familiares eorum proprios sub harum testimonio cum rebus et bonis ipsorum cuiuscunque generis et materie existant, ad vestras terras, tenutas, honores, Officiolatus, tributorum loca, ac vestri in medium peruenire contigerit, eosdem ad quorumuis instanciam in personis iudicare vel vestro astare Judicatu compellere, siue res et bona eorum quecunque

arestare et prohiberi facere non velitis nec audeatis modo aliquali. Signanter pro debitis, delictis, Offensis et excessibus aliorum. Si qui enim quascunque accusaciones vel quesciones, contra pretitulatos Judicem Juratos ceterosque Ciues Posonienses aut eorum alterum, sive homines et familiares ipsorum predictos habuerint, hij id contra predictos Judicem et Juratos Ciues coram nobis, aduersus vero alios Ciues in presencia Judicum et Juratorum predictorum iuridice prosequantur, quibus ex parte eorum iusticia et satisfactio non deerit euidens et condigna. Secus igitur non facturi, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Chanadini feria quinta infra Octauas Festi Pasce Domini Anno eiusdem Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo.

Pozsony városa levéltárából.

CXXI.

Magyarország főpapjai, zászlósaí, nemesei és előkelői mindnyájan a csanádi káptalan által a CXVIII. szám alatt közölt ítélet-végrehajtó parancsuk következtében véghez vitt visszajuttatásról szóló jelentését szóról szóra előadván, azt hiteles bizonyosság alakjában kiadják. Kelt Budán június 9-dikén 1450.

Nos Prelati Barones Nobiles et Proceres Regni Hungarie Vniuersi, Memorie commendantes Tenore presencium significamus quibus expedit vniuersis, Quod Briccius de Pazon Pro Magnifico domino Johanne de Hwnyad stb. (*szinte szóról szóra úgy mint a CXVIII. sz. alatt egészen ezen szavakig: „ipsi domino Gubernatori et filijs suis restatui debere decernentes“*) Honorabilitatem Capituli Ecclesie Chanadiensis requisieramus diligenter, quatenus eorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum quo presente homo noster infra declarandus de Cu-

ria Regia specialiter transmissus ad facies dictarum possessionum Hod et Wasarhel vocatarum vicinis et conmetaneis earundem conuocatis accedendo, easdem cum cunctis suis vtilitatibus Restatueret prelibato domino Gubernatori et filijs suis prescriptis Jure eis incumbente, possidendas tenendas et habendas, contradiccione prefatorum filiorum Herczeg et aliorum quorumlibet non obstante. Et post bec huiusmodi possessionarie Restatucionis seriem ad octauas festi beati Georgij martiris tunc venturi legittime perdurandi nobis more solito rescriberet Capitulum Chanadiense prenotatum, Ipsis denique octauis aduenientibus memoratus Briccius de Pazon legitimus procurator pretitulatorum Magnifici domini Johannis Gubernatoris ac Egregiorum Ladislai et Mathie filiorum dicti domini Gubernatoris nostram veniens in presenciam litteras antefati Capituli Chanadiensis super dicta Restatucione antedictarum possessionum Hod et Wasarhel et earundem pertinenciarum Relatorias clause confectas nobis presentauit habentes hunc tenorem, Dominis Prelatis Baronibus Nobilibus et Proceribus Regni Hungarie Vniuersis, Dominis et Amicis eorum honorandis Capitulum Ecclesie Chanadiensis Oracionum suffragia deo deuotarum. Vestre noerint dominaciones, Quod cum nos honore condecenci Receptis literis vestris Adiudicatorijs et Sentencionalibus pro parte Magnifici domini Johannis de Hwnyad dicti Regni Hungarie Gubernatoris ac Egregiorum Ladislai et Mathie filiorum eiusdem Contra Reuerendum in Christo patrem dominum Raphaellem Herczeg, Electum Ecclesie Boznensis ac Egregios Paulum et Filpes similiter Herczeg dictos de Zekchew, confectis et emanatis, nobisque preceptorie directis ac ad octauas festi beati Georgij martiris legittime perdurandas, terminum scilicet in dictis literis vestris specialiter deputatum et prefixum vestris dominacionibus sub impressione Capitularis Sigilli nostri in specie remissis vestris commissionibus parere volentes vt tenemur vnacum Thoma dicto Chathary de Fwldyak homine vestro, de Curia Regia per vestras dominaciones ad Id specialiter transmissis, in dictis literis vestris inter alios nominatim conscripto, hominem nostrum videlicet Magistrum Benedictum Zekel socium et concanonicum nostrum ad ipsa mandata vestra exi-

genda, nostro pro testimonio misimus fidedignum. Qui demum exinde ad nos renersi nobis concorditer retulerunt, Quod ipsi feria quarta proxima post dominicam Quasimodo proxime preteritam, ad facies possessionum Hod et Wasarhel vocatarum vicinis et commetaneis earumdem vninersis inibi legittime conuocatis videlicet de possessione Kopanch vocata Thoma Magno altero Thoma Porkolab et Johanne de eadem Kopanch, Item de possessione Ferged nominata Ladislao Wayda, Nicolao Toth et altero Nicolao Tharyany Officialibus Egregiorum Petri et Ladislai de Makofalwa, et Nicolao filio Wayuode de Gyarmath, Preterea de possessione Zenthkyral Stephano filio Abrahe Officiale Pauli Kakas, Deinde de possessione Kerthwelyws Petro Daud Officiale Nobilis domine Dorothea vocate Relicte vtputa condam Stephani Sandor, Postremo de possessione Adryanmartir Bartholomeo Iudice domini Pauli Abbatis de Zalawar, Et presentibus accedendo prelibatus homo vester de Curia Regia vt prefetur ad Id specialiter transmissus, presente dicto nostro testimonio prescriptas possessiones Hod et Wasarheli (igy!) cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs Restatuisset, prelibato domino Gubernatori et filijs suis predictis Jure eis incumbente possidendas tenendas et habendas, Contradiccione prefatorum filiorum Herczeg et aliorum quorumlibet non obstante. Datum quintodecimo die diei Restatucionis predictae, Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo. Quibusquidem litteris presentatis quia ex serie earumdem prefati noster et annotati Capituli Chanadiensis homines seruata forma premissae nostre Judiciarie commissionis ad facies dictarum possessionum Hod et Wasarheli (igy!) conuocatis conmetaneis et vicinis earumdem accedendo, Ipsam cum cunctis earumdem vtilitatibus et pertinencijs antedicto domino Gubernatori ac filijs suis predictis contradiccione prefatorum filiorum Herczeg et aliorum quorumlibet non obstante Restatuisse reperiatur, Idcirco prememoratas possessiones Hod et Wasarhel dicto domino Gubernatori et filijs suis pretactis modo predicto Restatutas, Ipsi et eorum heredibus relinquimus et committimus cum ipsarum vtilitatibus et pertinencijs vniuersis Jure iis ex premissis attinenti in sempiternum tenere et habere Auctoritate Judicia-

aria nostra mediante Saluo Jure alieno , In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem presentes litteras nostras priuilegiales pendentis et Autentici Sigilli nostri munimine roboratas , eidem domino Gubernatori et filijs suis antedictis duximus concedendas. Datum Bude Quadragesimo die octauarum festi beati Georgij martiris predictarum Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Supradicto.

A müncheni kir. levéltárból.

CXXII.

Hunyadi János kormányzó, Garai László ország nádora és Ujlaki Miklós erdélyi vajda minden eddigi köztök támadott kedvetlenségek elenyésztetésével kölcsönös barátságos szövetségre lépnek, melly szerént egymást minden dolgokban viszonyosan segitendik ; László király személye körül is , mihelyest ez szabadságát visszanyeri , ügyeiket közösen mozditandják elő, és minden akármellyikök megsértését közös megbántásnak tekintendik ; ezen egyezesöket maradékaikra is kiterjesztvén, s annak megtartására nem csak becsületök, jó hírok és nevök elvesztése alatt kötelezvén magokat, hanem egy átkozódó hitet is tétén le. Kelt Budán június 17-kén 1450.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Ladislaus de Gara eiusdem Regni Palatinus etc. Nicolaus de Wylak Wayuoda Transsylvanus etc. per has litteras nostras patentes significamus omnibus presentibus et futuris , quod licet multe bone cause precesserint plurimaque opera amicable inter nos pariter exacta fuerint , quibus exigentibus ad omnem mutuam dilectionem amorem et caritatem necnon ad omnem honorem alter alteri procurandum iuste et racionabiliter sumus obligati , Tamen quia hijs turbatis temporibus sicuti et alias in-

ter fratres et amicos accidere solet plurimorum vel maliuolorum vel Inuidorum vel eciam adulatorum seu oblocutorum lingue turbaciones vel peruersa molimina sepenumero hincinde peruolant atque interueniunt, exquibus verisimiliter contingere posset, nisi super hoc presenti nostra dispositione et assecuratione prouideremus vt huiusmodi dilectio amor, atque amicitia inter nos quod dominus deus auertat in peius declinaret vel eciam rumperetur. Idcirco volentes hijs casibus oportuna et perpetua prouisione occurrere atque sincere fraternitatis amicitie et beniuolencie vinculum perpetuum indissolubiliter firmare inter nos et solidare presertim vt et heredes nostri ad quorum noticiam presentes littere nostre peruenerint, conspiciere valeant et recognoscere, in quali fraternitate et amicitia nostra tempora deduximus, in quantoque beniuolencie debito alter alteri obligati extitimus matura deliberacione prehabita tali vinculo fraterno et obligamine prout in infrascriptis continetur perpetue duraturo ad tollendum omne dubium omnemque suspicionem quod seu que hincinde ab vno nostrum contra alterum oriri et subseminari posset nos vice mutua assecurare et astringere dignum duximus, Imprimis quod abhinc in antea perpetue accipimus et assumimus et adoptamus nos vnus videlicet ex nobis alterum mutua vice in verbo veritatis et fide christiana in veros beniuolos fratres et amicos ad omneque fraternitatis et amicitie debitum nos alter alteri sine dolo et fraude obligamur, tenebimurque a modo et deinceps forcius quam hactenus assistere, vnus alteri in omnibus que ad honorem et bonum statum suum pertinebunt, adhibebimus eciam alter alteri in omni conseruacione honoris et status alterni in defensioneque contra omnes tales si qui forsitan cuiuscunque ex nobis statum vel honorem oppugnare et deprimere niterentur. Ita videlicet vt offensio vnus ex nobis ad offensionem alterius cedere videatur. Item quod nullus ex nobis erit in consilio nec assentiet eidem vbi de periculo vite aut offensione persone et honoris alterius tractabitur, quinijmo si superinde aliquid quicunque ex nobis contra alterum vndecunque senserit, Id quam citius poterit pro tuicione et preseruacione oportuna notificare alter alteri teneatur, preterea in factis Regni et Corone pre-

sertim que pro eliberacione et introduccione Serenissimi domini nostri Ladislai Electi Regis hungarie etc. filij condam domini Alberti Regis nostri, qui videlicet nunc apud manus domini Friderici Regis Romanorum et ducis Austrie detinetur, nobis agenda oportune videbuntur, pari et vnanimi consilio agemus et procedemus. Et dum adiuuante deo eundem introducere et in medio nostri habere poterimus, extunc apud istum et coram ipso vnus ex nobis alterum non derelinquat, sed semper omnes pariter et quilibet pro honore et vtilitate alterius assistere et procurrare teneamur adiuuare eciam puro et stabili corde et fixa intencione et perseuerancia ac omni voluntate tam apud eundem dominum Regem quam alias vbicunque in hijs omnibus que ad conseruacionem status ac bonorum possessionum nec non adquisicionem aliorum bonorum perpetuandorum vel aliorum sub quocunque titulo facere et expedire melius poterimus Dummodo non fiat cum depressione et detrimento alterius ex nobis prouiso, quod nullus ex nobis cum detrimento alterius ex nobis se se ditare aut exaltare debeat, sed vnusquisque ex nobis statum et honorem alterius quantum possibile erit sine dolo et fraude tueri et conseruare teneatur. Expresso eciam vt quemcunque ex nobis Juxta cursum nature humane ab hoc seculo decedere contigerit, alij vel alius ex nobis superstites seu superstes heredibus alterius prius decedentis hec omnia premissa tenebitur obseruare. Quodque plura verbis paucioribus comprehendamus obligamus nos vnus alteri vicissim heredibusque alterius ex nobis prius diuino Iudicio ab hoc seculo decedentis et quamdiu vnusquisque nostrum in hac vita perstiterit in omnibus que vere fraternitatis et amicitie ac beniuolencie vinculum concernunt in conseruacione preseruacioneque ac tuicione status bonorum et honoris pariter et communiter omnium nostrum. Super quibus omnibus premissis que videlicet exigente presentis temporis cursu pro bono Regni et fidelitate ac seruiijs prefato domino nostro Ladislao electo Regi exhibendis confecimus, vt videlicet ea omnia vere indubie et indossulubiliter alter alteri obseruabimus corporale Juramentum prestitimus Juxta formam illam, que alias in congregacione generali Pestiensi facta et confecta fuerat, Inuo-

cantes omnipotentem deum et beatissimam Virginem Mariam et omnes sanctos dei contra illum seu illos ex nobis seu in testimonium prodicionis illius, seu illorum qui videlicet ex nobis premissa omnia fideliter sine fraude et dolo observare noluerit seu recusaverit. Declaramus autem specialiter, quod si quis ex nobis quod deus auertat salutis honoris et humanitatis sue immemor quocumque tempore in contrarium premissae dispositionis promissionis et obligationis fraterne egisse testimonio competentis repertus fuerit extunc talis seu tales ex nobis delinquentes, crudelis, perjurus et fidefragus honorisque tocus et humanitatis ammissor et corruptor vbique reputetur, Inhabilisque existat ad quecumque bona et honores acquirendos et adipiscendos, nec comparere vilo vnquam tempore valeat inter ceteros probos homines Barones milites proceres et nobiles coram quibuscumque Principibus aut Iudicibus Ecclesiasticis et secularibus ad testimonium ferendum consilia prestanda seu audienda atque militare et notabilitatis decus quodcumque exercendum quinijsmo alius seu alij ex nobis qui premissa recto animo et corde observare uidebuntur, ac etiam heredes eorundem talem transgressorem quam primum superinde veritas constiterit vbique publice et manifeste per literas nuncios et famosos libellos in penis et notis pretactis conuictum denunciandi et promulgandi liberam habeant facultatem. In quorum omnium premissorum Robur et testimonium presentes literas pro persona singulorum ex nobis distribuendas triplicari eisque omnibus tribus Sigilla omnium nostrum appendi fecimus. Datum Bude feria quarta proxima post festum beatorum Viti et Modesti Martyrum, Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo.

Az anspachi levelek közül a magyar kincstári levéltárban.

CXXIII.

Hunyadi János kormányzó, Szécsi Miklós komáromi főispánnak meghagyja, hogy eszentül a pozsonyi polgárokat törvényhatóságában, bárkinek folyamodására személyökben vagy javaikban letartóztatni és háborgatni ne merésselje, hanem a követelőket Pozsony városa bírása és tanácsa elébe utasítsa. Kelt Budán, június 28-kán 1450.

Nos Johannes de Hunyad, Regni Hungarie Gubernator etc. Magnifico Domino Nicolao de Zeech Comiti Comaromiensi, Domino honorando, Salutem et fauoris incrementum. Dicitur nobis in personis Vniuersorum Ciuium et hospitem Ciuitatis Poseniensis graui cum querela. Quomodo vos ipsos Ciues et hospites cum vniuersis rebus et bonis mercantijs eorum, in vestris tenetis et Jurisdictionibus eorum ad illegitimam instanciam quorumlibet boinum arrestaretis et prohiberi faceretis in ipsorum ciuium ac et presertim contra antiquam consuetudinem et libertates eorundem derogamen cederet manifestum. Et quia nos nolumus, nec velle decet, eosdem Ciues contra ipsorum libertates per quoscunque nostris temporibus opprimi. Igitur Dominacionem vestram harum serie requirimus et rogamus, nichilominusque serius committimus et mandamus, quatenus deinceps ad nullius cuiusuis Instanciam ipsos Ciues et hospites dicte Ciuitatis Poseniensis nec in personis, aut rebus et bonis eorundem quibuscunque arestare seu prohiberi facere non velitis et neque presumatis. Si qui enim quascunque accusaciones seu quesciones aduersus memoratos Ciues et hospites habent, vel se habere sperant, hij id in presencia Judicis et Juratorum Ciuium dicte Ciuitatis iuridice prosequi debeant, Qui omni contra eos querulanti, iusticia requirente, debitam et omnimodam tenebuntur exhibere satisfactionem, prout dictauerit Ordo Juris. Aliud ergo non facturi, Presentibus perlectis exhibenti resti-

tutis. Datum Bude in profesto Conuersionis beati Pauli Apostoli Anno Domini 1450.

Pozsony városa levéltárából.

CXXIV.

Hunyadi János kormányzó, az ország minden hatóságainak meghagyja, hogy Szeben városa polgárait, Székes-Fejérvárt lakó Kovács bíró vagy bárki más kérelmére, személyeikben, vagy vagyonaikban letartóztatni és háborgatni ne merészeljék, hanem a követelőket a szebeni tanács elejébe utasítsák. Kelt Budán, július 3-dikán 1450.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Vobis vniuersis et singulis Nobilibus prelatibus, Baronibus, Comitibus, Castellanis ipsorumque Officialibus et Tributarijs ac Vicetributarijs. Item ciuitatum, Opidorum et villarum Rectoribus Judicibus scilicet et villicis presencium noticiam habituris firmiter precipiendo mandamus, quatenus habita presencium noticia Ciues Ciuitatis Czybini-ensis, aut res et bona ipsorum cuiuscunq̃ speciei et materiei existant, inter ambitum huius Regni et parcium sibi subiectarum ad Instanciam Cicumspecti Kouachbijronis in Ciuitate Albaregalis conmorantis, et aliorum quorumcumque hominum, non obstantibus alijs literis nostris harum in contrarium cuiuspiam datis vei dandis quibuscunq̃, arrestare seu prohiberi facere non debeatis nec sitis ausi modo aliquali, quoniam nos eosdem Ciues Czybinienses assecurauimus ad exercenda ipsorum negocia cum ipsorum rebus et bonis hincinde pro victuum necessariorum adquisicione proficiscentes. Si prefatus Kouachbijro vel alij homines contra prefatos Ciues Czybinienses ratione cuiuscumque facti quidquam agere habent, extunc ipsi vel illi Id contra eosdem in presen-

cia Magistri ciuim ac Juratorum Ciuim dicte Cinitatis Czybiensis iuridice prosequantur. Ex parte quorum omnibus contra eos querulantibus Judicium et Justicia non deerit. Aliud ergo non facturi presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Bude secundo die festi Visitacionis beate Marie Virginis gloriose. Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo.

Commissio propria domini Gubernatoris.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CXXV.

Fridrik római király a linczi tanácsnak meghagyja, hogy tanácsnokának Ungnad Jánosnak azon 432 magyar forintot, mellyet neki a Szakolczai Pongrácz elleni táborozás szükségére kölcsönzött, minden egyebek előtt fizesse ki. Kelt Bécs-Újvárosban, júl. 31-dikén 1450.

Wir Fridreich von gots gnaden, Römischer Kunig, zu allenzeiten merer des Reichs, Hertzog zu Osterreich, zu Steir, zu Kärnden vnd zu, Krain, Graf zu Tirol, etc, Schaffen mit ew vnsern getrewn lieben, u, dem Richter, Rat, vnd den burgern gemainklich zu Lynntz, oder wer vnsre Embter daselbs. hinfur Innhaben vnd verwesen würdet, ernstlich, vnd wellen, daz Ir von den nutzen vnd Rénnten derselben vnsrer Embter vber das gwöndlich ausgeben, so dauon auszerichten ist, vnserm getrewn lieben, Hannsen vngnad, vnserm Rat, oder seinen erben, vierhundert, vnd zwenunddreissig guldein, guter gewegner, vnger vnd ducaten, vnd dreij schilling, Sechs phenning, oder fur yeden guldein der swartzen Wiener Munss, die gib vnd geb ist, Siben schilling. vnd zwelff phenning, oder ob dieselb Munns verrufft, vnd ain newe Munss ausge-

warffen wnrđ , derselben newen Munnss , fur yeden guidein souil alsdann gesetzt , vnd geordnet wirdet , furderlich , vnd vor allen andern vnsern geschēfften , die wir darauf getan haben , oder villeicht hinfur , wir , oder yemand von vnsern wegen , tun wurden , ausrichtet vnd gebet , Wan er die zu notduriffen des velds. so yetz wider Pangrētzen von Galitz vnd sein hellfer gehalten wirdet , bereit dargelihen hat , Vnd darumb quittung von jm nemet , vnd so Ir das getan habt , vnd uns des mit desselben vngnaden , oder seiner erben quittungen erweist , So sagen wir ew darumb ledig , vnd sullen ew die kunftiglich an ewrn Raittungen gelegt , vnd abgezogen werden , Sundet auch dem obgenanten Vngnaden gelobt vnd versprecht In , oder sein erben , der obgemelten Summ guidein vor allen andern geschefften in obberurter mass zuentrichten , Das mainen wir ernstlich , Mit vrkund des briefs. Geben zu der Newnstat an Freytag vor sannd Stephans tag , Inuentionis , Anno domini , etc. , L-mo , vnser Reichs im Aindlefften Jar

Commissio domini.
Regis in consilio

A csász. kir. titkos levéltárból.

CXXVI.

A lelessi convent bizonyoságot tesz arról , hogy Palóczi László országbírónak Pesten , június 10-kán 1450. kelt parancsára Dolhai Mihályt , István vajda fiát , másik Mihályt , Bogdán fiát , Ambrust , Szaniszló fiát , Jánost , Porkoláb György fiát , Orda Mihályt és Petermann Györgyöt Máramaros megyében fekvő Mojszin helységbe augst. 3-dikán minden ellenmondás nélkül beigtátta. Kelt aug. 18-kán 1450.

Omnibus Christifidelibus presentibus pariter et futuris presentium noticiam habituris Stanislaus Prepositus et Conuentus

Ecclesie Sancte Crucis de Lelez Salutem in omnim Saluatore. Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire, Quod nos literas Magnifici Comitis Ladislai de Palowcz Iudicis Curie Regie Statatorias nobis directas reuerenter recepimus in hec uerba. Amicis suis Reuerendis Conuentui Ecclesie de Lelez. Comes Ladislaus de Palowcz Iudex Curie Regie amiciciam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona Michaelis filij Stephani Wayuode de Dolha, ac alterius Michaelis filij Bogdan, Ambrosij filij Stanislai, Joannis filij Georgij Porkolab, et Michaelis Orda, necnon Georgij Peterman. Quomodo ipsi in Dominium totalis Possessionis Mayze vocate in Comitatu Maramarosiensi existentis habite, Ipsos omni Juris titulo concernentis legitime vellent introire. Super quo Vestram Amiciciam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iwan Bank dictus de Zarwazo, vel Blasius de Barczanfalfa, siue Michael de Farkasrew, aut Petrus Lenk, sin Sandrimus de Baly alijs absentibus homo Regius ad faciem prescripte totalis possessionis Mayze vocate, vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Michaellem filium Wayuode Dolha, et alios predictos in Dominium eiusdem Statuatque eandem eisdem premissis Jure Ipsi incumbente perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem contra annotatos exponentes Regiam in presenciam ad terminum competentem, rationem contradiccionis eorum reddituros. Et posthec Ipsius Introduccionis et Statucionis seriem ut fuerit expediens cum contradictorum, et euocatorum, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis Statucioni intererunt nominibus, terminoque assignato Domino Regi fideliter rescribatis, Datum in Ciuitate Pestiensi feria tertia proxima post festum beatorum Viti et Modesti Martyrum, Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo. Nos igitur petitioni dicti Comitis Ladislai de Palowcz, annuentes vt tenemur vnacum prefato Blasio de Barczanfalfa homine Regio vnum ex nobis videlicet fratrem Michaellem Presbiterum ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio duximus destinandum, Qui tandem inde ad nos

reuersi nobis voce consona retulerunt , Quod Ipsi feria secunda proxima post festum ad Vincula beati Petri Apostoli proxime preteritum ad faciem prescripte totalis possessionis Mayze Comitatu in prescripto existentis , et habite vicinis , et Commeta-neis eiusdem vniuersis videlicet Nicolao , et Naan de Vissey , ac Thiwadar Joanne et Andrea de Dragomerfalwa , inibi legitime conuocatis et presentibus accessissent , in cuius facie legitimis et consuetis diebus permanendo , prefatosque Michaelem filium Wayuode de Dolha , ac alterum Michaelem filium Bogdan , Ambrosium filium Stanislai , Joannem filium Georgij Porkolab , et Michaelem Orda de eadem Dolha , necnon Georgium Peterman , in Dominium eiusdem totalis possessionis Mayze introducentes , eandemque eisdem cum cunctis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet , Terris scilicet Arabilibus , Syluis , Pratis , Aquis et earum decursibus , montibus Alpibus , alijs eciam quibuscunque vtilitatibus , ad eandem pertinentibus premissis Jure ipsis incumbente Statuissent perpetuo possidendam , nemine penitus contradictore inibi apparente . In cuius rei memoriam stabilitatemque perennem presentes literas nostras priuilegiales Alphabetoque intercisas Sigilli nostri appensione munimine roboratas duximus concedendas . Datum sedecimo die diei Introductionis et Statucionis prenotatarum , Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Supradicto .

A leleszi convent levéltárából.

CXXVII.

A lelesi convent bizonyáglevelé arról, hogy Garai László nádornak Budán, június 16-kán 1450. kelt parancsa következtében Dolhai Mihályt, István vajda fiát, Mármaros megyei Rozsalya nevű helység fele részébe és ugyanazon megyében Polyánán négy telek birtokába aug. 2-kán minden ellentmondás nélkül beigtatta. Kelt aug. 17-kén 1450.

Omnibus Christifidelibus presentibus pariter et futuris presentium noticiam habituris. Stanislaus Prepositus et Conuentus Ecclesie Sancte Crucis de Lelez. Salutem in omnium Saluatore Ad uniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire. Quod nos literas Magnifici viri Domini Ladislai de Gara Regni Hungarie Palatini et Iudicis Comanorum Statutorias nobis directas reuerenter recepimus in bec verba. Amicis suis Reuerendis Conuentui Ecclesie de Lelez. Ladislaus de Gara Regni Hungarie Palatinus et Iudex Comanorum Amiciciam paratam cum honore. Dicit nobis Michael filius Stephani Wayuode de Dolha Nobilis Comitatus Maramarosiensis. Quomodo Ipse in Dominium directe medietatis Possessionis Hrozaulya vocata, ac etiam quatuor sessionum Jobagionalium in Possessione Polyana appellata in dicto Comitatu Maramarosiensi existencium habiturum, Ipsum omnis Juris titulo concernencium legitime vellet introire. Super quo vestram Amiciciam presentibus petimus diligenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael Thathwl de Ilhoucz aut Blasius de Barczanfawa, seu Sandrinus Balya de Jood alijs absentibus homo noster ad facies dictarum sessionum Hrozaulya, et quatuor Sessionum in ipsa Palyana habiturum vicinis. et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis, et presentibus accedendo, introducat prefatum Michaellem filium Wayuode in Dominium earundem Statuatque easdem eidem cum

cunctis earum vtilitatibus, et pertinencijs quibuslibet, Terris scilicet Arabilibus, Syluis, Pratis, Montibus, Alpibus, alijsque quibusuis vtilitatibus ad easdem vndique pertinentibus Jure sibi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem contra antefatum Michaellem nostram in presenciam ad terminum competentem, rationem contradiccionis eorum reddituros. Et posthec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum si qui fuerint, ac vicinorum et commetaneorum, qui premissa Statucioni intererunt nominibus, terminoque assignato nobis amicabilem rescribatis. Datum Bude feria quinta proxima post festum beatorum Viti et Modesti Martyrum, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo. Nos igitur petitioni dicti Domini Ladislai de Gara Palatini annuentes, vt tenemur, vnum ex nobis videlicet fratrem Michaellem Presbiterum ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio duximus destinandum, Qui tandem exinde ad nos reuersi nobis voce consona retulerunt. Quod Ipsi die Dominica proxima post festum ad Vincula beati Petri Apostoli proxime preteritum ad facies prescriptarum possessionum Hrozaulya et Polyana vocatarum, Comitatu in prescripto existencium. sequenterque directe medietatis eiusdem Hrozaulya, et quatuor Sessionum Jobagonalium in ipsa Polyana habitatum vicinis, et Commetaneis earundem vniuersis videlicet Sandrino et Joanne de Jod, ac Joanne et Gregorio de Sayo, necnon Andrea et Thiwadar de Dragomerfalwa, inibi legitime conuocatis accessissent, in quarum faciebus legitimis, et consuetis diebus permanendo, prefatumque Michaellem filium Stephani Wayuode in Dominium earundem medietatis Hrozaulya, et quatuor Sessionum in ipsa Polyana habitatum introducendo, easdemque eidem cum cunctis earum vtilitatibus, et pertinencijs quibuslibet terris scilicet Arabilibus, Syluis, Pratis, Aquis, et earum decursibus, Montibus, Alpibus, alijs eciam quibuscumque vtilitatibus ad easdem pertinentibus premissis Jure sibi incumbente statuissent perpetuo possidendas, Nemine penitus contradictore inibi apparente. In cuius rei memoriam, stabilitatemque peren-

nalem presentes literas nostras priuilegiales Alphabetoque intercisas Sigilli nostri appensionis munimine roboratas duximus concedendas. Datum sedecimo die diei Introduccionis et Statucionis prenotatarum Anno Domini Millesimo Quadringsimo Quinquagesimo Supradicto.

A leleszi convent levéltárából.

CXXVIII.

Hunyadi János kormányzó, Nagy László és Sós Görög pozsonyi ispánoknak és várnagyoknak megparancsolja, hogy a pozsonyi polgárokat a nezideri harminczad birtokába, az azt jelenleg biró Hanuskó kirekesztésével, igtassák be s abban őket minden törvénytelen megtámadók ellen oltalmazzák. Kelt Budán, september 9-dikén 1450.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Vobis Egregijs Ladislao Magno et Georgio Sos Comitibus necnon Castellanis Psoniensibus, harum serie firmiter precipimus quatenus receptis presentibus Tricesimam in Newsidel nunc apud quemdam Hanusco vocatum habitam, quam nos ciuibus posoniensibus contulimus, eisdem occupare, prefato Hanusco excluso, memoratos vero ciucos predictae Ciuitatis Psoniensis introducere ad prescriptam Tricesimam, et in eadem eosdem contra quoslibet illegitimos impetitores et turbatores protegere, indemniterque manutenere et defensare debeatis. Aliud facere non ausuri. Presentibus perlectis exhibenti restititis. Datum Bude feria quarta proxima ante festum beati Nicolai Confessoris. Anno Domini 1450.

Commissio propria domini Gubernatoris.

Pozsony városa levéltárából.

CXXIX.

Hunyadi János kormányzó, Csire Barnabás és Szilvai Miklós pozsonyi várnagyoknak megparancsolja, hogy, miután ő a pozsonyi harminczadot, az ahhoz tartozó oroszvári és más fiók harminczadokkal Pozsony városa közönségének adta által, ezen harminczadokban az említett várost, valakányszor általa felszólíttatnak, minden törvénytelen megtámadók ellen védjék és oltalmazzák. Kelt Püspökiben, november 3-dikán 1450.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator Vobis Egregijs Barnabe Chyre et Nicolao de Zylwa Castellanis Castri nostri Posoniensis. Quia nos Tricesimam Posoniensem . simulcum Tricesimis in opido Orozwar , et alijs villis filialibus ad ipsam Tricesimam Posoniensem pertinentibus prudentibus et circumspectis Judici, Juratis, ceterisque Ciuibus . necnon toti Communitati Ciuitatis prescripte Posoniensis alijs literis nostris mediantibus contulimus , Ideo harum serie firmissime committimus , nichilominusque strictissime precipientes mandamus quatenus visis presentibus dum et quociescunque per ciues suprascriptos , presentibus requisiti fueritis , eosdem in Tricesima annotata Posoniensi , alijs eciam Tricesimis filialibus ad eandem spectantibus , ubiuis videlicet habitis et existentibus contra quoslibet illegitimos impetitores protegere , tueri et defensare debeatis , nostra in persona , auctoritateque vobis in hac parte attributa mediante . Aliud non facturi . Presentibus perlectis exhibenti restituti . Datum in Opido Pispeky tercio die festi beati Francisci Confessoris Anno Domini M^ollesimo Quadringentesimo Quinquagesimo .

Pozsony városa levéltárából.

CXXX.

Mihály maidburgi római sz. birodalombeli várgróf, hardeggi gróf és birodalmi udvarbíró, elismeri, hogy őt Fridrik római király mind azon káraiért, mellyeket a Szakolczai Pongrácz elleni táborozásba Cillei Ulrik gróf, mint főkapitány keze alá küldött lovag és gyalog emberei szenvedtek, az erről adott biztosító-levél értelme szerint kielégítette; minthogy pedig az említett kárbiztosító-levél kezénél nincs és azt vissza nem adhatja, azon levelet eszenel teljesen érvénytelennek és megsemmisítettnek nyilvánítja. Kelt Neustadiban november 24-dikén 1450.

Wir Michel von gots gnaden des Heiligen Römischen Reichs Burgraf ze Maidburg Graf ze Hardegk vnd des Reichs etc. hofrichtter Bekenn vnd tun kund offennlich mit dem Brief, Als Ich mein lewt vnd diener ze Rossen vnd ze füssen mitsambt andern des fürstentumbs Österreich lanntlewten ausserlands In das künigreich vngern wider pangréczen von Galicz zu dem Hochgeboren fürsten Graf Vreichen von Cili etc. als zu meins gnedigisten Herren des Römischen künigs vnd Herzogen ze Osterreich etc. obristen haubtman jn das veld geschikcht hab auf dieselben mein diener mir dann sein kunigkliche gnad ainen schadenbrief geben hat der jnnhaltet was si von den veindten nach des obgenanten haubtmans geschafft redlicher vnd Ritterlicher scheden nemen darumb welle mich sein gnad von den Nützen vnd Rénnten des fürstentumbs Osterreich schaffen ze entrichten das er also getan vnd mich vmb solichen schaden ganncz entricht und genügend gemacht hat vnd wann Ich aber gegen der bezalung des bemelten schadens dem benannten meinem genedigisten herrn den Schadenbrief wider vbergeben solt haben den Ich aber vngeuerlich verlegt vnd nicht bey hannden hab Also gelob vnd versprich Ich ob derselb Scha-

denbrief hinfür jndert furbracht wird das der mir nach meinen Erben nach yemanden anderm khainen frumen vnd dem obgenanten meinen genedigisten herren künig fridreichen auch künig laslawen seinem vettern vnd Iren Erben khainen schaden nicht bringen sol, sunder Er sol gancz kraftlos vnd tod sein vngeuerlich vnd Ich vernicht vnd töt den auch wissennlich Mit vrkund des Briefs versigelt mit meinem anhangendem Insigl vnd durch pesser sicherchait willen hab Ich mit fleiss gebeten den Edeln fridreichen Grijm das Er sein Insigel mitsambt mir an den Brief hat gehangen Doch Im vnd seinen Erben an schaden Geben zu der Newnstat am Erichitag vor Sannd Kathrein tag Nach Christi gepürd vierzehenhundert vnd darnach Im Fumfzigisten Jare.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CXXXI.

Turkői Ritalf György és — — lihoti Braniszláv erdélyi vajdák az erdélyi káptalannak meghagyják, hogy Enyedi Boldizsárt és Szász Jánost, Szászsebes szék királybiráját, valamint — — — —, György tudort, nevezett Boldizsárnak fiait, Fejér vármegyei Ujfalú helységébe igtassa be. Kelt december 1-sőjén 1450.

Amicis ipsorum Venerandis Capitulo Ecclesie Transyluanie Georgius Ritalph de Turkew et Branislaus de — — lihot — parcium Transyluanie Wayuode Amiciciam paratam cum honore Dicitur nobis in personis — — — Balthasaris de Enyedino et Johannes Zaz Judicis Regij Sedis Zazsebes ac Venerabilis Domini Georgij Directoris plebani de dicta Zazsebes, quum possessio Vifalw in Comitatu Albensi existens habita ipsos iusto iuris titulo concerneret in eiusdem Dominium se legitime vel-

lent per vestrum et nostrum homines facere introduci, Super quo vestram presentibus petimus — — — amiciciam, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus — — — vel Ladislaus de Hozutelek aut alter Ladislaus aut Johannes de — — — seu Nicolaus Almassi de Horthobagh, alijs absentibus homo noster ad faciem prefate possessionis Vifalw vicinis et commetaneis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo Introducat prefatos Balthasarem de Enyedino et Johannem Zaz Judicem Regium Sedis Zazsebes, necnon — — — Dominum Directorem Georgium Doctorem filios scilicet prefati Balthasaris in Dominium eiusdem, Statuatque eandem eisdem Jure ipsis incumbente, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem contra annotatos exponentes ad Terminum competentem coram nobis rationem contradiccionis eorum reddituros, et tandem vestre Statucionis et Introduccionis seriem cum Contradictorum et Euocatorum nominibus nobis amicabiliter rescribatis Datum — — — feria tertia proxima post festum beati Andree Apostoli Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo.

Titulus ab extra talis legebatur: Amicis ipsorum Venerandis Capitulo Ecclesie Transylvanie pro Balthasare de Enyedino et alijs introscriptis Introductorie Statutorie, consequenterque autem in altera eiusdem pappiri flexura in dorso talis inscriptio videbatur: Homo Wayuodalis Ladislaus de Hozutelke, Capituli Gallus Chiaci Ecclesie nostre Subdiaconus. Statucio facta fuit feria quinta proxima post festum natiuitatis Domini nemine contradicente apparente existente. Erantque Sigillo Capitulari super cera alba ductili ab extra communitae et roboratae clausaque tunc confectae et emanatae.

Az erdélyi káptalannak 1775-diki átiratából.

CXXXII.

Hunyadi János Magyarország kormányzója, barátságos levelében tudósítja idősb Kállai Jánost, hogy levelét vette, és Budán, hova őt magához kéri, számára úgy rendelkezett, hogy azt méltán meg fogja köszönhetni. Kelt Temesvártt, január 19-dikén 1451.

Egregie vir nobis sincere dilecte ea omnia que nobis scripseratis sane Intelleximus et menti nostre collegimus, Et ecce Budam progrediemur vbi ad nos venire velitis talemque dispositionem vobis illinc faciemus qualem ceteri domini vestri non fecissent, ceterum pro sessione Sedis, etiam talem facimus dispositionem vt vos, nobis bene poteritis regratiare Datum in Themeswar feria secunda proxima ante festum beatorum Fabiani et Sebastiani martirum Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo.

Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc.

Kiül: Egregio viro Johanni Seniori de Kallo nobis grato dilectoque.

Az eredetiből Érdy János úr közlése után.

A Hunyadi János kormányzó nevének aláírása tekintetéből ezen érdekes kis ujdonságot hasonmásban is ide mellékeljük.

CXXXIII.

Hunyadi János kormányzó, Kereczke és Kusnyicza nevű faluit Bereg megyében (ma Máramarosban) az általa birt Munkács várától elszakasztván, Dolhai Ambrussal és Mihálylyal azoknak Bereg megyei Makaria és Sarkad nevű faluikért és Románpataka nevű pusztájokért elcseréli, az átadandó cse-rejőzságért a felek egymásnak kölcsönösen szavatosságot kötelezén. Kelt Becsén, január 31-dikén 1451.

Nos Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc. Memorie commendamus per presentes. Quod nos cum Nobilibus Ambrosio et Michaelae filijs Stanislai de Dolha per formam concambij talem fecimus permutacionem, quod ipsi Ambrosius et Michael possessiones ipsorum hereditarias videlicet Makarijam et Sarkad vocatas et predium Romanpataka appellatum omnino in Comitatu de Bereg sub vna meta existentes, cum cunctis earundem vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, Terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, Siluis, Nemoribus, Montibus vallibus, Vineis vinearumque promontorijs, Aquis fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, Molendinis et locis molendinorum, generaliterque quarumlibet vtilitatum earundem integritatibus, nobis nostrisque filijs et Hereditatibus vniuersis per Nos ad Castrum nostrum Munkach annectendas et applicandas, in perpetuum tenendas, possidendas pariter et habendas dederunt et contulerunt, Et e conuerso, Nos possessiones nostras Kereczkij et Kusnicza cum pertinencijs dicti Castri in eodem Comitatu de Bereg existentes ab eodem Castro Munkach separando et sequestrando, prefatis Ambrosio et Michaeli eorumque heredibus vniuersis simulcum cunctis earundem vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet quouis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis Irreuocabiliter dedimus, donauimus et contulimus per-

petuo possidendas, tenendas pariter et habendas, et hoc non pretermisso, quod si nos aut successores nostri annotatos Ambrosium et Michaellem seu heredes eorundem in pacifico dominio dictarum possessionum Kereczky et Kusnijcza conseruare non possemus, seu non valerent, extunc nos aut dicti nostri successores, preassertas eorum possessiones Makarija et Sarkad et predium Romanpataka sine omni litigionario processu remittere teneamur, et simus obligati, atque sint astricti, Ex conuerso prefati Ambrosius et Michael nos in eisdem possessionibus per ipsos, nobis sub premissis titulo concambialis permutacionis datis et donatis, nostrosque filios et Heredes vniuersos pacifice conseruare teneantur. Casu autem, quo id ipsi facere non possent, extunc preattactas possessiones nostras Illico sine strepitu alicuius litis remittere teneantur, Harum nostrarum quibus Sigillum nostrum quo vti Gubernator Regni utimur est appensum cum vigore et testimonio literarum mediantibus. Datum in Opido Beche, Sabbato proximo ante festum purificationis beate Marie virginis, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo primo.

Az eredetiből.

CXXXIV.

A váradí káptalan bizonytságot tesz arról, hogy Dolhai Ambrus, Szaniszló fia, testvére Mihály terhét is magára vállalván, Makarja és Sarkad falukat és Románpataka nevű pusztájokat, mind Beregh megyében, Ilunyadi János kormányzóval annak Munkács várához tartozó Kereczke és Kusnyicza nevű falcaiért ugyancsak Beregh megyében elcserélte, s a cserébe adott jószágokért szaratságot vállalt. Kelt febr. 3-dikán 1451.

Capitulum ecclesie Waradiensis, Omnibus Christifidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis, Sa-

ludem in omnium saluatore. Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire. Quod Ambrosius filius Sthanislai de Dolha, pro se personaliter, onus Michaelis fratris sui carnalis, in infrascriptis, super se assumptendo, nostram veniens in presenciam, dixit, et sponte confessus est in hunc modum, Quomodo ipse et dictus Michael frater suus, vna cum Magnifico domino Johanne de Hwnyad Regni Hungarie Gubernatore, in quibusdam possessionibus eorum, infra declarandis, talem inter se fecissent, concambialem permutacionem, Quod quia predictus dominus Johannes Gubernator, quasdam possessiones suas Kereczky et Kwsnycza vocatas, in pertinencijs Castri Munkacz vocati, in Comitatu de Beregh existentes habitas, mediantibus suis literis superinde confectis, cum omnibus ipsarum vtilitatibus et quibuslibet pertinencijs, sibi et dicto Michaeli fratri suo, ipsorumque heredibus vniuersis, in perpetuum dedisset et contulisset, Ideo ipse suo et dicti Michaelis fratris sui nominibus et in personis pro eisdem possessionibus, per predictum dominum Gubernatorem, vigore literarum suarum vt prefertur datis et donatis, quasdam possessiones suas et dicti fratris sui hereditarias, videlicet Makarya ac Sarkad vocatas et predium Romanpathaka appellatum omnino in dicto Comitatu de Beregh sub vna meta existentes, cum cunctis ipsarum vtilitatibus et pertinencijs, videlicet Terris arabilibus cultis et incultis, Siluis Nemoribus Montibus Vallibus vineis vinearumque promontorijs Aquis, fluuijs piscinis piscaturis, aquarumque decursibus, Molendinis et locis Molendinorum, generaliterque quarumlibet vtilitatum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem Jure spectantibus, ipsi domino Gubernatori dedisset donasset et contulisset, nostrique dedit donauit et contulit in presenciam, in filios filiorum et heredes per heredes, Jure perpetuo et irreuocabiliter tenendas possidendas pariter et habendas, Nichil Juris seu dominij ac perpetuitatis sibi et dicto fratri suo ipsorumque heredibus et successoribus reseruando in eisdem. Sed omne Jus et totale dominium quod et que ipse et dictus Michael frater suus in eisdem possessionibus et predio habuisset vel habere sperasset, in ipsum dominum Gubernatorem et heredes suos transferendo, Assump-

mens nichilominus et obligans prefatus Ambrosius se personaliter, annotatum autem Michaclem fratrem suum ad onus in se assumptum, memoratum dominum Gubernatorem, in pacifico dominio dictarum possessionum et predij, semper et vbique, contra quoslibet Juridice Impetitores, conseruare et expedire proprijs suis laboribus et expensis, Tali condicione mediante, quod si ipse aut predictus Michael frater suus annotatum dominum Gubernatorem et heredes eiusdem. temporum in processu, in dominio dictarum possessionum et predij pacifice conseruare non posset, seu non valerent. extunc supradictas possessiones annotati domini Gubernatoris, ipsis vt prefertur datas et donatas eidem domino Gubernatori vel suis heredibus, sine strepitu alicuius litis, remittere et resignare deberent et tenerentur. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam. presentes literas nostras priuilegiales Sigilli nostri autentici munimine roboratas duximus concedendas. Datum in festo beati Blasij martiris. Anno Domini Millesimo qnadingentesimo primo, Honorabilibus viris dominis Johanne preposito decrctorumque doctore, Andrea Lectore, Nicolao Cantore et Petro Custode, alijsque Concanonicis ecclesie nostre predictae salubriter existentibus et deuote.

A bajor kir. levéltárból.

CXXXV.

János szászi (beregyszászi) népész, és Lengyel Imre, bizonyosságot tesznek arról, hogy Dolhai Mihály előttök élő szóval elmondá: mennyi bántást és sérelmet szenvedtek ő és testvére Ambrus Munkács várából Makaria és Sarkad faluikra nézve, ezen bántalmajknak tehát véget vetendők, azokat Hunyadi János kormányzóval Kereczke es Kusnyicza helységeiért elcserélni elhatározzák; mivel azonban neki ekkor pénze nem volt, testvérét Ambrust kérte meg a csere költségeinek viselésére, olly feltétel alatt, hogy ő addig a cserélt jószágok birtokába ne eresztesse, míg testvérének eleget nem tett; — bizonyították továbbá, hogy az említett csere csakugyan megtörténvén, Ambrus e közben a jegyzőnek a levelekért 16, a káptalani iktatónak 3, a lelessi prépostnak az igtató-levéért 9 arany forintot fizetett, Kenderes Jánosnak pedig, ki a beigtatás elé nehézségeket akart gördíteni, ezek elhárítása végett 100 nyust bőrt és 50 aranyat adott; miről Dolhai Ambrus részére testvére Mihály megegyezésével ezen levelöket kiadják. Kelt Beregszászon, február 14-dikén 1451.

Nos Johannes alias plebanus de Zaas et Emericus Lengyel, damus pro memoria quibus expedit vniuersis, Quod veniens nostri in presenciam Nobilis vir Michael de Dolha, viuavoce per modum querele nobis retulit molestias grandes obpropria iniurias oppressiones diuersas, graues et multiplices de castro Munkacz, in defalcacionibus metarum possessionum suarum Sarkad et Makarya *) vocatarum, quod essent conuicinee et cometanee castro prescripto dietin pati vnacum fratre suo carnali Nobili Ambrosio similiter de Dolha, molestarique grauedine valida eciam in direpcionibus vsurpacionibus et depre-dacionibus honorum Jobbagionum et suorun, necnon in litium

*) *Makarlya*, de az *l* betű kitörölve s alább *Makarya*.

aggrauacionibus curialibus, expensis fatigijs et turbacionibus multimode vexarentur pro eo, pro hys afflictionibus omnibus perpessis formidando ne in posterum similia aut maiora obprobria paterentur in fortuito casu eueniente, statuit et deliberauit animo concordi cum fratre suo pretacto Ambrosio per modum concambij et permutacionis formam a tali disturbio molestiarum se quoquomodo possent elongare sed quia talis concambij via pluralitatem requirebat expensarum, ipseque Michael protunc tantis deficeret sumptibus vocibus supplicibus ipsum aggressus Ambrosium fratrem suum ortans rogans et diligenti affectu petens, assumptis laboribus fatigijs et expensis suis proprijs ad concambij permutacionem cum Spectabili viro et Magnifico Johanne Waywoda de Hunyad regni Hungarie gubernatore operam dare, possessionesque ipsorum Sarkad et Makarya, pro possessionibus Kosnicza et Kerezke ad Castrum Munkacz spectantibus et pertinentibus commutare, per modumque concambij ipsi prefato Magnifico Johanni Gubernatori et suis successoribus perpetuo possidendas tenendas pariter et habendas dare, sicque si fieri posset concambij et permutacionis forma modo et via, sopitis disturbijs molestacionum a castro Munkacz elongando pacifice et quiete ac cum bona tranquillitate in dominio possessionum concambialium Kosnicza et Kerezke vocatarum possent permanere assumptis nichilominus ipse Michael de Dolha coram nobis ipsi fratri suo Ambrosio sua fide mediante christiana qua Deo tenetur medietatem expensarum quas exponeret sibi plenarie soluere, nec interim ad easdem possessiones pretactas et obtentas concambiales intrare donec ipsi Ambrosio per ipsum satisfactum fuerit plene et perfecte ipseque Ambrosius hoc animaduertens, diligencia adhibita laboribus fatigijs et expensis suis proprijs ceterorumque dominorum suorum supplicacionibus adiunctis, hanc concambialem permutacionem cum ipso Magnifico domino Johanne, perfecit, licet difficulter obtentisque possessionibus pretactis Kosnicza et Kerezke, sollicitis laboribus et curis assiduis exercitabat se quomodo et per quem modum literas donacionales et introduccionales ne quisquam se intromitteret impediens excipere posset, tandem diligencia adhibita valida, ipsi notario pro rescripcione litera-

rum sedecim soluisset florenos, hominique Capituli pro introductione tres dedisset florenos auri, prepositoque de Lelec pro literis statutorijs et introductorijs nouem contulisset florenos auri, Sed quia Egregius dominus Johannes Kendres in hys omnibus ipsi Ambrosio oppositum tenebat nitebaturque modis omnibus ipsum a tali descensu et occupacione villarum pretactarum concambialium impedire et molestare, ipse Ambrosius cura inducta, sua et quam plurium dominorum, cum ipso domino Johanne Kendres fecit disposicionem, deditque sibi centum pelles mardurinas et quinquaginta florenos auri. sicque remansit ipse Ambrosius in pacifico dominio prefatarum villarum Kosnicza et Kereczke. hec cuncta et singula vt premititur coram nobis fateatur fuisse. Super quibus ipsi Ambrosio cum voluntate fratris sui Michaelis de Dolha sub sigillo proprio ipsorum in testimonium premissorum damus literas nostras Scriptum in Zaas in die beati Valentini martiris anno domini Millesimo CCCC-mo h. o.

Az eredetiből Erdy János szivességéből.

CXXXVI.

A leleszi convent bizonyoságot tesz arról, hogy Hunyadi János kormányzónak Becsén január 31-kén kelt igdtató-parancsa értelmében Dolhai Ambrust és Mihályt Bereg megyei Kereczke és Kusnicza nevű helységekbe febr. 27-kén minden ellenmondás nélkül beigtatta. Kelt martius 14-kén 1451.

Omnibus Christifidelibus, presentibus pariter et futuris presentium noticiam habituris, Stanislaus prepositus et Conuentus ecclesie Sancte Crucis de Lelez, Salutem in omnium Salvatore, Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire. Quod nos literas Magnifici et Spetabilis viri, domini

Johannis de Hunyad, Regni Hungarie Gubernatoris, Statutorias, nobis directas honore quo decuit recepimus in hec verba, Johannes de Hunijad Regni Hungarie Gubernator etc. Honorabili Conuentui ecclesie Sancte Crucis de Lelez Salutem cum honore, dicitur nobis in personis Nobilium Ambrosij et Michaelis filiorum Stanislai de Dolha. Quomodo ipsi in dominium quarumdam possessionum, Kereczkij et Kwsnijeza vocatarum, In Comitatu de Beregh existencium Ipsos titulo concambialis permutacionis concernencium legitime vellent introire. Super quo vestre Honorabilitati firmiter committimus et mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio lidedignum, quo presente, Stephanus vel Michael filij Petri Bolond, aut Stephanus filius Elie sin Hodor filius Gregorij de Bijlke, alijs absentibus, homo noster ad facies prescriptarum possessionum Kereczky et Kwsnijeza vocatarum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis, Inibi legittime conuocatis et presentibus accedendo, Introducat prefatos Ambrosium et Michaellem de Dolha, In dominium earundem, Statuatque easdem, eisdem cum cunctis earum vtilitatibus et pertinencijs quibuscumque, Terris scilicet, Siluis, Alpibus, Montibus, Aquis et earum decursibus ad easdem vndique pertinentibus, Jure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint euocet ipsos contra memoratos exponentes, in presenciam Judicis curie regie. ad terminum competentem, racionem contradiccionis eorum reddituros, et post hec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum et Euocatorum, si qui fuerint, ac vicinorum et commetaneorum qui premissa Statucioni intererunt nominibus terminoque assignato eidem domino Judici curie regie suo modo rescribatis. Datum in Oppido Beche, die dominico proximo ante festum purificationis beate Marie virginis, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo. Nos igitur mandatis dicti domini Johannis de Hunyad Gubernatoris satisfacere volentes vt tenemur, vna cum prefato Stephano filio Elie de Bijlke homine eiusdem domini Gubernatoris vnum ex nobis videlicet fratrem petrum presbiterum, ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio duximus destinandum,

Qui tandem exinde ad nos reuersi , nobis voce consona , retulerunt Quod ipsi Sabbato proximo post festum beati Mathie Apostoli proxime preteritum , ad facies prescriptarum possessionum , Kereczky et Kwsnijcza vocatarum , In prescripto Comitatu de Beregh existencium , vicinis et commetaneis earum vniuersis , videlicet Johanne Waywoda de Zentbmijklos , et pertinencijs eiusdem , Gorzo de lijpcbe , et Michaele filio dicti Johannis Waywode , Inibi legitime conuocatis et presentibus accessissent , In quarum faciebus legitimis et consuetis diebus permanendo , prefatosque Ambrosium et Michaelem de Dolha In dominium earundem Introducendo , eademque , eisdem , cum cunctis earum vtilitatibus et pertinencijs quibuscunque , terris scilicet , Siluis Alpibus , Montibus , vallibus , Aquis , aquarumque decursibus , Et generaliter quibusuis comoditatibus et fructuositatibus , ad easdem vndique pertinentibus et spectantibus , premisso Jure ipsis incumbenti , Statuissent perpetuo possidendas , Nullo penitus contradictore Inibi apparente , In cuius rei memoriam , Stabilitatemque perhempnalem presentes literas nostras priuilegiales Sigilli nostri appensione , munimine roboratas , duximus concedendas Datum , Quintodecimo die diei Introduccionis et Statucionis prenotatarum , Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo primo Supradicto.

Az eredetből.

CXXXVII.

A lelessi convent bizonyoságot tesz arról, hogy Hunyadi János kormányzónak Temesvárt jan. 15-kén kelt parancsa következtében Jood helység határát Máramaros vármegyében, annak földesurai Joodi Baly Sandrin és Vancsa, ezen Vancsa fia Bogdán, Drotka Iván Gorso, Petermann György, Joodi Mihály és Deákjuga részére martius 8-kán annak rende szerint kijárta. Kelt mart. 22-kén 1451.

Omnibus Christifidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium noticiam habituris. Stanislaus Prepositus, et Conuentus Ecclesie Sancte Crucis de Lelez, Salutem in omnium Salvatore. Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire. Quod nos literas Magnifici et Spectabilis viri Domini Johannis de Hunyad, Regni Hungarie Gubernatoris Statutorias, nobis directas honore, quo decuit recepimus, in hec verba. Joannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Honorabili Conuentui Ecclesie de Lelez Salutem cum honore. Dicitur nobis in personis Sandrini et Vancsa Balij de Jood, necnon Bogdan filij eiusdem Vancsa, et Drotka Ivan Gorso, Georgij Petermann, Michaelis et Deakjuga de eadem Jood, quomodo eadem Possessio ipsorum Jood vocata, in Comitatu Maramarosiensi existens, nunc apud manus ipsorum vt dicitur pacifice habita, metarum reambulacione, erectione, et renouacione plurimum indigeret. Super quo Honorabilitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus Vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Simon de Kohnya vel Georgius Peterman de Salyo, siue Tiuadar Torkos de Dragomerfalwa, siue Ivan Diak de Eadem, alijs absentibus homo noster, ad faciem predictae Possessionis Jood vocatae, vicinis et commetaneis eiusdem vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo, reambulet eandem per suas

veras metas et antiquas, nouas iuxta veteres in locis necessarijs erigendo, reambulataque et ab aliorum Juribus possessionarijs metaliter separatam et distinctam relinquat et committat ipsis Exponentibus Jure ipsis incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, evocet Ipsos contra memoratos Exponentes in presenciam Palatinalem ad terminum competentem, rationem contradiccionis eorundem reddituros. Et posthec huiusmodi possessionarie Reambulacionis seriem, cum cursibus metarum inibi erigendarum, Contradictorumque et Euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et Commetaneorum, qui premisse Reambulacioni intererunt, nominibus, terminoque assignato, eidem domino Palatino suo more rescribatis. Datum in Temeswar, feria sexta proxima ante festum beatorum Fabiani et Sebastiani Martyrum Anno Domini 1451. Nos igitur mandatis dicti Domini Joannis de Hunyad Gubernatoris satisfacere volentes vt tene-mur, vnum prefato Ivan Diak de Dragomerfalwa homine eiusdem Domini Gubernatoris, vnum ex nobis, videlicet fratrem Petrum Presbiterum, ad premissa fideliter peragenda, nostro pro testimonio duximus destinandum. Qui tandem exinde ad nos Nos reuersi, Nobis consona voce retulerunt, Quod ipsi feria secunda proxima ante festum beati Gregorij Pape proximo preteritum, ad faciem predictae Possessionis Jood vocate, vicinis et Commetaneis eiusdem vniuersis, videlicet Michaele et Ambrosio de Dolha, altero Michaele de Leordina, Petro Mondra de Viso, Michaele de Petrova, et Theoder Torkos de Dragomerfalwa, inibi legitime conuocatis et presentibus accessissent, eandemque Possessionem quoad suas veras metas et antiquas reambulando, reambulataque et ab aliorum Juribus possessionarijs, metis infrascriptis separatam et distinctam, prefatis Sandrino et Vancsa Balij de Jood, et Bogdan filio eiusdem Vancsa, necnon Drotka Ivan Gorso, Georgio Peterman, Michaeli et Deakjuga de Eadem Jood reliquissent et commisissent, premissis iure ipsis incumbente perpetuo possidendam, nemine penitus Contradictore inibi apparente. Mete autem quibus ipsi prefatam possessionem Jood ab aliorum Juribus possessionarijs metaliter separassent et distinxissent, prout lidem

Domini Gubernatoris et noster homines nobis recitarunt, hoc ordine protenderentur, quod incepissent super Alpem Stol appellatam a plaga orientali, et abinde reflectendo ad plagam meridionalem, venissent ad descensum vel caulam ouium Mihaly Zalasa vocatam, et ab eodem descensu seu caula ouium venissent ad terciam caulam ouium Meras nominatam, abinde eadem plaga meridionali servata, attigissent quartum descensum ouium Ztana de Viru vocatum, adhuc eadem plaga continuata venissent ad quintum descensum ouium Korman dictum, vnde eundo attigissent sextum descensum ouium Bohaiechka appellatum, abinde eadem plaga seruata, venissent ad septimum descensum ouium Batrina nominatum, vnde eundo venissent ad octauum descensum Ztaniga dictum, postremoque dicta plaga meridionali continuata, venissent ad nonum descensum Gusathawasa appellatum, et ibi terminassent. In cuius rei memoriam, Stabilitatemque perhennalem, presentes literas nostras Priuilegiales, Sigilli nostri appensione munimine roboratas, duximus concedendas. Datum quintodecimo die diei Execucionis premissorum, Anno Domini supradicto.

A Máramaros megye és Erdély közötti némelly határkérdések iránt kinevezett királyi biztosság irományai közül.

CXXXVIII.

Hunyadi János kormányzó, Körösbánya városának bányabérét szebeni aranypénz-verő Simonnak a múlt február 1-sejétől számítandó egy egész évre 4 márka aranyért haszonbérbe adja. Kelt Szász-Sebesen, május 1-sőjén 1451.

Nos Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc. Memorie commendamus per presentes Quod nos vrburas Opidi nostri Keressbanya a festo purificationis beate Marie virginis

proxime preterito incipiendū vsque alterum festum eundem purificationis marie virginis pro quatuor Marcis auri Simoni de Cybinio Cussori florenorum Auri in Arendam conduximus, presentium mediante. Datum in Zaz Sebes Sabatho proximo post festum pasce domini anno domini Millesimo quadr-o quinquagesimo 1-o Auri marcam quamlibet florenis auri viginti octo computando.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CXXXIX.

Hunyadi János kormányzó a hét szász szék panassa következtében az országos tanács megegyezésével minden egyházi bírácoknak szorosán meghagyja, hogy eszentül Magyarország, Erdély és a szászok ember- emlékezetet haladó jogainak és szokásainak ellenére a világi törvényszékeket illető ügyekbe, nevezetesen a világiaknak világiak részére tett végrendeleteit illetőleg, beavatkozni ne merészeljének, felhatalmazván egyszersmind a szászokat, hogy azon világiakat, kik közölök más világi személyt illyes ügyekben egyházi törvényszék elé idézni mernének, példásan megbüntethessék. Kelt Szász-Sebesen, május 1-ődjén 1451.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Memorie commendamus per presentes, quod licet Juribus et libertatibus, antiquisque et laudabilibus consuetudinibus Regni Hungarie parcium Transyluanarum, et presertim Septem sedium et aliorum Saxonum, earundem parcium ab illo semper tempore, cuius contrarium hominum non comprehendit memoria obseruatis et — — — ullus Judex ecclesiasticus seu spiritualis de causis Judicium seu fora Secularia concernentibus signanter de Testamentis laycalibus videlicet per laycum

layco fratrum fratribus parentum filijs et cuiusuis aut nepotum nepotibus amicorum amicis et sic de singulis Testamentum factum seu conditum fuerit, que scilicet Testamenta non ad pia opera seu ad ecclesias facta fuerint, se intromittere debeant. Tamen uti ex grauissima querela Septem sedium et aliorum Saxonum parcium Transsylvanarum percepimus multum displicenter, quomodo quidam forent Iudices ecclesiastici seu spirituales, qui contra predicta Jura et libertates ac antiquas consuetudines Regni Hungarie et parcium Transsiluanensium ipsos Saxones aut alterum ipsorum in huiusmodi Testamentis et alijs factis laycalibus in eorum Sedem Judicarium spiritualem citari facere, et per censuram ecclesiasticam diversimode perturbare molestare et vexare attemptarent In preiudicium Jurium et libertatum ac laudabilium consuetudinum prescripti Regni Hungarie ac Sacre eius Corone satis magnum Et quia non volumus nostre Gubernacionis tempore aliqua Jura et laudabiles consuetudines predicti Regni Hungarie ac parcium Transsiluanensium atque Saxonum per quoscumque homines cuiuscumque condicionis et preeminencie existant, quoquomodo infringi, Et ex suscepti Regiminis nostre Gubernacionis officio interest nobis, quemlibet Regnicolarum in Juribus, libertatibus et consuetudinibus inuiolabiliter conseruare Ideo nos habito vnacum certis Prelatis et Baronibus et Jurisperitis Regni Hungarie consilio volumus, ac vniuersis et singulis Iudicibus et Justiciarijs ecclesiasticis seu spiritualibus cuiuscumque status existant presentes visuris auctoritate nostre Gubernacionis committimus et firmiter mandamus, quatenus a modo in posterum annotatos Septem sedium et alios Saxones parcium Transsiluanarum aut alterum ipsorum ad instanciam quarumcumque personarum racione et pretextu Testamentorum et aliorum factorum sic vt prescribitur vigore premissorum vestri in presenciam aut in Sedem vestram Judicariam spiritualem citare aut citarifacere ac per censuras ecclesiasticas impedire, vexare, molestare et perturbare non presumatis quoquo modo, committimus eciam firmiter et districte presencium serie prefatis Saxonibus, ad id ipsis tribuentes plenam auctoritatem, vt ipsi tales laicos, qui alterum ipsorum in premissis testamen-

tis, aut alijs factis laycalibus vestri in presenciam in causam attrabere aut citari facere attemptarent, In personis et rebus et bonis eorum sic puniant, vt alijs similia facientibus orribile cedat in exemplum, de quo si vobis exinde aliqua grauamina euenerint nisi vobismet ipsis poteritis imputare. Aliud ergo facere non presumatis. Presentibus perlectis exhibenti restituitis. Datum in Ciuitate Zazsebes in festo beatorum Philippi et Jacobi Anno domini M-o CCCC-o L-o primo.

Brassó városa levéltárából.

CXL.

Hunyadi János kormányzó, Pozsony városa kérésére ezt felhatalmazza, hogy a tetten kapott tolvajokat, rablókat és más gonoszlévőket akár nem nemesek, akár nemesek, vagy bármilyen sorsuak és ranguak legyenek is, elítélhesse és méltó büntetésekkel és kínzásokkal lakoltathassa. Kelt Temesvárt, május 18-kán 1451.

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator. Memorie commendamus Quod nos tum ad suplicacionis instanciam in personis vniuersorum Ciuium et incolarum Ciuitatis Posoniensis nobis propterea factam, tumque nolentes nociuorum furum et maleficorum hominum ac latronum maliciam seu rabiem excrescere, sed potius deprimere, Eisdem Ciuibus inhabitatoribusque et incolis prenotate Ciuitatis Posoniensis id vt ipsi quosuis homines fures, latrones, vespiliones et maleficos, siue sint nobiles, siue ignobiles, siue alterius cuiuscumque condicionis et preeminencie in criminibus ipsorum deprehensos iudicare, ac penis et tormentis condignis iuxta ipsorum demerita cruciare possint atque valeant, graciose duximus annuendum et concedendum, ymo annuimus et concedimus pleno

cum effectu vigore et testimonio presencium mediantibus. Datum in Themeswar feria tertia proxima post festum beate Sophie vidne. Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo.

Pozsony városa levéltárából.

CXLI.

Hunyadi János kormányzó Pozsony városát felhatalmazza, hogy némelly pozsonyi lakosok fölött, kiket adóssági és büntényi ügyekben más levele által bíróságuk alól fölmentett volt, azon levelének tekintetbe nem vételével bárki folyamodására s bármi ügyekben is ítélhessen. Kelt Temesvárt, május 19-kén 1451.

Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Prudentibus et Circumspectis viris Judici, Juratis, ceterisque Ciuibus Ciuitatis Psoniensis Salutem cum dilectione. Licet nos quibusdam hominibus Psoniensibus mediantibus literis nostris a Judicio et iudicatu vestro ex parte debitorum et aliorum excessuum supportauerimus, tamen nos iterum vellemus, vt omnes tales homines in quibusuis eorum causis et excessibus mediantibus literis nostris vt premisimus supportatis iudicio et Judicatu vestro attrahere possitis et valeatis. Igitur vestris dilectionibus firmiter committimus et mandamus, et aliud habere nollemus, quatenus a modo in posterum talismodi homines a Judicio vestro premissis modo supportatos, non obstantibus literis nostris supportacionalibus, in quibusuis eorum causis, seu pro eorum excessibus et offensionibus ad instanciam quorumlibet, vestri in presenciam atrahere et eosdem iudicare debeat dictante Juris equitate. Aliud non facturi. Datum in The-

meswar feria quarta proxima ante festum beate Klene Regine.
Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo.

Commissio propria Domini Gubernatoris.

Pozsony városa levéltárából.

CXLII.

Hunyadi János kormányzó meghagyja Kenderes munkácsi várnagyának és Beregh megyei főispánnak, hogy, miután Kusnicza és Kerecske orosz helységeket, mint kenézségeket Dolhai Ambrusnak és Mihálynak örökösen adományozta, azokat a munkácsi vár tartozandóságai közöl szakassza ki és kezeit rólok vegye le. Kelt Szegeden, junius 12-dikén 1451.

Nos Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc. Memorie commendamus perpresentes, Quod nos consideratis fidelitatibus et fidelium seruiciorum meritis Nobilium Ambrosij et Michaelis filiorum Stanislai de Dolha, per eos nobis locis debitis et temporibus incumbentibus exhibitis possessiones nostras Rutenicales Kussiczta et Kereczce vocatas ad castrum nostrum Munkacz pertinentes cum omnibus earum vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet quocumque nomine censeantur, more et adinstar Keneziorum valachicalium prefatis Ambrosio et Michaeli ipsorumque heredibus vniuersis in perpetuum duximus dandas donandas et conferendas, ymmo damus donamus et conferimus presencium per vigorem. Quocirca vobis Egregio Kenderes Castellano dicti castri nostri Munkacz et Comiti de Berek fratri nostro firmissime precipimus, quatenus statim visis presentibus prescriptas possessiones cum omnibus earundem vtilitatibus et pertinencijs prefato Ambrosio et Michaeli remittere et resignare ac a Jurisdictione dicti Castri penitus se-

questrare, manusque vestras et vestrorum de eisdem in toto excipere debeatis, Ipsosque in eisdem contra quoslibet illicitos impetitores protegatis et defendatis, Aliud non facturi in premissis. Presentibus perlectis exhibentibus restitutus. Datum Zegedini feria sexta proxima post festum beati Barnabe Apostoli Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo.

Az eredetiből.

CXLIII.

Giskra János, László király főkapitánya, a kassai pénzverő házat és pénz-beváltást bizonyos feltételek alatt Modrár Pál nagy-idaei kapitányának és Gremczer Ágoston Kassa város polgármesterének, hajdan birájának, egy évre 5.000 arany forintért haszonbérbe adja, s őket ezen pénzverő-ház ispánjaisóá nevezi. Kelt Kassán, június 13-dikán 1451.

Nos Johannes Gyskra de Brandis Illustrissimi Principis et Domini Domini Ladislai Hungarie etc. Regis Capitaneus Supremus etc. Memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit vniuersis, Quod nos ratione compos maturoque prehabito consilio Cameram Cassouiensem Cusionis videlicet Monete cum omnibus et singulis cambijs que ad eandem Cameram antiquitus spectauerunt, Egregijs famosis et sagacibus viris Paulo Modrar Capitaneo nostro Castri Naghida et Augustino Gremczer Seniori Consuli olym Judici Ciuitatis Cassouiensis per vnum annum integrum pro Quinque millibus florenorum auri locandum duximus earendandum. Eosque in Comites eiusdem cusionis monete et Cambij iamfatarum proficientes. Ita quod annus acceptacionis ipsorum ab eo die, quo monetare siue monetam cudifacere inceperint, inchoetur et debeat computari. Cuius arendacionis

solucio ad quartale anni se se sequentis , hoc est in quolibet termino quartalis mille ducenti et quinquaginta florenorum auri, nobis ant nostris hominibus ad hoc depntandis in ipsa Ciuitate Cassouiensi , coram famosis Dominis Iudice et Juratis eiusdem debet prestari et expediri , mediam partem in auro pno , residnam vero partem semper dncentos denarios pro floreno auri computando , in quibus contentari volumus et debemus. Ita tamen quod in Camera Crempniciensi Monetacio in huiusmodi lega pondere , forma et valore , absque ulla diminucione inuiolabiliter obseruetur. Item si predicti Arendatores primo anno effluxo dictam Cameram cum suis Cambijs ad suam voluntatem et sine eorum dampno , vt per viros fidedignos et honestos, quos ipsi, et nos ad hoc eligimus considerari poterint, seruauerint , extunc eandem vltorius ad secundum annum similiter sub eodem conductu seruare teuebuntur. Sin autem ipsam Cameram cum suis Cambijs suprascriptis , si dampnum exinde perciperent notabile nobis possunt remittere et resignare , De quo eis nil valebimus imputare. Ista vero conductio et arendacio quoad solucionem nobis desuper faciendam vigorem habere debeat et effectum. Si et inquantum ipsa moneta , per Comitatus ab antiquo ad Cultellum siue Cameram Cassouiensem spectantes , videlicet Scepus Szaros , Abawywar Vngh , Zemplyn, Thorna , Gymern et Borsod , progressum habeat et cursum aggregiatur. Insuper dum et quando prefati Arendatores solucionem sui quartalis anni in Ciuitate Cassouiensi vtpremittitur deposuerint efficaciter , extunc vsque ad sequens proximum quartale , respectu huiusmodi solucionis , vltra ipsorum liberam voluntatem nobis aliquid ad ante porrigendum in nullo sint astrictj , neque ob Id quidquam ipsis imputare habeamus. Item vniuersos Officiales videlicet probatorem Sculptorem ac Censum Curie Camere a modo post Arendacionem factam , necnon qualemcunque solucionem , alias de Camera modo consueto fieri debendam ipsi Comites non ad nostram sed ipsorum rationem tenebuntur expedire. Item volumus quod iuxta decretum et consuetudinem Regni hactenus obseruatam predicti Comites consuetum pisetum hoc est de singulis marcis pecunie cuse vnum pondus sen pisetum cum pecunia cusa Ecclesie Strigoni-

ensi et eius Archiepiscopo homini scilicet ipsius ad hoc deputato extradent et persolvat (igy!) realiter et cum effectu, in quo eciam eosdem nequaquam prohibebimus neque impediemus quouismodo. Ipsa eciam fera cudeñ, non alias nisi sub custodia pisetarij Archiepiscopalis prout consuetum est in Camera ad hoc deputata in Scrinio fideliter conseruabitur, nec aliquam solutionem predicto Domino Archiepiscopo aut alteri cuicunque persone fieri debendam de iure aut consuetudine approbatam omittere audeant et retardare. Moneta autem cudenda sic habeat suam dispositionem Recipient ipsi Comites vnam Marcam Argenti fini et tres Marcas cupri, ex istis quatuor Marcis insimul fuis cudificent denarios rotundos et albos ad formam inferius specificatam, Sic quod ad vnam Marcam taliter mixtam cedant denarij Quadringenti, aut obuli octingenti Et si in vna marca sic vt prefertur mixta et contingente quatuor aut sex denarij defecerint, siue excreuerint in pondere, hoc absque dolo et fraude fieri permittimus. Volumus tamen quod omnis diligencia apponatur, probatore duntaxat, qui ad Id Juratus esse debeat vna cum homine Archiepiscopali pisetario, omni commixtioni argenti et cupri semper presentibus. Ipseque probator probam exinde consuetam reseruet, quam ex post cuse pecunie modo consueto poterit adequare. Si vero Monetarij ipsorum diligenciam non adhiberent et ipsa moneta per ipsorum negligenciam indebite cudcretur ac formam et dispositionem particulacionis, dealbacionis et aliarum correquisitarum non retinerent, numerusque vltra sex aut septem denarios frequenter in vna marca excrescetet extunc ipsi singuli et vniuersi Denarij ad Cautium debent reponi, quam massam sic resolutam ipsi monetarij viceversa fundere et cudere teneantur, super ipsorum dampnis proprijs et expensis ne ipsorum calue occasiones et excusaciones locum habeant et obseruentur. Si quos autem ipsi Comites ex ipsis monetarijs rebelles et inobedientes in premissis repererint et percipient, eosdem remouendi et alios assumendi secundum eorum libitum plenam habeant facultatem. Eodem modo de Sculptore qui ad hoc legitime deputabitur et in sculptura debita diligencia non apponetur, extunc alium quem Superior magister Sculptorum ad hoc

depntaret possint acceptare. Insuper volumus et committimus quod ipsi Comites per nos deputati monetam argenteam et mixtam vbicunque cusam in vniuersis locis, districtibus terris et Communitatibus circumiacentibus per suos proprios homines quos ad hoc deputauerint, pro expeditione dicte Curie Cassouiensis, et noue monete vbicunque locorum modo consueto, et competencia cambiare valeant, atque possint. Si vero quoscunque alios homines, seu mercatores preter suos familiares in huiusmodi cambio vbicunque experirent huiusmodi pecunias, sine in cambio siue perforisacionem qualitercunque in detrimentum Camere acquisitas absque ulla commutatione, siue pecuniaria solucione prout alias consuetum est, plenam ab eisdem recipiendi habeant facultatem, prohibicione tamen in sedibus, et Communitatibus, circumiacentibus prius publicata, formaque monete denariorum sic vt premittitur rotunda, et dealbata ex vna sui parte habeat crucem duplicatam, et in eadem parte in circumferencijs obtineat has literas epithaphiales **M.** ladislai R. Ungarie et in medio crucis duplicate vnam literam **C.** locum vbi moneta cuditur, et aliam literam similiter de alphabeto nomine Comitum cudentis, aut cudifacientis designandam. Ex alia vero parte, habeat clipeum quadripartitum adinstar floreni auri, sed tamen tractus triangulares videlicet tripas eundem transmeantes, in superiori parte in principio clipei, Clipeum octo linearum, arma regni Hungarie representantem. Alia enim parte retro eadem similiter superius leonem figurantem arma regni Bohemie denotantem. Terciam autem partem inferiorem sub leone tres lineas habentem clipeum ductus Austrie significantem. Et quartam partem similiter inferiorem aquilam comprehendentem Marchionatum **Morauie** denotantem. In obulis autem eadem apparicio crucis duplicate ex vna, et Clipei quadruplicati in altera parte sine descriptione literarum Epithaphialium, debet contineri, et de pecunia sic in huiusmodi lega forma, necnon debito, et vero pondere reperta vnumque pisetum, pro pecunie proba debet reseruari, et aliter de camera exire non permittatur In cuius rei certitudinem maioremque firmitatem omnia, et singula suprascripta, et quodlibet premissorum in suis punctis, articulis, et clausulis,

inconcusse et inuiolabiliter absque omni dolo, et fraude promittimus obseruare, ipsosque comites, et eorum familiares in iuribus camere defensare, et manutenere. Cuius respectu prefati Domini Iudex, et Consules Cinitatis Cassouiensis ad instantes nostras petitionis absque eorum, et suorum dampno, atque preiudicio Sigillum ipsius Ciuitatis penes nostrum appendi fecerunt. Datum et actum in Ciuitate eadem, feria quinta proxima ante festum beate Zophie vidue et Martiris anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo

Kassa városa levéltárából.

CXLIV.

Vizaknai Miklós erdélyi alvajda s Wingárthi Geréb János görgényi várnagy, mint herczeg Hunyadi magyarországi kormányzó által rendelt Maros széki bírák, kiadják a Vásárhelyen június 8-dikán tartott székely közgyűlésnek a régi szokáson alapult azon végzését, hogy senki 32 év óta nem keresett jószága iránt követelést ne tehessen, továbbá, hogy, míg fiú-örökös létezik valamelly család egyik ágában, a székely örökség a leány-maradéokra ne szálljon; ha pedig a fiú-örökösök kihaladnak, azt a leányok nyerjék el, és csak mind a két nemű maradék kihalásával menjen az át a család másik ágára. Kelt Vásárhelyen, június 17-dikén 1451.

Nos Nicolaus de Wizakna, Parcium Transsiluanicarum Vice Gubernator, ac Joannes Gereb de Wincarth Castellani de Gergeny per Illustrissimum Principem Dominum Joannem de Hunyad, Regni Hungarie Gubernatorem in medio Sicularum Sedis Marus Iudices constituti. Memorie commendamus per presentes. Quod nobis in Congregacione nostra Generali Vniuersitatis Sicularum, feria tertia proxima ante festum Sancti Barnabe in

Oppido Wasarhely celebrata , vnacum Barnaba de Zenthgiwrgh, Capitaneo maioris exercitus , ac Petro , filio Nicolai de Gialakuta , Capitali Iudice nostro minori , Jacobo filio Emerici de Medgiesfalwa , Simone porro de Sancta Ciuitate , Michaele filio Blasij de Andrasfalwa , Benedicto Bitsok de Moson , ceterisque Juratis 24 Assessoribus , in Iudicio sedentibus , iuxta laudabilem legem vniuersorum Sicularum et consuetudinem ab antiquo approbatam , vnanimiter et pari voluntate , inter alios perpetuo durantes , id decernentes decreuimus. Vt nullus omnino bominum , quascumque hereditates , quas ante triginta duorum annorum Spacia , per aliquas iuridicas mociones , et prohibiciones non acquisiuit , pro amplius acquirere , et suscitare non valeat , sed perpetuo silere debeat , et quandocumque eciam duo Fratres , olim antiquis Temporibus in eorum hereditatibus Siculicalibus ab inuicem fuerint diuisi , et sequestrati , tum eorum Successores , easdem hereditates Siculicales , sibi inuicem succedentes , taliter possidere , ac tenere debeant. Quod quamdiu in aliqua eorum proximitatis linea heredes masculini sexus supervixerint , heredes feminini sexus , in preiudicium heredum masculini sexus , eisdem heredibus masculinis superviuentibus , in Dominium huiusmodi hereditatum se intromittere non valeant , Deficientibusque huiusmodi heredibus masculinis , et aliquibus feminini sexus heredibus superviuentibus , de prescripta alia Linea proximitatis heredes masculini sexus quamdiu supervixerint , in huiusmodi hereditates , partes in illam partem successas se iniungere non valeant , deficientibusque vtriusque sexus heredibus , tandem in aliam Lineam proximitatis Nationalem succedere debeant hereditates antedictae , In cuius Disposicionis , et Statucionis perpetuam Stabilitatem , prescriptas literas nostras duximus concedendas. Datum decimo die nostre Congregacionis antedictae in loco memorato , Anno Domini 1451.

Kovasóczy István ítélőmester 1628-diki átírásából.

CXLV.

Hunyadi János kormányzó Pozsony városának meghagyja, hogy az esztergomi érseket kebelökből illető dézmát Vankónak vagy társainak ne adják ki; mert ellene, ha vele békét nem eszközölhetne, őket elég erővel védendő: ellenkező esetben a dézmát kénytelenek lesznek az érseknek másodszor is megadni. Kelt a sághi erősség alatt június 25-dikén 1451.

Prudentes et Circumspecti viri nobis sincere dilecti. Firmissime committimus et mandamus quatenus decimas vestri parte Domino Archiepiscopo Strigoniensi pronenientes Wankoni ac ipsius socijs dare et administrare non presumatis, quia si nos cum ipso Wankone concordiam et pacem disponere non poterimus, tunc nos in proteccionem vestri gentes destinabimus sufficientes, que vos ab eodem protegere valebunt. Si in premissis secus feceritis certificamus vos vt ipsam decimam eidem Domino Archiepiscopo secundario vobis soluere oportebit. Aliud ergo non facturi in premissis. Datum sub fortalicio Saagh feria quinta proxima ante festum beati Galli Confessoris. Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo. Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc.

Kivételről: Prudentibus ac Circumspectis viris Judici, Magistro Ciuium, Juratisque Ciuibus Ciuitatis Psoniensis Amicis nobis grate dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CXLVI.

*Hunyadi János kormányzó az ország minden hatóságainak és vámszedőinek megparancsolja, hogy ezentúl a sőt szállító Pozsony városi polgárokat, vagy embereiket senki folya-
modására letartóztatni, vagy bíróságuk elé idézni ne merjék; azokat, kiknek ellenök követelései vagynak, Pozsony városa tanácsa elébe utasítván. Kelt Monostoron június 27-kén 1451.*

Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Vobis vniuersis et singulis Dominis Prelatis, Baronibus, Comitibus, Castellanis ipsorumque Officialibus et Tributarijs, tam in terris quam super aquas habentibus et tenentibus, Item Ciuitatum Opidorum et villarum Rectoribus, Judicibus scilicet et Villicis presencium noticiam habituris, Firmiter precipientes mandamus, quatenus a modo in posterum Ciues et inhabitatores Ciuitatis Posoniensis sales nostros per ipsos aut ipsorum familiares deferendos, ad quorumuis instanciam arestare vel vestro astare Judicatu compellere non presumatis, nec sitis-ausi modo aliquali. Vbi autem quipiam quidquam accusationis vel questionis contra memoratos Ciues de Posonio agere habent, vel habuerint. Extunc hij idem in presencia Judicum ipsorum ordinariorum iuridice prosequantur. Ex parte quorum iusticia non deerit. Aliud ergo non facturi. Presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum in Monostor die Dominico proximo post festum Sacratissimi Corporis Christi. Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo.

Pozsony városa levéltárából.

CXLVII.

Gara László nádor bizonyoságot tesz a György rácz fejedelem és Hunyadi János Magyarország kormányzója közt az ország több nagyai közbenjárása mellett eszközölt békeről, és a Hunyadi János fia Matyás, és György rácz fejedelem unokája, Cillei Ulrik grófi leánya, Erzsébet közt ennek következtében kötött házassági szerződésről. Kelt Szendrőn, augustus 7-dikén 1451.

Nos Ladislaus de Gara Regni Hungarie Palatinus et Judex Comanorum Memorie commendamus significantes tenore presentium Quibus expedit vniuersis Quod Illustris princeps dominus Georgius dei gracia Regni Rascie Dezpotos et Albanie dominus personaliter perse ac pro Inclitis et Generosis dominabus Katherina consorte Illustris principis domini Vlrici Cilie, Ortemburge et Zagorie Comititis ac Margaretha vocatis filiabus suis, necnon puellis Elizabet filia eiusdem Comititis Vlrici et Margaretha appellata filia Illustris Lazari filij sui Neptibus scilicet suis, onera eorundem ac aliorum quorumlibet, quos presens negocium et ea que subnotantur quomodolibet concerneret super se ac hereditates suas vniuersas in dicto Regno Hungarie habitas et existentes recipiendo coram nobis constitutus, presentibus eciam et audientibus Generosa domina Ferina vocata consorte necnon Illustribus dominis Gregorio, Stephano et prefato Lazaro filijs eiusdem domini Georgij Dezpoti, ac infrascripte fassioni et dispositioni eiusdem domini Dezpoti consencientibus, confessus extitit et retulit inhuncmodum, Quod quamuis a tribus citra vel paulo vltra Annis inter ipsum ex vna et Magnificum dominum Johannem de Hwnyad dicti Regni Hungarie Gubernatorem partibus ex altera nonnulle dissensiones disturbia et differencie suborte sint, pluraque grauamina hincinde patrata fuerint et commissa, super quorum complana-

cione rectificatione et submociōe , diebus superioribus transactis per medium nonnullorum dominorum Prelatorum et Baronum dicti Regni Hungarie pro pace vtriusque partis laborantium , certe dispositiones interuenissent , Quia tamen nunc ratione nonnullorum factorum et negotiorum , inter ipsum scilicet dominum Dezpotum ex vna , ac pretactum dominum Johannem Gubernatorem ex altera partibus iterato grauis dissensionis guerre et odij materia suborta fuisset , Idcirco ne huiusmodi noua dissensionis causa in maiorem discriminis flammam succrescat , Reuerendus in Christo pater dominus Johannes Episcopus ecclesie Waradiensis ac Nos , necnon Magnifici domini Nicolaus de Vylak Wayuoda Transsiluanus et Comes Ladislaus de Palocz Judexcurie Regie , ex ipsius scilicet domini Despoti , ac eiusdem domini Johannis Gubernatoris pari consensu et voluntate , necnon ex deputacione aliorum dominorum Prelatorum et Baronum dicti Regni Hungarie sese inter ipsum videlicet dominum Dezpotum et eundem dominum Gubernatorem pro concordia et pace parcium interposuissent et interposuissemus , Quiquidem in huiusmodi pacis et concordie facto hijs diebus pluribus laborantes et mediantes , Nouissime inter alias vias et media , que pro ipsa pace et concordia conficienda , deducte fuissent , cupientes ipsi domini mediatores vnanobiscum non solum ea que in altervtros conmissa fuissent reformare verum eciam omnem fomitem et materiam Rancoris vel odij ac eciam tocuis maliuolencie , de cordibus parcium omnino euellere et extirpare infrascriptum vinculum ac fedus matrimonij , et affinitatis atque perpetue et sacramentalis vnionis inter ipsum videlicet dominum Dezpotum et eundem dominum Gubernatorem , domumque suam et ipsius domini Gubernatoris iniecissent et composuissent , componique debere arbitrati extitissent Ipsum eciam videlicet dominum Dezpotum ad consensendum huic composicioni federis matrimonij et affinitatis , ac ad ipsam perficiendam plurimum suis consilijs induxissent quo scilicet singulari federe credidissent Ipsi domini mediatores , sicut semper in talibus rebus credi solitum esset , Tum ob sacramenti matrimonialis gratiam et meritum , tum vero ob sanguinis vniedi atque affinitatis exinde secuture affectum dissi-

dentes partes purgatis cordibus, eductisque odijs et rancoribus, ad caram et veram magis posse concordiam peruenire, huiusmodi igitur occasione et hoc ipse (igy!) respectu, ipse scilicet dominus Dezpotos permotus et dictorum dominorum mediatorum induccioni acquiescens, volens eciam se et domum suam ad ipsius domini Gubernatoris amicitiam perpetuo alligare et obligatum efficere, presertim vero propter bonum pacis et concordie sua spontanea et beneplacita voluntate prenominatam Illustrem et generosam puellam Elizabet neptem suam, nunc in decimo anno constitutam, filiam videlicet antefati Illustris principis domini Vlrici dei gracia Cilie Ortemburge et Zagorie Comitissis ex predicta domina Katherina filia ipsius scilicet domini Dezpoti progenitam, que scilicet puella ex annuencia et concessione eorundem parentum ipsius puelle sub conseruacione procuracione dispositione et potestate ipsius vtputa domini Dezpoti existeret, Egregio Mathie filio annotati domini Johannis Gubernatoris Ritu sancte christiane ecclesie, Sacri Matrimonij federe, dare assumpsisset et disposuisset in consortem, Ipsamque puellam Elizabet ad tempus copulandi legitimum in die scilicet festi beati Nicolai Episcopi et confessoris In anno domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo tercio venturi antefato Mathie filio ipsius domini Gubernatoris peracta prius solempnitate sponsaliorum et Nuptiarum ad traducendum reddet, aut quod Deus auertat, Ipso scilicet domino Dezpoto interim e seculo migrante prefata domina Ferina consors necnon Gregorius Stephanus et Lazarus filij sui seu alter eorum qui ex eis superstes remanebit puellam ipsam dicto Mathie filio domini Gubernatoris reddent et nupcias ipsas perficient termino in prefixo, Voluit tamen ipse dominus Dezpotos, vt dum et quando volente domino prefata puella Elizabet neptis sua in domum dicti domini Gubernatoris traduceretur, Ipsa in Ritu fidei Grecorum permaneat et semper cum ea et in eius obsequijs presbiteri de Grecorum Ritu, Nobilesque et eciam domine ac puelle, quos ipse videlicet dominus Dezpotos et filij sui ad hoc eligere voluerint, Et vt ipse dominus Johannes Gubernator ac Egregij Ladislaus et prefatus Mathias filij eiusdem, In huiusmodi nupciarum perfectione et affinitate futura cerciores

efficiantur, confisque de eadem et amicitia exinde secutura voluntati et votis ipsius videlicet domini Dezpoti eo diligencius et studiosius se coaptare et conformare valeant, Ipse dominus Dezpotos tale vinculum pro premissis adiecisset et adiecit coram nobis, vt ubi ipse aut interim ipso decedente domina consors ac filij sui seu alij quorum intererit, eorum propria voluntate aut cuiuscumque consanguinei prescripte puelle Elizabet impedimentum et contradiccionem allegando, seu Id Iudicio ecclesiastico aut seculari immiscendo aut eciam ipsa puella Elizabet eotunc fortasse dissenciente cuius voluntatem per hoc vinculum cogere non intenderet et generaliter qualicumque de causa aut cuiuscumque vel quorumcumque impedimento interveniente Ipsam puellam Elizabet antefato Mathie ad prefixum terminum ad traducendum non redderet seu non redderent, aut reddere non posset vel non possent, prescriptasque nupcias non perficeret aut non perficerent, extunc Castra Ciuitates Opida Possessiones et Ville eiusdem domini Dezpoti ac filiorum suorum predictorum videlicet Munkach in Bereghiensis, Nempthy Zathmar et Azzonpataka in Zathmariensi, Debrwzen et Bezermen in Byhoriensi Comitatibus adiacentes, nunc erga manus prefati domini Johannis Gubernatoris et filiorum suorum certa et rationabili ex causa habite et existentes, preterea Kwlpwn Zawazenthdemeter Zalankemen et Zemplen in Syrmienis, Beche et Bechekereky inde Toronthal, Erdsomlya inde Crasso, necnon Vylagoswar inde Zarand Comitatibus adiacentes et habite cum omnibus possessionibus porcionibus possessionarijs et predijs ad ipsa et easdem spectantibus et pertinere debentibus, necnon Tributis vbilibet in eisdem exigi consuetis, et generaliter cunctis earum vtilitatibus qualitercumque appellatis in Jus et proprietatem perpetuam antefati domini Johannis de Hwnyad, dicti Regni Hungarie Gubernatoris ac filiorum eiusdem predictorum ipsorum heredes vniuersos propter dedecus, quod per non adimplecionem premissarum nupciarum seu per hoc quod ea, que superius in facto dictorum sponsaliorum et matrimonij conducta sunt ad effectum quocumque casu non deducerentur eisdem et domui ipsorum inferri et euenire posset, necnon eciam pro laboribus expensis dampnis et interesse

remanerent et remanere debeant, eo Jure, quo ipse, videlicet dominus Dezpocus et filij sui ipsas et eadem vsque modo tenuissent et possedissent in sempiternum possidende et habende, Nilque Juris dominij ac proprietatis in eisdem sibi et dictis domine consorti ac filijs fliabus et Neptibus suis vel eorum posteritatibus in hoc casu remaneat seu reseruetur, Sed omne Jus suum ac eorundem domine consortis filiorumque et proliorum (igy!) suorum quod in eisdem habent vel haberent in ipsum dominum Johannem Governatorem et filios suos perpetue transferatur et deoluatur eo facto Castellanique et Officiales ipsius domini Dezpoti ac consortis filiorumque et prolium suorum in prescriptis suis Castris Ciuitatibus Opidis Possessionibus et tenentis, videlicet Kwlpwn, Zawazenthdemeter, Zalonkemen Zemplen Beche Bechekereky Erdsomlya et Wylagoswar, ac eornm pertinencijs constituti et constituendi ac eciam in dicto Castro Munkach Ciuitatibusque et Opidis ac possessionibus Nemphy Zathmar et Azzonpataka Debreczen et Bezermen eorumque pertinencijs si interim ipsas et eadem a manibus dicti domini Governatoris et filiorum suorum Ipse videlicet dominus Dezpocus pro se recuperaret et reapplicaret similiter constituendi Nobiles scilicet et possessionati hungari homines, quos videlicet Hungaros et non alios ipse dominus Dezpocus et dicti domina consors ac filij et proles eiusdem in eisdem Castris Ciuitatibus Oppidis ac possessionibus et tenentis interim in Castellanos et officiales sub pretacto vinculo constituere promississet, et tenerentur Ipso videlicet domino ac eisdem domina consorte filiisque et prolibus suis irrequisitis quibus ex nunc hoc ipsum faciendi facultatem et expeditionem de consensu et voluntate dictorum consortis et filiorum suorum dedisset et tribuisset dicta Castra Ciuitates Oppida possessiones porcioneseque possessionarias predia et tributa ac tenutas ipsius videlicet domini Dezpoti dicto domino Johanni Governatori et filijs eiusdem aut eorum hominibus per ipsos ad id deputandis dare et assignare debeant et teneantur per eundem dominum Governatorem et filios suos ipsum Jure perpetuo possidenda et habenda Promississet insuper ipse videlicet dominus Dezpocus et similiter sub vinculo pretacto se, et dictam dominam consortem ac filios

et proles suos obligasset, vt dictos suos Castellanos et Officiales nunc constitutos et in futurum constituendos ad sancta Dei Ewangelia Jurare faciet, ac ipsa domina consors et filij sui facient, vt ipso in hoc casu quo ipse et ijdem prescriptas Nupcias modo prenarrato non perficeret seu non perficerent prectaque puella si ei vita Comes fuerit in domum prefati domini Gubernatoris et filij sui pretacti, non daretur, vel dari non posset, extunc ijdem Castellani et Officiales Castra Ciuitates Oppida possessiones porcionesque possessionarias predia Tributa et tenutas ipsius domini Dezpoti antedictas, Mox prescripto festo beati Nicolai confessoris elapso ipsi domino Johanni Gubernatori et filijs eiusdem dare et assignare debeant et teneantur, Quiquidem Castellani et Officiales ipsius domini Dezpoti super reddicione et assignacione eorundem in manus ipsius domini Gubernatoris et filiorum suorum fienda vigore presencium expediti sint et habeantur, Nec ijdem Castellani et Officiales propterea per ipsum dominum Dezpotum ac dominam consortem filiosque et proles suos coram Iudice seculari aut ecclesiastico in Iudicio debeant seu possent impediri, Hoc expresse declarato, vt si infra prefixum terminum diem scilicet festi beati Nicolai Episcopi et confessoris Jamfati Mathias filius dicti domini Johannis Gubernatoris et puella Elizabet Neptis ipsius videlicet domini Dezpoti e seculo migrauerit, extunc pretacta obligamina racione ipsarum Nupciarum, tam scilicet in facto dictorum Castrorum Ciuitatum Opidorum possessionum et porcionum Tributorum et pertinenciarum quam in alijs superius specificatis modo prenarrato adiecta et imposita, mox cassentur annullentur inualidaque et nullius vigoris habeantur, Obligamina tamen in facto infrascripte Amicicie vnionisque et beniuolencie vltra premissas nupcias modo subnarrato ordinate et contracte, ad eiusdem Amicicie vnionis et beniuolencie stabilitatemque semper et perpetue in earum vigoribus permanent et robur habeant perpetue firmitatis, Preterea ipse vtputa dominus Dezpotus in amplioem beniuolenciam et dileccionem, quam prefato domino Johanni Gubernatori et domui sue ostendere et obseruare intenderet similiter promississet et in nostra presencia promisit eidem, hodie coram Deo celi et beatissima

virgine maria omnibusque sanctis eius quod a modo in posterum prefato domino Johanni Gubernatori et filijs eiusdem in hac vita durantibus, ac in Ipsa pollicita sibi beniuolencia vnione et dileccione permanentibus, abiecto et prorsus semoto omni Rancore omni odio, omni dissensione, omni denique maliuolencie Radice et fomite, que bactenus ex quacumque causa vel quocumque grauamine, instigante vel exigente, In animo, et corde ipsius videlicet domini Dezpoti vel concepte fuissent vel durassent seu permansissent, sinceram veram stabilem cordialem et perpetuam amiciciam vnionem et beniuolenciam ipsi domino Johanni Gubernatori et filijs eiusdem, necnon omnibus Nobilibus et alijs familiaribus scilicet suis cuiuscumque conditionis existant, nisi aliquis ex eisdem Nobilibus vel familiaribus suis preter voluntatem eiusdem domini Gubernatoris et filiorum suorum contra ipsum scilicet dominum Dezpotum notabiliter excederet, vel sibi aduersaretur, recto et purificato corde Ipse dominus Dezpotus obseruabit Ipseque dominus Dezpotus se ymo eciam prefatos dominam consortem et filios suos eisdem nunc presentibus et consencientibus, quanto efficacius striccius et melius posset, ad huiusmodi amiciciam et beniuolenciam modo quo supra obseruando obligaret, sine omni dolo et fraude. Ad que omnia premissa et queuis premissorum singula per ipsum scilicet dominum Dezpotum et filios suos modo supra specificato inuiolabiliter obseruanda, et ad tollendam omnem suspicionem affuturam vltra et supra iamdicta obligamina prefatus dominus Dezpotus in hoc loco personalis sue habitacionis videlicet in Castro Zendrew in sua mera libertate, composque rationis sue, pura et vltronea voluntate, ad sancta Dei Ewangelia coram nobis presentibus eciam et audientibus Egregijs Ladislao de Orbowa et Johanne Bak de Berend, familiaribus dicti domini Gubernatoris corporale prestitit Juramentum vt in casu quo ex suo proprio motu, ac studio ipsum vel dominam consortem aut filios et proles suos seu alios quoscumque premissa quod absit et Deus auertat violare contingeret, nec coram domino Deo neque coram hominibus excusacionem habere valeret, sed palam et vbique periurus fidefragus et infamis reputaretur In ipsorumque periurij fidefragij

penis conuictus et tocius humani honoris et bonorum hominum consorcij expers haberetur teneretur et numeraretur Renunciando omnibus excepcionibus defensionibus et omni auxilio tam legum quam sacrorum Canonum siue Canonici vel Ciuilis Juris que sibi in contrarium premissorum vel in absolucionem a pre-
 tacto Juramento quocumque vel aput (igy!) quemcumque principem ecclesiasticum aut secularem incumbere possent aut suffragari prefati siquidem domina Ferina consors ac Gregorius Stephanus et Lazarus filij ipsius domini Dezpoti presentes vt prefertur et coram nobis personaliter astantes premissis omnibus fassioni et dispositioni sub obligaminibus et vinculis pre-
 narratis consenserunt coram nobis. In quorum omnium premissorum testimonium presentes concessimus antefato domino domino Johanni Gubernatori et filijs eiusdem literas nostras priuilegiales pendentis et autentici Sigilli nostri munimine roboratas. Datum in eadem Zendrew Sabbato proximo antefestum beati Laurencij martiris Anno domini Millesimo Quadringsimo Quinquagesimo primo.

A bajor kir. levéltárból.

CXLVIII.

Albert osztrák herczeg Kís-Marton várát és városát minden tartozandóságaiával együtt bátyjának Fridrik római királynak egy bizonyos, már lefizetett összegért örökösen eladóan, hatalmat ad neki, hogy azt Eizinger Konrádtól, mint mostani zálogos birtokosától, a leteendőket letétele mellett visszaválthassa, és ígéri, hogy ezen örökös eladást az illető káptalan előtt magyar szokás szerént be is vallja. Kelt Neustadtban augst. 25-dikén 1451.

Wjr Albrecht von gots gnaden, Herczog ze Österreich, ze Steir, ze Kernden, vnd ze Krain, Graue ze Tir ol etc. Beken-

nen für vns, vnd all vnser Erben, vnd tun kund öffentlich mit dem brief. Daz wir mit gutem willen, vnd wolbedachten mut, nach Rat, vnser Rät, zu der zeit da wir das wol getün möchten, vnser Stat genant die Eysneinstat, vnd die Burkch darinn, in dem Kunigreich Hungern gelegen, mit aller Manschaft, vnd Lehenschaft, geistlicher vnd weltlicher, darczü gehörend, vnd darczü all, Herlikait, Märkcht, dörrfer, Lanntgericht, vnd Gericht, vogtteij, Mewtt, Wäld, Hölczler, Stukch, gult, nucz, Rennt, vnd Güter, zu Haws, zu Hof, zu dorff, vnd zu veld, phennig gult Traid dienst, behauste Güter, Zehennt, Purkchrecht, Perkrecht, vnd vberlennd, waid, wismad, Ekcher, weingärten, pawngärten, Teich, vischwaid, wildpenn, Gejaid, Grunt vnd Podem, vnd alles das, so zu den obgenanten Stat, Purkch vnd Herrschaft, gehöret, vnd dauon bekömen mag, gestiffts, vnd vngestiffts, gepawts, vnd vngepawts, versuchts, vnd vnuersuchts, wie das alles genant, vnd wo das jnnerhalb, oder ausserhalb, der vorgegenanten Stat gelegen ist, nichts darinn ausgenomen, noch hindan gesaczt, sunder alles inbeslozen, mit allen den Rechten, so wir darauf haben, oder haben bietē mügen, Dem Allerdurchleuchtigisten fürsten, vnd herren herrn, Fridreichen Römischen Kunig, zuallenczeiten Merer des Reichs, Herczogen ze Österreich vnd ze Steir etc. vnserm gnedigen lieben herren, vnd Bruder, vnd seinen Erben, Recht vnd redlich, verkaufft vnd zu kauffen geben haben, wissentlich in kraft des briefs, vmb ain merkliche Summ guldein, der wir von seinen kuniklichen gnaden, gancz, vnd envollen bezalt, vnd gewert sein. Doch also, daz der benant vnser gnädiger lieber herr vnd bruder, oder sein Erben, die von Conraten dem Eijczinger, der sij in phanndsweis, von vns, jnnhat, oder seinen Erben, losen, vmb die Summ gelts, darumb wir jm Sij versaczt haben, nach Lawtt, vnser brief demselben Eijczinger vormals darüber gegeben, vnd antwurttten, jn die darauf, aus vnser nucz vnd gewer, in jr nucz, vnd gewer, Also daz Sij die selben Stat, pürkch, vnd herrschaft, mit aller herlikait, zugehörungen, vnd gerechtikaiten, vnd allem dem, so darczü gehöret, ledigklichen, vnd freilich, jnnhaben, nuzzen, vnd niesen, vnd allen jren frummen damit hanndeln, vnd tun sullen,

vnd mügen , mit verkauffen , verseczen , schaffen , machen , vnd geben , wem Sij wellent , an vnsrer , vnsrer Erben , vnd meniklichs von vnsrer wegen , Irrung vnd hindernuss vngeuerlich. Wir wellen jn auch , die vrogenant Stat , pürkch , vnd herrschafft , die Eijsneinstat , mit allen vorgeschriben , herlikaiten , gerechtikaiten , vnd zugehörungen , als vor gemeldet ist , mit Inweisen , vnd bestettung , der Chör , vnd Capitel , nach dem Rechten , vnd gewonhaiten , des kunigreichs hungern , vertigen , vnd richtig machen. Teten wir abes des nicht , was Sij des dann schaden nemen , den Sij wissentlich mügen machen , den geloben wir vnd vnser Erben , bei vnsern , fürstlichen , wirden , vnd worten , jn gennczlich abczetragen , vnd wider zekeren , alles trewlich vnd vngeuerlich. Des zu vrkund haben wir vnserm vrogenanten gnedigen lieben herren , vnd bruder , den gegenwurtigen brief gegeben , versigelten , mit vnserm Anhangundem Insigel. Der geben ist zu der Newnstat , an Mitichen nach sand Bartholomes tag , des heiligen zwelfpoten , Nach Cristi geburd vierczehenhundert , vnd in dem Ainsvndfünfczigistem Jaren.

Dominus dux
in consilio

A csász. kir. titkos levéltárból.

CXLIX.

Hunyadi János kormányzó némelly Pozsony városi polgárokat és lakosokat , kik magokat a városi tanács bírósága alól kicönták , annak bírósága alá visszarendelővn , meghagyja a mondott városnak , hogy azok minden ügyeiben városuk rendes szokása szerint ítéljen és járjon el. Kelt Terenyén august. 26-dikán 1451.

Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc. Prudentibus et Circumspectis viris , Judici , Magistro ciuium , ac

Juratis ciuibus et toti consilio Ciuitatis posoniensis salutem et fauorem. Ex nonnullorum veredictorum hominum relacionibus intelleximus quomodo nonnulli forent de vestris conciuibus et inhabitatoribus dicte Ciuitatis posoniensis, qui se a vestro Iudicio et Iudicatu exemissent, vestroque Iudicio et Iudicatu sistere nollent, et racione huiusmodi exempcionis, Ciuibus et inhabitatoribus iam fate Ciuitatis Posoniensis nonnulla dampna, iniurias, preiudicia et nocumenta inferrent et derogarent, et quia omnes et quaslibet Ciuitates, signanter Regales illis laudandis consuetudinibus quibus in et a temporibus Dominorum Regum use et gauise fuerunt, illese et inconcusse conseruare et manutenere volumus. Quare vestras dilecciones requirimus diligenter, nichilominusque firmiter committentes mandamus et aliud habere nollemus, quatenus a modo in antea vos et tales qui se a vestro Iudicio et Iudicatu exemissent vestro sistere et parere Iudicio et Iudicatu compellere, ex parteque eorundem omnem contra eos querelam iuxta dicte vestre Ciuitatis consuetudinem Iudicium et Justiciam ac debite satisfaccionis complementum, signanter ex parte querulantis debite impendere et exhibere modis omnibus velitis et debeatis auctoritate nostra presentibus vobis in hac parte attributa et iusticia mediantibus. Secus non facturi. Presentibus pro vestra vberiori cautela erga vos reseruatis. Datum in villa Therenye feria quinta proxima post festum beati Bartholomei Apostoli Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo.

Pozsony városa levéltárából.

CL.

Hunyadi János kormányzó felszólítja Sopron várdsát, hogy a helybeli és nezideri harminczadokat, mellyeket ő Gwthori Nagy László és Sávári Soos György pozsonyi várnagyok és ispánok által lefoglaltatni és Pozsony városának kézbesttetni rendelt, annak idejében lefoglaltatni s azokban a harminczadot a pozsonyiak által szedetni engedje meg. Kelt Terenyén augustus 26-dikán 1451.

Prudentes et Circumspecti viri, tamquam amici nobis honorandi, Tricesimas in vestra Ciuitate et in Newsidel exigit solitas et consuetas per Egregios Ladislaum Magnum de Gwthor ac Georgium Soos de Sowar Castellanos nostros Castri ac Comites Comitatus Posoniensis occupari nobis commissimns, et erga manus Ciuium et incolarum Ciuitatis Posoniensis assignari. Quare ipsas vestras amicitias requirimus presentibus diligentissime, quatenus acceptis presentibus, dum per iam fatos nostros Castellanos et Comites ipse Tricesime occupantur, easdem occupare, ac ipsis Ciuibus ipsas pacifice exigere et exigi facere permittatis ob nostrum amorem et complacenciam singularem. Datum in villa Terenye feria quinta proxima post festum beati Bartbolomei Apostoli. Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Qinquagesimo primo. Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator.

Kivülről: Prudentibus et circumspectis viris Judici, Juratis, ceterisque Ciuibus et incolis Ciuitatis Soproniensis tamquam amicis nobis honorandis.

Pozsony városa levéltárából.

CLI.

Hunyadi János kormányzó Pozsony városa panassa következében meghagyja Rozgonyi Rajnáld székelyek ispánjának, hogy saját birtokaiban a pozsonyi polgárokat vagy azok jószágait, bárki kérelmére s bármelly leveleikre tekintet nélkül, le- tartóztatni vagy háborúztatni s károsíttatni ne bátorkodjék, sőt azoknak netalán eddig letartóztatott vagyonait is eressze szabadon, minden követelőket a törvény rendes útjára utasítván. Kelt Terenyén auguszt. 26-dikán 1451.

Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc. Magnifico Domino Raynoldo de Rozgon Comiti Siculorum Salutem cum honore. Exponitur nobis in personis uniuersorum Ciuium et hospitum Ciuitatis Psoniensis, quomodo nonnulli forent homines diuerse condicionis et signanter prouidus Gremberger qui cum quibusdam literis nostris et alijs ad id diuersis adinuentis cautelis, nonnullas res et bona eorum in vestris tenetis et possessionibus plurima vice simul cum personis eorum arestacione detinere niteretur, cum hos ipsos exponentes plurimum damnificare vellet, in iurium et libertatum ipsorum derogamen valde grande. Cum tamen nos fide nostra firma ipsis permiserimus vt ipsi cum omnibus rebus et bonis eorundem Secure et absque aliquali arestacione hinc inde procedere valeant, pro eo vestram Dominacionem presencium serie attentissime requirimus et rogamus, quatenus a modo in posterum annotatos Ciues et hospites dicte Ciuitatis Psoniensis, vei alterum eorum, seu res et bona ipsorum ad quorumcunque et signanter dicti Gremberger instanciam non obstantibus quibuscunque literis nostris cuipiam datis vel dandis in hac parte, nec obseruata aliqua cautela, in vestris tenetis et possessionibus arestacione detinere seu eos quouismodo perturbare et damnificare nullatenus presumatis, neque sitis ausi modo ali-

quali, imo si fortassis res et bona eorum aliquando arestassetis, eadem libere permittatis. Si autem qui quascunque accusationes vel quesciones contra prefatos Ciues et hospites dicte Ciuitatis Poseniensis babuerint, bij id in presencia eorundem Judicum, aut nostri, seu Tauernicorum Regalium Magistri presencia, iuridice prosequantur contra eosdem, ex parte quorum Judicium et iusticiam administrabimus, dictante Juris equitate. Aluid ergo non facturi, Presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in villa Terenye feria quinta proxima post festum beati Bartholomei Apostoli Anno Domini M-o CCCCL primo.

Pozsony városa levéltárából.

CLII.

Albert osztrák herczeg, miután bátyja Fridrik római király őt az örökösen eladott Kis-Marton városa, vára és tartozásosságai iránt a káptalan előtti bevallástól fölmentette volna, fejedelmi szavára igéri, s kötelezi magát, hogy, ha az említett város és vár iránt valami kérdések és igények merülnének fel, Fridrik római királyt, mihelyest általa felszólíttatik, tanácsával és tettelesen segiteni fogja, csak úgy, mint ha a dolog őt magát illetné. Kelt Neustadtban augustus 27-dikén 1451.

Wjr Albrecht von gotes gnaden Hertzog ze Österreich ze Steir ze Kernden vnd ze Krain Graue ze Tyrol etc. Bekennen für vns vnd vnser erben vnd tun kund offenlich mit dem brief Als wir vns gegen dem Allerdurleuchtigisten fürsten vnd herren hern Fridreichen Römischen künig zu allen zeiten merern des Reichs. hertzogen zu Österreich ze Steir etc. vnserm gnedigen lieben herren vnd bruder in dem kaufbrief so wir seinen küniglichen gnaden über die Eijsneinstat gegeben vnder anderm

verschriben haben solhen kauff mit den Chörn vnd Capitel nach den Rechten vnd gwonhaiten des Königreichs vngern zeuertigen vnd richtig zemachen, vnd vns darinn chains scherms fürstannds noch gwerschafft verfanngen haben nach dem vns des sein künigklich gnad gütlich begeben hat yedoch so globen vnd versprechen wir demselben vnsern gnedigen lieben herren vnd bruder bey vnsern fürstlichen wiriden vnd Worten in krafft des briefs ob seinen künigklichen gnaden an der obgenannten Stat vnd jrer zugehörung icht Irrung beschehen oder anspruch auferstünden von vem das wer, daz wir seinen künigklichen gnaden so wir darumb ersucht werden, darinn hilff Rat vnd beystand tun vnd beweisen wellen nach vnserm vermügen, in aller mass, als ob vns die sach selber antreff, trewlich vnd vngeuerlich. Mit vrkund des briefs, Geben zu der Neuenstat an freitag nach sand Bartholmes tag, Nach Crists gebürd viertzehenhundert, vnd in dem Ainsvnd fünffzigstem Jaren.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CLIII.

Albert osztrák herczeg, miután bátyja Fridrik római király őt a neki örökösen eladott Fraknó és Kobold várai és tartozandóságaira nézve a káptalan előtti bevallástól fölmentette volna, ezen várakra nézve is elvállalja a szavatosságot. Kelt Neustadtban august. 27-dikén 1451.

Wir Albrecht von gotes gnaden Herczog ze Österreich ze Steir ze Kernden vnd ze Krain Graue ze Tijrol etc. Bekennen für vns vnd vnser erben vnd tun kund offenlich mit dem brief, Als wir vns gegen dem Allerdurleuchtigsten fürsten vnd Herren Hern fridreichen Römischen kunig zu allen zeiten merern

des Reichs Hertzogen ze Österreich ze Steir etc. vnserm gnedigen lieben Herren vnd bruder in dem Kaufbrief so wir seinen kuniglichen gnaden über den vorchtenstain vnd Kobelsdorf gegeben, vnder anderm verschriben haben solhen Kauff mit den Chorherren vnd Capitel nach den Rechten vnd gewonhaiten des Kunigreichs vngern zeuertigen vnd richtig ze machen vnd vns darinn chains scherms fürstannds noch gwerschafft verfanngen haben nach dem vns des sein kuniglich gnad gütlich begeben hat, yedoch so globen vnd versprechen wir demselben vnserm gnedigen lieben Herren vnd brüder bey vnsern fürstlichen wirtzen vnd worten in krafft des briefs ob seinen kuniglichen gnaden an den obgenanten Geslossen vnd Iren zugehörungen icht Irrung beschehen oder anspruch auferstünden von wem das wer daz wir seinn kuniglichen gnaden so wir darumb ersucht werden darinn Hilff Rat vnd beijstand tun vnd beweisen wellen nach vnserm vermügen in aller mass als ob vns die sach selber antreff trewlich vnd vngeuerlich. Mit vrkünd des briefs Geben zu der Newenstat an freitag nach sand Bartholmes tag Nach Crists gebürd vierczehenhundert vnd in dem Ains vnd fünfczigstem Jaren.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CLIV.

Hunyadi János kormányzó az országos tanácssal Budán hozott határozata következtében Pozsonyba országgyűlést hírdetvén, meghagyja Szabolcs megyének, hogy kebléből két vagy három előkelőt követül választván, ezeket e levele keltétől számitandó üzenőt nap alatt Pozsonyba küldeni el ne mulasztza. Kelt Budán január 29-dikén 1452.

Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. Egregijs et nobilibus viris vniuersitati Nobilium et alterius cuiusuis

status possessionatis hominibus, Comitatus de Zabolch salutem cum fauore, Notificamus vobis, quod cum omnibus illis dominis prelati et Baronibus Regni, cum quibus in presentiarum in hac Ciuitate Budensi conuentionem fecimus et tenemus, maturo et sano ad Id ipsorum concurrente consilio deliberauimus ymmo omnino decreuimus cum eisdem, ad Ciuitatem Poseniensem Iterum proximo accedere et Illinc denuo debere conuenire, pro honore et vtilitate Serenissimi domini Regis Ladislai, de pacifico et tranquillo statu Regni, procurandis, banc siquidem procuracionis et sollicitacionis incumbentem materiam, absque ceterorum et potiorum virorum, per vos communiter electorum pluralitate ex quo res ipsa vestram vniuersitatem, nonminus quam nos, et pretactos dominos prelatos et Barones, tangit, nolentes aliquatenus prosequi et expedire, Et pro tanto, vestram Rogamus et Requirimus vniuersitatem, quatenus sicuti Bonum commodum et vtilitatem dicti domini nostri Regis, et tranquilum, ac pacificum statum Regni adoptatis, de quo certi sumus, Ita et aliud facere nolentes, quin ad Quintumdecimum diem datarum presentium duos vel tres, ex vobis potiores, eligendo, cum plena potestate et auctoritate in ipsam Ciuitatem Poseniensem, ad nos ceterosque dominos prelatos et Barones, transmittere velitis, vt istorum virorum eligendorum pluralitate, et consilio concurrente, Id quod magis expediendum fuerit in premissis sumopere, cum eisdem studeamus perficere et adimplere, Secus non facturi, Datum Bude die dominico proximo ante festum purificationis beate Marie virginis Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo.

Hátán : Zabolch.

Az eredetiből Érdi közléséből.

CLV.

Hunyadi János kormányzó értesíti a brassaiakat, hogy Magyarország és a török szultán közt némelly keresztyén fejedelmek közbenjárására három évi béke kötöttet, melly békébe Ulászló havasalföldi vajda is foglaltatik, úgy hogy Magyarországból ellene semmi támadás ne intéztessék; minthogy pedig köz hír szerint a Magyarországon tartózkodó Wlad, Drakul vajda fia, az ő tudta és híre nélkül Ulászlót meg akarja támadni: ezen esetre meghagyja a brassaiaknak, hogy neki szállást ne merjenek adni, sőt inkább fogják el, vagy verjék ki vidékükből. Kelt Budán febr. 6-dikán 1452.

Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc. Prudentibus et Circumspectis Judici, Juratis Ciuibus ac toti consilio Ciuitatis Brassouiensis Salutem cum fauore, Vestris innoteseat dilectionibus quod inter Regnum Hungarie et nos ac inter Imperatorem Thwrcorum per medium certorum principum pacis trewga pro integrorum trium annorum spatio post festum — — — — affuturorum est firmata, ad quam trewgam etiam Illustris Princeps Wladislaus Wayda partium Transalpinarum est inclusus. Ita quod nos de hoc Regno Hungarie contra ipsum Wladislaum Waydam nullam potenciam suscitari et in ipsum mx' — — — vires agredi permittemus, hunc enim vt percepimus Illustris Princeps Wlad filius quondam Drakwl Wayuode, qui nunc hic apud nos existit, contra ipsum Wladislaum Wayuodam sine scitu et voluntate nostris fortasse se opponere intendit. Ideo si per illas partes prefatus Wlad contra iamfatum Wladislaum Wayuodam ad nocendum sibi ad dictas partes Transalpinas intrare voluerit, extunc serie presentium similiter precipientes mandamus vobis, quatenus eidem Wlad in eisdem vestris partibus nec hospitium, sed nec descensum dare, quin potius captiuare et de eisdem partibus expellere

debeat, ut prescripta in suo statu roborato infra tempus prenotatum nostri ex parte inuiolabiliter obseruetur. Et quia prefatus Wlad de partibus Moldawie ad fidem nostram erga nos venit, ob hoc eundem per vestram eadem sub fide prenotata per certos homines nostros salue conduci faciemus. Secus igitur in premissis non facturi. Datum Bude in festo beate Dorothee virginis anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo.

BRASSÓ VÁROSA LEVÉLTÁRÁBÓL.

CLVI.

Magyar- és Osztrákhon Bécsben öszvegyült karai és rendei előre bocsátják, hogy eddigelő Fridrik római királyt számtalanszor de sikeretlenül szólíták fel közös fejedelmök László, a szent korona, és a két országnak különböző helytelen ürügyek alatt letartóztatott várai és urodalmi visszaadása iránt; és minthogy ezt most még egyszer és utoljára megtenni elhatározták: felszólítják a pápát, miként a nála megfordulandó római királynál vesse magát közbe igazságos kéréseik teljesítése iránt, a megtagadásból következhető minden kedvetlenségekre nézve a felelet terhét magokról elhárítván. Kelt Bécsben, martius 7-dikén 1452.

Beatissime pater et domine Domine noster metuendissime post pedum vestrorum oscula beatorum ad sopiendas tot turbines malorum leuandosque dolores quibus hec dominia inclitissimi principis et domini nostri naturalis ac communis Domini ladislai regis Hungarie bohemie ducis Austrie etc. His sue infantie seu potius absentie temporibus pene ad lapsum usque adlaccessita sunt et pro quibus hucusque omnis labor noster vel parum utilis vel inefficax extitit efficacissimum videbamus

solamen et remedium honorem libertatem et potentiam desideratamque faciem ipsius domini et regis nostri in quo solo tot dissensionibus et differentiis finem et modum statui posse videmus. Quare literis sepius magna instancia per Serenissimum dominum Romanorum Regem cum centies nobis reddi petierimus eum non solum hactenus dare negavit, Quinimo nobis abruptum ad longinquas vias et filas secum abduxit pronincias in quibus propter incommoditatem aeris et laborem itineris tenere etati periculum verosimiliter inpendet Sicque non solum ipsum regem nostrum sed secum honorem nostrum pacemque pressos ac fere captiuos tenet. His ergo causis urgentibus et nihilominus necessitate amisse pacis coacti generalem his diebus Congregationem ex his dominiis hic Wiene tamquam loco medio et communiter pariter cum illustri principe domino Ulrico Comite Cilie ac dominis Marchionatus Moraue nonnullis etiam Baronibus de bohemia celebravimus, In qua de his et aliis minoribus negotiis conferentes unanimiter decreuimus nos sicuti nec posse ita neque velle amplius predicti domini nostri tollerare absentiam, Quinimo omni via qua possumus cum honore enim habere intendimus. Ne autem in ea re quam tantopere hucusque prosecuti sumus adhuc iudicemur precipites omnia priusquam armis experiri volumus Et ab hoc adhuc ac una et postrema vice per solemnes ambasiatores nostros ipsum dominum Regem Romanorum interpellandum duximus de restituendo domino nostro predicto cum corona sacra ac castris et bonis regni Ungarie et ducatus Austrie que omnia colorata quadam et inefficaci ratione imo contra debitum et proprias suas inscriptiones tenet, Cum igitur S. V. et auctoritate et pietate his rebus nostris adiumento fore et possit et debeat velit eadem regem predictum ad id regere et dirigere ut tam justis imo necessariis nostris desideriis clemens ut debet condescendat, quod si non fecerit conquerimur S. V. et protestamur coram eadem de tam grandi et periculosa nostra et harum terrarum injuria, intendimus sicut nec aliud facere necessitate urgente poterimus Dominum nostrum predictum cum Corona et Castris omnibus viis oportunis eripere de manibus violenter. In quo si quidquam novarum barbarum cedisque ac sanguinis

effusio eruperit ea ipsa necessitas que nobis hec et talia experiundi invitis incumbat nos omni nota ac delicto vacuos coram deo et S. V. facile patitur declarare. Non enim ad hec aliquo vindicte tipo aut vano injuriandi impetu movebimur sed in his omnibus que acturi sumus pleno jure et justitie nostre fundamento innitemur prout ista omnia et plura alia ad hec oportuna S. V. plenius referent titulati Ambasiatores et nuncii nostri quos veluti indubios negotiorum ac intencionis nostre relatores et audiri et exaudiri per S. V. summopere exoptamus, quam Deus conservet feliciter ad vota sua et omnium nostrum, Presentes autem Sigillis Communitatum videlicet Regni hungarie ac Ducatus Austrie fecimus consignari. Datum Wiene in die Conventionis nostre die septima Mensis Martii anno Domini 1X4Z (1452).

Egy régi másolat után Jancsó gyűjteményében.

CLVII.

A magyar és osztrák, Bécsben összegyűlt karok és rendek fenyegetések közt felszólítják Fridrik római királyt, hogy közös fejedelmöket Lászlót, a magyar szent koronát, és mind a két ország letartóztatott várait és urodalmait adja ki. Kelt Bécsben mart. 7-dikén 1452.

Serenissime princeps etc. (úgy, mint az előbbi a változtatandók változtatásával e szavakig: eum habere intendimus). Cum igitur Serenitas Vestra pacis et justicie amatrix et sit et esse debeat precamur velit eadem dominum nostrum predictum et cum eo pacem nostram cum corona regni Hungarie ac castris ejusdem et ducatus Austrie nobis ut debet restituere satisfaciendo in hoc justitie et honori suo. Nam si aliud fecerit quod nou speramus cogemur aliis viis omnibus oportunitis Do-

minum nostrum predictum ac Coronam et Castra predicta nunc e manibus violenter eripere, ut hec et alia plura tales nostri ambasiatores et nuncii nostri Serenitati Vestre referent quibus Serenitas Vestra plenissime credere potest etc. Datum Wienne in die Conuentionis nostre die septima Mensis Martii anno Domini 1452.

Egy régi másolat után Jancsó gyűjteményében.

CLVIII.

A Bécsben összegyűlt magyar és osztrák karok és rendek tudósítják Horvátországot, miszerint Bécsben Cillei Fridrik és Ulrik grófokkal és némelly morva s cseh urakkal közös fejedelmöknek Lászlónak, Fridrik német király kezeiből kiszabadítása iránt tanácskozáon, mindenek előtt egymással közös urok és országaiak békéjének érdekében védszövetséget kötöttek, s mielőtt urok kiszabadítását fegyverrel kísérték meg, Fridriket még egyszer s utoljára törvényes kéréseik teljesítésére felszólítani, a pápa közbenjárását pedig kikérni határozzák; melly lépéseiknek ha kívánt sikere nem lenne, készek jogaikai fegyverrel is kivívni. Felszólítják tehát Horvátország közönségét, hogy, ha kívánságuk megtagadhatnék, azonnal velök együtt készek legyenek urok szabadságának és mindnyadjok javának s békéjének kivírására; egyszersmind felszólítják azt, hogy e levelet, annak mását mindenütt megtartatva, megynként köröztessék. Kelt Bécsben mart. 7-dikén 1452.

Prelati Comites Barones Proceres Milites Nobiles ac Ciues et Comitatus Regni Hungarie ac Ducatus Austrie nunc Vienne constituti vniuersis et singulis Nobilibus et alterius cujusvis status et condicionis possessionatis hominibus regni Croatiae Salutem. Quam multis laboribus expensis et fatigiis quotque

practicis de eliberando Serenissimo rege et principe domino nostro naturali et communi ladislao rege hungarie et duce Austrie etc. de manibus domini Regis Romanorum ac de pace et quiete Regno hungarie ac huic ducatus et nobis omnibus paranda hactenus per nos et alios diligenter actum et tractatum extitit bene nostis, Sed quia nil aut parum per ea utilitatis et voti nostri consecutum pro eo his diebus habito mutuo consensu cum illustribus principibus domino friderico et udalrico Comitibus Cilie Boemis et dominis de Moravia hanc presentem congregacionem generalem Viennensem celebravimus vbi cum dictis dominis Comitibus Bohemis et Moravie super his rebus et alijs tamquam communibus pari diligentia conferentes ante omnia que inter dominia Domini nostri regis pace durabili confecta mutuaque colligacione et compromissionibus ad adjuvandum nos invicem factis dominum nostrum regem predictum cum quo et pacem et honorem nostrum simul captos judicavimus per omnes vias et modos recuperare disponentes pari voto et labore, verum ne id quod in hac parte actum fuisset precipitanter belli labore queramus deliberantes inprimis solemnes Ambasiatores mittere ad ipsum dominum Romanorum regem ad repetendum pacem ordinem pretactum dominum regem nostrum ladislaum vnacum Corona sua et metis regni occupatis et deinde etiam ad Sanctissimum dominum nostrum pontificem cum protestatione super hoc communiter facienda, Quod si sic vota nostra consequi possumus bene quidem alioquin conclusum habemus etiam alijs modis et si necesse fuerit armis ipsum dominum nostrum ac coronam et metas predictas e manibus dicti Regis Romanorum eripere omni modo. Quapropter vniuersitatem vestram et fraternitatem requirimus quatenus in casu quo dictus noster dominus pace quesitus nobis abnegabitur et si pretacti Ambasiatores nostri non cum relatione optata reverterentur extunc statim nobiscum et cum dictis Comitibus Cilie Bohemis ac Moravis iter facientibus ad servitia dicti domini nostri regis parati esse velitis et agere ea, que libertatem domini nostri predicti et jus et utilitatem et pacem omnium nostrum concernunt ac honorem prout ad hec ex debito fidelitatis unusquisque vestrum obligatur. Secus non facturi.

Requirimus nihilominus vos ut ad quemcumque Comitatum supradictis — — — existentem presentes litere perveniant ibique copia earundem retenta ipsas in specie ad alium vobis vicinum Comitatum et deinde ad alios singulos — — — Presentes autem Sigillis Communitatum nostrorum videlicet Hungarie et ducatus Austrie fecimus consignandas. Datum Wienne predicta feria tertia proxima post Dominicam reminiscere miserationum Dei Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo.

Egy régi másolat szerint Jancsó gyűjteményében.

CLIX.

Az ország főpapjai, zászlósai és előkelői mindnyájan előadják, miszerint ők Cillei Ulrik gróffal és tótországi bánnal, és az osztrák s némelly cseh és morva rendekkel László királynak Fridrik római király kezeiből kiszabadítása iránt meg egyezvén, ennek következtében Kassa, Lőcse és Bártfa városok Giskrától elpártoltak, melly városokat ők eszennel minden Giskra iránti kötelezetésöktől feloldoznak s védelmüket és kormányukat László királynak az országba jöveteléig Cillei Ulrik grófra bizzák. Kelt Bécsben martius 8-dikán 1452.

Prelati Barones Nobiles et Proceres Regni Hungarie vniuersi. Fatemur et recognoscimus quibuscunque has nostras literas inspecturis. Memorie commendantes. Quod ex quo per certi temporis spatium hijs diebus effluxis, cum Illustri Principe Domino Vrlico Cilie Ortenaburge, Zagorieque Comite ac Regni Sclauonie Bano etc. necnon conpluribus Regni Bohemie, Ducatus Austrie et Marchionatus Moravie Comitibus, Baronibus, Ambasiatoribus, Consiliarijs et Ciuitatensibus in facto elibertationis Illustrissimi Principis et Domini nostri et eorumdem

Regni et Dominiorum Domini naturalis Regis Ladislai, atque ipsius de manibus Serenissimi Ducis et Domini Friderici Romanorum Regis semper Augusti etc. rehabicione, in hac Ciuitate Wiennensi diuersis insistendo laboribus, ad certam deuenimus tractatum maturam vnionem. Post quorum quidem conclusionem, Nos cum prefato Domino Comite Vlrico et ipse nobiscum, in omnibus et singulis dicti Regni Hungarie factis et negocijs pro honore et vtilitate ipsius Domini nostri Regis Ladislai nostri ad scitum et voluntatem disponendis et ordinandis, pro vna mutuo hincinde assumpsimus et assumpsit stare persona, Cuius respectu famosi et circumspecti Iudices et Jurati ac Communitates Ciuitatum Casscha, Lewcza, et Barthfa protunc nobiscum congregati vestigia nostra sunt sequuti, presertim vt ab obediencia et assentencia Domini Johannis Gyskra, quem condam Serenissima Princeps Domina nostra Elizabeth Regina Hungarie felicitis memorie ac cum ea ipso Dominus Comes Cilie eisdem Ciuitatibus Capitaneum statuit et recommendauit, attento maxime quod idem Johannes Gyskra limites et inscriptiones certarum literarum Regno Hungarie et nobis datarum, pro quarum obseruacione ipse Ciuitates se obligauerant, transgressus est et excessit, — — — — — et deinceps essent supportati, nostro ex consensu scitu et voluntate. Nunc autem cum ipse Dominus Gyskra in vniuersis et singulis suis articulis et querelis in prefata congregacione contra et aduersus Regnum Hungarie et nos per eum et suos supportatis et productis rite et patenter est et sit per se culpabilis et legitime conuictus. Ideo vt prefate Ciuitates pro sua conseruacione et maioris pacis amplectacione se antelato Domino Comiti Cilie, ad quod se adintromittendum eundem diligenter rogauimus, honorifice submiserunt et ipse eosdem usque ad pretacti Domini nostri Regis Ladislai in Regnum suum Hungarie introitum, in suam singularem recepit et acceptauit Gubernacionem et defensionem iuribus et libertatibus eorundem somper saluis remanentibus et illesis. Nobis per omnia placet et bene contentamur annuimusque admittimus et per presentes conscienciose consentimus. Harum nostrarum literarum et quarum Sigillum Generale Regni est subimpressum vigore et testimonio modi-

antibus. Datum Wiene feria quarta proxima post Dominicam Reminiscere. Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo.

Kassa városa levéltárából.

CLX.

Miklós pápa Fridrik római császár kérelmére megengedi neki, hogy még egyházi tilalom alatt lévő helyen is szabad legyen neki nyílt ajtók mellett, azonban a fenyíték alatt lévő kirekesztésével, harangszóval vagy a nélkül, a maga és kísérei jelenlétében misét szolgáltatni, a mennyiben ő vagy kísérei okot a tilalomra nem szolgáltatottak. Kelt Rómában martius 22-dikén 1452.

Nicolaus episcopus seruus seruorum dei Carissimo in Cristo filio Frederico Romanorum Imperatori semper Augusto Salutem et apostolicam benedictionem. Eximie tue deuotionis sinceritas promeretur, ut votis tuis in hijs presertim que ad tue salutem anime cedere ualeant quantum cum deo possumus fauorabiliter annuamus, Tuis itaque deuotis supplicationibus inclinati Serenitati tue auctoritate presencium indulgemus, ut si forsan ad loca ecclesiastico interdicto supposita te contigerit declinare, liceat tibi in illis etiam apertis Januis, excommunicatis tamen et interdictis exclusis pulsatis uel non pulsatis campanis alta uel submissa uoce prout discretioni tue uidebitur in tua et obsequentium tibi et aliorum quos ad hoc admittendos decreueris presentia Missam et alia diuina officia facere celebrari, dummodo tu uel illi causam non dederitis interdicto nec id tibi uel illis contigerit specialiter interdicti. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere, uel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare presumpse-

rit, indignationem omnipotentis dei ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnacionis dominice Millesimoquadringentesimoquinguesimoprimo, Vndecimo Kal. Aprilis Pontificatus nostri Anno Sexto.

Pe. de Noxeto.

Gratis pro persona domini
Imperatoris.

L. de Naznia.

A csász. kir. titkos levéltárból.

GLXI.

Miklós pápa Fridrik német király kérelme következtében megengedi neki, hogy örökös tartományaiban, hol az eddigi gyakorlat szerint néha ő s ősei leányaik kiházásítására, vagy más szükségekre az egyházi személyektől pénzgyűjteményt szedtek, ezentul is mind ő mind örökösei az egyháziaktól, az illető megyés főnök megegyezése nélkül is, hasonló pénzbeli segedelmeket követelhessenek. Kelt Rómában martius 22-dikén 1452.

Nicolaus episcopus seruus seruorum dei Carissimo in Christo filio Frederico Romanorum Imperatori semper Augusto Salutem et apostolicam benedictionem. Que iura prohibent quandoque necessitatis casus indulget, et que ex pia causa negantur respectu congruo ut utiliora succedant fauorabiliter tollerantur. Exhibita siquidem nobis pro parte tua peticio continebat, quod in Terris tui hereditarij dominij de diocesanorum

locorum consensu personis ecclesiasticis nonnunquam Collecte siue contributiones et subsidia tibi et progenitoribus tuis pro maritandis puellis et pro incumbentibus uobis negotijs perfe- rendis prestanda , necessitate suadente imponi ac solui et pre- stari consueuerunt , Quare nobis bumiliter supplicari fecisti , ut cum huiusmodi casus id rationabiliter requisierint , tu et here- des tui similes Collectas et contributiones siue similia subsidia a Clero dominij huiusmodi exigere et recipere possitis etiam si ad id diocesanorum eorundem assensus non accesserit uobis gratiose concedere de benignitate apostolica dignaremur , Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati Serenitati tue et eisdem heredibus ut huiusmodi necessitatis tempore Collectas et subsidia moderata iuxta taxam uel consuetudinem antiquam a Clero et Prelatis prefati tui dominij recipere et exigere etiam diocesanorum predictorum ad id non accedente consensu li- bere et licite possitis tibi et eisdem heredibus auctoritate apo- stolica tenore presentium indulgemus. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere uel ei casu te- merario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignacionem omnipotentis dei ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Rome apud Sanctumpetrum Anno Incarnacionis dominice Millesimoqua- dringentesimoquinquagesimoprimo Vndecimo Kal. Aprilis Pon- tificatus nostri Anno Sexto.

Pe. de Noxeto

Gratis pro persona do-
mini Imperatoris

L. de Narnia

A csász. kir. levéltárból.

CLXII

Hunyadi János kormányzó tudósítja Brassó városát a magyar, osztrák, cseh és morva rendek közt Bécsben a mult napokban László királynak a Fridrik német király kezéből kiszabadítása ügyében kötött szövetségről, valamint arról is, hogy Wladot, Dra kul volt havas-alföldi vajda fiát, az országból Moldrába kiutasította; végre némelly szolgáló nejeinek általok rabszolgaságba történt adatása következtében annak komolyan megparancsolja, hogy semmi keresztyén személyt az országból rabszolgaságra adni ne merészeljen. Kelt Szakállos-Pászthón mártius 30-dikán 1452.

Prudentes et Circumspecti, Nobis amici honorandi. Noueritis quod nos ac ceteri Domini Prelati et Barones Regni Hungarie in proxime transactis diebus qualem fecimus congregationem in ciuitate Viennensi, vbi Dominus Comes Cilie ac domini prelati et Barones Australes, Bohemi et Morauí necnon multi alij Principes interfuerunt, cum quibus firma et ratissima fecimus stabiliuimusque et firmauimus obligamina, inter ceteraque disposuimus, quodsi dominus Rex Romanorum Serenissimum Principem Dominum Ladislaum Regem Hungarie, dominum nostrum naturalem reddere nolit etiam per vim et concitiam, ab ipso domino Romanorum Rege eundem vnanimiter rehabere volumus, preterea quia Illustris Princeps Wlad Wayda filius Drakwl Wayuode, aput nos ad nostram stetit fidem, ipseque ad nostra non placuit per amplius seruicia. Ideo nos eundem abire fecimus et non per illas partes, sed per terram Moldawie, quia nolumus quod aliqua nocumenta a vestris partibus ad terram Transalpinarum committantur. Ceterum quidem audiuimus quod uxores illorum, qui nobis seruiuerunt videlicet Nyak et aliorum a vobis more captiuorum expeterentur, non decet enim aliquem captiuum de Regno Hungarie ad extras

dare nationes. Ideo vobis firmissimis nostris damns in mandatis quatenus neminem Christicolam et presertim uxores illorum, qui nobis grata exhibuerunt seruicia ad captiuitatem dare debeat. Secus non facturi. Datum in Zakalospazthoh, feria quinta proxima ante Dominicam Ramispalmarum Anno domini M-o CCCCL secundo.

Johannes de Hwnyad
Regni Hungarie Gubernator.

Commissio propria domini Gubernatoris.

Brassó városa levéltárából.

CLXIII.

Podiebrád György Csehország kormányzója előadás, miszerint Giskra Jánosnak, László király kapitányának, tudósításából értesült arról, hogy az eddig hozzá hű Kassa, Lőcse és Bártfa városok legujabban tőle elpártoltak, felszólítja Körömcz városát, hogy közbenjárása által eszközölje az ezen városok és Giskra közt támadott egyenlenségek megszüntetését. Kelt Podiebrádon június 14-dikén 1452.

Amicabiliter beneplacitis predilectis prouidis viris. Nuper ad nos, ceterosque Barones et Indigenas Regni huius per Generosum Dominum Joannem Giskram de Brandis peruenit aduersus circumspectos Cassouienses, Leuczenses es Barduenses Ciues obprobiosa querela, quomodo sibi discriminosis annis tamquam Capitaneo Serenissimi Principis et Domini Domini Ladislai Regis ex commissione sue Genitricis recolende memorie Domine Elizabethe Regine adherentes, pro hac vice ab ipso recesserunt, et quod exinde turbulente in Regno vestro

Unica hinc benepacis predictis prout vni super ad nos retores qd Baronibus et Indigenas Stegni hinc
 per venerosum dnm Jobannem Bishoppum de Strondis peruenit aduersus diuersos d'assonesseo. Ervarantes et

et si fieri potest ^{ut} mediate vestra interposicione
 tale controuersia laudabiliter effecti forciatur dno qd regi. Edicto pro conato scdm disposicoes Regine dne
 Elizabeth prefate cu dno Byspa similtane fideliter facialis non em nobis vno cu pncipalibz Comitibus obiq
 cabinnonim ac Bonessum penitq fauerem? Date podiebrad feria tertia an festid eade scilicet anno dni ad Annij
 gesimo Secundo

Georgio de Amstat et Do podiebrad
 Regni Bohemie Gubernator

excreuerunt demoliciones, de quibus inuiti audientes, non modice condolemus. Ceterum prenotatus Dominus Joannes Giskra de constanti sibi adhesionem vestram nobis insinuauit, gratias vobis multimodis referendo, quod et auribus nostris tanta vestra probitas gratabunde insonuit. Sed ex quo nomen bonum preualet ungenta preciosa laudabilisque fama et post mortem acquirit gloriam euiternam, gaudenter prefatos Ciues in prenotata Domini Giskre querela fore innoxios videremus et si fieri potest vt mediante vestra interposicione talis controuersia laudabiliter effectum sortiatur, Dominoque Regi Ladislao vestro coronato, secundum dispositionem Regine Domine Elisabeth prefate, cum Domino Gyskra simultanee fideliter faciatis, secus enim vobis vnacum prenotatis Ciuitatibus aliquid calumniosum ac inhonestum penitus faceremus. Datum Podiebrad feria quarta ante festum Sancti Viti, Anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo. Georgius de Cunstet et de Podiebrad Regni Bohemie Gubernator.

Kivülröl: Honorificis ac prouidis viris, Consuli, Judici et ceteris Juratis Ciuibus Ciuitatis Crempniczia.

Körmöcz városa levéltárából Czech János által.

CLXIV.

László, Hunyadi János vajda fia, Pozsony városának ajánlja Ausumporth budai polgárnak adóssági ügyét egy pozsonyi polgár ellen, mely előtte folyamatban van, kérvén, hogy a mondott fölperest kebelében sokáig ne tartóztassa, hanem pörét minél előbb ítélje el, miután atyjának és az országnak rá Budán igen nagy szüksége van. Kelt Budán július 3-dikán 1452.

Ladislaus Johannis
Wayuode de Hunyad

Prudentes et Circumspecti Viri, nobis grate dilecti. Quia Circumspectus vir Ausumporth Ciuis Budensis quendam Concivem vestrum pro certis debitis coram vobis in causam attraxerit, pro eo vos presentibus requirimus diligenter, quatenus statim et in continenti visis presentibus ipsi Ausumporth ex parte vestri concivis sibi obligantis omnimodum justitie complementum impendere debeatis Justicia mediante Nec ipsum Ausumporth ibi tardare faciatis quoniam ipse Domino Genitori nostro ac toto huic Regno hic multum necessarius est, Secus non facturi Scriptum Bude secundo die festi Visitacionis beate Marie Virginis gloriose Anno Domini Millesimo Quadingentesimo Quinquagesimo Secundo.

Kivülről: Prudentibus et Circumspectis Viris Judici et Juratis Civibus Ciuitatis Poseniensis nobis grate dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CLXV.

Hunyadi János kormányzó felszólítja Pozsony városát, hogy Kázmér lengyel királynak Ulrik, Cillei grófhoz Bécsbe ügyekezõ követeit Wathi Mihály pozsonyi gróf utasítása szerint, ki azokkal az õ parancsából Cillei grófhoz megy, tisztességesen és illendõen fogadja, s emberei által Bécsbe kísértesse; továbbá felszólítja azt: küldjön egy polgárt az említett Mihály gróffal Bécsbe, ki ott az õ részére tizenkét hordó pléhet vásároljon, melynek ára a pozsonyi harminczadnak õt illetõ jöredelmébe lesz tudandó. Kelt Budán september 3-dikán 1452.

Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator etc. Prudentes et circumspecti viri tamquam amici nobis dilecti. Ecce accedent versus Viennam ad Illustrem Dominum Comitem Cilie — — — — notabiles et solempnes Ambasiatores Domini Kazmiri Regis Polonie etc. Quapropter petimus vos fauorabiliter, imo eciam committimus, quatenus dum prefati Domini Regis Polonie nuncij in vestram Ciuitatem peruenerint, extunc eosdem ob honorem ac vtilitatem Regni Hungarie et nostri ac eciam vestri, iuxta informacionem Egregij Michaelis de Wath Comitiss nostri Poseniensis, qui cum eis ad dictum Comitem Cilie ex nostro mandato debite proficiscitur, honorifice et fauorose suscipere et tractare, eisque vt dccet honorem fauoremque et conplacenciam facere, ac tum ipsos cum vestris hominibus ad dictam Ciuitatem Wyennam sequi et conducere velitis et debeatis. Nichilominus cum prefato Michaele Comite ad eandem Ciuitatem Wyennam vnum vestrum conciuem transmittatis, qui ibidem nobis duodecim lamyna Tonellarum seu vasculorum, in qualibet Thonella seu vasculo tricenta lamyna continencium emat ad racionem Tricesime, que in racionem nostram de ipsa Tricesima assumpemus et acceptamus. Aliud non facturi. Ce-

tera dicet idem Michael de Wath Comes cui credere licet. Datum Bude die Dominico proximo post festum beati Egidij Abbatis Anno Domini millesimo Quadringentesimo quinquagesimo secundo.

Kivülről: Prudentibus et Circumspectis Viris Judici Juratis ceterisque Consulibus Ciuitatis Psoniensis, tamquam amicis nobis honorandis.

Pozsony városa levéltárából.

CLXVI.

Hunyadi László pozsonyi gróf tudósítván Pozsony városát, hogy Brumowsky Csapko Bernát, Karowsky Máté, Wanko és több morcák gyalog és lovag özsveseregelte, Pozsony felé jönni s annak szőlőit megszedni szándékoznak, meghagyja az említett városnak, miként e levele vételével azonnal minden lovas és gyalog népével, ágyúival, mozsaráival úgy készen tartsa magát, hogy ezen gonoszterőknek, ha beütni mernének, becsülettel ellent állhassanak. Kelt sept. 22-dikén 1452.

Prudentes et Circumspecti viri Amici nobis honorandi. Veraciter sumus edocti, qualiter Chapko Bernardus de Brumow, Mathws Karowsky, Wanko et ceteri conplures Morauenses in vnum tam peditibus quam equitibus more exercituancium sint congregati, pretendentes ad partes istas venire, et vineas vestras recolligere si eis resistenciam non fecerimus. Ideo rogamus vestras Circumspectiones, Nichilominusque firmiter committimus, quatenus statim habitis presentibus cum omnibus vestris gentibus tam equitibus quam peditibus, bombardisque ac pixidibus et alijs vestris ingenijs, velitis vos taliter appromtuare, vt dum ipsi talia maleficia attemptantes venire presum-

Prudentibus et Circumspectis
Liris Judois Juratis ac
Consultibus Fuit Positum
Nuncius nobis dedit

Prudentes et Circumspiciendi omni Xingxi nobis. Vobis! Regimini vestro
 Humilis, affertur spiritus, salutem hinc potius precor de vobis magis
 Pety giney l'oeap sui Guburnans sui ut p'ces. mei nobis dicit.
 g'entias, extrahere et reddi. nobis. et p'cium. N. estur hinc
 Suis. K. abaz p'nuu g'ub'atori affigere vobis et abiate
 d'icid p'ntud na f'anc' d'at. A. r'uar. de d'ic' p'p'm
 que p'p'm g'ub'le d'ub'ing' d'ic' d'ic' d'ic' p'p'm

Ludovicus de G'entibus
 Tuncis p'p'm d'ic'

pserint ad istas partes, insultibus eorum possimus et valeamus ad honorem resistere. Aliud ergo facere non ausuri. Datum crastino Sancti Mathei Apostoli Anno Domini etc. Lij-do Ladislaus de Hwnyad Comes Poseniensis.

Kivülről: Prudentibus et circumspectis viris Judici Juratis, ceterisque Ciuibus et Consulibus Ciuitatis Poseniensis Amicis nobis dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CLXVII.

*Hunyadi László pozsonyi gróf bizodalmasan kéri Pozsony városát, hogy az atyja, a kormányzó, által neki utalványozott pénzt jelen levele vicőjének, Modrar Andrásnak, azonnal szolgáltaassa kezéhez. Kelt Nagy-Szombatban sept. 24-dikén 1452 *)*.

Prudentes et Circumspecti viri, Amici nobis dilecti. Rogamus vestras Amicicias affectanter. quatenus statim habitis presentibus pecunias de vestri medio secundum continencias literarum Domini Gubernatoris, Domini et patris nostri nobis dare commissas extradare et reddere citissime vt solucionem Magistratuaem huic Andree Madraz (Modrar) presencium exhibitori assignare velitis et debeatis. Aliud petimus non faciatis. Datum Tirnaue die dominico proximo ante festum Michaelis Archangeli anno Domini etc. quinquagesimo secundo. Ladislaus de Hwnyad Comes Poseniensis etc.

Kivülről: Prudentibus et Circumspectis viris Judici, Juratis ac Consulibus Ciuitatis Poseniensis amicis nobis dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

*) Ezen levelecskét az aláírás tekintetéből hasonmásban is adjuk.

CXXXVIII.

Hunyadi János kormányzó Pozsony városának meghagyja, hogy fia László számára egy hajót, mellyen az Bécsből lejöheszen, az ő költségén azonnal készen tartson. Kelt Székes-Féjérvárt september 28-dikán 1452

Nos Johannes de Hwnijad Regni Hungarie Gubernator etc. Vobis Prudentibus et Circumspectis Viris Judici et Juratis Ciuibus Ciuitatis Poseniensis serie presencium firmiter committentes mandamus quatenus visis presentibus Magnifico Ladislao de Hwnijad Comiti Poseniensi filio nostro carissimo Vienne vnam nauem super qua idem descendere valeat nostram ad racionem disponatis, presentibus pro expedicione reseruatis. Datum Albaregali feria quinta proxima ante festum beati Michaelis Archangeli Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo.

Pozsony városa levéltárából.

CLXIX.

Hunyadi János kormányzó Brassó városát és az egész Barcaságot tudósítván, miszerint az ország egyházi és világi nagyai megegyezésével és tanácsából az egész országban egyforma s állandó folyó pénz-értéket határozott behozni, — meghagyja annak, hogy az említett új pénzt, az a kolozsvári kamaratisztek által kebelébe szállíttatván, azon értékben, mint Budán foly, fogadja el, és semmi más pénzt, ide értvén a hasasalföldi vajda pénzét is, elfogadni és folyamatban lenni ne engedjen; továbbá az arany, ezüst, vagy régi pénz beváltását, az országbóli kivitelét mindenkinek szorosan tilalmazza: mivel ő az ország minden hatóságainak meghagyta s ezennel neki is meghagyja, hogy, ha valakit e rendelet elleni vétken kapnak, azt mind addig fogságban tartják, míg tőle más parancsot nem nyerendenek, vagyonát pedig kobozzák el, annak két harmadát a kolozsvári pénzverő-ház tisztjeinek, vagy megbízottjaiknak adják, egy harmadát pedig magoknak tartják. Kelt Ósiben october 24-dikén 1452.

Johannes de Hwnyad Regni Hungarie Gubernator. Prudentibus ac Circumspectis viris Judici, Juratisqui Ciuibus Brasso-
uiensibus, ac toti Communitati terre Bwrcie, presentium notitiam habituris, Salutem cum omnis boni incremento. Nolentes vos ignorare, Quomodo hoc Regnum, sicuti ex diuersarum guerrarum motibus, sic nihilominus ex replicata et multiplicata variatione monetarum existit depauperatum, cuius dis-sensionibus, sicuti in aliis sic et in hijs providere et occurrere volentes, matura deliberatione prehabita, consilioque et consensu vniuersorum Prelatorum et Baronum Regni Hungarie ad Id accedentium, vnam nouam et stabilem per totum hoc Regnum currentem monetam fieri instituimus, quam sicuti in ceteris Ciuitatibus Regni Hungarie, sic et in medio vestrum cur-

sum debitum habere, quem nunc Bwde habet, sortire volentes, Vestras dilectiones harum serie requirimus et hortamur, nihilominusque committimus et mandamus, quatenus prescriptam nouam monetam per Camerarios nostros de Coloswar in medium vestri deferri, et nullam aliam videlicet nec Asparas, neque monetam Waywode Transalpinarum aut aliam aliquam antiquam monetam, in contrarium huiusmodi presentis monete acceptare et cursum habere permittatis, et permitti faciatis, volumus etiam, vt nullus omnino in medio vestri aurum, argentum aut aliquam antiquam monetam cambire et permutare ac ad aliena Regna deportare presumat modo aliquali, harum autem in contrarium si fecerint quidpiam, et in tali crimine cepti fuerint, commisimus et harum serie committimus vniuersis Vice Vayuodis Comitibus Sicularum, Ciuitatensibus, Oppidanis ac alterius cuiusuis status hominibus, vt ipsi tales captiuare captumque tamdiu conseruare, donec a nobis superinde aliud habuerint in mandatis, omniumque rerum et bonorum talium, duas directas partes nostris Camerariis Cusionis monetarum Regalium de Coloswar, aut eorundem hominibus ad Id deputatis assignare, terciam vero partem sibi ipsis retinere debeant et teneantur, Secus igitur non facturi in premissis. Presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in Ewsy feria tertia proxima ante festum beatorum Symonis et Jude Apostolorum Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo.

Commissio propria domini Gubernatoris.

Brassó városa levéltárából.

CLXX.

Hunyadi László pozsonyi gróf, Pozsony városa tanácsát emlékeztetvén azon minap neki személyesen tett ígéretére, miszerint atyja a kormányzó részére borainak Szakolczára szállítása végett ingyen tíz szekeret ajánlott, mit hír szerint most megadni vonakodik, újlag felszólítja, hogy ígéretét teljesítse s a küldendő szekereket pozsonyi várnagyaihoz utasítsa. Kelt Nagy-Szombaton november 25-dikén 1452.

Prudentes et Circumspecti viri, amici nobis sincere honorandi. Reducatis in memoriam V. A. qualiter nuperrime vobiscum personaliter existentes petiimus a V. A. certos currus pro adducenda vina Domini nostri ad Zakolczam pro pretio, quos Vestre Amicitie absque omni solutione pretij Domino et Genitori nostro decem currus dare de vestri medio promisistis, nunc autem percepimus uti asseritur recusam dare velletis. Ideo V. A. replicata vice requirimus et hortamur, quatenus huiusmodi vestra promissa implere non postponatis, huiusmodi currus quos dandos deputaveritis, Castellanis nostris Posoniensibus dare et assignare velitis. In quo singularem complacentiam ostendetis. Datum Tirnavie in festo Katherine virginis. Anno Domini 1452. Ladislaus de Hunyad Comes Posoniensis.

Kivárlól : Prudentibus et circumspectis viris Magistro Ciuium ac Judici et Juratis Civibus Civitatis Posoniensis Amicis nobis honorandis.

Pozsony városa levéltárából.

CLXXI.

Hunyadi László pozsonyi főispán felszólítja Pozsony városát, hogy az atyja némely borainak Szokolczára szállítása végett ígért 19 szekeret Szencsre küldje az ottani borok átszállítása végett; mert atyja a kebelökben lévő borait a királynak engedte át. Kelt Nagy-Szombatban december 1-sején 1452.

Prudentes et Circumspecti Viri Amici nobis Carissimi. Exquo iam promisistis ut ad deferenda vina domini ad Zakolcza decem currus disponitis ideo requirimus Amicitias vestras quatenus huiusmodi decem currus ad Zemptz mittere debeatis, ut inibi vina levare debeant, Ecce nostrum hominem illuc misimus qui ipsa vina ad ipsos currus disponat. Nam vina in vestra Civitate existentia dominus et genitor noster domino nostro Regi tenere et conseruare comisit. Aliud rogamus non faciatis. Datum Tirnavie in crastino die Sancti Andree Apostoli Anno domini Millesimo quadingentesimo Lsecundo.

Ladislaus de Hunyad
Comes Poseniensis etc.

Kiváulról: Prudentibus et circumspectis viris Magistro Civium ac Judici et Juratis Civibus Civitatis Poseniensis Amicis nobis grate dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CLXXII.

Hunyadi János kormányzó, tudósítván Pozsony városát, hogy a múlt napokban az ország több egyházi s világi nagyainak közre munkálásával Magyar-és Csehország, valamint az Osztrák- és Morva-fejedelemségek közt László királynak urokká és királyukká fogadásával egyesség kötöttet, felszólítja azt, hogy ezen örcendetes eseményért örömnapot tartson, és a kedves hír vivőjét Györgyi Bodó Gergely budai várnagyot megajándékozva küldje vissza hozzája. Kelt Bécsben december 29-dikén 1452.

Prudentes et Circumspecti viri amici nobis carissimi. Non credimus ad huc vobis fuisse manifestum quatenus his diebus pro commodo Regni et incolarum eiusdem fatigas unacum alijs Dominis Prelatis et Baronibus suscepimus. Sub quibus ut pateat vobis dictum Regnum Hungarie ac Bohemie sic et Principatus Austrie et Moravie inter se unionem et concordiam et Serenissimum Dominum nostrum Regem Ladislaum eorum acceperunt in Regem. Unde non solum vobis sed vniuersis incolis eorundem Regnorum venit non modica commoditas dudum expectata. Gaudium itaque per Egregium Gregorium Bodo de Gewrgij Castellatum Castri Budensis quem duntaxat hec recitandum prefecimus vestris annunciandum Circumspectionibus. Requiritur igitur vos quatenus ad tam solemne gaudium vestrum excitare velitis animum et exinde dies selemnes ducj, dictos etiam nuncium (igy!) aut homines eiusdem presentium gerulos ad tam gloriosi gaudij annnnciationem cupimus vice-versa erga nos per vos transmittere remuneratos ut ipsi exinde sic remonerati post vos etiam nobis grates referre possint Datum Wiene in festo beati Thome martiris Anno Domini M-o C.C.C.C. L. secundo.

Johannes de Hwnyad
Regni Hungarie Gubernator etc.

Relatio Johanis Twz·

*Külről: Prudentibus et Circumspectis viris Judici Juratis
Ceterisque Civitatis Poseniensis amicis nobis carissimis.*

Pozsony városa levéltárából.

CLXXIII.

Fridrik német császár a török szultánt megkeresi s inti, hogy Konstantinápoly megszállásával hagyjon fel s e városnak és az általa kiűzetni szándékozott görög császárnak kárt tenni szűnjön meg; ellenkező esetben ő a többi keresztényen fejedelmekkel egyesülve ügyekezeteinek megheiusításán fog munkálkodni. Kelt Neustadtban január 22-kén 1453.

Fridericus diuina fauente clemencia Romanorum Imperator etc. cum titulo maiori Magno et potenti principi Thurcorum domino Salutem et viam veritatis agnoscere. veridico ad nos testimonio delatum est, te Castellum quoddam ex opposito inclite ciuitatis Constantinopolitane construxisse, et insuper apparatus facere bellicum quo ciuitatem illam oppugnes, et Serenissimum eius Imperatorem fratrem nostrum exinde repellas. At cum dictus Imperator Christianus existat, et orthodoxe fidei cultor Totusque populus illius Vrbs, in saluatoris nostri fide baptizatus sit Semper quoque ciuitas illa a Magno Constantino, constructa qui loco nomen indidit ab Imperatoribus Christianis sit possessa Neque nobis, neque Christianitati ferendum est, ut a te uel tuis, aut locus ille insignis oppugnetur, aut Imperator ille fidelis opprimatur, Eam ob causam per has literas nostro sigillo munitas te requirimus atque monemus, vt et castellum prefatum, quantocius deleas, et ab omni impugnatione et ciuitatis et Imperatoris huiusmodi omnino desistas, neque damnum aliquod eis aut inferas aut inferri permittas, Alioquin operam dabimus cum omnibus Regibus et principibus Christianis, cumque omni nostro Imperio vt tuos conatus de-

bilemus, Ac socijs fidei nostre et fratribus in Christo diligendis Aduersus tuam potenciam et molestacionem oportune subueniamus Datum apud ciuitatem nostram nouam in Austria nostre Imperialis Maiestatis Sigilli sub appressione. die 22ij Januarij Anno domini M-o. CCCC. Itercio Regni 22ij o Imperij primo.

Ad mandatum proprium
domini Imperatoris

in consilio Vlricus welczli.

(Reichsregistratursbuch p. fol. 150. b. et 151. a.)

A csász. kir. titkos levéltárból.

CLXXIV.

László király Hunyadi János eddig volt kormányzónak érdemeit, hű szolgálatait és hadjáratait, csaknem egész élte történeteit hosszasan leírván és magasztalván, ezen számtalan érdemei tekintetéből őt és maradékait örökös besztercei grófnak nevezi, Besztercze városával és annak minden tartozandóságaiival megajándékozza, ezen vidéket örökös grófságra emelvén, és minden más hatóság alól, a királyét, a nádorét és országbiróét ide nem értve, kivévén. Kelt Pozsonyban január 30-dikán 1453.

Ladislaus dei gracia Rex Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Austrieque et Stirie Dux, necnon Marchio Moraue etc. Ad perpetuam rei memoriam. Potestas Regnancium ad hoc diuinitus erecta est in terris, vt quemadmodum ad malorum vindictam, ita et ad laudem sit bonorum, et vt subiectum sibi

promiscui populi fidelem cetum regat beniuolencia , liberalitate attrahat , et vnuscuiusque merita condignis retributionibus prosequatur. Quod et si quasi ex debito publici officij , et quadam generali principum regula fieri soleat, bij tamen clarioribus ornandi sunt titulis , et alcioribus magnificandi honoribus, quos sincerior fides , magnanimes actus , et excellenciora merita , ceteris anteponunt. Hac itaque consideracione , clarissimam fidem , virtutes magnificas, fortissima gesta, multipliciaque obsequiorum genera , fidelis nostri sincere dilecti , Spectabilis et Magnifici viri, Johannis de Hwnyad, totius Regni nostri Hungarie , vsque ad hec nostre etatis tempora , Gubernatoris magnanimi, et Wayuode Transsiluani etcet. qui sicut integritate ceteris clarior, ita potenti virtute , ab Incunabulis etatis nostre , Regij status et honoris nostri , con. eruator et columpna fuit , non solum debita recognicionis gratitudine prosequi , sed et posteriorum memorie hijs scriptis , et si non per omnia , saltem in parte , transmittere nobis in animo est , ne sua gesta insignia , vlla etate concidant , sed pocius late sui spargant splendorem et sempiterna apud futura secula laude predicentur , ceterisque exemplo sint. Equum est enim eos suis non fraudare preconijs , qui actus Illustres , et preclara facinora ediderunt. In primis itaque , id nobis , prout fidedignorum hominum contestacio prodit , referendum occurrit, quod ipse Johannes , regnante condam gloriosissimo principe domino Sigismundo , tunc rege , auo nostro beate memorie , annos Iuveniles laudabili Indole exegit, In quibus prematurum sensnm, et adultam semper grauitatem pre se ferens , studuit , vt quo plurimi , aliena ope , et suorum maiorum titulis irrepunt , eo suis sudoribus , virtute , ingenio et vigilijs , ascenderet , pulcrum glorie genus existimans , prelucere posteris, et nascentis nominis decus , ac dignitatis inicium afferre. Adolescentia vero egregie traducta , corpus ad tollerandos labores , et militarium exercitiorum actus assvefaciens , et habile reddens , futurorum inclitorum operum snorum fundamenta , certis presagijs iecit, et ingenuis moribus , quasi quibusdam gradibus , ad dignitates, honores , et gloriosam nominis famam, liberos sibi ascensus comparauit. Preclare enim Indolis Miles , et Imperiali obsequio

dignus, tunc primum Regijs Militibus connumeratus, et successiue consilijs admissus, integra fide deuotisque obsequijs, prefato Auo nostro, siue pro susceptione Imperialium Infularum, seu pro reparandis ruinis Regni sui Bohemie procedenti, sed et in alijs cunctis negocijs gerendis, et rebus bellicis, ad tempora vite sue fideli semper sollicitudinis diligencia, inseparabiliter adhesit, pro cuius eciam honoris amplitudine, sepius capitis periculum, bello et armis adiit, adeoque se ei in omnibus reddidit acceptum, vt singulari quodam amore dignus habitus et fatus, ac per eum prima hereditate in hoc Regno nostro donatus fuerit, alcioribus adhuc eotunc sublimandus honoribus, nisi ipse Auus noster, e vita excessisset. Succedente vero tandem Excellentissimo principe domino Alberto, similiter Romanorum et Hungarie Rege etcet. genitore nostro felicis recordij, prefatus Johannes, cepte dudum fidelitatis opera continuo cremento augens, et in ipsius genitoris nostri obsequijs, ac expeditionibus bellicis, quas Idem siue aduersus nonnullos rebelles Regni sui Bohemie, seu contra Teucros, laudabili semper exitu, confecit, nunc prudentis consiliarij, nunc vero strenuissimi militis agens officium, adeo fuit continuus et vtilis, vt ab eodem genitore nostro primum de Milite, ad numerum Baronum Regni, Banus videlicet Zewriniensis, qui clarus Baronie titulus est, insignibus meritis creatus sit, vbi et gloriosa tandem aduersus Teucros, eotunc illis partibus oppido infestos, prelia, ipse et Egregius condam alter Johannes de ipsa Hwnyad Miles, sibi sanguine frater, fortissimaque strenuitate par et socius, victorioso semper fine, sepius confecerunt. Consequenterque ipso eciam domino genitore nostro, licet satis premature, vt tamen domino placuit, vita functo, dum Regnum nostrum Hungarie, nobis eotunc apud incunabula et alienam educacionem etatem agentibus, Idoneo tutore orbatum, et intus grauissimis odijs exortis fluctuaret, et foris, grassante dictorum Teucrorum tyrannide; innumeris affligeretur malis, vtpote cum iam ipsi Teucrici vastare agros, diripere villas, homines sine discrimine sexus et etatis vel trucidare vel abducere, impune consueuerant, et pene totas inferiores ipsius Regni nostri Hungarie partes, vsque ad

fluuium Ticie , et Item ex altera vsque ad interiora loca Regni nostri Sclauonie , vel miserabiliter vastarunt vel occuparunt, adeoque grauissimo metu iam totum Regnum concusserant , vt illud in pendenti ferme ruina positum , miseram sui blasphemorum Christi manibus solam restare putaret occupacionem, prefatus Johannes de Hwnyad, medio tempore Wayuoda Transsiluanus , et Comes Temesiensis creatus , factus eciam Capitaneus Nandoralbensis , et aliarum inferiorum parcium , eis titulis non minus quam acceperat , dignitatis et glorie restituit. illiusque sue sublimacionis primordia pulcherimis quibusdam victorie generibus consecrauit. Fudit enim in primis victrici bello in terra Seruie prope Castrum Nandoralbense Izak Wayuodam Teucrorum , qui eotunc Castrum Zenderew , cum tota ipsa terra Seruie , occupatum tenebat. Consequenter vero cum paucis post diebus , alter Teucrorum exercitus , nonnullas iam pridem de nostris adeptus victorias , amplo milite superbus et glorie audius , partes nostras Transsiluanas , solita flagicia , ac hominum et rerum predam acturus , subintrasset , memoratus Johannes Wayuoda , cum illarum parcium gentibus , pro fortissimi ducis officio , strenuo illi occurrit congressu , vbi dum collatis signis , et consertis manibus , mars vtrimque crudesceret , adeo laudabiliter hostem conflixit , vt ipse quoque aduersi exercitus dux, qui Meziythbeg vocabatur, vnacum filio suo vicecapitaneo occisus , refusam predam , proprio et filij casu suppleuerit , suis omnibus complicitibus vel fuis vel captis , et paucissimis fuga saluatis. Ex quo opere huic Regno ea accessit vtilitas , vt parcium Transalpinarum et Moldaue Wayuode , qui adhuc progenitorum nostrorum temporibus Sacre huius Regni Corone rebellando , Teucris se subiecerant , ipsius Johannis Wayuode , tum consilio inducti, tum metu concussi , rursum huic Regno , cum tota sua terra se restituerint , pristina fidelitatis obsequia , nobis vsque in diem hanc exhibere obligati. Quibus peractis , extante adhuc satis recenti huiusmodi felicium rerum fama , huic viro meritissimo , ex hijs Illustribus principijs , gloriosior et longe excellentior , digna laude per omne euum celebrandus , alterius victorie titulus accessit. Dum enim Teucrorum dominus hunc supratactum suorum interitum , in-

digne ferens , et totis viribus vlcisci desiderans , magnum sue potencie vndique coactum robur , numero octuaginta Milia hominum , prout de hoc certa relacione edocti sumus , sub conductu Base , sui videlicet principalis vicesgerentis , armis et numero instruxisset , ipseque Basa huiusmodi atrocem et adeo Regno nostro minacem exercitum , in primis per partes Transalpinas ductaret , ea quoque fere tota vastata , amplissimam hominum et rerum predam referret , intendens dehinc euestigio in predictas partes nostras Transsiluanas vastator succedere , pretactus Johannes Wayuoda , aggregatis quibus potuit gentibus , inimicam multitudinem , longe ei impar numero , adusque illarum parcium extrema persecutus , vel vincendum vel moriendum esse statuit. Hic vero suas artes , fortitudinem et bellicam industriam cernere erat. Inuadere enim hostem quam inuadi sacius ducens , arduum et magnum , ac suorum viribus longe impar bellum fortiter suscepit. Quo prudenter administrato , felicissimeque gesto et confecto , eterna laude memorabilem victoriam reportauit. In qua re et antiqua gentis hungarice gloria famaue reddita est , et suum nomen omnibus in locis , eo facto maxime celebratum , eximij cuiusdam triumphi speciem exhibuit. Fusa enim innumerabilis multitudo hostium , moribundis longe lateque cadaueribus , amplissimum certaminis campum thabefecit , indelebilem cunctis miserande sue cladis historiam dereliquens , innumerabilibus ibidem hostium maioribus in captiuitatem redactis , amplissimisque thesauris , et omni preciosa exercitus supellectili , in predam nostrorum deuentis et diuisis. Tot felicibus autem vir Magnificus animatus victorijs , alios alijs insignes actus accumulans , grandem et sumptuosissimam tandem Egregiorum militum expeditionem coegit , cum qua Regnum Seruie seu Rascie et Bulgarie , transgressus , et vsque ad oras Romanie penetrans , que omnia Teucrorum dominus , antiquis ab annis , occupata tenebat . Ciuitatem Sophiam , et quamplures alias Ciuitates , Opida , Castra totasque pene terras illas , infide gentis domicilia , igne et gladio vastauit. In quoquidem progressu , crebris , precipue vero sex prelijs , continuas adeptus victorias , ingenti hominum et rerum preda onustum saluum reduxit exercitum , infinitis ho-

stium captis banderijs, que in ecclesia beate Marie virginis Budensi, in sui eternam laudem, per futura secula pendebunt, vtpote tot triumphorum illustrium pulcherrima et preclara monumenta. Ex quibus secutum est, vt ipse Teucrorum princeps tremefactus, totum Regnum Rascie, cum eiusdem terre Castris, que antiquitus occupata, quasi huius Regni claues, tenebat, manibus Illustris principis Georgij, Despoti Rascie, huius Regni membri fidelis, nomine et ex mandato Regni Hungarie recipienti, restituit, que per eum, usque ad bec nostre etatis tempora, pacifice et fideliter possidentur. Rex eciam Bosne, eo respectu, ad pristinae obedientie, quam negauerat, redijt gremium, in quo hucusque constanter perseuerat. Quid multa, horum gloria meritorum, harum fama virtutum, cum prefatus Johannes Wayuoda, non solum Regnicolis gratissimus, verum eciam remotis et exteris, notus esset, breui, altioris dignitatis sedem ascendit, et quod laudum suarum cumulus est, vnanimi omnium Prelatorum. Baronum et Procerum Regni consensu, et singulari amore, in nostra absentia, et sub nostro nomine, totius Regni Hungarie Preses factus extitit et Gubernator. In quo quidem officio, quam iuste, integre, fortiterque, Regnum illud nostro nomine administrauerit, tenuerit, quantaque diligentia in tutando Regno, vsus fuerit, fidem faciant forcia sua acta, tam aduersus Teucros quam intrinsece guerre — — — sopitos autores, cum presertim duo alia quedam fortissima prelia, que tandem grandi gencium numero sumptuosissima impensa coacto, cum ipsius Teucrorum principis persona, et tota sua potencia, in propriaque ipsius terra media, magnanimi strenuitate peregit. In quibus et si occulto Iudicio dei, qui solus nouit, cur persepe fideles suos in conculcationem blasphemorum sancti nominis sui, exponat, fortuna sue parti nouercata extiterit et plures Egregij Milites occubuerint, dupplum tamen dampni semper refudit hostibus, cruenta eis in omni actu victoria derelicta. Nec cesi nostri hoc loco penitendas sortiti sunt exequias, que etsi optabilius fuissent in patria, speciosius tamen pro patria facte extiterunt. Laudibus eciam huius viri non immerito addici potest, quod in hijs aduersorum casuum vicibus, inter ipsa quoque discrimina, in qui-

bus non solum carissimos plures et fratres et amicos, ac familiares, sibi belli calamitate raptos amisit, sed eciam proprii sanguinis multum effudit, sibi animum defuisse, aut fortitudinem lassatam esse nunquam potuit visum iri, quinymmo vir fortissimus, magnanimum excelsumque maxime mentis conseruans vigorem, sua prudencia, de captiuitate, quam in vltimo dictorum duorum preliorum inciderat, libertati restitutus, patrie secum salutem restituit. Nec solum externis malis hoc Regnum eripuit, sed et interna quiete composita, effecit, vt tota natio et Respublica Regni nostri Hungarie, submotis subleuatisque ciuilibus bellis et internis turbinibus, qui paulo ante, et voluntates et mentes huius gentis a se se distraxerant, vnione inuicem Jurata, nos dominum suum naturalem, genitoris et Aui, Regum suorum, Successorem et heredem, Regem declarauerit, suscepit, et recognouerit, Sicque prefatus Johannes Gubernator Regnum illud, nobis et sub nomine nostro, constanti fidelitate tenuit, atque in hac constantia, cciam innumeris bellorum motibus aduersantibus perseuerauit. Postremo Regnum ipsum Hungarie, confinibus suis dudum amissis, recuperatis, magis auctum, magisque a parte infidelium Teucrorum, quam temporibus dictorum Aui et patris nostri Regum tenebatur dilatatum, maiestati nostre, fideliter restituit, votiua pacis tranquillitate gubernandum. Quod quidem, vt apercius confiteamur, vel sola vel maxime eius industria, sollicitudine et bellicis artibus seruatum est. Vt igitur vir tot inclitorum operum numero prestantissimus, cui nullus honos nisi meritis referri potest, et qui in tot preclaris actibus multum sanguinis sui et suorum effudit, gratam sibi maiestatem nostram presentiat, et exnunc aliquos beniuolencie nostre videat fauores, in futurum maiores experturus, ad omnium Prelatorum, Baronum et Nobilium Regni nostri Hungarie, nunc hic Posonij congregatorum, totum Regnum Hungarie representantium, supplicationis Instanciam nobis pro ipso viro, expressis tot meritis suis factam, ac de consilio, consensu, matura deliberacione et collaudatione eorundem, nullo discrepante habitis, volentes dignitatem illam Gubernatoris temporalem, quam hactenus dignis meritis ad prefinitum

tempus tenuit, in aliam perpetuam commutare, ipsum Johannem de Hwnyad, ac filios et heredes eorum vniuersos super Ciuitate et Districtu Bistriciensi, ac eius pertinencijs, in partibus Transsiluanis habitis, in perpetuos et liberos Comites maiores, dictum vero Districtum in Comitatum perpetuum, sicuti pridem in Ciuitate nostra Viennensi in sede et habitu Maiestatis Regalis sublimi constituti, assistentibus nobis quampluribus Ducibus et Marchionibus, fratribus nostris, et toto consilio nostro, obseruatis omnibus illis cerimonijs, que in talibus obseruande sunt, solempniter nominauimus et creauimus, ita et nunc de nouo, hic intra metas Regni nostri Hungarie constituti, de plenitudine nostre Regie potestatis, nominamus, prefcimus, et creamus, eosdem Comitem Johannem ac filios et heredes suos. Sed et Comitatum predictum ab omnium Wayuodarum, et quorumlibet Judicum et Justiciariorum illarum partium Judicatu, et omni Jurisdictione eximendo, solius nostre presencie, aut Palatini et Judicis Curie nostre Regie iudicio reseruamus, decernentes, vt ipsi Comes Johannes ac filij et heredes sui vniuersi cera rubra quoad Sigillum in signum Excellentie Comitatus, ac alijs omnibus illis gratijs, honoribus, prerogatiuis et priuilegijs, quibus ceteri maiores Comites liberi et perpetui de Jure, vel de consuetudine vtuntur, gaudeant, vtantur et fruuntur, perpetuis semper temporibus vniuersis, recepto tamen ab eodem Comite Johanne, in persona sua ac heredum suorum, firmissimo in talibus prestari solito, nobis et successoribus nostris, Regibus Hungarie, fidelitatis et obedientie Juramento, in forma infrascripta. Prefatum autem Districtum seu Comitatum Bistriczensem cum Ciuitate Bistriczia, ac Opidis, villis, predijs, et alijs quibuslibet ipsius et earum pertinencijs, videlicet Tributis, Censibus, pronentibus, terris Arabilibus, cultis et incultis, Vineis et Vinearum promontorijs, pratis, Syluis, nemoribus, pascnis, aquis, aquarumque decursibus, Molendinis et locis molendinorum, ac Jure Patronatus ecclesiarum, et generaliter quarumlibet utilitatum integritatibus, quocunque nomine vocitatis, sub suis veris metis, et metarum antiquis distinctionibus, eidem Comiti Johanni suisque filijs ac heredibus, et posteritatibus vniuersis,

ex certa nostra scientia, et animo deliberato, de Prelatorum et Baronum, ac Nobilium Regni nostri predictorum consensu et collaudatione, de manibus nostris Regijs dedimus, donauimus et contulimus, ymmo damus, donamus et conferimus, Jure perpetuo et irreuocabiliter possidendum, tenendum et habendum, saluo Jure alieno. Forma autem Juramenti, quo ipse Comes Johannes nobis et successoribus nostris iurauit, heredes quoque sui iurare tenebuntur, hec est. Ego Johannes Comes Bistriciensis promitto, et iuro ad hec sancta dei euangelia, que corporaliter tango, quod decetero fidelis et obediens ero Vobis, Serenissimo Principi et Domino Domino Ladislao regi Hungarie etc. Domino meo gratioso, omnibusque successoribus vestris, Hungarie Regibus, ac Sacre ipsius Regni vestri Corone, contra quoscunque homines, et nec auxilium, siue consilium unquam dabo, seu assentiam contra personam vestram, vitam vestram, salutem vestram, seu statum vestrum, sed vestri et successorum vestrorum, Regum Hungarie prefatorum, honorem et commodum semper et fideliter procurabo toto posse, dampnumque vestrum et successorum vestrorum, ac dolum et fraudem contra vos, vbi potero, intercipiam, et quod vestris et successorum vestrorum traditoribus, et aduersarijs nunquam acquiescam, sed vos et successores vestros in rebus huiusmodi, dum ad noticiam mei pervenerint, fideliter auisabo et protegam, vobisque et successoribus eisdem totis viribus meis assistam, omniaque et singula ad eandem vestram Coronam spectancia fideliter tenebo, quemadmodum vester ac Regni vestri Hungarie fidelis Comes, suo vero naturali domino Hungarie Regi, iuxta Regales ac eiusdem Regni ordinationes, ac laudabiles consuetudines, obseruare tenetur et facere, dolo et fraude semotis quibuscunque. Sic me deus adiuuet et hec sancta eius euangelia. In quorum omnium memoriam, firmitatemque perpetuam, presentes concessimus literas nostras, authenticis Sigilli nostri secreti, quo vt Rex Hungarie vtimur, appensione roboratas, Quas in formam maioris nostri priuilegij redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Posonij, feria tertia proxima ante festum Purificacionis beate Marie virginis, Anno Domini Millesimo Quadringente-

simo Quinquagesimo Tercio , Regni autem nostri Anno Tredecimo.

Az anspachi levelek közül.

CLXXV.

László király Hunyadi János eddig volt kormányzónak érdemeit, hű szolgálatait és hadjáratait, szinte ugyanazon szavakkal, mint az előbbeni oklevélben, előadván, őt ezen érdemei tekintetéből Görgény és Déva várával, s azok minden tartozandóságaiival Torda és Hunyad megyékben, valamint némelly Temes megyében fekvő oláh kerületekkel, djándékozza meg. Kelt Pozsonyban január 30-dikán 1453.

Commissio propria domini Regis.

Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex, Austrieque et Stirie Dux, necnon Marchio Morauie etc. Ad perpetuam rei memoriam. Potestas Regnancinm ad hoc diuinitus in terris erecta est, ut quemadmodum ad maiorum vindictam, ita et ad laudem sit bonorum, et vt subiectum sibi promiscui populi fidelem cetum, regat beniuolentia, liberalitate attrahat, et vnusciusque merita, condignis retributionibus prosequatur. Quod et si quasi ex debito publici officij, et quadam generali principum regula fieri soleat, hij tamen clarioribus ornandi sunt titulis, et alioribus magnificandi honoribus, quos sincerior fides, magnanimes actus, et excellenciora merita, ceteris anteponunt. Hac itaque consideratione clarissimam fidem, virtutes magnificas, fortissima gesta, multipliciaque obsequiorum genera, fidelis nostri sincere dilecti, Spectabilis et Magnifici viri, Johannis de Hunyad, totius Regni nostri Hungarie, vsque ad hec nostre etatis tempora, Guber-

natoris magnanimi , et Wayuode Transsiluani etc. qui sicut integritate ceteris clarior , ita potenti virtute , ab Incunabilis etatis nostre , Regij status et honoris nostri , conseruator et columpna fuit , non solum debita recognicionis gratitudine prosequi , sed et posterorum memorie hijs scriptis , et si non per omnia , saltem in parte , transmitters nobis in animo est , ne sua gesta insignia , vlla etate concidant , sed pocius late sui spargant splendorem , et sempiterna (apud futura secula) laude predicentur , ceterisque exemplo sint. Equum est enim eos suis non fraudare preconijs , qui actus Illustres , et preclara facinora ediderunt. In primis itaque , id nobis , prout fidedignorum hominum contestacione prodit , referendum occurrit , quod ipse Johannes , regnante condam Gioriosissimo principe domino Sigismundo , tunc rege , auo nostro beate memorie , annos Iuveniles iaudabili Indole exegit , In quibus prematurum sensum , et adultam semper grauitatem pre se ferens , studuit , vt quo plurimi , aliena ope , et suorum maiorum titulis irrumpunt , eo suis sudoribus , virtute , ingenio et vigilijs , ascenderet , pulcrum glorie genus existimans , preluere posteris , et nascentis nominis decus , ac dignitatis inicium afferre. Adolescentia vero egregie traducta , corpus ad tollerandos labores et militarium exercitiorum actus assuefaciens , et habile reddens , futurorum inclitorum operum suorum fundamenta , certis presagijs iecit , et ingenuis moribus , quasi quibusdam gradibus , ad dignitates , honores , et gloriosam nominis famam , liberos sibi ascensus conparauit. Preclare enim Indolis Miles , et Imperiali obsequio dignus , tunc primum Regijs Militibus connumeratus , et successiue consilijs admissus , integra fide deuotisque obsequijs , prefato Auo nostro , sine pro susceptione Imperialium Infularum , seu pro reparandis ruinis Regni sui Bohemie procedenti , sed et in alijs cunctis negocijs gerendis , et rebus bellicis ad tempora vite sue , fideli semper sollicitudinis diligentia , inseparabiliter adhesit , pro cuius eciam honoris amplitudine , sepius capitis periculum , bello et armis adiit , adeoque se ei in omnibus reddidit acceptum , vt singulari quodam regio amore dignus habitus et fatus , ac per eum prima hereditate in hoc Regno nostro donatus fuerit , alcioribus adhuc

eotunc sublimandus honoribus , nisi ipse Auus noster , e vita excessisset. Succedente vero tandem Excellentissimo principe domino Alberto , similiter Romanorum et Hungarie Regi etc. genitore nostro felicis recordij , prefatus Johannes , cepte dudum fidelitatis opera , continuo cremento augens , et in ipsius genitoris nostri obsequijs , ac expeditionibus bellicis , quas Idem siue aduersus Teucros , laudabili semper exitu , confecit , nunc prudentis consiliarij , nunc vero strenuissimi militis agens officium , adeo fuit continuus et vtilis , vt ab eodem genitore nostro primum de Milite , ad numerum Baronum Regni , Banus videlicet Zewriniensis , qui clarus Baronie titulus est , insignibus meritis , creatus sit , vbi et gloriosa tandem aduersus Teucros , eotunc illis partibus oppido infestos , prelia , ipse et Egregius condam alter Johannes de ipsa Hwnyad Miles , sibi sanguine frater , fortissimaque strenuitate par et socius victorioso semper fine , sepius confecerunt. Consequenter ipso eciam domino genitore nostro , licet satis premature , vt tamen domino placuit , vita functo , dum Regnum nostrum Hungarie , nobis eotunc apud incunabula et alienam educacionem etatem agentibus , Idoneo tutore orbatum , et intus grauissimis odijs exortis fluctuaret , et foris , grassante dictorum Teucrorum tyrannide , innumeris affligeretur malis , vtpote cum iam ipsi Teucrici vastare agros , diripere villas , homines sine discretionem sexus et etatis , vel trucidare vel abducere , impune consueuerant , et pene totas inferiores ipsius Regni nostri Hungarie partes , vsque ad fluuium Ticie , et Item ex altera vsque ad interiora loca Regni nostri Sclauonie , vel miserabiliter vastarant vel occuparant , adeoque grauissimo metu iam totum Regnum concusserant , vt illud in pendenti ferme ruina positum , miseram sui , blasphemorum Christi , manibus , solam restare putaret occupationem , prefatus Johannes de Hwnyad , medio tempore Wayuoda Transsiluanus et Comes Temesiensis creatus , factus eciam Capitaneus Nandoralbensis , et aliarum inferiorum parcium , eis titulis non minus quam acceperat , dignitatis et glorie restituit , illiusque sue sublimacionis primordia , pulcherrimis quibusdam victoriae generibus consecrauit. Fudit enim in primis victrici bello in terra Seruie prope Castrum Nandoral-

bense Izák Wayuodam Teucrorum, qui eotunc Castrum Zenderew, cum tota ipsa terra Seruie, occupatum tenebat. Consequenter vero dum paucis post diebus, alter Teucrorum exercitus, nonnullas iam pridem de nostris adeptus victorias, amplo milite superbus et gloria viuudus, partes nostras Transsiluanas, solita flagicia, ac hominum et rerum predam acturus, subintrasset, memoratus Johannes Wayuoda cum illarum parcium gentibus, pro fortissimi ducis officio, strenuo illi occurrit congressu, vbi dum collatis signis, et consertis manibus, mars vtimque (igy!) crudesceret, adeo laudabiliter hostem conflixit, vt ipse quoque aduersi exercitus dux, qui Mezijthbeg vocabatur, vnacum filio suo vicecapitaneo occisus, refusam predam, proprio et filij casu suppleuerit, suis omnibus complicibus vei fuis vel captis, et paucissimis fuga saluatis. Ex quo opere huic Regno ea accessit vtilitas, vt parcium Transalpinarum et Moldauię Wayuode qui adhuc progenitorum nostrorum temporibus, Sacre huius Regni Corone rebellando, Teucris se subiecerant, ipsius Johannis Wayuode, tum consilio inducti, tum metu concussi, rursum huic Regno, cum tota sua terra se restituunt, pristina fidelitatis obsequia nobis vsque in diem banc exhibere obligati. Quibus peractis, extante adhuc satis recenti huiusmodi felicitum rerum fama, huic viro meritissimę, ex hys Illustribus principijs, gloriosior et longe excellentior, digna laude per omne eum celebrandus, alterius victorie titulus accessit. Dum enim Teucrorum dominus hunc suprattatum suorum interitum, indigne ferens, et totis viribus vlcisci desiderans, magnum sue potentie vndique coactum robur, numero octuaginta Milia hominum, prout de hoc certa relacione edocti sumus, sub conductu Base, sui videlicet principalis vicesgerentis, armis et numero instruxisset, ipseque Basa huiusmodi atrocem, et acerbe vltionis minacem exercitum, in primis per partes Transalpinas ductaret, ea quoque fere tota vastata, amplissimam hominum et rerum predam referret, intendens dehinc euestigio in predictas partes nostras Transiluanas vastator succedere, pretactus Johannes Wayuoda, aggregatis quibus potuit gentibus, inimicam multitudinem, longe ei impar numero, adusque illarum parcium extrema persecu-

tus, vel vincendum vel moriendum esse statuit, hic vero suas artes, fortitudinem et bellicam industriam cernere erat. Inuadere enim hostem quam inuadi sacius ducens, arduum et magnum, ac suorum viribus longe impar bellum fortiter suscepit. Quo prudenter administrato, felicissimeque gesto et confecto, eterna laude memorabilem victoriam reportauit. In qua re et antiqua gentis hungarice gloria famaue reddita est, et suum nomen, omnibus in locis, eo facto maxime celebratum, eximij cuiusdam triumphi speciem exhibuit. Fusa enim innumerabilis multitudo hostium, moribundis longe lateque cadaueribus, amplissimum certaminis campum thabefecit, indelebilem cunctis secuiss miserande sue cladis historiam dereliquens, amplissimisque thesauris, et omni precioso supellectili, in predam nostrorum deuentis et diuisis. Tot felicibus autem vir Magnificus animatus victorijs, alios alijs insignes actus accumulans, grandem et sumptuosissimam tandem Egregiorum militum expeditionem coegit, cum qua Regnum Seruie seu Rascie et Bulgariae, transgressus, et vsque ad oras Romaniae penetrans, que omnia Teucrorum dominus, antiquis ab annis, occupata tenebat, Ciuitatem Sophiam, et quamplures alias Ciuitates, Opida, Castra, totasque pene terras illas, infide gentis domicilia, igne et gladio, vastauit. In quoquidem progressu, crebris, precipuis vero sex prelijs, continuas adeptus victorias, ingenti hostilium hominum et Rerum preda onustus, saluum reduxit exercitum, infinitis hostium captis banderijs, que in ecclesia beate Marie virginis Budensi, in sui eternam laudem, per futura secula, pendebunt, vtpote, tot triumphorum illustrium pulcherrima et preclara monumenta. Ex quibus secutum est, vt ipse Teucrorum princeps tremefactus, totum Regnum Rascie, cum eiusdem terre Castris, que antiquitus occupata, quasi huius Regni clauis, tenebat, manibus Illustris principis Georgij, Despoti Rascie, huius Regni membri fidelis, nomine et ex mandato Regni Hungarie recipienti, restituit, que per eum, vsque ad hec nostre etatis tempora, pacifice et fideliter possidentur. Rex eciam Bosne, eo respectu, ad pristinae obedientie, quam negauerat, redijt gremium, in qua hucusque constanter perscuerat. Quid multa, horum gloria meritorum, harum fama

virtutum, cum prefatus Johannes Wayuoda, non solum Regnicolis gratissimus, verum eciam remotis et exteris, notus esset, breui altioris dignitatis sedem ascendit, et quod laudum suarum cumulus est, vnanimi omnium Prelatorum, Baronum et Procerum Regni consensu, et singulari amore, in nostra absentia, et sub nostro nomine, totius Regni Hungarie Preses factus extitit et Gubernator. In quoquidem officio, quam iuste, integre, fortiterque Regnum illud nostro nomine administraverit, tenuerit, quantaque diligentia in tutando Regno, vsus fuerit, fidem faciunt forcias sua acta, tam aduersus Teucros quam intrinsece guerre — — — sopitos autores, et presertim duo alia quedam fortissima prelia, que tandem grandi gencium numero sumptuosissima impensa coacto, cum ipsius Teucrorum principis persona, et tota sua potencia, in propriaque ipsius terra media, magnanimi strenuitate peregit. In quibus et si occulto Iudicio dei, qui solus nouit, cur persepe fideles suos in conculcationem blasphemorum sancti nominis sui, exponat, fortuna sue parti nouereata extiterit et plures Egregij Milites occuberint, dupplum tamen dampni semper refudit hostibus, cruenta eis in omni actu victoria derelicta. Nec cesi nostri hoc loco penitendas sortiti sunt exequias, que et si optabilius fuissent in patria, speciosius tamen pro patria facte extiterunt. Laudibus eciam huius viri non immerito addici potest, quod in hys aduersorum casuum vicibus, inter ipsa quoque discrimina (in quibus non solum carissimos plures et fratres et amicos, ac familiares, sibi belli calamitate raptos amisit, sed eciam proprij sanguinis multum effudit) sibi animum defuisse, aut fortitudinem lassatam esse, nunquam potuit visum iri, quinymmo vir fortissimus, magnanimum excelsumque maxime mentis conseruans vigorem, sua prudencia de captiuitate, quam in vltimo dictorum duorum preliorum inciderat, libertati restitutus, patrie secum salutem restituit. Nec solum externis malis hoc Regnum eripuit, sed et interna quiete composita, effecit, vt tota natio et Respublica Regni nostri Hungarie, submotis sublatisque ciuilibus bellis, et internis turbinibus, qui paulo ante, et voluntates et mentes huius gentis, a se destraxerant, vnione inuicem Jurata, nos dominum suum natura-

lem, genitoris et Aui, Regum suorum, successorem et heredem, Regem declarauerit, susceperit, et recognouerit, Sicque prefatus Johannes Gubernator Regnum illud, nobis, et sub nomine nostro, constanti fidelitate tenuit, atque in hac constantia, eciam innumeris bellorum motibus aduersantibus, perseuerauit. Postremo Regnum ipsum Hungarie, confinibus suis dudum amissis, recuperatis, magis auctum, magisque a parte infidelium Teucrorum, quam temporibus dictorum aui et patris nostri Regum tenebatur dilatatum, maiestati nostre fideliter restituit, votiua pacis tranquillitate gubernandum, quodquidem (vt apercius confiteamur) vel sola vel maxime eius industria, sollicitudine, et bellicis artibus seruatum est. Vt igitur vir tot inclitorum operum numero prestantissimus, cui nullus honos nisi meritus, referri potest, et qui in tot preclaris actibus, multum sanguinis sui et suorum effudit, gratam sibi maiestatem nostram presentiat, exnunc aliquos beniuolencie nostre videat fauores, in futurum maiores experturus, Castra nostra Gergén, in Comitatu de Torda, ac Dewa vocata, in Comitatu de Hwnyad, parcium nostrarum Transsiluanarum, habita, simulcum cunctis Districtibus, Opidis, Possessionibus, Villis et Predijs ad eadem pertinentibus, Item Districtus Wolahales Swdya, Monostor, Bosár et Swpan, vocatos, in Comitatu Temesiensi, existentes, simulcum cunctis huiusmodi Castrorum, Districtuum, Opidorum, Villarum et Prediorum vtilitatibus et pertinencijs, videlicet Tributis, Terris arabilibus, cultis et incultis, vineis et vinearum promontorijs, Pratis, Siluis, Nemoribus, Pascuis, Aquis, Aquarumque Decursibus, Molendinis et locis Molendinorum, ac Jurepatronatus Ecclesiarum, et generaliter quarumlibet vtilitatum et pertinenciarum dictorum Castrorum, Districtuum, Opidorum, Viliarum, et Prediorum Integritatibus, quouisnomine vocitatis, sub suis veris metis, et metarum antiquis limitibus, de omnium Prelatorum, Baronum et Nobilium Regni nostri (in hac Congregacione generali eorundem, hic nobiscum existencium, totum scilicet Regnum nostrum Hungarie representancium) consilio, consensu, et collaudacione, ymmo eis omnibus petentibus et instantibus, prefato Comiti Johanni, suisque filijs et heredibus et posteritatibus

vniuersis, de manibus nostris Regijs, cum omni eo pleno Jure, quo nostre Regie incumbunt donacioni, dedimus, donauimus et contulimus, ymmo damns, donamus, et conferimus Jure perpetuo, et irreuocabiliter, possidenda, tenenda et habenda. Saluo Jure alieno. In quorum omnium memoriam, firmitatemque perpetuam, presentes concessimus literas nostras, autentici Sigilli nostri secreti, quo, vt Rex Hungarie vtimur, appensione roboratas, Quas in formam maioris nostri priuilegij redigifaciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Posonij feria tertia proxima ante festum Purificacionis beate Marie virginis, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tercio, Regni autem nostri Anno Tredecimo.

Commissio propria domini Regis, de consilio deliberacione et collaudacione Prelatorum et Baronum Nicolaus Vicecancellarius.

A müncheni kir. levéltárból.

CLXXVI.

László király a pannonhegyi sz. Márton egyháza conventjének megparancsolja, hogy Rozgonyi János erdélyi vajdát, Rozgonyi Rolánd és Osvát székely ispánokat Komárom megyében fekvő Sz. Mihály és Kis-Vigmán faluk birtokába, melyek most Zicsi Lukács kezeinél állítólag foglalás útján vagynak, miután ő az azon falvakban létező minden királyi jogát az említett Rozgonyiaknak adományozta, igtassa be. Kelt Pozsonyban január 31-dikén 1453.

Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex, ac Austrie et Stirie Dux necnon Marchio Moraue

etc. Fidelibus nostris Conuentui Ecclesie Sancti Martini Sacri Montis Pannonie Salutem et gratiam. Cum nos pro multimodis et fidelibus seruicijs, fidelium nostrorum Magnificorum Johannis de Rozgon Wayuode Transsiluani, necnon Rolandi et Osnaldi de eadem Rozgon Comitum Siculorum, totum et omne ius nostrum Regium, si quod in possessionibus Zentmihaly et Kiss Vigman in Comitatu Comaromiensi nunc apud manus Luce de Zich occupatiue vt dicitur habitis qualitercumque haberemus, simulcum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs prefatis Johanni Wayuode, necnon Rolando et Osualdo de Rozgon ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis premissis sicuti prefertur se habentibus vigore aliarum literarum nostrarum donationalium exinde confectarum in perpetuum contulerimus, velimusque eosdem in dominium earundum per nostrum et vestrum homines legitime introduci. Ideo fidelitate vestre firmissime committimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro Testimonio fidedignum, quo presente Sebastianus de Telche vel Michael de Geche, aut Stephanus litteratus de Azar sine Blasius de Bikol alijs absentibus homo noster de Curia nostra Regia per nos ad id specialiter transmissus ad facies dictarum Possessionum consequenterque Juris nostri Regij in eisdem habiti vicinis, et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis, et presentibus, accedendo introducat memoratum Johannem Wayuodam, ac Renaldum et Osualdum de Rozgon in dominium earundem, et ipsius Juris nostri Regij, Statuatque easdem et Idem eisdem premisse nostre donationis titulo perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, euocet eosdem contra annotatos Johannem Wayuodam, et Rolandum, ac Osualdum de Rozgon nostram in presenciam rationem Contradiccionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem, cum Contradictorum, et Euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et Commetaneorum qui premisse Statuacioni intererunt nominibus terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Posonij feria quarta proxima ante festum Purificacionis Virginis gloriose. Anno Domini Millesimo Quadrin-

gentesimo Quinquagesimo Tercio. Regni autem nostri Anno Tredecimo.

Czech János közléséből.

CLXXVII.

László király Hunyadi Jánosnak, kit egy előbbi levelében Erdélyben Besztercze városa s kerülete örökös grófjává nevezett ki, eddigi családi czímerét, melly egy orrában arany gyűrűt tartó hollót ábrázolt, egy koronát tartó orozslánnal fejér mezőben bővíti. Kelt Pozsonyban febr. 1-sején 1453.

Commissio propria domini Regis.

adislaus Dei gratia Rex Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. Austrieque et Stirie Dux, necnon Marchio Morauie etc. Ad perpetuam rei memoriam. Libet comitari mores principum nobilitatis splendore instructos, Libet equidem munificentie pariter Jura sequacibus Regie dignitatis ministeria innato lumine decorata veluti quidam fulgentes radij in subditorum merita profunduntur. Cum enim inter virtutes ceteras munificentie decus summe sit laudis in principe, Iuuat magno-pere in hoc exordio nostri regiminis summo studio ipsam amplecti vt per eam in nobis pariter cum etate crescentem subietorum conciliemus animos et obsequij cursum in eis quasi quodam brauio preparemus, Solet namque hoc proprium velud pro lege habere regum nobilitas vt debere se quod sponte tribuit existimet, et nisi in suis beneficijs creuerit nichil se se vmquam prestitisse putet, Hec igitur occasio, hec denique fuit nobis consideratio, vt fidelem nostrum grate sincereque dilectum Spectabilem et Magnificum Johannem de Hwnyad pridem huius Regni nostri Hungarie Gubernatorem vtpote magnificis virtu-

tibus multorumque Illustrium operum numero ac magnis meritis plenum et prestantem, in honorem et dignitatem perpetui Comitis in et super Ciuitate nostra et Districtu Bistriciensi partium nostrarum Transsiluanarum subleuaremus, ac preficeremus, prout in alijs nostris literis superinde confectis, lacins hoc ipsum et clarius ac ordinacius est expressum, Restat vt ceptum erga eum emeritum amorem nostrum, pluribus et maioribus indicijs continuantes, aucto honori suo, auctiora decoris insignia atque ornamenta adjiciamus, Hactenus siquidem ex gracia precessorum nostrorum diuorum hungarie regum, prefatus Comes Johannes pro armis seu nobilitatis insignijs progenitoribus suis et domui benefico munere collatis, Cornum in campo flauo seu celestino alas paululum eleuantem sub colore naturali depictum, ac formam annuli aurei in ore gestantem habuit, et in omni usu palam pre se tulit, Nos vero ex nunc in signum noui decoris et magnificate dignitatis sue, de consilio prelatorum et Baronum nostrorum damns eidem et superaddimus prioribus armis suis supratactis, Leonem integrum coloris rubei in campo albo sursum erectum, sparsisque post se se pedibus et ore aperto pugnanti ac frementi et animoso similem, atque in altero anteriorum pedum, veluti manu quadam auream coronam tenentem, vel quasi offerentem. Itaque quod vtraque arma ipsa cum suis supradistinctis coloribus per crucem transuersam dupplicata in vno eodemque clipeo collocentur, et deferantur, Ipsi autem clipeo super ponatur galea aurea coronata, cum suis solitis ornamentis hinc inde diffusis, pro crista vero inseratur forma ale similiter auree desuper prominentis. Que profecto armorum additamenta ne ab re per nos facta aut sine virtuoso rerum tijpo prestita videantur, significacionem eorum et causam exprimere non negleximus. Que enim forma leonis rubri in campo albo in statu et modo supra expresso addita conspicitur, significat antefatum Comitem Johannem superioribus nostre absencie temporibus quibus videlicet post sedatum huius regni nostri disturbium ipse Comes Johannes officium Gubernacionis Generalis cum suo honore et onere sustulit nostro nomine et supportauit ea omnia que pro defensione Regni nostri et nostro Jure tuendo opportuna fuere

in sincera fide et solitudine que sinceritas per colorem album designatur, egit, exercuit et operatus est, In quibus quoniam virtuosa bella plurima suo et suorum sanguine resperso magno animo et leonina vt dicere solent audacia plerumque confecit, pugnanti leoni et cruento non indigne assimilatus est, quod autem additum est leonem ipsum altero suorum anteriorum pedum coronam auream tenere et offerre aperte designat, quod Comes Johannes supradictus, Corone nostre Jura et possessionem eorundem suis laboribus, suisque sudoribus ab impugnantium manibus erepta et fideliter conseruata, deuota promittitudine maiestati nostre obtulit, ac restituit suaque precipua assistencia, nos ad eorum regimen feliciter introduxit. Hec igitur arma seu nobilitatis insignia, que superius expressimus, et que in principio seu capite presencium literarum nostrarum suis apropiatis coloribus figurata sunt et distincta vtpote virtutibus eximijs, operibus magnificis, et illustribus meritis, prefati Comitis Johannis apta vti prediximus et congrua eidem Comiti Johanni et per eum suis heredibus et posteritatibus vniuersis vtriusque sexus animo deliberato et ex certa nostra sciencia, prelatorum eciam et Baronum nostrorum ad Id accedente consilio, ad vsum et decorem noue sue dignitatis suppractate dedimus, donauimus et contulimus, atque ex mera plenitudine nostre specialis gracie presentibus elargimur, vt ipse ac sui heredes et posteritates vniuerse preacta arma seu nobilitatis ac dignitatis insignia more aliorum Comitum perpetuorum armis vtencium, vbique in prelijs, hastiludijs, duellis, Torneamentis, et Bellis, ac alijs omnibus exercicijs militaribus et nobilibus, necnon Sigillis, Anulis, velis, Cortinis, et vexillis, et generaliter in quarumlibet rerum et expeditionum generibus sub mero et pleno Comitis perpetui titulo, quali eos ab omnibus et singulis cuiuscumque condicionis preeminencie, status, gradus vel dignitatis homines existant, insignitos, dici, nominari et teneri volumus, ac eciam reputari, gestare et ferre, necnon omnibus gracijs, honoribus, et libertatibus quibus ceteri Comites perpetui armis vtentes, quomodolibet de Jure vel consuetudine freti sunt, gaudere atque frui valeant. Tantoque ampliori studio ad honorem et obsequia nostre Re-

galis dignitatis eorum inantea solidetnr intencio quanto se se largiori fauore regio decoratos conspiciunt et munere gracia- rum. In quorum omnium memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras secreto Sigillo nostro quo vt Rex hungarie vtimur in pendentibus communitas eidem duximus concedendas. Datum Posonij feria quinta proxima ante festum purificationis beate Marie virginis gloriose, Anno Domini Mille- simo Quadringentesimo Quinquagesimo Tercio. Regni autem nostri Hungarie Anno Tredecimo.

Commissio propria Domini Regis ex Consilio et
Deliberacione Prelatorum et Baronum nostrorum
Johannes Episcopus Varadiensis Cancellarius.

Az anspachi levelek közül.

CLXXVIII.

László király Hunyadi János beszterczei örökös gróf kérelmére Bolkács és Zsitoe szász falvak bíráinak a szász székek kiváltságaival egyezőleg teljes hatalmat ad, miszerint határaikban akasztófát, kereket és más illy büntetési jeleket állíthassanak, és minden állású és sorsú rablót, tolvajokat, csalókat és más gonosztérdőket letartóztathassanak, végkép elítélhessenek, és rajtok a vértételeket végre is hajthassák. Kelt Pozsonyban február 1-sején 1453.

Nos Ladislaus Dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex, Austrieque et Stirie Dux, necnon Marchio Moraue etc. Memorie commendamus tenore presencium Significantes quibus expedit vniuersis, Quod nos cum ad humillimam supplicacionem instanciamque fidelis nostri Johannis de Hwnyad Comitibus Districtus Bistriciensis, pridem Regni nostri

Hungarie Gubernatoris, per eum nostre Maiestati propterea porrecte, cum etiam ob deuotionem, quam ad beatissimam Virginem Mariam gerimus, sed et ex desiderio pacem et tranquillum statum Regni, et nostrorum Regnicolarum manutendi, ne malefactorum et nociuorum hominum offensa Justorum fraudulenta et tyranidem machinantium iniquitas in amplum excrescat sed virga equitatis deleatur Iusti autem pacis amenitate gaudeant, sub protectione principis gloriosi. Fidelibus nostris Iudicibus, Villicis et Juratis Senioribus ceterisque Saxonibus villarum seu possessionum Bolkach et Situe vocatarum, quarum directa medietas dicti Comitis Johannis extitit, altera vero medietas ad Ciuitatem nostram Cibiniensem et ad ecclesiam beatissime Marie virginis in eadem fundatam pertinere dignoscitur, id gloriose duximus annuendum et concedendum, ymo annuimus et concedimus presentium per vigorem vt ipsi Iudices, Villici, Jurati Seniores ac ceteri Saxones presentes et futuri in prescriptis villis ac earum territorijs in locis congruis et conuenientibus patibula, rotas ac cetera penarum signa iuxta morem et consuetudinem Septem Sedium nostrarum Saxonicalium, quarum vt dicitur vtuntur iuribus, erigere, vniuersosque fures, latrones predones, domorum incensores, falsarios ceterosque malefactores, qui dei timore postposito inpremissis et alijs publicis criminibus, et factis detestabilibus procedentes in personis detinere, detentosque prece pretio, fauore et amore quibuslibet postergatis in hac parte, Deumque et eius iustitiam ferendo pre oculis iuxta eorum demerita publicatorumque criminum facinora Jurisordine obseruato, Iudicandi, definitiuaque sententia condemnandi, suspendenti, decollandi Comburendi, ceterisque penis condignis ferendi aliaque et singula in prefatis villis siue possessionibus ac earum pertinencijs, siue territorijs que de iure in his iuxta Regni nostri consuetudinem fieri consueuerunt faciendi, exercendi, et peragendi plenam omnimodam habeant potestatis facultatem, nostra auctoritate ipsis hac in parte attributa et iusticia mediante. Harum nostrarum quibus secretum Sigillum nostrum appensum est, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Posonij in vigilia festi purificationis

beatissime Marie virginis gloriose Anno Domini Millesimo
 Quadringentesimo Quinquagesimo Tercio. Regni autem nostri
 Tredecimo.

A gróf Bethlenek peréből Bolkács és Zaitve ellen.

CLXXIX.

László Magyar-, Cseh-, Dalmát- és Horvátország királya, Osztrákhon fejedelme stb, meghagyja Magyar-és Osztrákhon minden lakosainak, kiket a dolog illet, hogy a pozsonyi polgárok ellen Pozsony városa tanácsa előtt folyó pereiket, némi kicsalt királyi levelek s más költött színek alatt, Magyarország szokásos jogainak megsértésével, a pozsonyi tanácstól, a tárnokszéket mellőzve, egyenesen a királyi személynek elé felvinni, mint azt eddig némellyek tették, többé ne merészeljék, egyszersmind felhatalmazván Pozsony városa tanácsát, az illy törvénytelen felebbvitel el nem fogadására, sőt saját királyi leveleinek is, mellyek ezt parancsolnák, mint kicsaltaknak, figyelembe nem vételére. Kelt Pozsonyban február 6-dikán 1453., megerősítettett Bécsben május 7-dikén 1453.

Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex, Austrieque et Stirie Dux, necnon Marchio Morauię etc. Fidelibus nostris vniuersis et singulis, cuiuslibet conditionis hominibus tam Regni nostri Hungarie, quam Ducatus Austrie predictorum, quos infrascriptum negocium tangit, vel in futurum tanget, Salutem et gratiam. Plurium relationibus percepimns, quomodo nonnulli forent ex vobis, aliquas lites seu causas pro quibuscunque rebus contra fideles nostros Ciues Posenienses, aut aliquos ex ipsis coram Iudice et Iuratis Ciuibus Poseniensibus, pro tempore habentes qui violatis consuetudinibus — — et libertatibus prescripti Regni nostri

Hungarie, huiusmodi causas, per surriptitias literas nostras, et alijs coloribus adiuuentis, dimissis medijs Iudicibus, videlicet Magistro Tauernicorum nostrorum, et Juratis septem liberarum Ciuitatum nostrarum, a conspectu et Iudicio dictorum Iudicis et Juratorum Poseniensium, directe ad Iudicium personalis presencie nostre aduocarent. Et quia nos libertates, et antiquas consuetudines dicti Regni nostri Hungarie nolumus infringere, ideo fidelitati vestre, et cuilibet vestrum firmiter precipientes mandamus, quatenus a modo deinceps nullus vestrum in quibuscunque causis a dictis Iudice et Juratis Ciuibus Ciuitatis nostre Poseniensis, obmissis dictis medijs ad nos directe appellet, Sed si quicunque vestrum de Iudicio dictorum Iudicis et Juratorum Ciuium contentus non fuerit, prouocet prius in presenciam Magistri Tauernicorum nostrorum, et Juratorum dictarum septem liberarum Ciuitatum, ac coram illis prosequatur et experiatur causam suam, secundum cursum antique consuetudinis Regni, Si vero nec de Iudicio ipsorum Magistri Tauernicorum et Juratorum ipsarum septem liberarum Ciuitatum talis fuerit contentus, poterit tandem in nostram personalem presenciam appellare, Secus facere non ausuri. Alioquin presentibus committimus prefatis Iudici et Juratis Ciuibus dicte Ciuitatis nostre Poseniensis, vt ipsi nullam appellacionem vestram contra consuetudinem Regni ab eis, obmissis dictis medijs, in personalem presenciam nostram admittere debeant, nisi prius causa illa a presenciam eorum defertur in presenciam dicti Magistri Tauernicorum, et ipsorum Juratorum Ciuitatum liberarum, nec contra hoc aduertant quascunque literas nostras, quas literas nos expressis surriptitias reputamus, Presentes autem perlectas semper reddi volumus presentanti. Datum Posonij in festo Dorothee Virginis Anno Domini 1453.

Ujra kiadatott szóról szóra megegyezőleg, Datum Vienne feria secunda ante festum Ascensionis Domini, Anno eiusdem 1453.

CLXXX.

László király, Bécs városa köszönetének kérelmére, megelőzőinek, nevezetesen László királynak 1279-ről, Andrásnak 1297-ről, Lajosnak 1366-ról, és végre Zsigmondnak 1402-ről a vámoknak mikénti fizetése, s a bécsi kereskedők vagyosainak más bécsi lakosok elleni követelések örvé alatt tilalmazott le-tartóztatása iránt kelt parancsait átírva, minden részleteik-ben megerősíti, és azokat az azokban rendelt büntetések alatt mindenki által szorosán megtartatni rendeli. Kelt Bécsben febr-uár 24-dikén 1453.

Nos Ladislaus de j gratia Rex hungarie Bohemie Dalmatie Croatie, etc. ac Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Moraue etc. Memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit Vniuersis Quod fideles nostri Magister Ciuium Iudex et Jurati Consules Ciuitatis nostre Viennensis, nostre Serenitatis accedentes in presentiam, in ipsorum et vniuersorum Ciuium et Mercatorum eiusdem Ciuitatis nostre nominibus et personis, exhibuerunt nobis quam plures literas plurimorum diuorum Regum hungarie videlicet Bele Stephani Ladislai Andree Caroli Lodouici ac Sigismundi, nostrorum scilicet predecessorum super diuersis dispositionibus Tributorum. ac alijs libertatibus in quibus ijdem predecessores nostri Reges hungarie ipsos Ciues et Mercatores, ipsius Ciuitatis nostre Viennensis conseruarunt, inter quas specialiter, quattuor erant, effectum et sensum aliarum in secontinentes, Vna videlicet Ladislai filij Stephani, filij condam Bele quarti Regum hungarie feliciam recordationum, suo maiorj autentico Sigillo, a tergo Sigillata, Tenores et continentias, literarum predictorum Bele et Stephani Regum hungarie super dispositione et Limitatione solutionis Tributi, de quibuscumque rebus mertionalibus de Vienna et Austria, in Regnum nostrum Hungarie tam in Curri-

bus quam nauibus deferendis, modo et ordine in eisdem descripto et specificato, transsumptiue et ratificatiue in se habens, et alia condam Serenissimi domini Andree similiter Regis Hungarie, nostri predecessoris super simili Limitacione solutionis tributi confecta Tertia uero condam Serenissimi principis domini Ludouici similiter Regis Hungarie nostri predecessoris limitationem solutionis tributi super aquas de Carinis sue nauibus magnis, descendentes seu ascendentes, in se continens, Et quarta gloriosissimi condam principis domini Sigismundi Imperatoris et Regis Hungarie, Aui nostri Carissimi similiter nostri predecessoris, super nominato fiendo aresto mercatorum descendentium cum mercibus suis in Hungariam emanata tenore subsequentium, Supplicantes nostro culmini Regio, ijdem Magister Ciuium Judex et Jurati Consules, nominibus quibus supra humiliter et devote, ut easdem literas condam Ladislai Andree Ludouici et Sigismundi Imperatoris Regum hungarie ratas gratas et acceptas habentes nostrisque literis uerbotenus inseri facientes pro eisdem Magistro Ciuium, Iudice et ceteris Ciuibus et Mercatoribus Ciuitatis nostre Viennensis Vniuersis Innouantes perpetuo ualituras confirmare et confirmatas obseruarij facere dignaremur Quarumquidem literarum prime uidelicet dicti condam Ladislai (filius Stephani) filij Bele Regis, tenor talis est Nos Ladislaus dei gracia Rex hungarie, Tenore presentium significamus quibus expedit Vniuersis Quod Hannsgrauius Rector Mercatorum de Vienna et de Austria ad nostram accedens presentiam, exhibuit nobis patentes literas domini Stephani Illustris Regis Hungarie patris nostri Carissimi felicis recordationis, super confirmatione literarum Regis Bele, Aui nostri Carissimi, petens humiliter cum instantia, ut ipsas ratas habere, et nostris literis patentibus dignaremur confirmare, quarumquidem tenor talis est Nos Stephanus de j gratia, Rex Hungarie Significamus Vniuersis presentium per tenorem Quod Sijbrinus dictus Loubul, exhibuit nobis literas patentes karissimi patris nostri Regis Bele, inclite recordationis, petens ut ipsas confirmare dignaremur, nostrarum patrocinijs literarum, quarum tenor talis est, Bela dei gratia Rex Hungarie, fidelibus suis Comiti

Jauriensi: et Tributarijs de Jaurino de Abda et de Fijnregtu, Salutem et gratiam Literas venerabilis patris S. Episcopi Jauriensis super forma exigendorum tributorum, in Jaurino Abda, et finregtu, more antiquitus observato recepimus in hunc modum, uidelicet de quolibet Curru teutonico ueniente in Hungariam, Tributarij debent habere quattuor denarios, et Comes Jauriensis duos denarios Regales, Item de curru transeunte de Hungaria Tributarij debent habere octo denarios, et Comes duos, Item si uenerint Currus in nauis, cum mercimonijs de quolibet curru, Tributarij debent habere quattuor denarios, et Comes duos, Si uero nauis ascendat cum mercibus, ipsa nauis estimetur et redigatur ad quantitatem Curruum, et de quolibet Curru, Tributarij debent octo denarios et Comes duos Item Si Teutonici boues, superius deferant, de quolibet boue duos denarios, et Comiti vnum denarium, de bobus Teutonicorum Item de curribus hungarorum Tributarij duos denarios et Comes de duobus Curribus hungarorum unum denarium habeat, Item de bobus hungarorum superius deferentium, unum denarium de duobus bobus, Et de quattuor bobus Comes unum denarium Item de Curru mellis, Tributarij debent habere tria pondera, et Comes unum pondus Item de qualibet Tunella uini Tributarij octo denarios, et Comes duos, Item de curru salium hungarorum, duos sales et dimidium, cum portione Comitum Jauriensis. Item de centum marcis piperis, Tributarij debent habere unam Marcam piperis Et de centum cirotecis duas Cirotecas, et sic de alijs, minutis mercimonijs, Item de curru hospitum latinorum unum fertonem Item in finregtu de Curru Teutonicorum quantumcumque oneris habente, unum denarium. De reliquis autem mercimonijs, bobus, scilicet, et alijs nihil dare tenentur, In finregtu — Item Teutonici pedites nihil dare debent, Item in Abda de duobus Curribus Teutonicorum quattuor denarios. Vnde fidelitati vestre mandantes precipimus, firmiter et districte, quatenus ultra formam antiquitus obseruatam. In tributis nihil exigere penitus presumatis, alioquin transgressores nostri mandati in rebus et persona grauiter puniemus, Datum Anno domini M.CC.LX-o Nos igitur petitionem eiusdem considerantes fore iustam et legitimam admi-

simus, presentibus confirmantes, Datum in Bijkche Anno domini M.CC.LXX. Nos itaque considerantes, petitiones dicti Hengraw superius nominati esse iustas et legitimas, querimoniam eiusdem regio admisimus cum fauore, et predictas literas, progenitorum nostrorum ratas habentes et acceptas, presentibus de uerbo ad uerbum inseri faciendo, patrocínio et munimine patentium literarum nostrarum duximus confirmandum, Datum in Insula Chech in octaua Beate Margrethe Virginis, Anno domini M.CCLXX-nono Alterius uero litere uidelicet, condam domini Andree Regis tenor is est, Andreas Dei gratia Hungarie Dalmatie Croatiae Rame Seruic Gallitie, Lodomerie Cumanie Bulgarieque Rex, Omnibus Cristi fidelibus, presentes literas inspecturis salutem in domino Sempiternam ad Vniuersorum noticiam tenore presentium uoluimus peruenire, Quod nos pro reformatione status et comodo, ac utilitate Regni nostri, Omnia tributa de nouo istituta, que loco inconsueto exiguntur duximus omnino abolenda. Volentesque de Cetero ut Vniuersi Mercatores per Regnum nostrum transeuntes libere, et absque aliqua molestia transire ualeant, et nullus eisdem inferre presumat nocumentum. Preterea tributarij vbique locorum in Regno nostro constituti, tributum indebitum, et iniustum super eosdem Mercatores exigere nullatenus presumant, sed iustum tributum, quod tempore domini Bele Regis felicitis recordationis Aui nostri carissimi exigi consueuerat, more debito et consueto exigant super ipsos, scientes, quod si qui secus facerent, et eosdem Mercatores ratione tributi indebiti molestarent, extunc eosdem rebus et personis faceremus condemnarij. Et insuper possessiones eorundem in quibus falsum tributum exigeretur ad manus nostras, deuolui faceremus, uolumus etiam, quod si qui ex nostris Baronibus, in suis possessionibus tributum potencialiter exigi facerent, suam dignitatem amittere possint eo ipso, In cuius rei memoriam, perpetuamque firmitatem, presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas, Datum per manus Discreti uiri Magistrí Gregorij Albensis ecclesie prepositi Aule nostre Vice Cancellarij dilecti et fidelis nostri, Anno domini Milesimo Ducentesimo Nonagesimo septimo. Regni autem nostri Anno

octauo, Tertie vero litere, uidelicet condam domini Lodouici Regis tenor iste est Lodouicus dei gratia Rex hungarie fidelibus suis Tributarijs, de Roijka de Jaurino, de Komaron de Situateu, de Strigonio de Zwb, de Wisegrad et de Veteri Buda, nunc constitutis et constituendis in futurum, Salutem et gratiam, Noueritis quod nos et domina Regina genitrix nostra karissima cum prelati et Baronibus nostris, matura et salubri deliberatione prehabita exactiones tributorum, aquaticorum, modo infrascripto, duximus moderandum. Quod de quibuslibet Carinis seu nauibus, de Vienna uel aliunde, in Regnum nostrum remigantibus, pannis et alijs, quibuscumque rebus mercimonialibus, preter fructus et ollas oneratis, Mercatores et in singulis locis dictorum tributorum, de singulis uestigijs, seu pedis humani longitudinibus per medium et latitudinem ipsius nauis seu Carine meciendis, singulos florenos soluant pro tributo, sine diminutione et augmentatione ampliorj, nec Tributarij ipsos Mercatores, ad ampliorem tributi solutionem uel piperis aut alterius monusculi prestationem, compellere audeant, modo aliquali, Immo neque ab beneuolo dantibus ipsa munera recipere presumant, ne in consuetudinem deducantur, et ex hoc tandem ipsi Mercatores successiue infestantur Ceterum de qualibet Carina seu naue piris uel pomis, ac alijs fructibus referta, tres, et de Carina ollis onerata duos florenos et non plures recipere possint Tributarij prenotati, De Carina autem de regno nostro uersus Viennam eunti, medietas tributi, supradicte mensure uestigij recipiatur, in locis prenotatis, Et ut presens nostra constitutio, solutionis tributi inuiolabiliter perseueret, Statuimus, quod quicumque nobilium tributa propria habentium contra premissa. Statuta nostra, ampliorem tributorum exactionem fecerint, Vel quidquid de premissis infregerint, iure tributi sui, et possessione, in qua tributum exigitur, priuentur Et eadem possessio cum tributo manibus regis confiscantur. Et per Palatinum applicentur, nostra autem tributa conseruantes honoribus, suis spolientur, et tamquam transgressores mandatorum Regalium puniantur, per Palatinum prenotatum, Statuimus etiam, ut nullus a peregrinis equitibus et pedestribus, quocumque euntibus, et hominibus in regnum nostrum

causa commorandi cum uxoribus liberis et familia uenientibus, necnon hominibus pedestribus, tributum recipere presumat De hominibus autem de Regno nostro causa residentie exeuntibus, quadraginta denarij exigantur pro tributo, contra hoc autem facientes uelut fures et latrones publicos per Palatinum commisimus puniendum, Tricesimis tamen saluis remanentibus a mercatoribus prenotatis Et hoc uolumus ubique, in foris et locis publicis palam facere promulgari, Prout etiam premissa, uigore aliarum literarum nostrarum anuleo Sigillo nostro consignatarum decreuimus sanxiendum, et uobis similibus dedisse firmis in edictis, Datum Posonij in festo Natiuitatis beati Joannis Baptiste Anno domini M.CCC.LX-o sexto Quarte uero litere uidelicet condam domini Sigismundi Imperatoris et Regis Tenor sequitur in hec uerba Nos Sigismundus dei gratia Rex Hungarie Dalmatie Croatie etc. Marchioque Brandenburgensis etc. Sacri Romani imperij Vicarius generalis et Regni Bohemie Gubernator, Notum facimus tenore presentium Significantes quibus expedit Vniuersis, quod licet nos quibusdam rationibus seu inductionibus moti, Nonnullis nostris fidelibus regnicolis annuerimus et facultatem prebuerimus, et pro damnis eis in Austrie, aut alijs ducatus seu prouintijs ad ipsam austriam pertinentibus illatis et irrogatis, Omnes et quoslibet Mercatores ac alios Ciues et populos de dictis ducatus et prouintijs signanter de Ciuitate Viennensi ubilibet in regno nostro arrestare et cum rebus ac bonis eorundem prohibere facere, ualerent atque possent, Tamen quia inter nos et Illustrem principem dominum Albertum Ducem Austrie tanta amicabilem concordia, et unio caritatiua stabilita est, ut ipsum regni nostri gubernatorem instituerimus, certis nostris literis, superinde concessis, nihilominus ad ea, que regnorum nostrorum honestam utilitatem necnon fructuosum commodum respiciunt ac profectum, Igitur nos inter alia, per que regnorum nostrorum, ac Ducatus Austrie hominibus et incolis prouenire possent utilia, premissas arrestationes, et prohibitiones aboliendum duximus et penitus deponendum, decernentes, uigore presentium ac per nostrum regium statuente edictum, ut inantea omnes mercatores, ac alterius sortis conditionis et preemi-

nentie homines de Vienna uel alijs Ciuitatibus oppidis et uillis
 totius ducatus Austrie, cum mercantijs rebus uenalibus, ac
 bonis ipsorum commutabilibus, in regnum nostrum tute, se-
 cure, et absque arrestationis ac prohibitionis formidine et im-
 pedimento quolibet seruatis dumtaxat, et saluis libertatibus,
 consuetudinibus et constitutionibus, ciuitatum ipsius regni no-
 stri, solutisque, tricesimo et tributis licitis et consuetis, uenire
 et recedere, quotiescumque maluerint, ualeant atque possint,
 Quocirca uobis Vniuersis prelatiis Baronibus Comitibus, Ca-
 stellanis, nobilibus, et officialibus, Item Ciuitatibus et liberis
 Villis, ipsorum Rectoribus, Judicibus, et Villicis ac alijs qui-
 buslibet nostris et regni nostri fidelibus, quibus presentes in-
 notuerint, firmissimo precipimus regio sub edicto, quatenus
 prefatos mercatores, ac quoslibet homines de Austria, pre-
 sertim de Vienna contra premissa relaxationis, et assecurati-
 onis nostre formam, Arrestare ac prohiberi facere, aut alio
 quouis modo aggrauare presumatis, gracie nostre sub obtentu,
 presentes etiam perlectas, semper reddi iubemus presentanti-
 bus, Datum Posonij, septimo die festi beati Michaelis Archan-
 geli, Anno Domini Milesimo quadringentesimo secundo, Nos
 igitur humilimis et deuotis Supplicationibus, annotatorum Ma-
 gistri Ciuium et Judicis et Juratorum Consulium per ipsos eo-
 rum et predictorum Vniuersorum Ciuium et Mercatorum Ciui-
 tatis nostre Viennensis Nominibus, modo prenarrato, nostre
 prece subiectiua oblatis maiestati Regali benignitate uti de
 Justitia et equitate tenemur exauditis et admissis prefatas li-
 teras, memoratorum regnum, non abrasas, non cancellatas,
 neque in aliqua eorum parte suspectas, Immo mere et sincere
 ueritatis integritate prepollentes, presentibusque de nerbo ad
 uerbum insertas quoad omnes earum continencias Clausulas et
 articulos, consilio et assensu approbamus et ratificamus, eas-
 que cum omnibus et singulis superius in tenoribus predictarum
 literarum limpidius contentis limitatis et specificatis, de pleni-
 tudine nostre potestatis Regie, ex certa que scientia nostre
 Maiestatis pro prefatis Magistro Ciuium Iudice, ceterisque
 Ciuibus et Mercatoribus, Ciuitatis nostre Viennensis, Sepe
 fate eorumque successoribus et posteris Vniuersis Innouantes

perpetue ualituras, confirmamus, Decernentes easdem, per omnes et singulos pretacti regni nostri et Corone subditos obseruari debere, inhiabentes districtius, ne amodo in posterum aliquis ex prelatiis Baronibus Comitibus Castellanis nobilibus et alijs nostris subditis, cuiuscumque status et conditionis existat, dispositiones pretactas, necnon libertates infringere, aut eis contraire presumat, quoquomodo sub penis supra, in dictis literis expressis, ac alijs quas in contrafacientes decernere pro tempore uidebitur opportunum, iu quorum omnium uigorem et testimonium presentes concessimus literas nostras pendente Secreti Sigilli nostrj, quo ut rex Hungarie utimur munimine roboratas, Datum Vienne, die festi beati Mathie Apostoli Anno domini Milesimo Quadringentesimo. quinquagesimo tertio, regni autem nostri Anno Tredecimo.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CLXXXI.

Hunyadi János, Besztercze örökös grófja, az ország főkapitánya, és a királyi jövedelmek kezelője, István győri érkanonok személyes kérelmére, István királynak azon levelét, melly által a győri egyház érkanonokságának Győr megyében eső, Bálon nevű helységét a kamaranyereség, a kincstári adózsok és gyűjtemények s az esztergomi érseknek járandó gabonadézma alól felmenti, megerősítvén, a királyi adó- és érseki dézmasszedőknek megparancsolja, hogy az említett helységet ezen fizetések megtételére szorítani ne merjék. Kelt Győrben martius 30-dikán 1453.

Nos Johannes de Hunyad Perpetuus Comes Bistriciensis ac Capitaneus Regie Maiestatis in Regno Hungarie constitutus,

Administratorque Prouentuum Regalium, Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod honorabilis Dominus Stephanus Custos et Canonicus ecclesie Jauriensis in nostri veniens presenciam, quasdam literas Serenissimi principis quondam domini Stephani dei gratia Hungarie etc. Regis priuilegiales, nobis producere curauit, quas quidem literas in specie vidimus et easdem legi per ordinem Jussimus. Quibus perlectis clare constabat, quod possessio Custodie ecclesie Jauriensis Balon appellata in Comitatu eiusdem loci Jauriensis existens, a solutione prouentuum lucri Camere, ac daciarum et collectarum fisco Regio, necnon decimarum frugum et Bladorum Archi Episcopo Strigoniensi de eadem possessione annuatim prouenire debentium per eundem dominum quondam Stephanum Regem ob refrigerium et salutem anime sue in perpetuum axempta foret et supportata. Quibus exhibitis prefatus dominus Stephanus, Custos et Canonicus ecclesie Jauriensis supplicauit nobis humiliter et denote, vt prescriptam possessionem dicte sue Custodie Balon appellatam in prescripta graciosa exemptione tenere, et conseruare dignaremur. Et quia nos sicuti quempiam Regnicolarum sic et presertim prefatum dominum Custodem, in suis Juribus legitimis tempore nostro destitui ac defraudari minime uolumus. Quociroa vobis vniuersis dicatoribus, et exactoribus prouentuum lucri Camere ac daciarum, et collectarum Regalium, ac decimarum frugum Archi Episcopaliu ecclesie Strigoniensis, in Comitatu Jauriensi constitutis et in futurum constituendis, presencium notitiam habituris, nomine et in persona Serenissimi principis domini Ladislai hungarie etc. Regis domini nostri naturalis firmiter precipimus et mandamus, quatenus a modo in posterum prefatam possessionem Custodie ecclesie Jauriensis Balon vocatam, consequenterque populos et Jobbagiones pro tempore in eadem commorantes, eontra formam premissae gracie exemptionis per prefatum Stephanum regem suis literis mediantibus facte, ad dandos et soluendos prouentus lucri Camere ac daciarum et collectarum, necnon decimarum arctare et compellere, rationeque non solutionis earundem, eosdem in personis, rebus ac bonis eorum quibuslibet impedire,

molestare, seu quoquomodo dampnificare nusquam et nullatenus presumatis modo aliquali, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in Oppido Jauriensi predicto sub appensione Sigilli nostri in die Parasceue. Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tercio.

Czech János közléséből.

CLXXXII.

Hunyadi László örökös beszterczei gróf, Dalmát- és Horvátország bánja, tudósítja Pozsony városát, hogy kívánságához képest atyja Kothwicz nevű házi-emberét 6 lovaggal Nexiderbe átküldötte az ottani szekér őrzésére, mire nézve felszólítja a mondott várost, hogy azon fegyvereseket jól fogadja és szoldadal ellássa. Kelt Győrben martius 30-dikán 1453.

Prudentes viri Amici nobis grate dilecti Sicuti a Domino genitori nostro unum suum familiarem ad vestra Stipendia qui Currum in Neusydel custodire debeat, petivistis Ecce Idem Dominus et genitor noster mittit illac hunc Caspar Kothwicz familiarem suum cum Sex Equis Ideo requirimus vos quatenus ipsum libenti animo suscipere eidemque ad singulos menses ad Sex equos solvere non postponatis prout Id domino et genitori nostro assumistis. Scriptum Jaurini in die parasceve Anno Domini etc. L tercio.

Ladislaus de Hunyad
perpetuus Comes Bystriciensis
Regnorumque Dalmatie et Croatie Banus.

Kivülről: Prudentibus et Circumspectis viris Magistro Civium ac Judici Juratis ceterisque Ciuibus Ciuitatis Posoniensis Amicis nobis grate dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CLXXXIII.

Kassa városa Globacz sandomiri nádorhoz a várost illető dolgokban küldött követének Rüdigeri Fülöpnek, a város titoknokának, meghatalmazó-levelet ad. Kelt április 17-dikén 1453.

Magnifice ac Generose Domine nobis sincere honorande. En cum ad eandem V. M. in quibusdam factis nos et nostros tangentibus V. M. proponendis hunc commendabilem Magistrum Philippum Rudigerj nostre Ciuitatis Secretarium, per nos sufficienter informatum, harum sub confidentia duximus destinandum, Rogantes presentibus affectuosius, quatenus eidem in referendis audienciam benignam atque fidem dignemini adhibere credituam. Datum feria tertia proxima post Dominicam Misericordia Domini Anno etc. Lij-o.

Judex et Consules
Ciuitatis Casscha.

Kicülről: Magnifico ac Generoso Domino in Globacz nuncupato Palatino Zandomiriensi etc. Domino nobis sincere honorando.

Kassa városa levéltárából.

CLXXXIV.

Hunyadi László örökös beszterczei gróf, Dalmát-és Horvátország bánja, tudósítja Pozsony városát, hogy ő ugyan kivánságukra megigérte volt, miként addig, míg atyjával találkozhatik, a Nezsiderbe küldött Gotheicz zsoldját ki fogja fizetni; mintán azonban most közelebről atyja által ugy értesítettett, miszerint ezen zsold fizetése a várost illetné: felszólítja, hogy jöendőre ezt tegye meg, igérrén hogy a Giskrával a nezideri harminczad iránt felmerült ügyét barátságosan kívánja elintézni, mihelyt a királyhoz személyesen fölmehet. Kelt Nagyszombatban april 30-dikán 1453.

Ladislaus de Hunyad Comes perpetuus Bystriciensis necnon Regnorum Dalmatie et Croatie Banus.

Prudentes et Circumspecti viri nobis grate et sincere dilecti. Scientes quia nuper vobis promiseramus, Quod interim quousque ad Dominum nostrum Genitorem iremus super Tricesima de Neusydél Gaspar Gothwycz familiarem nostrum cum Sallario nos teneremus, nunc autem per ipsum dominum nostrum Genitorem taliter sumus instructi ut eidem Gaspar de annuo Sallario suo, de pecuniis vestris solvere et satisfacere debetis. Ideo vestras dilectiones presentibus requirimus nichilominusque committimus quatenus a modo in posterum prefato Gaspar super Sallario suo de pecuniis vestris satisfactionem impendere et exhibere debeatis. de illis autem negotiis vestris cum Johanne Gyskra ex parte prefate Tricesime habitis nos personaliter tractare, et ea in statum prooptatum deducere volumus. Quoniam sciendum nos in brevi erga Dominum nostrum Regem constitui velle. Ex Tyrnavia in profesto beatorum Philippi et Jacobi Apost. Anno Domini M. CCCC. L. tertio.

Kivülről: Prudentibus et Circumspectis viris Magistro Ci-

vium necnon Judici Juratis ceterisque Ciuibus Civitatis Poso -
niensis nobis grate et sincere dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CLXXXV.

Hunyadi László beszterczei örökös gróf, Ulrik, Cillei grófot barátságosan mekheresi, hogy, miután atyja a nezideri harminczadot több másokkal az ő tudtával és egyetértésével adta Pozsony városának haszonbérbe, most pedig Brandisi Giskra János az iránt a király előtt többféle kérdéseket támasztana, ügyekoznék a dolgot oda vezérelni, miként Giskra alaptalan követeléseiivel elmozdítatván, Pozsony városa tovább is megmaradjon a kérdéses harminczad birtokában. Kelt Nagy-Szombatban május 3-kán 1453.

Illustrissime princeps domine noster prestantissime Memoritur vestre dominationis Snblimitas quemadmodum factum sen negotium pretextu Tricesimarum et signanter in Neusydel more solito exigi et recipi consvetarum ob quam Magnificus Johannes Gyskra de Brandis cum Ciuibus Posoniensibus, quibus Dominus et genitor noster eandem sed et cuncta alia incumbentia negotia ipsis Civibus non abs intentione et annuentia sed penitus et omnino Vestre dominacionis nutu voluntateque et mandato disposuit collocavitque et arendavit coram Regia Maiestate conqueritur et littigatur. Eapropter affectuosis rogatibus flagitamus Vestram Dominacionem summpere, quatenus v. d. circa negotia dictorum Ciuium taliter et adeo in presentia Regie Serenitatis adesse laborareque et prodesse velitis et dignemini, ut huiusmodi lites ratione prescripte Tricesime per annotatum Johannem Gyskram inchouate V. D. amiculo et assistentia sopiri et condescendi possint et valeant

sedari. Ex Tirnavia in die Inventionis Sancte Crucis Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio.

Ladislaus de hwnyad perpetuus
Comes Bystriciensis.

Kicülröl: Illustrissimo principi Domino Ulrico Cilie Ortembergue Zagorieque Comiti ac Regni Sclavonie Bano Domino nostro prestantissimo.

Pozsony városa levéltárából.

CLXXXVI.

Hunyadi László, Besztercze örökös grófja, Dalmát- és Horvátország bánja, Pozsony városát megkéri, hogy bizonyos Myssel nevezetű Nagy-Szombatban lakó zsidót, kit 60 arany adósságért megidézett volt, addig míg ez e tárgyban a királytól felmentő-levelet eszközönd, ezen tartozásaért zaklatni ne engedje, sőt inkább személye iránti tekintetből pártfogolja. Kelt Nagy-Szombatban május 3-dikán 1453.

Ladislaus de Hwnyad Comes perpetuus Bistriciensis, necnon Regnorum Dalmatie et Croatia Banus. Prudentes et Circumspecti viri nobis grate et sincere dilecti. Scitis qualiter Judeum Myssel dictum, inhabitatorem Ciuitatis Tirnauiensis super solutione sexaginta florenorum auri prouocaueritis. Quare eadem vestras dilectiones presentibus attente rogantes requirimus, quatenus prefatum Judeum Myssel interim quousque a Serenissimo Domino nostro Rege sibi ipsi libertates uel expeditorias impetrare valuerit, vt ipsum et in posterum ratione huiusmodi negotij preteriti quispiam molestare non audeat, pro predictorum sexaginta florenorum non solutione in nullo im-

pedire, molestare vel quoquomodo dampnificare non permittatis, ymmo potius ob respectum nostri protegere velitis. **Ex Tyrnauia in die Inuentionis Sancte Crucis Anno Domini 1453.**

Kivülről: Prudentibus et Circumspectis viris **Magistro Ciuium** necnon **Judici, Juratis ceterisque Ciuibus Ciuitatis Psoniensis** nobis grate et sincere dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CLXXXVII.

László király meghagyja Kassa városának, hogy az Axamith vezérlete alatt a felső vidéket szorongató rablók ellen rendelt sereg vezéréül kinevezett Hunyadi László beszterczei grófot és Dalmát- s Horvátország bánját egész erejéből segítse. Kelt Bécsben május 11-dikén 1453.

Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatie etc. Rex, ac Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Morauię etc. Circumspecti ac prouidi fideles nobis sincere dilecti. Certa relatione didicimus Quomodo nonnulli latronculi sumpta occasione, nostre absentie, sub nomine et ductu cuiusdam Axamyth congregati in terra nostra Scepusiensi, et partibus illic vicinis, erectis fortalitijs, plurimas hominum et rerum predas faciunt ac Incolis illarum partium multa ingerunt mala et nocumenta. Et quod adeo iam eorum presumptio inualuit, vt nouissimis diebus plures nostros fideles ad eos compescendos congregatos in Campestri Bello conflixerunt. Cupientes igitur tempestiue eorum malitie resistere, Fidelem nostrum Spectabilem et Magnificum Ladislaum de Hwnyad Comitem Bystriciensem ac Regnorum Dalmatie Croatie predictorum Banum, contra prefatos malefactores in subsidium illius terre duximus deputandum. Quapropter inter ceteros etiam Vniuersitatem ve-

stram prefato Comiti Ladislao in hac re adiungentes requirimus eidem firmiter mandando, quatenus presentibus visis cum vestris Ingenijs exercitualiter insurgendo precipiente dicto Comite Ladislao illac quo ipse dixerit, contra prefatos predones, accedere, et ea omnia facere debeatis que idem docuerit facienda. Committimus etiam, quod predictum Comitem Ladislaum toties quoties voluerit pro congregatione gentium facienda, et alias in Ciuitatem vestram intromittere, et in hoc negotio fauere debeatis. Secus sub pena nostre grauissime indignationis facere non ausuri. Datum Vienne in festo Ascensionis Domini Anno eiusdem millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio, Regni autem nostri Anno tredecimo.

Kivülről: Prouidis et Circumspectis Judici Juratis ceterisque Ciuibus ac toti Communitati Ciuitatis nostre Caschaw, fidelibus nostris sincere dilectis.

Kassa városa levéltárából.

CLXXXVIII.

László király ujabban tudósítván Kassa városátsze -, mirint a Szepes megyében és annak vidékén hatalmaskodó rabló Axamith ellen, — ki már olly vakmerőségre vetemült, hogy az ellene összeegyülekezett némelly hű királyiakkal sikon is összecsapott, — Hunyadi László dalmát- és horvátországi bánt nevezte ki a küldendő sereg vezérévé, meghagyja a nevezett városnak, hogy, mihelyt Hunyadi László vagy emberei által felszólítatik, azonnal minden hadszereivel általánosan keljen fel, és a rablók ellen mindent, mit ez parancsoland, tegyen meg. Kelt Bécsben május 18-dikán 1453.

Commissio Domini Regis.

Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatie etc. Rex, Austrieque et Stirie Dux, necnon Marchio Moraue etc.

25*

Fidelibus nostris Judici, Juratis, ceterisque Ciuibus et tota Communitati Ciuitatis nostre Cassouiensis Salutem et gratiam. Certa relatione didicimus Quomodo nonnulli latronculi suupta occasione nostre absentie sub nomine et ductu cuiusdam Axamith, congregati in terra nostra Scepusiensi et partibus illic vicinis, erectis fortalitijs, plurimas hominum et rerum predas faciunt, ac Incolis illarum partium multa ingerunt mala et nocumenta. Quodque adeo iam eorum presumptio inualuit, ut nouissimis diebus plures nostros fideles ad eos compescendos congregatos in Campestri bello conflixerunt. Cupientes igitur tempestiue eorum malitie resistere fidelem nostrum Spectabilem et Magnificum Ladislaum de Hwnyad Comitem Bistriciensem ac Regnorum nostrorum Dalmatie et Croatie Banum contra prefatos malefactores in subsidium illius terre duximus deputandum. Quapropter fidelitati Vniuersitatis vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus visis presentibus dum et quamprimum per dictum Comitem Ladislaum aut homines suos, cum literis suis requisiti fueritis, incontinenti omnes viuersaliter cum omnibus vestris ingenijs exercitualiter insurgentes, illac quo prefatus Ladislaus Comes conmiserit proficisci et contra prefatos predones ea omnia agere debeatis, que ipse dixerit facienda. Secus sub pena grauissime nostre indignationis facere non ausuri. Datum Vienne feria sexta proxima ante festum Penthecostes Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo tercio, Regni nostri anno tredecimo.

Kassa városi levéltárából.

CLXXXIX.

László király előre bocsátván, hogy az Axamith ellen eddig ett minden rendeletei siker nélkül maradtak, sőt ez tovább erjesszkedve, már Kassa vidékét is háborítani kezdi, tudósítja Kassa városát, hogy elhatározta magát, személyesen megindulni az ország ezen ellensége ellen; mire nézve kötelességévé teszi a mondott városnak, hogy egész erővel felkelvén, a közelebbi szent János napján, midőn ő osztrák és morva, valamint némelly magyar seregeivel azon vidékeken lenni szándékosik, minden hadi erőműveivel vele egyesüljön. Kelt Bécsben június 4-dikén 1453.

Commissio Domini Regis.

Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatic etc. Rex ac Austrie et Stirie Dux necnon Marchio Moraue etc. Fidelibus nostris Judici Juratis ceterisque Ciuibus et toti Communitati Ciuitatis nostre Cassouiensis Salutem et gratiam. Surgentibus pridem in terra nostra Scepusiensi quibusdam, malefactoribus, qui rapto viuere assueti sub ducatu cuiusdam Axamith nonnullos fideles nostros rebus et bonis spoliabant, cum ad exturbandos eosdem terrigenarum illarum partium facultas non sufficeret, scripseramus certis nostris baronibus et quorundam Comitatum nobilibus, vt in auxiliū illius terre procederent, contra malefactores memoratos. Sed cum in ea re mora longior fuisset protracta, seu negligentia quedam commissa, inualuit malitia, numerusque auctus est hominum prauorum adeo, vt iam, sicuti crebrescentibus querelis terrigenarum illorum docemur, plura non solum in terra illa, sed et prope Cassouiam et alias fortalitia erexerint, ex quibus illarum terrarum Incolis post crebas predas, sub censu coactis, more incendij vterius repere ac etiam alias circumvicinas par-

tes, penetrare et inuadere moliantur. Condoluimus autem affectioni illius Regni nostri, cuius inter alia Regna nostra specialiter cura menti nostre impressa est. Et quia huic morbo, qui tantum inualuit, non quelibet partialis prouisio sufficit, decreuimus non parcere etiam proprie persone nostre, sed pro commodo et pace subditorum nostrorum libenter assumere defensionis laborem, et etatem nostram assuefacere portandis oneribus officij nostri. Itaque resecatis nonnullis alijs nostris negotijs licet perarduis, hys diebus personaliter nos ponemus ad Campum, ducturi nobiscum bonam copiam gentium et de Austria et de Morauia, cum quibus et adiumento vestro, ad finaliter extirpandos de omni terra illa malefactores predictos dante Domino procedimus. Quapropter fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus incontinenti visis presentibus, nullo alio mandato expectato, vniuersaliter et singula capita exercitualiter insurgere et vsque ad festum Natiuitatis beati Johannis Baptiste proxime venturum, cum omnibus vestris Ingenijs bellicis, ad nos, qui interim illac ad vos proximabimus venire debeatis, acturi nobiscum omnia ea, que pro defensione Regni et exterminio latronum predictorum iunctim facienda erunt. Secus facere non ausuri. Datum Vienne feria secunda proxima post festum Sacratissimi Corporiscristi Anno eiusdem millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio, Regni autem nostri Quartodecimo.

Commissio Domini Regis ex
Deliberatione Consiliariorum.

Kassa városa levéltárából.

CXC.

László király Kassa városának azon kérésére, miszerint az általa Giskra Jánosnak a király ügyei előmozdítására kölcsönzött összeg adójába számítassék be, a Zsigmond és Albert király által polgárainak minden az országban lévő harminczadtól adott mentesség pedig erősítsék meg, a várost különös kegyelmérről biztosítván, annak tudtára adja, miként ezen tárgyban magyar tanácsosai nélkül, kik most körülötte nincsenek, nem végezhet; de, mihelyt Magyarországra jön, ezen kéréseiket magyar tanácsosaival tárgyalás alá veendi, és mit tanácsuk után tehet, megteendi. Kelt Bécsben junius 12-dikén 1453.

Lasslaw von Gots gnaden zu Hungern, zu Behem, Dalmatien Croacien etc kunig, Herczog zu Osterreich und Margraue zu Merhern etc.

Erbern, weisen, lieben, getrewn. Als Ir Uns yecz durch ewr boten habt anbringen lassen und bittet ew solh gelt. So Ir dem edeln unserm lieben getrewn Janen Giskra zu hilf wider unser Veindt gelihen sullet haben an ewren jerlichen gaben und Schatzsstewren abczecziehen uncz daz Ir des entrichet wurdet und ew zubegnaden. Daz Ir mit ewr kaufmanschaft in hungern dreissigist frey wëret, Das haben wir vernomen. Nu sullet Ir an Zweifel sein haben ew kayser Sigmund und Kunig Abrecht unser lieben herren een und vatter seligen gnediglich gehalten. Daz wir ew desgleichen auch tun wellen dabey Ir erkennen und emphinden sullet unser gnaden. Dann auf solh ewr begerung, mugtt Ir wol versteen daz notdurft und ew nucz ist daz wir darum handeln nach unserr hungrischen lantherrn und Rät Rat die yetz nicht bey uns seinn. Vnd so wir in vnser kunigreich Hungern komen was wir ew dann nach Irem rat gnaden beweisen sullen und mügen, Des seiun wir ew wil-

lig. Geben zu Wienn an Montag vor sand Veitstag. Anno Domini etc. Lij-o Unserr kronung unsers Reichs des Hungrischen etc. im vierzehenten Jare.

Cummissio Domini Regis in Consilio.

Kivárlól: Den erbern weisen unsern lieben getrewn dem Burgermaister Richter und Rat der Stat Kaschaw.

Kassa városa levéltárából.

CXCI.

László király Kassa városának Dominyek Henrik polgártársa által küldött levelére válasszolcán, azt nyomoriságai-bani részvételéről és arról biztosítja, hogy az azon vidéken hatalmaskodó rablók ellen közelebbről tetemes sereget küldend, egyszersmind addig is a cárosnak gondos őrzésére inti. Kelt Bécsben junius 19-dikén 1453.

Commissio Domini Regis.

Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie, Croacie etc. Rex, ac Austrie et Stirie Dux necnon Marchio Morauie etc. Prouidi fideles nobis grati et sincere dilecti. Scripta vestra per fidelem nostrum grate dilectum Henricum Dominyck Conciuem vestrum nostre Maiestati transmissa accepimus et seriem eorum non sine compassione intelleximus, cum non solum vestre fidelitati, quinetiam nobis ex afflictione malefactorum partibus in illis pululantium, quam patimini, perturbationes atque damna accrescant, ducti si quidem nostri regiminis exposcente officio talismodi compassione, decreuimus notabilem expeditionem aduersus malefactores prenotatos, ad reprimendos eo-

rum prauos conatus, instaurandam, quam per operam in brachio dextre exoelsi, vestre fidelitati dabimus votiuam. hys itaque consolati sitis animo fortes, tamen custodiam Ciuitatis vestre cura peruigili tenentes, neque opera vestra bona successu temporum obliuiscemur, prout prefatus Henricus Dominycz nostre Serenitatis parte vestram fidelitatem de hys clarius informabit, cui adhibete credentes plenam fidem. Datum Wienne feria tertia proxima ante festum beati Johannis Baptiste Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio, Regni autem nostri Anno quartodecimo.

Kivülröl: Prouidis Judici, Juratis ceterisque Ciuibus ac toti Communitati Cluitatis nostre Cassouiensis Fidelibus nostris sin cere dilectis.

Kassa városa levéltárából.

CXCII.

Az erdélyi káptalan bizonyoságot tesz arról, hogy Bojthori István Hunyad megyei Bojthor helységében lévő részjószágát Hunyadi János beszterczei grófnak, és fainak Lászlónak s Mátyásnak, 203 aranyért, egy udvarházért Hunyad városában és a Thóti falujában eső kenézségért, eladta olly feltétel mellett, hogy ő s örökösei a hadseregben szolgálni ne köteleztessenek. Kelt junius 22-dikén 1453.

Capitulum Ecclesie Transsiluanensis, Omnibus Christifidelibus tam presentibus quam futuris Presens Scriptum Insuper Salutem in omnium Salvatore, ad vniuersorum noticiam harum serie volumus peruenire, Quod Magnifico viro, domino Johanne de Hwnyad, Inter cetera, Comite perpetuo Bystricensi, ab vna, et Nobili Stephano de Boythor, partibus ab altera, coram nobis personaliter, constitutis, per Ipsum Stephanum de dicta Boythor, sponte fassum extitit pariter et relatum, per

hunc modum, Quod ipse pro quibusdam suis necessitatibus, Ipsum ad presens vrgentibus, repellendis et euitandis, Totalem porcionem suam possessionariam In Jamdicta possessione Boythor, In Comitatu de Hwnyad existentem habitam, Ipsum omnis Juris titulo concernentem, cum omnibus suis vtilitatibus, et pertinencijs quibuslibet, ad eandem spectare et pertinere dinoscendis, prefato Magnifico domino Johanni Comiti perpetuo Bystriciensi, et per eum Ladislao et Mathie, filijs suis, pro ducentis et tribus florenis auri puri, plene, coram nobis persolutis, necnon vna libera Curia, seu fundo Curie, in opido Hwnyad predicto habita, secus quendam fluuium Egred vocatum, vbi aqua Zalasd appellata, cadit, in ipsum fluuium Egred, quam et quod pronunc prouidus Johannes Sutor, et Relicta Nicolai filia videlicet condam Johannis Bwza cognominati, Inhabitarent, absque quibusuis dacijs et taxis, necnon keneziatu, in possessione Thoti habito, similiter cum cunctis suis vtilitatibus, prouentibus et redditibus atque emolumentis quibuslibet, quemadmodum Socer suus Sorb, habuit, tenuit et possedit, dedisset vendidisset et perpetuasset, ymmo dedit vendidit et perpetuauit, Jure perpetuo et Irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, Prefatus eciam dominus Johannes Comes, contra, sponte fassus extitit in hunc modum, Quod ipse predictos Kenezatum necnon Curiam, seu fundum Curie, consimiliter, cum cunctis suis vtilitatibus, et pertinencijs quibussupra, in sortem huiusmodi porcionis possessionarie, eidem Stephano, de predicta Boythor, et per eum suis heredibus et posteritatibus vniuersis, dedisset tradidisset et assignasset, ymo dedit tradidit et assignauit, atque ascripsit, Jure perpetuo et Irreuocabiliter tenendos, possidendos, pariter et habendos, coram nobis, Ita ut de premisis (igy!) omnibus, ipse Stephanus, aut sui heredes nullo vmquam tempore, Exercituare aut ad Exercitum Ire debeant et teneantur. In cuius rei memoriam, perpetuamque firmitatem presentes literas nostras priuilegiales, Sigillo nostro pendenti, munimine roboratas, eisdem duximus concedendas. Datum feria sexta proxima ante festum beati Johannis Baptiste, Anno domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo tercio, Ho-

norabili et discretis viris , dominis Andrea preposito , Antho-
nio decretornm doctore , Michaelae custode , Gregorio de Lippa
decano ceterisque Canonicis dicte Ecclesie nostre salubriter
existentibus et deuote.

A müncheni kir. levéltárból.

CXCIII.

*Hunyadi János beszterczei örökös gróf , ország főkapi-
tánya , a moysei (Mojsszin falu Máramaros vármegyében) ke-
nézséget , jöllehet azt már előbb Dolhai Mihálynak adományozta
volt , minthogy hitelesen értesítettett , hogy az Mihályt és mind
két Jánost , Grád fiait , Jugát Radult , Ioánt és Zayt , Majj fiait ,
Szelestei Wlád valamint Grada Györgyöt illeti , a király sze-
mélyében az említett birtokosoknak kenézség gyanánt vissza-
adományozza. Kelt Kolozsvárt június 29-dikén 1453.*

Nos Johannes de Hwnyad Comes perpetuus Bistriziensis Su-
premns Capitanens Regie Maiestatis in Regno Hungarie con-
stitutus etc. Memorie commendamus tenore presentium signi-
ficantes quibus expedit vniuersis , licet nos Kenezatum Moy-
sey vocatnm Michaelis et vtrinsque Johannis filiorum Grad *)
Iwga Radul Iwan et Zay Majjy filiorum Wlad de Zeleste necnon
Georgij Grada , Michaeli de Dolha inperpetuum dederamus , ta-
men a certo experti sumus quod dictus Kenezatus ipsorum
Michaelis et vtriusque Johannis et aliorum quorum supra exi-
stit , ob hoc nos dictum Kenezatum simulcum vniuersis eius-
dem Kenezatus pertinentijs puta terris Arabilibus cultis et
incultis agris pratis pascuis Siluis nemoribus Montibus vallibus

*) Itt is két János egy testvér , Grád fia , fordul elő , mi új erőssé-
get ad I. k. 47. l. kifejtett állításunknak.

vineys vinearumque promontorijs aquis fluuijs aquarumque decursibus ac generaliter quarumlibet vtilitatum et pertinentiarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis ad eundem Kenezatum pertinentibus sub suis veris metis et antiquis in persona Regie Maiestatis eisdem Michaeli et vtrique Jobanni ac alijs fratribus eorum prenotatis ipsorumque hereditibus et posteritatibus vniuersis more Kenezatus dedimus donauimus et contulimus ymmo damus donamus et conferimus Jure perpetuo et irreuocabiliter possidendum tenendum pariter et habendum. Saluo Jure Alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in Koloswar in festo beatorum Petri et Pauli Apostolorum Anno domini M-o CCC-mo L-mo tertio.

Az eredetiből.

CXCIV.

Az erdélyi káptalan bizonyoságot tesz arról, hogy László királynak Bécsben aprilis 3-dikán kelt parancsa következtében Hunyadi János besztercei örökös grófot és általa fiait, Lászlót és Mátyást, Görgény várába s tartozandóságaiába (25 egész helységbe és két részjóságra Torda vármegyében) június 26-dikán minden ellentmondás nélkül Tholdalagi Tamás királyi emberrel egyetértőleg beigtatta. Kelt július 13-dikán 1453.

Capitulum Ecclesie Transsiluanensis, Omnibus Christifidelibus, tam presentibus quam futuris, Presens Scriptum Inspecturis Salutem in omnium Saluatore, ad vniuersorum noticiam, harum serie volumus peruenire, Quod nos literas Introductoriales pariter et Statutorias Serenissimi principis et domini, domini Ladislai dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Regis, ac Austrie Stirie ducis, Marchionisque Mo-

raue etc. domini nostri naturalis atque metuendissimi, nobis directas, Summa cum Reuerencia, Recepimus in bee verba, Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex ac Austrie et Stirie Dux, Marchioque Moraue etc. fidelibus nostris, Capitulo Ecclesie Albensis parcium Transsilvanarum, Salutem et graciam, Cum nos pro fidelitatibus et fidelinm seruiciorum meritis, Sincerisque conplacencijs fidelis nostri sincere dilecti Spectabilis et Magnificy Johannis de Hwnyad, pridem dicti Regni nostri Hungarie Gubernatoris, nunc vero Comitis perpetui Bistriciensis, per eum Maiestati nostre, et Sacre Corone Regni nostri Hungarie Sub locorum et temporum varietate, cum omni fidelitatis constancia, exhibitis et impensis, Castra nostra Gergen in Comitatu de Thorda, ac Dewa in Comitatu de Hwnyad, parcium nostrarum Transsiluanarum, habita, simul cum cunctis Districtibus, Opidis, possessionibus, villis et predijs, ad eadem pertinentibus, ac Tributis, et Jure patronatus Ecclesiarum earundem, necnon cunctis vtilitatibus et pertinencijs earundem quibuslibet serie aliarum literarum nostrarum donacionalium exinde confectarum de manibus nostris Regijs, prefato Comiti Johanni suisque filijs ac heredibus et posteritatibus vniuersis, in perpetuum duximus conferendum, velimusque ipsum per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci, Igitur fidelitati vestre precipientes mandamus, quatenus, vestrum mittatis hominem, pro testimonio fidedignum, quo presente Elias de Dedaacz aut Johannes de Bathyfalwa, uel Stephanus de Loosad, seu Michael de Wayonkerezth, siue alter Michael de Zengyel, siue Nicolaus de eadem, neue Thomas de Tholdalag, aut Laurencius de Ira, uel Georgius Menhar de eadem, neue Bartholomeus de Chan, siue Blasius de Racosd, alijs absentibus homo noster, ad facies dictorum Castrorum, Opidorum, Districtuum, villarum et prediorum, ad eadem spectantium et pertinere debencium, vicinis et commetaneis eorundem vniuersis, Inibi legitime conuocatis, et presentibus accedendo, introducat prefatum Comitem Johannem in dominium eorundem, Statuatque eadem et easdem, eidem, simulcum Jure patronatus Ecclesiarum earundem, premissis nostre donacionis titulo ipsi incum-

bente , perpetuo possidendas , Si non fuerit contradictum, Con-
 tradictores vero Si fuerint, euocet eosdem, contra prefatum
 Comitem Johannem, in presenciam wayuodarum nostrorum
 parcium Transsiluanarum ad terminum competentem, rationem
 contradiccionis eorum reddituros, Et post hec huiusmodi In-
 troduccionis et Statucionis Seriem cum contradictorum et ewo-
 catorum si qui fuerint; vicinorumque et commetaneorum qui
 premissis Statuacioni intererunt, ac opidorum, possessionum,
 villarum, prediorum et locorum tributorum eidem Comiti Jo-
 hanni Statuendorum, ad prefata Castra pertinencium, nomini-
 bus et termino assignato, eisdem wayuodis more solito rescri-
 batis. Datum Wyenne tercia die festi pasee, Anno domini Mil-
 lesimo Quadringentesimo Quinquagesimo tercio, Regni autem
 nostri anno Tredecimo, Nos itaque mandatis ipsius domini
 nostri Regis obedire cupientes, prout tenemur, vnacum pre-
 fato Thoma, de dicta Tholdalag, homine suo Regio vnum ex
 nobis videlicet venerabilem virum dominum Andream prepo-
 situm, concanonicum nostrum, ad premissas Introduccionem et
 Statuacionem faciendas, nostro pro testimonio transmisimus
 fidedignum, Qui demum exinde, ad nos reuersi nobis concor-
 diter retulerunt, quod ipsi feria tercia proxima post festum
 Natiuitatis beati Johannis Baptiste, proxime preteritum, ad fac-
 cies dicti Castri Gergen vocati, consequenterque possessionum
 seu villarum immediate Infrascriptarum, utputa Pytula, Peter-
 laka, Kerthwelfa, Telk, Ranolthfaia, Belken, Zenthmarthon,
 Zenthmreh, Hedbyk, Belke, Adrianus, Caswa, Lybanfalwa,
 Kenches, Zenthmyhaltelke, Kakwch, Sorbhaz, Alsoorozi, Fel-
 seworozy, Felsewkeher, Alsokeher, Nadasd, Item Scelwe-
 ster, Hodak, et Zebench vocatarum, necnon maioris partis
 possessionis Hohihy, atque predij Orsowa dicti, omnino in dic-
 to Comitatu de Thorda existencium, habitarum, ad predictum
 Castrum pertinere debencium, ac locorum Tributorum earun-
 dem, vicinisque et commetaneis eiusdem, et earundem vniuersis
 Inibi legittime conuocatis et presentibus accedendo, Intro-
 duxissent sepefatum Comitem Johannem in dominium eiusdem,
 et earundem, Statuissentque Idem et easdem, eidem simulcum
 Jure patronatus Ecclesiarum earundem, cum cunctis eciam

eiusdem et earundem vtilitatibus, et pertinencijs quibuslibet, premissis donacionis titulo, ipsi Incumbente, perpetue possidendas, Nemine prorsus contradictore apparente, tribus continuis diebus, in faciebus earundem Juxta Regni consuetudinem moram facientes, In cuius rei testimonium, perpetuamque firmitatem, presentes literas nostras priuilegiales, Sigillo nostro pendente, munimine roboratas, eidem duximus concedendas, Datum decimo octauo die Introduccionis et Statucionis prenotatarum, anno domini supradicto, Honorabilibus et Discretis viris, dominis, Andrea preposito, Anthonio decretorum doctore, Cantore, Michaele Custode, Gregorio de Lippa decano, Ceterisque Canonicis dicte Ecclesie nostre salubriter existentibus et deuote.

A müncheni kir. levéltárból.

CXCV.

Az erdélyi káptalan bizonyoságot tesz arról, hogy László királynak Bécsben április 3-dikán 1453. kelt parancsa következtében Hunyadi János volt kormányzót július 3-dikán 1453. a besztercei örökös grófság birtokába minden ellentmondás nélkül bevezette. Kelt július 20-dikán 1453.

Capitulum Ecclesie Transylvanensis omnibus Christi fidelibus tam presentibus, quam futuris presens scriptum inspecturis Salutem in omnium Salvatore. Ad uniuersorum notitiam harum serie volumus pervenire quod, Nos Literas Introductoriales, pariter et Statutoriales Serenissimi Principis et Domini Domini Ladislai Dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. Regis ac Austrie et Stirie Ducis, necnon Marchionis Moravie etc. Domini nostri naturalis, atque gratiosissimi nobis allatas summa cum reverentia recepimus in hec verba: Ladislaus Dei gratia

Hungarie , Bohemie , Dalmatie , Croatie etc. Rex , ac Austrie
 et Stirie Dux , necnon Marchio Moravie etc. Fidelibus nostris
 Capitulo Ecclesie Albensis partium nostrarum Transylvanarum
 Salutem , et gratiam. Cum nos pro fidelitatibus , et fidelium
 servitorum meritis , sincerisque conplacentiis fidelis nostri
 sincere dilecti Spectabilis , et Magnifici Johannis de Hwnyad,
 pridem dicti Regni nostri Hungarie Gubernatoris nunc vero
 Comitis perpetui Bistriciensis , per eum Maiestati , et Sacre Co-
 rone nostre sub locorum et temporum varietate cum omni fide-
 litatis constantia exhibitis , et impensis prefatum Johannem de
 Hwnyad , ac filios , et heredes suos uniuersos super Ciuitate,
 et Districtu Bistrisiensi , ac eius pertinentiis in partibus Tran-
 sylvanis habitis — — — — et perpetuos Comites maiores
 — — — — in Comitatum perpetuum nominave-
 rimus — — — — creaverimus , Districtum vero seu Comita-
 tum Bistricensem cum Ciuitate Bistricia , ac oppidis Villiis, Pre-
 diis , et aliis quibuslibet ipsius , et earum pertinentiis , tributis,
 et Jure patronatus Ecclesiarum serie aliarum literarum nostra-
 rum donationalium — — — — naliu — — — — eidem Jo-
 hanni — — — — heredibus uniuersis decreverimus con-
 ferendum , velimusque ipsum in Dominium eorundem per no-
 strum , et vestrum homines legitime facere introduci , Igitur
 fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus , quatenus ve-
 strum mittatis hominem pro Testimonio fidedignum , quo pre-
 sente Ladislaus aut Valentinus — — — — necnon Jo-
 hannes de Zawa , seu Biasius de Choron , sin Georgius de ea-
 dem , aliis absentibus homo noster , ad facies dictarum Ciuitatis,
 ac Districtus seu Comitatus , necnon Oppidorum , Villarum et
 Tributorum ad easdem pertinentium , vicinis et Commetaneis
 earundem vniversis inibi legitime convocatis , et presentibus
 accedendo introducat prefatum Comitem Johannem — — — —
 statuaturque easdem eidem premissis nostre donationis sibi in-
 cumbente titulo perpetue possidendas , si non fuerit contradi-
 ctum, Contradictores vero si qui fuerint , euocet eosdem contra
 prefatum Comitem Johannem in presctiam Wayuodarum no-
 strorum partium Transylvanarum ad Terminum competentem
 rationem Contradictionis eorum reddituros , et post h — — —

— — Introductionis et Statutionis seriem cum Contradictorum et Euocatorum, si qui fuerint, vicinorumque, et commetaneorum qui preuisse Statutioni intererunt ac Oppidorum, Villarum Prediorum, et Locorum, tributorum eidem Statuendorum, ad pretactum Districtum et Civitatem pertinentium, ac in eodem existentium nominibus ac termino assignato, eisdem Wayvodis Transylvaniensibus — — — — — Datum Vienne tertio die festi Pasche Domini, Anno eiusdem Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tertio, Regni autem nostr Anno Tredecimo. Nos itaque mandatis predicti Serenissimi Domini nostri Regis obedire cupientes, prout tenemur, vna cum prefato Johanne de iam dicta Zawa homine suo Regio unum ex nobis videlicet Venerabilem virum Dominum Andream Prepositum Ecclesie nostre predictae et Concanonicum nostrum ad prescriptas Introductionem, et Statutionem faciendas nostro pro Testimonio transmisimus fidedignum, qui demum exinde ad Nos reversi Nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi feria tertia proxima post festum Visitationis beate Marie Virginis proxime preteritum, ad facies dictarum Civitatis, et Districtus seu Comitatus, nec non Oppidorum, et Villarum utputa Bistricia, Lekencze, Németsi, Besenyew, Also-Waldorf, Schepner Therpen, Nagh-Demeter, Penthek, Yaad, Azyw-Bestricie, Felsewaldorf, Vinda, Wyfalu, Peterfalwa, Kys-Demeter, Zolna, Bwdak, Molnark, Zenth Iwany, Zeelk, Thath, Zenth-Ghewrgh, Dyse, Félegház et Naghfalw in Comitatu de Doboka existentium habitarum, necnon Tributorum ad easdem pertinentium vicinis, et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime convocatis, et presentibus accedendo introduxissent prefatum Dominum Johannem Comitem in Dominium earundem, statuissentque easdem eidem simul cum Jure patronatus Ecclesiarum earundem cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet pmissae donationis titulo ipsi incumbente perpetuo possidendas nullo penitus Contradictore apparente, tribus continuis diebus in faciebus earundem iuxta Regni consuetudinem moram faciēdo. In cuius rei Testimonium, perpetuamque firmitatem presentes literas nostras privilegiales Sigillo nostro pendentis munimine roboratas eidem duximus

concedendas. Datum decimo octavo die Introductionis et Stationis prenotatarum, Anno Domini supradicto. Honorabilibus, et Discretis Viris Dominis Andrea Preposito predicto, Anthonio Decretorum Doctore Cantore, Michaele Custode, Gregorio de Lippa Decano, ceterisque Canonicis antedictae Ecclesiae nostre salubriter existentibus et deuote.

László királynak Prágában aprilis 28-kán 1456. kelt megerősítő-leveléből az anspachi levelek közül a budai kamarai levéltárban.

CXCVI.

A kolosmonostori convent bizonyoságot tesz arról, hogy Pestesi Bodor Miklós a maga és fiai, Balázs és János, valamint testvére szinte Balázs és ennek fia Tamás nevében is, azok minden terhét magára vállalván, Hunyad vármegyei Bojthor faluban eső részjóságukat, melly az említett helység egy negyedének éppen harmadát teszi, Hunyadi János besztercei örökös grófnak és általa fainak, Lászlónak és Mátyásnak, bizonyos összeg aranyért örökösen eladta. Kelt augusztus 10-dikén 1453.

Conuentus Monasterij beate Marie Virginis de Colosmonostri Omnibus Christifidelibus tam presentibus quam futuris presens Scriptum inspecturis Salutem in omnium Salvatore. Ad vniuersorum notitiam harum serie volumus peruenire Quod Nicolaus Bodor de Pesthes in sua ac Blasij et Johannis filiorum, necnon Blasij similiter Bodor fratris suorum, et Thome filij Blasij personis, quorum onera et quelibet grauamina si ijdem in subnotandis persistere nollent, per omnia superse assumptendo nostram personaliter veniens in presenciam viua voce ac libera et spontanea sua voluntate confessus extitit in hunc modum. Quod ipsi pro certis et arduis ipsorum necessitatibus ipsos adhoc summe vrgentibus euitandis, totalem porcionem

ipsorum possessionariam in possessione Boythor in Comitatu de Hwnyad existentem habitam, puta directam et equalem terciam partem quarte partis eiusdem totalis possessionis Boythor, ipsos Jure hereditario concernentem, cum omnibus suis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet, videlicet Terris arabilibus cultis et incultis pratis fenetis siluis nemoribus aquis aquarumque decursibus, et generaliter cunctis et singulis vtilitatum integritatibus Jure ad eandem terciam partem prescripte quarte partis pertinere debentibus et rite, Magnifico et spectabili viro Domino Joanni de Hwnyad perpetuo Comiti Bistriciensi Summoque Capitaneo Regie Maiestatis in Regno Hungarie constituto, necnon Ladislao et Mathie filijs eiusdem eorundemque successoribus et posteritatibus vniuersis pro certa quantitate florenorum puri auri in perpetuum vendidissent et tradidissent, ymmo prefatus Nicolaus Bodor suo ac prescriptorum filiorum necnon fratrum et consanguineorum suorum nominibus et in personis prelibatam tertiam partem annotate quarte partis prescripte Possessionis Boythor venditit et tradidit coram nobis nullum Ius nullamue Juris ac Dominij proprietatem in ipsa tercia parte ipsis et ipsorum successoribus reseruando, Sed totale Jus totaleue Dominium eiusdem tercie partis in prefatos Dominum Johannem de Hwnyad necnon Ladislaum et Mathiam filios eiusdem eorundemque Successores transferendo, assumptens nichilominus antefatus Nicolaus Bodor se personaliter, annotatos vero filios fratres et consanguineos suos ad onera prescripta pretitulatos Dominum Johannem de Hwnyad necnon Ladislaum et Mathiam filios eiusdem, eorundemque Successores vniuersos perpetuis futuris temporibus in dominio prescripte porcionis possessionarie contra quoslibet iuridice Impetitores quiete et pacifice conseruare proprijs ipsorum laboribus et impensis. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes Literas nostras priuilegiales pendentis autentici Sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas, Datum feria sexta videlicet in festo beati Laurencij Martyris Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Tercio.

CXCVII.

László király, tekintve Hunyadi János volt kormányzó, most beaztercei gróf kitűnő érdemeit, Soggya, Supán és Thwerd oláh kerületeket Temes megyében minden tartozandóságaikkal neki és Rainak adományozza. Kelt Pozsonyban september 14-kén 1453.

Nos Ladislaus dei gracia Rex hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Austrieque et Stirie dux, necnon Marchio Morauie etc. Memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit vniuersis. Quod cum Regnum stabile nichil magis quam amor subditorum perficiat expedit semper principibus grata munificencia suis se reddere liberales vt dum seruiencium animos continuis beneficijs sibi conciliant eos amore potius quam timore promptos suis obsequiis alliciant, firmosque in fide faciant et constantes, Considerauimus itaque hoc respectu clarissimam fidem virtutes magnificas multimoda obsequiorum genera et fortissima gesta fidelis nostri sincere dilecti Spectabilis et Magnifici Joannis de Hunyad pridem Regni nostri hungarie gubernatoris, nunc vero Comitis Bistricensis, qui sicuti integritate fidei ceteris clarior, ita potenti virtute vsque ad hec nostre etatis tempora Regij status et honoris nostri et huius Regni conseruator magnanimus fuit et columpna. Que quidem Egregia et magnifica gesta tum propter sui magnitudinem, tum vero quia ea alia conscripta superinde Priuilegia nostra latiori sermone futuris commendarunt seculis ad presens quantum ad eorum specificacionem preterire constituimus, hoc tamen superinde in genere prout fidedigno testimonio docemur referre possumus et confiteri. Quod hoc idem Regnum nostrum hungarie quod preteritis annis nobis eotunc apud Incunabula et alienam educacionem etatem agentibus toris Teucrorum grassante tyrannide et intus grauissimis dissensionibus et paricidijs fluctuans in pendentem ferme ruina po-

situm extiterat, Ipsius Comitis Johannis vel sola vel maxime industria magnanimitate, Illustribus actibus et bellis maxima virtute confectis, crebrisque reportatis victorijs tam externis malis, quam ciuilibus bellis ereptum atque non solum seruatum est, sed et dilatatis confinibus magnifice augmentatum, nobisque et sub nostro nomine tentum, tutatum, gubernatum et postremo hijs diebus nouissimis eiusdem Regni possessio pacifica fideliter nobis est restituta, Cupientes igitur ad comoda et honorem huius viri benemeriti qui in tot actibus Regnique negocijs non solum carissimos plures et amicos ac fratres et familiares belli sibi calamitate raptos amisit, sed et eciam proprij sanguinis plurimum effudit nostre liberalitatis ne continuare solum sed eciam accumulare beneficia districtus nostros Walahales Swggya, Swpan et Thwerd vocatos in Comitatu Themessiensi existentes, simulcum eorundem pertinencijs ac Thelonijs Tributis Jurepatronatus ecclesiarum, alijsque cunctis vtilitatibus et pertinencijs eorundem vniuersis, Terris scilicet arabilibus cultis et incultis agris, pratis pascuis siluis nemoribus, alpibus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorijs, aquis, fluuijs, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et locis molendinorum Et generaliter quarumlibet utilitatum et pertinenciarum eorundem integritatibus, quouis nominis uocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis prefato Comiti Johanni suisque filijs ac heredibus et posteritatibus vniuersis ex certa nostre maiestatis sciencia et animo deliberato, prelatorumque et Baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro dedimus, donauimus et contulimus, ijmo damus donamus et conferimus Jure perpetuo et irreuocabiliter possidendos, tenendos pariter et habendos saluo Jure alieno harum nostrarum uigore et testimonio literarum mediante. Quas in formam nostri priuilegij redigi faciemus dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Posonij in festo exaltacionis sancte crucis anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo tercio. Regni autem nostri anno quarto decimo.

László királynak Prágában június 11-kén 1454. kelt megerősítő leveléből az anspachi levelek közül a budai kamarai levéltárban.

CXCVIII.

A csásmai káptalan bizonyoságot tesz arról, hogy László királynak Pozsonyban január 31-dikén kelt beigtató-parancsa következtében Hunyadi János beszterczei örökös grófot Rácsa és Szent-Erzsébet nevű, Tótországban Körös megyében fekvő, helységek fele részébe, melly Szent-Erzsébeti Jánosnak, Juga fiának, magczszakadásával szállt a koronára, september 26-dikán minden ellentmondás nélkül beigtatta. Kelt october 11-dikén 1453.

A—B—C

Capitulum Ecclesie Chasmensis (Omnibus Christi) fidelibus tam presentibus quam futuris presencium notitiam habituris Salutem in (omnium) saluatore, Ad vniuersorum notitiam harum serie volumus peruenire, Quod nos literas Serenis(simi pr)incipis domini Ladislai dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Regis Austrieque et Stirie Ducis necnon Marchionis Moraue etc. domini nostri naturalis Introductorias et Statutorias, nobisque, preceptorie loquentes et directas Suprema cum obediencia recepimus in hec verba, Ladislaus dei gracia (Hung)arie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex Austrieque et Stirie Dux necnon Marchio Moraue etc. Fidelibus nostris Capitulo ecclesie Chasmensis Sa(lu)tem et gratiam, Cum nos pro fidelibus seruicijs (fidelis nostri sincere) dilecti Magnifici Johannis de Hwnyad Comitis perpetui Bistriciensis per eum huic Regno et Sacre Corone nostre exhibitis et impensis (mediatam possessionum) Racha et Zenthersebeth vocatarum necnon, pertinenciarum earundem (in) Comitatu Crisiensi existencium que condam Johannis filij Juga de eadem Zenthersebeth (— — prefu)issent sed per defectum Seminis eiusdem ad sacram Coronam Regni (nostri) Hungarie consequenterque no-

stram maiestatem iuxta eiusdem Regni nostri consuetudinem rite et legitime deuolute esse perhibentur, Simulcum omni Jure nostro Regio si quod in eisdem qualitercumque habemus et nostram ex quibuscumque causis modis et rationibus concernerent maiestatem necnon cum cunctis suis vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet premissis sic vt prefertur stantibus vigore aliarum literarum nostrarum donacionalium exinde (confectarum) prefato Johanni Comiti ipsiusque heredibus et posteritatibus vniuersis in perpetuum contulerimus, velimusque ipsum per nostrum et vestrum homines in dominium earundem et Juris nostri Regij predicti legitime facere introduci Fidelitati igitur vestre firmiter precipientes mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedign(um) quo presente (Ladisl)aus uel Georgius Borothwa de Therstenicze, aut Emericus de Pekri sin Michael de Azywagh, seu Paulus — — — — — Alijs absentibus. homo noster ad facies predictarum possessionum Raccha et Zenthersebet consequenterque (pertinenciarum earundem) et Juris nostri Regij predicti vicinis commetaneis earundem vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo Introducat prefatum Comittem (Johannem in dominium) earundem et Juris nostri Regij pretacti Statuatque easdem et Idem eidem cum cunctis ipsarum vtilitatibus (premissis) nostre (donacionis titulo ipsi) incumbente perpetuo possidendas, Si non fuerit contradictum Contradictores vero si qui fu(er)int eu(ocet eosdem contra prefatum Comittem Johannem in presenciam Regni) nostri Sclauonie Bani In sedem Crisiensem ad terminum competentem rationem contra(diccionis eorum reddituros, Et post hec huiusmodi Introduccionis et Statu)cionis seriem (cum) contradictorum (et euocat)orum si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum (qui premissis Statucioni intererunt uominibus et termino assignato eidem) Bano more solito rescribatis. Datum Posonij feria quarta proxima ante festum purificationis beate Marie virginis, Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo Tercio Regni autem nostri Anno Tredecimo. (Nos) itaque premissis mandatis ipsius domini nostri Regis in omnibus semper obedire cupientes vt tenemur (vnacum) prefato

Ladislao Borothwa de Therstenicze homine ipsius domini nostri Regis nostrum hominem fidedignum puta ex nobis Honorablem virum dominum Johannem — — — — socium et concanicum nostrum ad premissam possessionariam Statucionem fid(eli)ter faciendam nostro pro testimonio duximus destinandum Qui tandem exinde ad nos reuersi nobis concorditer retulerunt istomodo quod (prefatus) homo ipsius domini Regis presente eodem nostro testimonio feria quarta proxima post festum beati Mathei apostoli et ewangeliste proxime preteritum et alijs diebus ad Id aptis et sufficientibus ad facies predictarum possessionum Raccha et Zenthersebeth consequenterque Medietatum earundem ac pertinenciarum vniuersarum necnon Juris Regij predicti vicinis et commetaneis earundem vniuersis Signanter vero Johanne et Frankone ac Benedicto Fanch de Gordwa, Georgio de Megubechye, Frankone de adem, Mathia Garazda et Petro Erdeli de Hachk, Petro — — — — et Georgio So de Gathalowcz, Mathia de — — — — liczna Zenthpeter et Francisco officiale Magnifici Nicolai de Wylak Wayuode transsiluaniensis per ipsum in dicta Raccha constituto antetacte possessionis Raccha, Item Paulo Kocha et Petro de Maykowcz, Ladislao Th — — — — s de Ka — — — — cz, Michaele literato de Thapalowcz, et Domecz wayuoda Magnifici Domini Ladislai de Gara Regni Hungarie Palatini, per ipsum in possessione Achyna constituto eiusdem possessionis Zenthersebeth inibi legittime conuocatis et presentibus accedendo Introduxisset prefatum Johannem Comiteu de Hwnyad in dominium earundem Medietatum possessionum predictarum et pertinenciarum vniuersarum ac Juris Regij predicti statuissetque easdem et Idem eidem cum cunctis ipsarum vtilitatibus et pertinencijs vniuersis premissa Regie donacionis titulo ei incumbente perpetuo possidendas nullo penitus contradictore apparente diebus legitimis et congruis iuxta Regni consuetudinem in faciebus earundem permanendo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras priuilegiales pendentis autentici Sigilli nostri munimine roboratas alphabeto interciso eidem Comiti Johanni duximus conceden-

das. Datum Sedecimo die, dierum possessionarie Statucionis prenotate Anno domini supradicto.

A müncheni kir. levéltárból.

Az idő által megevődött oklevél némelly olvashatatlan helyeit, a mennyire biztosan lehet, az olvasó könnyebbségére rekesztésekben pótoltuk ki.

CXCIX.

Az aradi káptalan bizonyágot tesz arról, hogy László királynak Pozsonyban september 14-dikén kelt parancsa következtében Hunyadi János besztercei örökös grófot Soggya, Supán és Thwerd Temes megyei oláh kerületekbe october 16-dikán 1453. minden ellentmondás nélkül beigtatta. Kelt october 30-dikán 1453.

Capitulum ecclesie Orodienſis Omnibus cristi fidelibus presentibus pariter et futuris presencium noticiam habituris Salutem in salutis largitore. Ad vniuersorum noticiam harum serie uolumus peruenire, quod nos literas Introductorias et Statutorias Serenissimi principis domini Ladislai dei gracia hungarie Bohemie dalmacie Croacie etc. Regis Austrieque et Stirie ducis, necnon Marchionis Moranie etc. nobis directas summa cum reuerencia recepimus in hec verba. Ladislaus dei gracia hungarie, Bohemie dalmacie Croacie etc. Rex Austrieque et Stirie dux necnon Marchio Morauie etc. Fidelibus nostris Capitulo ecclesie Orodienſis salutem et gratiam. Cum nos pro fidelitatibus et fidelium seruiciorum meritis fidelis nostri Spectabilis et Magnifici Johannis de Hwnyad Comitis perpetui Bistriciensis per eum maiestati nostre sub locorum et temporum varietate cum omni fidelitatis constancia exhibitis et

impensis districtus nostros Wolahales Swggya, Swpan, et Thwerd appellatos omnino in Comitatu Them esiensi existentes siml cum eorundem pertinencijs ac Thelonijs Tributis et Jure patronatus ecclesiarum, alijsque cunctis vtilitatibus et pertinencijs eorundem prefato Comiti Johanni suisque heredibus vniuersis serie aliarum literarum nostrarum donacionarium exinde confectarum inperpetuum duxerimus conferendos, velimusque ipsum per nostrum et vestrum homines in dominium eorundem legitime facere introduci. Igitur fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Johannes vel Nicolaus de Bagd aut Ladislaus de Nempthij sin Johannes literatus sew Valentinus de Feijereghaz siue Valentinus neu Nicolaus Pathoch de Irwgd, an Johannes filius Wayuode de Gyarmath cew alter Johannes Waskij de Zarwasthelek, alijs absentibus homo noster ad facies prescriptorum districtuum ac pertinenciarum eorundem vicinis et commetaneis suis vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Johannem in dominium eorundem statuatque easdem eidem premissis nostre donacionis titulo sibi incumbente perpetue possidendas si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint euocet ipsos contra prefatum Comitem Johannem nostram personalem in presenciam ad terminum competentem, racionem contradiccionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi Introduccionis et statucionis seriem cum contradictorum et euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et conmetaneorum qui premissis Statucioni intererunt nominibus terminoque assignato eidem nostre personali presecucie fideliter rescribatis. Datum Posenij in festo exaltacionis sancte crucis Anno domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo tercio. Regni autem nostri anno quarto decimo. Nos igitur mandatis ipsius domini nostri Regis obedientes vt tenemur, vnacum Johanne literato de Feyereghaz homine suo Regio predicto vnum ex nobis videlicet honorabilem Magistrum demetrium de Pankotha socium et concanonicum nostrum ad premissas Introduccionem et Statucionem faciendas nostro pro testimonio misimus fidedignum. Qui tandem exinde ad nos

reuersi, nobis concorditer retulerunt eo modo. Quod ipsi in festo beati Ambrosij Episcopi et Confessoris proxime preterito et alijs diebus ad id aptis et sufficientibus ad facies predictorum districtuum Wolachicalium videlicet Swggya, Also-Supan et Thwerd appellatorum omnino in Comitatu Themessiensi existencium ac pertinenciarum eorundem scilicet Lewkusfalwa, Pomoschiesfalwa Radfalwa, Ziharnik, Thamadia, Otheefalwa, Felsew-Jerczenyk, Also-Jerczenyk Kezepsew Jerczenyk Cladwa, Grwij, Rekethyew Otheefalwa, Iswarecz ad dictam Swggya pertinencium, item Also Swpan Farkasesche Poganfalwa Clewchowa districtum prefati Swpan, nec non Banya Felsew-Glanda Also-Glanda, Prodanfalwa, Zolthwr, Cherennyda Draxynfalwa, Puryl, Mothnok, Boglyafalwa, Brekafalwa, Also-Igazfalwa, Felsew-Igazfalwa, Koschanesth, Gladnya et Stanfalwa vocatarum districtus antefati Thwerd ac Theloniorum et Jurepatronatus ecclesiarum aliarumque vtilitatum et pertinencyarum eorundem districtuum, vicinis et conmetaneis suis vniuersis inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo introduxissent prefatum Comitem Johannem in dominium eorundem statuissentque eosdem eidem, suisque heredibus vniuersis pmissis Rege donacionis titulo perpetuo possidendos nullo penitus contradictore apparente tam in faciebus dictorum districtuum quam nostri in presencia legitimis diebus et horis ibidem perseuerando In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras priuilegiales pendentis et autentici Sigilli nostri munimine roboratas duximus emanandas. Datum per manus magistri Johannis lectoris et concanonici nostri Quinto decimo die diei Introduccionis et Statucionis prenotatorum Anno domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo tertio. Cantore absente presentibus ibidem honorabilibus viris dominis et Magistris Blasio custode, Stephano de Machalaka Ladislao de Basarag, Nicolao de Therwar et Elia Orodiansi ceterisque Canonice et fratribus nostris in dei ecclesia Regi sempiterno iugiter famulantibus.

László királynak Prágában június 11-kén 1454. kelt megerősítő leveléből az anspachi levelek közül a budai kamarai levéltárban.

CC.

László király Budaméri János dróbját Annát, Sáros vármegyében fekvő Budamér és több más helységeken, valamint Abauj vármegyei Kemencze helységében, mellyek néhai atyja birtokában voltak, fűsítván, azokat neki és egyedül fiúörökösének adományozza. Kelt Prágában november 25-kén 1453.

Nos Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex, Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Morauie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod nos, tum ad nonnullorum fidelium humillimam supplicacionem, per eos pro parte et in persona Nobilis puelle Anne vocate, filie condam Johannis de Budamer, nostre propterea porrectam Maiestati, tum eciam diuine pietatis intuitu, fragilitati et imbecillitati sexus muliebris, visceribus misericordie compaciscentes, ne temporum in euentu pefatam puellam Annam sub tectis diuagari contingat alienis, eandem de plenitudine nostre Regie pietatis et gracia speciali in possessionibus Budamer predicta, ac Somos Wyfalu, Magyarfalu, Licherd Zenthimre, Suhadolina, Lyubolcz, Moscarmal, Nagyabram, Kisabram, Louakhaza, Dolnafw, Bolyar, Berethe, Lemes, Abos, Cherebe, Kwzeg, Kerekreth, Kiskaffa et Pithilnek in de Saros, necnon Kemencze in Abawywariensi Comitatus existentibus et habitis, que scilicet possessiones antefati condam Johannis de pefata Budamer, patris vtpote ipsius puelle Anne pefuisse perhibentur, in verum heredem et successorem masculinum duximus instituendam, peficiendam et creandam, ymmo et ex certa nostra sciencia et animo deliberato instituimus, peficimus et creamus, dictas possessiones simulcum cunctis earum vtilitatibus memorate puelle Anne suisque heredibus et posteritatibus vniuersis, sexus duntaxat masculini in perpetuam adscribentes heredita-

tem, salutis Juribus alienis. Harum nostrarum, quibus secretum Sigillum nostrum, quo ut Rex Hungarie utimur, est appensum, vigore et testimonio literarum mediante. Datum Prage in profesto beate Catherine Virginis et Martyris. Anno Domini M.CCCC. LIII. Regnorum autem nostrorum Anno, Hungarie etc quatuordecimo, Bohemie vero primo.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

CCI.

Az aradi káptalan bizonytságot tesz arról, hogy László királynak Perthelsdorfban augusztus 15-dikén 1453. kelt parancsa következtében Hunyadi János hajdani kormányzót, most pedig beszterczei örökös grófot, Rudistha helységének birtokába Nándor-Fejércár mellett december 27-dikén 1453. minden elmentmondás nélkül brigtatta. Kelt január 10-dikén 1454.

Capitulum Ecclesie Orodienſis. Omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presencium noticiam habituris. Salutem in salutis Largitore. Ad viuuersorum noticiam harum serie volumus peruenire. Quod nos literas Introductorias et Statutorias Serenissimi principis Domini Ladislai Dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Regis ac Austrie et Stirie Ducis, necnon Marchionis Morauie etc. sumpma cum reuerencia recepimus in hec verba Ladislaus Dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex, ac Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Moravie etc. Fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Orodienſis, Salutem et gratiam. Cum nos pro multimodis fidelitatibus, et fidelium seruiciorum meritis Fidelis nostri Spectabilis, et Magnifici Johannis de Hwnyad pridem Regni nostri Hungarie Gubernatoris, nunc vero Comitſ perpetui Biſtriciensis etc. cum sumpma fidelitatis constancia nobis

et Sacre Regni nostri Corone exhibitis et impensis possessionem Rudystha vocatam prope Castrum nostrum Nandoralbense existentem, que alias Kalegerorum de eadem Nandoralba pre-fuisse, et per ipsum Comitem Johannem ab ipsis Kalogeris sponte volentibus, pro certa Concambiali recompensa ipsis facta permutata esse, et nunc apud manus suas pacifice existere dicitur simul cum cunctis suis utilitatibus Urburis videlicet nec non Aurifodinis ac vniuersis suis utilitatibus, et pertinencijs quibuslibet premissis sic ut prefertur stantibus, et se habentibus, vigore aliarum literarum nostrarum Donacionalium, memorato Comiti Johanni, et per eum Ladislao et Mathie filijs suis, ipsorumque Heredibus, et posteritatibus universis in perpetuum contulerimus, velimusque ipsos in dominium eiusdem per nostrum et vestrum homines legitime facere Introduci, Ideo Fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Johannes Bak de Berend, Johannes de Wask, aut alter Johannes de Harsan, seu Georgius de Pathaij, seu alter Georgius de Kispathaij, siue Johannes Sydo, seu Johannes Feyes de Ikwrhalmij alijs absentibus homo noster, de Curia nostra Regia ad Id specialiter transmissus ad facies prefate possessionis Rwdistha, consequenterque urburarum seu aurifodinarum, ac aliarum utilitatum eiusdem, vicininis et commetaneis dicte possessionis convocatis et presentibus accedendo Introducat prefatos Comitem Johannem de dicta Hwnyad ac Ladislaum et Mathiam filios eiusdem in dominium eiusdem, ac earundem, statuatque eandem simul cum cunctis suis utilitatibus, et pertinencijs eisdem, premisse nostre Donacionis titulo perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, Euocet eosdem contra prenotatum Comitem Johannem de prefata Hwnyad, et alios predictos, nostram personalem in presenciam, ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsarum Introduccionis et Statucionis seriem cum Contradictorum et Evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum qui premisse Statucioni intererunt nominibus termino eci-am assignato nobis fideliter rescribatis. Datum in Opido nostro

Perthelsdorff, in festo assumptionis beate Marie Virginis gloriose. Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo tercio, Regni autem nostri Anno quattodecimo. Nos igitur mandatis ipsius Domini nostri Regis in omnibus obedire volentes ut tenemur, una cum Johanne Bak de Berend homine suo regio predicto de Curia sua Regia ad Id specialiter transmissio unum ex nobis videlicet Honorabilem Dominum Magistrum Jacobum de Therwar socium et Concanonicum nostrum ad premissas Introductionem et Statucionem faciendas, nostro pro testimonio misimus fidedigno. Qui demum exinde ad nos reversi nobis coucorditer retulerunt. Quod ipsi feria quinta proxima post festum Natiuitatis Domini proxime preteritum, et alijs diebus ad Id sufficientibus ad facies prefate possessionis Rwdischa consequenterque urburarum seu aurifodinarum, et aliarum utilitatum eiusdem, vicinis et conmetaneis dicte possessionis convocatis signanter Gregorio Olah in persona Illustris principis Domini Georgii Despote Regni Rascie ac Elestheak de pertinencijs Castri Nandoralbensis, nec non Calonich, Radosthawa, ac Nicolao Wayuoda Rasciano et presentibus Idem homo Domini nostri Regis presente dicto nostro testimonio accedendo Introduxisset prefatos Comitem Johannem de dicta Hwnyad ac Ladislaum et Mathiam filios eiusdem, in dominium eiusdem ac earundem Statuissetque eandem simulcum cunctis suis utilitatibus, et pertinencijs eisdem premisse Regie Donacionis titulo perpetuo possidendam, prefatis Regio, et nostro testimonio hominibus legitimis diebus et horis Inibi et ex post coram nobis permanentibus, Nullo penitus Contradictore apparente. In cuius Rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes Literas nostras privilegiales pendentis Sigilli nostri munimine roboratas eisdem duximus concedendas. Datum per manus Magistri Johannis Lectoris et Concanonici nostri quintodecimo die diei Introductionis et Statucionis predictarum. Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo quarto. Presentibus Ibidem Honorabilibus dominis Cantore absente, Blasio Custode, et Magistris Stephano de Machalaka Ladislao de Basarag, Nicolao de Therwar et Elija. Ceterisque

Canonicis fratribus nostris in Dei Ecclesia regi iugiter famulantibus sempiterno.

Az anspachi levelek közül a budai kamarai levéltárból.

CCII.

Hunyadi László, Besztercze örökös grófja stb. felszólítja Pozsony városát, hogy azon őt illető 10 arany forintra nézve, melyet emberétől Steflaki Andrástól a „Csillag“ vendéglőben elloptak, — mi iránt a gyanú a vendéglős házi-szolgájára és gazdájára esik, — törvényt és igazságot szolgáltatson s eljárásáról nagy-szombati kapitányait tudósítsa. Kelt Nagy-Szombatban január 25-dikén 1454.

Ladislaus de Hunyad Comes perpetuus Bistriciensis etc. Vobis Circumspectis viris Judici et Juratis civibus Ciuitatis Posoniensis, Amicis nostris dilectis significamus quomodo ex relatu fidelis nostri Andree de Steflak agnovimus, cui etiam pro redimendis nostris quibusdam pignoribus florenos decem auri dederamus, quod in suo hospitio apud Sternium residentem ipsi floreni decem auri ab eo essent subtracti, de quorum quidem florenorum alienatione ad nullum alium, quam ad familiam ipsius hospitis, puta Hausknecht et procuratorem habet suspencionem, de quibus etiam dicit, ut nullum Jus eidem facere Judex voluisset. Super quo vestram requirimus amicitiam, quatenus uti iura vestra concernunt, tam de hospite, quam etiam sua premissa familia, ratione predictorum decem florenorum auri satisfactionem impendere velitis, nam ut premititur illa summula florenorum nostra est et nos concernit, verum etiam nos in dampno non libenter permaneremus. Alij vero famuli qui pariter in domo amissionis fuerunt, de inculpabilitate eorundem uti decens est iuramentum pronunciarunt.

Quidcunque vero in premissis feceritis Capitaneis nostris Tirnaviensibus rescribatis. Datum Tirnavie in festo conversionis beati Pauli Apostoli Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quarto.

Pozsony városa levéltárából.

. CCIII.

Hunyadi János beszterczei örökös gróf és Magyarország főkapitánya, a király nevében megparancsolja Kassa városának, hogy ezen évi szokott ujévi ajándékát Gúthi Ország Mihály nyitrai főispánnak és főajtonállónak fizesse ki. Kelt Budán január 29-dikén 1454.

Johannes de Hwnyad perpetuus Comes Bistriciensis necnon Regni Hungarie Capitaneus Generalis. Prudentibus et Circumspectis viris Judici Juratis ceterisque vniuersis Ciuibus Ciuitatis Cassouiensis Salutem cum fauore. Quia Serenissimus princeps dominus Ladislaus Rex Hungarie etc. dominus noster graciousissimus mediantibus alijs literis suis prouentus Strenuales in vulgo Bed anni presentis pro parte vestri prouenire debentes Magnifico Michaeli Orsagh de Guth Comiti Nytrienti et Janitorum Magistro dare deputavit, Nobisque id dominus noster dominus Rex per vos reddi faciendum specialiter commisit, Unde universitatem vestram requirimus vobisque firmiter committimus in persona domini Regis, quatenus statim agnitis presentibus iuxta contenta literarum ipsius domini nostri Regis huiusmodi census Bed hominibus et familiaribus prefati domini Michaelis Magistri Janitorum sine retinencia effective reddere et persolvere debeatis. Tandem presentes facta solucione prefati census erga vos pro expedicione vberiori reseruantes. Da-

tum Bude feria tertia proxima ante festum purificationis virginis gloriose Anno domini MCCCCLiiij-to.

Kassa városa levéltárából.

CCIV.

László magyar király, részint Hunyadi János bezzerczei örökös gróf kérelmére, részint azon érdemek tekintetéből, melyeket Dolhai Ambrus és Mihály, Szanissló fiai, Zsigmond és Albert királyoknak és neki tettek, azoknak Dolha, Zadnya, Kereczke és Kusnicza nevű falcait és Bronka nevű pusztáját, melyek eddig Beregh vármegyéhez tartoztak, mivel azokat a Dolhaiak, kiknek több jószágaik Máramaros megyében esnek. itt czélszerűbben használhatják, a Beregh megyei fő- és alispánok és szolgabírák hatósága alól kivesszi, és Máramaros megyéhez csatolja. Kelt Budán febr. 12-dikén 1454.

Commissio domini Regis.

Nos Ladislaus dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie Rex ac Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Moranie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis Quod nos tum ad Supplicacionis instanciam fidelis nostri dilecti Spectabilis et Magnifici Johannis de Hwnyad Comitis perpetui Bijztritziensis, ac generalis Capitanei in Regno nostro Hungarie constituto propterea maiestati nostre oblate. Tumque consideratis fidelitatibus et fidelium seruiciorum meritis que fideles nostri Ambrosius et Michael filij Stanislai de Dolha primum condan Serenissimis principibus Sigismundo Imperatori Auo ac Alberto regibus predecesoribus nostris patri nostro carissimis et tandem maiestati nostre vt certa relatione informamur exhibuerunt et impenderunt. Quorum respectu possessiones eorum Dolha pretactam Zarnya

Kereczkij et Kwsnitza vocatas, simulcum predio Boronica appellato que nunc in Comitatu de Beregh prope metas et confinia Comitatus Maromorosiensis existere perhibentur, Quod eedem tam pro Juribus nostris regalibus que ab eisdem habentes sumus exigendis quam eciam pro ipsis Nobilibus eo quod eciam altere possessiones et bona eorum in dicto Comitatu Maromorosiensis haberi asseruntur, vtilius et melius in dicto Comitatu Maromorosiensis quam in prefato Comitatu de Beregh conseruari posse dicuntur, rebus sic stantibus ab omni Judicio et Jurisdiccione et qualibet potestate Comitum vel vicecomitum et Judicum nobilium Comitatus de Beregh predicti pro tempore constitutorum Eximentes et exonerantes de predicto Comitatu de Beregh ad Jamfatum Comitatum Maromorosensem duximus transferendas ac eiusdem Comitatus Maromorosiensis Comitum vel Vicecomitum et Judicum nobilium Jurisdiccioni auctoritati et potestati subdendas et annectendas, Ymmo exinimus transferimus et subdimus presencium per vigorem. Quocirca vobis fidelibus nostris Comiti vel vicecomitj et Judici nobilium Comitatus de Beregh antedicti firmiter precipientes mandamus quatenus a modo deinceps in ante in prefatas possessiones Dolha Zarnija Kereczkij et Kwsnijtza vocatas ac predium Boronica et earundem occasione in prefatos exponentes nullum Jus nullamue Jurisdiccione exercere et exercerifacere contra formam huiusmodi exempcionis presumatis quouismodo gracie nostre sub obtentu, presentibus perlectis exhibenti restitutis, quibus Sigillum nostrum personalem nostre maiestatis presenciam reputans propter absenciam maioris Sigilli nostri Secreti duximus appendendum, Datum Budeferia tertia proxima ante festum beati Valentini Martiris Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo quarto, Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. quartodecimo. Bohemie vero primo.

Commissio domini Regis domino Johanne Comite perpetuo Bistritziensi referente.

Az eredetil.ó1.

CCV

László király megengedi Hunyadi János beszterczei grófnak és ország kapitányának, hogy Trencsény várát és több más Vág menti várakat, mellyeket még atyja Albert Cillei Ulrik grófnak 15,000 forintban elzálogosított volt, a mondott gróftól a magáéból előlegezendő 13,000 forinttal, mellyekért ő azokat, mint értésére esett, kibocsátani kész volna, kicálthassa. és ezen összeget a következő évi szerémi és lippai kerületbeli kamaranyereségből kifoghassa, aután a kérdéses várakat, mihelyt parancsolni fogja, neki kiadván. Kelt Prágában junius 1-sején 1454.

Commissio Domini Regis.

Ladislaus Dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Servie etc. Rex, ac Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Moravie etc. fideli nostro Spectabili et Magnifico Johanni Comiti Bistriensi Generalique Capitaneo nostro in Regno Hungarie, Salutem et Gratiam. Ex intimatione vestra habemus, quomodo Illustris Princeps Dominus Ulricus Comes Cilie, Castrum nostrum Trencsiniense, ac alia Castra, iuxta fluvium Vag existentia, que apud manus suas ex impignoratione condam Domini Alberti Regis Hungarie Patris nostri pro quindecim Millibus florenis auri existere asserit, nobis pro tredecim mille florenis remittere vellet, atque vos si nobis placeret huiusmodi pecuniam, sub fiducia eandem rebabendi nomine nostro Ipsi Comiti solvere velletis, Unde quia Nos ex resignatione dictorum Castrorum per ipsum Comitem Cilie nobis fienda utilitatem et pacem Regni nostri Hungarie consequi speramus, ideo contenti sumus, ut stante veritate impignorationis pro summa predicta modo quo prefertur dicto Comiti Cilie facte vos dicta Castra ab ipso Comite Cilie pro dictis tredecim millibus flore-

nis auri pro nobis redimatis, et si pecunia huiusmodi per vos exposita fuerit, annuimus et concedimus, ut eandem pecuniam rebus premissis modo stantibus excipiatis de proventibus nostris Regalibus videlicet de lucro Camere nostre cultellorum Syrmiensis et Lijppensis, in Anno Domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo quinto nobis postvenire debentibus quos nobis in casu premissis presentibus inscribimus, ita tamen quod ea, que de proventibus dicti lucris camere, cujus dicationi et exactioni hominem nostrum interesse volumus, ultra summam tredecim millium florenorum auri restabunt, et superabunt, Maiestati nostre sine defectu teneant — — reddere et administrare, Si vero proventus huiusmodi, se ex aliquo casu, quod non credimus, ad summam dictorum tredecim millium florenorum non extenderent, extunc omnem defectum habita veritate rationis nos vobis supplere — — — — de alijs proventibus nostris Regalibus, volumus tamen, ut Castellanos in dictis Castris interim ponendos pro — — — de fidelitate et obedientia jurari faciatis. Etque vos dicta Castra quantumque voluerimus, et mandaverimus, nobis — — difficultate, et occasione reddatis, et restituere sitis obligatis, Datum Prage tertio die festi Ascen — — Domini anno eiusdem Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo quarto. Regnorum autem nostrorum anno — — garie etc. quartodecimo Bohemie vero primo.

Commissio Domini Regis
ex deliberatione Commissariorum.

Az anspachi levelek közöl a budai kamarai levéltárban.

CCVI.

László király, Hunyadi János beszterczei örökös gróf és országg főkapitánya kérelmére, a Suggya, Supán és Thwerd Temes megyei oláh kerületek iránt Pozsonyban september 14-dikén 1453-ban kelt adománylevelét, és az aradi káptalannak az azokbai beigtatásáról october 30-dikán ugyanazon évben kelt bizonyítványát átírván, megerősíti. Kelt Prágában junius 11-dikén 1454.

Commissio propria domini Regis.

Nos Ladislaus dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex ac Austrie et Stirie dux necnon Marchio Moraue etc. Ad futuram rei memoriam significamus tenore presencium quibus expedit vniuersis, quod pro parte et in persona fidelis nostri Spectabilis et Magnifici Johannis Comitis Bystriciensis Generalisque Capitanei in Regno nostro hungarie exhibite et presentate sunt nobis quedam due litere, vna nostra super perhempnali donacione et coliacione districtuum nostrorum Wolahalium Swggija Swpan et Thwerd vocatorum in Comitatu Themessiensi existencium, nec non aliarum cunctarum pertinentiarum et Tributorum eorundem Ipsi Comiti Johanni et suis heredibus vniuersis facta. Et alia Capituli Ecclesie Orodienis super legitima Statucione eorundem priuilegialiter confecta. Suplicatum itaque extitit in persona prefati Comitis Johannis Maiestati nostre humiliter et deuote vt easdem literas ratas gratas et acceptas habendo nostrisque literis verbotenus inseri faciendo pro ipso Comite Johanne suisque heredibus Vniuersis innouantes perpetue valituras confirmare dignaremur. Quarum prime videlicet nostre litere tenor talis est. Nos Ladislaus dei gracia Rex Hungarie etc. (Lásd: *Oklevéltár CXCVII. sz. a.*) Alterius vero scilicet dicti Capituli Orodienis tenor sequitur

in hec verba. Capitulum ecclesie Orodensis Omnibus cristi fidelibus etc. (Lásd: *Oklevéltár CXCIX. sz. a.*) Nos igitur huiusmodi supplicacionibus pro parte et in persona prefati Comitiss Johannis nobis modo quo supra porrectis Regia benignitate exauditis et clementer admissis, prectactas vtrasque literas non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas ijmmo mera et sincera integritate prepollentes presentibusque literis nostris de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali insertas quoad omnes earundem continencias clausulas et articulos eatenus quatenus eodem rite racionabiliter existunt emanate, viribusque earum veritas suffragatur acceptamus, approbamus, et ratificamus. Easque consideratis de nouo et ad memoriam reductis multiplicibus seruicijs et pluribus obsequiosis ac virtuosis operibus antefati Comitiss Johannis ex habundanciori fauoris gracia pro eodem Comite Johanne ipsiusque heredibus et posteritatibus vniuersis simulcum donacione et Statucione suprascriptis ac nominibus pertinenciarum prectactarum in ipsis literis Statutorijs designatarum innouantes perpetue valituras confirmamus Saluo iure alieno. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras pendentis Secreti Sigilli nostri quo vt Rex hungarie vtimur munimine roboratas. Datum Prage per manus Venerabilis viri domini Nicolai Barius prepositi ecclesie Agriensis Vice Cancellarij nostri dilecti et fidelis feria tertia proxima post festum Penthecostes Anno domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo quarto, Regno- rum autem nostrorum Anno hungarie etc. quinto decimo, Bohemie vero primo.

Az anspachi levelek közöl a budai kamarai levéltárban.

CCVII.

A csanádi káptalan bizonysgot tesz arról, hogy Simonkerei Margit, Fejéregyházi Benedek özvegye, Komlóson Csanád megyében fekvő részjzóságát Hunyadi János besztercsei grófnak és örököseinek 100 arany forintért örökösen bevallotta. Kelt julius 23-dikán 1454.

Capitulum Ecclesie Chanadiensis Omnibus Christi fidelibus presentibus, pariter et futuris harum notitiam habituris Salutem in salutis largitore. Ad vniuersorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod Nobilis Domina Margaretha vocata relicta condam Benedicti de Fejeregház, filia videlicet condam Thome filij Pauli de Sijmonkerek personaliter coram nobis constituta, onere puelle Elizabeth filie sue, quo ad infrascripta in se assumptendo sponte confessa extitit in hunc modum. Quod ipsa certis permota respectibus totalem porcionem suam possessionariam paternam in possessione Komlos vocata in Comitatu Chanadiensi existente habita cum omnibus suis vtilitatibus, et pertinencijs ad ipsam spectantibus Illustri ac Magnifico Domino Johanni de Hunyad perpetuo Comiti Bystriciensi etc. ipsiusque heredibus et posteritatibus vniuersis, pro centum florenis auri puri, sibi vt dixit plene persolutis et receptis pro precio perpetuo vendidisset, imo dedit et vendidit nostra in presencia, Jure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, et possidendam, manus suas et totale Dominium suum de ipsa porcione possessionaria eximendo et in prefatum Dominum Johannem de Hwnyad, suos heredes et posteritates transfereundo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras patentes munimine pendentis Sigilli nostri roboratas fecimus emanari. Datum per manus Magistri Balthasaris lectoris socii, et concanonici nostri feria tertia proxima post festum beate Margarethe virginis, anno Domin

Millesimo quadringentesimo quinquagesimo quarto. Presentibus honorabilibus Dominis Thoma preposito, Stephano Cantore, Johanne Custode, altero Johanne Themesiensi, Benedicto Orodiensi, Elya Ultramarusiensi, Clemente Thoroniensi, Matheo Sebessiensi Archidiaconis, ceterisque dominis Canonicis fratribus nostris in Dei Ecclesia Regi iugiter famulantibus sempiterno.

Az anspachi levelek közöl a budai kamarai levéltárban.

CCVIII.

László király Ragusa városának becses ajándékaiért, mellyeket köretei Gondolai Marini Jakab, Bonai Sarachini Miklós, és de Lucharis lovag által nekie küldött, köszönetét nyilvánítván, azt tudósítja, miszerint azon igaz hűség tekintetéből, mellyel az említett cáros a magyar szent koronához régibb időkben és viszontagságok közt is állhatatosan ragaszkodott, minden kívánságait teljesítette, az egynek kivételével, melly szerint a királyi megerősítő pecsét mellé függesztetni ohajtotta az ország nagyjai pecsétjeit is; mivel az a királyi méltóságot kisebbitené és az előbbi királyok idejében is szokatlan volt. Kelt Prágában július 28-dikán 1454.

Commissio propria domini Regis.

Ladislaus dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex Austrieque et Stirie dux necnon Marchio Moraue etc.

Nobiles et prudentes viri fideles nobis sincere dilecti, Jocundo uoltu et placido pectore suscepimus hos Nobiles et Egregios viros Jacobum Marini de Gondola ac Nicolaum Sarachini

dc Bona et paladinum petri de lucharis, Ciues nostre Ciuitatis Ragusiensis, oratores scilicet et Nuncios Comunitatis vestre, pulchra munera non solum rerum, sed et fidelitatis et deuocionis vestre, parte vestri, Maiestati nostre offerentes, que nobis tanto graciosiora fuerunt, quanto et de tam longinquis partibus allata, et coram cetu Nobilium huius Regni nostri Bohemie, non sine optimi exempli fructu, nobis presentata extiterunt Super quibus rebus vniuersitatj vestre. meritas gratias dicentes fidem et affectionem vestram digna laude commendamus, parati ad omne commodum vestrum, Et quia sincerissima fides vestra quam ad progenitores nostros et sacram Coronam Regni nostri hungarie ab antiquo tempore non solum in prosperis, sed et in aduersis rebus, constantissima longanimitate tenuistis, multa apud vos merita accumulavit. fecimus vobis omnia ea, super quibus per dictos Oratores vestros, vestri parte fuimus requisiti, dempto illo articulo, Vbi penes Sigillum nostrum literis confirmacionis nostre appensum. Sigilla eciam Baronum Regni nostri hungarie optabantur appendi, derogaret enim illud quodammodo Auctoritati et dignitati nostre Regie potestatis, vtpote, qui in rebus a potestate Regali dependentibus, subditos nostros, nobis consortes facere non solemus, quemadmodum nec predecessores nostri Reges facere soliti fuerunt, fecimus ergo rem consuetam, et nostro honore dignam et vestris rebus plenissimo robore firmam, amplius etiam, quitquit pro vobis facere poterimus, in cunctis rebus occurrentibus liberali beneuolencia faciemus, Datum prage vigesima octaua die mensis July Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimoquarto Regnorum autem nostrorum Anno hungarie etc. quintodecimo Bohemie vero primo.

Kivülról: Nobilibus et Prudentibus viris Rectori et Consilio Ciuitatis nostre Ragusiensis fidelibus nobis sincere dilectis.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCIX.

László király Ragusa városát oda utasítja, hogy jövendőre senkit se fogadjon el érsekének, főpapjának, sőt polgárának se, kinek hűsége, erkölcsse és állása felől magának megnyugtató ismeretet nem szerzett. Kelt Prágában július 30-dikán 1454.

Commissio propria domini Regis.

Ladislaus dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex ac Austrie et Stirie dux necnon Marchio Morauie etc. fidelibus nostris Nobilibus et prudentibus viris Rectori et consilio Ciuitatis nostre Ragusii Salutem et gratiam Cùm nobis inter ceteras sollicitudines nostras eo maior cura sit, conseruandi status Ciuitatis illius, quo eadem longe extra ceteras terras nostras posita, ingruente casu sinistro, hostium insultibus, facilius patere potest, vigilancius ergo hiis rebus, intendimus ex quibus tranquillitas Ciuium ac salus reipublice Ciuitatis predicte, condependent, Quia igitur in ea re, et maius et primum est, vt Ciuitas ipsa suspectorum seu ignotorum hominum consorcio et communione vacua, propriorum et probatorum Ciuium ac eciam prelatorum et Clericorum nota conditione secura, concordia, ac tuta pace, intrinsecus tranquilla sit, Ideo decreuimus et fidelitati vestre sub debito obediencie mandamus, quatinus, amodo deinceps ad nullius instanciam, quamcunque jgnotam seu suspectam personam nisi cuius fides virtus et condicio, vobis note, et probate sunt, in vestrum Archiepiscopum aut alium prelatum siue eciam Ciuem, assumere et admittere presumatis Datum Prage Ciuitate Regni nostri Bohemie penultima die mensis Julij Anno domini Millesimoqua-

dringentesimoquinquagesimoquarto Regnorum nostrorum Anno
Hungarie quintodecimo Bohemie vero primo.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCX.

Hunyadi László Besztercze örökös grófja, Dalmát- és Horvátország bánja, Pozsony városát felszólítja s megint, miszerint N.-Szombat városának polgárait, a magyar királyoktól nyert és az ő tudtokkal is élvezett kiváltságai ellenére, harminczad fizetésére ne szorítsa, és ravaszúl ne kívánja tőlök e részbeni szabadalomleteleiknek előmutatását: mivel az ország törvénye s ősi szokása szerint az illynemű oklevelek előadása csak a király vagy helyettesei előtt követhető; — annak egyszersmind értésére adja, hogy ez ügyben addig is, míg az iránt a királylyal személyesen szólhatna, a mondott polgárokat tehetsége szerint oltalmazni fogja; végre pedig figyelmezteti a várost, miként hasonló visszaélései által a harminczadra nézve, melly úgy sincs örökös birtokában, könnyen olly bajt szereshet magának, mellyet később maga is meg fogna bántani. Kelt N.-Szombatban augusztus 5-dikén 1454.

Prudentes et circumspecti viri, amici nobis honorandi. Ex querulosa significatione circumspectorum virorum Judicis et Juratorum ceterorumque civium Ciuitatis Tyrnauiensis nominibus intelleximus multum disciplicenter, Qualiter vos nescitur quo ducti consilio contra libertates et prerogatiuas eorum, exemptiones a diuis Regibus huius Regni Hungarie ipsis concessas, quibus hactenus eciam ad vestrum scitum fructi fuissent et gauisi, super eos ipsorumque res et bona Tricesimas exigere, racioneque preuia molestare niteremini et velletis, petendo ab eis machinatiue iura eorum super huiusmodi exemptionibus

ipsis data coram vobis exhiberi et produci, in preiudicium huiusmodi libertatis eorum, consuetudinisque dicti Regni derogamen valde magnum. Et quia ex antiqua consuetudine legeque approbata huius Regni, iura quorumcunque non alias nisi Regie Maiestatis aut eius vices gerencium presencia produci debent et exhiberi. Ideo vestras Circumspectiones attente requirimus et hortamur, quatenus interim quousque cum Serenissimo principe domino nostro Rege etc. domino graciousissimo pro hac re personaliter colloquium faciemus ipsos, Ciues Tirnauenses vel eorum aliquem racione non solucionis Tricesime molestare perturbareque et impedire non velitis, quum in quantum super nos est auctoritate Regia superinde nobis concessa ipsos Ciues Tirnauenses per quempiam et eciam per vos impedire non permittemus, Sed eosdem contra quosuis protegere conabimur et defensare. Talis enim abusiua inductio per vos non debuisset fieri, tum ex eo, vt ipsa Ciuitas Tirnauensis primitus extitit ipsis exemptionibus predita, quam ipsa Tricesima vobis collata, tumque propterea, quod ipsa Tricesima non est vobis perpetualis et de leui posset contingi cum exactione insolite Tricesime nociua impedimenta talia, que fortassis et per vos condolerentur, inducere et inmanere. Aliud ergo petimus non facturi. Ex dicta Tirnauia ipso die festi beatissime Marie virginis de niue Anno 1454. Ladislaus de hunyad Comes Bystriensis necnon Regnorum Dalmacie et Croatiae Banus etc.

Kicülröl: Prudentibus viris Iudici, Magistro Ciuium ceterisque Ciuibus Ciuitatis Poseniensis amicis nobis honorandis.

Pozsony városa levéltárából.

CCXI.

Hunyadi János, Besztercze örökös grófja stb. a hét százszéknek előjáróit tudósítja, hogy a török szultán nagy erővel Ráczországba ütött olly szándékkal, miszerint Nándor-Fejérvárat és Szendrőt megvívja s Magyarországra rontson, de Szendrő alatt léteben kémei által az ő Nándor-Fejérvárt létét megtudván, e hírre éjjel sietve visszahuzódott és most Zsófiánál áll, hogy seregét megerősítván, még a tél előtt Magyarországot vagy Erdélyt megtámadja; — minél fogva meghagyja nekik a király nevében, miként a táborozásra készen tartsák magokat, és így mindjárt további parancsa vételével hozzá jöhessenek, a polgárokat bírságokkal is szorítván a szükséges táborozási fegyverek megszerzésére. Kelt Keveiben augustus 10-kén 1454.

Johannes de Hunyad perpetuus Comes Bistrizensis etc. Circumspectis viris Judicibus Juratis ceterisque Ciuibus Septem Sedium Saxonicalium Salutem cum fauore. Noueritis quod Imperator Turcarum cum magna sua potencia Regnum Razyae subintrauerat eius proprio intencionis fine, vt castra Nandoralbense et Zenderew obsidiat et ad Regnum Hungarie suam gentem pro depopulatione eiusdem Regni mittat, Sed nos feria quarta proxima preterita ad Castrum Nandoralbense personaliter accessimus Imperatore Turcarum sub Castro Zenderew eodem die existente, videntes nostri exploratorem ipsius Imperatoris Turcarum, nostrum aduentum ad Nandoralbam factum Idem explorator citius vt potuit domino suo retulit: Quibus intellectis Idem Imperator Turcarum in media nocte mox suum exercitum versus propria mouit, festinansque ad Zofya peruenit, et nunc ibidem existit, non volens magis retrocedere, nisi ibi exercitum suum quiescere et maiorari facere et ab illinc (így!) reuertere conatur, et vt credimus vsque Jemmem proximam venturam vei Regnum Hungarie aut partes Transsiluanas intendere vult,

Rogamus Igitur vos nihilominusque in persona Regie Maiestatis precipiendo mandamus quatenus, promptos vos ipsos teneatis ad exercituandum, vt dum per alias literas nostras vos auizauerimus, tum exercitalia parati in nostrum et Regni Hungarie procedatis subsequium, Nam et nos cum toto Regno Hungarie prompti erimus cum eisdem turcis pugnaturi. et cum Birsagijs institutis vt quilibet arma exercitalia habeat. Datum in Ceuinio in festo beati Laurentij martyris Anno Domini M-o CCCC-o L. quarto.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCXII.

Hunyadi János Besztercze örökös grófja stb. Miklós küllővári főesperestnek és Henkel Györgynek, mint Erdélyben királyi pénzszedőknek, meghagyja, hogy Szeben városának 40 márka ezüstöt fizessenek ki: mivel ő ezen összeget az említett városnak rombolt állapotából helyrehozatala végett könnyítésül béréből elengedte; biztosítja egyszersmind az említett pénzszedőket, hogy, ha a király ezen összeget számadásukban el nem fogadná, azt nekik a magáéból kifizeti. Kelt Kőszegen november 27-dikén 1454.

Johannes de Hunyad Comes Bistriciensis etc. Venerabiliet Nobili viris Nicolao Archidiacono de Kwkwilwar et Georgio Henkel Exactoribus argenti Regalis in partibus Transsiluanis constitutis Salutem et honorem. Nostis quia Ciuitas Cibiniensis est in illis partibus confinia plurimasque ruinas passa aliquid ad presens maxime indiget leuiacionis. Ad eius renouacionem de dictis prouentibus argenti eidem Ciuitati declinauimus quadraginta marcas argenti et si diceretis quod ex eo istam declinacionem faceremus, vt domino Regi exigerentur. Si dominus

Rex de vobis ipsas in rationem non reciperet, promittimus vobis quod de proprijs nostris eas vobis persoluemus. Rogamus ergo vos vobisque nichilominus stricte committimus, quatenus, statim habitis presentibus predictas quadraginta marcas Argenti eidem Ciuitati reddere velitis et debeatis, vt Ruinam eiusdem renouent, et Aliud non facturi, presentes tamen erga nos pro expeditione teneatis. Datum in Kwzeg feria quinta proxima ante festum beati Andree Apostoli Anno domini M-o CCCC-o L quarto.

Commissio propria domini Comitis Bistriciensis.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCXIII.

Az aradi káptalan bizonyoságot tesz arról, hogy László királynak Budán február 6-dikán kelt parancsa következtében Hunyadi János beszterczei grófot és fiait Lászlót és Mátyást Kerekegyház helységre és minden tartozandóságai örökös birtokába febr. 24-dikén minden ellentmondás nélkül bévezettette. Kelt martius 10-dikén 1455.

Capitulum Ecclesie Orodienensis, Omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris presentium noticiam habituris, Salutem in salutis largitore. Ad vniuersorum noticiam barum serie volumus peruenire, quod nos literas Introductorias et Statutorias Serenissimi Principis et domini domini Ladislai dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Regis, ac Austrie et Stirie ducis, nec non Marchionis Moraue etc. domini nostri naturalis sumpma cum reuerencia recipimus in hec verba, Ladislaus Dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex ac Austrie et Stirie dux, necnon Marchio Moraue etc. fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Orodienensis salutem et gra-

ciam, dicitur nobis in personis fidelium nostrorum Spectabilis et Magnifici Johannis de Hunyad Comitis perpetui Bystricensis, ac Ladislai et Mathie filiorum eiusdem, quomodo ipsi in dominium cuiusdam possessionis Kerekegház, ac pertinenciarum eiusdem videlicet Azony, Wereswynga, Kerekwynga, Baktornya, Bathonya, Irathos, Dombegház Keth Sopron, Zijhan, et Kijnged vocatarum, et aliarum villarum, et prediorum ad easdem pertinencium quocunque nomine vocatarum. In Orodienti et Chanadiensi aut in quibusuis alijs Comitatus existencium et habitarum, ac quarumlibet vtilitatum earundem ipsos empcionis titulo concernencium legitime vellent Introduci, superquo fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Caspar de Borz, aut Andreas de Balad, vel Nicolaus de Tempes in Comitatu Chanadiensi, Johannes literatus de Feregház, aut Valentinus de eadem, vel Johannes Bakij, siue Ladislaus de Perijen in Orodienti alijs absentibus homo noster de Curia nostra Regia per nos ad id specialiter deputatus, ad faciem dicte possessionis Kerekeghaz vocate, ac Azony, Wereswynga, Kerekwynga, Baktornya, Bathonya, Irathos, Dombegház, Keth Sopron, Zyhany et Egnyed vocatarum, et aliarum villarum, et prediorum ad eandem pertinencium quocunque nomine vocatarum, vicinis et cometaneis earundem vniuersis inibi legitime convocatis, et presentibus accedendo introducat prefatos Johannem de Hunyad ac Ladislaum et Mathiam filios eiusdem in dominium earundem, statuaturque easdem eidem jure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint evocet ipsos contra annotatos Johannem de Hunyad Comitem perpetuum Bystricensem, ac Ladislaum et Mathiam filios eiusdem nostram personalem in presenciam ad terminum competentem rationem contradiccionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem, cum contradictorum et evocatorum si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum qui premissis Statucioni intererunt, ac possessionum et villarum nec non prediorum statuendorum nominibus terminoque assignato eidem nostre personali presencie fideliterrescribatis.

Datum Bude in festo beate Dorothee virginis et martiris , anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto, Regnorum autem nostrorum anno hungarie quarto decimo Bohemie vero primo. Nos igitur mandatis ipsius domini nostri Regis in omnibus obedire cupientes ut tenemur unacum Valentino de Feyereghaz homine Regio predicto , in eisdem literis dicti domini nostri Regis inter alios nominatim conscripto de Curiaque sua Regia per ipsum ad id specialiter deputato, unum ex nobis videlicet honorabilem Magistrum Michaelem de Thehniack socium et concanonicum nostrum ad premissas Introductionem et Statucionem faciendas nostro pro testimonio misimus fidedignum. Qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt. Quod ipsi in festo beati Mathie Apostoli proxime preterito , et alijs diebus ad id aptis et sufficientibus ad facies predictarum possessionum Kerekeghaz, Irathos et Dombeghaz, nec non Azony , Wereswijnga et Kerekwijnga ac porcionum possessionariarum in possessionibus Bakhornya Bathonya , Kethsopron , Zyhond et Kijnyed vocatis et aliarum villarum et prediorum ad easdem pertinentium quocunque nomine vocitatorum in Orodiansi et Chanadiansi Comitatus existencium et habitarum , vicinis et conmetaneis eorundem universis inibi legitime convocatis et signanter Reverendissimo in Christo Patre domino Petro Episcopo Ecclesie Chanadiensis Valentino Bessenew , filio quondam Laurencij similiter Bessenew de Zenthdemeter, Joanne et Ladislao Bessenew de eadem, Petro de Ravazd , et Ladislao Orros de Perijen et presentibus idem homo dicti domini nostri Regis presente dicto nostro testimonio introduxisset prefatos Johannem de Hunyad , ac Ladislaum et Mathiam filios eiusdem in dominium eorundem , statuissetque easdem eisdem cum omnibus suis utilitatibus ad easdem de Jure spectantibus , Ipsius iure incumbenti perpetuo possidendas , prefatis Regio et nostro testimonio hominibus tam in faciebus earundem , quam eciam ex post coram nobis permanentibus legitimis diebus , nullo penitus contradictore apparente. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras priuilegiales pendentis Sigilli nostri munimine roboratas eisdem duximus concedendas. Datum per

manus Magistri Johannis Lectoris et concanonici nostri quindecimo die diei Introduccionis et Statucionis predictarum, anno domini supradicto. Cantore absente, presentibus ibidem honorabilibus dominis et Magistris Blasio Custode, Stephano de Mathalaka, Ladislao de Basarag, Nicolao de Therwar et Elia ceterisque Canonicis fratribus nostris in dei ecclesia Regi iugiter famulantibus sempiterno.

Az anspachi levelek közöl a budai kamarai levéltárban.

CCXIV.

Hunyadi László, beszterczei örökös gróf, Pozsony városát tudósítja, hogy, miután a só árában őt illető 200 forintot az utak bátortalansága miatt nem merte elküldeni, ezen összevgy fölvétele és áthozása régett Modrár András hasi-emberét küldötte hozzá. Kelt Nagy-Szombatban martius 2 -dikán 1455.

Prudentes viri Amici nobis honorandi. Quemadmodum nobis per Egregium virum Valentinum Capitaneum nostrum Ciuitatis Tirnaviensis intimastis, quod illos florenos ducentos auri de pretio salium nostrorum nobis provenire debentes ad presens propter discrimina viarum minime dirigere ausuri fuissetis, unde vestras scire volumus Amicitias, quod nos pro iam dictis florenis providum virum Andream Madrar familiarem nostrum specialem presentium scilicet ostensorem ad vestras transmittimus Amicitias destinandum. Cui prescriptos florenos ducentos auri in persona nostra dare et assignare velitis, qui vestras Amicitias reddet quittas et expeditas. Datum Tirnavie feria quinta proxima post Dominicam Letare Anno Domini etc. L-o quinto.

Ladislaus de Hunyad
Comes perpetuus Bistricensis.

28*

Kivülről: Prudentibus et Circumspectis Viris Judici et Juratis Civibus Civitatis Poseniensis Amicis nobis sincere honorandis.

Pozsony városa levéltárából.

CCXV.

Hunyadi László örökös beszterczei gróf megnyugtatta Pozsony városát az iránt, hogy az őt illető só árában neki 200 forintot házi-embere Modrár András'által minden hiányosság nélkül átküldött. Kelt Nagy-Szombatban martius 20-dikán 1455.

Nos Ladislaus de Hunyad Comes perpetuus Bistriciensis etc. Recognoscimus per presentes universis quibus incumbit quod quia providi et circumspecti viri Judex Jurati Ciues Ciuitatis posoniensis nobis per providum virum Andream Madrar familiarem nostrum specialem dederunt et assignarunt de pretio Salium nostrorum florenos ducentos auri, pro quibus quidem ducentis florenis auri nos prenominatos Judicem et Juratos Ciues pretacte Ciuitatis posoniensis reddimus quittos et expeditos atque per omnia satisfactos harum nostrarum literarum ad quas Sigillum nostrum subimpressum est vigore et testimonio mediante. Datum Tirnavie feria quinta proxima post Dominicam Letare Anno domini etc. L-o quinto.

Pozsony városa levéltárából.

CCXVI.

Ulrik cillei, ortenburgi és zagóriai gróf, Dalmát-, Horvát- és Tótország bánja, Garai László nádor és Ujlaki Miklós erdélyi vajda és macsói bán irányában, — kikkel ő bizonyos föltételek alatt szövetséget kötött, — viszonsan kötelezi magát, hogy velök ezentúl örökre testvéri egyetértésben élén, javokat minden erejéből előmozdítani és őket mindenki ellenében, — László királyt kitéce, s a mennyiben Magyarország és alávetett részeinek joga vagy szabadsága inem volnának kérdésben, — teljes erejével védelmezni fogja. Kelt Bécsben april 7-dikén 1455.

Nos Vlricus dei gracia Cilie Ortemburge Zagorieque Comes etc. necnon Regnorum Dalmacie Croacie ac Sclauonie Banus Memorie commendamus perpresentes, Quod fraternam et amicabilem consideracionem affectumque caritatum habentes ad Magnificos ladislaum de Gara Regni hungarie palatinum et Judicem Comanorum affinem — Nicolaum de Wylak wayuodam Transsiluanum et Banum Machouiensem, fratrem nostros, carissimos, qui se sub certis clausulis et condicionibus literis suis mediantibus ad nos confederarunt, et colligauerunt, matura deliberacione, et bona voluntate nostra se erga eos, pariter federe et vnionis vinculo, duximus asstringendum et obligandum, ymmo asstringimus, et obligamus per presentes tali moderamine, quod amodo et inantea temporibus perpetuis, volumus et debeamus, eos fraternali amore caripendere, nosque ad eos tenere cum bona et vera caritate, ipsorumque honorem et bonum toto posse, et omnibus viribus nostris, dirigere, promouere, et precustodire, dampnumque eorum euitare precauere et defensare, nec non eos, dum ab ipsis aut altero eorum de super personaliter, literatorie vel per nuncios eorum requisiti fuerimus in quibuscunque factis et agendis

atque aduersitatibus , quomodocunque , vndecunque , et quandocunque , penes Serenissimum principem et dominum , dominum nostrum gratiosissimum , dominum ladislaum dicti Regni Hungarie etc. Regem In factis et negocijs , Jura et libertates prefati Regni sui Hungarie concernentibus et eorundem Jurium ac libertatum , defensione , ipsis affini et Fratri nostris , suboriendo vel occurrendo nullatenus derelinquere , ymmo eos contra quoscunque homines cuiuscunque dignitatis , status , condicionis aut eminencie existant , nemine preterquam prefato domino nostro Rege ladislao , et dicti Regni sui Hungarie ac parcium eidem subiectarum Juribus et libertatibus demptis , et exceptis , sinceriter Juuare eisdemque constanter assistere , et adherere atque fauores auxilia , et consilia impendere , dare facere et prestare , hec omnia supradicta presentibus assumptimus pollicemur , et promittimus in verbo veritatis sub fide christiana et honore nostris annotatis affini et Fratri nostris carissimis , per nos firme Jnuiolabiliter et inconcusse obseruanda , dolo fraude et sinistra machinacione in eo proculmotis , In cuius rei robur et testimonium presentes Secreti nostri quo communiter vtimur appensione fecimus communirij , Datum Wijenne secundo die Festi pasche domini Anno eiusdem Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo quinto.

Az anspachi levelek között.

CCXVII

Fridrik római császár, mint a körülmények mutatják, a francia királyhoz intézett levelében megemlítvén, hogy ő a német birodalom híveivel a török háború megindításáról aggodódik, miután értésére esett birodalmi határaihoz közelítése, ő felségét tudósítani kívánja, miszerint ő Jakab trieri érseket és választót hozzá küldötte, és nem csak a hit védelmének ezen ügyére nézve hanem arra is megbizta, hogy az ő felsége s némelly a római birodalomhoz tartozó városok közt támadott kedvellenségeket is intézze el; mire nézve neki ezen ügyekben teljes hitelt adatni kér. Kelt Neustadban május 2-dikán 1455.

Fridericus diuina Fauente clemencia Romanorum Imperator etc. Serenissimo etc. Quum necessarium sit hoc tempore nostro contra Turchos arma capessere qui nostram religionem pesum dare nituntur et alias fraternitati vestre plene scripsimus et id vestra Serenitas per sese melius nouit Nos quidem cum nostris et Imperij sacri fidelibus, in hoc opere quantum in nobis fuerit laborare non negligemus confidentes fraternitatem vestram in tam pio negocio diligenti animo concursuram, ea propter intelligentes Serenitatem vestram ad partes Imperij nostri propinquare commisimus venerabili Jacobo Archiepiscopo Treuerensi sacri Romani Imperij per Galliam et Arelatensem Archicancellario principi Electori Nepoti nostro dilecto, vt tam super hac re defendende fidei nostre catholice quam snper facte Ciuitatis nostre Metensis et alijs vicinis ciuitatibus, et opidis nobis et Imperio sacro subiectis quibus Serenitas vestra aliquo modo indignata refertur nonnulla nostro nomine vestre fraternitati referat cui ut plenam credencie fidem super his adhibere ac eum iuxta votum nostrum expedire velitis sumopere cupimus voluntarij vbicumque possimus complacere vestre fraternitati quam valere per longa tempora feliciter op-

tamus. Datum in Nouaciuitate secunda die Mensis Maij Anno domini M-o CCC-o quinto Regni nostri anno Sedecimo Imperij vero quarto.

(Reichsregistratursbuch P. fol. 231. b.)

A csász kir. titkos levéltárból.

CCXVIII..

László király Konth Miklós egykori nádornak a Pozsony megyei Ilka helységet bíró Ilkai nemes család részére 1359-ben kiadott ítéletét szóról szóra átírván, megerősíti, egyszersmind a netalán az említett Ilka helységében lappangó minden királyi jogot is a mondott családnak adományozza. Kelt Budán május 3-dikán 1455.

Nos Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex, ac Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Morauię etc. Memorie commendamus tenore presencium quibus expedit vniuersis. Quod fideles nostri Thomas filius Johannis, Bethlehem et Laurencius filius Blasij Zakal, Blasius filius Johannis, Petrus filius Stephani, et Michael filius Johannis, Nobiles de Ilka, nostram venientes in presenciam, in ipsorum ceterorumque fratrum proximorum cognationumque suarum, et cunctorum Nobilium de Ilka, nominibus et in personis exhibuerunt nobis quasdam literas adiudicatorias, condam Magnifici Nicolai Konth, tunc dicti Regni nostri Palatini super prefata possessione ipsorum Ilka, in Districtu Challockewz habita priuilegialiter confectas et emanatas, tenoris infrascripti, supplicantes ijdem nobis in personis, quorum supra, humiliter et deuote vt easdem literas domini condam Nicolai Palatini, ratas, gratas, et acceptas habendo, literisque nostris priuilegialibus,

verbotenus inseri et inscribi faciendo, pro eisdem Nobilibus innouantes, perpetuo valituras confirmare dignaremur. Quorum quidem literarum tenor talis est. Nos Nicolaus Konth Regni Hungarie Palatinus, et Judex Cumanorum, memorie commendantes tenore presencium significamus, quibus expedit vniuersis. Quod Regalis Maiestas, Reginalisque Celsitudo, volentes quelibet sua iura Regalia et Reginalia, ab indebita occupancium detencione in eorum proprietatem, Regni sui consuetudine requirente reducere, et iurisdictioni ipsorum applicare, ne per importunorum occupatorum illicitas detenciones, suis iuribus amplius frustrarentur, cum Baronum suorum inito consilio, ad predicta iura sua Regalia et Reginalia in Congregationibus nostris ex officio nostri Palatinatus in cunctis Regni partibus et prouincijs celebrandis exquirenda, Aule sue Juuenes Magistrum Nicolaum Menze et Michaellem Sudar appellatos, eorum veros et legitimos Procuratores, ac Syndicos speciales, pro ordinando vigore suarum literarum Procuratoriarum constituissent, nosque inter ceteros Regni Comitatus, Congregationem Generalem in Psoniensi et Mosoniensi Comitatus legitima proclamacione facta, feria secunda proxima post octauas festi natiuitatis beate virginis, anno proxime transacto preterita, in Ciuitate Psoniensi celebrassemus, predicti Magistri Nicolaus et Michael Regij et Reginales Procuratores, in ipsa congregacione nostra, nostram exsurgentes in presenciam, populos de Ilka esse populos Castrenses Castri Psoniensis proponentes, prout litere nostre in eadem Congregatione nostra emanate nos informabant declaranter. Quo percepto Nicolaus filius Johannis, Michael filius Andree, Joannes filius Stephani, et alter Joannes filius Benk, ac Thomas filius Stephani de eadem Ilka, suis ac ceterorum proximorum, fratrum et cognationum ipsorum in personis exsurgentes, eorum predecessores Nobiles Jobagiones Castri Psoniensis extitisse asserentes, ipsos a Jobagionatu dicti Castri, mediantibus literalibus instrumentis exemptos ac in numerum et cetum Nobilium Regni translatos fuisse indicarant, ad eorundemque exhibicionem terminum vltiorem sibi dari a nobis postularant. Ad quorum exhibicionem octauas festi Epiphanie tunc venturas

duxeramus assignandas, a quibus quidem octavis festi Epiphanie domini, ipsius Instrumentalis exhibicionis discussio, quicundam prorogacionum cautelis intervenientibus, ad presentes octavas festi beati Michaelis Archangeli, mediantibus nostris literis prorogatorijs extiterat protelata. Ipsis denique octavis festi beati Michaelis Archangeli adherentibus, Magistro Simone de Sancto Salvatore, pro eodem domino nostro Rege, cum Procuratorijs literis eiusdem adherente, prefataque instrumenta in premissis exhiberi postulante, Nicolaus filius Johannis, Joannes filius Benk, et Thomas filius Stephani de eadem Ilka, pro se personaliter, pro alijs vero predictis cum procuratorijs literis Capituli Ecclesie Poseniensis comparentes, pro ipsis exhibere assumtis Instrumentis, primo quasdam literas privilegiales Serenissimi Principis, domini Emerici, quondam Inclyti Regis Hungarie, Anno Incarnationis Domini, Millesimo Centesimo Nonagesimo septimo confectas, nobis demonstrarunt, in quarum tenoribus inter cetera habebatur, quod idem dominus Emericus Rex, quendam Jobagyonem de Castro Posen nomine Zerzouoij filium Sbima, qui in aduersitatibus et bellis, inter ipsum dominum Emericum Regem et fratrem suum habitis, a fidelitate sua non declinasset, verum vtiliter pro corona dimicasset, ob meritum sue deuocionis, ad eximiam extulisset libertatem, statuendo, quod nullus Comitum, vel aliorum, in eo sibi ius aliquod presumeret vindicare, verum in aula sua tam ipse, quam sui heredes perpetua libertate congauderent. Dehinc quasdam literas Capituli Ecclesie Poseniensis, super quadam inquisitione, ad literatorium Edictum domini nostri Regis eidem domino Regi rescriptionales, tenorem literarum suarum Regalium eidem Capitulo directarum, de verbo ad verbum in se continentes, in dictoque anno iam proxime elapso, secundo die festi beate Lucie virginis confectas presentarunt, sua serie declarantes. Quod vniuersi Nobiles de Ilka, eiusdem domini nostri Ludouici adeundo presenciam, sue Regie Maiestati studuissent enarrare, quomodo ipsi a Zerzouoy filio Sbima originem duxissent, semperque Predecessores ipsorum, et per consequens ipsi a tempore dicti Zerzouoy Protai ipsorum, in dicta possessione ipsorum Ilka, libertate

per quondam Serenissimum Principem dominum Emericum Regem Hungarie mediante suo priuilegio prefato Zerzouoy concessa usi fuissent, eademque libertatis prerogatiua congauferent. Super quo idem dominus noster Rex scribens eidem Capitulo, ipsis firmis dedisset in mandatis, quatenus ipsorum mitterent hominem, pro testimonio fidedignum, quo presente homo suus regius infradeclarandus, ab omnibus quibus decet, specialiter autem vicinis ac commetaneis dicte possessionis Ilka diligenter et conscienciose indagando sciret et investigaret plenissimam veritatem, nunc prout veritas constaret premissorum sibi fideliter rescribi demandasset per Capitulum annotatum. Ipsum denique Capitulum, preceptis et mandatis ipsius domini Regis parere cupientes vt tenentur, cum Johanne filio Kenk homine Regio, dominum Petrum Chory ipsorum Capellanum ad premissa transmisissent, quod ipsi in festo beate Lucie virginis ad Prouinciam Challokewz accedendo, ab omnibus Nobilibus, quibus deceret, specialiter autem vicinis et commetaneis dicte Possessionis Ilka, talem super premissis sciuisent veritatem. Quod vniuersi Nobiles de Ilka de Zerzouoij filio Sbima originem habuissent semperque predecessores ipsorum, et per consequens ipsi a tempore dicti Zerzouoij Protaui ipsorum, in dicta eorum possessione Ilka, libertate per quondam Serenissimum Principem dominum Emericum Regem Hungarie mediante suo priuilegio Zerzouoij concesso usi fuissent et eadem perogatiua libertatis congauferent. Visis itaque premissarum literarum priuilegialium et Inquisicionalium, per iam dictos Nicolaum, Joannem et Thomam coram nobis exhibitarum tenoribus perlectis ac suo modo expositis, cum nos eundem Magistrum Simonem Procuratorem Regium et Reginalem in eo, si tenoribus preexhibitarum literarum, aliquo contradictorio obstaculo obuiaret, vel aliquod ius in prefata possessione Ilka nomine Regio acquireret vel ne, ternario numero, vt nostro incumbere officio quesuissemus, Idem Magister Simon, Regalis Reginalisque Procurator proponens declarauit. Quod quia Regalis Reginalisque Maiestas, quaslibet possessiones a quibuscunque suis detentoribus, nomine iurium suorum impeditas nostreque deliberacioni deductas, quas predicti sui

detentores , euidentijs et legitimis Instrumentorum vigoribus, omni veritatis tramite, sibi pertinere valent conprobare, eisdem perpetuo Regio et Reginali, prout inueniremus eis Jure pertinere, relinqueremus possidendas. Pro eo premissarum literarum per ipsos Nicolaum, Joannem et Thomam presentatarum continencijs, nulla contradiccione obviaret, verum eandem possessionem Ilka nomine Regio et Reginali eisdem vt vigore preexhibitarum literarum ipsis agnosceret pertinere, resignaret. Verum quia prefati Regij Procuratores in iam dicta Congregacione nostra, Populos de Ilka, Populos Castrenses Castri Posoniensis esse asseruerant, prenominati autem Nicolaus, Joannes et Thomas, vigore prescriptarum literarum Priuilegialium condam domini Emerici Regis, prefatum Zerzouoij Protatum ipsorum a dicto Jobagionatu Castri Posoniensis exemptum et in cetum Regni sui Nobilium, per ipsum dominum Emericum Regem aggregatum fuisse, seque et alios prenominatos, cum eorum proximis et cognacionibus, exhibicione premissarum literarum Inquisicionalium ipsius Capituli Posoniensis, ab eodem Zerzouoy propagatos extitisse declarando annotatam Possessionem Ilka, virtute earundem literarum Priuilegialium, dicti domini Emerici Regis, in dominio eiusdem possessionis Ilka, suos semper predecessores, et se ipsos pacifice perstitisse indicabant, nec eciam earundem literarum Priuilegialium et Inquisicionalium tenoribus pretactus Procurator domini nostri Regis aliqua contradiccione obuiarat. Ideo Prelatorum, Baronum, Regnique Nobilium in adiudicacione ipsius cause nobiscum adherencium moderato inducti consilio, annotatam possessionem Ilka, premissis iure eis pertinentem, prenominatis Nicolao filio Joannis, Michaeli filio Andree, Joanni filio Stephani, per heredum suorum heredes, iuxta seriem prescriptorum suorum Instrumentorum presencium literarum nostrarum Priuilegialium vigore reliquimus, et committimus pacifice et quiete perpetuo possidendam, saluo iure alieno. In cuius rei memoriam, firmitatemque perpetuam, presentes eisdem Nicolao filio Joannis, et Michaeli filio Andree, ac alijs prenotatis de Ilka, literas nostras Priuilegiales pendentis et authentici Sigilli nostri munimine roboratas duximus conce-

dendas. Datum in Vissegrad, duodecimo die Octauarum festi beati Michaelis Archangeli predictarum, Anno Domini Millesimo Trecentesimo Quinquagesimo Nono. Nos igitur humillimis et deuotissimis supplicacionibus antedicti Thome filij Joannis, Laurencij, Blasij, Petri, et Michaelis, per eos suo et vniuersorum Nobilium de prefata Ilka nominibus et in personis, nostre modo premissis porrectis Maiestati, Regia benignitate exauditis et clementer admissis, prefatas literas antefati condam Nicolai Palatini, non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, quinymmo mere et sincere veritatis integritate prepollentes, presentibus de verbo ad verbum insertas, quoad omnes earum continencias clausulas et articulos, eatenus quatenus eedem rite et rationabiliter emanate sunt, viresque veritati suffragantur, acceptamus, approbamus et ratificamus, easque mera autoritate et potestatis plenitudine et ex certa sciencia nostre Maiestatis, pro eisdem Thoma, Laurencio, Blasio, Petro, et Michaele, aliisque cunctis Nobilibus de Ilka, et eorundem vniuersis posteritatibus innouantes perpetuo valituras confirmamus. Et nihilominus consideratis fidelibus seruicijs dictorum Thome, Laurencij, Blasij, Petri et Michaelis per eos nobis, et sacre Regni Hungarie Corone exhibitis eandem possessionem Ilka in Comitatu Poseniensi, et districtu Challockwz habitam, in cuius pacifico dominio, ijdem Blasius, Thomas, Laurencius, Michael, eorum ac vniuersorum Nobilium de eadem Ilka progenitores, ab antiquo perstitisse, seque et eosdem Nobiles persistere asserunt eciam de presenti, simulcum iure nostro Regis, si quod in eadem Ilka qualitercumque haberemus, aut nostram ex quibusuis causis modis, et rationibus concernerent Maiestatem, simulcum cunctis suis vtilitatibus et pertmencijs quibuslibet videlicet terris arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, siluis, rube-tis, nemoribus, aquarum decursibus, vallibus, vineis, vinearumque promontorijs, aquis fluuijs, piscinis, piscaturis, molendinis, molendinorumque locis, et generaliter quarumlibet vtilitatum et pertinenciarum integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, sub eiusdem veris metis et antiquis limitibus, memoratis Thome, Laurencio, Blasio et Michaeli, aliisque cun-

ctis Nobilibus de eadem Ilka, eorumque posteritatibus vniuersis noue nostre donacionis titulo dedimus, donauimus et contulimus, ymmo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irreuocabiliter tenendam possidendam pariter et habendam. Juribus alienis semper saluis. Harum nostrarum literarum, quibus secretum Sigillum nostrum quo vt Rex Hungarie vtimur, est clausum, vigore et testimonio mediante. Datum Vienne in festo inuencionis Sancte Crucis, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo quinto.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

CCXIX.

László magyar király és Zsigmond osztrák herczeg egymással atyafiságos egyezésre léprén, kötelezik magokat, hogy minden követelésekre nézve, mellyeket ők együtt vagy külön Fridrik római császár ellen indítának, vagy az ellenök indítana, egymást kölcsönösen tanácscsal és tettel segíteni fogják. Kelt Bécsben majus 14-dikén 1455.

Wir Lasslaw von gotes gnaden, zu Hungern, zu Beheim, Dalmacien, Croacien etc. Kunig, Hertzog zu Osterreich, vnd Marggraue zu Merhern etc. vnd wir Sigmund von denselben gnaden, Hertzog zu Osterreich, zu Steir, zu Kernden, vnd zu Krain, Graue zu Tyrol etc. geuettern. Bekennen vnd tun kunt offenlich mit dem brief, Wiewol wir baid, von angepörner Supp vnd freuntschaft, alles guts hilf, vnd beystannds, aneinander wol schuldig sein, yedoch nach gelegenhait, vnserr baiden sachen, auch nach solichen widerwertigen leuffen, so sich begeben, werden wir bewegt, besunder verphlichtung vnd aynigkait miteinander zehaben, vnd haben vns dadurch zueinander verainet, vnd verphlichten vns auch mit disem brief,

nachdem wir baid , zu dem Allerduerleuchtigisten fursten vnd herren , hern Fridreichen Römischen Kayser , zuallenczeiten merer des Reichs , vnd hertzogen zu Osterreich etc. vnserm lieben vnd gnedigen herrn, vnd vettern, vordrung vnd Spruch haben, vnd er, widerumb villeicht, auch vordrung und Spruch, zu vns haben mainet , Ob wir dan baid , oder vnser ainer , von dem obgenanten vnserm herrn vnd vettern dem kayser , angeiangt würden , oder ob wir baid , oder vnser ainer , In würden anlangen , vmb sachen vnd spruch , alsuerr die das Römisch Reich nicht berürten , das wir dann baid , wenn vnd alsofft das zeschulden kumbt , aneinander darInn , getrewlich hilf , Rat , vnd beistannd , tun sullen vnd wellen , vnd von solicher yetzgenanter sach vnd spruch wegen , mit Rechten guten trewen , freuntschaft vnd lieb halten , vnd des also gegeneinander verpunden sein , Alles getrewlich vnd vngeuerlich. Mit vrkunt des briefs. Besigilten , mit vnser obgenanten kunig lasslaws , vnd hertzog Sigmunds aigen anhangunden Insigeln. Geben zu Wienn an Mittichen vor dem heiligen Aufftag. Nach kristi gepurde im viertzehnhundert vnd funfundfunftzigisten Jar. Vnser kunig lasslaws Reich des hungrischen etc. im funfzehnten , vnd des Behemischen im andern Jaren.

Ladislaus Rex
manu ppia.

Sigismund's dux
ppria manu

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCXX.

László Magyarország királya István bosnya vajdának, Zandal fiának, meghagyja, hogy azon háborúval, melyet Ragusa ellen a közte és ezen város közt fennálló béke megtörésével indítani készül, előbbi békére inté levelei következtében is hagyjon fel; ellenkező esetben tudja meg, hogy ő ezen, a magyar korona iránt mindig leghívebb várost ellene minden módon védelmezni, erősen el van határozva. Kelt Bécsben május 22-dikén 1455.

Commissio propria domini Regis.

Ladislaus dei gracia Rex Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Austrieque et Stirie dux, necnon Marchio Moraue etc. Spectabili Stephano Zandalij, Vayuode Boznensi, Salutem et graciam, Sepius scripsimus tibi, et Rogauimus te, vt cum Ciuitate Ragusiense, viueres in ea pace, que superiori tempore, inter te et ipsam confecta erat, Quodque non vexares et non turbares, Ciuitatem illam, Tu autem non contentus, superioribus malis, per te ipsi Ciuitati illatis, deinceps sibi bellum minaris, Quod certe vehementer dolemus, cum Ciuitas illa nullis hucusque terroribus, vel minis, a cultu nostro et Corone auersa sit, Quam ob rem hortamur te, et committimus tibi, quatenus habeas pacem, cum ipsa Ciuitate Ragusiense, Ita vt ab omnibus malis et detrimentis, quibus vsque Ciuitatem ipsam vexasti et turbasti, et presertim eo bello, quod nunc contra ipsam parare diceris, omnino desistas et abstineas, Alioquin scias reuera intencionem nostram adeo firmam esse vt eam Ciuitatem, que vt superius retulimus, Corone nostre et nobis fidelissima est, modis vijsque omnibus contra te tuebimur Datum Wiene, feria quinta proxima, ante festum Penthecostes, Anno domini Millesimoquadringentsimoquinqua-

gesimo quinto. Regnorum autem nostrorum Anno hungarie etc. quintodecimo Bohemie vero secundo.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCXXI.

Hunyadi János Besztercze örökös grófja, az ország minden hatóságainak és vámszedőinek a király nevében szorosán megparancsolja, hogy a kereskedés régett bárhová utazó possonyi polgárokat, vagy embereiket senkinek, de különösen Palotai Pécsi Balázsnek, folyamodására, e tárgyban kiadott ellenkező levele ellent nem állván, személyeikben, vagy vagyonaikban letartóztatni ne merjék, hanem az ellenök követelőket Pozsony város tanácsa elejébe utasítsák, kinyilatkoztatván, hogy mind azon helységeket, mellyekben ezen rendelete meg nem tartatik, a király részére le fogja foglaltatni. Kelt Budán május 23-kán 1455.

Johannes de Hunyad Comes perpetuus Bistricensis etc. Vniuersis et singulis dominis Prelatis, Baronibus, Proceribus Nobilibus, Comitibus, Castellanis, ipsorumque Officialibus. Item Ciuitatibus, Opidis et liberis villis, ipsarumque Judicibus et villicis. Item tributarijs, vicetributarijs, tricesimatoribus et theloniatoribus, necnon aliis cuiusuis status et condicionis hominibus Salutem cum honore. Quia circumspecti et prouidi viri Ciues Ciuitatis Poseniensis cum ipsorum rebus et bonis mercimonialibus diuersas huius Regni Hungarie partes et nundinas pro victuum suorum necessaria acquisitione perlustrare habent et reuera perlustrabunt. Vestras igitur dominaciones, fratres et amicicias diligenter requirimus, et nichilominus quibus interest in persona domini nostri Regis firmiter precipientes mandamus, aliud omnino habere nolentes, quatenus

dum et quando prescripti Cines Posenienses aut alter eorum seu familiares ipsorum presencium scilicet ostensores ad vos et ad terras semitas, tributa et Officiolatus vestros, cum dictis suis rebus peruenerint, extunc ipsos vbique libere, pacifice, illese, indempniter et sine impedimento aliquali abire et transire permittatis et permittifaciatis. Et ipsos ad nullius instanciam, non obstantibus literis nostris harum in contrarium emanatis, signanter vero ad instanciam cuiusdam Blasij Pechij de Palotha in rebus aut personis detinere seu arestare, vel vestro astare Judicatu nequaquam compellere vel astringere presumatis, nec sitis ausi modo aliquali. Specialiter pro debitis, delictis, excessibus et offensibus aliorum quorumcunque. Si enim aliqui contra dictos Ciues Posenienses quascunque accusaciones vel questiones habent vel habere sperant, hij id in presencia Judicis et Juratorum Ciuium dicte Ciuitatis Posenienses legitime prosequantur. Ex parte quorum Ciuium prescripti Judex et Jurati omnem contra dictos Ciues querulanti merum Juris ac Justicie ac indilate satisfaccionis complementum exhibere et inpendere tenebuntur et teneantur, prout dictauerit Ordo Juris. Secus igitur non facturi. Quum nos ipsos Ciues Posenienses in persona domini nostri Regis, prout nobis est commissum totis nostris viribus defensare et protegere nec in aliquo dampno relinquere volumus. Presentibus perlectis exhibenti restitutus. Datum Bude feria sexta proxima ante festum Penthecostes. Anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto. — Item in quibusuis villis seu possessionibus huiusmodi mandata nostra non obseruarentur, mox tales villas et possessiones omnes domino nostro Regi occupabimus et occupare faciemus. Datum vt supra. — Commissio propria domini Comitiss.

Pozsony városa levéltárából.

CCXXII.

Salemi Julián szentírás tanára és sz. Ágoston remete szerzetének közönséges perelje azon jótétek tekintetéből, mellyekkel Zsigmond osztrák herczeg, szerzete iránt viseltetett, őt magát, nejét Ilonát és minden létező s leendő maradékait, szerzetének az egész világon levő minden tagja által szerzendő lelki javai-ban éltőkben és halálokban részesíti, s bármellyikök halálának esetére lelkökért hasonló imákat rendel tartani, millyeneket szerzetének tagjaiért a rend szabálya parancsol. Kelt Avignonban a szerzetnek ünnepélyesen tartott káptalanjából május 25-dikén 1455.

Illustrissimo. Principi. et domino. d. Sigismundo. Duci Austriae Magnificoque comiti in Tyrol etc. preclarissime domine Helene conthorali sue omnibus et singulis eiusdem stirpis presentibus et futuris. frater Julianus de Salem de Sicilia Sacrepagine professor Prior generalis ordinis fratrum heremitarum Sancti Augustini licet inmeritus Sue dominacionis humilis orator Cum deuotissimo orationum suffragio celestium ac terrestrium incrementa donorum Et si magnitudo beneficiorum que adominacione vestra Religioni mee amplissima semper liberalitate tributa sunt et in dies magnifice conferuntur omnem ipsius religionis facultatem tam vehementer excellat ut non modo ipsa nullis rebus aut meritis assequi Sed ne satis quidem digne admirari posse videatis Ideo id quod solum humilitas nostra potest. dominacioni vestre duximus offerendum perpetuum scilicet diuinorum suffragiorum officium quo dominacionis vestre sanctissimi propositi desideria fragilitatis humane procellis ac vite presentis scopulis liberata in salutaris effectus portum cicius ac felicius deducantur Vt igitur tot deuocionis vestre ac magnificencie meritis ipsum meum ordinem non modo ad nostra sulfragia invitantibus sed penitus obligantibus pro

illius facultate ac pietate respondeam vobis Omnium missarum oracionum Jeiuniorum abstinenciarum predicacionum officiorum Vigiliarum laborum Ceterorumque bonorum operum que per fratres nostri ordinis in vniuerso orbe constitutos operari dignabuntur clemencia saluatoris Tenore presencium participationem specialem concedimus in vita pariter et in morte Addentes insuper ac penitus decernentes ut cum obitus vestrum in nostro Generali aut prouinciali Capitulo fuerit intimatus omnia pro ipsius anima deuota suffragia iniungantur et acunctis fratribus fiant que pro nostris defunctis fratribus fieri precipit nostri ordinis constitucio generalis Incuius rei testimonium Sigillum Confraternitatis nostri ordinis duximus appendendum Datum in nostro solempni Generali capitulo in Auinion celebrato Anno domini Millesimoquadringesimoquinquagesimoquinto Vicesimaquinta Mensis Maij.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCXXIII.

László király rokonának Garai Lászlónak kérelmére nagyatyjának Zsigmond királynak egy 1398-ban kelt levelét, — mellyben ő saját 1397-beli néhai Garai Miklós egykor dalmát-, horvát- és tótországi bán, később nádor, és testvére János részére Apsara és Cherso dalmátországi szigetek iránt kiadott adománylevelét és a nónai káptalannak ugyanazon évben augusztus 9-dikén kelt, az említetteknek ezen szigetekbe minden ellentmondás nélküli beigtatásáról szóló jelentését átírván, mindenekben helyben hagyja, — Garai László nádornak, Miklós bán és nádor fiának, részint még ősei részint maga által szerzett érdemei tekintetéből újra szóról szóra átírván, mindenekben megerősíti. Kelt a hely kitétele nélkül május 27-dikén 1455.

Ladislaus dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie Rame Seruie Gallicie Lodomerie, Comanie Bulgarieque Rex

ac Austrie et Stirie dux, necnon Marchio Moraue etc. Omnibus Christifidelibus presentibus et futuris. presencium noticiam habituris. Salutem in datore salutis. Rerum moderator omnium dominus non sine humanis rebus profuturo consilio promiscui sui populi cetum distinguens, regale fastigium preposuit, Idemque ceteris potestatibus inferioribus inequali gradu sibiinuicem distantibus, veluti quibusdam basibus — — — — — firmavit, vt solida eius auctoritate recta foueantur. honesta conseruentur, et ad virtutum emulacionem subiecti omnes ardentiori studio prouocentur, Quorum quidem singulorum fidem, deuocionem et obsequendi promptam voluntatem Et si congruo fauore regia excellencia prosequi debeat, recta tamen racione congruit, ut horum uotis, quorum opera res suas dirigi. statum foueri. ac fame. et nominis sui gloriam, auctam — — — — —, facile respondeat, illos munificencia attrahat, liberalitate mulceat, et non solum parta per eos dona conseruet. Verumeciam meritis et factis digna premia largiatur. Ad vniuersorum igitur noticiam harum serie uolumus peruenire. Quod fidelis noster sincere dilectus. Magnificus Iadislauus de Gara huius Regni nostri Hungarie Palatinus et Iudex Commanorum consanguineus noster meritissimus, nostre Maiestatis adieus in conspectum. Exhibuit — — — — — celsitudini nostre quasdam literas Confirmacionales Excellentissimi principis condam domini Sigismundi similiter huius Regni nostri Hungarie etc. Regis etc. aui nostri precarissimi, beate recordacionis, sub eius maiori dupplici Sigillo, in pendenti communitas; quibus mediantibus Idem Auus noster Donacionem suam, quam prius Magnifico condam Nicolao de Gara, similiter Palatino, patri memorati Ladislai moderni Palatini et Johanni fratri eiusdem — — — — — heredibus et posteritatibus, de Insula sua. Absarij et kersij appellata in Regno Dalmacie intra ambitum maris habita, ac Juribus. utilitatibus et prouentibus ac quibuslibet emolimentis ad eandem Insulam pertinentibus, fecisse dinoscebatur. simulcum Statucione exinde secuta confirmasse dinoscitur, Supplicans Maiestati nostre humiliter et deuote, ut easdem literas. ratas. gratas. et acceptas habendo confirmare dignemur. Quarum quidem literarum tenor

talis est, Sigismundus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie
 Rame Seruie Gallicie Lodomerie Comanie Bulgarieque Rex, ac
 Marchio Brandenburgensis, sacri Romani Imperii Archicamararius
 necnon Bohemie et lucemburgensis heres Omnibus christi
 fidelibus tam presentibus quam futuris, presencium noticiam
 habituris, Salutem in eo qui Regibus dat feliciter gubernare.
 et uictoriose triumphare, Celestis altitudo consilij. supra cuncta
 tenens imperium in excelsis Ad hoc in — — — —
 Regum et principum constituit potestates. ut ipsi levatis in circuitu
 oculorum circumspectibus, illis sue munificencie dextram porrigant.
 adiutricem. et sinum pendent dilectionis, dignasque reddent merces,
 quos deuotionis et fidei sinceritas. uerusque feruor fidelitatis,
 ac alta sanguinis Nobilitas. merito recomendant Proinde ad
 vniuersorum noticiam harum serie uolumus peruenire, Quod vir
 Magnus dominus Nicolaus de Gara Dalmacie et Croacie predictorum.
 ac Sclauonie Regnorum nostrorum banus, sua. et viri Egregij
 Johannis fratris sui uterini. nati scilicet condam Nicolai
 Palatini de Gara predicta in personis. nostrum Regium
 adiens conspectum Exhibuit nobis quasdam duas literas.
 vnam videlicet nostram patentem. nostro maiori et autentico
 sigillo consignatam. super perhempnali collacione cuiusdam
 Insule nostre Absarij et kersij appellate in Regno nostro
 Dalmacie pretaxato. intra ambitum maris habite et aliam
 Honorabilis Capituli ecclesie Nonensis clause emanatam
 super legitima eiusdem Insule Statucione pro eisdem rite
 factas et confectas, tenorum subsequencium. Supplicans
 exinde nominibus quibus supra. maiestati nostre humiliter et
 deuote. ut easdem ratas gratas et acceptas habendo nostrisque
 literis priuilegialibus. verbotenus inseri faciendo. pro ipsis
 et eorum heredibus, perpetuo valituras dignaremur confirmare.
 quarum vnus vtpote nostre Regie litere. patentis tenor per
 omnia sequitur in hec verba Nos Sigismundus dei gracia Rex
 Hungarie Dalmacie Croacie etc. ac Marchio Brandenburgensis
 etc. Cunctis christicolis presens carmen cernentibus quibus
 incumbit pandimus in hijs scriptis, Quod nos Regalis periclie
 perspicua contemplacione, que suis fidelibus subditis. sinum
 consueuit aperire amene dilectionis, recensitis et saga citer in

animo nostro regali premetitis multipharijs preclaris fidelitati-
 bus, ac laudis preconio, sumpme attollendis. fidelium seruici-
 orum immensis meritis. ac virtuosis innumeris gestis. et sin-
 ceris vberimis proficuisque conplacencijs ac laudedignis fide-
 libus multimodis obsequijs, quibus fideles nostri dilecti Ma-
 gnificus vir Nicolaus de Gara. Dalmacie et Croacie predictorum.
 ac Sclauonie Regnorum nostrorum Banus. et vir Egregius Jo-
 hannes germanus suus. nati scilicet condam Nicolai Palatini
 de Gara predicta, a iuuentutis ipsorum gradibus preclare fide-
 litatis sincera constancia, pre ceteris suis consodalibus emi-
 nencius presigniti, de virtute ad virtutes. ingenti vrbanitate
 pr — — — — — Jugiter et sollerter. sacro Regio dya-
 demati, penultimoque nobis polorum Rege aminiculante ante-
 fato sacro Regio dyademati cum ingenti solita solempnitate,
 non sine ipsorum filiorum Nicolai palatini ope, et virtuoso ami-
 niculo coronatis, In vniuersis nostris et Regni nostri expedi-
 tionibus, validis et varijs, ac negociorum diuersorum pro-
 speris et aduersis processibus iuxta nostrum inmensum decus
 beneplacitumque et honoris eximij augmentum. et tocius ipsius
 Regni nostri ingentem ad profectum et commodum ac compen-
 dium opportunum. locis et temporibus plerisque Vicibus sum-
 pme incumbentibus, indefessa sollercia, et Strennua milicia,
 efficaci pericia, grauia cum eorum proximis et complicibus in
 suis personis ac cunctis bonis, in nostris obsequijs sufferendo
 pericula laudabiliter et feruenter insigniterque adeo studuerunt
 complacere et prodesse, feruido eorum nisu, et toto posse, ut
 uoster Regius animus, in Ilaritate desiderabili exinde presi-
 gnitus mitissime couquieuit. enactumque et consecutum est
 creberrime. ex eorum pretaxatis virtuosis gestis. ipsumque
 Regnum nostrum. decoris et utilitatis ingentis concupitum in-
 crementum. Que quidem gesta strennua suo modo singillatim
 exprimere longum esset. presentibus inserere tediosum. Ad
 memoriam tamen futurorum de vniuersalibus ad particularia,
 et de specialibus ad singularia descendendo et multa ad pauca
 reducendo, ac longa ad breuia et modica succinte restringendo,
 presentis epigramatis serie et tenore duximus aliqua ex ipso-
 rum factis meritorijs et virtuosis conplacencijs edisserenda

compendiose. Potissime clare reminiscentes quomodo temporibus dudum impacatis et discriminosis retro lapsis, nobis minime in etate prouecta stabilitis et ipso sacro diademate nondum coronatis Interim viris perfidis vtrisque Johanne tunc Bano, et priore in profundum malorum immersis et infidelitatis facinore obfuscatis indicibilia pericula et dampna predicto Regno nostro Hungarie nequiter perpetrantibus et aduersus Reginales Maiestates Elizabeth videlicet socrum et Mariam conthoralem. nostras percaras circa opidum Gara in publica strata cum ipsarum Egregia comitua protunc progredientes, rabido cum insultu. insidiosae irruentibus et easdem immaniter detinere, et cunctis preciosis Thesauris spoliare, ac crimen lese maiestatis committere, inibi uti liquet cunctis non uerentibus, prelibatus dominus Nicolaus palatinus. pater ipsorum. vnacum eisdem teneris prolibus. ac ceteris plerisque consanguineis et complicitibus suis pro tuicione ipsarum dominarum suarum. sumpna cum diligencia, absque metu. leti contra et aduersus. ipsos perfidos viros. et eorum falleratam et sceleratam catheruam. Infideles scilicet Regie Maiestatis. diucius imperterite bellando et pugnando. demum per eosdem infideles deuictus interemptus fuit decolatus et uita priuatus, ac vniuersis bonis suis mobilibus et immobilibus per eosdem prorsus destitutus et spoliatus, eodem Nicolao nunc Bano, deo volente precipiti et repentino ex recessu, de manibus ipsorum dempto et liberato, prefatus uero Johannes germanus suus ibidem detentus extitit et captiuatus. Nosque pro eo non modice turbationis et inquietudinis habuimus et concepimus anxietatem. Et idem vir Magnificus Nicolaus Banus postremo cum suis proximis et ceteris Regnicolis nostris versus Themeskewz pro ipsis infidelibus conprimendis. et ad proteruiam eorundem conterendam, ex nostro iussu potenter progrediens et flumen Danubij versus Sirimiam, dum Idem Johannes tunc Banus inibi existens grandem potenciam in obprobrium. contumeliam, et dispendium nostrum perperam accumulasset, intrepide transmeando. eundemque infidelem nostrum et suam dampnabilem choortem. fauente domino celi, in fugam uictoriose conuertit. et extra terminos Regni nostri abegit et eliminauit. et in remotis par-

tibus habitare coegit, Denique hys peractis in expugnationem Insule Ywanygh appellate ubi grandis cetus virorum armigerorum dictos infideles iniqua suggestionem imitancium pululabat. et rigide hostiliter contra bonum statum Reipublice seuiebat, prefatus Nicolaus Banus una nobiscum, pretextu liberacionis Reginalium Maiestatum, iugiter insudans et toto nisu anhelans, non modica bella ibidem peragendo, et uiriliter committendo, mortis pericula suorum complicum minime euitans, nobisque tandem altissimo domino volente, in cuius manu sunt omnium Jura Regnorum. sacro Regio dyademate nostro antelato feliciter coronatis. et scepra regiminis Regni cum trono glorie prospere adeptis denuo et ex nouo aduersus ipsum Johannem, infidelem Banum, in districtum de Chewrwgh. remanentem. Idem Nicolaus Banus cum ceteris plerisque nostris Baronibus et proceribus ualida cum potencia proficiscens. et bellica certamina cum eodem. ingenti armatorum pluralitate uallato. imperteritus a — — — — — domino celi imperante. inibi deuicit et uexillo suo proprio ablato nostre maiestati in signum victoriae transmissio et representato ac Castris nostris Regalibus per eundem vi et temere occupatis inibi existentibus expugnatis et a suis manibus ereptis, alienatis pariter et ablati, ipsum infidelem nostrum versus Castrum Posegawar, tunc sub sua ditione habitum. per semitas uulpinas dimisso freno profugientem. ad idem Castrum persequendo potenter impulit et de eodem Castro per ipsum ac alios fideles nostros obsessos, ex subdola astucia Stephani filij Dyonisij Wayuode de Simonthornija tunc ibidem sub palliata infidelitate et simulata fidelitate existentis clam egredientem et auulsum ad territoria Regni bozne affugare in brachio excelso non cessauit, Preterea annotato Joanne condam Bano infidele nostro, boznensium exquisito perinmenso armatorum Equitum. et perditum subsidio, districtum Regni nostri Belyn nuncupatum, pro se ipso vsurpare et vindicare machinante Idem fidelis noster Nicolaus Banus. preclare fidelitatis feruore Laudabiliter accinctus et suffultus vndam zaue. ex nostro Regio edicto cum sua armata et ualida legione transfretando, in ipsum nostrum infidelem et ipsius armatum cuneum. sicuti tiro fortis, et Athleta

egregius hostiliter et imperterite prosiliens, eundem infidelem nostrum in arena certaminis bellici ibidem pro tunc alternatim initi et mutua vicissitudine commissi, celico ex opitulamine debellatum et superatum — — — — in dictum Regnum Bozne impulsum et exulatum, pretaxatum districtum Belyn nostris dominio et dicioni reannectere suduit reintegravitque et iuxta posse restauravit. Porro in expugnacione Castrorum boruth et Chebten vocatorum in Regno Rascie existencium. non sine nece et magna strage multaque sanguinis fidelium nostrorum effusione reobtentorum Idem Nicolaus banus, natus condam Nicolai palatini antefati, nobis cernentibus et bene re-colentibus pro nostri honoris, et eximij decoris incremento — — — — suis consodalibus laudedigna fidelia obsequia nostre palam exhibuit maiestati. nichilominusque dictus Nicolaus Banus. in premissis et ceteris nostris expedicionibus vexillij proprij gentis sue — — — — — sufficienti vbertate prepollentis aminiculo. uigore suffultus eciam in reoptencione. abolicione, et destructione Castri daboe nuncupati in districtu de Vzora situati. pro tunc per paulum Episcopum. fratrem, ac filium. et cognatos nonnullos et complices memorati infidelis nostri condam Johannis bani, similiter nostros notorios infideles. nostris Regnicolis obesse et nocere ac queque dampna et pericula inferre, et irrögare protunc peruersa machinacione satagentes tenti et possessi. ipso iuuante idem Nicolaus Banus nobis iugiter adherendo per ipsius et ceterorum nostrorum fidelium periciam. subditorum industriam et opitulamina, prius dictos infideles nostros, ab ipso Castro excipiendo, et detinendo, ipsum Castrum concremari. et tandem in cinerem redigi fecimus et fauillam. Insuper pretextu recuperacionis et reintegracionis Dalmacie et Croacie Regnorum nostrorum predictorum, et Castrorum in eisdem existencium que manus boznensium uiolenta detinebat pro nostris culmine. et dominio cum ipsius Nicolai Bani suorumque complicum laborioso certamine et interitu, et bonorum periclitacione nostre complacere dedit maiestati. Ceterum dum idem Nicolaus Banus honore banatus Machouiensis fungebatur, et eciam postea pro custodia et defensione confuiorum Regni nostri per

Turcos et Rascienses plurimum lacessiti per nostram maiestatem deputatus ad emulorum nostrorum tenutas et territoria. in manu potenti plerisque vicibus transfretauit, et ibidem plurima bellica certamina cum eisdem Turcis et Rasciensibus nostris et Regni nostri hospitibus (*olr.* hostibus) uictoriose commisit ubi plurimi proximi sui milites et clientes ac notabiles persone interiere, Sed omnipotentis dei coadiuuante clemencia cum multis spolijs ac predarum receptionibus ab inde cum uotiuo triumpho feliciter continue redijt ac nobis Regnoque nostro et Regnicolis nostris quietem et pacis tranquillitatem per suos fidelissimos famulatus. ipsos inimicos dire persequendo plerumque reparauit Penultimo hijs laudabiliter prebabitur tempore cuius iam tertia instat reuolucio annualis, Cum nostra celsitudo assumpto fidelium Regnicolarum nostrorum armigerorum ualido cetu ad partes nostras transalpinas se Mouisset et pertransito maiori — — — — — parcium nostrarum transalpinarum et applicando ad Castrum nostrum Nikapol uocatum, ubi Turcorum immanissimorum contra christicolos seuiencium residebat multitudo et potenter progrediendo ipsum Castrum ductore christo preuio Valido bellico certamine unacum ipso domino Nicolao sobole condam Nicolai palatini antefati et ceteris nostris fidelibus subditis, ibidem feruenter cum ipsis Turcis diucius dimicantibus ac lesiones. interempciones, et wlnera letaliter sufferentibus — — — — — et fideles Castellanos in eodem relinquendo Abhincque uersus climata ipsius Regni nostri Hungarie cum Palma uictorie regrediendo. dum alpium cacumina wlgo Pazzata dicta Indaginibus strictis et semitis, non modica arundine compressis ascendissemus ubi multitudo Olachorum pestiferis iaculis et intoxicatis uenenoque infectis sagittis nostros sequaces et subditos, de densis et opacis Siluis crudeliter feriens insidiabatur, memoratus Nicolaus Banus cum uexillo et compluribus suis me — — — — — — — pro tuicione nostre persone, et tocius Comitue securiori pertransitu et libera securitate, adinstar seuientis leonis. sine formidine mortis nostro lateri indesinenter adherendo. et prefatos Olahos insidiantes manibus armatis vi repellendo, nos cum nostris subditis a prefatorum Olachorum detestabili-

nullis alijs (homi)nibus nostris : pro custodia et conseruacione Regni nostri , de loco. ubi Thetis et aqua Danubij fluctibus maris in proximo coniunguntur et intrat, remisimus ad Regnum nostrum prenotatum , eodem domino Nicolao Bano fratre suo circa nos retento et demum per ampnes pelagi , in galeis versus ciuitatem Constantinopolitanam et ab eadem ad Dalmacie et Croacie Regnorum nostrorum predictorum climata diuturne remigantibus Idem dominus Nicolaus Banus , natus condam Nicolai palatini , nos nullatenus deserere voluit. quinymmo nostris persone et obsequijs. sumpma promptitudine et pericia, industria et sollercia totis suis nisibus locis et temporibus incumbentibus vbique assistere didicit indesinenter , Et nichilominus multa alia ineffabilia gesta et Strenua facta. et virtuosa merita prefati dominus Nicolaus Banus et Egregius vir magister Johannes germanus suus cingulo inuiolabilis fidelitatis circumamicti laudabiliter pro exaltacione nostri Throni Regalis votiuē exercuerunt. se ipsos et eorum bona, et complicum suorum personas , et capita , pro nostro decore , et profectu, ac tocius Regni nostri comodo et immensa vtilitate sine pauore leti et mortis metu leonina audacia suffulti constanter et perseueranter gratanter beniuole et libenter asperis casibus. vt inter fideles. fideliores submiserunt et exposuerunt fortune vniuersis , Et quamquam ipsi fideles nostri. nati condam Nicolai palatini sepius superius nominati , pre ceteris ipsorum participibus , preclare fidelitatis constancia , et virtuosarum d — — — — — digne premiandarum meritis , eminencius insigniterque illustrati , pro tot et multo pluribus. virtutum et gratuitorum meritorum insignis ingentisque nostre remuneracionis dono et munificencie Regie brauio per nos sicuti bene meriti non indigne forent premiandi , Verum tamen in aliquali premissorum retribucionis beneficium, et ad particularem recompensacionem obsequiorum eorundem , vt regia munificencia exillerati , ad vberiora fidelitatis opera exercenda propicius incitentur , quandam Insulam nostram Absarij et kersij appellatam in Regno nostro Dalmacie antefato , intra ambitum maris habitam cum omnibus suis Juribus vtilitatibus pertinentijs dominio Jurisdictionibus proprietatibus prouentibus. red-

ditibus, ac limitibus et terminis Vniuersis quouis nominis vocabulo vocitatis, et ab antiquo ad ipsam Insulam Absarij et kersij spectantibus. de manibus nostrijs Regijs, memoratis Viro Magnifico Nicolao bano, et Johanni germano suo de dicta Gara, ipsorumque heredibus, et heredum cunctis sobolibus et successoribus, Noue nostre donacionis titulo, mera auctoritate, et locius potestatis plenitudine, ac ex certa scientia nostre regie maiestatis dedimus donauimus et in eum contulimus ymmo damus donamus et perhempniter effectiue conferimus per ipsos, eorumque heredes, et posteritates vniuersas perpetuo et irreuocabiliter sub hijsdem prerogatiuis et ritu, quibus alij Nobiles ipsorum Regnorum nostrorum Hungarie Sclauonie et Croacie, eorundem possessiones populos et Jobagiones proprios conseruare dinoscuntur, possidendas tenendas pariter et habendas pleno Jure, presencium patrocinio mediante sine duntaxat preiudicio Juris alieni Assumptentes insuper nostro, et successorum nostrorum vt puta Regum Hungarie nominibus pretitulatos filios condam domini Nicolaj Palatini, et eorum omnes superstites in pleno et pacifica pretaxate Insule et suarum quarumcunque pertinenciarum dominio et possessione, iugiter, vbique. intra et extra Judicium, a cunctis Impetitoribus causidicis et actoribus indempniter et illese conseruare expedire. defensare penitus et tueri, presentis Vigore scripti nostri temporibus successiuis Vniuersis, Presentes quoque in formam nostri priuilegij redigi faciemus pro eisdem dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Strigonij feria Quarta proxima ante festum beati Barnabe Apostoli, Anno domini Millesimo Tricentesimo Nonagesimo septimo. Alterius siquidem, vtputa pretaxati Capituli Nonensis clause emannate litere tenor is est Serenissime princeps et domine noster naturalis. Humilima ac deuota recommendacione premissis Capitulum ecclesie Nonensis Vestre Serenitatis Capellani deuoti Oraciones ad dominum effluentem continuas debitas et deuotas, literas uestre celsitudinis recepimus cum reuerencia, qua decuit, in mansione sic continebantur. Fidelibus suis Capitulo ecclesie Nonensis, pro viris Magnificis Domino Nicolao Bano et Johanne germano eiusdem filijs videlicet condam Nicolai pa-

latini de Gara Statutorie. Interius uero sic Sigismundus Dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Marchioque Brandemburgensis etc. fidelibus suis Capitulo ecclesie Nonensis Salutem et gratiam. Cum nos quandam Insulam nostram, Absarij et kersij vocatam, in dicto Regno nostro Dalmacie, intra ambitum maris habitam. Viro Magnifico domino Nicolao Dalmacie et Croacie predictorum ac Sclauonie Regnorum nostrorum Bano, et Egregio viro magistro Johanni germano suo, filijs videlicet condam domini Nicolai palatini de Gara, Pro ipsorum fidelitatibus et fidelium obsequiorum meritis, sincerisque complacencijs per ipsos nostro culmini ymmo toti Regno nostro locis et temporibus opportunis exhibitis et impensis, ipsis et eorum heredibus et posteritatibus Vniuersis, noue nostre Donacionis titulo, ac omni eo Jure, quo nostre ritu incumbit collacioni mediantibus alijs literis nostris, exinde confectis, perhempnali Jure duxerimus conferendam, ipsosque in dominium eiusdem per nostrum et Vestrum homines legitime velimus facere introduci Fidelitati igitur vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus Vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, Quo presente Iwan filius Rachk de Werhrycha, vel Stephanus filius Bwzthijn de Buchinafalua, seu Symeon filius Balthasari de Nona seu Sthephanus de Pozdorya Alijs absentibus homo noster Ad faciem prefate Insule Absarij et kersij nuncupate, et suarum pertinenciarum, accedendo, Introducat prefatum dominum Nicolaum Banum et Johannem germanum suum. in dominium earundem. Statuatque easdem ipsis. premissis noue donacionis titulo perpetuo possidendas. si non fuerit contradictum Contradictores vero si qui fuerint Citet ipsos contra memoratos dominum Nicolaum Banum, et Johannem in nostram specialem presenciam, ad terminum competentem racionem. contradiccionis eorum reddituros efficacem Et post hec ipsius Statucionis seriem vel nomina contradictorum et citarorum si qui fuerint cum termino assignato, eidem nostre speciali presencie fideliter rescribatis Datum Strigonij feria Quarta proxima ante festum beati Barnabe Apostoli, Anno domini Millesimo Tricentesimo Nonagesimo septimo. Nos uero mandata vestre excellencie exequi volentes ut tenemur Discre-

tum et honestum virum dominum Jacobum Archidyaconum et nostre ecclesie Canonicum vnacum dicto Stephano de Poszdarja homine Vestre celsitudinis, ad premissa pro testimonio duximus destinandum, Qui demum ad nos reuersi, nobis vnanimiter et concorditer retulerunt Quod ipsi die Vigesima Mensis Julij anni presentis ad dictum Absarum applicuerunt Crastina autem die conuocatis pocioribus de dicta Insula omnia predicta ipsis exponendo qualiter secundum mandatum Regie celsitudinis introducunt et ponunt in corporalem possessionem et dominium perpetuum, predictos dominos Nicolaum Banum et dominum Johannem germanum suum in dictum Absarum et Insulam eiusdem, nec aliquis apparuit contradictor, ymmo omnes contenti fuerunt. et ipsos beniuole acceptauerunt, hijs obtentis accesserunt ad kersum. et ibidem similiter conuocatis omnibus de kerso, et eius Insula, eosdem dominos modo simili Introducendo et in corporalem possessionem Statuendo, et dominium perpetuum in dictum Kersum et ipsius Insulam, qui omnes contenti fuerunt, et ipsos beniuole assumpserunt, nec in aliquo quispiam contradixit. Datum none die Vigesimo Augusti Indicione quinta. Nos igitur humilimis et deuotis prefati domini Nicolai Bani supplicacionibus, nominibus, quibus supra. nostre per eum subiectiue oblatis maiestati Regia benignitate exauditis et clementer admissis, prefatas binas literas nostram scilicet patentem, et annotati Capituli Nonensis clause emanatam, non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte viciatas, sed prorsus omni suspicionis vicio destitutas presentibus verbotenus insertas, quoad omnes earum continencias et clausulas, ac articulos, acceptamus, approbamus, et ratificamus. Eas nichilominus exigentibus et plurimum requiruntibus fidelissimis obsequijs gratissimis complacencijs Strenuis actibus, et gestis virtuosis, per ipsum dominum Nicolaum Banum, pro nostrij Regij regiminis exaltacione, et honoris incremento, multipharie exhibitis, superius clare enodatis, et luculenter explicatis Regia auctoritate, et potestatis plenitudine ex certa que nostre maiestatis sciencia ac de Prelatorum et Baronum nostrorum consilio prematuro, et vnacum decreto eorundem, simulcum Donacione Insule pretaxate et le-

gittima eiusdem Statucione superius in earum tenoribus limpide expressis pro prefato domino Nicolao Bano, et Johanne fratre suo antedicto, ipsorum heredibus et posteritatibus vniuersis, innouantes perpetue valituras, confirmamus presentis scripti nostri patrocinio mediante Saluo dumtaxat Jure alieno. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras priuilegiales, pendentis et autentici Sigilli nostri dupplicis munimine roboratas Datum per manus Reuerendissimi in christo patris et domini, domini Johannis de Kanijsa, dei et Apostolice Sedis gracia Archiepiscopi alme ecclesie Strigoniensis, locique eiusdem Comitatus perpetui, necnon primatis, et Apostolice Sedis predictae legati ac Aule nostre Regie maiestatis eximij Cancellarij, fidelis nostri et dilecti Anno domini Millesimo tricentesimo nonagesimo octauo Quarto. Idus mensis Marcij. Regni autem nostri Anno vndecimo. Venerabilibus in christo patribus et dominis Valentino tituli sancte Sabine sacrosancte Romane ecclesie presbitero Cardinali. et ecclesie Quinqueecclesiensis Gubernatore, ac eodem Johanne ipsius Strigoniensis, Nicolao bebek Colocensis. Andrea Spalatensis, et altero Andrea Ragusiensis. Archiepiscopis, luca waradiensis, Martino Transiluanensis, Heberhardo zagrabiensis. Stephano chyko Agriensis. Johanne Jauriensis. Petro Waciensis. Johanne Boznensis. Demetrio Wesprimiensis, fratre Thoma Sirimiensis. Michaele Nitriensis. Georgio Chanadiensis. Grisogono Traguriensis. Francisco Scardonensis. Iadislao Tininiensis. Johanne Nonensis. Anthonio Sibinicensis, Nicolao Corbauiensis, et leonardo Sennensis ecclesiarum episcopis. ecclesias dei feliciter gubernantibus, necnon Magnificis viris Detrico bebek Regni nostri palatino et Comite Albensi. Styborio de Styborych Wayuoda nostro Transilvano et Comite de Zolnok Comite Frank filio condam Konya bani de Zechen Iudice Curie nostre, eodem Nicolao de Gara Regnorum nostrorum Dalmacie et Croacie predictorum ac tocius Sclauonie Francisco filio condam Comitatus Stephani bebek Machouiensis Banis, honore Banatus Zewriniensis vacante Georgio filio Jakch de Kwşal Thauarnicorum, Stephano filio Johannis de dicta Kanyssa Janitorum, Johanne dicto Groff dapiferorum, Emerico de

Peren pincernarum. Johanne filio ladislai filij condam Comitiss Stephani Agazonum nostrorum magistris, eodem Styborio Comite Poseniensi Aliisque quam pluribus Regni nostri Comitatus tenentibus et honores, Nos igitur supplicacione memorati ladislai palatini, modo quo supra per eum maiestati nostre humiliter et deuote porrecta, regali benignitate exaudita, et clementer admissa, prescriptas literas memorati condam domini Sigismundi Regis, aui nostri precarissimi, confirmacionales. non abrasas. non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas Sed omni prorsus suspicionis ambiguitate carentes, ac de uerbo ad uerbum. sine diminucione et augmento aliquali presentibus insertas inscriptas et transsumptas quoad omnes earum continencias clausulas et articulos, ratas et gratas habendo, acceptamus et approbamus. Et nichilominus habentes debitum respectum ad integerimam fidem inclitas virtutes. et preclara merita, prefati ladislai palatini, consanguinei nostri meritissimi, qui sicuti claritate sanguinis, quo nobis proxima linea attinet sic et multimodis patrum, et suis virtutibus, et obsequijs, merito pre ceteris se reddidit honorandum Nam sicuti progenitores sui patrum nostrorum temporibus. Sic ipse tam eorundem patrum nostrorum, quam nostri tempore, prudentibus consilij et potentibus armis, regij status semper conseruatores fuerunt et columpne, Et persertim (igy!) memoratus ladislans palatinus, post tempus illud. quo Excellentissimus princeps condam dominus Albertus similiter Romanorum, ac dicti Regni hungarie etc. Rex etc. genitor noster felicis reminiscencie vita functus prefatam dominam Elizabeth Reginam genitricem nostram, egentem ope. uiduam, nosque apud incunabula reliquerat Eo enim tempore succedente, et fides et status Regni ac Regnicolarum nostrorum, magno rerum inuolucro fluctuabat. ipsum utputa rectore potente et defensore uacans, a foris Teucrorum ferro. intrinsecus uero intestino morbo tremulum scindebatur. sine ordine. sine lege. et sine regimine, omnes indigene soluti disputationibus magnis et scismatibus mencium laborabant. velle suum cuique erat, nec voto vno uiuebatur Inter que omnia prefatus Ladislaus palatinus persona, ac omni patrocinio suo, casibus fortune magna-

nimiter submissis integer et constans in fide ac fidelitate, nobis seruanda permansit. feruentibusque et tonantibus acerbissimis guerrarum fulminibus. precipuus ipse pro genitricis nostre predictae statu, ac nostro Jure tuendo erectus stetit Hic denique inter suas magnasque bellorum paricidiorum furias quo plerosque etiam fideles prius ipsius genitricis nostre seruitores, ab eiusdem latere perterritos subriperat. magnorum obsequiorum auctor, ac omnibus immobile fidelitatis exemplar fuit Non cessit insultantibus hostibus sed obviam processit Afflictus est bellis pro nostro nomine, et conflictus fugatus est, spoliatus est, in discrimine gladij preda factus est. nulla enim incalamitas, nullus furor nulla aduersitas, a fidelitate vera, et caritate. ac obsequio nostro, uel separare eum potuit uel abstrahere. Ad extremum uero, dum pro Jure nostro seruando, remedia opportune querenda obiret, apud dominum Fridericum Romanorum Regem, captus indigne, ac uinculatus est Et quem terror, ac impetus hostium non vicerat, principis illius fraude oblata securitas vicit Cumque ibidem compedibus et uinculis addictus iaceret, captiuam personam eius, captiua Castra sequuntur. Nam ea omnia, que in superioribus Regni nostri partibus habuerat, prefati domini Romanorum Regis bello et insultibus capta fuere. Ceteris eiusdem tenuis circumiacentibus Iniuriosa tyrannide deuastatis — perdurabat inter hec magnanimus, Ipse suarum aduersitatum victor detentus detentore suo fortior erat, ac Jure potior, ita ut in illo captiuo corpore fidelis cordis eius libertas, capi non potuit, quinymmo in eodem ipso pectore — — — — — lligato, liber intus, ac fidei memor animus mansit, mens quoque eius nostro desiderio estuans, statum. Jura. ac partes nostras, quas factis non poterat, uoce ac uotis promouebat Quasquidem certe aduersitates iusto et honesto grauiores In quibus et passionis sue, et nostre compassionis satis aspera monumenta versantur pigeret referre tederetque nisi ipsas ad ueram eius laudem accedere uideremus, Cumque eas pro nobis, et nostro sustulerat nomine, conducunt meritis suis — — — — — — — — — — facta heredibus suis, magno exemplo futura, haud indigne olim meminisse iuuabit. Nec minoris autem precij erit quod sequitur,

Siquidem post menses plurimos absolutus Tandem a prefati domini Regis nunc Imperatoris Romanorum vinculis ad componendam pacem patrie, restituendaque hereditaria Jura nostra, rediuuam operam dedit, multos exemplo traxit, multos suasu, et consilio perduxit, ad vnionem menciū. et quietem Regni captandam, breuique temporis interc — — — — cum aliorum nostrorum fidelium cooperacione efficit. Vt submotis differentijs, sedatisque cunctis dissensionibus furibundi bellorum intestinorum strepitus, et faces armorum sopirentur, Quibus sane tunc actis rebus, et paci communi Vigor accessit, et future tunc Vniuersalis obediencie, iam feliciter in nostris manibus consummate fundamentum extitit, et robur stabilitum. Restat adhuc ad pacem ipsam turbandam, assuetus Teucrorum insultus, in qua re pariter sepe dicti ladislai palatini succursus non defuit, Nam inter alios defensionis Regni nostri auctores, idem partem suam non post principia agens, sepe numero vexilliferas acies suas ad deturbandos eorundem Teucrorum impetus, in auxilium Gubernatoris generalis; et aliorum idem agencium mittere non destitit, inter quos plerumque multi, ex suis familiaribus, ac caris amicis Strennuissimi perduelles fideliter et fortiter depugnantes sanguine suo et periculo, patrie salutem promouerunt, Quid multa voluimus et rouoluimus circumquaque consideracionem nostram, eundem, nulli secundum, nulli inparem, reperimus, in omnium rerum exercicio. quod ad Regnum et Regni statum subleuandum agere, quicumque vmquam voluit aut potuit In quo uidelicet uel solo uel precipuo relucent, quibus humana integritas et laudari solet et gloriari Magnus corde, ad fidei debitum exequendum, clarus ad propositum et exemplar fidelitatis conseruandum, longanimus in aduersis, rectus in prosperis, patrie promotor, et pacis custos, quibus accedit magnus amor. magnumque desiderium eius, ad reparandas res nostras, nouissime volente domino feliciter actas. Dum enim inter hec premissa tempora, apud manus et educacionem antefati domini Imperatoris inuite retenti prohibebamur per eundem a possessione huius Regni consequenda, que nobis vniuersali obediencia et oblata erat et parata, Idem ipse ladislaus Palatinus inter alios nostre re-

duccionis consequende auidos , magna diligencia magnum laborem adorsus est , quo cicius feliciusque oblate possessionis et obediencie ipsius Regni nostri compotes efficeremur. Non peperit laboribus , non opportunitatem neglexit , non denique cooperari desijt , quousque , id quod ad nostrum decus , et honorem optabat , secutum est , Atque utprimum de manibus antefati Imperatoris in libertatom nostram deuenimus primus ipse inter alios primos , maiestati nostre in sedem nostram ducalem Wjennensem , deuota uisitacione obuiam uenit , demum , uenerunt et alij. de toto corpore Regni , nosque eorum Regem et dominum naturalem , iam dudum antea recognitum , noua uoluntate confitentes , fideli asistencia ad possessionem pacificam in regimen huius Regni conduxerunt Inter que omnia ipse Ladislaus palatinus magne dilectionis. magneque affectionis ad personam nostram indicia dedit , quibus ueluti quodam benefico condimento , cuacta premissa de ipsius uirtuosis obsequijs tacta et dulcorauit in parte nostra et decoranit. Cum igitur equum sit , et maxime rationi conueniat Regali uero dignitati quam maxime expediat benemeritorum uotis respondere premissas literas , et omnia in eisdem contenta , prememorato Ladislao palatino et suis heredibus et posteritatibus vniuersis. perpetuo ualituras , Ex certa nostra sciencia , et animo deliberato , Prelatorum eciam. Baronum et Regni nostri procerum prematuro ad id accedente consilio innouantes duximus confirmandas et confirmamus presentis scripti nostri patrocinio mediante Saluo Jure alieno In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras priuilegiales pendentis et autentici Sigilli nostri dupplicis munimine roboratas , Datum per manus Reuerendissimi in christo patris , domini Dyonisij , sacrosancte Romane ecclesie , tituli sancti Ciriaci , in termis presbiteri Cardinalis Archiepiscopi Strigoniensis , primatisque et predictae Sedis Apostolice legati nati summi Cancellarij fidelis nostri dilecti Anno domini Millesimoquadringsimoquinquagesimoquinto. Sexto Kal. Junij : Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. Decimo sexto Bohemie uero secundo , Venerabilibus in christo patribus dominis , prefato Dyonisio Cardinali Strigoniensi. prefato. Ra-

phaele Colocensi. Mafeo Jadrensi, Laurencio Spalatensi, et Jacobo Ragusiensi Archiepiscopis Jacobo Sirimiensis Mathia Wesprimiensis, Petro Chanadiensis, Johanne Waradiensis Andrea Quinqueecclesiensis Matheo Transiluanensis, Augustino Jauriensis. Ladislao Agriensis, Nicolaq Nitriensis. Vincencio Waciensis, philippo Boznensis. (*hészag az eredetiben*) Demetrio Thininiensis, Jacobo Traguriensis, felice Scardonensis, Urbano Sibinicensis, Ieronimo Macharanensis Thoma pharensis. Andrea Segnensis, ecclesiarum Episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus, necnon Magnificis viris, prefato Ladislao de Gara, dicti Regni nostri Hungarie palatino Nicolao de Wylak, et Johanne de Rozgon Wayuodis nostris Transsiluanensibus Comite ladislao de palocz Judicecurie nostre Regie. Illustri Wlrico Cilie Zagorie Comite, ac Regni nostri Sclauonie Bano, prefato Nicolao de Wylak, et Johanne de Korogh. Banis Machouiensibus, Zewriniensi, ac Regnorum nostrorum Dalmacie et Croacie Banatum. Item Comitatum Themesiensis et Posoniensis honoribus vacantibus, Johanne de peren Thauarnicorum, Michaele orzag de Guth Janitorum Symone de palocz, et paulo de Alsowlyndwa Agazonum, ladislao groff de Bozijn dapiferorum. et Symone Zwdar de Olnod pincernarum nostrorum Regalium magistris Aliisque quampluribus Regni nostri Comitatus tenentibus et honores.

A csász. kir. titkos levéltárból.



ir K^onig von gots gnaden. Brief zu Litz zu Oertemburg und im Saiger zu Kar zu Dalmarren Cronen und in
winnidischen Landen. Bekommen und tun kund offenkund mit dem brief. Als der Durchleuchtigst fürst

verleub mit erkund des briefs. Besigelt mit unserm andarmyenden fu sigel. Geben zu Wien am sand 10
kumb tag zu Sunbenden nach kaiser gebürde Mccczehenhundert / darnach im fünf und fünfzigsten Jar

vlanus comes
manu ppria

CCXXIV.

Cillei Ulrik gróf, Dalmát-, Horvátország és a vend tartományok bánja, előadván, miszerint László magyar király irásban kötelezte magát, hogy őt, ha Fridrik császár által meg fogna támadtatni, mindenkép segített: háladatosságból László királynak hasonló esetbeni védelmezésére és segítésére kötelezi magát. Kelt Bécsben június 24-dikén 1455.

Wir Vreich von gots gnaden, Graf zu Cily, zu Ortemberg, vnd im Seger etc. Ban zu Dalmacien, Croacien, vnd in winn-
dischen lannden. Bekennen, vnd tun kund offenleich mit dem
brief. Als der durchlechtigist Furst vnd herr, her Lasslaw,
zu Hungern zu Behem, Dalmacien Croacien etc. kunig, Her-
czog zu Osterreich, vnd Marggraf zu Merhern etc. vnser gne-
diger herr, vmb der dinst willen, so wir seinen kunigkleichen
gnaden getan haben, gnedigleich vertrust geredt verspro-
chen, vnd sich des gen vns verschriben hat, Ob der aller-
durchlechtigist furst, vnser gnedigister herr, her fridreich,
von gots gnaden, Römischer Kaiser zuallenczeiten merer des
Reichs, herczog zu Osterreich zu Steir etc., oder ander wer
die wern, vns an vnsern wurden herschefften lewten vnd gu-
tern, in dhainen weg bekumern, bekriegen vberziehen,
angreifen oder beschedigen wolten, oder wurden, daz er vns
wider den oder dieselben, gnedige beschirmung hilff vnd bei-
stand tun vnd vns darinn, nicht zuerlassen welle, als dann
das die brif vns von seinen kunigkleichen gnaden gegeben,
chlerlicher ausweist, Daz wir nach pillicher dankperkait
vnd des guten willens wegen, So wir zu seinen kuniglichen
gnaden haben, Imwiderumb gelobt vnd versprochen haben,
globen vnd versprechen auch, wissentleich in kraft des briefs,
Ob der vrogenant vnser gnedigister herr, der Römisch Kai-
ser oder ander, wer die wern sein kunigleich Maiestat, seine

Landt vnd lewt bekumern bekriegen, vberziehen angreifen, oder beschedigen wolten, oder wurden, daz wir Im dann desgleichen, wider dieselben hilff vnd beystand tun, vnd In-darinn in dhainer weis, nicht verlassen sullen vnd wellen, wenn wir darumb briefleich mundleich, oder vnder augen von Im ermant werden, oder solichs sunst, an vns gelanget, alles getrewlich vnd vngeuerleich, Mit vrkund des briefs, Besigelten mit vnserm Anhangenden InSigel. Geben zu Wienn an sand, Johannis tag zu Sunibenden, Nach Kristi geburde Vir-czehenhundert, darnach im fünfvndfünfczigsten Jare.

Vlricus comes.
manu, propria

A csász kir. titkos levéltárból.

Ezen levél első és utolsó sorait, valamint a gróf aláírását, hason-másban is közöljük.

CCXXV.

Palóczi László országbíró bizonyoságot tesz, hogy Veronika, néhai Pelsőczy Bebek Imre erdélyi vajda özvegye, kis-korú fiának Pálnak terheit is magára vállalván, azon 1160 magyar forintban, mellyeket Hunyadi János beszterczei örökös gróf jolsvai várának visszaváltására kölcsönzött, Kolozs és Doboka megyékben fekvő Buza mezővárosának, Lak, Nozyal, Gyulatelke, Budatelke, Gyöke, Örményes, Czenthe és Apáthi helységeinek fele részét elzálogosította, és ezen birtok iránt a szavatosságot magára vállalta, mellyet ha meg nem tehetne, a bizonyoságot tevő országbíró, és osztályos rokona Palóczi Simon főlovászmester, Külső-Szolnok megyében eső Szolnok és Fejéregyház mezővárosaik és Hevesben lévő Ivány helysé-geikből lesznek kötelesek a zálogba vedőnek eleget tenni. Kelt Vámoson július 25-dikén 1455.

Nos Comes Ladislaus de Palocz Judex Curie Serenissimi Principis domini Ladislai dei gracia Hungarie, Bohemie, Dal-

macie, Croacie etc. Regis, memorie commendamus. Quod Magnifica domina veronica vocata, relicta Magnifici Emerici de Pelsewcz Waynode Transyluaniensis presente Egregio Paulo filio suo puero in tenera etate constituto omne onus eadem domina super se, ac cuncta bona sua recipiendo, coram nobis constituta confessa est in hunc modum, Quod quia ipsam pro adempcione cuiusdam fortalicij ipsius Pauli filij sui in Oppido Ilswa vocato per Bohemos emulos huius Regni Hungarie fortificati a Spectabile et Magnifico Domino Johanne Comite perpetuo Bystriciensi Mille centum et sexaginta florenos auri puri, et veri ponderis hungaricales recepisset, et habuisset ideo ipsa Domina Veronica in sua, et dicti Pauli filij sui personis, annotatum Dominum Comitem Johannem super rehabitione ipsorum mille centum et sexaginta florenorum auri volens certum reddere et securum medietates oppidi Bwza vocati, possessionumque Laak, Nozyl, Gywlathelke, Bwdatelke, Gywke, Ewrmenes, Czenthe, et Apathy vocatarum ipsius Pauli filij sui omnino in de Kolos et de Doboka Comitatus parcium Transyluanarum existencium et habitarum ipsum Paulum pleno Jure concernencium, pro eisdem mille centum et sexaginta florenis auri prenotato Comiti Johanni impignorasset. Imo sub premisso onere in se assumpto impignoravit coram nobis tali modo, vt quandocunque ipse Paulus puer, aut familiares sui in persona eiusdem ipsas medietates Opidi, et possessionum ad idem spectancium predictarum pro premissis florenis redimere voluerint, liberam redimendi habeant facultatem. Ipseque Dominus Comes Johannes rehabitis florenis suis medietates Opidi et possessionum predictarum remittere debeat, et teneatur, assumpsit nihilominus sepefata Domina Veronica in sua et dicti filij sui personis prefatum Comitem Johannem in dominio sepefatarum medietatum Opidi possessionumque ad idem spectancium contra quoslibet illegitimos impetitores, et causidicos usque tempus redemcionis earundem, conservare tueri, et defendere proprijs suis, et eiusdem filij sui laboribus ac expensis, Casu vero quo prefata Domina Veronica memoratum Dominum Johannem Comitem in dominio ipsarum medietatum Opidi Bwza, et Villarum predictarum quo-

quomodo conservare, et usque tempus redempcionis protegere non posset, extunc nos Comes Ladislaus prenotatus scilicet et **Magnificus Simon de Palocz Magister Agazonum Regalium** frater noster condicionalis qui personaliter coram nobis astans, et premissa sua personali astancia omnino suo modo affirmans ad infrascriptaque coram nobis obligans, comuniter et pari voluntate assumptimus, et obligamus, vt si annotata **Domina Veronica**, aut prelibatus **Paulus filius suus dictum dominum Comitem Johannem** in dominio prescriptarum medietatum opidi, et possessionum predictarum quouis colore quesito temporis in eventu conservare nollent, aut non possent, extunc nos, et prefatus **Simon frater noster ipsi Comiti Johanni** in dominium totalium porcionum nostrarum et eiusdem, **Simonis fratris nostri Jus in Opidis Zolnok et Feyéregház Zolnok** exteriori possessionisque **Iwanij in Hewessiensi Comitibus** existencium habitarum. vigore presencium mediante coram testimonio **Capituli Ecclesie Budensis** presente homine **Domini Palatini** pro premissis **Mille centum et sexaginta florenis** introeundi, ac easdem cum cunctis vtilitatibus, et pertencijs earundem titulo pignoris occupandi, tenendi, fructusque et vtilitates vsque tempus redempcionis earundem percipiendi securam liberam, atque omnimodam potestatis damus facultatem. harum literarum nostrarum vigore, et testimonio mediante. Datum in **Vamos** in festo beati **Jacobi Apostoli** Anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto.

Az anspachl levelek közől a budai kamarai levéltárban.

CCXXVI.

*Hunyadi János, Besztercze örökös grófja s Magyarorszá-
g főkapitánya stb. előadván, hogy ő Sárkány helységét
Muga Jánosnak és Csobánnak adományozta, de később hite-
lesen értesült, miszerint a nevezett falu Sárkányi Ádámnak,
Jakab fiának, Lőrincz unokájának öröksége, — azt minden
tartozandóságaival és haszonvételeivel a király nevében emli-
tett Sárkányi Ádámnak adományozza. Kelt Beszterczén aug.
20-dikán 1455.*

Nos Johannes de Hwnyad Comes perpetuus Bistriciensis, ac
Supremus Capitaneus Regie Maiestatis in Regno Hungarie
constitutus etc. Memorie commendamus tenore presentium si-
gnificantes, quibus expedit vniuersis, Quod licet possessionem
Sarkan vocatam Johanni muga et Choban contulerimus, tamen
ex veridica relatione ipsius prouincie Nomine vniuersorum
Ciuium ac populorum et Jobagionum dicte possessionis Sarkan
ac aliorum nonnullorum proborum virorum edocti sumus, quod
ipsa Possessio Sarkan vocata neminem alium nisi Adam filium
quondam Jacobi filij Laurencij de dicta Sarkan hereditate con-
cernat, et a dicto quondam Jacobo patre ipsius ad ipsum con-
descensa esset, per ea nobis his omnibus perceptis, tunque
etiam considerantes nonnullas fidelitates et fidelium seruitiorum
merita prefati Adam filij quondam Jacobi, per ipsum Sacre
huius Regni Hungarie Corone, tandemque nobis locis debitis
et temporibus opportunis exhibitas et impensas, eandem Pos-
sessionem Sarkan vocatam simulcum cunctis eiusdem vtilitati-
bus et pertinentijs quibnslibet sub vniuersis eisdem libertati-
bus et libertatum prerogatiuis, sub quibus eandem Possessio-
nem prefatus quondam Jacobus filius Laurencij ceterique
progenitores dicti Adam tenuisse et possedissee perhibentur ei-
dem Adam suisque heredibus et posteritatibus vniuersis et

quibusuis in persona Regie Maiestatis dedimus, donauimus et contulimus immo damus, donamus et conferimus Jure perpetuo et irreuocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam. Saluo Jure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in Bistrícia in festo beati Regis Stephani anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto.

Commissio propria domini Comitis Bistriciensis.

Brassó városa levéltárából.

CCXXVII.

László király Eizinger Ulrik tanácsnokának meghagyja, hogy, mivel ő legközelebbi Kisasszony napján Magyarországba menni szándékozik, a nevezett nap előtti vasárnap azaz szeptember 7-dikén népeivel együtt jól felszerelve hozzá jöjjen, vele együtt Pozsony felé menendő, élelmezéséről valamint többi kísérőiéről is, gondoskodását ígérvén. Kelt Bécsben augusztus 24-dikén 1455.

Lasslaw von gots gnaden, zu hungern, zu Beheim etc.
kunig Herczog zu Osterreich, vnd Marggraue zu Merhern etc.

Edler lieber getrewr. Als dich wol angelangt hat wie wir vns furgenomen haben, kurtzlich in vnser kunigreich hungern zucziehen. Also sein wir in maynung, vns mit der hilf des almechtigen gots, auf den nachstkunfftigen vnserr frawen tag der gepurt, von hinntaus gen presburg zecziehen, Begern wir an dich mit ganntzem fleizz, Emphelhen dir auch ernstlich, daz du mit geraisigen, darczu auf das pest geczeugt, auf den nachsten Suintag vor dem benanten vnserr frawen tag her zu

vns komest, vnd mit vns von dann aus daselbshin gen prespurg ziehest, so wellen wir dich darinn mit speisung halten, als annder die mit vns ziehen werden. Geben zu Wienn, an sannd Bertlmes tag, Anno domini etc. lv. vnserr Reich des hungri-schen etc. im Sechzehenten vnd des Behemischen im andern Jaren.

Commissio domini
Regis in consilio.

Kicülröl: Dem Edln vnserm getrewn Vreichen Eijczinger von Eijczingen vnserm Rat.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCXXVIII.

Hunyadi László, Besztercze örökös grófja, Pozsony város tanácsát megkéri, hogy Roth Gáspárnak, atyja szolgál-jának, mennyiben igazságát tapasztalandja, szolgáltasson elégtételt. Kelt Nagy-Szombatban augustus 24-dikén 1455.

Prudentes amici nobis honorandi. Rogamus Vestram Amici-tiam diligentissime, quatenus huic Gaspari Roth videlicet famulo Domini genitoris nostri, iuxta literarum eiusdem, ad quod Justitiam habere eidem agnoueritis satisfactionem impen-dere velitis. Datum Tirnavie in festo beati Bartholomei apostoli anno domini 1455.—Ladislaus de Hunyad Comes Bistriciensis etc.

postscript. nam Vestre amicitie scient ut idem asserit quod sub nomine vestro dampnum et periculum perpressus est, ergo velitis contentare ipsum.

Pozsony városa levéltárból.

CCXXIX.

Fridrik római császár a sz. lamperti apátnak vagy czelli tisztjének meghagyja, hogy a Czellbe szándékozó László magyar királyt a szentséggel fogadja, élébe bucsumenettel járuljon, Czellben mindennel jól ellássa, s az élmezésért sem magától sem embereitől mitse fogadjon el. Kelt Neustadlban september 1-sején 1455.

Dem Ersamen geistlichen vnsern lieben andechtigen n dem Abbt zu sannd Lamprechten oder n seinen Anwalten zu Zell.

Fridreich von gots gnaden, Römischer Kayser, zuallentzeiten Merer des Reichs, Herczog ze Österreich, ze Steir etc. Ersamer geistlicher, lieber andächtiger, Vns ist angelangt, Wie vnser lieber Vetter, Kunig Lassla, sich seins geuerts ijetz, von Paden, hinIn gen Zell zefugen maine. Begern Wir an Dich, mit ganntzem fleiss, Daz du darumb seist, und bestellest, damit Er mit dem Heiligtum emphanen, vnd gen Im, mit der Process, entgegen gegangen, auch alslang Er daseselbs zu Zell seij, Im wolerboten, vnd von zerung wegen, von Im, vnd seinem Hofgesind, nichts genomen, noch gegeben werde, durch vnseru willen, vnd vns zueeren, Daran tust du Vns sunder Dankchnem gut geuallen, Daz wir gen dir vnd deinem Gotshawss gnediclich wellen erkennen. Geben zu der Newnstat an sannd Egidien tag, Anno domini etc. L-o quinto Vnsers kaijsertumbs im vierden Jare.

Commissor dom. Imperator.
per d. Joh. Vorbacher cancel.

A csász. kir. titkos levéltárból

CCXXX.

A csanádi káptalan bizonysgot tesz arról, hogy László királynak Budán augustus 8-dikán kelt parancsa következtében Hunyadi János beszterczei grófot a temescvári vár és tartozandóságai zálogos birtokába augustus 20-dikán minden ellentmondás nélkül bévezettette. Kelt september 3-dikán 1455.

Capitulum Ecclesie Chanadiensis Omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris harum noticiam habituris Salutem in salutis largitore. Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus pervenire. Quod nos literas Serenissimi Principis domini Domini Ladislai dei gracia Hungarie Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Regis, ac Austrie et Stirie Ducis, nec non Marchionis Moraue etc. Domini nostri graciousissimi reuerenter recepimus in hec verba. Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex, Austrieque et Stirie dux necnon Marchio Moraue etc. fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Chanadiensis Salutem et gratiam, dicit nobis fidelis noster, Spectabilis et Magnus Dominus Johannes de Hunyad Comes perpetuus Bistriciensis quomodo ipse in dominium Castri Temesvar vocati in Comitatu Themesiensi existentis et suarum pertinenciarum, ac ipsum titulo pignoris concernentis legitime vellet introire, super quo fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Lajos de Nemethi vel Nicolaus aut Johannes Maijthenij de Kenezij, sive Johannes Ladislaus de Feyereghazij siue Jacobus de Fanczlaka neve Joannes de Wask alijs absentibus homo noster ad faciem prescripti Castri et suarum pertinenciarum vicinis, et cometaneis suis Vniuersis inibi legitime conuocatis, et presentibus accedendo introducat prefatum Comitem Johannem in dominium dicti Castri, et suarum pertinenciarum, statuatque idem et

easdem eidem premissis pignoris titulo ipsi incumbenti possidendas si non fuerit contradictum. contradictores vero si qui fuerint, euocet ipsos, contra prefatum exponentem palatinalem in presenciam ad terminum competentem rationem contradiccionis eorundem reddituros. Et posthec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum et euocatorum si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum, qui premissis Statuacioni intererunt nominibus, terminoque assignato, eidem Domino Palatino suo modo rescribatis. Datum Budeferia sexta proxima ante festum beati Laurencij Martijris Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto, Regnorum autem nostrorum anno Hungarie etc. sedecimo, Bohemie vero secundo. Nos igitur mandato nostri Regis humiliter obedire cupientes vt tenemur vna cum Lajus de Nemethi homino suo predicto vnum ex nobis videlicet Dominum Balthasarem Lectorem, socium, et concanonicum nostrum ad premissa mandata Regia fideliter peragenda nostro pro testimonio misimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reuersi nobis concorditer retulerunt, quod idem homo regius prefato testimonio nostro presente in festo beati Stephani Regis et Confessoris proxime preterito ad faciem prescripti Castri Themeswar suarumque pertinenciarum accedendo vicinis, et commetaneis earundem Vniuersis, et signanter Ladislao de Nemethi, Michaeli Cantore de eadem, Bartholomeo, et Jacobo de Fanczlaka, vtroque Johanne Waskij a parte possessionis Adorijanfalwa Michaeli Charno, et Nicolao de Bizere a parte possessionis Thyantheleke inibi legitime conuocatis, et presentibus, accedendo introduxisset prefatum Dominum Johannem Comittem in Dominium earundem, statuissetque idem, et easdem eidem premissis pignoris titulo sibi incumbenti possidendas, nullo penitus contradictore inibi, et nec ex post coram nobis apparente. In cuius rei testimonium presentes literas nostras patentes munimine pendens Sigilli nostri roboratas fecimus emanari. Datum per manus Magistri Balthasar Lectoris socij et concanonici nostri quinto decimo die diei introduccionis et Statucionis predictarum Anno Domini supradicto presentibus

honorabilibus Dominis Thoma Preposito, Stephano Cantore, Johanne Custode, altero Johanne Themessiensi, Benedicto Orodiensi, Elija Ultramarnsiensi, Clemente Thoronensi, Matheo Sebessiensi, ac Thoma Crassouiensi Archidiaconis, ceterisque Dominis Canonicis, et fratribus nostris in Dei ecclesia Regi iugiter famulantibus sempiterno.

Az anspachi levelek közül a budai kamarai levéltárban.

CCXXXI.

A kolozsmonostori convent bizonyoságot tesz arról, hogy László királynak Budán augusztus 11-dikén 1455. kelt parancsa következtében Hunyadi János beszercei örökös grófot Buzasző-városa, valamint Lak, Nozjal, Gyulatelke, Budatelke, Gyöke, Örményes, Czenthe és Apáthi helységek fele részének zálogos birtokába augusztus 20-dikán 1455. minden ellentmondás nélkül bévezettette. Kelt september 3-dikán 1455.

Nos Conventus Monasterii beate Marie Virginis de Colosmonstra. Memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit vniuersis. Quod nos litteras Serenissimi Principis, et Domini Domini Ladislai dei gracia Hungarie, Bobemie, Dalmatie, Croatie etc. Regis, Austrieque et Stirie Ducis, nec non Marchionis Moravie etc. Introductorias et Statutorias nobis directas sumpma cum reuerentia recepimus in hec verba. Ladislaus dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croacie etc. Rex, Austrieque, et Stirie dux, nec non Marchio Moravie etc. fidelibus nostris Conventui ecclesie de Colosmonstra Salutem et gratiam. Dicit nobis fidelis noster Spectabilis, et Magnificus Dominus Johannes de Hunyad, Comes perpetuus Bistriciensis. Quomodo ipse in Dominium quarundam medietatum, Opidi Bwza vocati, ac possessionum Laak, Nozijal,

Gywlatbelk, Budathelk, Gyewke, Ewrmenes, Czenthe et Apathy vocatarum, omnino in Colos, et Doboka Comitatus, partium Transilvanarum existentium, et habitaram, portionem utputa Egregii Pauli filii condam Emerici de Pelsewcz Vayvode, ipsum titulo pignoris concernentium legitime vellet introire. Super quo fidelitati Vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, Quo presente Benedictus, vel Michael de Swk, sin Blasius de Buda, seu Stephanus de Hederfaja, sive Petrus de Zenthijvan, neue Johannes de Kedzeth, aliis absentibus homo noster, de Curia nostra Regia per nos ad hoc specialiter transmissus, ad facies prescriptarum medietatum, opidi, et possessionum vicinis et commetaneis suis vniuersis inibi legitime convocatis, et presentibus accedendo introducat prefatum Comitem Johannem in dominium earundem, Statuatque easdem eidem, premissis titulo pignoris sibi incumbente possidendas, si non fuerit contradictum. Contradictores vero si qui fuerint evocet ipsos, contra prefatum Comitem Johannem, in presentiam Waijvodarum nostrorum vel Vicewaijvodarum partium Transsilvanensium, ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros, Et post hec huiusmodi Introductionis et Statutionis seriem cum Contradictorum, et Euocatorum, si qui fuerint, vicinorumque, et commetaneorum, qui premisse Statutioni intererunt, nominibus, terminoque assignato eisdem Waiwodis, vel Vicewaiuodis nostris, fideliter rescribatis. Datum Bude, secundo die festi beati Laurentii martijris. Anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto. Regnorum autem nostrorum anno Hungarie etc. sedecimo Bohemie vero secundo. Nos igitur mandatis prefati Domini Regis obedire cupientes, ut tenemur, una cum annotato Michaelae de Swk homine sub de Curia sua Regia ad hoc specialiter transmissis, nostrum hominem videlicet Religiosum Virum fratrem Dominicum Sacerdotem socium nostrum conuentualem, ad premissas introductionem, et Statutionem faciendas nostro pro testimonio duximus transmittendum. Qui tandem exinde ad nos reuersi, nobis uniformiter retulerunt. Quod ipsi feria quart, videlicet in festo beati Stephani Regis, nouissime pre-

terito, ad facies prescriptarum medietatum memoratarum opidi Bwza, ac possessionum Laak, Nozijal, Gyulathelke, Budathelke, Gyewke, Ewrmenes, Czenthe, et Apathij vocatarum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis, videlicet Nicolao de Wathe, Stephano Karolij dicto de Zenthmijklos, Andrea Baldij, Paulo, Stephano, Nicoiao et Ladislao de Dewecher, nec non Petro Strijgij de Manijk, ac Johanne Pod, et alio Johanne, nec non Ladislao Zekel de Sombor, pro se ipsis personaliter, item in personis Osualdi et Johannis filiorum Janka de Cws, Emerico familiaribus ipsorum. Aliisque quam pluribus, inibi legitime conuocatis, et presentibus accedendo, prefatum dominum Johannem de Hwnijad, Comitem Bistricensem, in Dominium earundem medietatum, opidi, ac possessionum introduxissent, easdemque eidem premissis titulo pignoris sibi incumbente statuissent possidendas, nullo penitus Contradictore apparente, legitimis, et sufficientibus diebus, ac horis congruis, in faciebus earundem permanendo. In cuius rei testimonium presentes literas nostras patentes appressionem Sigilli nostri munitas duximus concedendas. Datum quintodecimo die diei Introductionis et Statutionis prenotatarum. Anno domini supradicto.

Az anspachi levelek közöl a budai kamarai levéltárban.

CCXXXII.

Hunyadi János Besztercze örökös grófja stb. az ország minden hatóságainak a király nevében meghagyja, hogy a széchenyi pénzverő-ház arany és ezüst bevéltőit az egész országban akadály nélkül járni engedjék, s nekiek a bevéltésre szabadságot adjanak. Kelt Veresmarton september 25-dikén 1455.

Nos Johannes de Hunyad Comes perpetuus Bistricensis etc.
Vos vniuersos et singulos dominos Prelatos, Barones Comites

Castellanos, Nobiles ipsorumque officiales Item Ciuitates Opida et liberas villas earumque rectores, Iudices et villicos quibus presentes ostenduntur Requirimus diligenter Nichilominusque quibus interest in persona domini nostri Regis firmiter precipiendo mandamus, quatenus, Campsores auri et argenti vbi libet in Regno Hungarie et hijs partibus libere et pacifice ac secure et absque omni Impedimento molestiaque et perturbatione Aurum et Argentum cambire ad Camaram Cybiniensem deportare et deportari facere Necnon et cambiendi liberam et Securam ipsis potestatem dare velitis et debeatis Secus non facturi in premissis, Presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum in villa Weressmarth feria quinta proxima ante festum beati Michaelis Archangeli Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCXXXIII.

László király a győri káptalan kérelmére Károly királynak 1323-ban a győri káptalan részére adott levelét, melyben Kún László királynak ugyane tárgyban 1273. és 1285-ben kiadott kiváltságleveleit megerősíti, különösen azon jó szolgálatok tekintetéből, melyeket a győri egyház neki s anyjának Erzsébet királynénak egykor tőn, midőn őket az üldözők ellen várába fogadta, újra megerősítve kiadja. Kelt Pozsonyban october 17-dikén 1455.

Nos Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatiae etc. Rex ac Austrie et Styrie Dux necnon Marchio Moraviae etc. Memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit vniversis. Quod nostre Maiestatis venientes in presentiam Fideles nostri deuoti Georgius Kogol de Rati-

spana Prepositus Cathedralis Ecclesie Jauriensis ac Mathias Prepositus Sancti Salvatoris de Papocz Joannes de Otting Decretorum Doctor Archidiaconus Soproniensis. Antonius de Papa Archidiaconus de Rabakews et Michael de Baith Canonici prefate Ecclesie Jauriensis necnon Magister Mathias de Roijscha eiusdem Jauriensis ac Vaciensis et Quinqueecclesiensis Ecclesiarum Canonicus Notariusque Specialis Cancellarie Regie nostre Maiestatis in suis ceterorumque vniuersorum fratrum et Canonorum suorum ac totius Capituli eiusdem Ecclesie Jauriensis nominibus et in personis exhibuerunt, et presentaverunt nobis quasdam literas priuilegiales olim Serenissimi Principis Domini Caroli Hungarie etc. Regis nostri predecessoris eius maiori novo duplici authentico Sigillo, quo ut Rex Hungarie usus est, communitas tenorem cuiusdam Priuilegii condam Illustrissimi Principis Domini Ladislai similiter Hungarie etc. Regis confirmantes, series literarum eiusdem Domini Ladislai Regis, quibus mediantibus idem certas libertates et gratiam hospitibus super terra prefati Capituli Ecclesie Jauriensis ante Castrum commorantibus ac alijs eiusdem Capituli cuiuscunque conditionis existant hominibus in perpetuum gratiose concessisse et fecisse dignoscitur, confirmative in se habentes, tenoris infrascripti. Supplicaruntque Maiestati nostre antefati Georgius et Matheus prepositi ac alij Canonici supradicti nominibus et in personis quarum supra humili precum cum instantia ut eiasdem literas quoad omnes earundem continentias clausulas et articulos ratas gratas et acceptas habentes, nostrisque literis priuilegialibus verbotenus inscribi faciendo pro eisdem Capitulo et Canonicis prefate Ecclesie Jauriensis presentibus et futuris Vniuersis innouantes perpetuo valituras confirmare dignaremur. Quarum quidem literarum contentia sequitur in hec verba *(Itt követkesik Károly királynak 1323-ban kelt oklevele, melly által Kén Lászlónak két rendbeli szabadalomleveleit 1273. és 1285. évekről, a győri káptalannak a vár előtt megtelepített, vagy akárhol lévő embe-reinek a megyei hatóság alóli kivétele és minden kivetendő gyűjteményekre nézve csak fél mennyiségbeni terhelhetése iránt átíróván, megerősíti. Fejér, Cod. Dipl. V. d. II. köt. 112. I., V.*

d. III. köt. 278. I. és VIII. d. II. köt. 446. I.) Nos igitur supplicationibus antefatorum Georgli et Mathei prepositorum ac aliorum precriptorum Canonicorum per eos in suis ac ceterorum vniuersorum Concanonicorum et totius Capitali nominibus et in personis nostre modo quo supra humiliter porrectis Maiestati Regali benignitate exauditis et clementer admissis prescriptas literas antefati condam domini Caroli Regis non abrasas non cancellatas nec in aliqua sai parte suspectas ymmo vera et syncera veritate prepolentes presentibusque literis nostris similiter priuilegialibus de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali insertas quoad omnes earum continentias clausulas et articulos acceptamus approbamus et ratificamus. Et nichilominus ex abundantiori nostre Regalis potestatis plenitudine ob spem ac devotionem, quam ad dictam Ecclesiam Jauriensem et gloriosam Dei Genitricem Virginem Mariam in cuius sanctissimo nomine eadem ecclesia fundata est, indubie gerimus et habemus ac etiam maxime illa consideratione quod prefata Ecclesia Jauriensis in preteritis guerrarum temporibus condam Serenissime Principis Elisabeth Hungarie etc. Regime Genitricis nostre precharissime et etiam nobis eotunc etatem infantie apud incunabula agentibus in summa necessitate receptaculum quiesque fuit et domicilium adeo quod ipsam Genitricem nostram et nos ex persecutorum ore eripiens in Castro suo Jauriensi fovit, protexit et tutata est, propter quod pene omnes possessiones et cuncta bona eiusdem Ecclesie tam Episcopalia quam Capitularia a persecutoribus predictis non tam crudeliter quam immaniter igne et gladio consumpta sunt, ut salutem hac vice alicuius gratuite recognitionis principium suscipiat easdem literas antelati condam domini Caroli Regis ex certa nostra scientia et animo deliberato, Prelatorum etiam et Baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro, simlcam prescriptis libertatibus et gratia alijsque omnibus et singulis auferius in tenore eorundem literarum contentis et specificatis pro eisdem Ecclesia Jauriensi et Capitulo et Canonicis eiusdem preaentibus et futuris vniuersis innoventes perpetuo valituras confirmamus presentis Scripti nostri patrocinio mediante. Salvo Jure alieno.

In cuius rei memoriam presentes concessimus literas nostras pendentis Secreti Sigilli nostri, quo ut Rex Hungarie utimur, munimine roboratas. Datum Posonii feria sexta proxima ante festum beati Luce Evangeliste. Anno domini Millesimo quardringentesimo quinquagesimo quinto. Regnorum autem nostrorum anno Hungarie etc. sextodecimo Bohemie vero secundo.

Czech János közléséből.

CCXXXIV.

Hunyadi János, Besztercze örökös grófja stb biztosítás ad minden havasalföldi szabad sorsú embernek, hogy, jóllehet közte s László havasalföldi vajda közt viszálykodás ütött ki, nekik árúikkal együtt az országban valamint minden itt és különösen Brassóban tartózkodó szabad sorsú embernek Havasalföldre szabad járást, tartózkodást, adásvevést és hazamenetelt vagy jövetelt enged, e rendeletét közzé tétetni, s az ország hatóságai által szorosan megtartatni parancsolván. Kelt Brassóban november 15-dikén 1455.

Nos Johannes de Hwnyad Comes perpetuus Bistriciensis etc. Notum facimus vniuersis et singulis presentes Literas nostras inspecturis Quod quamuis inter nos et Illustrem Ladislaum Waywodam parcium Transalpinarum Dissensiones, discordie et inimicitie ac controuersiones et Jurgia exorte seu exorta existant. Que multorum pacem presertim zelantium interuencionibus hactenus inter nos nullo modo sopiri, sedari et descendendi potuerunt. Tamen nos volentes ut Regnum istud et partes eius pristina pace et tranquillitate permaneat et iucundetur. Promittimus et vniuersos libere condicionis homines in partibus Transalpinis vbilibet commorantes affidamus, asseueramus et certificamus, ut eorum quilibet cum suis rebus et

bonis mercimonialibus quibuslibet et quouis nomine vocitatis, more pristino ad Regnum istud et partes eius libere, pacifice secure, tute et sine formidine aliquali venire hicque pausare, morari, emere et vendere, tandemque cum dictis suis rebus et bonis ad propria redire, pacifice et sine impedimento possit atque valeat. Et nichilominus vos vniuersos libere conditionis homines vbilibet in Regno isto et partibus eius, presertim in Ciuitate Regali Brassouiensi et eius pertinencijs commorantes asseueramus et certificamus, vt quilibet vestrum cum suis rebus et bonis Mercimonialibus quibuslibet ad Regnum et partes Transalpinas secure, libere, pacifice ire, ibique pausare, morari, emere et vendere, et tandem etiam ad propria Saluis rebus et bonis quibuslibet redire possit, atque valeat, harum nostrarum testimonio literarum mediante. Et hoc volumus vbique per loca publica palam facere proclamari. Preterea vobis vniuersis nostris Castellanis, Comitibus, Officialibus et alterius cuiuslibet status hominibus ad nos pertinentibus et vbique existentibus presencium serie firmissime committimus et mandamus, quatenus, dum et quando Regnicole parcium Transalpinarum cum suis rebus et bonis ad Regnum istud et partes eius venerint, Ipsos libere in nostris tenutis et Regno isto cum suis rebus et bonis hinc inde proficisci, hicque pausare morari, emere et vendere tandemque saluis eorum rebus et bonis vniuersis ad propria redire pacifice et sine impedimento aliquali permittatis, et permitti faciatis, et secus in premissis non facturi. Presentibus perlectis Exhibenti restituti. Datum Brassouie Sabbato proximo post festum beati Martini Episcopi. Anno domini Millesimo quadringentesimo Quinquagesimo quinto.

Brassó városa levéltárából

CCXXXV.

Hunyadi János, Besztercze örökös grófja, meghagyja Brassó városának, hogy, miután e város állott jót az Ulászló havasalföldi vajdával kötött béke megtartásaért, most közelebbről pedig egy Hahócz Radul nevű ember Havasalföldről több havasalföldiekkel és törökökkel Magyarországra ütött és itt tetemes rablásokat tévén, a szákmánnyal megint Havasalföldre vonult, küldjön biztos követeket az említett vajdához, és tudja meg tőle ezen tett jelentését; és mivel a közelebbi vasárnap és így december 28-dikán némelly nevezetes tárgyakban erdélyi országgyűlést szándékozik Tordán tartani, ide is küldjön némelly előkelőbb egyéneket. Kelt Beszterczén december 25-dikén 1455.

Circumspecti viri nobis sincere dilecti. Sciueritis Quod cum pridem inter nos et Ladislaum Waywodam parcium Transalpinarum pax et concordia firmata fuisset et ordinata, pro tunc vos allegastis et spondistis, vt huiusmodi pax et concordia per ipsum Ladislaum Waywodam nullatenus et nulla via infringeretur, sed inuiolabiliter obseruaretur. Nunc tamen quidam hahwtz Radul de partibus Transalpinis, Turcos Hungarie Regni inimicos ad Regnum istud vna cum nonnullis Wolachijs de Regno Transalpinarum importauit, Ciuitatemque domini nostri Regis Sam vocatam et certas partes Regni Hungarie per ipsos Wolachos et Turcas spoliari fecit, Ipsique Wolachij omnia spolia illarum partium ad Wolachijam asportarunt. Pensetis igitur vei consideretis si huiusmodi pax et concordia Bona est vel ne certosque vestros Nuncios ad ipsum Ladislaum Waywodam transmittere et alia premissa rectius rescire debeat, qua de causa ipsam pacem observare non intendit et huic Regno prefata spolia fecit, si erit Bonum vel ne, propterea quia Deo duce die dominico proximo venturo in opido Thorda cum vni-

uersis partium Transsylvanarum convenire volumus. Et propterea vestras Amicitias rogamus aliquos Notabiles ex vobis ad dictum diem et locum in medium Regni transmittere debeat, ut una cum eisdem aliisque Regnicolis ea tractare valeamus que commodum Regni et domini nostri Regis honorem concernant. Secus igitur in premissis non facturi. Datum Bistricie feria quinta proxima post festum beati Thome Apostoli anno domini Millesimo CCCCL-mo quinto.

Johannes de Hwnyad
Comes Bistriciensis.

Brassó városa levéltárából.

CCXXXVI.

László magyar király Eizinger Ulrik tanácsnokának meghagyja, hogy, mintán ő a közelebbi vízkereszt napja után egy héttel Bécsből Magyarországra menni szándékozik, népeivel azon napra Bécsben legyen, neki minden fegyveres ember után hetenként hét schilling zsoldot ígérve. Kelt Bécsben december 28-dikán 1455.

Lasslaw von gots gnaden zu Hungern, zu Behem, etc. Kunig Herczog zu Österreich, vnd Marggraf zu Merhern etc.

Edler lieber getrewr. Wir lassen dich wissen, daz wir vns auf den Achtisten tag nach der heiligen dreyn kunig tag schiristkünftigen. hie zuerheben, vnd in vnser kunigreich Hungern, zefügen maynen. Begern wir mit vleiss vnd empbelhen dir ernstlich daz du dich mit deinen knechten, harnasch vnd pferden, zurichtest vnd auf denselben Achtisten tag. hie seist,

mit vns zereiten, So wellen wir dir all wochen yeglichen werlichen, Siben schiling phennig geben, Dich auch des nichts Irren lassest, Daran erczaigst du vns sunder gut geuallen vnd wir wellen das gen dir, gnedicleich erkennen. Geben zu Wienn an aller kindlein tag. Anno domini etc. lvj-to Vnsrer Reich des Hungrischen etc. im Sechzehenten, vnd des Behemischen im Dritten Jarn.

Commissio domini Regis in consilio.

Kivülröl: Dem Edeln vnserm Lieben getrewen Vreichen Eijtzing von Eytzing, vnserm Rat.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCXXXVII.

Hunyadi János Besztercze örökös grófja stb. Székely Mihály és Hederfájai István beszterczei várnagyainak az általok neki s a szent koronának tett hű szolgálatokért és azon 700 arany forintban, mellyel nekik díjokban tartozik, Besztercze városában fekvő Becse nevezetű házát és telkét minden tartozandóságaival u. m. több szomszéd-házakkal, malomhelyekkel és szőlőkkel örökösen adományozza. Kelt Tövisen január 1-sőjén 1456.

Nos Johannes de Hunyad Comes perpetuus Bistriciensis etc. Memorie commendamus tenore presentium significantes vniuersis quibus expedit, Quod nos consideratis et pensatis multiplicibus fidelium seruitiorum gratuitorum meritis Egregiorum Michaelis Zekel et Stephani de Hederfa Castellanos Castri nostri Bistriciensis, per eos nobis et Sacro Regio diademati constanter exhibitis et impensis, volentes ut etiam aliquid

commodi a nobis pro huiusmodi ipsorum fidelibus seruitiis reportent. Tumque pro eorum Sallerio puta septingentorum florenorum auri puri hungaricalis, quibus iisdem obligamur, domum seu fundum Beche vocatum, in dicta Civitate nostra Bistriciensi fundatam cum universis et quibuslibet utilitatibus et pertinentiis puta quibusdam aliis domibus ipse domui vicinantis et ad eandem spectantibus, necnon Molendinorum locis et vinearum possessionibus ad eandem domum de Jure ab antiquo pertinere debentibus, iisdem Michaeli Zekel et Stephano de Hederfa Castellanis nostris Bistriciensibus, perpetue dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferimus Jure perpetuo et irrevocabiler tenendam possidendam et babendam, ipsis eorumque heredibus et posteritatibus vniversis perpetue ut dicitur possidendam, harum nostrarum literarum vigore et testimonio mediante, quibus nostrum Sigillum appensum est. Datum in opido nostro Thewis feria quarta in festo Circumcisionis Domini Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto.

Besztercze városa levéltárából.

CCXXXVIII.

László király Bethlenfalvi Szepesi Gergelynek, örökösének és általa édes testvérének Fodor János budai prépostnak, megkülönböztetett érdemei tekintetéből eddig használt címerét megerősíti. Kelt Budán febr. 18-dikán 1456.

Commissio Domini Regis.

Ladislavus Dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie, Croacie etc. Rex, Austrieque et Stirie Dux, nec non Marchio Moravie etc. Tibi Fideli nostro Egregio Gregorio Scepswij de Bethlen-

falwa, Salutem gratiamque nostram Regiam et favorem. A
 claro lumine throni Regie Maiestatis velud e sole radij Nobil-
 itates legitimo Jura procedunt, et omnium nobilitatum insignia
 a Regia claritate dependent, Ita ut omne nobile generositatis
 insigne a gremio proveniat Regie Maiestatis, sane attentis, et
 in nostris precordijs digna mentis consideracione pensatis mul-
 timodis suis fidelitatibus, et fidelium serviciorum gratuiti me-
 ritis, quibus pro nostri honoris augmento, et Regni nostri
 statu tuendo adversum hostes, et Inimicos Regni nostri fide-
 liter, et viriliter depugnando continue Maiestati nostre lauda-
 biliter studuisti eoque fervencius, et diligencius imposterum
 studebis conplacere quo te et tuos singularibus honorum gra-
 cijijs a nostra celsitudine conspexeris fore insignitos, Tibi, et
 per te Venerabili Domino Johanni Fodor preposito Ecclesie
 Budensis fratri tuo carnali tuisque heredibus, et posteritatibus
 vniversis hec Arma, seu Nobilitatis insignia videlicet clipeum
 cum campo rubeo superapposita galea et in campo rubeo leo-
 nem aurei sive crocei coloris, ore aperto, et lingua extensa,
 caudaque eiusdem supra dorsum versa, inter ungues pedum
 interiorum rosam similiter crocei coloris cum cruce de eadem
 corona preeminente gestantem, et supra galeam ipsam alam
 rubri coloris extensam, et preminentem in cuius medio leonem
 priori excepta dumtaxat corona omnino conformem, Ipsamque
 galeam tectura crocei, et rubei coloris, cum zattis hincinde de-
 pendentibus alijsque opportunis ornamentis, prout et quemad-
 modum in Capite presencium literarum nostrarum pictoris arte
 suis appropriatis coloribus depicta sunt, quibus hactenus et
 benefica collacione Divorum Regum nostrorum scilicet pre-
 decessorum usi estis animo deliberato, et ex certa nostra sci-
 encia de novo dedimus, et contulimus ijmo ex habundanciori
 plenitudine nostre specialis gracie concedimus et presentibus
 elargimur, ut vos, tuique heredes, et posteritates vniuerse,
 pretacta Arma seu Nobilitatis insignia more aliorum armis utenci-
 um a modo imposterum ubique in prelijs, duellis, hastiludijs, tor-
 neamentis, ac alijs omnibus exercicijs Nobilibus, et Militaribus,
 nec non Sigillis, Anulis, Velis, cortinis, et generaliter in qua-
 rumlibet rerum, et expedicionum generibus sub mere, et sincere

Nobilitatis titulo, quali vos ab universis, et singulis cuiuscunque condicionis preeminencie status, gradus, vel dignitatis existant, Insignitos dici, ac veros Nobiles nominari, et teneri volumus, ac etiam reputari, gestare, omnibusque et singulis gracijs honoribus, et libertatibus, quibus ceteri proceres, Nobiles, Militesque et clientes Regni nostri armis utentes quomodolibet consuetudine, vel de Jure freti sunt, et gavis, frui et gaudere possitis, et valeatis, de talisque singularis et specialis nostre gracie antidoto merito exultetis, ac tanto ampliori studio ad honorem Regie Maiestatis vestra inantea solidetur intencio, quanto vos largiori favore Regio preventos conspiciatis, et munere graciarum. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras secreto Sigillo nostro quo ut Rex Hungarie utimur in pendentibus communitas duximus concedendas. Datum Bude feria quinta proxima ante festum Kathedre beati Petri Apostoli. Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo sexto. Regnorum nostrorum Anno Hungarie sextodecimo. Bohemie vero Tercio.

Az anspachi levelek közül a budai kamarai levéltárban.

CCXXXIX.

László király megparancsolja a kolozs-monostori conventnek, hogy, miután ő Léthá várát Kolozs megyében tartozásdósaival részint Kolozs, részint Torda vármegyében Hunyadi János beszterczei örökös grófnak és általa mostoha hágnak Klárának, Dengelegi Pongrácz vajda özvegyének és László, János és András fiainak új adomány czime alatt adta volna, a mondott adományosokat ezen jószágokba a törvények értelmében iktatván, az ellentmondókat, a mennyiben találkoznának, az erdélyi vajdák vagy alvajdák elejébe idézze, és minden esetre a beiktatásról jelentést tegyen. Kelt Budán aprilis 4-dikén 1456.

Ladislaus dei gratia Hungarie, Bohemie Dalmatie, Croatie etc. Rex, Austrieque et Styrie Dux, necnon Marchio Moravie etc. Fidelibus nostris Conuentui Ecclesie de Clus Monostora salutem et gratiam. Cum nos pro fidelitatibus et fidelium seruitiorum meritis Fidelis nostri Spectabilis et Magnifici Johannis de Hunyad, Comitis perpetui Bistriciensis per enim Maiestati nostre sub locorum et temporum varietate cum omni fidelitatis constantia et sollicitudine indefessa iuxta sue possibilitatis exigentiam exhibitis et impensis, totum et omne Jus nostrum regium, si quod in castro Letha appellato in Comitatu de Kolos partium nostrarum Transsylvanarum existente habito, ac possessionibus similiter Letha, Zenthlasz, Kis Fenes, Hosdath, Barbathfalua, Azzonfalua, Felsew Fwle, Also Fwle, Egres, Hagymas, Kek Bikk, Zenthkiraly, Monyorosag, Swthmeg et Rakos vocatis, in de Thorda et de Kolos partium nostrarum Transsylvanarum Comitatus existentibus, et ad dictum Castrum Letha, ut dicitur, pertinentibus, in quarum pacifico dominio — — — — — Idem Comes Johannes superinde perstitisse, seque ac Dominam Claram, Relictam quondam

Pangratii Wayuode de Dengheleg, sororem suam uterinam, ac Ladislaum, Johannem et Andream filios dicte domine Clare persistere asserit etiam de presenti, simul cum Jurepatronatus ecclesiarum ac quodam prato Kiral Retje appellato, necnon prediis aliisque cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, premissis sicut prefertur stantibus et se habentibus, prefato Comiti Johanni et per eum Generose Domine Clare, Relicte quondam Pangratii Vayvode de Dengeleg, sorori sue uterine, ac Ladislao, Johanni et Andree filiis eiusdem Domine Clare ipsorumque heredibus vniuersis serie aliarum literarum nostrarum donationalium exinde confectarum in perpetuum duxerimus conferendum, velimusque ipsos per nostrum et vestrum homines in dominium earundem legitime facere introduci. Igitur Fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius de Symai, vel Mathias de Mohachi, aut Dominicus de Zomordok, sin Michael de Buda, seu Blasius de Zylwas sive Johannes de Jara aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum castri necnon possessionum ac prati et prediorum, vicinis et commetaneis earundem vniuersis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Comitem Johannem, ac Dominam Claram, necnon Ladislaum, Johannem et Andream in dominium earundem, statuaturque easdem et Idem eisdem premissis nostre donationis titulo ipsis incumbente perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, evocet ipsos contra prefatum Comitem Johannem et alios supradictos in presentiam Vayvodarum vel Vice Vayvodarum partium nostrarum Transylvanarum ad terminum competentem, rationem contradictionis eorundem reddituros. Post hec huiusmodi Introductionis et Statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, Si qui fuerint, vicinorumque et Commetaneorum, qui premissis statucioni intererunt, nominibus terminoque assignato eisdem Vayvodis vel Vice Vayvodis fideliter rescribatis. Datum Bude in festo beati Ambrosii Episcopi et Confessoris. Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto, Regnorum

autem nostrorum Anno Hungarie etc. sedecimo, Bohemie vero tercio.

A kolozs-monostori convent levéltárából.

CCXL.

László király azon 12,000 arany forintban, melyet már előbb, és azon 8,000 forintban, melyet most közelebről neki Hunyadi János beszterczei örökös gróf és ország kapitánya kölcsönzött, és így együtt 20,000 arany forintban Temescár cárát minden tartozandóságával és az azzal összekötött temesi grófsággal együtt zálogkép átírja; Dénes bibornok és esztergomi érsek, Garai László nádor, és Ujlaki Miklós erdélyi vajda nagyobb erősségül saját pecsétjeiket e levélre függesztén. Kelt Budán aprilis 7-dikén 1456.

Nos Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatie etc. Rex Austrieque et Stirie Dux necnon Marchio Moravie etc. Recognoscimus, et fatemur tenore presentium quibus expedit universis Quod quia fidelis noster grate dilectus Spectabilis, ac Magnus Johannes de Hwnyad Comes Bystriciensis Generalis Capitaneus in Regno nostro Hungarie Maiestati nostre ad presens octo millia florenorum auri nomine mutui, et sub spe restitutionis dedit concessit et assignavit, volentes igitur Nos eundem Johannem Comitem de rehibitione tam ipsorum octo milium florenorum auri ad presens datorum, et assignatorum, quam etiam aliorum duodecim millium florenorum auri, quos Idem Johannes Comes nobis alias videlicet superioribus annis similiter nomine mutui et sub spe restitutionis dedit et assignavit, quorum summa iam in toto facit viginti Milia florenorum auri, certum reddere, Castrum nostrum Themeswar vocatum simul cum honore Comitatus Themesiensis ad idem Castrum

nostrum spectare solito, nec non universis Castellis, Civitatibus Oppidis, villis, pertinentiis, et proventibus ad idem Castrum nostrum spectantibus pro eisdem viginti Milibus florenorum Auri memorato Johanni de Hwnyad Comiti Bystriciensi duximus inscribendum, ymmo inscribimus tamdiu per ipsum ac heredes suos tenendum possidendum et habendum donec nos aut successores nostri Reges Hungarie sibi, aut suis heredibus de et super ipsis viginti Milibus florenorum auri satisfacere poterimus aut poterunt, et satisfaciemus aut satisfacient cum effectu, promittimus etiam verbo Regio et bona fide quod huiusmodi dispositionem seu inscriptionem nostram ipsi Comiti Johanni modo quo supra factam in omnem eventum, et in omni casu etiam quo forsans presens Sigillum nostrum ex aliqua causa immutari aut inscriptiones seu dispositiones nostras hactenus factas revocari contingeret, quod tamen futurum non credimus firmam tenebimus complebimus et observabimus Ita ut ipse Comes Johannes, et filii ac heredes sui huiusmodi pecunia sua nobis concessa privari non possint quovis modo. In cuius rei memoriam et firmitatem Sigillum nostrum secretum quo ut Rex Hungarie utimur presentibus iussimus appendi. Datum Bude feria quarta proxima post festum beati Ambrosii Episcopi et Confessoris. Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto, Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. sexto decimo, Bohemie vero Tertio.

Ladislaus Rex manu propria.

Et nos Dyonisius Cardinalis Archiepiscopus Srigoniensis Summus Cancellarius Regie Maiestatis, Ladislaus de Gara Regni Hungarie Palatinus, et Nicolaus de Wylak Waiwoda Transilvanus in testimonium, et firmitatem premissorum etiam Sigilla nostra impendenti apponi fecimus. Datum ut supra.

Az anspachi levelek közöl a budai kamarai levéltárban.

CCLI.

János szent-angyal bibornoka és pápai követ, Zsigmond osztrák herceget tudósítja arról, hogy László magyar király, országába jövetelével, az ország rendjeivel tanácskozván, ezek elhatározzák, hogy a törökök ellen az országban lévő nagy gabonaszükség miatt csak augustus 1-sején állítják ki seregeiket, és ekkor a többi idegen seregek élelmezéséről is gondoskodni fognak; melly végzés aprilis 6-dikán kihirdettetvén, híre jött, hogy a török szultán Nándor-Fejérvárhoz közelit; mire nézve elhatározatott, hogy nem várva meg augustus 1-sejét, a seregek vonattassanak össze, és küldessenek a végvárak oltalmára. Ennek következtében felszólítja a mondott herceget, hogy ezen ügy előmozdítására, minthogy az nem egyedül Magyarországé hanem az egész kereszttyénségé, vagy személyesen rezessen, vagy küldjön segédsereget. Kelt Budán aprilis 10-dikén 1456.

Johanns Cardinal Sancti Angeli des Babstleichen Stulslegat

Dem Durchleuchtigisten fursten vnd Hochmächtigen herren Sigmunden herczogen ze Österreich etc. vnserm Allerpesten Vater.

Durchleuchtigister furst vnd Hochmächtiger herr, hail vnd gelückh, Wir erkennen, daz vnserm Ambt zugepüret, solh sach die in gotes diennst verbracht werden, ewr durchleuchtigkeit zewissen zetun damit dieselb durch solher sach erkantnuss sich fleiss zetun die jr durch gotes er, Auch des Edlen Geslacht der Tewschen zetun gepüren, Darumb so schreiben wir ewr durchleuchtigkait solh sach, die dann durch den Allererleuchtigisten herrn Lasslaw-n-ze vngern eto kunig, beschehen sind, Wann darnach als er in sein kunigreich komen

ist, hat er fürsich geuodert Prelaten fürsten vnd herren desselben Reichs, vnd denselben die sach vnsers gelauben darumb wir dann geschickht sein worden in Ratweiss fürgelegt, da ist geraten worden das wider die Türckhen des heiligen gelanbens veindt durch rachunk der versmächait gots vnd das auch benug bescheh der ermonung des heiligen vnsers vater des Babst, vnd auch kayserlichem Rate, das man wider die Türckhen streyten soll, vnd wenn aber furbar in der Serueij, vnd an der Granicz der Turckhen zu disen zeiten nicht klain manglung des Trayds vnd gersten auch anderlaj essender Speis ist, die mangelhalben des vergangen Jar auch vnfrüchtberkait herirrend, Ist fürgesehen worden, solhs vngrisch her auch ander aussern nicht zusamme zebringen, vncz auf den ersten tag des Ewgst, vnd die zeitlig vnd genugsamchait der narumb werde, vnd nach solhem Ratslag, hat der kunig, mit ganczem herczen vnd an dem Sechsten tag des Abrills, offentlich vor prelaten fürsten vnd herren, der vngrischen, Beheimischen vnd Österreichischer Reich, durch den Erwürdigen vater hern Bischouen ze waradein antwurten lassen In dem ersten tag des Ewgst ein gesamcz her jn den Granicz der Türckhen zehaben vnd bestellen vnd wil auch solche fürtrachtung vnd fürsehung tun, dadurch sein auch ander, die wider die Türckhen dahin zehilf komen her, genugsamleich narung haben werden, — — Nach sölhen ist seiner kunigkleicher maiestat zu erkennen gegeben, wie der Turckh nu mit seinem her vnd macht zuehent ist, Auch die gegend genannt Weissenburg, die des Reichs ein Schlüssel ist angreifen vnd vber die Tanaw ziehen, auch das Reich ze stören well, darumb der Allerleuchtist herr der kunig vnerwart des ersten tag des Ewgst hat gebeten vnd zwsammen geruffen, ain hër vnd dem zukünftigen Turckhen vermaint widerzesteen vnd seiner Slösser ze versorgen vnd die päss vnd vberfürd der Tanaw zebeschrmen, wann ewr durchleuchtigchait hat langgst erkannt den gemainen schaden der daraus ersteen vnd künftüg möcht werden — — — Durchleuchtigster fürst, Es ist nicht allain vmb das vngrisch Reich zetun, Sunder vmb das reich der ganczen kristenhait, vmb euch ewr kinder ewr land

vnd lewt , vnd ob das würd, das diz Reich vngern den Turckhen vndertan oder von jn vnderkomen würde, da got vor sej, So ist es geschehen vmb den andern tail der kristenhait, dann wirt mit ainem solhen veind zeschaffen haben. damit wir durch kainerlaj vrsach frid gehalten mügen, der auch der kristen vndertänigchait an kristes verlangung nicht suchen noch begern ist, vnd auch dem selben kainerlai spil nicht lieber ist, dann das blut vergiessen der kristen die sach ist vast hoch vnd hert an jr selben, wie wol sich ettleich nicht fürchten vnd ainer auf den andern warttend ist, vnd vermainen es sej damit Got genug getan vnd widerstanden den Türckhen vnd sprechen Si wellen als vil tun, als ander jrer machtighait gleichen, die doch mit jn betrachten solten, solh antwurt des Turckhen fürnemen nicht widersten, wann es anders bedarff vnd nottürfftig ist dann wort Auch got damit nicht genug getan werd der werch vud nicht wort von vns begern ist, Auch ettleich hoffen sind in got der den gelauben aus grossern nöten oft erledigt hat, vnd mainen es sej nicht nottürfft menschlicher hilf, Nw fürchten wir das solhes ir hoffen got vil pölder erzürnen, dann gütig machen werd, Wann wie wol er der stat hüten ist, doch so schafft er das man die mit guten hütetern besorigen Auch wacht vnd streytt vnd das swert darczw brauchen soll, Durchleuchtiger fürst wie nahend der Turckh sei vnd wie mächtig, werd Ir vernemen jn des kunigs schreiben. Nw ist nottürfftig das ir selbs personleich solh hilf got zetun kömet oder aber solh hilf schickhet Wann die andern werden euch nachuolgen vnd aus vil wenig wird ein gross her zusammen gesambt, Darumb Bitten wir was ewr will darinn sej vnd was fürnemen, vnd vns das ewr durchleuchtighait wissen well lassen, di Got bewar. Geben ze Ofen an dem zehententag des Aprils, Anno domini etc. lvj-to.

Egy egykorú fordítás után.

A esász. kir. titkos levéltárból.

CCXLII.

László király Körmöcz városának különösen azon há ragaszkodásaért, melyet ügye iránt gyermekségének idejében az ország annyi belsöcargásai között folytonosan tanusított, és mellynek következtében nehéz viszontagságokat s ellenséges bántalmakat szenvedett, kiváltságot ad, hogy Buda cárosa példájára veres viasszal pecsételhessen. Kelt Budán aprilis 14-dikén 1456.

Commissio propria domini Regis.

Nos Ladislaus dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatiae etc. Rex, ac Austrie et Styrie Dux, necnon Marchio Moraviae etc. Significamus tenore presentium quibus expedit universis, Quod licet nos, prout Regale exigit Officium, cunctorum fidelium nostrorum meritis condignis retributionibus respondere soliti simus, meritorum tamen qualitate pensata, illos uberius Regiis favoribus prosequimur, liberaliusque eis solite munificentie dextram porrigimus, qui maioribus virtutibus, amplioribusque obsequiis excellentiora premia meruerunt. Consideravimus itaque laude dignam fidelitatem et multimoda fidelium servitiorum merita fidelium nostrorum Circumspectorum Civium, incolarum et inhabitatorum ac totius Communitatis Civitatis nostre Regalis Cremnicziensis, quibus iidem vti edocti sumus non solum progenitoribus Regibus scilicet buius Regni nostri Hungarie, sed et nobis se gratos reddiderunt, et presertim eo respectu, quod his precedentibus disturbiorum temporibus, aliis multis nobis obedientiam subtrahentibus, ipsa Civitas nostra Cremnicziensis, ac eius Cives et Communitas, inter plurimas Regni et Regnicolarum nostrorum dissensiones ac turbines, inter quas videlicet nos orbatam parentibus infantiam, etatemque apud aliena educationem agebamus, per continuum

successum magna et varia propter nos et nostrum Jus ac nomen, hostilia passi gravamina, experti insultus insuper duros et casus, nostro culmini usque ad hos regiminis nostri dies constantissime adherendo placere et conplacere studuerunt. Volentes igitur premissorum intuitu eandem Civitatem nostram suosque Ciues et Communitatem, nobis fideles veluti benemeritos Regalis munificencie nostre dono amplius honorare, ut iidem sicuti hactenus, sic et de cetero ferventiores fidelitatis et fidei zelo ac obsequendi promptitudine circa Maiestatem nostram attendantur, eisdem Civibus, Communitati predictae Civitatis nostre Crempnicziensis presentibus scilicet et futuris universis ex certa nostra scientia, et animo deliberato, Prelatorumque et Baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro, hanc specialis gratie prerogativam annuendam duximus et concedendam, ut ipsi Cives et Communitas sepe fate Civitatis nostre Crempnicziensis a modo in posterum perpetuis temporibus, universis quoad sigillum seu sigilla Communitatis eorum, cera rubra uti, cum eademque more huius Civitatis nostre Budensis omnia privilegia, omnesque literas Juridicas Testimoniales, alias missivas Causales, Sententionales, missilesque epistolas, et alias quascunque sigillare et consignare, inpendenti vel in apresso valeant, et ad id plenam et liberam habeant facultatem, ex presenti nostra annuentia et concessione speciali. In cuius rei robur et Testimonium presentes concessimus literas nostras pendentis Secreti Sigilli nostri, quo ut Rex Hungarie utimur munimine roboratas. Datum Bude predicta in festo beatorum Tiburtii et Valeriani martyrum. Anno Domini 1456-o Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. sextodecimo, Bobemie vero tertio.

Körmöcz városa levéltárából.

CCXLIII.

László Magyarország királya, Tarodfalvai Imrének, Lászlónak és Péternek, Vas vármegyében fekvő Lapsa nevezetű pusztájokra, melyet azoknak elei békében birtak, most pedig bizonyos Hollósi nemesek elfoglalva tartanak, új adománylevelet ad, egyszersmind a nevezett pusztában lappangó királyi jogot is nekik adományozván. Kelt Budán aprilis 18-dikán 1456.

Nos Ladislaus Dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatiae Rex, ac Austrie et Stijrie Dux, necnon Marchio Moravie etc. Memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit universis, Quod nos tunc ad nonnullorum fidelium nostrorum supplicationis Instantiam, per eos pro parte fidelium nostrorum Emerici, Ladislai et Petri de Tharrodfalva, nostre propterea porrecte Maiestati, tumque pro fidelitatibus et fidelium obsequiorum meritis eorundem Emerici, Ladislai et Petri per ipsos uti didicimus iuxta eorum possibilitatis exigentiam, sub locorum et temporum diversitate, nobis ac Regno nostro Hungarie et Sacre eius Corone cum omni fidelitatis constantia exhibitis et impensis, Predium Laapsa vocatum in Comitatu Castriferrei habitum, in cuius pacifico Dominio idem Emericus, Ladislaus, et Petrus progenitores ipsorum ab antiquo pleno Jure perstitisse, nunc vero apud manus quorundam Nobilium de Hollos occupative ac sine omni iusta Causa assererent existere, simulcum omni Jure nostro Regio, si quod in eodem Predio qualitercumque heberemus, aut idem nostram ex quibuscunque viis, Causis modis et rationibus concerneret Maiestatem, — — cum cunctis suis utilitatibus, et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, sylvis, Rubetis, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontoriis, aquis, fluviis,

piscaturis, piscinis, aquarumque decursibus, molendinis, molendinorumque locis, et generaliter quarumlibet utilitatum, et pertinentiarum eiusdem integritatibus, quouis nominis vocabulo vocitatis, sub suis veris metis et antiquis limitibus, premissis sic ut prefertur stantibus, prefatis Emerico, Ladislao et Petro de Tharrodfalva, ipsorumque heredibus et posteritatibus universis nove nostre donationis titulo dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferimus, Jure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum, Salvo Jure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, Quas in formam nostri Privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude die Dominica proxima ante festum beati Georgii Martiris. Anno domini milesimo Quadringentesimo quinquagesimo Sexto, Regnorum nostrorum Anno Hungarie Sexto decimo, Bohemie vero tertio.

Czech János közleménye.

CCXLIV.

Regensburg városának tanácsa a városuk kebeléből a törökök ellen menő keresztieseknek útlevelet ad. Kelt Regensburgban május 1-sején 1456.

Wir der Rath der Stadt zu Regensburg bekennen mit dem Brief. Dass das gegenwärtig Volk und Sambnung Fürbringer dieses Briefes, von vns aus unser Stadt Regensburg ist, und die sich beij uns mit dem (Zeichen) des heiligen Kreuzes haben kreuzigen lassen in Mainung, mit der Hülfe Gottes wider die ungläubigen Türken zu zichen, vnd dass wir alle die, den sie diesen unsern Bruf fürgeben vnd zeugen werden, mit

freundlichen Fleiss bitten euch die um unsert willen gütlich befohlen haben u. s. w. Samstag nach St. Gilgen tag 1456.

(Gemeiner, Reichstadt Regensburgische Jahrbücher III. B. von 1430 — 1496. p. 248. aus Eppingers Collectaneen.)

Czech János közleménye.

CCLV.

László király Hunyadi János kormányzó kérésére a beszer czei grófság iránt januárius 30-dikán 1453. adott adománylevelét, és az erdélyi káptalannak a beigtatásról július 20-dikán kelt beigtató bizonyítványát szóról szóra átírcán, azokat mindenkiben megerősíti. Kelt aprilis 28-dikán 1456.

Ladislaus dei gratia Ungarie Bohemie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Cumanie, Bulgarieque Rex, ac Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Moravie omnibus Christi fidelibus tam presentibus, quam futuris presentium notitiam habituris Salutem in omnium Salvatore. Ratio expostulat equitatis, ut regalis Serenitas dotes sue Maiestatis in suorum Personas mittat fidelium, ipsisque iusta petentibus, ipsorumque fideliter tenentibus munus largiflue Clementie tribuat affectum, ut tanto magis corda fidelium sibi reddantur devotiora, quanto ad reddenda merita regales aures inveniuntur promptiores. Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod fidelis noster dilectus Spectabilis, et Magnificus Johannes de Hunyad Comes Bistriciensis ad nostram personaliter accedens presentiam exhibuit nobis, et presentavit quasdam duas literas, unam videlicet nostram sub Sigillo impendenti super perfectione et creatione ipsius Comitatus Johannis ac filiorum heredumque suorum super Comitatum

Bistriciensem, vniversaque Bona, ac eius pertinencias in partibus Transylvanis habitis perpetuos, et liberos Comites maiores, ipsum preterea Districtum Bistriciensem in Comitatum perpetuum elevatione et creatione, ipsiusque Comitis Johannis, ac filiorum et heredum suorum, nec non dicti Comitatus Bistriciensis ab omnium Vayvodarum, et quorumlibet Judicum, ac Justitiariorum illarum partium Transilvanarum Judicatu et Jurisdictione, sed solius nostre Judicio reservatione, nec non super eo, ut ipse Comes Johannes, ac filii, et heredes sui universi Cera rubra quoad Sigillum in Signum Excellentie Comitatus, ac aliis omnibus illis gratiis, honoribus, prerogativis, et Privilegiis, quibus ceteri Comites maiores, liberi et perpetui de Jure, vel de Consuetudine utuntur, uti possint, et gaudere. Preterea super receptione Juramenti ab ipso Comite Johanne in persona sua, et heredum suorum deponendi nobis, et Successoribus nostris fidelitatem, et obedientiam, nec non super donatione, et perennali collatione Districtus, seu Comitatus Bistriciensis cum Civitate Bistricia, ac Oppidis, Villis, Predijs, et aliis quibuslibet ipsius, et earum pertinentiis, videlicet Tributis, Censibus, Proventibus, ac Jure Patronatus Ecclesiarum eorundem, et aliam honorabilis Capituli Ecclesie Transylvanensis super Statutione prescripti Districtus, seu Comitatus Bistriciensis, nec non Ciuitatis Bistricia, ac Oppidorum, Villarum, et Prediorum, nominatim in eadem Litera Statutoria ipsius Capituli descriptarum, ac Juris Patronatus Ecclesiarum, cunctarumque Utilitatum, et pertinentiarum earundem pro prefato Comite Johanne perpetuo factis, confectas, et emanatas Tenorum infrascriptorum. Supplicans ipse Comes Johannes Maiestati nostre humili prece, et deuota, ut prescriptas Literas ratas, gratas, et acceptas habentes, nostrisque Literis Privilegiabilibus sub nostre maiori dupplici Sigillo Maiestatis, quo ut Rex Hungarie utimur, emanandas verbotenus inseri facientes, pro ipso Comite Johanne, eiusque heredibus universis innovantes perpetuo valituras confirmare dignemur, Quarum quidem literarum unius, scilicet nostre, perfectionalis exemptionalis, Libertationalis, prestitutionis Juramenti et Donationalis Litere tenor is est. Ladislaus dei gracia Rex Hungarie etc. *(szórol)*

szóra úgy, mint a CLXXIV. sz. a.) Alterias vero , puta predicti Capituli Ecclesie Transylvanensis Privilegialis Litere series hec est. Capitulum Ecclesie Transylvanensis etc. *(szórol szóra úgy, mint a CXC.V. sz. a.)* Nos itaque premissis humilibus supplicationibus antefati Comitis Johannis per eum Maiestati nostre modo predicto porrectis Regia benignitate exauditis, clementer et admissis, prescriptas ambas Literas non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, ymmo mere et sincere veritatis integritate prepollentes de verbo ad verbum presentibus insertas quoad omnes earum Continentias, Articulos, et Clausulas, in quantum eedem insto modo, et de Regni nostri Consuetudine sine pravitate sunt emanate, viribusque earum veritas suffragatur, acceptamus, approbamus, et ratificamus, ac etiam ipsas pro prefato Comite Johanne, et suis heredibus uniuersis ex certa sciencia, et mera Autoritate plenariaque plenitudine nostre Maiestatis presentis Scripti patrocinio innovantes perpetuo valituras confirmamus salvis Juribus alienis. In cuius rei memoriam, firmitatemque perpetuam presentes concessimus Literas nostras Priuilegiales novi, et autentici maioris Sigilli nostri duplicis munimine roboratas. Datum per manus Reverendissimi in Christo Patris Domini Dyonisij SacroSancte Romane Ecclesie tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbiteri Cardinalis, ArchiEpiscopi Strigoniensis, locique eiusdem Comitis perpetui, Primatis et Apostolice Sedis legati nati, Auleque nostre Sumpmi Cancellarii fidelis nostri sincere dilecti, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Sexto. Quarto Kalendas May Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie Sedecimo, Bohemie vero Tertio. Venerabiliibus in Christo Dominis prefato Domino Dyonisio Cardinale Strigoniensi, Raphaele Colocensi, Laurentio Spalatensi, Mapheo Jadrensi, et Jacobo Rakusiensi ArchiEpiscopis, Item Jacobo Sirimiensis, Mathia Wesprimiensis, Petro Chanadiensis, Johanne Waradiensis, Matheo Transylvanensis, Augustino Jauriensis, Ladislao Agriensis, Nicolao Nitriensis, Vincentio Waciensis, Philippo Boznensis, Thoma Zagrabiensis, Nicolao Quinque Ecclesiensis, Demetrio Thininiensis, Natali Nonensis, Jacobo Traguriensis, Felice Scardonensis, Urbano

Sibinicensis, Jeronimo Makarensis, Thoma Pharensis, Andrea Segniensis, Vito Corbaviensis Ecclesiarum Episcopis, Ecclesias Dei feliciter gubernantibus, nec non Magnificis Viris Ladislao de Gara dicti Regni nostri Hungarie Palatino, Nicolao de Wylak, et Johanne de Rozgon Wayuodis nostris Transylvanensibus, Comite Ladislao de Palocz Judice Curie nostre Regie, Illustri Vlrico Cilie et Zagorie Comite, ac totius Regni nostri Sclavonie, prefato Nicolao de Wylak, et Johanne de Korogh Machoviensibus Banis, Banatu Zewrinensi vacante, nec non Johanne de Peren Tavernicorum, Michaele Orzagh de Gwth, et Paulo de Alsolyndwa Janitorum, Simone Zwdar de Olnod, et Sigismundo Groff de Bozijn Pincernarum, Ladislao similiter Groff de eadem Bozijn, et Ladislao de Losonz Dapiferorum, Ladislao Bwzlaj de Gergellaka, et Ladislao de Naghwelgh Agazonum nostrorum Magistris, Johanne de prefata Hwnyad Comite Bistriciensi, Themesiensi, et prefato Comite Ulrico Posoniensi Comitibus, aliisque quam pluribus Regni nostri Comitatus tenentibus et honores.

Az anspachi levelek közöl a budai kamarai levéltárban.

CXLVI.

László király meghagyja a leleszi conventnek, hogy Dolhai Ambrúst, és osztályos testvérét Mihályt, rozsalyai vajdát, Mármaros megyében fekvő Kohnya helységébe, melyet azoknak ősei békében bírtak, most pedig Bocskói Zsigmond elfoglalva tart s mellyet a netalán abban lappangó királyi joggal együtt egy más levele szerint az említett Dolhaiaknak há szolgálatai-kért új adomány czíme alatt adott, igtassa be. Kelt Budán aprilis 28-dikán 1456.

Ladislaus Dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatia etc. Rex, Austrieque et Styrie Dux, necnon Marchio Moravie

etc. Fidelibus nostris Conventui Ecclesie de Lelez Salutem et gratiam. Cum nos pro fidelitatibus, et fidelium obsequiorum meritis fidelis nostri Ambrosii de Dolha, per eum nobis exhibitis, et impensis, Possessionem Kohnya vocatam in Comitatu Maramorosieni existentem, in cuius pacifico dominio prefatus Ambrosius progenitores suos ab antiquo perstitisse, nunc vero apud manus Simonis de Bochko occupative existere perhibetur, Item totum et omne Jus nostrum Regium, si quod in eadem Possessione qualitercumque haberemus, aut nostram ex quibuscumque Causis, modis et rationibus concerneret Maiestatem, simulcum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic ut prefertur, stantibus et se habentibus, prefato Ambrosio de Dolha et per eum Michaeli Wayda de Rozalya fratri suo condivisionali, Ipsorumque heredibus et posteritatibus universis nove nostre donationis titulo vigore aliarum nostrarum literarum contulerimus, velimusque eosdem in dominium eiusdem, et predicti Juris nostri Regii per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Fidelitati igitur vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro Testimonio fidedignum, quo presente Sandrinus Balya de Jod, aut Blasius de Barczanfalfa, vel Georgius Peterman de Sayo, sin Stephanus de Bilke, seu Johannes de Lipche, aliis absentibus homo noster de Curia nostra Regia per nos ad id deputatus, ad facies prescripte Possessionis, consequenterque Juris nostri Regii in eadem existentis, vicinis et commetaneis eiusdem uniuersis inibi legitime convocatis, et presentibus accedendo introducat prefatos Ambrosium et Michaellem Wayda in Dominium eiusdem et Ipsius Juris nostri Regii, statuaturque eandem et idem eisdem premissis nostre donacionis titulo Ipsi incumbente, perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint evocet Ipsos contra antefatos Ambrosium, et Michaellem nostram in presentiam ad Terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et posthec huiusmodi Introductionis et Statucionis seriem cum contradictorum, et evocatorum si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis Statutioni intcrerunt nominibus, Ter-

minoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Bude feria quarta proxima post festum beati Georgii Martyris Anno domini Millesimo Quadringesimo Quinquagesimo Sexto, Regnorum autem nostrorum Hungarie etc. Sextodecimo, Bohemie vero tertio.

Kivülről: Fidelibus nostris Conventui Ecclesie de Lelez pro Ambrosio de Dolha et alio intrascripto Introductoria et Statutoria.

A leleszi convent levéltárából.

CCXLVII

László király az ország nagyjainak ajánlására és helyeslésevel Bagusa városát minden alkalommal eldödei a magyar királyok és saját személye iránt, különösen gyermekevei és tácolléte alatt az országban kitört zavarok közt bizonyított hű ragaszkodásaért azon kitüntetésben részesíti, miszerint választandó igazgatói esentúl főigazgató címet viselhessenek. Kelt Budán május 6-dikán 1456.

Commissio propria domini Regis in consilio.

Ladislaus dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex, ac Austrie et Stirie dux necnon Marchio Moravie etc. fidelibus nostris Nobilibus et prudentibus viris Rectori et Consilio Ciuitatis nostre Ragusij, Salutem et gratiam. Cum nichil conueniencius Regibus esse censeamus, quam suorum fidelium benemerita, dignis exornare premijs, et de uestra constanti fide et fidelissimis obsequijs quantosque labores et calamitates. multociens passi sitis. Vt vos progenitoribus nostris similiter huius Regni Regibus, nobisque gratos se redderetis, essemus per Prelatos et Barones ac proceres nostros sufficienter edocti. Vniuerso consilio nostro approbante et miram probitatem uestram. ac erga nos singularem fidelitatem

commendante, Instituimus vos. Ciuitatemque vestram, ut optime meritam plurimis et, magnis honoribus dignitatibus. suffragijs. fauoribus deo nostro. vobis vitam concedente decorare, ueluti eos, quos unice fortitudinis et fidelitatis exemplar, quocumque munere dignos fecit, utputa quorum animi constanciam, nulla bellorum grauitas, nulla periculorum magnitudo frangere, et a uera fidelitate Corone huius Regni obseruanda potuit inclinare. Vt igitur hos duos, post hostiles impetus quos summa cum fidelitate hijs superioribus turbidis temporibus, nobis Regno absentibus passi estis, in hoc nostro in hungariam felici aduentu, optimam. erga fidelitatem uestram. uoluntatem nostram declaremus, et digna meritis uestris premiorum incia iaciamus, ab hijs. que ad auctoritatem et famam vestram conseruandam maxime conferre uisa sunt, exordium capere constituimus, Considerantes igitur, magno Ciuitatibus esse decori, cum illi qui in republica, primum honoris locum tenent, a suis Regibus aut principibus digniori et Illustriori titulo, decorantur, Rectorem Ciuitatis vestre et consilij caput, proprio motu, et ex certa sciencia nostra, ac de Prelatorum et Baronum predictorum consilio et assensu, Regia auctoritate et munificencia in Archirectorem constituimus facimusque et sublimamus. Volumusque, ut deinceps singuli Rectores uestri temporibus successiuis vniuersis. post sese eligendi, semper Archirectores uocentur, nominentur et scribantur, Hacque dignitate, prerogatiua et preeminencia gaudeant irreuocabiliter et fruantur, Harum literarum nostrarum quibus Sigillum nostrum secretum. quo ut Rex Hungarie utimur, appensum est, uigore et testimonio mediante. Datum Bude In festo. Ascensionis domini Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. Sexto-decimo Bohemie uero tercio.

Commissio propria domini Regis
in Consilio

Albertus prepositus Q. (Quinqueecclesiensis)

A csász kir. titkos levéltárból.

CCXLVIII.

László király az ország nagyjainak ajánlására és helyesléssel tekintetbe vévén Ragusa városának minden alkalommal mind eldődei, a magyar királyok, mind saját személye iránt tanusított hűségét, azt azon kiváltsággal díszesíti, hogy minden levelei megpecsétlésében ceres viaszszal élhessen. Kelt Budán majus 6-dikán 1456.

Commissio propria domini Regis in Consilio.

Ladislans dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie, Croacie etc Rex ac Austrie et Stirie dux. necnon Marchio Moraue etc fidelibus nostris Nobilibus et prudentibus uiris Rectori et Consilio Ciuitatis nostre Ragnsij, Salutem et gratiam, Cum nichil conueniencius Regibus esse censeamus quam suorum fidelium benemerita dignis exornare premijs et de uestra constanti fide, et fidelissimis obsequijs, quantosque labores et calamitates, multociens passi sitis, Vt nos progenitoribus nostris diuis scilicet huius Regni Hungarie Regibus, nobisque gratos sese, redderetis, essemus per prelatos et Barones et proceres nostros sufficienter edocti, Vniuerso consilio nostro approbante et miram probitatem uestram ac erga nostram maiestatem singularem fidelitatem commendante, Instituimus uos Ciuitatemque uestram bene meritam plurimis et magnis honoribus dignitatibus suffragijs fauoribus, deo nostro, nobis uitam concedente decorare, ueluti eos. quos unice fortitudinis et fidelitatis exemplar quocumque munere dignos fecit, utputa quorum animi constanciam, nulla bellorum grauitas, nulla periculorum magnitudo frangere, et a uera fidelitate Corone huius obseruanda potuit declinare, Vt igitur post duros hostiles impetus, quos sumpma cum fidelitate, hijs superioribus turbidis temporibus, nobis Regno absentibus passi estis, in hoc nostro in Hunga-

riam felici aduentu optimam erga fidelitatem uestram, voluntatem nostram declaremus, et digna meritis uestris premiorum inicia iaciamus, ab hijs que ad auctoritatem et famam uestram augendam maxime conferre uisa sunt exordium capere constituimus (igy!). Quamobrem cum alijs literis nostris priuilegialibus, Rectorem uestrum honoris causa in Archirectorem sublimauerimus, conuenire certe iudicauimus, et illius gradus dignitati et consilij uestri nobilitati, vt deinceps in Sigillis publicis, rubea cera fruamini. Nostra igitur erga fidelitatem uestram dilectione, motu proprio, ex certa sciencia et plenitudine Regie potestatis, necnon de consilio et assensu predictorum Prelatorum et Baronum nostrorum, Ad maiorem ornamentu uestri decorem, damus et elargimur hanc uobis prerogatiuam, vt abhinc in posterum, perpetuis semper futuris temporibus, Cera rubra Sigillare possitis, eaque in omnibus et singulis literis, missiuis, priuilegialibus, Juridicis, testimonialibus, causalibus, Epistolis, et quibuscumque alijs tam in pendentem quam in appresso uti ualeatis, Harum literarum nostrarum Vigore et testimonio mediante. Quas Sigillo nostro secreto pendentem quo ut Rex Hungarie utimur roborari iussimus, Datum Bude, Infesto Ascensionis domini, Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto, Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. Sextodecimo Bohemie uero tercio.

Commissio propria domini Regis in Consilio
Albertus prepositus Quinqueecclesiensis.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCXLIX.

László király az ország nagyjainak ajánlására és helyeslésevel Ragusa városának minden alkalommal eldődei, a magyar királyok, és saját személye iránt tanúsított kitünő érdemeiért eddigi czimerének mellőzése nélkül, sőt egyenes megerősítésével egy tetején arany, a városnak a magyar koronához ragaszkodását jelentő koronával ékített paizson, mellyet a város védszentje Balázs vértanú tart, a város indulatának tisztaságára czélzó égsszin mezőben álló phönixszel, melly a maradékot a város ritkán előforduló és a veszélyekből is új fényvel feltünő hűségére emlékeztesse, ajándékozsa meg. Kelt Budán május 6-dikán 1456.

Commissio propria domini Regis in consilio.

Ladislaus Dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex ac Austrie et Stirie Dux nec non Marchio Moraue etc. Fidelibus nostris Rectori et Consilio Ciuitatis nostre Ragusij, sincere nobis dilectis, salutem et gratiam. Cum nihil Regibus conuenire magis censeamus, quam suorum fidelium benemerita dignis exornare premys, et de uestra constanti fide et fidelissimis obsequijs, quantosque labores et calamitates multociens passi sitis, vt uos progenitoribus nostris similiter diuis huius Regni hungarie Regibus nobisque gratos sese redderetis, essemus per prelatos, Barones et proceres nostros sufficienter edocti, Vniuerso consilio nostro approbante et miram probitatem uestram, ac erga nostram Maiestatem singularem fidelitatem commendante, instituimus vos Ciuitatemque uestram, ut optime meritam plurimis et magnis honoribus, dignitatibus, suffragijs, fauoribus deo nostro nobis vitam concedente decorare, veluti eos, quos unice fortitudinis et fidelitatis exemplar quocunque egregio munere dignos fecit. Quorum scilicet animi constan-

ciam, nulla bellorum gravitas, nulla periculorum magnitudo frangere et a uera fidelitate Corone huius Regni declinare potuit. Vt igitur post duros hostiles impetus, quos summa cum fidelitatis integritate his superioribus turbidis temporibus nobis Regno absentibus sustinuistis, in hoc nostro in hungariam felici aduentu, optimam erga fidelitatem vestram voluntatem nostram declaremus et digna meritis vestris inicia iaciamus premiorum, ab his, que ad auctoritatem et famam vestram augendam plurimum conferre visa sunt exordium capere statuimus. Quam obrem cum binis priuilegijs nostris rempublicam vestram Archirectoratus dignitate et cera rubra sigilandi auctoritate honoris causa decorauerimus, Placuit nobis, preterea ad maiorem ornamenti vestri splendorem, eam nouis armis insignire, Et cum diligentius animo inquereremus quid admirande constantie ei singulari fidelitati vestre magis proprium esset, nihil fenice nobilissima insignum tante virtutis vobis ferendum conuenientius visum est. Nam sicut illa egregia auis, vna tantum, vniuerso in orbe reperitur et post duros labores atque ipsos cineres speciosior ac robustior reuiuiscit, Sic vna ciuitas vestra est, que in toto Regno nostro dalmatic in fide et fidelitatis integritate in temptacionibus permansit, et post multos labores magnasque calamitates, quas sepius forti animo, pro inuiolata fide sustinuit, Clarior et dignior semper euasit. Vt igitur apud posteros et presertim successores nostros Reges Serenissimos ex hoc constantissime et vnice fidelitatis vestre, efficax pro Laude vestra memoriale permaneat, non derogando ceteris armorum insignijs, quibus hactenus quoquomodo vsi estis, Sed ea potius Regia auctoritate confirmando, ex certa nostra sciencia, damus et conferimus uobis hanc tam celebrem fenicem, ea forma hisque coloribus, quibus esse traditur et depingi solet, in campo celestino, digno vestra celesti probitate clipeo deferrendam, cuius summitati coronam auream apponimus, in signum tantorum laborum, quos pro nostris nostreque corone opportunis obsequijs forti animo sustinuistis, quibus, quidem armis videlicet clipeo cum Fenice cum corona aurea super posita, nec non cum imagine Beatissimi episcopi et Martiris Blasij vexili-

feri et patroni rei publice vestre, eundem armorum clipeum cum corona tenentis aliisque opportunis ipsorum ornamentis, quemadmodum in Capite presentium literarum, picturis, arte sua appropriatis coloribus depicta sunt, vos vestrique successores ciues et comunitas volumus amodo perpetuis semper futuris temporibus, in sigillis, vexillis, cortinis, vellis, et generaliter in quibuslibet actibus atque locis vti et gaudere, ac ea deferre possitis, cum omnibus prerogatiuis, honoribus et libertatibus, quibus, alie libere Ciuitates armis vtentes gaudent et fruuntur, harum nostrarum literarum, quibus Sigillum nostrum secretum quo ut Rex hungarie vtimur appensum est, vigore et testimonio mediante. Datum Bude in festo ascensionis domini, anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto, Regnorum autem nostrorum anno Hungarie etc. Sexto-decimo Bohemie vero tercio.

Commissio propria domini Regis in consilio
Albertus prepositus Quinqueecclesiensis.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCL.

László király az ország nagyjainak ajánlására és helyeslésevel Ragusa városát az eldődei és saját személye iránt tanusított hűsége tekintetéből azon kiváltsággal ajándékozta meg, hogy a város czimere alatt és annak hasznára arany forintokat verethessen. Kelt Budán május 6-dikán 1456.

Commissio propria domini Regis in consilio.

Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rcx Austrie et Stirie dux nec non Marchio Moraue etc.

fidelibus nostris Nobilibus et prudentibus viris Rectori et consilio Ciuitatis nostre Ragusij nobis sincere dilectis salutem et gratiam. Cum nihil conuenientius Regibus esse censeamus, quam suorum fidelium bene merita, dignis exornare premijs, et de uestra constanti fide et fidelissimis obsequijs, quantosque labores et calamitates multociens passi sitis, ut vos progenitoribus nostris diuis similiter huius Regni Hungarie Regibus nobisque gratos se redderetis, essemus per prelatos, Barones et proceres nostros sufficienter edocti, Vniuerso consilio nostro approbante et miram probitatem vestram ac erga Maiestatem nostram singularem fidelitatem plurimum commendaute, Instituius vos Ciuitatemque vestram vt optime meritam, plurimis et magnis honoribus, dignitatibus, sulragijs, fauoribus. deo nostro nobis vitam concedente decorare, ueluti eos, quos unice fortitudinis et fidelitatis exemplar quocunque munere dignos fecit, ut puta, quorum animi constantiam nulla bellorum grauitas, nulla periculorum magnitudo frangere et a uera fidelitate Regni huius corone declinare potuit. Vt igitur post duos hostiles impetus, quos summa cum fidelitatis integritate virtuteque, his superioribus turbidis temporibus nobis Regno absentibus sustinuistis, hoc nostro in hungariam felici aduentu, optimam nostram erga fidelitatem vestram uoluntatem declarem et digna meritis uestris premiorum incia iaciamus ab his, que ad auctoritatem et famam uestram augendas conferre visa sunt exordium capere instituius. Quamobrem et alijs litcris nostris mediantibus rem publicam uestram Archirectoratus dignitate decorauimus, Cera rubea sigilandi autoritate ornauimus et Arma Fenicis imaginis ad futuram vnice fidelitatis uestre memoriam insigniuimus. Placuit nobis preterea, propter nostram in uos sinceram dilectionem honoribus uilitatem adiungere. Ex certa igitur sciencia nostra, mera Regia potestate, et de prelatorum et Baronum nostrorum consilio et assensu damus uobis Libertatem, ut deinceps monetam auream seu florenos, cum signis et imaginibus rei publice uestre cudere uel cudi facere valeatis, uestro iure et beneplacito, Quam auctoritatem et specialem prerogatiuam, ex plenitudine Regie liberalitatis, perpetuis semper futuris temporibus uobis elargimur, cum

omni vtilitate, que ex ipsa auri cussione a uobis capi poterit, harum nostrarum vigore et testimonio literarum, Quas sigillo nostro Secreto pendenti, quo ut Rex hungarie vtimur muniri iussimus. Datum Bude in festo ascensionis domini, anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto, Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. sexto decimo Bohemie uero tercio.

Commissio propria domini
Regis in consilio
Albertus prepositus Q. (Quinqueecclesiensis)

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCLI.

László király, tekintve Hunyadi János hajdan Magyarország kormányzója most beszterczei örökös gróf, megkülönböztetett érdemeit, Rwdischa helységére nézve, mellyet az ő adományából (Oklevéltár CCI. sz.) most is békével bír, minden tartozandóságaival együtt új adománylevelet ad. Kelt Budán május 12-dikén 1456.

Commissio propria domini Regis.

Nos Ladislaus dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. Rex, ac Austrie et Stirie dux, nec non Marchio Moravie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis Quod cum Regnum stabile nichil magis quam amor subditorum perficiat Expedit semper principibus gesta munificencia suis se reddere liberales vt dum seruitores, continuis beneficijs sibi conciliant, eos amore

pocius quam timore promptos suis obsequiis alliciant, firmosque in fide faciant, Consideravimus itaque hoc respectu clarissimam fidem Virtutes magnificas multimoda obsequiorum genera et fortissima fidelis nostri sincere dilecti Spectabilis et Magnifici Johannis de hwnyad pridem Regni nostri hungarie Gubernatoris nunc vero Comitis perpetui Bisztriciensis qui sicut integritate fidei ceteris clarior ita potenti virtute vsque ad hec nostre etatis tempora Regij status ac honoris et huius Regni conservator magnanimus fuit et columpna. Qucquidem egregia ac Magnifica gesta tum propter sui magnitudinem, tum vero quia ea iam pridem scripta superinde priuilegia nostra laciore sermone futuris commendarunt seculis ad presens quantum ad eorum specificacionem preterire constituimus, hoc tamen superinde prout fidedigno testimonio docemur referre possumus et confiteri, quod hoc Regnum nostrum Hungarie quod preteritis annis nobis extunc apud incunabula et alienam educacionem etatem agentibus foris Teucrorum grassante tyrannide et intus grauissimis dissensionibus et paricidijs confluctuans in pendenti ferme ruina positum extiterat Ipsius Johannis vel sola vel maxime industria magnanimitate Illustribus actibus et bellis maxima virtute confectis crebrisque reportatis Victorijs tam externis malis quam civilibus bellis ereptum atque non solum seruatum est sed et dilatatis suis confinibus magnifice augmentatum nobisque et sub nostro nomine tentum, tutatum gubernatum ac postremo diebus hijs eiusdem Regni possessio pacifica fideliter nobis est restituta. Cupientes igitur ad comoda et honorem huius viri benemeriti qui in tot actibus Regnique negocijs non solum carissimos plures et amicos et fratres ac familiares belli sibi calamitate raptos amisit, sed et proprij sanguinis plurimum effudit nostre liberalitatis ne continuare solum sed et accumulare beneficiis. Opidum Rwdischa appellatum, in regno nostro Rascie habitum alias per maiestatem nostram sibi collatum, In cuius pacifico dominio Idem Comes Johannes post huiusmodi nostram collacionem se extitisse et existere asserit eciam de presenti, simul cum cunctis Villis possessionibus et predijs ad Idem pertinentibus Item Montanis fodinisque Auri et Argenti ac Mineribus, et alijs quibusuis me-

tallis, cunctisque alijs vtilitatibus vt puta terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis siluis nemoribus, montibus, vallibus, aquis, fluuijs, piscinis piscaturis Riualis aquarumque decursibus, Molendinis ac locis Molendinorum, Vineis Vinearumque promonthorijs, nec non Teolonijs et tributis ac Jure patronatus Ecclesiarum et generaliter quarumlibet vtilitatum et pertinenciarum eiusdem integritatibus quomocunque nominatis sub eiusdem veris metis et antiquis limitibus premissis sic ut prefertur stantibus et se habentibus animo deliberato, et ex certa nostre maiestatis sciencia de prelatorum eciam et Baronum nostrorum consilio memorato Johanni Comiti suisque heredibus et posteritatibus vniuersis nove nostre donacionis titulo dedimus donauimus, et contulimus, ymo damus donamus et conferimus Jure perpetuo et irreuocabiliter tenendum possidendum pariter et habendum. Saluo Jure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas in formam nostri privilegij redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude feria quarta proxima ante festum Penthecostes anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto Regnorum autem nostrorum anno hungarie etc. sexto decimo Bohemic vero tercio.

Commissio propria domini Regis.

Az anspachi levelek közül a budai kamarai levéltárban.

CCLII.

László király elis meri, hogy Cillei Ulriknak a vele tartott számvetés után különböző kölcsönzéseieért huszonhat ezer kiencz száz kilenczven három font bécsi fillérrel és e felett 10 fillérrel adása maradt, melly összeget a közelebbi karácsonkor a székely ökoradóból, melly őt az országlás szerencsés átvételéért lilei, ki fogja fizetni, vagy ha ez nem töténnék meg, akármí más jövedelmeiből köteles lesz kincstartója minden más kiadások előtt megtéríteni. Kelt Budán május 14-diken 1456.

Nos Ladislaus dei gracia Rex Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Austrieque et Stirie dux necnon Marchio Moraue etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis, Quod quia fidelis noster illustris princeps dominus Vlricus Comes Cilie etc. censanguineus noster dilectus pro nostro ingressu in hoc Regnum nostrum Hungarie pro comodo et vtilitate eiusdem, solamenque Regnicolarum nostrorum feliciter facto pro expensis curie nostre et expedicione stipendariorum nostrorum alijsque maiestatinostre necessarijs ad requisicionem nostram inque complacenciam specialem quinquaginta duo millia librarum trecentos et octuaginta vnam libras denariorum Wiennensium et decem denarios Wiennenses monete bone nobis racione veri mutui et sub spe generose restitutionis prompta in pecunia quemadmodum hoc exacta calculi racio, coram Reuerendis in Christo patribus dominis Johanne Waradiensi, Nicolao Quinqueecclesiensi episcopis necnon Magnificis Ladislao de Gara Regni nostri Hungarie palatino, Ladislao de Palocz Iudicecurie nostre, Johanne, de Peren magistro thauernicorum nostrorum et Johanne de Rozgon Wayuoda parcium nostrarum Transsiluanarum alijsque nostris consiliarijs Hungaris scilicet et Theutonicis desuper facta euidenter ostendebat, concesserat et accomodauerat, in cuius quidem mutui sortem solucionis nos coram prefatis prelatis Baronibus et Consiliarijs nostris, dicto domino Vlrico Comiti Cilie, viginti sex millia librarum trecentas et octuaginta

X. 525.

Quide serua trena ppona ante hinc pnteraste / Amo
dñi millefimo et nadiuigentesimo et unquagesimo sexto.
Siquoz ante mēz Anno hmgazoz et Octobemo /
Solymur dñi dno

Ladislavus Rex
magis R. R.

ibras denariorum persoluimus residuo vero videlicet viginti sex millibus noningentis et nonaginta tribus libris denariorum et decem denarijs dicto domino comiti remansimus obligati, de quorum itaque viginti sex millium noningentiarum et nonaginta trium librarum denariorum et decem denariorum prefate Wyennensis mōnete solucione ipsum dominum Comitem Cilie certum reddere volentes, promittimus quod eidem ac suis heredibus de bobus ex parte Siculorum nostrorum nobis et fisco nostro Regio pro suscepto primitiui Regij regimmi officio prouenire solitis infra festum natiuitatis domini proxime venturum, omnimodam impendemus et impendi faciemus satisfactionem quoad plenum, casu autem quo solucio huiusmodi de bobus ipsi domino Comiti et suis heredibus facta non fuerit, ex tunc promittimus, verbo Regio ymmo et omnino volumus, sibi suisque heredibus per thesaurarium nostrum de primis alijs prouentibus nostris vndecumque prouenientibus pre omnium aliorum prelatorum Baronum militum Consiliariorum siue familiarium nostrorum Salarij siue prouisionis solucione absque dilacione prefati debiti plenariam satisfactionem fieri realiter et cum effectu, volumus eciam ac nos nostrosque heredes et successores nomine quo supra, presentibus adstringimus et obligamus quod si nos quod deus auertat ab hac luce migrare contingeret, antequam dicto domino Comiti siue suis heredibus de prefato debito plenarie fuisset satisfactum quod ex tunc nostri heredes siue successores Regnorum et dominiorum nostrorum prefato domino Comiti suisque heredibus solucionem et satisfactionem modo quo premittitur omnimode impendere debeant et teneantur, harum nostrarum literarum vigore et testimonio mediante. Datum Bude feria tertia proxima ante festum pentecostes anno domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto Regnorum autem nostrorum anno Hungarie etc. sexto decimo Bohemio vero tercio.

Ladislaus rex
manu propria.

A csász. kir. titkos levéltárból.

Ezen levél utolsó sorait valamint a király saját aláírását hasonmásban is közöljük.

CCLIII.

Giskra János Kassa városához intézett levelében hibáztatja azt, hogy helybeli kincstartó tisztjeinek a pénzverést megtiltotta kebelében, ez iránt a királynak különös parancsát kívánván előmutatlatni; miután pedig ezen királyi parancs már többször közölletett, és mikor kívánandja megint közölletni fog helybeli várnagya által, a királynak és az ország rendjeinek a cerendő pénz belső értéke és külső alakja iránt hozott határozatával együtt, meghagyja az említett városnak, miszerint a pénzverést tovább akadályoztatni ne merészelje. Kelt a sólyomi várban május 28-dikán 1456.

Famosi viri Amici dilecti. Exposuerunt nobis Officiales nostri Camere Cassouiensis, qualiter monetam cudere prompti fuerant nouam, ymo de facto volebant. Sed tamen vos, ignoramus quo spiritu ducti et audacia, huiusmodi monetam cudi debentem, cudere non admisistis, nobis in preiudicium valde magnum, literas Regie Maiestatis desuper habere volentes, quas, crebrius vobis sigillorum sue Serenitatis artius corroboratas curauimus demonstrare. Ipsi itaque visis et perlectis satis modicum curatis aduertere, ymo et decretum per suam Maiestatem et Barones constitutum sub qua lege, forma necnon et pondere talis moneta cudi debeat, in omnibus negotiationibus suum progressum habentibus habemus, quod si etadhuc videre desideratis per Caltellanum nostrum Mathiam vobis afferentur. Videtur eciam nobis ipsam Cameram ad vos minime spectasse, ex quo nos, et non vos, super ea Regalia priuilegiorum habemus huiusmodi obliigamenta. Sed non est aliud factum, prout consideramus, quia per neminem preterquam vos in ipsa cusione monete patimur defectum, cuius abaliquot an-

nis nullum recepimus profectum et sic magna per vos infertur nobis violencia. Quapropter confidimus vobis, quod peramplius in ea re, errorem nobis non facietis, sed potius auxilia prebetis ut hominibus bonis exinde debita valeamus persolvere. Ex Castro Zohensi Sabbato Quatuortemporum Anno etc. Lvj-to.

Johannes Giskra de Brandis
Comes de Saaros etc.

Kivülről: Famosis viris Judici Juratis Consulibus Ciuitatis Cascha amicis nostris dilectis.

Kassa városa levéltárából.

CCLIV.

Hunyadi János beszterczei örökös gróf stb az erdélyi szászoknak, a nekik már előbb megküldött királyi levél értelmében szorosán megparancsolja, hogy a minden nap közeledő oszmánok ellen a levél vételével rögtön fejenként és általánosan felkelvén, minden lovagjaikkal és gyalogságok nagyobb részével jól felszerelve és fegyverkezve a jövő ker. János napjára, mikorra ott maga is jelen lenni szándékozik, Karansebesen legyenek a királyi levélben érintett büntetés terhe alatt. Kelt Szegeden junius 12-dikén 1456.

Johannes de Hunyad Comes perpetuus Bistriciensis etc. Vniuersis et singulis Saxonibus parcium Transsylvanarum salutem et honorem. Constare non ambigimus vobis aduentus Seuissimorum Turcorum, quos dietim aduenientes exspectamus, Et propter eosdem literas Serenissimi domini Regis Vobis loquentes manifeste direximus. Ideo Vobis et vnicuilibet in persona domini nostri Regis firmiter precipiendo mandamus, quatenus

receptis presentibus sine vlla mora et renitencia aliquali Vniuersaliter et per singula capita vestra, cum omnibus vestris equitibus et majori parte peditum vestrorum, bene armatis et ad bellum dispositis ad festum beati Johannis Baptiste proxime affuturum in campum Karansebes conuenire et congregari debeatis. Vbi et nos deo duce ad terminum illum loco in ipso interesse volumus, Et aliud sub penis in literis ipsius domini nostri Regis expressatis facere non ausuri, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Zegedini Sabbato proximo ante festum beatorum Viti et Modesti Martirum. Anno domini Millesimo quadingentesimo quinquagesimo sexto.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCLV.

Hunyadi János Besztercze örökös grófja stb. az erdélyi hét szász széket a király nevében újlag meginti hogy, miután a király felkelést parancsoló levelére mind eddig mi jelentést sem tett, a szultán pedig seregével negyed napra az ország határainál leend, fejenként keljen fel, és hűtlenség büntetése alatt egész erejével hozzá a Duna révéhez Kevibe jöjjen, hol a jövő pénteken (junius 25-dikén) maga is meg akar jelenni. Kelt Temesvárt junius 22-dikén 1456.

Prudentes et Circumspecti viri, amici nobis honorandi, recordamur vestris amicitiiis pridem literas domini nostri Regis domini nostri gloriosissimi misisse, in quibus mandat sua Serenitas vestris Amicitijis, vt vos contra Turcos more exercituantium more alias consueto penes nos insurgentes venire debetis patriam vestram defensaturi, de quibus nobis hucusque nulla relatio per vos data fuit. Et quia iam Imperator Turco-

rum in quatuor diebus constituetur cum sua valida potentia in metis Regni predicti. Nosque feria sexta proxime ventura constituimur in Keuinio in portu Danubij, propterea et nunc monemus Vestras Amicicias in persona domini nostri Regis sub Nota Infidelitatis ut mox exercitualmente more alias consueto, ad Keunium penes nos venire velitis et debeatis. Ne hoc Regnum propter neglectionem vestram in periculum incidat. Aliud ergo petimus non facturi si mandatis ipsius domini nostri obedire cupitis. Ex Themeswar in festo decem Milium Militum. Anno Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto.

Johannes de Hunyad
Comes Bistriciensis.

Kivülről: Prudentibus ac Circumspectis viris Magistro Civium ac Judicibus Juratis nec non toti Communitati Septem Sedium Saxonicalium Amicis nobis honorandis.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCLVI.

Hunyadi János beszterczei örökös gróf, az erdélyi hét szász széket tudósítja, miszerint már most, mint ezt követeik szemeikkel láthatták, a törökökkel szemben áll; mire nézve az istenre kéri, hogy a király parancsa szerint seregeit éjt napot összevetve, a legnagyobb sietséggel küldje hozzá, megjegyezzen, miként védelmére Vlád rajdát utasította. Kelt Kézben július 3-dikán 1456

Circumspecti viri amici nobis honorandi. Quia sicuti per alias literas nostras Vestris Amicijs significavimus, et quemadmodum vestri nuncij proprijs luminibus intuiti sunt, Jam cum

Turcis facie ad faciem stamus. Ideo Vestras Amicicias propter deum affectu maiori quo possumus requirimus, quatenus quemadmodum Serenissimus noster Rex suis in literis vobis mandavit vestros homines exercitiales post nos die et nocte festinanter transmittere velit. Et aliud pro vestro commodo non faciatis, ecce enim commissimus Wlad Wayuode ut pro defensione vestra semper inuigilet et intendat et Aliter petimus in præmissis non facturi (igy!) Datum Keuinij secundo die festi visitationis Marie Virginis Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto.

Johannes de Hunyad
Comes Bistriciensis.

Kivülről: Circumspectis viris Judicibus et Juratis Senioribus Septem Sedium Saxonicalium parcium Transsylvanarum Amicis nobis honorandis.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCLVII.

Palóczy László országbíró Perényi János tárnok és több más országnagyai a köztök és Thalafuz János közt kötött szerződés értelmében a Thalafuz által nekik átadott jársói erősséget Kassa városának olly feltétel alatt kézbesítik, hogy, ha ők az említett cseh kapitánynak lekötelezett pénzfizetésekkel a határnapokon túl késnének, az annak visszaszolgáltathassa; egyszersmind a mondott városnak ezen erősség fenntartására 200 arany forintot utalcányoznak, sőt az ezen selyül ne tálán teendő és törvényesen bebizonyítandó költségei megtérítését ígérk. Kelt Zemplén mezővárosában július 15-dikén 1456.

Nos Ladislaus Episcopus Agriensis, Comes Ladislaus de Palocz Judex Curie Regie, Johannes de Peren Thauernicorum

Regalium Magister, Simon de Palocz, Stephanus de Homonna, Johannes de prefata Palocz, Bartholomeus de iamfata Homonna, Jacobus Czwdar de Olnod, Silvester de Thorna et Paulus Mqdrar etc. Memorie commendamus Quod quia Judex et Ciues Ciuitatis Cassouiensis secundum compositionem et dispositionem nunc inter nos ab vna ac Johannem Thalafwz parte ex altera factam fortalitium Jazo a manibus dicti Johannis Thalafwz tamquam ad manus communes per ambas partes electas ad petitionem nostram occupare et ad certum tempus conseruare habebunt. Ideo eisdem Judici et Juratis Ciuibus dicte Ciuitatis Cassouiensis indulgemus et annuimus, quod si nos secundum declarationem literarum nostrarum obligatorialium Johanni Thalafwz super ipsa compositione emanata datarum, primum vel ultimum terminos solutionis per nos dicto Johanni Thalafwz fiende negligeremus, tunc ijdem Judex et Ciues dicte Ciuitatis possint et plenam habeant auctoritatem dictum fortalitium Jazo secundum continentias literarum compositionalium inter nos et dictum Johannem Thalafwz initarum, eidem Johanni Thalafwz condescendere et resignare et in manus dare. Promittimus insuper eisdem Judici et Juratis pro uberiori conseruatione ipsius fortalitij de pecunijs taxe presentis ducentos florenos auri dare et administrare. Casu vero ubi ijdem Judex et Jurati pro necessaria conseruatione ipsius fortalitij ultra bec plures expensas necessario facere habuerint, et nos superinde conscientiose informauerint ultra hec plura exposuisse, tunc promittimus illam excrescentiam expensarum eisdem persolvere, harum nostrarum testimonio literarum mediante. Datum in Opido Zemplen in festo divisionis Apostolorum Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto.

Kassa városa levéltárából.

CCLVIII.

Turóc megye alispánja és négy szolgabirája bizonysgot tesznek arról, hogy néhai Nagy-Csepcséni Mátyásnak, Mosóc városa örökös birájának, fia Gergely, Nagy-Csepcsén és Mutnya helységekben fekvő birtokrészeit, a rokonok törvényes megintésének előrebocsátása után, édes anyjának Dorottyának és mostoha apjának Mattysonnak 12 forintért elzálogosította mind addig, míg a zálogösszeget letehetvén, azt visszaállhatja. Kelt Szent-Mártonban september 30-dikán 1456.

Nos Stephanus Vice Comes cum quatuor Judicibus Nobilium in Comitatu Thurocz constituti. Damns pro memoria. Quod Gregorius filius quondam Matthie de Magna Czepczin, Aduocati Oppidi Moys, coram nobis constitutus personaliter, quadam sua necessitate ductus, in hunc modum fatebatur. Quia suas portiones possessionarias oporteret ipsum pignorarie obligare in eadem magna Czepczin et Muthna existentes et habitas, pro eo sine nutu et voluntate fratrum suorum condiuisionalium sibi hoc pacto ex quo non liceret, prout consuetudo regni exigat, petiuerat ex nobis hominem, cum sigillo nostro, quem miseramus ad dictos suos fratres condiuisionales, videlicet in utramque Czepczin et Muthna existentes, ipsos monendo, imo innotescendo, si quis ex ipsis dictas suas portiones possessionarias vellet pro se recipere hoc titulo, qui idem noster homo missus ad ipsos per nos, nobis retulit, quod iidem non haberent facultatem pro se recipere. Sed cuicumque homini in eum modum valenti posset obligare omnino permisissent. Quare ipse Gregorius predictas suas portiones possessionarias utrasque semper in Comitatu Thurocz sitas, cum Sessionalibus locis, domibus, hortis, terris cultis et incultis, pratis, nemoribus siluis, campis et cum uniuersis utilitatibus et pertinentijs ipsas suas portiones tangentibus, Nobili Domine Dorothee matri sue

verine, et Mattyssoni, pro nunc marito ipsius Domine Dorothee vitrico videlicet suo, in duodecim florenis puri auri pignori obligat coram nobis, ut dicebat iam plenarie ab ipsis receptis et habitis, Tam diu ipsas portiones per ipsos habendas, vten- das et possidendas, quousque ab ipsis redimere valisset, et semper liberam habeat redimendi facultatem omni, etiam esti- matione semota nisi in specie dictis duodecim florenis repo- sitis prius et semotis. Et non alio tempore nisi post festum be- ati Michaelis Archangeli depositis remittantur, Supplicatque nobis idem Gregorius, ut ipsos Dominam Dorotheam cum dicto suo marito, in dominio dictarum suarum portionum possessi- onariarum usque ad tempus redemptionis, contra omnes illicitos impetitores, pacifice et quiete debeamus conseruare, et con- seruando defensare, prout ordo juris ad hoc deposcit, testi- monio presentium mediante. Datum apud S. Martinum, feria proxima post festum beati Michaelis Archangeli. Anno Domini M.CCCC.LVI.

Székely Sámuel gyűjteményéből.

CCLIX.

János a premontrai szerzet főapátja, és a szerzet apát- jainak káptalanja, Zsigmond osztrák herceget a szerzet iránt mutatott jótételeiért annak minden érdemeiben részesíti, halála esetére mind azon misék, virasztások, imák és ajánlatok meg- tételét igéri, mellyek illy esetben az apátokat illetik, feleségét Ilo- nát is társulatába felvévén. Kelt Saintquintaineben october 10-dikén 1456.

Illustrissimo ac potentissimo principi et, domino, domino Sigismundo Austrie Stirie Carniolie duci Et Thirolis Comiti domino nostro ac preceptoru metuendissimo Sui humiles ca-
34*

pellani et deuoti oratores Johannes permissione diuina premonstratensis Abbas, Et Abbatum eiusdem ordinis Capitulum generale. Humilimam Recommendationem paratissimumque seruitium et orationes vtinam in Christo salutare, Et si desiderium deuotionis i[n]tense quo Christifideles ad supernam iherusalem aspirare videmus merito nos i[n]uitet, vt, eorum deuotionem quantum cum deo possumus deuotis et assiduis precibus adiuuemus potissime tamen deuotionis illius nos ad hec i[n]uitare debet affectus per quos loca et persone nostri ordinis ampliari atque prosperum statum etiam tutelam consequi possunt opportunam, Ea propter Illustrissime ac potentissime princeps plenam participationem omnium bonorum spiritualium que fiunt et de cetero fient i[n] vniuerso ordine nostro tam in vita quam in morte illustrissime dominationi vestre suppliciter concedimus in domino caritate addicentes de gracia speciali vt cum obitus vestri dies aduenerit nostroque i[n]notuerit Capitulo generali sub presentium testimonio litterarum tantum fiet pro vobis in vniuersis ecclesijs ordinis nostri i[n] missis vigilijs commendationibus et oracionibus atque psalmis, quantum pro vno de confratribus nostris Abbatibus consuevit fieri cum decedit Recolligentes i[n]super vestram illustrissimam dominationem i[n] tribus missis vna videlicet de spiritu sancto, vna de beata virgine dei genitrice maria et altera pro peccatis a quolibet dicti ordinis sacerdote hoc anno celebrandis et vno psalterio dicendo ab hijs qui non fuerint sacerdotes, et totidem a qualibet nostri ordinis moniali Associantes illustrissimam vestram conthoralem helenam Datum apud Sanctumquintinum in Viromandia sub sigillo nostri generalis capituli Mensis Octobris die decima Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto Sedente i[bidem] nostro capitulo generali.

E. Rousselli.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCLX.

Hunyadi László, beszterczei gróf, királyi főlovászmester, ország főkapitánya stb. az általa bírt Theke városa polgárai s lakosai küldöttjeinek Szabó Lukácsnak és Nosza Pálnak kérelmére, a mondott város azon kiváltságait, mellyekkel azt atyja Hunyadi János beszterczei grófegykor megajándékozta volt, helyben hagyja, és atyjának ez iránt kelt minden leveleit minden pontjaikban és záradékaikban megerősíti; mire nézve meghagyja beszterczei várnagyainak, hogy az említett polgárokat és lakosokat ezen szabadalmaikban háborítani ne merjék. Kelt Brassóban november 21-dikén 1456.

Nos Ladislaus de Hunyad Comes Bistriciensis, Agazonum Regalium Magister, Capitaneus regni Hungarie Generalis etc. Memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit uniuersis, quod venientes nostri in presentiam Providi viri Lucas Sartor et Paulus Noza, incole Oppidi nostri Theke, in persona uniuersorum Ciuium et Incolarum nostrorum in dicto Oppido nostro Theke commorantium, nobis significare curarunt in hunc modum. quod pie reminiscentie Spectabilis ac Magnificus Dominus Joannes de dicta Hunyad simul et Comes Bistriciensis, genitor noster carissimus, cum visa et considerata paupertatis inopia dictorum Civium et Incolarum nostrorum dicti Oppidi, cumque volens ipsum Oppidum nostrum populorum et Inhabitorum multitudine decorare, nonnullis libertatum prerogativis gratiose dictum Oppidum ac Cives et Incolas prefatos libertasset, petentes nos prefati Lucas et Paulus in persona prefatorum Civium ac Incolarum nostrorum debita precum cum instantia, ut huiusmodi eorum libertatis prerogativas, ipsis Ciuibus et Incolis predicti Oppidi nostri, per prefatum genitorem nostrum iisdem factas, et concessas, gratas et ratas habentes, confirmare dignaremur. Et quia nos,

tam in his, quam aliis vestigia ipsius genitoris nostri, auxilio Dei multum coeptantes imitari, Supplicacionibus prefatorum Civium et Incolarum nostrorum per dictos Lucam et Paulum nobis in persona eorundem factis et porrectis, pro dicti Oppidi nostri augmento favorabiliter inclinati omnes et quaslibet Literas prefati genitoris nostri dictis nostris Civibus et incolis, super libertatibus quibuscunque, et sub quacunque forma verborum latas et concessas, quoad omnes earundem condiciones, clausulas, et articulos, ratas et gratas habentes, prefatis Civibus et Incolis ipsorumque successoribus roboravimus et confirmavimus, imo roboramus et confirmamus presentium per vigorem. Quocirca vobis Castellanis Castri nostri Bistriciensis predicti, presentibus scilicet et futuris stricte precipientes mandamus, et aliter omnino habere nolentes, ipsos prefatos Cives et Incolas prefati Oppidi nostri, in prenarratis libertatibus per iam dictum genitorem nostrum ipsis datis et concessis, Privilegiisque eiusdem presentibus confirmatis, harum serie et iuxta contenta literarum ipsius genitoris nostri illese et indempniter conservare debeatis, ipsosque in nullis, ultra aut contra, eorum libertates impedire, aut quouis modo molestare presumatis, aut sitis ausi modo aliquali. Datum in Corona die Dominico proximo post festum beate Elisabethe vidue, Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto.

mpr. Dominus Ladislaus Comes Bistriciensis.

Az erdélyi királyi táblának 1838. május 17-kén kelt átiratából.

CCLXI.

Katalin, Cillei Ulrik gróf özvegye, felszólítja Regensburg városának tanácsát, hogy a török elleni közönséges hadjáratban részt vett emberei kapitányait férjének Nándor-Fejérvárban történt meggyilkoltatása iránt hallgassa ki, s ezeknek valóságait, hogy bizonyosságul használhassa, neki írja meg. Kelt Cilliben, új-esztendő napján 1457. Ezt követi a város feleletének kivonata.

Katharina von Gottes Gnaden, weiland des Hochgebornen Fürsten Graf Ulrichs, Graven zu Cili cze Ortenburg und in dem Seger sel Wittib.

Ersam und weise, besunder liebe Freunde. So ir Gott dem Almechtigen zu Lob und aller Christenheit zu Trost als freue Leut und gehorsam des heiligen römischen Stuhls weillent loblicher Gedechniss neben unsern lieben Herrn und Gemahel dem hochgebornen Fürsten Vlrichen, Graven von Cili ze Ortenburg und in dem Seger in dem jezundigen gemeinen Zug wieder die wütenden Türken Euer Volk und Hauptleute gar unz gen Grichisch Weissenburg mit all nothdurff furgesehen geschickt habt, in demselbigen Geschloss Griechisch Weissenburg, weiland der benant unser lieber Herr und Gemahel, dem Gott allezeit gnedig seijn wolle, uns zu grossen Herzeleid, auf viel und manigerlei Versprechen Eid Brif und Wort darauf er Ver-trostung und Hofnung gehabt hat, schändlich gemordet und leiblos worden ist, des wir uns euch und aller Christenheit be-trüblichen des allerhöchsten, als wir immer können und mögen, mit grosser Bitterkeit unsers Jammers und Gemüths kläglich erklagen, auch von solches Mordes wegen Euer Hauptleut und Volk und von manichen Landen viel andere frumer Leut von solcher Reys worden sind hinterstellig und wieder heimwerts mit grossen Kummer haben wenden und viel Elend in Ungarn

versuchen müssen. Nu zweifeln wir nicht, dan der ehegemelt weiland unser lieber Herr und Gemahel hab insunderheit euren Hauptleuten sein gut Fürnemen mit Euer Hilf der Christenheit zu Nutz wieder die Unglaubigen zu verrecken und zu vollbringen ein guten Vertrauen kund getan und geoffnet. Davon bitten wir Euer Freindschaft mit günstigen Willen, dass ihr dieselben euer Hauptleut für euch erfordern und in dem Dingen eigenlichen verhören wollet, und was ir von in werdet vernehmen, uns das mit guter Kundschaft, der wir zu Gezengniss genissen mögen, wider zu schreiben geruhet, als wie des zu Euch ein Vertrauen haben und das fürbas mit dankbarlicher Freundschaft und günstigen Willen mit samt unsern Herren, Freunden und Dienern um Ew und die Euere willig seijn zu beschulden. Geben zu Cili am N. Jahrstag anno domini quinquagesimo septimo.

Gemeiner Reichstadt Regensburgische Jahrbücher III. Theil, p. 262., ubi una extractus Responsi per Senatam Ratisbonensem dati continetur. Excusat nimirum semet, et quidem lingua latina idem Senatus se de questionali negotio nihil prorsus scire, nec ejus intuitu clarificationem dare posse, cum duces agminum Civitatis ejus illico postquam Futtakinum adpulissent, jussu Regis et Legati Nandor Albam procedere debuerint, hacque ratione notitiam lugubris casus hujus nec capere quiverint.

Czech János közléséből.

CCLXII.

László király Kassa városának a jászói erősség ügyében hozzá intézett előterjesztésére válaszul adja, miszerint Thalafuz Jánost levelében azon szándékáról értesítette, hogy ezen erősség lerontását, ha tán a várostól e tárgyban kötelezvényt tett volna is, többé ne sürgesse, sőt az erről adott levelet a városnak adja vissza, s hogy ezen kívül Giskrának is megparancsolta, miként Thalafuzt minden ezen vidéken teendő kártételtől tiltsa el, mire az ígérkezett is. Ennél fogva meghagyja a városnak, hogy az említett erősséget, melly ismét gonosz kezekbe jutna, a vidéknek romlására válhatnék, gondosan őrizze, egyszersmind annak iránta mutatott hűségeért és az azon vidéken béke fentartására fordított fáradozásaiért köszönetét nyilvánítja. Kelt Budán, január 2-kán 1457.

Ladislaus dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatie etc. Rex Austrieque et Stirie Dux necnon Marchio Moravie etc. Circumspecti fideles nobis sincere dilecti. Audivimus et plene intelleximus intimata vestra, ex parte fortalitiij Jazo etc. ad que vobis taliter respondemus, quod scripsimus Egregio Johanni Thalafus certum reddentes eundem de intentione nostra, ut non obstante obligatione si quam pro destructione dicti fortalitiij a vobis aliquando exegisset, vos ad distrahendum et runpendum ipsum fortalitium cogere non audeat, literasque si quas superinde sibi dedissetis, vobis in specie reddat. Insuper etiam ut nil novi facere attemptet, per quod dampna et spolia illis partibus et Incolis earundem possent evenire. Misimus preterea literas Generoso Johanni Gyskra mandantes et exhortantes eundem, quod et ipse loquatur eidem atque inducat eundem Johannem Thalafus, ut se in premissis omnibus voluntati nostre conformare debeat, prout ex oblata per eum nobis fidelitate se facturum promisit. Quam ob rem fidelitati vestre man-

damus, quatenus diligentem et bonam custodiam circa conservationem predicti fortalitij facere et adhibere debeatis. Secus pro nostra gratia non facturi, quoniam bene considerare potestis, si illud iterato in manus aliquorum malefactorum deveniret, quod Deus avertat, defacili possent evenire Incolis illarum partium mala peiora prioribus. Ultra autem premissa de constanti fidelitate vestra, quam nobis obtulistis, quamque prout plurimorum fidelium nostrorum et presertim relatione fidelis nostri Magnifici Comitis Ladislai de Palocz Judicis Curie nostre docemur, hactenus nobis semper tenuistis et nunc tenetis, ac super diligentia et laboribus, quos pro bono ac pacifico Statu illarum partium proxime preteritis temporibus fecistis et impendistis, fidelitatem vestram commendantes, dignas vobis dicimus grates, proindeque vobis et illi Civitati nostre Regio favore et benevolentia nostra esse volumus pariter et adesse. Datum Bude secundo die festi Circumcisionis Domini Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo septimo, Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. decimoseptimo Bohemie vero quarto.

Commissio propria Domini Regis in Consilio.

Kicülröl: Circumspectis Judici Juratis ceterisque Civibus ac toti Communitati Civitatis nostre Cassoviensis fidelibus nobis sincere dilectis.

Kassa városa levéltárából.

CCLXIII.

László király Kassa városát értesítvén, hogy kívánatához képest Abaúj és Torna megyét felszólította a jászói erősség fentartásához segedelemadásra, meghagyja neki, miként ezen erősséget jó őrizet alatt tartsa, azt, akár segítik őt az említett megyék, akár nem, lerontani az ő parancsa nélkül ne merje, s azon esetben, ha a mondott megyék segélyt nyújtani elmulasztának, őt arról maga idejében tudósítsa. Kelt Budán, január 4-kén 1457.

Commissio propria Domini Regis.

Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatie etc. Rex, ac Austrie et Stirie Dux, necnon Marchio Moravie etc. Providi et circumspetti viri fideles dilecti. Ecce iuxta vota vestra mandavimus Universitati Nobilium Abawywariensis et de Thorna Comitatum, ut pro conservatione Castelli seu fortalitij in Jazo iuxta formam literarum nostrarum eis directarum ope et auxilio necessarijs succurrant. Qua propter fidelitati vestre strictius mandantes committimus ut sive ydem nobiles vobis ad cōservationem pretactam succurrant sive non, Nichilominus castellum ipsum sub bona custodia conservare debeatis, et sine nostra requisitione diruere et distrahere non audeatis, et ubi pretacti nobiles ad conservationem ipsam succurrere vobis negligerent, nos reddatis bono tempore certiores. Secus non facturj. Datum Bude feria tertia proxima ante festum epiphaniarum Domini anno eiusdem millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo. Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. decimo septimo, Bohemie vero quarto.

Kivülről: Providis et circumspettis viris Judici et Juratis ceterisque Civibus Civitatis nostre Cassoviensis fidelibus nobis dilectis.

Kassa városa levéltárából.

CCLXIV.

László király, Lukács jászói prépost panaszos előterjesztése következtében, miszerint a jászói erősség jelenleg Kassa városa hatalmában lévén, ő prépostsága birodalmából kirekesztett, szorosán megparancsolja Kassa városának, hogy mindjárt e levél vételével megvizsgálván a panaszló prépost tehetőségét és erejét, ha azt az említett erősségnek minden rablók elleni védelmére elégnek találja, a mondott erősséget minden további parancs megvárása nélkül azonnal adja annak által. Kelt Budán, január 20-kán 1457.

Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatie etc. Rex, Austrieque et Stirie Dux, necnon Marchio Moravie etc. Fidelibus nostris providis et Circumspectis viris Judici et Juratis Civibus totique communitati Civitatis nostre Cassoviensis Salutem et gratiam. Veniens nostri in presentiam fidelis noster Religiosus frater Lucas prepositus Ecclesie beati Johannis Baptiste de Jazow nostre exposuit maiestati gravissima cum querela. Quod hys guerrarum temporibus propter erectionem et constructionem cuiusdam fortalitij in dicta sua prepositura Jazow existentis, nunc in manibus vestris causa defensionis illarum Superiorum partium habiti, ipse frater Lucas prepositus extra Dominium dicte sue prepositure extitisset, essetque etiam de presenti. Quod cedit in dedecus sue religionis et dampnum ipsius atque oppressionem valde inagnam. Supplicavitque nostre Maiestati idem Lucas prepositus ut ei circa premissa regali sublevamine occurrere dignaremur. Et cum Regie incumbit Celsitudini ut cunctos sibi fideles et subditos in eorum iuribus et bonis teneatur conservare. Igitur fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus statim habita presentium notitia, omnem facultatem ipsius Luce prepositi, sagaci et diligenti provisione conspiciatis, Et si tantam eius facultatem et

potentiam habere conspexeritis, ut ipsum fortalitium de Jazow idem Lucas prepositus contra omnes et singulos illarum partium nostrarum superiorum nocivos homines aut spoliatores, huiusque Regni inimicos, bene, tute, ac sine aliquo timore, necnon illatione dampnorum, que Regnicolis eidem fortalitio vicinis ex ipso possent inferri, sub bona custodia conservare tenere et gubernare poterit. Extunc alio mandato nostro superinde non expectato Ipsum fortalitium de Jazow cum omnibus suis pertinentijs eidem Luce preposito remittere et assignare debeatis manusque vestras et ad vos pertinentium de eodem fortalitio et suarum pertinentijs penitus excipiendo, presentes facta restitutione ipsius fortalitij et suarum pertinentiarum, pro vestra expeditione erga vos poteritis reservare. Secus facere non ausuri. Datum Bude In festo beatorum Fabiani et Sebastiani martirum Anno domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo septimo. Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. decimo septimo, Bohemie vero quarto.

de commissione Domini Regis.

Kassa városa levéltárából.

CCLXV.

László király hitelesen értesülvén arról, hogy Lukács já-szói prépost a helybeli erösséget saját embereivel és saját költ-ségén védelmezni nem képes, meghagyja Kassa városának, mi-ként ezen erösséget a mondott prépostnak át ne adja, hanem mint eddig jó őrizet alatt tartsa, és ha erre elégtelen volna, őt erről tudósítsa, mivel azt szétronlatni nem szándékozik. Kelt Budán, február 2-kán 1457.

Commissio Domini Regis.

Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemie Dalmatie Croatie etc. Rex Austrieque et Stirie Dux, necnon Marchio Moravie etc.

Circumspecti fideles dilecti. Scripseramus superioribus diebus vobis in facto fortalitij in Jazo constanti, ut videlicet circumspectis diligenter et revisis facultatibus et viribus ac potentia prepositi loci eiusdem, si eundem prepositum tantas facultates habere inveneritis, ut Idem ipsum fortaliti-um bene ac sine periculo tenere et conservare posset, extunc idem fortaliti-um antefato preposito de Jazo remmittere et manibus suis assignare deberetis. Sed cum nunc acerto edocti sumus quod ad conservandum prescriptum fortaliti-um de Jazo idem prepositus cum suis hominibus ac facultatibus propriis sine illatione dampnorum Regnicolis eidem vicinis omnino insufficiens sit et impotens. Ideo volumus et fidelitati vestre mandamus sic omnino habere volentes, ut ipsum fortaliti-um, eidem preposito nullo modo dare debeatis, sed teneatis idem per vos in bona custodia, prout hactenus fecistis, ne ex ipsius amissione, que ex improvida custodia eiusdem defacili sequi posset, mala Regnicolis illarum partium eveniant peiora prioribus Ubi autem vos illud tenere et conservare non poss-etis, extunc super eo nos certos reddatis, quoniam nolumus ut ipsum fortaliti-um distrahatur seu aboleatur. Secus non facturi. Datum Bude in festo purificationis beate Marie virginis Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo. Regnorum nostrorum Anno Hungarie etc. decimo septimo, Bohemie vero quarto.

Kirülröl: Circumspectis Judici Juratis ceterisque Civibus Civitatis nostre Cassoviensis fidelibus nobis sincere dilectis.

Kassa városa levéltárából.

CCLXVI.

László király, miután Felső-Nádasdi Hungur, Péter fia részére, annak Hunyad megyében fekvő felső-nádasdi részjóságára nézve, melyet saját előadása szerint ősei folytonosan bírtak, és ő még most is békével bír, új adománylevelet adott volna, — az erdélyi káptalannak meghagyja, hogy őt ezen részjőségbe igtassa be, és az ellentmondókat, a mennyiben illyenek találtatnának, az erdélyi vajdák vagy alvajdák elejébe idézze. Kelt Budán, martius 17-kén 1457.

A hátára van jegyezve az ellentmondás nélkül történt beigtatás.

Ladislaus Dei Gratia Hungariae Bohemiae Dalmatie Croatiae etc. Rex, Austriaeque et Styriae Dux, nec non Marchio Moraviae etc. Fidelibus Nostris Capitulo Ecclesiae Albensis Transsylvaniae Salutem et Gratiam. Cum Nos pro fidelibus servitiis fidelis Nostri Hungur filii Petri de Felső-Nádasd per eum Nobis exhibitis et impensis portionem possessionariam in praedicta possessione Felső-Nádasd in Comitatu de Hunyad existente habitam, in cujus pacifico Dominio Idem Hungur Progenitores suos ab antiquo perstitisse seque persistere asserit etiam de praesenti, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, praemissis sicut praefertur stantibus, et dummodo eadem portio possessionaria ad aliquod Castrum Nostrum Regale vel ad aliquem Officiolatum illarum partium non pertineat, sub condicionibus servitutibus et oneribus illis, quibus possessiones et villae in illis partibus per praedecessores nostros Reges Hungariae donari consueverunt, memorato Hungur filio Petri de Felső-Nádasd, suisque heredibus et posteritibus universis novae Nostrae Dominationis titulo vigore aliarum Literarum Nostrarum exinde confectarum in perpetuum contulerimus, velimusque eundem in Dominium ejusdem legitime

facere introduci : Fidelitati igitur Vestrae firmiter praecipientes mandamus, quatenus Vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum, quo praesente Laurentius de Hosdát, aut Valentinus filius Stephani, vel alter Valentinus Petheu de eadem, sin Nicolaus filius Erdeu de Batyzfalva seu Petrus de eadem, sive Dionysius de Rákosd aliis absentibus homo Noster ad facies praedictae portionis possessionariae in praefata possessione Felső-Nádasd habitae Vicinis et Commetaneis eiusdem Universis inibi legitime convocatis et praesentibus accedendo introducat memoratum Hungur in Dominium ejusdem, statuaturque eandem eidem praemissae Novae Nostrae Donationis titulo sibi incumbenti perpetuo possidendam si non fuerit contradictum: contradictores vero si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatum Hungur in praesentiam Vajvodarum vel Vice-Vajvodarum partium Transsylvaniarum ad terminum competentem, rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post haec hujusmodi Introductionis et Statutionis seriem cum Contradictorum et Euocatorum si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui praemissae statutioni intererunt, nominibus, terminoque assignato eisdem Vajvodis vel Vice Vajvodis— —

————— Datum
 Budae feria secunda proxima ante festum Beati Gregorii Papae Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo septimo, Regnorum autem Nostrorum Anno Hungariae decimo septimo, Bohemiae vero quarto.

Kivülről: Fidelibus Nostris Capitulo Ecclesiae Albensis Transsylvaniae.

Valamivel alább: Homo Regius Nicolaus filius Erdeu de Bathyzfalva Capitularis Georgius Chori Ecclesiae Nostrae Presbyter, Statutio facta fuit feria quarta proxima post festum Inventionis Sanctae Crucis proxime praeteritum, nemine Contradictore apparente.

Az erdélyi káptalannak dec. 25-kén 1812. kelt átirata szerint.

CCLXVII.

László király tudósítja Krems és Stein városait, hogy ő bizonyos fontos okok miatt László beszterczei grófot, testvérét Mátyást, Kanissai Lászlót, Rozgonyi Sebestyént és több másokat az nap elfogatott és ügyei különben jól állanak; igéri egyszersmind, hogy a mit ez ügyben ezután teendő lesz, velök tudatni fogja. Kelt Budán, martius 14-kén 1457.

Lasslaw von Gots gnaden zu Hungern zu Boheim etc. Kunig Herczog zu Österreich und Marggraue zu Merhern etc. Getrewe Liebe, Wir lassen ew wissen, daz wir Lasslaw Grauen zu Bistritz Mathiasn sein Bruder den Kanicz Lasslaw, Rosgan Sebastian und ettlich ander von merklicher vrsach wegen hewt in vunknuss genommen haben vnd vnser Sachen steen von den Gnaden Gots wohl, Wir sein auch frisch vnd gesunt vnd ain freyer Regierunder Kunig, vnd wie wir nu fürbas hier Inn handeln werden wollen wir ew auch zw wissen tun vnd verkunden ew das darvmb ob yemannt anders in den sachen anbrecht, daz Ir des nicht gelawbt. Geben zu Ofen am Montag nach den Suntag Reminiscere in der vasten Anno Domini Lvjj-mo vnser Reich dez Hungarischen etc. im Sibenczehnten vnd des Behaimischen im vierdn Jare.

Commissio Domini Regis propria.

Kivülről: Vnsern getrewen Lieben, dem Richter Rat vnd den Burgern gemaincklich zur Krembs vnd Stain.

Krems és Stein városai levéltárából.

CCLXVIII

László király hosszasan előadván az egykori kormányzó Hunyadi János és ennek halála után fiai László és Mátyás ellene, és hívei ellen elkövetett vétkei, melyeknek következtében Lászlónak feje is vétetett, biztosttja híveit, névszerint Garai László nádort, Ujlaki Miklós erdélyi vajdát és tótországi bánt, Lendvai Bánfi Pál főajtómálló-, Buzlai László főpohárnok-, Szomszédvári Czernin Henning főlovász-mestereket, Holczler Konrád osztrákhoni kincstartót, Rukkendar Farkas kamarását és Jósza véglesi kapitányt, hogy, ha Hunyadi László haláláért őket bárki háborgatná, megtámadná, mind ő mind utódjai őket védni fogják, és szenvedendő káraikat megtérítik. Kelt martius 21-dikén 1457.

Ladislauſ dei gracia Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Rex ac Austrie et Stirie Dux, Marohioque Moravie etc. Ad futuram rei memoriam. Universi conditor orbis cuncta a se creata certo ordine et firma lege stabiliens inter homines rationis capaces alios aliis preposuit constituitque Reges et Principes et Magistratus, et eis communem populi cetum ad hoc subicere voluit, ut subjectum sibi populum inter se justicia gubernent, liberalitate mulceant et quemadmodum benemerita premiis honorant, ita delinquentes et sceleratos digna scelerum animaduersione puniant, et emendent quantum sui conditoris imitati legem nec bona irremunerata, neque scelera relinquunt impunita. Ad universorum igitur tam presentium quam futurorum notitiam harum serie volumus pervenire. Quod cum dudum alias nobis a genitoribus nostris in cunis remanentibus, et apud manus Serenissimi domini Friderici tunc regis, nunc vero Imperatoris Romanorum ac similiter Austrie et Stirie ducis fratris nostri educatis Quidam Johannes de Hunyad primum Banus Zewreniensis, et tandem

tempore Wladislai Regis Polonie, qui hoc regnum nostrum contra Deum et Jus majestatis nostre subintrarat et magnam regni nostri partem obediencie sue coegerat, honorem et nomen Wajmodatus Transsilvanie consecutus levato exercitu primum Comitatus nostros Cilie, et Zagorie quos tunc fideles et sincere dilecti consanguinei nostri condam Fridericus et Ulricus Comites Cilie etc. tenebant, et tandem Ducatum nostrum Austrie invasit, et utrumque Comitatus scilicet et ducatum prescriptos preda et spolijs affecit, igneque combussit grauia et inestimabilia rerum dampna inferens in illis — tandem vero per Prelatos et Barones, ac Regni nostri Nobiles ea consideratione quod in absentia nostri directore aliquo carere non poterant in Gubernatorem huius Regni nostri, nomine nostro fuerat deputatus, in quo quidem Officio etsi defensionem aliquam regni egerit, quanta tamen mala, quot turbationes et oppressiones fidelibus nostris intulerit quotidiana eorundem fidelium nostrorum querela usque in presens nos edocet que omnia presentibus inseri nec intentionis nostre est nec loci. Aliqua tamen ex illis commemorare non indignum duximus. Nam quociens terras et bona fidelis nostri Georgii Despoti Rascie, inductis etiam interdum in eisdem Turcis Inuasit et Depredatus est Castraque eiusdem obsedit et expugnauit, Wajmodas nostros Transalpinum et Moldaviensem nobis et Regno Nostro fideles, alios occidi alios expelli fecit, et eorum loco alios, quos sibi obligatos fieri debere putauit superinduxit. Et quamquam hoc tandem medio nobis e manibus prefati Domini Imperatoris Romanorum eliberatis et possessione huius Regni nostri per fideles nostros prelatos et Barones ejusdem Regni quamprimum post libertatem nostram nos nomine totius Regni visitantes oblata et exhibita Ipse quoque Johannes Gubernator de Hwnyad cum aliis Prelatis et Baronibus nostris, cum tandem ad Possessionem huiusmodi capiendam ingrederemur, obviam venerit, nosque sibi omnes pretactos excessus et singula queque delicta et crimina sua remisimus, ac insuper magnis ipsum honoribus et donacionibus prosecuti fuerimus, Inter cetera Comitatum Bisztriciensem, cum pluribus aliis Castris nostris sibi conferendo, et mutato solo nomine Gubernatoris, in

Capitaneum generalem huius Regni nostri Hungarie ipsum pre-
 ficando Regnum ipsum, nobis ad suscipiendam Coronam pre-
 tacti Regni nostri Bohemie proficiscentibus in manibus suis cum
 omnibus et singulis proventibus nostris Regalibus comiserimus,
 Sperabamusque propter amplissima beneficia, et honorum fa-
 stigia que in eum contuleramus, majestati nostre cum Omni
 sinceritate fidei eum obsecurum. Sed longe aliter euentum
 rei accepimus. Nam cum suscepta Corona pretacti Regni Bo-
 hemie rursum hoc Regnum nostrum ingredi et ejus possessi-
 one ad arbitrium nostrum frui disposuissemus, misimus non-
 nullos nuncios et plures etiam ex Prelatis et Baronibus no-
 stris requirentes eum sub eo debito fidelitatis quo nobis tene-
 batur Ut Castra nostra Regalia restitueret, et proventus nostros
 resignaret, seque de cetero ad eosdem non ingereret. Sed
 Idem Johannes de Hwnyad tunc expressit quo nos animo pro-
 sequeretur, Vix enim post multos labores et difficultates Ca-
 strum nostrum Budense de manibus suis extorsimus ceteris
 omnibus et proventibus nostris Regalibus contra voluntatem
 nostram rescrvatis neque ad nostram majestatem nisi extorsis
 a nobis strictissime forme literis Salviconductus etiam ad banc
 Civitatem nostram Budensem venire Tandemque recedens nun-
 quam redire voluit pluries vocatus, Sed inductis Turcis Re-
 gnum nostrum Rascie fere totum per eosdem depopulari de-
 predari et comburi Illustremque principem Georgium Despotum
 Rascie Maiestati nostre fidelissimum per Michaelem Zijlaghy,
 quem Castellanum in Castro Nostro Nandor Albensi deputaue-
 rat, amputatis digitis dextre manus sue captivari fecit, et tam-
 diu tenuit, quousque magnam ab eo pecunie summam per
 eundem Michaelem extorqueret. Postea vero ipso Johanne de
 Hwnyad de medio sublato, et duobus filijs suis utputa Ladislao
 et Mathia paternorum scelerum non solum imitatoribus, sed
 etiam Id quod pater eorum viuens perficere non potuerat sup-
 plentibus ab eo remanentibus, Dum nos ad vota et instantiam
 Prelatorum Baronum et Procerum nostrorum Regni nostri
 Hwnyarie proxime ob ipsius Regni et totius Christianitatis
 honorem et profectum de ducatu nostro Austrie premissis mul-
 tis Crucesignatis, qui se pro fide Christi contra turcos domi-

nice crucis hostes pugnatuos deuouerant mouissemus Ciuitatemque nostram Budensem applicuissemus, indixeramus de consilio ipsorum Prelatorum et Procerum nostrorum congregationem in Oppido Fwtak in facto Turcorum celebrandam Vocauimusque inter alios prefatum Ladislaum Adolescentiorem filium prefati Johannis Gubernatoris sicut ceteros Barones Ut veniret, Proponentes ipsum lateri nostro habere continuum, sed majori parte Baronum in multis laboribus et expensis venientibus a remotis. Ipse qui oportunus venire poterat suum nobis denegabat accessum, nisi prius eum ac prefatum Mathiam Germanum suum de suis, ac eundem condam Johannem de Hwnyad Genitorem suum, qui Regni nostri Hungarie ut premittitur Gubernator collectorque generalis prouentuum nostrorum Regalium per plures Annos exstiterat de hujusmodi prouentibus nostro sive Regni nomine perceptis aliisque sue potestati usurpatis non data ratione absolutos redderemus et expeditos. Et quamquam in eo voluntati sue satisfacere grauius tulerimus Tamen cum tandem ipse licet post longam expectationis moram ad nos venisset, nos nihilominus ipsum venientem venerabili affectione recepimus satagentes ei ut ipsum ab impietatis via auertere potuissemus verbo et opere sinceriter complacere, Promiserat eciam Majestati nostre Idem Ladislaus prestito corporali Juramento se Castrum nostrum Nandoralbense una cum quibusdam aliis Castris ad Nos ut Regem et Sacram Regni Coronam spectantibus in certo prefixo termino ad manus nostras assignaturum, prefatum illustrem Principem Ulricum Comitem Cilie Auunculum nostrum qui se ad nostra beneplacita obsequiosum ac beniuolum exhibebat, et quem pro decore Curie nostre ac direttore rerum nostrarum lateri nostro fidelissime obsequentem iniunctum habebamus, sibi in patrem optauerat, se eidem in filium observatissimum deuouendo, juraueratque nullo unquam Pacto fedus paternum secum initum velle infringere. Quibus sic peractis se processurum in Nandor Albam ibique honesta hospicia necessaria quoque pro Curia nostra dispositurum ut eo decencius nos hospitare valeret, fingebat, Reuera dum eum iliac sequeremur Castroque nostro Nandor Albensi cum Crucesignatis ac nostri

exercitus apparatu appropinquaremus, licet prefatus Ladislaus simulata quadam fiducia nobis tunc venerit in occursum, Tamen cum tandem adiuvissemus dictum Castrum pariter mansueto gressu putantes idem ut proprium nostrum et quemadmodum promissum fuerat una cum nostris libere ingredi posse, ac in eodem prout in alijs Castris tam nostris proprijs, quam Subditorum nostrorum sascipi debere revereater. Sed multo aliter quam sperabamus contigit. Nam mox dum cum prefato Aunculo nostro certisque alijs Baronibus Hungarie et Bobemie, paucaque familia nobis immediate a tergo herente Castrum ipsum ingrederemur porte Castri ad nutum suum impetuose post nos clause fuere. Nobisque in facie Reverendi patris Episcopi Titulensis ac College sui Illustris Ducis Burgundie ac plurimorum aliorum Oratorum et peregrinorum tunc in copioso numero Maiestatem nostram sequencium tanta ignominia illata est, ut Cubicularij et familiares nostri domestici persone nostre scruiantes, qui ex more Curie nostre a nobis deesse non debebant, Quum ad nos intromitti peterent armis que quotidie deferebant spoliabantur contra libertatem et laudabilem consuetudinem Curie nostre. O qualis hec hospitalitas! Sensimus in Turribus et latebris Castri Peditum et Stipendiariorum paratas insidias, comperimus nec ut Regem et Dominum sed ut Inimicum susceptos nos habuimus egimusque noctem illam patris plenam, demum succedens mane rerum finem et nuper optati filij in susceptum patrem impie conceptam crudelitatem commonstravit. Dum tam exigui temporis corriculo ejus vitam abstulit. Infremuit namque spiritu obtrictator nominis paterni suscepti Prefatus scilicet Ladislaus sequentique luce manus cruentas in eum quem optaverat patrem quique Princeps sanguinis nostri ut puta cum condam Genitrice nostra in secundo gradu Consanguinitatis Consiliariusque et terrigena noster extiterat iniiciens ipsum, postposito timore Dei et mundi nostri in presencia cum quibusdam suis complicibus improuiso Gladio crudeliter interemit. interemptumque deoapitauit funus quoque abhominabiliter usque in quintum diem quasi brutale Cadauer in cruore suo jacere permisit, rapinas tandem in rebus et bonis familiarium suorum et aliquorum etiam nostrorum

committi fecit. Cujus facti horrenda notitia moti prefati Cruce-
signati ex diuersis mundi partibus contra Turcos ad Majesta-
tem nostram congregati, dimisso tam salutifero proposito
ipsorum, ad propria reuersi sunt grauem infamiam Majestatis
nostre ac Prelatorum Baronum et tocius nacionis Hungarice
de tam impia morte prefati Comitis Ulrici et tam Salutis rei
fidei Catholice impedimento secum per uniuersum Orbem de-
ferentes Personam quoque Mniestatis nostre veluti captiuam in
quinque diebus extra Castrum ipsum exire passus non fuit. De-
tinuit preterea prefatus Ladislaus prouentus nostros Regios.
In usu quoque Camere Salium diuersa nobis ob suum priuatum
commodum intulit dampnosa impedimenta. Nullum eciam ad
Jus et honorem Regni voluit habere respectum Sed eleuato
corde totum sue potestati subicere conatus existit. nec eru-
buit talia presumere, que essent nobis et Regno nostro
nocitura. Ingratus beneficiorum condam Genitori suo ac sibi
per progenitores nostros ac nos generose exhibitorum. Po-
stremo nos et colaterales nostros ad manus suas recipiens
tenuit ad libitum suum quasi Captiuos, et ad Castrum Temes-
vár nos tandem deductos a nobis inuitis promissionis juratas
eciam et literales obligationes super eo, quod decetero sibi et
prefato Mathie fratri suo hujusmodi eorum maleficia non im-
putaremus. Ipse et idem Mathias frater suus exegerunt. Et
quamquam inuiti illas fecerimus Nichilominus tamen nisi ad
ultimum cupiditate Regni ducti, prefatijs filijs antelati Johannis
Gubernatoris in necem et periculum vite Maiestatis nostre et
Consiliariorum nostrorum conspiratos fuisse palam deprehen-
didissemus in tantum, ut nisi prouidere potuissemus intra tri-
duum realiter scelus conceptum in sanguine nostro et nostros
compleuissent, omnino observare decreueramus et obser-
uassemus cum effectum. Sed summus justicieministrator, et in-
nocencium rector et tutor misericors et miserator Dominus
pretactas machinationes et contra personam nostram conce-
ptam iniquitatem nobis patefecit, et contra huiusmodi latentes
inimicos nostros, utputa prenominatos ladislaum et Germanum
suum Mathiam ac quosdam alios suos complices cum assisten-
cia et auxilio Fidelium nostrorum Magnificorum et Egregiorum

Ladislai de Gara Regni nostri Hungarie Palatini Consanguineus nostri cuius non minus quam nostre necis causa in promptu agebatur. Nicolai de Wjlak Wajuode Transsylvani et Bani regni Sclauonie, qui nobis in periculo constitutis cum decenti apparatu armatorum in subsidium nostrum venerat. Item Pauli de Lyndva Janitorum, Ladislai de Buzla pincernarum Henning Czernyn de zomzedwar Agazonum nostrorum Regalium Magistrorum, Conradi Holczler Magistri Hubarum ducatus nostri Austrie, Wolfgangi Rukkendarum Camerarij nostri Jodoci Capitanei de Wegles, nobis victoriam dedit ut ipsos vite nostre insidiatores utputa prefatos Ladislaum et Mathiam filios prefati Johannis Gubernatoris captiuari fecimus. Et tandem seruata Juris forma et post latam contra eos sententiam ipsum Ladislaum juxta sua demerita et suos excessus in publico capite plecti iussimus. Cunctis alijs similia machinantibus in terrorem prefato Mathia et alijs complicibus eorum ex benignitate Regia in vita reseruatis. Ne igitur erga prefatos Ladislaum Palatinum, Nicolaum Wajuodam, Paulum de Lyndva Janitorum, ladislaum de Bwzla Pincernarum Henning Czernyn Agazonum nostrorum Magistros, Conradum Holczler Magistrum Hubarum, Wolfgangum Rukkendar Jodocum Capitaneum de Wegles de tanta fidelitate ingrati videamur Promisimus eis verbo nostro Regio et sub fide nostra Christiana promittimus per presentes nostro et successorum nostrorum Regum nominibus. Ut si eos aut eorum aliquem siue heredes ipsorum quispiam premissorum ratione qualitercumque et quomodocumque inquietare, publicas inimicias contra eos gerere siue eis aduersarij Guerram mouere, aut eos quouismodo grauare et impedire seu quodcumque dampnum eis aut alteri eorum inferre vellet nos eis, et cuilibet eorum presidio fore, eos manutenere protegereque et defensare dampna quoque Si que huiusmodi ex causa qualitercumque patientur eis generose recompensare volumus et tenebimur realiter et cum effectu. Ad que omnia premissa nos et prescriptos succesores nostros Reges sub prescripta fide nostra obligamus et obligatos haberi volumus presentis scripti nostri patrocinio mediante. Datum per manus Reuerendissimi in Christo Patris Domini Dionisij Cardinalis

Sancti Angeli Archiepiscopi Strigoniensis Summi Cancellarij nostri et fidelis sincere dilecti XIJ Kaldas Aprilis Anno Incarnacionis Dominice millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo. Regnorum autem nostrorum Anno Hungarie etc. decimo septimo, Bohemie vero quarto. Venerabilibus in Christo patribus, Dominis prefato Dijoniso Cardinali Archiepiscopo Strigoniensi, Stephano de Warda Electo Colocensi, Masio Jadrensi, Jacobo Ragusiensi, Laurencio Spalatensi Archiepiscopis. Jacobo Sirimiensi, Mathia Wesprimiensi, Petro Chanadiensi, Johanne Waradiensi, Matheo Transsylvanensi, Vincencio Wacziensi, Nicolao Quinqueecclesiensi, Thoma Zagrabiensi, Demetrio Tininiensi, Jacobo Traguriensi, Natali Nonensi, felice Scardonensi, Orbano Sibinicensi, Jeronimo Macaranensi, Thoma Farensi, Andrea Segniensi, Vitto Corbauienti luca Corczulensi Episcopis. Alberto Nitriensis et Paulo Boznensis ecclesiarum Electis ecclesias Dei feliciter gubernantibus nec non Magnificis Viris prefatis Ladislao de Gara dicti Regni nostri Hungarie Palatino, Nicolao de Wylak et Johanne de Rozgon Wayuodis nostris Transsylvaniensibus, Comite Ladislao de Palocz Judice Curie nostre Regie, eodem Nicolao de Wylak Machouiensi et Johanne de Marczalij Regni nostri Sclauonie Banis, Zewriniensis, ac regnorum nostrorum Dalmatie et Croatie Banatum, item Comitatum Themesiensis et Posoniensis honoribus vacantibus, Johanne de Peren Tauarnicorum, Michaele Orzag de Gwth et Paulo de Lyndva Janitorum ladislao filio desew de lossocz dapiferorum ladislao Buzlaj et altero ladislao de Naghwelgh pincernarum. Nicolao pethew et Hennijng de Zomzedwar Agazonum nostrorum Regalium Magistris Aliisque quam pluribus Regni nostri Comitatus tenentibus et honores. Ladislaus Rex manu propria (függö-pecsét helye).

A budai kamarai levéltárból.

CCLXIX.

László király Ulrik passai püspököt és cancellárját, hit 200 lovaggal magához kiednt, minden lovagnak egy kétre egy magyar forintot ígérvén, biztosítja: hogy minden kárait, mellyeket emberei szolgálatában vallanak, meg fogja téríteni. Kelt Budán april. 3-dikán 1457.

Wir lasslau von gots gnaden z Hungern zu Behem Dalma-
cien Croacien etc. kunig herczog zu osterreich vnd Marggraf
zu Merhern etc. Bekennen, Als wir den Erwürdigen vnsern
lieben andechtigen Vlrichen Bischouen ze passaw vnsern
kannczier mit zwaihundert geraisigen zerossen her zu vns
zekömen eruordert vnd auf yeden werlichen ze rossen all wo-
chen ainen hungrischen gulden ze Sold benennt haben, Also
geloben vnd versprechen wir dem bemelten von passaw wis-
senlich mit dem brief was dieselben geraisigen in vnsern din-
sten nach vnserm oder vnserers hauptmans geschëfft redlicher
scheden nemen die vns wissenlich gemacht werden, daz wir
dem bemelten von passaw die zusambt dem Sold nach dessel-
ben vnserers hauptmans vnd vnserer röt Rate vnd erkanntnuss
gnediklich entrichten wellen vnd sol Im solcher Sold vnd scha-
den zu wienn in vnd aus geen vngeuerlich Mit vrkunt des briefs
Geben zu ofen an Sunntag Judica in der vassten, Anno domini
etc lvij-o vnserer reich des hungrischen etc im Sibenzehen-
ten vnd des Behemischen in vierden Jaren, Commissio domini
Regis in Consilio.

János, szent Miklós prépostjának egy october 14-dikén 1468.
kelt hiteles másolata szerint a csász. királyi titkos levéltárban.

CCLXX.

Stubachi Fabri Jakab hittanár, a szónokló rendnek bécsi, tulni és más conventjeinek általános helytartója, Zsigmond osztrák herceget, és nejét Eleonórá, skót királyi fejedelemt, az említett szerzet iránti kegyességeikért a mondott bécsi convent által szerzendő minden lelki javak részeseivé teszi. Kelt Bécsben, aprilis 19-kén 1457.

Serenissimo Principi ac domino nostro. Domino Sigismundo Austrie Stirie et Carinthio duci Comiti Tyrolensi etc. ac gloriosissime domine Eleonor Regine Scocie eius consorti Frater Jacobus fabri de Stubach Sacre theologie professor Necnon et super Conuentus Wiennensis Tulnensis ac quosdam alios fratrum ordinis predicatorum vicarius generalis Salutem et prosperos semper ad cuncta successus Quia illi. quos carnis origo virtutumque norma nobiliores produxit in lucem. et potestas amplior, preconio celebri sublimauit varijs rerum euentibus. Inter aduersa mundi et prospera sepius colliduntur. et periculis patent plurimis Nisi spiritualibus adiuti suffragijs. ad salutaria dirigantur Hinc est quod ego fidei et deuocionis vestre eximie sinceritate quam ad nostrum specialiter geritis conuentum exigente beneficijs quoque et fauoribus. quibus nos et ordinem semper prosecuti estis, debita recognitione pensatis Sublimitati vestre, omnium missarum oracionum vigiliarum abstinentiarum Jeuniorum predicacionum. laborum. ceterorumque bonorum, que dominus noster ihesus cristus per fratres dicti Conuentus fieri dederit vniuersos participacionem concedo specialem In vita pariter et in morte vt multiplici suffragiorum presidio et hic augmentum gracie et in futuro mereamini eterne vite premium possidere In cuius concessionis testimonium Sigillum officij mei duxi presentibus appendendum

Datum wienne tercia feria infra octauam pasce anno domini
Millesimo quadringentesimo Quinquagesimo septimo.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCLXXI.

Liptai Péter, a szabad művészetek mestere, kassai népész, az egri egyházmegye bírója és biztosja, mint bizonyos Byrkammern Katalin kassai polgárnő és Márk löcsei aranyműves közt fenforgó peres ügyben a szent-szék követe János bibornok által némelly más társaival együtt kinevezett bíró, Józsának a szent Ulrik és Simonnak, a szent Anna oltárai igazgatóinak, a kassai sz. Erzsébet-egyházban maghagyja, hogy az említett Márkot a törvényszék elébbi határozata következtében valamelylyikök Löcsén felkerestén, a közelebbi szerdára, azaz január 22-kére a törvényszék elibe újra idézze meg. Kelt Kassán, június 20-kán 1457.

Petrus de Lyptovia Artium liberalium Magister, in Sacrapagina Baccalaureus Plebanus Cassouionsis, Agriensis Dyocesis Judex et Commissarius, per Reverendissimum in Christo Patrem et Dominum Johannem miseratione Divina Sancti Angeli SacroSancte Romane Ecclesie Dyaconum Cardinalem, per Germaniam, Hungariam, Regna et Terras Thurcis subiectas et illis finitimas Apostolice Sedis de latere Legatum specialiter deputatus, in quadam causa de et super declinatione fori, sive foro competenti, inter honestam Katherinam Byrkammern Civem Cassoviensem ex una, et quemdam Marcum Aurificem Laijcum de Lewcha, Strigoniensis Diocesis, partibus ex altera, vertente, unacum quibusdam Collegis in literis Commissionum nobis exhibitarum, quarum tenorem propter earum prolixitatem hic inseri omisimus, hesitanti tamen, cui licebit fidem indubiam

faciemus expressatis, constitutus et deputatus. Discretis viris Jodoco Sancti Udalrici et Symoni Sancte Anne Altarium in Ecclesia nostra Parochiali Sancte Elizabeth ibidem Cassovie fundatorum et erectorum Rectoribus Salutem in Domino et mandatis nostris ymoverius dicti Domini legati obedire. Noveritis Nos in forma Judicum novissime die Jovis Septima videlicet mensis Aprilis inter cetera partibus petentibus et consentientibus in dicta Causa terminum, ob spem Amicabilis compositionis et concordie interveniende primam, scilicet diem juridicam post Octavas festi Penthecostes nunc preteriti prefixisse et assignasse. Quo adveniente et nulla compositione sive concordia celebrata, nobisque in loco consveto pro Tribunali sedentibus, et partibus comparentibus, prefatoque Marco in eodem termino nihil quod esset de forma juris faciente, Nichilominus ne Idem aliquod gravamen in ea parte valeret allegare decrevimus ex superhabundanti eundem denuo citarij, vobis seu alteri vestrum, qui presentibus requisitus fuerit, in virtute sancte obedientie firmiter et districte precipientes mandamus, quatenus mox visis presentibus, Domum hospitij dicti Marci, aut alias ubi eius presentiam commode habere poteritis, personaliter accedatis, eundemque ad nostram evocetis presentiam, quem et nos presentibus sic citamus ut proxima feria quarta nunc instante videlicet infra octavas festi Sacratissimi Corporis Christi, coram nobis in loco nostri Consistorij hora tertia legitime compareat, ulterius in dicta causa ad procedendum videndum et audiendum. Certificantes eundem quod sive compareat sive non, Nos ad comparentis partis instantiam, ad ea que juris sunt deo dante utique procedemus cuuscunque partis contumacia seu absentia non obstante. Et quitquid in premissis feceritis nobis executive rescribatis. Datum in Loco nostre residentie sub Sigillo nostro Maiori feria secunda scilicet infra octavas festi Sacratissimi Corporis Christi prenotati Anno eiusdem M-o CCCC-o L-mo septimo.

perme Johannem de Thresschin
Notarium.

Kivülről feljebb : Die Mercurij XXij mensis Junij partes in-
tr oscripte comparuerunt, A. exposuit actionem suam, parti
adverse assignatus est terminus ad vigesimum quintum diem
eiusdem menais.

Alább : Ego Jodocus et Symon Altarista Sancte Anne exe-
cutj sumus mandatum feria tertia hora vespertina.

Kassa városa levéltárából.

CCLXXII.

*János az ysenheimi szent Antal conventjének preceptorá, tudósítja Zsigmond nagy annak távollétében Albert osztrák fej-
jedelmet, hogy ura a francia király őt minap magához hivat-
ván, bizodalmasan sokat közölt a leánya Magdolna és László
magyar király közt kötendő házasság iránt, mellyre a királyt
és övéit igen hajlandóknak tapasztalta; azért is, nehogy a ké-
sedelemből veszély eredjen, olly kötetek küldését ajánlja, kik e
fontos ügyet mindkét király becsületére elcégezhessék; egy-
sszersmind netalán kívántatandó szolgálatát ajánlja. Kelt
Strassburgban, június 28-kán 1457.*

Illnstrissimo et excellentissimo principi et domino domino
Sigismundo dei gracia Austrie etc. duci domino meo et
protectorj graciousissimo.

Et jn eius absencia jllustrissimo domino duci Alberto etc.
detur Wienne.

Illustrissime et excellentissime princeps et domine mi gra-
ciosissime. Premissa humilima Recommendationc. Fui semper
sum et ero fidelissimus seruitor excellentissime domus Austrie
et vestre. j. d. et vbi possem honorem et exaltationem ipsius

procurare. omnibus viribus meis jd efficerem. Prout scribo strenuo militi domino Jacobo Trap fideli seruitori vestro. Christianissimus dominus meus Rex francie fecit nuper me venire ad presentiam sue maiestatis et multa michi fecit secreta aperire super matrimonio deo concedente jn breui tractando inter jllustrissimum dominum ladislaum Regem etc. et dominam magdalenam eiusdem Regis francie filiam. Ad quod perficiendum vidi et cognoui voluntatem Regis et omnium suorum, esse bene inclinam. Itaque videtur michi quod Res ipsa sit cito et bene prosequenda, quia periculum posset ex negligencia oriri. et si prosequatur, mittantur tales qui sciant et possint tam magnum et altum negocium ad honorem vtriusque Regis terminare Et si jn hac aut aliis quibuscumque Rebus tangentibus vestram j. d. possim aliquid efficere, precipiat michi, qui semper pro viribus nitar obedire mandatis eiusdem jllustrissime dominationis vestre Quam dominationem conseruare et prosperare dignetur altissimus. Datum Argentine in vigilia Apóstolorum petri et pauli. Anno etc. lvij-o.

Eiusdem j. d. v.

Humilimus seruitor Johannes preceptor sancti Antonij de ysenheim.

A csász kir. titkos levéltárból.

CCLXXIII.

*László király tudóstja Eisinger Ulrikot, hogy két hét-
vagy legfeljebb azon túl még három nap múlva Csehországba
indul; mire nézve meghagyja neki, hogy őt Holabrunnban vagy
Znaïmban várja és Prágába kísérje. Kelt Bécsben szeptember
3-kán 1457.*

Dem Edeln, vnnserm Lieben getrewen
Vrlichen Eijczinger von Eijczingen

Lasslaw von gotes gnaden zu Hungern zu Beheim etc.
kunig Herczog zu Österreich, und Marggraue zu Merhern etc.

Edler Lieber getrewer Wir Lassen dich wissen, daz wir vns,
von hewt über vierzehentag, oder auf das lengst drei tag
darnach, nachstkomend von hinn gen Beheim erheben werden.
Dauon emphehlen wir dir ernstlichen vnd wellen, daz du zu
Holabrunn oder zu Znoym. auf vns wartest, vnd mitsambt an-
dern mit vns dich gen prag fügest, vnd reittest, vnd dich dar-
Inn nichts Irren lasset, das ist gennczlich vnser maijnung Ge-
ben zu Wienn, an Sambstag nach sand Gilgen tag Anno do-
mini etc. lvij-o Vnnser Reich des Hungrischen etc. im Ach-
zehenden. vnd de s Behemischen im vierden Jaren.

Commissio domini regis
per Magistrum hubarum.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCLXXIV.

A pannonhegyi sz. Márton monostorának conventje bizonyoságot tesz arról hogy Garai László nádor, Miklós fia, előtte személyesen megjelenén, élő szóval előadta, miként atyja Miklós a győri püspökséget néhány évig világi kézzel kormányozta, jövedelmeit kénye szerint használta s azon ígéretét, hogy a győri egyházat ennek fejében épületekkel díszesítendi, hirtelen halála miatt nem teljesíthette; mire nézve az atyja vétkeért az isteni bosszút elkerülendő, és atyja lelkének üdvét előmozdítandó, Veszprém megyében fekvő Somlyó várát minden tartozandóságaital, a maga és fia Jób halála után, a győri püspökség részére örökösen bevallotta. Kelt september 14-dikén 1457.

Nos Conventus Monasterii Sancti Martini Sacri Montis Pannonie Memorie commendamus Quod Magnificus Ladislaus filius quondam Nicolai de Gara Regni Hungarie Palatinus ad nostram personaliter veniendo presentiam vive vocis oraculo sponte dixit, et confessus est hunc in modum. Quomodo prefatus quondam Nicolaus Pater suus, dum scilicet in humanis degisset, Ecclesiam Jaurinensem consequenterque Episcopatum illius Ecclesie per nonnullos annos manu laicali tenuisset, et gubernasset fructusque et quoslibet Proventus reditusque et obventiones eiusdem Ecclesie Episcopatus Jaurinensis levasset recepissetque et percepisset et ad usus suos secundum libitum suum convertisset et exposuisset, formans sibi conscientiam ipsam Ecclesiam que a tempore foundationis eiusdem edificiis et structuris satis exiliter fundata fuisset, cuiusque fructus proventusque et reditus sibi recipere et levare non licuisset murari atque edificiis construi et decorari facere promisisset. Sed divino nutu morte preventus ipsam Ecclesiam Jaurinensem murari construique et edificiis decorari facere

propter eius brevem vitam nequivisset, et neque potuisset in ipsiusque Domini Ladislai cordis armario pie recordationis exhibitio instinctu divino accensus descendens animadvertendo ne divina ultio excessum Patris sui ne dum in futuro, verum etiam in hoc mortali seculo pena horrende mortis vel orbitalitate prolium ab ipso vindictam appeteret, et Beata Virgo Maria mater misericordie et Impetratrix venie cuius Ecclesiam quondam prefatus Nicolaus Pater suus manu laicali diutius et satis longe tenuisset cuiusque meritis et precelsis precibus animam quondam ipsius Nicolai in coelesti Patria ante conspectum unigeniti Filij sui Redemptoris humani generis pie sperat confoveri adversus animam ipsius quondam Nicolai genitoris sui conqueri dignaretur. Castrum suum Somlyo vocatum in Comitatu Veszprimiensi existens et habitum simulcum universis suis pertinentiis et tenentis, quod quousque nutu Divino ipse consequenterque Job filius suus in hoc mortali seculo in humanis agerent sibi ipsis et usui duntaxat reservans post felicem mortem ipsius Domini Ladislai si ipsum prius et ante prefatum filium suum Job mori contingat duntaxat ad ipsum Job et non suos heredes, et ipso Job mortuo mox et in continenti ad preallatam Ecclesiam Jaurincensem et Episcopum eiusdem Ecclesie pro tempore existentem, ubi autem ipsum Job prius, et ante ipsum Dominum Ladislaum mori contingat, extunc immediate post ipsius Domini Ladislai felicem mortem ad predictam Ecclesiam Jaurinensem et Episcopum eiusdem pro tempore existentem perpetuo Jure derivari, condescendique et devolvi debere reliquisset et statuisset, imo reliquit et statuit. Coram nobis harum Literarum nostrarum Testimonio et vigore mediante. Datum in Festo Exaltationis Sancte Crucis Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo.

A pannonhegyi convent levéltárából.

CCLXXV.

László király előadván, miszerint cancellárját Ulrik passzauai püspököt, 70 lovassal Franciaországba küldvén, mivel hirtelen úti költséggel el nem láthatta, 5000 magyar forintnak sajátjából kölcsönzésére, vagy más valakitől akár az ő, akár a maga nevében leendő fölvetelére megkérte, magát ezen összevegnek, és ha a költség többre menne, a fölöslegnek is Passzauban jövő karácsonykor leendő lefizetésére kötelezi, olly feltétel alatt, hogy a püspök haza-jövetelével neki számot adjon, és ha kevesebbet találna költeni, a fenmaradó összeveget neki megtérítse; egyszersmind kötelezi magát a püspök és emberei ezen utban szenvedendő kárainak megtérítésére; melly köteleztetésének ha eleget nem tenne, neki s utódainak engedelmet ad embereit, akár hol találandja őket, letartóztatni mind addig, míg elégtételt szereszhet magának, a nélkül hogy es sérelemnek tekintethessék. Kelt Prágában october 21-kén 1457.

Wir lasslaw von gots gnaden zu Hungern ze Beheim Dalmacien Croacien etc. künig Herczog zu Österreich vnd Marggrafe zu Merhern etc. Bekennen mit dem brief für vns vnd alle vnser Erben vnd nachkömen Als wir yecz den Erwirdigen Vlrichen Bischouen zu passaw vnsern kannczler in vnsern notdurfftē vnd sachen mit Sibenczig pferdten hin gen franckreich mitsambt anndern schikhen vnd nach dem wir ditsmals mit vil merklihen sachen beladen sein, vnd In auf solhe Rais mit zerung so eylund nicht haben fürzesehen Darauf wir an In funf tawsent hungrisch oder ducaten gulden darzeleihen oder die wo Er des bekömen mag auf vns oder sichselbs aufzubringen vnd sich darumb mitsambt andern nach notdurfftē zuuerschreiben Also daz Er vns auf sein widerkunft dauon rechnung tu Geloben vnd versprechen wir, demselben Bischof Vlreichen bey vnsern küniklichen wirden vnd worten

wissenlich in kraft des briefs, daz wir In, sein Nachkömen vnd stift vnd ir Porgen so Sy vmb die obgeschriben Summ verseczt haben. solher Summ gelts auf die nachstkünftigen weichenachten vnuerczogennlich zu passaw in der Stat zu bezalen, vnd Sy vnd ir Porgen trewlich daraus entheben sullen vnd wellen an allen iren schaden vnd an allen abgang doch vorbehalten. daz Er vns von solcher zerung wegen so Er vngeuerlich anheim kumbt rechnung tu vnd ob sich alsdann erfindet, daz wir jm zu der bemelten Summ hinaus schuldig werden, das sullen wir jm auch nachmals an schaden vnd anuerziehen entrichtten vnd bezalen als oben begriffen ist. Ob sich aber in Rechnung erfunde daz Er vns von der vorgemelten Summ gelts heraus schuldig wurde, des sol Er vns gesgleichen entrichten Ob auch der bemelt vnser kannezler vnd die seinen, auf diser rais icht scheden nemen oder empfangen wie sich der begeb vnd benennt mocht werden denselben schaden geloben vnd versprechen wir in obgeschribner mass, daz wir die gegen jm seinen nachkömen seinem Stift vnd den seinen gnediklichen erkennen wellen in aller der mass vnd wir andern vnsern Reten vnd Sanndpoten so wir yecz auch genfrannckreich schickchen zugesagt vnd vertrösst haben Teten wir aber des alles als obengeschriben ist nicht Wes Sy des dann schaden nemen, denselben schaden sullen Er, sein Nachkommen sein Stift vnd die seinen zusambt dem haubtgut haben zu vns vnsern Erben vnd nachkomen vnd allem vnserm gut vnd mugen darauf vnser lewt in Steten Märckten Dörffern auf wasser oder auf lannd wol aufhalten als langg vncz Sy haubtguts vnd schadens gennczlich entrichtt vnd bezalt sein vnd sullen damit wider vns oder annder yemant nicht getan oder gefräfelt haben. in kaynerlai weis trewlich vnd vngeuerlich. Mit vrkunt dits briefs Geben zu Prag an freitag der Aindletawsent maidtag Nach Kristi gepurde vierzehenhundert vnd darnach im Sibenundfunfczgisten Jare vnserer Reich des Hungrischen etc. im Achtzehennenden vnd des Behemischen im Vierden Jaren. Ladislaus rex manu propria.

János sz. Miklós prépostjának egy october 14-dikén 1468. kelt hiteles másolata szerint a csász. kir. titkos levéltárban.

CCLXXVI.

Szilágyi Erzsébet, Hunyadi János özvegye, és Szilágyi Mihály macsói bán és nándor-fejérvári kapitány egy-, és másfelül Garai László és neje Alexandrina szövetséget kötnek, melly szerint az utolsók amazokat Mátyásnak, Hunyadi János fiának, a fogságbóli kiszabadításában és a magyar trónra emelésében hiven segitendik, másfelől amazok ígérk, hogy Mátyás Garai leányát Annát feleségül veendi, és Garait minden hivatalai és jószágai birtokában megerősítendi, kötelezvéni magokat, hogy őt mind addig sem a trón sem jószágai birtokába nem bocsátják, mig ezen föltételnek eleget nem teszen. Kelt Szegeden januárius 17-dikén 1458.

Nos Elizabeth Relicta condam Spectabilis et Magnifici Johannis Gubernatoris de Hwnyad Comitis Bistriciensis ac Michael Zilagy de Horogzeg Banus Machouiensis et Capitaneus Castri Nandoralbensis notum facimus tenore presencium Significantes quibus expedit vniuersis, Quod cum dudum alias inter nos ab vna, et Magnificum ladislaum de Gara huius Regni Hungarie palatinum, ac Illustrem Dominam Allexandrinam Consortem eiusdem ab altera partibus: diuersis occasionibus ac specialiter pretextu mortis condam Illustris Vlrici Comitis Cilio et Spectabilis ac Magnifici condam ladislai filij prefati Johannis Gubernatoris, similiter Comitis Bistriciensis diuerse emulaciones, contentiones, odia, persecuciones et Iniurie mutuo orte et suscitatie fuissent, Tamen nos pro bono pacis quietis, ac pro vtilitate huius Regni finem huiusmodi Iniurijs et emulacionibus imponere volentes omnes huiusmodi Iniurias, et quelibet offensionum genera, quibus nos quomodocumque hactenus per ipsum Dominum palatinum ac prefatam dominam Allexandrinam Consortem suam necnon Reuerendum in Christo patrem Dominum Nicolaum Episcopum Quinque Ecclesiensem et Magnificum

Paulum filium Bani de Lyndwa alias Magistrum Curie Regie etc. cunctosque alios adherentes fautores familiares, et partem prefati Palatini tenentes qualitercunque, et quibuscunque modis offensos nos pretendere possemus, signanter uero in morte prefati quondam Ladislai filij Gubernatoris plene, pure et sincero animo remisimus, et indulgimus et nunquam de eisdem ad quamcunque vindictam sumendam reminisci constituimus, neque reminiscimur Cum prefato quoque Palatino, ac dicta domina Consorte sua et antefatis suis fautoribus et adherentibus pacem perpetuam et vnionem indissolubilem fecimus, atque cum eodem Domino Palatino et eius Consorte; ac dictis suis fautoribus et adherentibus ad infrascriptas Conclusiones et articulos fide nostra christiana sine dolo et fraude obseruandos deuenimus. Primo quod prefatus Palatinus et Domina Allexandrina Coniux sua cum predictis et omnibus alijs suis fautoribus et adherentibus nobis ad querendum dominum huius Regni Hungarie et ad faciendum in eodem Regno Hungarie Regem Spectabilem et Magnificum Mathiam filium prefati Johannis Gubernatoris, et pro eliberacione eiusdem nunc in captiuitate existentis fideliter adherebunt, Idque quod prefatus Matthias liberari, et in hoc Regno Hungarie Rex constitui possit, totis suis viribus et omni posse eorum procurabunt et facient, Nobisque contra omnes tam forenses, et extraneos, quam Indigenas et Incolas huius Regni Hungarie, qui de Regno ipso dissentire et se in eodem contra voluntatem nostram Regem facere voluerint, cum effectu assistent et nos iuuabunt. Et quod Castrum et Civitas Budensis nobis cum omnibus illis, cum quibus voluerimus libere patebunt, nosque ad Castrum et Ciuitatem huiusmodi pro medietate recipient et admittent, Nosque Ciuitates Budensem et Pestiensem in(columes con)servabimus et contra promissiones prefati Palatini eas non taxabimus. Nos quoque promisimus eisdem domino Palatino et Domine Consorti sue et presentibus promittimus fide nostra christiana, ac sub honore et fama nostris in forma infrascripta Jurantes, Quod prefatus Mathias filius Gubernatoris filiam eiusdem Palatini Annam ritu Romano sibi in Vxorem ducet, recipiet, et habebit sicuti coniugem regiam decet, sine omni oppressa seruili fo-

uebit et tenebit, Ipsumque dominum Palatinum veluti patrem, et dictam dominam Alexandrinam tanquam matrem suam, cum omni honore et reuerencia habebit et tenebit, honoremque Palatinatus, ac Castrum Budense et — — — honores et officia, quos et que a precedenti Rege habuit, et similiter vniuersa Castra, atque Bona eiusdem cum illis dispositionibus et salarijs, quibus ea tenuit, tam nos, quam Idem Mathias immutabiliter sibi seruabimus, et seruabit, et eis contra omnes, cuiuscunque condicionis existant, in suis honoribus, Officijs et — — — — — otenter manutenebimus et defendemus, tenebitque et defendet. Et vt huiusmodi affinitas et Cognacio sine suspicione ad effectum perducipotest, promisimus et promittimus eidem Domino Palatino et domine Consorti eiusdem sub pretacta fide nostra christiana et Juramento infrascripto, quod possessionem huius Regni Hungarie et specialiter omnium Bonorum paternorum prefati Mathie eidem non dabimus nec permittemus, nisi prius cum prefata filia Palatini contrahat et inter eos matrimonium fuerit consumptum. Volentes habere pro expresso, quod si contingat factum prefati Mathie quoad assecucionem huiusmodi Regni Hungarie ad quod prefatus Palatinus et dicta domina Consorts eiusdem totis viribus nobis assistere tenentur, quomodolibet impediri, vel differri, per hoc affinitas et amicicia huiusmodi inter nos nullatenus impediatur, sed cum effectu perficiatur et obseruetur, Ita tamen quod eciam hoc casu ipse Palatinus nos ad Castrum et Ciuitatem Budensem pro medietate recipere et admittere teneatur, et sit obligatus. Et quod neque nos ipsum et suos, et neque ipse nos, et nostros de eodem Castro et Ciuitate eiiciemus seu eiiciet, sed fideliter et cum omni sinceritate nobiscum ipsis mutuo agemus. Quodque a modo deinceps, et in antea nos, et prefatus Mathias Ipsi Palatino et domine Consorti sue ac suis heredibus, et e conuerso ijdem Palatinus et eius consors ac sui heredes nobis et heredibus nostris mutuo obligati esse debeamus ad mutua subsidia et auxilia contra quoscunque inimicos, et turbatores nostros preter prefatum dominum Nicolaum Episcopum, et Magnificum Nicolaum de Wijlak Wayuodam Transsiluanum, contra quos, quia prefatus Palatinus se eisdem obliga-

tum esse asserit, si agere quocunque casu oporteat, ipsum Palatinum ad ferenda auxilia non artabimus, Ita vt et illis contra nos similia auxilia non prestat. Hoc eciam expresso, Quod si volente Deo cuius iudicio non resistitur, antefatum dominum Mathiam, aut memorati Palatini filiam contingat ab hoc seculo decedere per hoc obligaciones huiusmodi nullatenus impedian- tur, quin ijmmo sicuti viuentibus ipsis, Ita et morientibus nos, et heredes nostros ipsi Palatino et domine Consorti sue et suis heredibus, et e contra Ipsos dominum Palatinum et dominam Consortem suam, et suos heredes nobis et similiter heredibus nostris premissis obligacionibus teneri volumus, et esse obnoxios. Ceterum volumus, quod si prefati fautores et adherentes ipsius domini Palatini qui presentibus nominatim sunt interserti, vt presenti obligacione nostra, specialiter nos prefatus Palatinus, vt cicius fierj poterit, per suas literas efficiat cerciores. Et vt hec obligacio suprascripta efficacius, et sine scrupulo suspicionis obseruetur, Sicut corporaliter tactis Sacro Sanctis Ewangelijs Jurauimus, Ita et presentibus Jurantes dicimus in hec verba: Sic nos Deus omnipotens, cui omne cor patet, et quem nullum latet facinus, et genitrix Virgo Maria, ac Sanctus Michael Archangelus, atque omnes Sancti et electi Dei, atque hec Sacro Sancti Ewangelij verba perpetua veritate subnixa: In principio erat verbum, et verbum erat apud Deum, et Deus erat verbum adiuuent actusque nostros ad vera — — — — sicque vitam nostram longiorem faciant, et animas nostras Saluent, Sic quoque Sacramenta Dominici Corporis, et sanguinis tempore mortis nostre accipere, ac post mortem nostram faciem Creatoris nostri videre mereamur, et cum corpore et anima in inferno non sepeliamur, atque Ita de bonis nostris heredes nostri gaudeant, quod omnia premissa et queuis singula premissorum sinceriter, sine omni dolo et fraude obseruabimus, et faciemus obseruari. Quodque pro efficaciori obseruancia premissorum hoc iuramentum in forma prescripta coram Reuerendissimis in christo patribus Johanne Sancti Angeli, et Dyonisio Archi Episcopo Strigoniensi, Sancti Ciriaci in Thermis Sancte Romane Ecclesie Cardinalibus etc. prefato Palatino renouabimus, et de nouo quam primum fieri po-

terit prestabimus. Et similiter prefatus Mathias post eliberacionem suam et regressum suum in hoc Regnum Hungarie infra viginti quinque dies super obseruacione omnium premissorum Juramentum in forma prescripta prestare debebit et teneatur. In quorum omnium Testimonium presentes litteras nostras pendencium sigillorum nostrorum munimine roboratas eisdem Domino Palatino ac Domine consorti sue duximus concedendas. Datum Zegedini feria quinta proxima ante octauas festi Epiphaniarum Domini Anno eiusdem Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octauo. Quia autem Nicolaus et Georgius Pethew de Gerse, Hennyng de Zomzedwara, Benedictus de Thwroc, Iadislauus Bwzlaj de Gergellaka, Jodocus in Weghles residens, et Stephanus filius Pose de Zeer, et Petrus Korlath in Saskw commorans de adherentibus et partem prefati Palatini tenentibus existere perhibentur, Ideo illis si et in quantum in parte prefati Palatini perseuerare et perdurare voluerint et durauerint, Juxta premissam obligacionem nostram, et sub fide et Juramento prescriptis eos dispositionibus premissis quoad omnia premissa ipsos concernencia — — — — — — — — — — per expressum habere volumus et presentibus includimus, et similiter prefatus Dominus Mathias includet, et pro inclnsis habebit. Datum vt supra.

(függő-pecsét helye)

(függő-pecsét helye, a pecsét maga hiányzik)

Az anspachi levelek közül a budai kamarai levéltárban.

CCLXXVII.

Horogszegi Szilágyi Mihály macsói bán, nándorfejérvári kapitány és kormányzó, tudósítja Kassa városát Hunyadi Mátyásnak Pesten az országgyűlés egyező akaratával történt királyi választásáról, és megkéri, hogy jelen örvendetes hírvicóját Balázs deák solymosi várnagyot a király és az ő kedvéért méltó ajándékokkal jutalmazza. Kelt januárus 24-dikén 1458.

Prudentes et Circumspecti virj Amici nobis sincere diligendi. Quia Domini prelati Barones proceres et nobiles Regni Hungarie uniuersi in hac presenti congregatione generali eorundem in Ciuitate Pestiensi celebrata, divina inspirante clementia Spectabilem et Magnificum dominum Mathiam filium condam Domini Jobannis de Hwnyad Gubernatoris Regni Hungarie et Comitis Bistriciensis, fratrem nostrum carissimum in Regem Hungarie unanimi voluntate elegerunt et prefecerunt, quod vobis pro singulari gaudio et tripudio letitie vestre, ampliorisque commodi Status augmento et incremento huius Regni et vestri, duximus significandum, Volentes itaque vos semper singularibus honoribus et gaudijs ipsius Domini Mathie novi sacratissimi Regis fore participes et consortes fieri. Itaque pro referendis huiusmodi gaudiorum tripudijs, Egregium Blasium literatum Castellanum Castri Solymos fidelem militem ipsius Mathie et nostrum, vestri in medium transmittimus Rogantes vestras prudentias et Circumspectiones quatenus sicuti semper commodum et augmentum domus ipsius Domini Mathie et nostrum dilexistis, sic et presentibus gaudijs et letitijs ipsius Domini Mathie et nostris velitis fieri et esse participes, Gaudetis itaque et letemini de tantis letitijs, et gaudijs, que deus altissimus e celo ipsi Domino Mathie et nobis ac huic Regno Hungarie presenti die concedere dignatus est, prefatumque

Blasium literatum videlicet latorem presentium eius in persona dignis donis remunerare velitis et curate in prefati Domini regis et nostri complacentiam et honorem Singularem. Datum in Civitate Pestiensi feria tertia proxima ante festum Conversionis Sancti Pauli Apostoli Anno Domini M-o CCCC-o L-mo octavo. Ceterum rogamus vos, quatenus prefatum latorem presentium simulcum comitiva et rebus suis salvum et securum in suis itineribus tam in eundo quam in redeundo conducere faciatis. Datum ut supra.

Michael Zylagy de Herogzeg Banus Machouiensis et Capitaneus Nandoralbensis ac nomine et in persona Serenissimi Principis et Domini Domini Mathie Dei gratia Hungarie Dalmatie Croacie etc. novi electi Regis Gubernator in Regno Hungarie constitutus etc.

Commissio propria Domini Gubernatoris.

***Kicülröl*: Prudentibus et Circumspectis viris Judici Juratis Ceterisque Civibus Civitatis Cassouiensis Amicis nobis sincere diligendis.**

Super hac litera dati sunt latori pro dono florenorum auri viginti.

Kassa városa levéltárából.

CCLXXVIII.

Szilágyi Mihály gyors hírnöke Sárkány Mihály által tudósítja az erdélyi részeket Hunyadi Mátyásnak Pesten az egész országgyűlés egyező akaratával történt választásáról, egyszersmind őket a külföldiek törekvései miatt vigyázatra serkentén. Kelt Pesten január 24-dikén 1458.

Commissio propria Domini Gubernatoris.

Nil dubitamus vos per nuncios quoque vestros hic nobiscum presentes mox id intellecturos, qualiter in maximum universe gentis hungare cuius et vos vi sanguinis vestri membra estis, emolumentum et decus perenne, universi Domini Prelati, Barones, Proceres et Nobiles Regni Hungarie, assentientibus et acclamantibus etiam nunciis vestris, in hac presenti congregatione generali eorundem in Civitate Pestiensi celebrata, divina inspirante clementia Spectabilem et Magnificum Dominum Mathiam, filium condam Domini Joannis de Hunyad Gubernatoris, et Comitum Bistriciensis, fratrem nostrum carissimum unanimi voluntate elegerunt et prefecerunt. Quia vero nuncii vestri ob tractanda gravissima Regni huius negotia hic adhuc detineri debeant in omni, hinc ne tanti gaudii publiceque letitie notitiam serius capere vos contingat, mittimus presencium exhibitorem egregium Michaellem Sarkanum, qui summa celeritate ad vos venturus, cuncta uberius referre poterit. Vos qui Serenissimum Dominum Mathiam in medio vestri nasci, inter vestros lares educari, primamque juventam agere vidistis, quive cum merito pre reliquis vestrum cum omni gaudii tripudio nominare potestis, aperite et iu partibus illis communis letitie fontes, gaudete, letemini, agiteque Deo optimo maximo grates pro tanta Partium vestrarum exaltatione, concessaque hac totius gentis Hungare ornamento non minus ac

salute. Publicorum negotiorum quibus nunc uniuersi urgemur moles, et temporis breuitas vetat plura vobis latiusque scribere, interim vos ad omnes eventus vigiles esse debere, monent exterorum ut nobis certo constat, molimina, ne imparatos nos et vos inueniant. Plura egregius Michael, cui plenam adhibere poteritis fidem, vobis coram significabit. Datum in Ciuitate Pestiensi, ipso die felicis electionis Serenissimi Domini Matthie. Anno Domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo octavo.

A Batthiányi-féle codexből.

CCLXXIX.

Mátyás, Magyarország választott királya — előre bocsátván, miszerint fogságában Podiebrád György Csehország kormányzója vele barátságosan bánt, őt abból kibocsátotta s királylyá választatását tehetsége szerint előmozdította, továbbá hogy ő még királylyá választatása előtt vele barátságot és rokonságot kötni s Katalin más néven Kunegunda leányát nejlül venni ígérkezett, — kinyilatkoztatja, hogy Podiebrád jó indulatának viszonzásául most szabadon és éretten meggondolva, vele és fiaival barátságos szövetségre és rokonságra lép, Katalint magának eljegyezvén, kit egy év alatt, vagy ha lehet még előbb udvarába vinni, és a maga megkoronáztatása után királynévá koronáztatni s 12-dik évének betöltésével nőül venni magát hit alatt kötelezi, oly feltétellel, hogy, ha időközben szándékát megváltoztatva a házasságtól elállana, Podiebrádnak e megcstetéseért 100,000 aranyat fizetni tartozsék, mi alól őt senki fel ne oldozhassa; minek nagyobb bizonyosságára a maga pecsété mellé anyja Erzsébet, Szilágyi Mihály kormányzó s az ország több egyházi és világi nagyjainak pecsétét is függesztette. Kelt Strazsniczon február 9-dikén 1458.

Nos Mathias Dei gratia electus Rex Hungarie, Dalmatie, Croatiae etc. Notum facimus universis presentes literas inspecturis,

Quod cum nos post illam captivitatem, in qua per Serenissimum Dominum Ladislaum, quondam Regem Hungarie, usque ad ultimum diem vite sue tenti fuimus, demum ad munus Magnifici Domini Georgii de Kunstatt et Podiebrad, regni Bohemie Gubernatoris, devenissemus, ipse Dominus Georgius Gubernator nobiscum amice et fraternaliter egit, nosque in huiusmodi necessitate nostra et turbatione cum omni benivolentia tractavit, et ex huiusmodi captivitate liberavit et libertati restituit, imo etiam, quantum in eo exstitit, fautor noster fuit et adiutor, ut ad dignitatem regalem eligeremur. Nos volentes huiusmodi benivolentie sue vicem reddere, et etiam de tali beneficio grati esse, promiseramus eo tempore, dum adhuc ad dignitatem regalem electi non fuimus, cum eo amicitiam et individuum fraternitatem et affinitatem inire, contrahere et firmare. Ut igitur ipse Dominus Georgius Gubernator et alii has literas visuri cognoscant, priorem intentionem nostram et voluntatem per hoc, quod post illam promissionem nostram ad dignitatem regalem electi sumus, mutatam non fuisse nec esse sicuti prius in verbo veritatis promiseramus, unionem et amicitiam et fraternitatem cum predicto D. Georgio Gubernatore inire et firmare, ac cum egregia virgine Catherina, alio nomine Cunigundis appellata, secundum ritum et legem Sacre Romane et Christiane ecclesie sponsalia et matrimonium contrahere, ita nunc matura deliberatione prehabita et in libertate nostra constituti, habendo respectum ad favores et beneficia, que ab ipso Georgio Gubernatore in nostra necessitate percipimus, cum eodem et filiis suis, tenore et vigore presentium perpetuam amicitiam et fraternitatem ac benevolentie unionem nunc inimus et firmamus, ita videlicet, quod nos a modo in posterum eidem fideliter consilio et auxilio adharebimus, et contra omnes eum turbare, opprimere et damnificare volentes ipsum adiuvabimus, illisque qui amici eius sunt et erunt, amici erimus, his vero qui fuerint vel esse voluerint eius inimici, una cum eo erimus inimici. In horum autem omnium confirmationem et observationem solidiorem, ut videlicet ad huiusmodi amicitie et benivolentie unionem etiam vinculum affinitatis, quod ipsa nature lege firmius est, concurrat, illa sponsalia, que cum prefata Catherina,

filia ipsius Domini Gubernatoris, contrahere promiseramus, nunc sponte omni via et modo meliori quo possumus, per presentes, prestito iuramento contrahimus, ipsamque puellam Catherinam, cuius formam, faciem et corporis integritatem vidimus, nobis in sponsam et matrimonium more christano accipimus et suscipimus, promittimusque eam infra unius anni revolutionem, vel quam citius potuerimus, in nostram curiam et ad manus nostras traducere, et precedente coronatione nostra, more regni nostri, in reginam coronari faciemus, ac demum adveniente recto nubili tempore, id est completis duodecim annis ipsam nobis vero et individuo matrimonio copulare. Tali obligatione mediante, ut si nos temporis in processu quorumcumque consilio ab huiusmodi contractu et intentione mutato voto resiliremus, seu ipsa sponsalia solvere vellemus et dictam puellam traducere et nobis in matrimonium copulare nollemus aut non curaremus, extunc pro contemptu dicti Domini Georgii Gubernatoris et prefate puelle, sponse nostre, in pena centum millium florenorum Hungaricalium convincamur ipso facto, et ad huiusmodi penam et pecuniam reddendam et solvendam sub fide nostra christiana simus obligati, nec in hoc nobis quodcunque auxilium juris canonici vel humani suffragari valeat, aut nos ab huiusmodi pena et pecunia absolvere. Ad que omnia premissa firmiter et inviolabiliter observanda nos sub verbo regio et sub fide nostra christiana nos obligamus et inscribimus testimonio presentium mediante, quod scripto manus nostre proprie et sigillo nostro annulari consignavimus. Et in maius testimonium etiam sigilla illustris Domine Elisabeth, genitricis nostre, et Magnifici Domini Michaelis Zylagi, regni Hungarie Gubernatoris, ac Reverendi in Christo Patris D. Johannis Episcopi Varadiensis, Vincentii Vaciensis Episcopi, Johannis de Rozgon vayvode Transilvanie, Michaelis Orsag de Guth Magistri Janitorum, Johannis filii Vaywode de Marczali, Comitis Simigiensis, Emerici de Hedervar alias Bani Machouiensis, Sebastiani de Rozgon Agazonum Magistri, Stephani de Bathor Magistri Dapiferorum, sunt appensa. Datum in Castro Straznic fer. V. post festum Sancte Dorothee Anno Domini etc. Lviiij-o.

Palacky közléséből.

CCLXXX.

Podiebrád György, Csehország kormányzója, Mátyás cálasztott magyar királylyal — ki előbbi ígéretei folytán cele barátságos szövetségre s leánya Katalin eljegyzése által rokon-ságra lépett — viszonos barátságos és védszövetségre lép, leányát Katalint neki eljegyzí: azt egy év alatt, vagy ha lehet még előbb neki átadni igéri, ellenkező esetben 100,000 arany fizetésére kötelezőén magát; minek bizonyosságára Csehország több nagyai pecséteiket a Podiebrádé mellé függesztették. Kelt Strazniczon februar. 9-dikén 1458.

Nos Georgius etc. notumfacimus uniuersis presentes literas inspecturis. Quod quia Illustrissimus Princeps, D. Matthias, electus rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. recognoscendo fauores et complacentias, quas pro nostra possibilitate eidem in sua necessitate ostendimus et fecimus, tenendo videlicet enim et tractando apud nos cum benivolentia et honore, ac ipsum ex captiuitate condam Domini Ladislai Regis Hungarie libertati restituendo; ipse Dominus rex electus nos in amicitiam, fraternitatem et affinitatem, prout promiserat, adoptavit, filiamque nostram Chaterinam sibi in sponsam ad matrimonium legitime suscepit, et cum ea vera sponsalia contraxit et firmavit, ideo nos cupientes et volentes ipsi Domino Regi nosmetipsos vel filios nostros perpetuo obligare, cum eodem Domino Rege tenore et vigore presentium perpetuam amicitiam et fraternitatem ac benivolentie unionem nunc inimus et firmamus ita videlicet, quod nos a modo in posterum eidem fideliter consilio et auxilio adhibebimus, et contra omnes eum turbare damnificare opprimere volentes ipsum adiuvabimus, illisque qui amici eius sunt et erunt, amici erimus, his vero qui fuerint vel esse voluerint eius inimici, una cum eo erimus inimici. In horum autem omnium confirmationem et observationem solidiorem, ut

videlicet ad huiusmodi amicitie et benivolentie unionem etiam vinculum affinitatis, quod ipsa nature lege firmiter est (concurrat), nos nunc sponte omni via et modo per presentes, ea volente et consentiente, patrio more pretacto Domino Regi desponsamus ipsam Catherinam filiam nostram, cuius formam, faciem et corporis integritatem ipse Dominus Rex vidit, sibi-que iu veram sponsam et matrimonium legitimum more christiano donamus et damus. Promittimusque eam infra unius anni revolutionem vel quam citius poterimus, in Posenio ad manus Domini Regis sepetacti aut suorum consiliariorum cum plena et omnimoda ab eo auctoritate et potestate missorum traducere et dare. Tali obligatione mediante, ut si nos temporis in processu quorumcunque consilio ipsam filiam nostram predicto Domino Regi in matrimonium dare nollemus, aut non curaremus, ex tunc pro contemptu dicti Domini Regis in pena centum millium florenorum Hungaricalium auri convincamur ipso facto, et ad huiusmodi penam et pecuniam reddendam et solvendam sub fide nostra christiana simus obligati nec in hoc nobis quodcunque auxilium iuris canonici vel humani suffragari valeat, aut nos ab huiusmodi pena et pecunia obsolvere. Ad que promissa firmiter et inviolabiliter observanda nos sub fide nostra christiana obligamus et inscribimus, testimonio presentium mediante, quas sigillo nostro maiori consignavimus. Et in maius testimonium infrascripti barones et domini, videlicet Dominus Georgius de Krawar et de Straznic, D. Johannes de Pernstein, D. Johannes Zagimac de Kunstatt, D. Johannes de Lichtenburg et Vetoria, D. Matthaues de Sternberg et Luxow, D. Johannes de Cimbura et Giczin, D. Zdenko de Postupic et Lutomysl, D. Wolfgangus de Kray et Landstein, D. Bernardus de Cimbura et Brumovia, D. Jessco de Bozkowic et D. Henricus de Bozkowic eorum sigilla ad nostram petitionem et requisitionem apposuerunt. Datum in castro Straznic feria v. post festum S. Dorothee Anno Domini M. CCCC. LVIII-o

Palacky közléséből.

CCLXXXI.

Horogszegi Szilágyi Mihály Magyarország kormányzója, -- Komori Benedek fiai György, László és János panassa következtében, miszerint Thuróczi Benedek varasdi főispán több társaival Noserino falujában lévő udvarukba fegyveresen rontta, azt kirabolta, anyjokat és feleségeiket megölette, közölök Lászlót és néhai atyjokat Benedeket fogságba hurcolta s abban 35 hétig tartotta, jószágait elfoglalta és nekik több mint 600 arany kárt tett, a király nevében szorosán meghagyja Gerebeni Vitovecz János tótországi bánnak, albánjának és a Varasd megyei szolgabiráknak, hogy, miután a főispán, ki elébe tartoznának különben az illynemű ügyek, mint érdeklét fél nem bíraskodhatik, híressák össze a varasdi és zágrábi szomszéd nemességet rövid határidőre kikiáltott gyűlés alakjában, attól hit alatt egyenek a vád iránt tanúvallásokat, és ha ezek a bűntényt valószínűsítanak, a panaszlókat a vádlott által elfoglalt birtokokba minden további parancs várása nélkül helyezzessék vissza, az említett 600 arany forintra nézve tétessenek nekik eleget, Thuróczi Benedeket pedig további büntetése elvétele végett idézzék a királyi személyes jelenlét elébe. Kelt Budán martius 2-dikán 1458.

Michael Zijlagij de Horogzeg, Regni Hungarie Gubernator etc. Magnifico Johanni Bijthowecz de Gereben Regni Sclavonie Bano, eiusque Vice Bano, nec non Judicibus Nobilium Comitatus Warasdiensis Salutem et honorem, Exponitur nobis in personis Georgij, ladislai et Johannis filiorum condam Benedicti de Komor gravissima cum querela, Quomodo Benedictus de Thwroc Comitus Comitatus Warasdiensis, temporibus non diu preteritis, missis et destinatis nonnullis suis complicitibus, armatis manibus et potentialiter, primo ad possessionem Noserijno vocatam in dicto Comitatu Warasdiensi, Tandem vero

propriam domum et Curiam eorundem exponentium in eadem habitam irruendo, ruptis et confractis portis domorum hostijs Scriniarum claustris, vniversas Res et Bona Equos Arma vestes vestimenta viroꝝ et mulierum, Baltheos Argenteriam peccudes et peccora Scrophas lardos Blada necnon certas literas et literalia Instrumenta factum possessionum ipsorum exponentium tangentia et concernentia, domibus Curia et possessione in eisdem repertos et inventa, proprios scilicet et Jobagionum suorum penitus ei per omnia depredari surripique auferri et asportari, Nobiles siquidem dominas matrem utputa et consortes eorundem exponentium hincinde in dedecus Nobilitatis ipsarum trucidari vestibusquo spoliari, prefatum vero Ladislaum exponentem ac prelibatum condam Benedictum patrem ipsorum ibidem in persona contra libertatem Nobilium Regni captuari et per triginta quinque Ebdomadas in suis vinculis dire et acriter conservari, Preterea hijs non contentus idem Benedictus de Thwroc Comites Warasdiensis possessiones eorundem exponentium Komor predictam, necnon Pechernitz Baboth Belewitz Zlathor Stenno et Wrechetincz vocatas in prescripto Comitatu Warasdiensi habitas — man — — ad domino — — — derici et Vlrici Comitum Cilie alias per dominos Prelatos Barones Nobiles et proceres huius Regni Hungarie universos per completiones terminorum eisdem exponentibus Juridice — — — — — — — — — — adiudicatas et Restatui commissas minusiuste et indebite pro se ipso occupari fecisset, occupatisque uteretur de presenti. In quibus omnibus premissis idem Benedictus de Thwroc ipsis exponentibus plusquam Sexingentorum florenorum auri dampna irrogasset potentia mediante, In preiudicium et dampnum ipsorum exponentium manifestum, Supplicatum itaque extitit nobis pro eorundem exponentium parte ut ipsis circa premissa de condigno juris remedio providere dignaremur opportuno, Et quia nos huiusmodi actus potentiarios et indebitas possessionarias occupationes et spoliationes domorum et Curiarum invasiones Rerumque et Bonorum Ablaciones per quempiam Regnicolarum patrari et committi patratosque et commissos abbreviatis longarum litium processibus simpliciter et de plano pertransire

nolumus, Vnde licet premissorum Executio per prefatum Benedictum de Thwroc Comitem prescripti Comitatus Warasdiensis fieri et celebrari deberet, Tamen quia idem Benedictus tamquam in causam attractus pro Judice in hac parte suspecto haberetur, Idem facto in premissis Judex esse non potest, Ea consideracione factum premissum per vos plenarie exequi volumus, Ideo vobis in persona domini nostri Regis et Auctoritate nostre Gubernacionis qua fungimur firmiter committimus et mandamus, omnino habere volentes, quatenus mox agnitis presentibus omni in hac parte favore amore prece vel contradicione prefati Benedicti de Thwroc Comitis Warasdiensis postergatis, Ac solum deum et eius Justiciam preoculis habendo. Superquo animas et consciencias vestras oneramus, absque Scrupulo cuiuslibet falsitatis, universis vicinis et commetaneis dictarum possessionum Komor predictae et aliarum prenominarum Ipsorum exponencium ceterisque Nobilibus conprovincialibus Warasdiensis predicti et Zagrabiensis Comitatum quibus decet et licet ad unum certum et brevem in unum locum debitum congruum et communem ac ad id aptum per vos ipsis partibus prefigendum et deputandum per modum proclamate congregacionis generalis Vestri in presenciam insimul convocatis, si ab eisdem ad fidem eorum deo debitam fidelitatemque eidem domino nostro Regi et sacre corone Regni observandam, tacto dominice crucis signo per eos coram vobis ac Johanne Ewrdeg de Marosowcz — — — — de eadem vel Johanne filio Thome de eadem Marosowcz, alijs absentibus homine nostro et testimonio Capituli ecclesie Zagrabiensis, quod per ipsum Capitulum barum serie — — — mitti committimus, partibus eciam predictis vel earum legitimis procuratoribus ante octo dies diei seu termini Inquisicionis veritatis premissorum ac Execucionis — — — — per vos ut prefertur eisdem partibus prefigendi per unum ex vobis, puta Judicem Nobilium in aliqua possessionum seu porcionum possessionariarum parcium earundem illac legitime vocatis accersitis et — — — — — prescriptas possessiones prefatorum exponencium modo premissis per prefatum Benedictum de Thwroc Comitem Warasdiensem minusiuste et indebite occupatas, Resque et

Bona — — — — ablatas ex huiusmodi veridicis attestacionibus vicinorum et commetaneorum Nobiliumque comprovincialium prescriptorum Warasdiensis et Zagrabiensis Comitatum facta fore compereritis, Extunc — — nostro mandato superinde nequaquam expectato excluso prius et eiecto pretitulato Benedicto de Thwroc Comite, aliisque cunctis illegitimis detentoribus earumdem — — — Georgium Iadislauum et Johannem de Komor exponentes Rursus et Iterum denuoque et ex novo in dominium earumdem possessionum Komor necnon Pethernijcz Baboch Belewijcz — — Stenno et Wrechetijncz vocatarum in dicto Comitatu Warasdiensi habitaram Reintroducere, easdemque eisdem simulcum cunctis Ipsarum utilitatibus et pertinencijs un — — — — re reintroductos quoque in eisdem contra quoslibet illegitimos impetitores, Et signanter adversus memoratum Benedictum de Thwroc Comitem protegere tueri et defensare — — empniter manutenere de prescriptis quoque dampnis Sexingentorum florenorum auri iuxta attestaciones vicinorum et commetaneorum ac Nobilium comprovincialium pretactorum Comitatum (eis)dem exponentibus ex parte prelibati Benedicti de Thwroc congruam atque omnimodam debeatis impendere satisfactionem nostri in persona et auctoritate presentibus vobis — — — et iusticia mediante Contradictione prefati Benedicti de Thwroc et aliorum quorumlibet non obstante, Nicholominusque pro premissis actibus potenciaris eundem Benedictum de Thwroc contra annotatos exponentes personalem Regiam Evocet in presenciam ad octavae festi beati Georgij martyris nunc venturas rationem premissorum redditurum efficacem litispendencia si que foret inter ipsos non obstante, Insinuando ibidem eidem ut sive ipse — — — — — nali presenciam Regia compareat sive non, Eadem ad partis comparentis instanciam iuxta vim et formam generalis Novi decreti Pesthiensis — — — — — — — Iteriori dilacione Id faciet in premissis quod Jure videbitur expedire. Et post hec huiusmodi rescite veritatis premissorum ac Attestacionis satisfactionis — — — et — — — is seriem cum proprijs et possessionum, Attestancium ac Evocati nominibus ut fuerit expediens per vos et dictum Capitulum

eidem personali presencie Regie octavum — — festi beati — — martyris ad predictum fideliter suo modo rescribi volumus et committimus, Aliud nullo modo facturi in premissis. presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Bude feria quint(a) proxima ante Dominicam Oculi Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo.

Commissio propria domini Gubernatoris ex deliberatione dominorum prelatorum et Baronum generaliter facta.

Az eredetiből.

CCLXXXII.

Szilágyi Mihály Magyarország kormányzója meghagyja Szeben városának, hogy Vlád havasalföldi vajdával, — kinek, mint nehezteléssel értesült, ő adott okot, hogy polgárait károsítsa s kit más levelében a vele békében élésre felszólított, — béküljön ki s az embereinek tett károkat térítse meg, tudára adván, hogy ellenkező esetben őt nem segitendi és pártját nem fogandja. Kelt Budán martius 6-dikán 1458.

Michael Zylagy de Horogzeg Nomine et in persona Serenissimi principis Domini Mathie Dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. Regis Gubernator, Circumspectis Judici Juratis ceterisque Civibus et toti Communitati Civitatis Scibiniensis Salutem cum dilectione. Intelleximus Quod vos, pluribus incitationibus causam movendi Iniuriam contra vos, Illustri principi Wlad Wayuode partium Transalpinarum dedissetis, unde vobis plurima mala et dampna euenissent, de quibus vobis non mediocriter imputamus, Sed quia nos, et ipsi Wayuode per alias literas nostras superinde scripsimus vt ipse, vos quiete et

Handing in -
In the Journals
of the Council
of the City of
London
1700

Pudentes et Compositi vni Xiiii nobis dilecti Salutem cum favore tunc
 inopinabilis qui dudum domini mei quondam bruo vni dicitur palatium clare
 nunc aut sororis seu famus fuis mei Spectabilis et ayayusij domi Ladia
 de Hunyadi Comitibus Bistonia et versus Albaniam ad sepulchrum. Hoc requiritur
 et Rogamus vras Amicitias diligunt, quibus ad gubernationem celebrandis fuis mei ex vob
 certis hominibus. prout versus predictam Civitatem Albaniam dirigere et transire debet
 Aliud prout non factum, ab ipso Sigillo mei maioris Sigillo minoris fuis mei sigillat
 Datum hinc fozia secunda proxima post diem iudica Anno domini millesimo
 quadringentesimo quinquagesimo octavo

Michael Zilagy de Hunyadi
 Regni Hungar. Cancellarius

in pace permittat. Ideo et vobis harum serie firmiter committimus et mandamus, quatenus, si quid Iniurie et nocumenti hominibus aut subditis suis intulistis reformare et eum reconciliare ac deinceps cum eodem Wayuoda et ad eum pertinentibus pace et bona tranquillitate vti et frui debeatis, quum sciatis quod si quid noxitatis contra eum attemptaveritis vos non luuabimus et nec eius rei sedationi et vestre in hac parte tutationi partes nostras interponemus. Datum Bude feria secunda proxima post Dominicam Oculi, Anno Domini Millesimo Quadringsesimo Quinquagesimo octavo.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCLXXXIII.

Horogszegi Szilágyi Mihály kormányzó felszólítja Szeben városát, hogy Hunyadi László temetési tisztességételére, ki-nek teste most Gyula-Fejérvár felé vitetik, bizonyos embereket küldjön. Kelt Lippán martius 20-dikán 1458.

Prudentes et Circumspecti viri Amici nobis dilectj, Salutem cum fauore, Casus inopinabilis qui dudum domini nostri acciderat, bene vestris Amicitiiis patet clare, Nunc autem corpus sew funus fratris nostri Spectabilis et Magnifici domini Ladislai de Hwnyad, Comitibus Bystriciensis etc. versus Albam fertur ad sepelliendum. Ideo requirimus et Rogamus vestras Amicitias diligenter, quatenus, ad commemorationem celebrationis fratris nostri ex vobis certos homines speciales versus predictam Ciuitatem Albensem dirigere et transmittere velit. Aliud petimus non facturi. Absentia Sigilli nostri maioris Sigillo minori fecimus consignari. Datum Lyppe feria se-

eunda proxima post dominicam Judica, Anno Domini **Millesimo**
Quadringentesimo Quinquagesimo octavo.

Michael Zylagy de Horogzeg
Regni Hungarie Gubernator etc.

Kivülről: Prudentibus et Circumspectis viris Judici Seniori-
bus Juratique Civibus et Hospitibus in Civitate Cibiniensi
commorantibus Amicis dilectis.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

Ezen érdekes levelecske hasonmását is adjuk.

CCLXXXIV.

Mátyás király az atyja Hunyadi János herczeg, Magyar-
ország kormányzója, által 1448-dik évi junius 3-dikán Ilhol-
czy Mihály és Bogdán részére Karácsonfaltra. Bocskó és Lonka
Mármaros megyei helységek iránt adott adománylerelet (Okle-
véltár CVIII. sz.) az említett Ilholczyak részére szóról szóra
megerősítve újra kiadja, s ezen feljül a netalán ezen helysé-
gekben lappangó királyi jogot is nekik adományozza. Kelt Bu-
dán majus 10-dikén 1458.

Commissio propria domini Regis.

Nos Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc.
 Memorie commendamus tenore presencium significantes qui-
 bus expedit vniuersis Quod venientes nostri in presenciam
 fideles nostri Michael filius condam Thathwl de Ilholcz et Bog-
 dan de eadem Exhibuerunt, et presentaverunt nobis quasdam
 literas donationales condam Illustris principis domini Johannis

de Hunijad, alias Regni nostri Hungarie Gubernatoris Genitoris nostri carissimi, patenter confectas Sigilloque suo quo tunc uti Gubernator eiusdem Regni nostri Hungarie utebatur impulsive consignatas quibus mediantibus idem possessiones Karathonfalva, Bothko et Lompka vocatas in Comitatu Maromorosienſi habitas eiſdem Michaeli Thathwl et Bogdan pro eorum fidelibus ſervicijs Auctoritate ſue Gubernacionis contuliſſe dinoscitur tenoris infrascripti Supplicantes noſtre maiestati humili prece et devota ut eaſdem literas prefati ipſius condam domini Gubernatoris ratas gratas et acceptas habendo literis noſtris privilegialibus verbotenus inſeri et inſcribi faciendo huiusmodi donacioni cunctisque alijs in ipſis literis ipſius condam domini Gubernatoris genitoris noſtri contentis, noſtrum Regium conſenſum prebere dignaremur. Quarum tenor talis eſt. Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator ſtb. (*szórol szóra úgy, mint a CVIII. sz. alatt*) Nos igitur supplicationibus antefatorum Michaelis Thathwl et Bogdan per eos maiestati noſtre, modo quo premittitur porrectis Regia benignitate exauditis clementer et admiſſis preſcriptas literas donacionales prefati condam domini Johannis Gubernatoris, non abrasas non cancellatas nec in aliqua ſui parte ſuſpectas de verbo ad verbum ſine diminucione et augmento aliquali, preſentibus literis noſtris privilegialibus inſertas, quoad omnes earum continencias, clauſulas et articulos eatenus quatenus eedem rite et legittime exiſtunt emanate viresque earum veritati ſuffragantur ratas, gratas et acceptas habendo prefate donacioni et omnibus ſuperius in tenore ipſarum literarum condam Genitoris noſtri contentis noſtrum Regium conſenſum prebuimus ymmo prebemus benevolum pariter et aſſenſum, et nichilominus attentis et conſideratis fidelitatibus et fidelium ſerviciorum gratuitis meritis eorundem Michaelis Thathwl et Bogdan per ipſos nobis exhibitis et imponſis Totum et omne Jus noſtrum Regium ſi quod in dictis poſſeſſionibus Karathonfalva Bothko et Lompka in dicto Comitatu Maromorosienſi exiſtentibus, nunc apud manus eorundem pacifice videlicet habitis qualitercumque haberemus aut noſtram ex quibusvis cauſis et rationibus concernerent maiestatem Simulcum cunctis

ipsarum utilitatibus et pertinencijs quibuslibet videlicet Terris arabilibus cultis et incultis agris, pratis et pascuis, Campis fenetis Siluis Nemoribus, Rubetis, virgultis, Montibus, Alpibus vallibus. vineis vinearumque promontorijs, Aquis, fluvijs, piscinis, piscaturis aquarum decursibus Molendinis et Molendinorum locis, et generaliter quarumlibet utilitatum et pertinenciarum suarum integritatibus quouis nominis vocabulo vocitatis sub earum veris metis et antiquis premissis sic ut prefertur stantibus et se habentibus Memoratis Michaeli Thathwl et Bogdan Ipsorumque heredibus et posteritatibus uniuersis ex certa nostra sciencia dedimus, donavimus et contulimus, ijmo damus donamus et conferimus Jure perpetuo et Irreuo-cabiliter tenendas possidendas pariter et habendas Salvo Jure alieno harum nostrarum quibus Secretum Sigillum nostrum, quo ut Rex Hungarie utimur appensum est vigore et testimonio literarum mediante. Datum Bude feria quarta proxima ante festum ascensionis domini Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo.

Az eredetiből.

CCLXXXV.

Mátyás király bizonyoságot tesz arról, miként Mérgesi Péter előtte személyesen megjelencén, minden pereiben, melyeket ő mint felperes Asszonyfalvai Ostfi Ferencz mint alperes ellen a királyi személynök előtt folytatott, Dénes esztergomi érseket bista meg bírólly feltétel alatt hogy, ha az pünkösd után 15-öd napra ítéletet nem hozna, ügyeit az ország törvényei szerint ismét folytathassa. Kelt Budán május 11-dikén 1458.

Nos Matbias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Damus pro memoria Quod fidelis noster Petrus de Merges co-

ram nobis personaliter constitutus confessus est in hunc modum, quomodo ipse universas et quaslibet Causas inter ipsum ut Actorem ab una, et Egregium Franciscum Hosztfij de Azonfalwa ut in Causam attractum partibus ab altera coram nostra personali presencia motas et vertentes discussioni, deliberacionique et disposicioni fidelis nostri Reverendissimi in Christo patris domini Dyonisij Cardinalis Archiepiscopi Ecclesie Strigoniensis Summi Cancellarij nostri commisisset tali modo, ut si Idem Dominus Archiepiscopus partes inter predictas intra quindecimum diem festi Pentecostes nunc venturi dispositionem aliquam facere poterit, bene quidem, alioquin elapso ipso Termino Idem Petrus de Merges contra eundem Franciscum Hosztfij iuxta Hungarie Regni nostri consuetudinem in Causa procedere, litterasque pro sui parte necessarias de Cancellaria nostra extrahere valeat, atque possit. Datum Bude in festo Ascensionis domini Anno eiusdem milesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo.

Czech János közléséből.

CCLXXXVI.

Mátyás király meghagyja az erdélyi káptalannak, hogy Nádasdi Ungur Jánost és testvéreit Pétert és Sándort, Hunyad vármegyében eső Nádasd helysége fele részébe, — melyet ő az említett János hű szolgálatai tekintetéből Hunyad várától elszakasztván, minden tartozandóságaival nekie és általa nevezett testvéreinek királyi kezeből adományozott, — törvényesen igtassa be. Kelt Budán június 7-dikén 1458.

Mathias dei gratia Rex Hungarie Dalmatie Croatie etc. Fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Transilvanensis Salutem et gra-

tiam. Cum nos consideratis fidelitatibus et fidelium servitiorum meritis fidelis nostri Johannis filij Petri Ungur, dicti de Nadasd, per eum nobis exhibitis, et impensis directam et equalem medietatem dicte possessionis Nadasd, portionem scilicet nostram possessionariam in Comitatu de Hunyad existentem habitam, puta ad castrum nostrum Hunyad pertinentem ab eodem castro nostro sequestrando, et segregando, de manibus nostris Regijs simul cum cunctis eiusdem utilitatibus, et pertinentijs eidem memorato Johanni Ungur dicto de predicta Nadasd, et per eum Petro similiter Ungur dicto pariter et Sandrino fratri carnali suis ipsorumque heredibus, et posteritatibus universis vigore aliarum literarum nostrarum donationalium in perpetuum contulerimus, velimusque eosdem in dominium eiusdem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci, Ideo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Blasius de Rakosd, aut Laurencius de Hosdat, vel Matheus de eadem Hosdat, sive Nicolaus de Nadoba, alijs absentibus homo noster, ad facies predictae directe et equalis medietatis possessionis Nadasd, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Johannem, Petrum et Sandrinum in dominium eiusdem, statuatque eandem eisdem simul cum cunctis eiusdem utilitatibus et pertinentijs universis premissis nostre donationis titulo perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Johannem Petrum et Sandrinum nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros efficacem. Et post hec huiusmodi Introductionis et Statutionis seriem cum contradictorum nominibus et evocatorum ut fuerit expediens, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis Datum Bude feria quarta proxima post festum Sacratissimi Corporis Christi, Anno eiusdem Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Octavo.

Kivülről: Fidelibus nostris Capitulo Ecclesie Transylvanensis pro Johanne, Petro et Sandrino Ungur dictis de Nadasd Introductoria et Statutoria.

Az erdélyi káptalannak december 23-kén 1812. kelt átirata után

CCLXXXVII.

Mátyás király Nagy-Szeben és Brassó városának komolyan meghagyja, hogy Ulrik helybeli polgár és ács által, ki még atyjától Hunyadi Jánostól a hunyadi ágostonos kolostor fődelezésére 100 forintot vett fel, de mint ő értesült, a fődelet nem készítette el, az említett 100 forintra nézve jelen levelet előmutató embereinek teljes elégtételt adasson. Kelt Budán junius 7-dikén 1458.

Commissio propria domini Regis.

Mathias dei gracia Rex Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. Circumspecti fideles nobis Dilecti, Quamquam alias quondam Illustris princeps dominus Johannes de Hunyad, Gubernator Regni nostri Hungarie, Genitor noster carissimus, cuidam Ulrico Carpentario concivi vestro pro tectura Clausri fratrum Heremitarum in Hwnyad constructi, Centum florenos auri soluerit, tamen, uti nobis dicitur, idem Ulricus tecturam prefati Clausri minime parare curavit. Unde fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatenus receptis presentibus ex parte annotati Vlrici Carpentarii concivis vestri de prescriptis Centum florenis auri, Hominibus nostris presencium scilicet ostensoribus plenam et condignam satisfactionem impendere debeatis. Et aliud in premissis non facturi. Datum Bude feria quarta proxima post festum Sacratissimi Corporis

crisi Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo.

Kivülről: Circumspectis Judici et Juratis civibus Civitatum nostrarum Czibiniensis et Brassoviensis fidelibus nostris sincere dilectis.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCLXXXVIII.

Mátyás király Kolozsár cárosát, mellyben született, azon hű szolgálatok tekintetéből, mellyeket annak birája Egyed, esküttje Barthos több esküttel és az egész cáros közönségével együtt, míg ő László király által egykor igazságtalanul fogva tartatott és anyja Szilágyi Erzsébet s nagybátyja Szilágyi Mihály a király párthiveitől kegyetlenül üldözettek, az ő szabadságán munkálkodó anyjához és nagybátyjához állhatatos ragaszkodásuk közben tanúsítottak, minden szabadságaiban, kiedáltságaiban és szokásaiban megtartani ígérkezik. Kelt Budán junius 8- dikán 1458.

Commissio propria domini regis.

Nos Mathias dei gracia Rex Hungario Dalmacie Croacie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis Quod licet nos, prout regale exigit officium, cunctorum Subditorum nostrorum meritis condignis retributionibus respondere soliti simus, meritorum tamen qualitate pensata illos vberius regijs favoribus prosequimur, qui maioribus virtutibus, amplioribusque obsequijs excellenciora premia meruerunt, Consideratis itaque integra fide et fidelitate illisque fidelibus obsequijs fidelium nostrorum, Circumspectorum Egidii

Judicis ac Barthws Jurati aliorumque Juratorum et ceterorum Ciuium et tocius Cummunitatis Ciuitatis nostre Coloswar, que ydem nobis eo tempore, quo apud manus condam domini ladislai similiter regis Hungarie, predecessoris nostri iniuste et absque iure detinebamur, et plerique partem ipsius ladislai regis tenentes illustrem dominam Elizabeth, Genitricem, ac Spectabilem ac Magnificum Michaellem Zijlagij de Horogzeg, auunculum nostros carissimos nunc Gubernatorem huius regni nostri Hungarie, et ipsis adherentes, partem scilicet nostram tenentes, dire prosequabantur, eisdem domine Elizabeth, Genitrici, et Michaeli Zylagij, auunculo nostris, pro eliberacione nostra laborantibus constanter adherendo exhibuerunt, eandem ciuitatem nostram Coloswar, vtpote eandem in qua nati sumus, ac prefatos Egidium Judicem et Barthws Juratum, aliosque Juratos et ceteros Ciues et Inhabitatores eiusdem Ciuitatis nostre, et quemlibet eorum, pro tempore existencium in omnibus libertatibus prerogatiuis priuilegijs et consuetudinibus eorum tenere et conseruare promisimus et promittimus Harum nostrarum vigore et testimonio Literarum mediante. Datum Bude octauo die festi Sacratissimi Corporis Christi. Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo.

Kolozsvár városa levéltárából.

CCLXXXIX.

Horogszegi Szilágyi Mihály kormányzó meghagyja Szeben városának, hogy jelen levele vételével a király parancsa értelmében Kolossoári János, Fibes Péter, Remser Márton, Agótha István és Szebeni Mátyás által Nadabori János vérdíját tételesen le s annak lenyakasztásakor elvett javaiért, nevezetesen egy ereklyetartó 13 arany forintot érő ezüst edényért és 16 arany forintot érő paripájaért, testvérének Nadabori Miklós-nak tételesen eleget. Kelt Szigetfőn július 21-dikén 1458.

Nos Michael Zylagi de Horogzeg Regni Hungarie Gubernator etc. Vobis Circumspectis et Prudentibus viris, Magistro Ciuium, Judici et Juratis Ciuibus Ciuitatis Cibiniensis per presentes firmiter mandantes committimus, nec aliud habere volumus, quatenus, mox visis presentibus Juxta contenta litterarum Regalium, ex parte providorum virorum, puta Johannis Kolosvarj, Petri Fibes, Martini Remser, Stephani Agótha, et Mathie de Cibinio de Homagio quondam Nobilis Johannis de Nadabor rerum quoque et suorum Bonorum, tempore decolacionis sue ablatorum, et signanter de vase argenteo in quo sanctorum reliquie erant reposite, tredecim florenos auri valente ac vno Equo ad vallorem sedecim florenorum auri, Nobili Nicolao de predicta Nadabor fratri carnali condam antefati Johannis de iamdicta Nadabor satisfacere, modis omnibus debentis et tencamini, Nec secus facere ausuri, Presentibus perfectis exhibenti restitutis. Datum in possessione Zegethfew feria sexta proxima ante festum beate Marie Magdalene, Anno domini Millesimo Quadringentesimo Lmo Octavo.

Commissio propria domini Gubernatoris.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCXC.

Horogszegi Szilágyi Mihály Magyarország kormányzója, Garai László nádor, Ujlaki Miklós erdélyi vajda tótországi és macsói bán, egymással halálok napjáig tartó kölcsönös szövetséget kötnek viszonyos javaik előmozdítására s minden akármilyen állásu megtámadók ellen, erre magokat átkozódások közt olly formán kötelezvéen, hogy a szövetséget meg nem tartó ne csak hitzegőnek, becsület- és emberiség-vesztettnek tekintessék, hanem két egyházi személy által kötelessége teljesítésére felszólíttatván, ha ez siker nélkül maradna, a nagyobb egyházi kirekesztésbe essék, azt rá akármely egyházi személy ki-mondhassa s attól őt senki, még a szent-szék se menthesse föl. Kelt Simontornyán július 26-dikán 1458.

Nos Michael Zilaghi de Horoghzege Regni Hungarie Gubernator etc. ac Ladislaus de Gara eiusdem Regni hungarie Palatinus, et Nicolaus de Wylak Wayuoda Transsiluanus et Regni Sclauonie ac Machouiensis Banus, memorie commendantes significamus omnibus in ewum durantibus. Quod nos de tranquillitate et pacifico Regni huius predicti statu et profectu nostri commodi, vti et tucioris persistentie ac pacis vltiore conseruacione, omniumque nostrum superinde maturius et perfeccius deliberantes vt ne nobis dissidentibus aliqua forsán in hoc sepius memorato Regno oriretur discordie fomes et origo, nobisque molestia generetur, hanc inter nos inseparabilem perpetuamque et indissolubilem vnionem, pactumque et promissionem instituimus et spondimus inuiolabiliter obseruandam, quod donec et quousque prouidencia diuina vita nos presente conseruauerit, in cunctis et singulis re ditibus et vtilitatibus periculis et quibuscunque incommoditatibus vndecunque per quemcunque, a quocunque et quomodocunque nobis incidentibus, toto nostro alterutrorumque posse et totis nostris

viribus nos mutuo non deseremus neque derelinquemus, sed omni nostro posse, viribus et auxilio eciamsi necesse fuerit, vndeunque et qualitercunque iuxta vires alterius auxilium aquirentes, honorem, status comoditatem, profectum et vtilitatem alterutriusque promouebimus, conseruabimus, tenebimus, et protegemus. Si qui autem contra nos coniunctim aut alterum nostrum diuisim, vel vicissim aut familiares nostros et nobis adherentes insurgere et in personarum nostrarum perditionem ac honoris et Bonorum nostrarum familiariuunque et nobis adherencium abolicionem disiunctionem et depressionem venire molirentur, tam alienigene quam Incole huius Regni cuiuscunque excellencie dignitatis honoris et preminencie existant, aduersus illum vel illos pariter insurgemus et iuxta nostrum posse auxilio adhesionem totisque viribus nostris astabimus. Nosque coniunctim vel diuisim ac familiares et nobis adherentes defensabimus protegemus et conseruabimus usque mortem. Ubi autem aliquem nostrum vocacione diuina ab hac luce decedere contigerit superstites talis decedentis modo premissis ac firmitate prescripta ex nobis superuiuentes defensabunt, protegent conseruabunt et eisdem auxiliabuntur, ipsisque astricti sint et obligati immo spondemus promittimus, et pollicemur omnia premissa et queuis premissorum singula inuiolabiliter et inconcussa observare, sic nos Deus gloriosus et Beata ac intemerata Virgo Maria eius beatissima Genitrix ac Sancti Michael Archangelus, Ladislaus Rex, Nicolaus Confessor, et omnes electi Dei adiuuent, conseruent, uiuificent et auxilientur, et vt Dominus noster Ihesus Christus intercessionem Beatissime Marie ac Sanctorum omnium sanctissimum Dominicum Corpus in mortis nostre articulo nobis prestet, et finem bonum tribuat subitaneaque et inprovisa morte nos et nostros heredes perire non sinat ac fides nostra christiana quam in Baptismo suscepimus, nobis ita auxilietur vt omnia premissa sine dolo, fraude, et qualicunque excogitata et adinuenta astucia firmiter fideliterque mutuo obseruabimus uita nobis comite. Siqui autem nostrum huiusmodi mutuum Contractum in toto, vel in parte infringere attemptauerint, vel ipsum non obserauerint, quoquo modo, extunc talis vel tales nostrum contra

talem vel tales ipsum Contractum obseruantem vel obseruan-
 tes in fidei sue Christiane confraccione ac honoris et humani-
 tatis amissione conuincatur , et conuinci debeat eo facto, isque
 vel ipsi ex nobis de talismodi Contractus obseruacione et pro-
 missionis reintegracione a duabus personis Ecclesiasticis pu-
 blice requiratur , et amoneatur. Si obseruare , reintegrare, re-
 formare et lesum contentare noluerit vel noluerint, Ilie vel
 Illi absque omni litis et vltioris Inquisicionis strepitu senten-
 ciam maiorem excommunicacionis , agrauacionis reagruacionis
 et Brahij secularis incurrat, vel incurrant, et a Dominis
 Archiepiscopis Episcopis Prepositis Abbatibus Presbiteris et
 quibuscunque Ecclesiasticis Personis excommunicetur, et sin-
 gulis locis excommunicati denuncientur, superindeque nec a
 sede Apostolica, neque alia quacunque dignitate gratiam et
 releuamen absolucionis obtinere possint, et ualeant, et si obti-
 nuerit, in nichilo ei vel ipsis suffragetur, sed perpetuo infamie
 nigredine corrumpatur. Harum nostrarum vigore et Testi-
 monio literarum, quibus Sigilla nostra sunt appensa mediante.
 Datum et actum in Simonthornya feria quarta scilicet in festo
 Beate Anne Matris Marie, Anno Domini Millesimo Quadrin-
 gesimo quinquagesimo octauo.

Az anspachi levelek közöl.

CCXCI.

Mátyás király Dolhai Ambrúzs és testvére Mihály részére atyjának Hunyadi János herczegnek, Magyarország kormányzójának, 1451. január 31-dikén kelt levelét, melly szerint Kereczke és Kusnyicza faluit a Dolhaiak Makaria és Sarkad nevű faluiért s Románpataka pusztájokért elcserélte (Oklevéltár CXXXIII. sz.), valamint a lelessi conventnek 1451. martius 14-dikén az említett Dolhaiaknak ezen cserejóságokba történt beigtatásáról kiadott bizonyságlevelét (Oklevéltár CXXXVI. sz.) szóról szóra megerősítve újra kiadja. Kelt Budán augustus 6-dikán 1458.

Nos Mathias dei gracia Rex Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod fidelis noster Ambrosius de Dolha, in sua ac Michaelis fratris sui carnalis de eadem Dolha personis, nostre maiestatis veniens in conspectum, exhibuit nobis et presentauit quosdam binas literas priuilegiales, vnam videlicet quondam Illustris principis, domini Johannis de Hunyad: alias dicti Regni Gubernatoris Genitoris nostri carissimi, Sigillo suo quo tunc ut Gubernator ipsius Regni nostri Hungarie vtebatur roboratam, qua mediante idem dominus Johannes Gubernator, Genitor noster, quendam concambialem permutacionem de possessionibus suis Kereczkij et Kosnijtha in pertinentijs castri Munkacz existentibus, ab eodem Castro sequestrando, vna cum prefato Ambrosio et Michaele de dicta Dolha, possessionibus Makarija ac Sarkath et predio Romanpataka vocatis omnino in Comitatu de Berek existentibus habitis, sub certis condicionibus et clausulis prout inferius in tenore earundem literarum dicti quondam domini Johannis Gubernatoris laciis continentur, in perpetuum fecisse dinoscitur. Aliam vero Conuentus ecclesie sancte crucis de Lelesz, super legitima sta-

tucione earundem possessionum Kereczkij et Kusnicha, pro ipsorum parte nullo contradictore apparente facta, vtrasque priuilegialiter, impendenti confectas et emanatas, tenorum infrascriptorum, Supplicans nostre maiestati Idem Ambrosius, in sua ac Michaelis fratris sui carnalis personis, vt easdem literas prefati condam domini Johannis de Hunyad et Conuentus de Lelesz quoad omnes continencias, clausulas et articulos ratas, gratas et acceptas habendo, presentibusque literis nostris verbotenus inserificiando, pro eisdem Ambrosio et Michaele perpetuo valituras confirmare dignaremur, quarum quidem litterarum, vnius videlicet dicti domini Johannis de Hunyad, tenor talis est. Nos Johannes de Hunyad Regni Hungarie Gubernator etc. (Lásd: *Oklevéltár CXXXIII. sz.*). Alterius vero, videlicet Conuentus de Lelesz sequitur in hec verba: Omnibus Christianis fidelibus presentibus pariter et futuris etc. (Lásd: *Oklevéltár CXXXVI. sz.*). Nos igitur premissis supplicacionibus prefati Ambrosij, per eum nostre modo quo supra porrectis maiestati, Regia benignitate exauditis et clementer admissis, premissas litteras dicti condam domini Johannis Gubernatoris ac dicti Conuentus de Lelesz non abrasas, non cancellatas nec in aliqua earum parte suspectas presentibusque litteris nostris priuilegialibus de verbo ad verbum sine diminucione et additamento aliquali insertas quoad omnes continencias clausulas et articulos eatenus quatenus eodem rite et legitime existunt emanate viribusque earundem veritas suffragatur, acceptamus, approbamus et ratificamus, easdemque nichilominus et omnia in eisdem contenta pro prefatis Michaele et Ambrosio ipsorumque heredibus vniuersis innouando perpetuo valituras confirmamus presentis scripti nostri patrocínio mediante Salvis Juribus alienis harum nostrarum quibus Sigillum nostrum secretum quo vt Rex Hungarie vtimur est appensum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude die dominico proximo ante festum beati Laurentij martijris Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo. Lecta.

As eredetiből.

CCXCII.

Mátyás király az erdélyi szászok panasza követhetében, — miszerint a magyar királyoktól nyert kiváltságaik ellenére sokan nálok akarójok ellen megszállnak, élelmet és takarmányt minden fizetés nélkül zsarolnak, — meghagyja Magyarország és Erdély minden egyházi és világi nagyainak, nemeseinek, ispányainak, várnagyainak, tisztoiselőinek és minden sorsú és állású lakosainak, hogy jöendőre a szászoknál akarójok ellen magokra vagy népeikkel megszállani, élelmet és takarmányt zsarolni ne merészeljenek, a szászok ebbeli védelmezését Vingárti Geréb János erdélyi alkormányzónak szorosán megparancsolván. Kelt Budán aug. 20-dikán 1458.

Commissio propria domini Regis.

Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Fidelibus nostris, vniuersis et singulis prelatibus Baronibus Nobilibus Comitibus Castellanis Officialibus; et generaliter cuiusuis status et condicionis hominibus, tam in partibus nostris Transylvanianis, quam alijs per Regnum nostrum Hungarie vbilibet commorantibus Salutem et gratiam. In personis fidelium nostrorum vniuersorum et singulorum Saxonum septem et duarum Sedium nostrarum Saxonicalium partium nostrarum Transylvanianarum, maiestati nostre expositum fuit querulose in hunc modum, quod scilicet ipsi per predecessores nostros diuos Reges Hungarie in eo maxime libertati et priuilegiati fuerint, vt nullus Siculorum scilicet et Walachorum, ac alterius cuiuscunque dignitatis status et condicionis hominum contra eorum voluntatem in eorum medio ac super eos descendere posset aut presumeret quouis modo. Tamen plurimi fuissent et essent ex vobis, qui contra huiusmodi eorum libertatem, a certis temporibus retroactis cum suis gentibus super eos preter eorum

voluntatem descendentes non solum ipsis invitis eos multipliciter impediissent, verum etiam omnia eorum bona vsui hominum equorumque pertinencia sine omni precio abstulissent, descenderentque et auferrent etiam de presenti, in preiudicium libertatis eorum memorate Supplicatumque extitit per nos ipsos superinde de opportuno remedio prouideri. Et quia nos eosdem Saxones nostros in omnibus eorum libertatibus per diuos Reges Hungarie predecessores nostros, ipsis graciose concessis conseruare decreuimus, Ideo fidelitati vestre presencium serie firmiter committimus, quatenus, a modo in posterum super prefatos Saxones nostros, contra eorum libertates memoratas preter eorum voluntatem vel cum gentibus vestris, vel alias quomodocunque descendere, bonaque eorum auferre non presumatis nec sitis ausi, aut sis ausus modo aliquali, alioquin presencium serie firmiter committimus fidei nostro Magnifico Johanni Gereb de Wyngarth Vicegubernatori dictarum parcium nostrarum Transsylvanarum, ut ipse eosdem Saxones nostros in eorum libertatibus conseruando ab huiusmodi impedimentis vestris eos protegat defendat auctoritate nostra mediante. Secus ergo facere non ausuri presentibus perlectis exhibenti restititis. Datum Bude in festo beati Regis Stephani, Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCXCUI.

A lelessi convent bizonyoságot tesz arról, hogy Mátyás királynak 1458. május 10-ről kelt parancsa következtében Ilholtzi Mihályt Máramaros megyei Bocskó és Lonka helységekbe, valamint Karácsonfalva felébe s az azokban netalán lappangó királyi jogba aug. 9-kén minden ellenmondás nélkül beigtatta. Kelt aug. 24-kén 1458.

Omnibus Cristifidelibus Presentibus Pariter et Futuris Presentium Noticiam Habituris Blasius Prepositus et Conuentus Ecclesie Sancte Crucis de lelesz Salutem in omnium saluatore Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus pervenire Quod nos literas Serenissimi Principis domini Mathie dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie etc. Regis domini nostri graciousissimi Introductorias et Statutorias nobis directas summo cum honore recepimus in hec verba. Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. fidelibus nostris Conuentui Ecclesie Sancte Crucis de leles Salutem et gratiam. Cum nos attentis et consideratis fidelitatibus et fidelibus seruicijs fidelis nostri Michaelis filij Thathwl de Ilholtz per eum primum Sacre dicti Regni nostri Hungarie Corone et tandem Maiestati nostre fideliter et constanter exhibitis Impensis possessiones Bothco Karachonfalwa et lonca vocatas in Comitatu Maramorosienzi existentes in quarum pacifico dominio Idem Michael se ab antiquo prestitisse et persistere asserit eciam de presenti Item totum et omne Jus nostrum Regium si quod in eisdem possessionibus qualitercunque haberemus aut nostram ex quibuscunque causis vijs modis et rationibus concerneret Maiestatem Simulcum cunctis earundem et eiusdem vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet premissis sic ut prefertur stantibus et se habentibus Memorato Michaeli de Ilholtz suisque heredibus et posteritatibus vniuersis vigore aliarum literarum nostrarum donacionalium exinde confectarum imperpetuum contulerimus velimusque eundem in

dominium earundem et eiusdem Juris nostri Regij per nostrum et vestrum homines legitime facere Introduci, Super quo fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Bogdan de Zowaj aut Stephanus de Lypse necnon Michael de Pethrowa alijs absentibus homo noster ad facies dictarum possessionum Bothko Karachonfalwa et Lonca Consequenterque dicti Juris nostri Regij in eisdem habiti vicinis et commetaneijs earundem vniuersis Inibi legitime convocatis et presentibus accedendo Introducat Memoratum Michaelem filium Thathwl de dicta Iholtz In dominium earundem et eiusdem Statuatque easdem et Idem eisdem Simulcum cunctis earundem et eiusdem vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet premissis noue nostre donacionis titulo perpetuo possidendas Si non fuerit contradictum, Contradictores vero si qui fuerint euocet eosdem contra Annotatum Michaelem filium Thathwl exponentem ad terminum competentem Nostram Personalem in presentiam Racionem contradiccionis eorum reddituros et post hec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum et Euocatorum si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum qui premissis Statucioni intererunt nominibus terminoque assignato nostre personali presencie fideliter rescribatis. Datum Bude feria quarta proxima ante festum Ascensionis domini Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo. Nos Igitur preceptis et mandatis annotati domini nostri Regis obedire cupientes vt tenemur — — — prefato Bogdan de Zowaj homine eiusdem domini nostri Regis vnum ex nobis videlicet fratrem Andream presbiterum priorem Ecclesie nostre antedictae ad infrascriptas Introduccionem et Statucionem faciendas nostro pro testimonio duximus — — — Qui tandem exinde ad nos reuersi nobis consona voce retulerunt Quod ipsi feria quarta proxima ante festum Assumpcionis beate Marie virginis proxime preteritum Ad faciem dictarum possessionum Bothko Karathonfalwa et Lonca vocatarum consequenterque Juris Regij in eisdem habiti vicinis et commetaneis earundem vniuersis videlicet Nicolao de Bede Johanne de Weresmarth et Michaele Nan de Zlathijna Inibi legitime convocatis et pre-

CCXCIII.

A leleszi convent bizonyoságot tesz arról, hogy Mátyás királynak 1458. május 10-ről kelt parancsa következtében Ilkoltzi Mihályt Máramaros megyei Bocskó és Lonka helységekbe, valamint Karácsonfalva felébe s az azokban netalán lappangó királyi jogba aug. 9-kén minden ellenmondás nélkül beigtatta. Kelt aug. 24-kén 1458.

Omnibus Cristifidelibus Presentibus Pariter et Futuris Presentium Noticiam Habituris Blasius Prepositus et Conuentus Ecclesie Sancte Crucis de lelesz Salutem in omnium saluatore Ad vniuersorum noticiam harum serie volumus pervenire Quod nos literas Serenissimi Principis domini Mathie dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie etc. Regis domini nostri graciosissimi Introductorias et Statutorias nobis directas summo cum honore recepimus in hec verba. Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. fidelibus nostris Conuentui Ecclesie Sancte Crucis de leles Salutem et gratiam. Cum nos attentis et consideratis fidelitatibus et fidelibus seruicijs fidelis nostri Michaelis filij Thathwl de Ilboltz per eum primum Sacre dicti Regni nostri Hungarie Corone et tandem Maiestati nostre fideliter et constanter exhibitis Impensis possessiones Bothico Karachonfalwa et lonca vocatas in Comitatu Maramorosiensi existentes in quarum pacifico dominio Idem Michael se ab antiquo prestitisse et persistere asserit eciam de presenti Item totum et omne Jus nostrum Regium si quod in eisdem possessionibus qualitercunque haberemus aut nostram ex quibuscunque causis vijs modis et racionibus concerneret Maiestatem Simulcum cunctis carundem et eiusdem vtilitatibus et pertinencijs quibuslibet premissis sic ut prefertur stantibus et se habentibus Memorato Michaeli de Ilholtz suisque heredibus et posteritatibus vniuersis vigore aliarum literarum nostrarum donacionalium exinde confectarum imperpetuum contulerimus velimusque eundem in

dominium earundem et eiusdem Juris nostri Regij per nostrum et vestrum homines legitime facere Introduci, Super quo fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Bogdan de Zowaj aut Stephanus de Lypse necnon Michael de Pethrowa alijs abseutibus homo noster ad facies dictarum possessionum Bothco Karachonfalwa et Lonca Consequenterque dicti Juris nostri Regij in eisdem habiti vicinis et commetaneijs earundem vniuersis Inibi legitime convocatis et presentibus accedendo Introducat Memoratum Michaellem filium Thathwl de dicta Ilholtz In dominium earundem et eiusdem Statuatque easdem et Idem eisdem Simulcum cunctis earundem et eiusdem vtilitatibus et pertinentijs quibuslibet premissis noue nostre donacionis titulo perpetuo possidendas Si non fuerit contradic-tum, Contradictores vero si qui fuerint euocet eosdem contra Annotatum Michaellem filium Thathwl exponentem ad terminum competentem Nostram Personalem in presentiam Racionem contradiccionis eorum reddituros et post hec huiusmodi Introduccionis et Statucionis seriem cum contradictorum et Euocatorum si qui fuerint vicinorumque et commetaneorum qui premissis Statucioni intererunt nominibus terminoque assignato nostre personali presencie fideliter rescribatis. Datum Bude feria quarta proxima ante festum Ascensionis domini Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo octauo. Nos Igitur preceptis et mandatis annotati domini nostri Regis obedire cupientes vt tenemur — — — prefato Bogdan de Zowaj homine eiusdem domini nostri Regis vnum ex nobis videlicet fratrem Andream presbiterum priorem Ecclesie nostre antedictae ad infrascriptas Introduccionem et Statucionem faciendas nostro pro testimonio duximus — — — Qui tandem exinde ad nos reuersi nobis consona voce retulerunt Quod ipsi feria quarta proxima ante festum Assumpcionis beate Marie virginis proxime preteritum Ad faciem dictarum possessionum Bothko Karathonfalwa et Lonca vocatarum consequenterque Juris Regij in eisdem habiti vicinis et commetaneis earundem vniuersis videlicet Nicolao de Bede Johanne de Weresmarth et Michaelle Nan de Zlathijna Inibi legitime convocatis et pre-

sentibus accedentes Introduxissent prefatum Michaellem filium Thathwl In dominium dictarum possessionum Bothko et Lonka ac medietatis ipsius possessionis Karathonfalwa necnon Juris Regij in eisdem habiti Statuissentque eosdem et idem eidem premisse noue donacionis titulo sibi incumbente perpetuo possidendum nullo penitus contradictore Inibi apparente In quarum faciebus legitimis et consuetis diebus permanserunt In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras priuilegiales pendentis et autentici Sigilli nostri munimine roboratas eidem Michaeli filio Thathwl duximus concedendas. Datum sedecimo die diei Introduccionis et Statucionis predictarum Anno domini prenotato.

Az eredetiből.

CCXCIV.

Mátyás király előre bocsátja hogy Morgenthaler Jánost az ellene legujabb időkbén elkövetett zavargásokért a Sink széki gerébségtől megfosztotta s azt nemes Thobiási Györgynek adta, de az utolsó pesti országgyűlés végzésének következtében, melly szerint ezen zavargások megbocsáttattak, egy külön levele által őt említett hivatalába visszahelyeztette; mire nézőe meghagyja Szeben városának, hogy jelen levele vételével Thobiási György helyébe Morgenthaler Jánost igtassa vissza, s őt minden megtámadói ellen védelmezze. Kelt Péterváradon october 1-sején 1458.

Commissio propria domini Regis.

Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Prouidi Circumspectique viri fideles nobis sincere dilecti. Etsi superiori tempore ob molestiam animi nostri, quam contra Nobilem Johannem de Margendal propter patrata per ipsum no-

uissimorum contra nos disturbiorum tempore Gerebatum Sedis Senk, ab eodem abstulissemus, tamen cum in nouissima pestiensi congregacione vigore decreti in eadem editi hincinde proximi superioris disturbij tempore illate iniurie remisse fuerint. Ob hoc nos Gerebatum predicti Johannis de Margenthal Sedis scilicet Senk, quem Nobili Georgio Thobiasy contuleramus, Ab eodem vice versa auferentes racione preuia Gerebatum eundem Sedis Senk ipsi Johanni de Margental aliarum litterarum nostrarum vigore restituimus et reintegrauimus a prenominato Georgio Thobiasy in toto auferentes. Quare vobis districtissime precipiendo mandamus, quatenus mox receptis presentibus excluso prenominato Georgio Thobiasy de Gerebatu Sedis Seuk hunc Johannem de Margenthal in Gerebatum eiusdem Sedis auctoritate nostra Regia restituatis et reintegretis ac eundem Johannem contra quoslibet et signanter contra dictum Georgium Thobiasy Gerebatu in premissis conseruetis et per vestros defendere protegere ac tutare debeatis. Aliud non facturi. Datum in Waradino petri die dominico proximo post festum beati Michaelis Archangeli. Anno domini Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo octauo.

Kicülröl: Prouidis Circumspectisque viris Magistro Ciuium Juratisque Ciuibus ac toti Communitati Ciuitatis nostre Cibinensis Fidelibus nobis sincere dilectis.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCXCV.

Mátyás király az erdélyi hét, és két szász székhez intézett levelében előre bocsátván, hogy őket a Szegedre jöendő bosnya király és a német császártól a korona iránt kapott válassz ügyének és több más országos dolgoknak tárgyalására Szegedre Miklós napjára kihirdetett országgyűlésre már egy külön levelében meghívta volt, — miután a bosnya király már holnap Szegeden lesz, és ő is holnap oda megindul, ismét meghagyja nekik hogy e levele vételével rögtön küldjenek négy vagy több előkelő követet, kik ha előbb nem Miklós napján okvetellen Szegeden legyenek. Kelt Temesváron november 29-dikén 1458.

Commissio propria domini Regis.

Matbias Dei gracia Rex Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. Fidelibus nostris Vniuersis et singulis Saxonibus Septem et duarum Sedium Saxonicalium Selk et Megyes parcium nostrarum Transsiluanarum Salutem et gratiam. Scripseramus pridem fidelitati vestre vt quia Rex Bozne ad Ciuitatem nostram Zege-diensem in proximo ad nos venturus esset, Missique per nos Nuncij nostri ad Imperatorem Romanorum ab eodem Jam ad nos redijssent, attulissentque responsa quedam et conclusioncs in facto Sacre Corone Regni nostri, preterea occurrissent plura negocia regni nostri que sine vobis et alijs fratribus vestris consumari non possent, Ideo ad festum beati Nicolai Episcopi et confessoris proxime venturum in dictam Ciuitatem nostram Zegediensem ad nos quatuor ex vobis vel plures prout vobis videretur cum plena facultate mitteretis. Quam ob rem, Cum Jam dictus Rex Bozne Crastina die in ipsa Ciuitate nostra Zegediensi de facto constituatur Nos quoque similiter Crastina die accepto itinere illac profecturi simus, premissaque alia negocia in facto dicte Corone et in alijs rebus regni nostri celebriorem forte quam vos putaretis expedicionem requirant, Fidelitati vniuersitatis et cuiuslibet vestrum harum serie firmiter

committimus et mandamus, quatenus, statim et in continenti visis presentibus nullo alio mandato superinde expectato prefatos quatuor vel plures ex vobis notabilioribus prout vobis videbitur secundum priora scripta nostra cum plena facultate vestra ad tractandum et concludendum vna nobiscum et alijs fratribus vestris de et super premissis ad dictam Ciuitatem nostram Zegediensem mittere debeatis Ita vt si ante dictum festum beati Nicolai illic constitui non possent, tamen nullo modo pretereant ipsum festum, quin in ipso festo loco in predicto omnibus modis constituentur vt tandem in ipso loco ea que tractanda et disponenda fuerint in premissis vnanimi vestrum deliberacione peragatur. Nec aliquam moram vobis in his queratis, quum dietam ipsam pro bono publico atque eciam comodo Regni nostri in loco predicto tenendam indiximus, vbi vero aliud faceretis ipsa negocia inconsumata manerent ad dampnum eiusdem regni nostri non modicum Secus ergo facere nullatenus presumatis Datum in Themeswar in vigilia festi beati Andree Apostoli Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo Octauo.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCXCVI.

Szilágyi Erzsébet, Mátyás király anyja, Pozsony városának azon előterjesztésére, miszerint az ő emberei az általok haszonbérlett érseki tized dolgában a várost károsítani ügykeznek, őket megnyugtatta, s minden áruikkal és javaikkal együtt szabad járás-kelésöket biztosítja, az említett dézma ügyében ellenkezőleg magát és embereit állítván nagyon károsítottaknak. Kelt Budán december 5-dikén 1458.

Elizabeth Serenissimi Principis et Domini Domini Mathie Dei gracia Hungarie Dalmacie, Croacie etc Regis Genitrix. Fide-

libus nostris Judici, Juratis Ciuibus et hospitibus Ciuitatis Poniensis. Intimata vestra continent, quod homines nostri ratione et in facto decimarum Reuerendissimi Domini Archiepiscopi Strigoniensis eisdem hominibus nostris arendatarum, vos damnificare intenderent. Vnde dicimus vobis quod in hys pauorem nullum habeatis et presentibus vos reddimus affidatos et assecuratos, vt vnacum rebus mercimonialibus et alijs bonis vestris secure veniatis et iuxta voluntatem vestram negociamini et tandem habitis vestris et pactis negocijs quo malueritis redire possitis, testimonio presencium mediante. Verum nobis et dictis hominibus nostris maxima damna existunt illata in facto predictarum decimarum. Datum Bude feria tertia proxima ante festum beati Nicolai confessoris Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo Octauo.

Relacio Ladislai Parlagi.

Pozsony városa levéltárából.

CCXCVII.

Mátyás király Pozsony városa azon panassa következtében, miszerint, Rozgonyi Rajnáld némelly pozsonyi kereskedőtől őt, különböző portékákkal terhelt szekeret és mintegy tizenkét locat erőhatalommal elvett, és őket különféle bántalmakkal illette volna, meghagyja a nevezett cárosnak hogy, mihelyt megtudja Budára érkezését, hozzá ez ügyben Rozgonyit is magához rendelte, azonnal küldjön hozzá néhány polgárt, kik előtt ezen ügy ismeretes, hogy a két fél kihallgatásával igazságot szolgáltatasson. Kelt Szegeden januárius 1-sején 1459.

Commissio propria domini Regis.

Mathias Dei gratia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Circumspecti viri fideles nobis sincere dilecti. Expositum extitit

Maiestati nostre per prouidum Johannem Familiarem Ciuitatis nostre Poseniensis, qualiter fidelis noster Magnificus Renoldus de Rozgon quinque currus cum rebus mercimonialibus et vsque ad duodecem equos, reliquasque res a mercatoribus Ciuitatis nostre Poseniensis violenter recepisset, eosdemque varijs iniurijs affecisset, vnde ad Supplicationem eiusdem Johannis prenominati scripsimus memorato fideli nostro Magnifico Renoldo, quomodo idem de his que sibi obijciuntur Budam reuersurus adueniat cum et nos breuissime ibi constitui Deo concedente intendimus. Committimus itaque vobis vt dum primum aduentum nostrum Budam fiendum intellexeritis extunc certos ex conciuibus vestris ad Budam transmittatis, quibus causa predicta per omnia nota sit. Nos enim partibus presentibus Iudicium et Justiciam partes inter easdem administrare intendemus effective. Curetis igitur, vt ad terminum predictum vestros homines ad Budam transmittatis causis pro predictis vt partibus presentibus quid determinandum expediat metiri valeamus. Datum Zegedini in festo Circumcisionis Domini Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

**Kivülröl: Circumspectis Viris Magistro Ciuium Judici Jura-
tisque Ciuibus Ciuitatis nostre Poseniensis fidelibus nobis sin-
cere dilectis.**

Pozsony városa levéltárából.

CCXCVIII.

Mátyás király, Vizaknai Mihály és Kakas László szebeni polgároknak városuk nevében tett kérelmére, Zsigmond királynak Kassán 1412. martius 23-dikán kelt levelét, mellyben Erzsébet királynénak Szent-Demeteren 1383. februárius 12-dikén kelt és Szeben város részére adott kiváltságlevelét, — melly szerint annak kebelében és határában idegen kereskedőknek a kereskedést eltiltja, szóról szóra újra átírja s megerősíti. Kelt Szegeden, januárius 19-kén 1459.

Commissio propria domini Regis
Osualdo de Rozgon referente.

Nos Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalinacie Croacie etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod fideles nostri Nicolaus de Wyzakna et Ladislaus Kakas ciues Ciuitatis nostre Cibiniensis, ipsorum ac vniuersorum ciuium et hospitem nostrorum de eadem, nominibus et in personis nostre Maiestatis adientes conspectum, exhibuerunt nobis et presentauerunt quasdam literas quondam Serenissimi domini Sigismundi Romanorum ac Hungarie Regis predecessoris nostri patenter sub suo mediocri Sigillo emanatas habentes et continentes in se Transsumptiue et Roboratiue literas olim Illustris domine Elizabeth Regine super eo eisdem ciuibus graciose concessas, quod in eorum medio forenses mercatores, mercancias eorum, non valeant nec possint exercere, contra eorundem libertatem et voluntatem tenoris infrascripti Supplicantes nostre maiestati humiliter et deuote, vt eisdem literas annotati quondam Sigismundi Regis et omnia in eis contenta ratas gratas et acceptas habendo, presentibus literis nostris verbotenus inscribi et inseri faciendo, pro eisdem Ciuibus nostris Cibiniensibus innouantes perpetuo valituras roborare dignemur. Quarum tenor talis est. Nos Sigismundus dei gracia Romanorum Rex semper Augustus ac Hun-

garie etc. Rex. Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis. Quod Jacobus Judex et Johannes Aurifaber Juratus Ciuitatis nostre Cibiniensis sua ac vniuersorum ciuium ac hospitum nostrorum de eadem in personis, ad nostre maiestatis venientes presenciam exhibuerunt nobis quasdam literas patentes Serenissimi principis domine Elisabeth Regine Hungarie etc. matris nostre carissime tenoris infrascripti in eo eisdem Ciuibus graciose concessas, quod in medio eorum forenses mercatores, mercancias eorum non valeant nec possint exercere, contra eorum libertatem et voluntatem. Supplicantes nostre sua et aliorum Ciuium Ciuitatis nostre predictae in personis humiliter maiestati. Vt easdem ratas gratas et acceptas habendo, presentibusque verbotenus inseri faciendo, pro ipsis nostris ciuibus literis nostris presentibus dignaremur innouatiue perpetuo roborare. Quarum tenor est talis. Nos Elisabeth dei gracia Regina Hungarie Polonie Dalmacie etc. Notumfacimus vniuersis quod nos que ex officio culminis reginalis incremento ciuitatum nostrarum inuigilare debemus, fidelibus nostris ciuibus Ciuitatis nostre Cibiniensis huiusmodi gratiam duximus faciendam ad petitionem honorabilis viri domini Thome decani Cibiniensis Capellani nostri specialis, et Jacobi Judicis eiusdem Ciuitatis nostre Cibiniensis, talem videlicet, quod mercatores forenses mercancias eorum in medio ipsorum et in territorio eorumdem non valeant nec possint exercere contra eorum libertatem et voluntatem, imo si aliqui mercatores forenses exponerent mercancias ipsorum ad partes Transalpinas extunc Judex et Ciues habeant facultatem prohibendi Bona talium mercatorum. Et eadem pro Camera nostra Magnifico Viro domino Ladislao vel alteri Wayuode Transsylvano, pro tempore constituto debeant assignare, harum nostrarum sub testimonio literarum committendo, Nihilominus ipsi Wayuode vt ad ipsorum ciuium nostrorum requisicionem prefatis mercatoribus debeat obstare temporibus opportunis. Datum in sancto Demetrio feria quinta proxima post dominicam Inuocauit, Anno domini Millesimo trecentesimo octogesimo tercio. Nos igitur humillibus et deuotis supplicationibus ipsorum Judicis et Jurati sua et aliorum ciuium nostro-

rum de eodem Cibinio in personis nostre per eosdem oblati**s** **Maiestati** Regie pietate exaudit**s** et clementer admissis prefatas literas ipsius domine Regine Elisabeth matris nostre sno annuali Sigillo consignatas omni prorsus suspicionis vicio destitutas, presentibus de verbo ad verbum insertas quo ad omnes earum continencias et clausulas requirentibus exemijs fidelitatibus et fidelium seruiciorum preclaris meritis ipsorum nostrorum ciuium acceptamus approbamus ratificamus, et pro eisdem ex certa nostre **Maiestatis** sciencia perpetuo valituras innouantes roboramus, presentis scripti nostri patrocinio mediante. Presentes eciam dum nobis in specie fuerint reportate easdem in formam nostri privilegij redigi faciemus. Datum Cassouie feria quarta proxima post dominicam Judica. Anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo Regnorum nostrorum Hungarie etc. Anno XXV-to Romanorum vero Secundo. Nos igitur humilimis supplicacionibus prefatorum Nicolai de Wyzakna et Ladislai Kakas in ipsorum ac aliorum ciuium nostrorum de eodem Cibinio, nominibus et in personis nostre per eosdem oblati **Maiestati**, Regia benignitate exaudit**s**, clementer et admissis, prescriptas literas ipsius quondam Sigismundi Regis et omnia in eis contenta, omni prorsus vicio et suspicione carentes, presentibus literis nostris similiter patentibus de verbo ad verbum sine diminucione et augmento aliquali, quoad omnes eorum continencias, clausulas et articulos omnino eatenus quatenus eedem rite et legitime existunt emanate acceptamus approbamus ac ratificamus ac easdem pro eisdem, ex certa nostre **Maiestatis** sciencia et animo deliberato perpetuo valituras innouantes roboramus presentis scripti nostri patrocinio mediante. Quas in formam nostri priuilegij redigi faciemus dum eedem nobis in specie fuerint reportate, harum nostrarum quibus secretum Sigillum nostrum, quo vt Rex Hungarie vtimur est appensum, Vigore et testimonio literarum mediante. Datum Zgedini feria sexta proxima post festum Beate prisce Virginis et martiris. Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCXCIX.

Mátyás király Szeben városa s más erdélyi szászok panasza következtében, miszerint Gerendi Mihály őket és embereiket kereskedésükben a városbéli ki- és bejárhatásukban gátolva károsítja, Vingárti Geréb Jánosnak a legszorosabban megparancsolja, hogy levele vételével tüstént említett Gerendi Mihály megszabolásására minden kellő intézkedést tegyen s általa a szebeni és más szászoknak szenvedett káraikra nézve teljesen eleget tétessen, úgy hogy azok többé a megtagadott igazság-kiszolgáltatás miatt hozzá folyamodni ne kényteleníttessenek. Kelt Szegeden, január 19-dikén 1459.

Commissio propria domini Regis.

Mathias dei gracia Rex Hungarie, Dalmacie Croacie etc. Fideli nostro Egregio Johanni Gereb de Wyngarth Salutem et graciam. Exponitur nobis in personis vniuersorum Cinium et Inhabitorum Ciuitatis nostre Cibiniensis nec non aliorum Saxonum parcium nostrarum Transsiluanarum. Quomodo quidam Michael de Gerend ipsos eorumque homines et conciuies in proprijs personis et rebus ac bonis eorum impediret dampnificaret et molestaret, quamplures eciam Res et Bona eorundem iam abstulisset, ipsosque et eorum alterum in pretacta Ciuitate et mansionibus eorum ad necessarias eorundem negociaciones pacifice et sine impedimento exire et deambulare non permetteret, potencia sua mediante. In eorundem preiudicium et dampnum manifestum. Vnde cum nos sicuti alios Regnicolas nostros sic non minus ipsos exponentes minus iuste et absque via Juris opprimi nolentes et dampnificari. Ideo fidelitati tue firmissime committimus, sic omnino habere volentes quatenus statim receptis presentibus eundem Michaelem de Gerend ab inquietacione eorundem Cinium et Saxonum nostrorum per om-

nia opportuna remedia ac eiusdem grauamina omnibus modis compescere et refrenare, de illatis quoque dampnis, Nocuentis et Iniurijs per ipsum et eius familiares ipsis Ciuibus et Saxonibus nostris Irrogatis merj Juris et condigne satisfaccionis complementum adeo et in tantum facere et impendere debeas. Ne ijdem Cives et Saxones nostri dampnificati pro abnegata ipsis in hac parte Juris administracione nostre Serenitatis aures amplioribus querelis cogantur propulsare. Et aliud non factururus, presentibus perlectis exhibenti restitutus. Datum Zegedini feria sexta proxima post festum Beale Prisce virginis et martiris, Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCC.

Mátyás király az erdélyi szászok kérelmére kiváltságot ad nekik, miszerint jövőben udvarnokai, védenczei és szolgálói közül senkinek magok és lovaik számára élelmet szolgáltatni fizetés nélkül ne köteleztessenek, kivéven azokat, kik saját megbízásából az ő tulajdon leveleivel ellátva utazandanak. Kelt Szegeden, januárius 19-kén 1459.

Commissio propria domini Regis.

Nos Mathias Dei gracia Rex Hungarie Dalmacie etc. Memorie commendamus per presentes quibus expedit vniuersis Quod nos ad humillime supplicacionis instanciam nostre Maiestati pro parte et in personis vniuersorum Saxonum parcium nostrarum Transsylvanarum vbilibet commorancium porrectam eisdem id ex gracia nostra speciali et animo deliberato duximus annuendum et concedendum, imo annuimus et concedimus per pre-

sentés, vt a modo in posterum nullus omnino Aulicorum et Clientum vel nobis famulancinm ad quascunque partes de commissione vel sine commissione nostra, sine proprijs literis nostris deambulans pro sui vel egnorum suorum vsu victualia sine precio et solucione habere et recipere exceptis vt prescribitur his qui de propria nostra commissione cum literis nostris proprijs missi fuerint et destinati valeant, et nec possint vigore et testimonio presencium nostrarum literarum mediante. Datum Zegedini feria sexta proxima post festum Beate Prisce virginis et martiris. Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCCI.

Mátyás király Szapolyai Imre deák és Szentpéterszegi Angyal sókamarai főispánoknak, azok alispánjainak és a tiszaknai sókamara tisztjeinek megparancsolja, hogy az erdélyi hét szász szék lakosainak azon kiváltságát, miszerint évenként háromszor, sz. György, sz. István király és sz. Márton napján, a tiszaknai sókamarából saját szekereiken elégséges porsót vihetnek el, az atyja Magyarország kormányzója idejében dicatozott szokás szerint szorosan tartsák meg, hogy e miatt igazságos panasz többé hozzá ne jöjjön. Kelt Szegeden januar. 19-dikén 1459.

Commissio propria domini Regis.

Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Fidelibus nostris Egregijs Emerico Literato de Zapolya et Angyalloni de Zenthpetherzeg, Comitibus vniuersarum Camera-
rum Salium nostrorum, ac eornm Vice Comitibus, et Camera-

rijs Camere Salium nostrorum da Wijzakna, nunc constitutis et in futurum constituendis Salutem et gratiam. Cum vt dicitur antiquis libertatibus legeque et consuetudinibus fidelium Saxonum nostrorum septem Sedium Saxonicalium parcium nostrarum Transsylvanarum requirentibus Ter in Anno videlicet in festiuitatibus beatorum Georgij martiris, Stephani Regis et Martini confessoris ipsis Saxonibus quotquod Currus eorum illuc venire contigerit Sales miliatos in dicta Camera de Wixakna sufficienter dare debeant et administrare. Ideo fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus a modo in antea iuxta pretactas antiquas libertates legemque et consuetudinem pre fatorum Saxonum nostrorum secundum illum modum, prout tempore quondam Jobannis Gubernatoris genitoris nostri carissimi fuit obseruatum eisdem predictos Sales miliatos, loco et temporibus in prescriptis, sic dare debeatis et administrare, vt superinde decetero nobis ex parte prefatorum Saxonum non veniat iusta querela aliqualis. Et aliud facere nullo modo presumatis. Presentibus perlectis exhibenti restitutus. Datum Zegedini feria Sexta proxima post festum beate prisce Virginis et martiris. Anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCCII.

Mátyás király Vizaknai Miklós és Kakas László szebeni polgároknek magok és a többi erdélyi szász kereskedők nevében tett kérelmére ezeknek minden a magyar királyoktól adott kiváltságait megerősíti, s őket az erdélyi vajdák és alcajdák törvényhatósága alól kivéven, egyedül a hét és két szász szék birái hatósága alá rendeli. Kelt Szegeden január. 19-dikén 1459.

Commissio propria domini Regis.

Nos Mathias Dei gracia Rex Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. Memorie commendamus per presentes quibus expedit vniuer-

sis. Quod nostre Maiestatis venientes in conspectum fideles nostri Nicolaus de Wyzakna et Ladislaus Kakas de Cibinio, ipsorum ac aliorum vniuersorum Mercatorum Saxonum, parcium nostrarum Transsiluanarum nominibus et in personis, nostre humiliter supplicarunt Maiestati, vt nos eosdem Mercatores, ac eorum successores, in ipsorum antiquis libertatibus conseruare dignemur. Nos itaque humiliter supplicationibus antefatorum Nicolai et Ladislai per ipsos modo antefato in personis dictorum mercatorum nostre porrectis maiestati benigne exauditis, eosdem Mercatores Saxones predictarum parcium nostrarum Transsiluanarum, eorumque Successores vniuersos, in prescriptis ipsorum antiquis libertatibus gracijs, prerogatiuis et indultis consuetudinibus, ipsis vt prefertur per dominos Reges nostros vtpote predecessores graciose concessis Irrefragabiliter tenere volumus et conseruare ac eosdem a Iudicio et Iudicatu Waiuodarum et Vicewaiuodarum parcium nostrarum Transsiluanensium predictarum presencium et fututorum penitus et in totum eximentes et supportantes, Iudicio et Iudicatu, ac tutele et protectioni Iudicum et Iusticiariorum Septem et duarum Sedium Saxonicalium constitutorum vel constituendorum submisimus et anneximus, ymo eximimus et supportamus, submittimusque et annectimus vigore et testimonio presencium literarum nostrarum mediante. Datum Zegedini feria sexta proxima post festum Beate Prisce virginis et martyris Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCCIII.

Dénes bíbornok esztergomi érsek, János váradi, Albert csanádi püspökök, Bodó Miklós fejérvári prépost és korlátnok i tóknek, Gúthi Ország Mihály nádor, Rozgonyi Sebestyén erdélyi vajda, Rozgonyi János egykor erdélyi vajda, Paksi László és Lábatlani János székely ispánok, Hedertári Imre királyi ud-carmester, Marczali vajda fia János somogyi főispán, Várdai Aladár főpohárnok, Losonczi Dezső fia László főtálnok mes-terek, Herczeg Pál és Ónodi Czudar Simon kezességet vállalnak az iránt, hogy Mátyás király Alexandrina tescheni hercegnő, Garai László özvegyének és gyermekeinek Jónak és Annának tett és egy más levelében kifejezett ígérétét, — miszerint hű-ségnyilatkozatukban megnyugodva, nekik Hunyadi László megöletéseért teljesen megbocsát, őket és örökösüket birtokaik-ban megtartja és oltalmazza, nevezetesen pedig rohoncsi vá-rukhoz tartozó Kőszeg és Lanzsér várakat Fridrik császártól, kinek kezén vagynak most, visszavévén, tőlök nem tartóztatja el, — szentül meg fogja tartani. Kelt Budán aprilis 19-dikén 1459.

Nos Dionysius Cardinalis, Archi Episcopus Ecclesie Strigo-niensis Supremus Cancellarius Regius, Johannes Waradiensis, Albertus Chanadiensis Ecclesiarum Episcopi, Nicolaus Bodo Prepositus Ecclesie Albensis, Secretarius Cancellarius Regius; Item Michael Orzag de Gwth Regni Hungarie Palatinus, Seba-stianus de Rozgon Wayuoda Trassilwanus, Johannes de ea-dem Rozgon alias similiter Wayuoda Transsilwanus, Emericus de Hedrehwara Magister Curie Regie, Ladislaus de Pakus, et Johannes de Labathlan Comites Sicularum, Johannes filius Wayuode de Marczali Comes Simigiensis, Aladarius de Varda Pincernarum, Ladislaus filius Desew de Losoncz Dapiferorum regalium magistri, Paulus Herczeg — — — — —

— — Zwdar de Olnod , notum facimus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis : Quod quia Serenissimus Princeps Dominus Dominus Matthias Dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Dominus noster naturalis graciosissimus, expertus de fide, fidelitate — — — — — industria Domine Allexandrine ducisse Thesnensis relicte , ac Magnifici Job, et puelle Anne filie condam Magnifici Ladislai Gara, alias Regni Hungarie Palatini , que ipsi eidem Domino nostro Regi perpetuo observare polliciti sunt, et promiserunt, omnem indignacionem , maliuolenciam et iniurias, quas ipse Dominus noster Rex ob mortem et necem Spectabilis ac Magnifici condam Domini Ladislai fratris sui — — — — —
— — — — — per condam Serenissimum Ladislaum Regem Hungarie etc. immediati predecessoris dicti Domini nostri Regis illatas, contra eosdem Dominam Allexandrinam , ac Job et puellam Annam conceperat, gerebat et pretendebat, eidem Domine Allexandrine, ac Job , et puelle Anne , mediantibus suis literis penitus simpliciter , ac sine omni dolo et fraude indulsit et remisit, preterea eosdem et suos heredes, ac ad ipsos pertinentes in omnibus castris Castellis, Ciuitatibus, Opidis, Villis, possessionibus et iuribus possessionarijs eorum defendere et manutenere. Et quia castra eorum Kewzewg Lan-ser ad pertinencias Castri Rohoncz nunc in manibus Imperatoris Romanorum habita et existencia, sub certis modis et condicionibus in dictis literis prefati Domini nostri Regis contentis ab ijsdem Domina Allexandrina, ac Job, et puella Anna non alienare, sed ipsis, et suis heredibus relinquere, ac in nullo alio quam bono et pacifico statu eorundem facere velle promisit, que in dictis literis eiusdem Domini nostri Regis expresse continentur, ideo — — — — —
— — — — — domino nostro Rege presentibus literis nostris, fide nostra christiana mediante promittimus, spondemus et pollicemur, vt idem dominus noster Rex promississet omnia et queuis premissorum singula, que ipse prefate domine Allexandrine, ac Job, et puelle Anne ac eorum heredum — — — — —
— — — — — pertinencium suis literis — — — — — promisit, et pollicitus est, inuiolabiliter, amicabiliter, ac inconcusse et

firmiter obseruanda ; Nos quoque — — — — —
 — — — nostris faciemus per eum obseruari ; et nos sine omni
 dolo et fraude obseruabimus presencium nostrarum litterarum
 —
 vigore , ac testimonio
 mediante. Datum Bude feria quinta proxima ante festum beati
 Georgij martijris Anno domini Millesimo quadringentesimo
 quinquagesimo nono.

Az anspachi levelek közül a budai kincstári levéltárban.

CCCIV.

Mátyás király Székely Mihálynak , Szentiványi Mikai Antal fiának , beszterczei várnagyának kérelmére atyjának Hunyadi János beszterczei örökös grófnak 1456. január 1-sején Tövisen kelt levelét , mellyben említett Székely Mihály és Hederfai István beszterczei várnagyainak 700 arany forint háramaradt díjak fejében bizonyos beszterczei házát és tartozandóságát adományozta volt (Oklevéltár CCXXXVII. sz.) szóról szóra megerősítve az említettek és örököseik részére újra kiadja , s egyszersmind a Besztercze városa határában eső Csiger nevű pusztát is , mint a melly különben is az említett házhoz tartozandó volt , nekik adományozza. Kelt Budán június 2-dikán 1459.

Relacio Johannis de Labathlan Comitis Siculorum.

Nos Matthias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Memorie comuendamus tenore presencium significantes quibus expedit vniuersis , quod Fidelis Noster Egregius Michael Zekel filius quondam Anthonii Mijkaj de Zenthivan Castellanus Castri nostri Bistriciensis nostre Maiestatis veniens in presen-

ciam exhibuit nobis et presentauit quasdam literas quondam
 Illustris principis domini Johannis de Hunyad Comitis perpetui
 Bistriciensis Genitoris nostri carissimi Sigillo suo quo ut Comes
 Bistriciensis vtebatur impendenti communitas, quibus median-
 tibus Idem quondam dominus Johannes Genitor noster pro fide-
 libus seruicijs eiusdem Michaelis Zekel ac Stephani de Heder-
 fajja ac eciam pro ipsorum salario puta septingentis florenis
 auri quibus eisdem obligabatur, quondam domum seu fundum
 Beche vocatum in Ciuitate nostra Bistricensi habitum cum vni-
 uersis et quibuslibet vtilitatibus et pertinencijs, puta quibus-
 dam alijs domibus ipsi domui et fundo vicinantibus et eandem
 spectantibus alijs eciam cunctis vtilitatibus eisdem Michaeli
 Zekel et Stephano de Hederfaya ipsorumque heredibus et po-
 steritatibus vniuersis in perpetuum donasse dinoscitur tenoris
 infrascripti, supplicans annotatus Michael Zekel nostre Maiestati
 in sua et dicti Stephani nominibus et personis humiliter et de-
 note, vt preattactas literas quondam domini Johannis Genitoris
 nostri ratas gratas et acceptas habere, litterisque nostris pri-
 uilegialibus verbotenus inseri facere ac eisdem ipsorumque
 heredibus et posteritatibus vniuersis perpetuo valituras con-
 firmare dignaremur, quarum quidem literarum tenor is est
 Nos Johannes de Hunyad stb. *szórol szóra mint a CCXX XVII*
sz. alatt. Nos itaque humillimis et deuotis supplicationibus an-
 notati Michaelis per ipsum sua et dicti Stephani de Hederfa
 nominibus et in personis nostre modo quosupra porrectis Ma-
 iestati, Regia benignitate exauditis, et clementer admissis
 prescriptas literas dicti quondam domini Johannis Genitoris
 nostri non cancellatas nec in aliqua sui parte suspectas pre-
 sentibusque literis nostris priuilegialibus de verbo ad verbum
 sine diminucione et augmento aliquali insertas, quo ad omnes
 eorundem continencias clausulas et articulos eatenus quate-
 nus eedem rite et legitime existunt emanate, viribusque ea-
 rundem veritas suffragatur, acceptamus approbamus et ratifi-
 camus easque et omnia in eis contenta pro prefatis Michaele
 et Stephano ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis
 innouantes perpetue valituras confirmamus presentis scripti
 nostri patrocinio mediante. Nichilominusque consideratis fide-

litibus et fidelium obsequiorum gratuitis meritis eorundem Michaelis et Stephani per eos primum Sacre huius Regni nostri hungarie Corone, exoptque Maiestati nostre sub locorum et temporum varietate semper cum omni fidelitatis constancia exhibitis et impensis, prescriptum domum et fundum Beche vocatum in dicta Ciuitate nostra Bistriciense habitum simulcum cunctis eorundem vtilitatibus prescriptis, none nostre donationis titulo, ac eciam terram seu predium Chiger vocatum intra metas diete Ciuitatis nostre Bistriciensis habitum, que eciam alias ad dictum fundum seu domum Beche pertinuisse perhibetur, simulcum cunctis suis vtilitatibus et pertinenciis quibuslibet, memoratis Michaeli et Stephano ipsorumque heredibus et posteritatibus vniuersis ex certa nostre maiestatis sciencia et animo deliberato dedimus donauimus, contulimus ymmo damus donamus et conferimus iure perpetuo et irreuocabiliter tenendum prout et habendum, saluo tamen iure alieno harum nostrarum quibus Sigillum nostrum secretum quo vt Rex Hungarie vtimur appensum est, vigore et testimonio literarum mediantibus. Datum Bude octauo die festi sacratissimi Corporis Christi Anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

Besztercze városa levéltárából.

CCCV.

Fridrik császár György, János és Zsigmond szentgyörgyi és bazini grófok czimerét megkülönböztetett érdemeik, különösen pedig Zsigmondnak a Mátyás elleni hadviselésben tanúsított vi'essége tekintetéből, egy a császárhoz egészen hasonló koronával bővítvén, és nekik Magyarországon minden zászlós urak felett, ide értve a nádort is, elsőséget tulajdonítván, ennek következtében megengedi, hogy pecsétjeikben veres viaszszal élhessenek. Kelt Bécsben junius 19-dikén 1459.

Fridericus divina favente clemencia Romanorum Imperator semper augustus Hungarie, Dalmacie Croacie etc. Rex ac Austrie Stirie, Karinthie et Carniolie Dux, Dominus Marchie sclavonice ac Portusmaonis, Comes in Habsburg Tirolis Phirretis et in Kyburg, Marchio Burgovie et Lantgravius Alsacie, Magnificis atque Generosis Georgio Johanni et Sigismundo Comitibus Sancti georgij et Bwzin Consiliarijs nostris fidelibus dilectis Graciam Cesaream ac Regiam et omne bonum Magnifici et Generosi fideles dilecti Quanquam omnibus nostris et Sacri Romani Imperij et Incliti Regni nostri Hungarie subditis atque fidelibus quibuslibet generalibus favoribus ad eorum comodum et favorem procurandum ex Innata nobis pietatis clemencia simus benigniter Inclinati Illos tamen nostre Cesarea et Regia Maiestates singularibus favoribus prosequi consveverunt, quorum fides integritas evidentissimis et infallibilibus argumentis coram nobis reipsa resplenduit eosque reddit nobis pre alijs gratos et acceptos Sane attendentes illum integerrime fidelitatis fervorem quem ad nos et Sacrum Romanum Imperium ac dictum Regnum nostrum Hungarie nec non Inclitam domum nostram Austrie, Vos supranominati Georgi Johannes et Sigismunde hactenus semper habuistis atque gessistis, quemad-

modum de et super rerum experientia sufficientissime simus edocti, cum inter cetera vestre fidelitatis Merita hoc vnum perpetuo cordi teneamus Quod novissime tanquam status et honoris nostri Intimi zelatores nobis minime instantibus sed prorsus ignorantibus et Inscijs motibus vestris proprijs pro ampliori decore nostre Cesaree sublimitatis tociusque cristiane Religionis consolacione cum nonnullis alijs Spectabilibus Magnificis atque Nobilibus dicti Regni nostri hungarie proceribus Nos in Regem eiusdem Regni nostri Hungarie cum magna et Intima cordis affectione elegistis Et pro huiusmodi nostri Regalis honoris atque Auctoritatis conservacione Vos vna cum personis bonis et rebus vestris singulis obsequentissimos coram nobis liberalissime exhibuistis Et consequenterque tu Magnifice et Generose Sigismunde hijs tuis persone et rebus minime parcendo integre et pure fidei costancia persecucionibus et potencia quorumcunque minime stupefactus pro repressione hostium ac rebellium nostrorum exterminio mortis periculum et quamcunque Jacturam non expavescens novissime hoc Anno tuis virtuosis, et virilibus Operibus ex animi et cordis tui Nobilitate et plurimorum Actuum tuorum militarium profecto Strenuitate provenientibus Egregie et Strenue Insignissimi et inpavidi Athlete et militis more adversus exercitum hostium nostrorum nostrum exercitum immensa multitudine longe excedentem cooperante Altissimo aciem belli animose confringendo et hostes nostros in fugam convertendo palmam et Victoriam gloriosi triumphus nostri nomine vt dicti nostri exercitus precipuus dux et Capitaneus laudabiliter obtinuisti pro ut id experimentaliter coram nostris Cesarea et Regia Maiestatis plenissime comperimus in effectum. Vnde pro aliquali omnium premissorum gratitudine ac remuneracione non improvide sed animo deliberato sanoque nostrorum et Imperij Sacri et dicti Regni nostri Hungarie fidelium dilectorum ad id accedente consilio Arma Vestra hereditaria videlicet Scutum flaveum Stella aurei rubeique colorum et galea Torneamenti simili Stella in Summitate eiusdem cum operimentis et super Induuijs similibus aurei et flavei coloribus redimitis atque ador-

natis pro maiori domus et honoris vestrorum decore decrevimus quadam singulari Corona exornare Ita videlicet quod exnunc in antea perpetuis temporibus supra Galeam scuti vestri Coronam auream precise ad modum Dyadematis Imperialis elevatam Arma hereditaria vestra circumdantem atque amplexantem cum fasciculo pennarum adinstar caude pavonis in cacumine corone collocato deferre possitis et valeatis Per hec Arma vestra huiusmodi meliorando quemadmodum ea in huiusmodi nostre pagine medio pictoris ministerio evidenter sunt et reperiuntur designata Statuentes et hoc edicto Cesarea et Regia auctoritatibus expresse decernentes, vt Vos vestrique descendentes nec non tota domus ac geneologia vestra atque singuli heredes et successores vestri legitimi dicta Arma sic meliorata atque decorata in omni exercicio militari tam in serijs quam in Jocis ac alias vbilibet locorum deferre portare et gestare eisdemque perpetuis in antea temporibus frui et vti possitis et valeatis in omnibus et per omnia Impedimentis et contradiccionibus cessantibus quorumcunque. Et nichilominus ad vestrarum Virtutum multiplicia merita Cesaree et Regie consideracionis oculum accuracius dirigentes Matura super hec deliberacione prehabita et ex certa sciencia vobis Comitibus de Sanctogorgio et Bwzyn prefatis prout id meritorum vestrorum laudabilis fama deposcit vltra alios Spectabiles Magnificos et Nobiles dominos ac Comites atque Barones Regni nostri Hungarie predicti specialem preeminencie gratiam facere volentes Romana Cesarea et Regia auctoritatibus ac plenitudine potestatis nostre prefatis Vos Comites Vestrosque heredes legitimos de lumbis vestris descendentes presentes et futuros tanquam illos qui vetustis temporum decursibus pre ceteris Baronibus et Nobilibus Regni nostri pretacti de alto stipite Nobilium et anti-quissimorum Comitum et Baronum existitis Non obstante quod aliqui forsitan Comites Barones et Proceres aut Nobiles alij pro tempore Regalium siue Reginalium signanter Palatinatus Wayuodalium et Banalium ac quorumlibet aliorum honorum Officiorum dignitatum seu Officiolatum inter Proceres et Officiales Regni nostri Hungarie aut alterius dignitatis ac preemi-

nencie sublimati forent Vos nichilominus dicti Regni nostri Hungarie Principaliores Excellenciores et preeminenciores fecimus constituimus creavimus ereximus et insignivimus et presentibus generosius facimus constituimus, creamus erigimus et insignimus. Decernentes expresse et Romano Cesareo et Regio edictis firmiter statuentes ut Vos heredes Vestri singuli in dicto Regno nostro Hungarie huiusmodi sublimacionis excellencia preeminencia et honore perpetuo vti et perfrui et ab omnibus dicti Regni nostri Prelatis Comitibus Baronibus Nobilibus et Proceribus ac quibuscunque alijs eiusdem Regni Regnicolis et Inhabitoribus vniuersis pro talibus haberi teneri et recipi Et ut tales honorari estimari reputari et attolli debeatis omnibus modis contradiccione et Impedimento quorumlibet procul motis. Et rursus vobis et heredibus vestris totique domui et geneologie vestre prefatis in euidens argumentum huiusmodi vestrarum ereccionis et preminencie gratie gratiam et honori honorem adiicere volentes ut ex nunc inantea futuris et perpetuis temporibus in quorumlibet vestrarum literarum et Ciragroforum Sigillacione Cera Rubea vti et frui possitis et valeatis Auctoritatibus predictis vobis plenissimam concedimus Irreuocabilem facultatem per presentes. Gaudeatis igitur Vos Comites predicti de presenti fauore Cesareo et Regio et de tante pietatis munere eciam vestre proles et posteritas exultent et tanto fideliori studio ad nostrum et Imperij et Regni commoda et honores vestra et liberorum vestrorum semper solidetur intencio quanto ampliori vos preuentos conspiciatis munere graciaram. Nulli ergo hominum liceat hanc nostre decoracionis et Armorum exornacionis preminencie ereccionis Insignicionis et potestatis collacionis paginam infringere, aut ei quouis ausu temerario quomodolibet contraire sicuti nostram et Imperij sacri et Regiam Indignacionem grauissimam et Irrecuperabilem voluerint arccius euitare presencium sub nostri Imperialis Maiestatis Sigilli quo in presenciarum vtriusque videlicet Cesarea et Regia Auctoritate vtimur testimonio literarum. Datum Wienne decimo nono die Mensis Junij Anno domini Millesimo quadringentesimo Quin-

quagesimo nono. Regnorum nostrorum Romani Vicesimo.
Imperij Octavo, Hungarie vero primo.

ad mandatum proprium domini
Imperatoris
Ulricus Weltzli Cancellarius
R-ta Vrbanus Reüter.

A budai kincstári levéltárból.

CCCVI.

Mátyás király Pozsony városát annak levelére adott válaszában tudósítja, miszerint azon levelében említett vádak ellenében, mellyekkel azt némellyek előtte illeték, miután róla mi rosszat sem hihetett, hűségnyilatkozatát szívesen veszi; polgárainak külön levelében, mint kérte, áruikkal az országban szabad járhatást engedett, azon kikötéssel, hogy idegen kereskedőket magokkal ne cigyenek; ért továbbá Vankónak, hogy a várost és polgárait semmiben ne háborítsa, sőt inkább más háborgatók ellen oltalmazza, valamint a győri kápitányoknak is, hogy a levelében említett helybeli foglyokat tüstént bocsássák szabadon; végre a cáros harminczadi kiváltságlevelének kért megerősítésére nézve megjegyzi, hogy Bodó Miklós fejevári prépostot mint titkos korbátnokát bízta meg annak megerősítésével, mihelyt elő fog mutattatni. Kelt Budán július 8-kán 1459.

Commissio propria domini Regis.

Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Circumspecti Fideles nobis sincere dilecti. Literas vestras recepimus et earum contenta clare intelleximus et vbi inter cetera scribitis non defuisse plerosque qui contra vos in conspectu nostre Maiestatis accusacionis verba fulminassent, sicuti supe-

rioribus literis Nostris ad vos destinatis ita et presentibus dicimus vobis quod nos de fide et fidelitate vestra ad plenum confisi, quicumque sinistri de vobis credere non possumus, sed vestre fidelitatis oblacionem gratam suscipimus et acceptam habemus Securitatem et saluum conductum vt cum rebus vestris mercimonialibus per hoc Regnum nostrum secure vbi-libet pacifice et libere proficisci possitis et valeatis, per alias literas nostras vobis vti desiderastis concessimus, sed ne alienigenas mercatores et extraneos vobiscum ducatis districtius prohibemus. Scripsimus pro vobis Generoso Vankoni vt vos et vestros non impediatur in aliquo, sed potius dum oportunum fuerit eciam contra alios turbatores vobis iuuamine assistat. Capitaneis autem Jaurinensibus mandauimus mediantibus alijs literis nostris vt ipsi captiuos vestros, de quibus scribitis nobis perfecte statuatur libertati. In eo vero quod literas vestras super Tricesima confirmari postulastis commisimus fidei nostro Reuerendo Domino Nicolao Bodo Preposito Albensi secretario Cancellario Nostro vt ipse dum huiusmodi litere in specie vt solitum est exhibite fuerint, easdem debeat confirmare. Nos enim sicut alias Ciuitates nostras liberas, ita et Ciuitatem nostram Poseniensem et vos in omnibus vestris iuribus et libertatibus volumus conseruare. Datum Bude dominico die proximo post festum visitationis beate Marie virginis Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

Kivülröl : Circumspectis Judici Juratisque Ciuibus et toti Communitati Ciuitatis nostre Poseniensis Fidelibus nobis sincere dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CCCVII.

Fridrik római császár , Magyarország stb. királya , Osztrákhon hercege stb. előre bocsátrán , miszerint György cseh király neki magát írásban kötelezte , hogy azon esetre , ha a Hunyadi Mátyással általa folyamatba tett egyezkedés nem sikerülne , közelebbi szent Jakab napján seregével Pozsonynál személyesen síkra száll , és az ő Magyarországra menetelés és megkoronáztatásán hatalmasan munkálkodandik , s ha időközben Mátyással béke vagy fegyverszünet nem köthethetnék , és ez az ő magyarországi , vagy azon kívüli birtokaira útne , őt , általa felszólíttatván , tüstént segitendi , viszonyosan császári szavára igéri s fogadja neki , hogy az említett egyezkedés nem sikerül-tének esetére sz. Jakab napjára Pozsonynál személyesen táborba száll , és Magyarországra vonulásának s megkoronázta-tásának ügyében maga részéről is mindent elkövetend. Kelt Brünbnben augustus 5-dikén 1459.

Wir Fridreich von gots gnaden, Römischer Kayser, Zuallenzeiten merer des Reichs zu Hungern, Dalmacien, Croacien etc. König, Herczog zu Österreich, ze Steir, ze Kernnden, vnd ze Krain etc. Bekennen vnd tun kund offentlich mit dem brieue. Als vns der durchlechtig Jörg, zu Beheim König etc. vnser lieber Swager, vnd Kurfurst, bey seinen kunigleichen worten gelobt, versprochen, vnd gegen uns verschriben hat, Ob die gutleich teding, so er mit dem Mathiaschen von Huniad zetun furgenomen hat, nicht ainen furganng gewunne, Daz er alsdann an verner aufschub mit seiner machtt im veld bey prespurg, auf sannd Jacobs tag im Snit schierstkunftigen in aigner person, sein, vnd den sacher vnser krönung, vnd des ingangs in das kunigreich Hungern, mitsambt vns mechtikleich nachgehen welle, also daz wir die Krönung, vnd herschung des benannten kunigreichs löbleichen emphahen vnd nemen. Ob auch

40*

der egenant Mathiasch, oder die so seins tails seinn, datzwi-
 schen khainen frid, noch anstallung der krieg aufnehmen, oder
 die aufnehmen, vnd nicht halten wolten, sunder auf vns, vnser,
 vnd der vnsern jnner oder ausserhalb des bemelten vnser kün-
 nigreichs wonhafften herschefft vnd guter, mit macht zie-
 hen, oder beschedigen würden, daz er vns alsdann, vann er
 von vns darumb wirdet angelanngt, in aigner person, vnd mit
 macht neben vnser person, wider denselben Mathiaschen vnd
 die seinn, all annder sein sach vnd geschafft hindangelegt
 beysteen sol vngeuerleich, als dann das in seiner frewntschafft
 brieue, vns darumb gegeben, begriffen ist. Daz wir seiner lieb,
 daentgegen bey vnsern kayserlichen worten zugesagt haben,
 zusagen vnd geloben auch wissentlich mit dem brief, Ob die
 gutleichen teding als vor steet, nicht verfienge, daz wir alsdann
 an weiter aufschub mit unser aigner person vnd macht, auf
 sannd Jacobs tag im Snit schierstkomenden in dem bemelten
 veld bey prespurg auch sein, vnd den sachen der kronung,
 vnd vnser ingangs in das kunigreich Hungern, aufrichtigeleich
 mitsambt Im nachgeen sullen vnd wellen treulich vnd angeuer-
 de, Mit vrkunt des briefs, Geben zu Brünn, an Sunntag sannd
 Oswalds tag. Nach Kristi geburde im viertzenhundert vnd
 newnvndfunzigisten, vnser Kaysertumbs im achten, Vnserer
 Reich, des Römischen im zwaintzigisten, und des Hungrischen
 im ersten Jarn.

Commissio domini
 Imperatoris in consilio.

A esász. kir. titkos levéltárból.

CCCVIII.

Fridrik római császár , Magyarország stb. királya , osztrák herczeg stb. György cseh királynak maga s magyar királyi utódjai nevében igéri és magát császári szavára kötelezi, hogy, ha György segítségével egyezés vagy erőhatalom útján a magyar királyság birtokába jövend , neki , vagy kinek rendelendi, Magyarország fele jövedelmét három egymás után következő ében ki fogja szolgáltatni, igérvén hogy ezen kötelezetnyét megkoronáztatása és a magyar királyság birtokába vétele után mint megkoronászott király megújítandja, és a jelen írományt kicserélendi. Kelt Brünnben augustus 5-kén 1459.

Wir Fridreich von gots gnaden Römischer Kayser , zu allenzeiten Merer des Reichs, zu Hungern, Dalmatien, Croatien etc. kunig , Herczog zu Österreich , zu Steir, zu Kernden vnd zu Krain , Graf zu Tirol etc. Bekennen für Vns , vnser Erben vnd nachkommen, Kunigen ze Hungern, vnd tun kund öffentlich mit dem hrief Daz Wir dem Durleuchtigen Jorgen zu Beheim Kunig etc. , vnserm lieben Swager vnd Kurfursten zugesagt haben vnd geloben Im auch bey vnsern Kayserlichen worten, wissentlich mit dem brief, Wann Wir durch sein hilf vnd beistand, es sey mit teding, oder macht zu der kronung vnser kunigreichs hungern, vnd in desselben vnser kunigreichs herschung komen, daz Wir alsdann seiner lieb, oder wem er das beuilht, schuldig seinn, drew Jar nachstnacheinander komend, halben tail aller nütz vnd rennt des benanten vnser kunigreichs Hungern vngehindert, volgen ze lassen, Wir wellen Im auch, diese verschreibung, wenn wir gekrönt, vnd in die Herschung desselben vnser kunigreichs komen seinn vernewen vnd jnantworten, als gekronter kunig, Also daz Vns die gegenwürttig vnser verschreibung daentgegen widergenantwort werde, alles treulich vnd vngeuerlich. Mit vrkund des

Briefs, Geben zu Brünn an Suntag sannd Oswalts tag. Nach Kristi gepurde im vierzehenhundert vnd newnundfunfzigisten, vnser Kaysertumbs im Achten, vnd vnser Reich des Römischen im zwanzigsten vnd des Hungrischen im Ersten Jaren.

Commissio domini
Imperatoris in Consilio.

A csász. kir. titkos levéltárból.

CCCIX.

Fridrik római császár, Magyarország stb. királya, osztrák herczeg stb. György cseh királynak maga és magyar királyi utódjai nevében igéri s magát császári szatára kötelezi, hogy, ha György segítségével egyezés vagy erőhatalom útján a magyar királyság birtokába jövend, a három év elteltével, mellyben a magyarországi jövedelmek fele részét neki lekötölte, neki életidejére a magyarországi sókamarak jövedelmét átengedi, vagy e helyett évenként 60,000 magyar arany forintot fizet; mit ha elmulasztana, György azt az említett jövedelmekből maga kivehesse; igéri egyszersmind jelen kötelezőnyének megkoronáztatása utáni megújítását és kicserélését; mit ha nem tenne, Györgyöt az évenkénti 60,000 aranynak, akár a magyar királyságból, akár más örökös tartományaisiból kivételére felhatalmazza. Kelt Brünnben augusztus 5-kén 1459.

Wir Fridreich von gots gnaden, Romischer Kayser Zuallenzeiten merer des Reichs, zu Hungern, Dalmacien, Croacien etc. Kunig, Herczog ze Österreich, ze Steir, ze Kernnden, vnd ze Krain, Graue ze Tirol etc. Bekennen fur vns, vnser erben, vnd nachkomen, kunig zu Hungern, vnd tun kunt offenntleich mit dem brieue. Daz wir dem durchleuchtigen Jorgen, zu Beheim

kunig etc., vnserm lieben Swager vnd kurfursten, zugesagt haben, zusagen vnd geloben Im auch bey vnsern kayserlichen worten, wissentlich mit dem l rieuue, Wann wir durch sein hilf vnd beystand, es sey mit teding, oder machtt, zu der kronung unsers kunigreichs Hungern, vnd in desselben vnser kunigreichs herschung komen, Daz wir alsdann nach ausgang der dreyer Jar, nagstnacheinander komenden, darjnn Im halber tail, aller nutz vnd Rennt, des benanten vnser kunigreichs Hungern, vngehindert volgen sol, seiner lieb, oder wem er das beuilht, schuldig seinn, sein Lebttog die nutz vnd Rennt, so von der Saltzkamer des bemelten vnser kunigreichs vallen, Oder dafur ierlich auch sein Lebttog als vor steet, von den nutzen vnd Rennten, des benanten vnser kunigreichs Sechtzig tausent guldein Vnger vnd ducaten, vngehindert volgen zelassen, der er von denselben nutzen vnd Rennten, vnd dem kunigreich zu Hungern, ob Im darjnn vertzogen wurde, selbs bekomen, vnd nemen mag. Wir wellen Im auch dise verschreibung, wann wir gekront, vnd in die herschung desselben vnser kunigreichs komen seinn, vernewen, vnd inantwurtten, als gekronter kunig, also daz vns die gegenwurtig verschreibung, daentgegen wider geantwurt werde, vnd ob wir Im dise verschreibung, als gekronter kunig, nicht vernewnten, vnd inantwurtten, so mag er der bemelten Sechtzig tausent guldein, ierlich als vor begriffen ist, von demselben vnserm kunigreich, vnd andern vnsern erbleichen Lannden vnd Furstentumben bekomen, vnd nemen, treulich, vnd angeuerde, Mit vrkunt des briefs, Geben zu Brunn, an Suntag, sannd Oswaltstag. Nach Kristi gepurde, im Viertzehenhundert, vnd Newnundfunftzigisten, Vnser kaysertumbs im Achten, Vnserr Reich, des Römischen im zwaintzigisten, vnd des hungarischen im ersten Jaren,

Commissio domini Imperatoris in consilio.

A cs. kir. titkos levéltárból.

CCCX.

A budai káptalan bizonyoságot tesz arról, hogy előtte Miklós, a budai alhévízi szent Erzsébet ispotályának igazgatója, néhai Tamási János vajda fia László özvegyének, néhai Csáki Miklós vajda leányának, Ilonának nevében a szekszárdi convent ügyvédvalló levelével ellátva megjelenvén, elismerte, miszerint Csáki Ferencz nevezett Ilonának menyasszonyi ajándoka és negyedjoga fejében Palóczi László országbíró levele szerint 350 forintot az ő kezéhez lefizetett, miről őt az említett ügyvédi vallomás erejénél fogva megnyugtatta. Kelt september 1-sején 1459.

Nos Capitulum Ecclesie Budensis memorie commendamus, quod honorabilis Dominus Nicolaus Rector Hospitalis Beate Elisabethe de calidis aquis inferioribus Budensibus, pro magnifica Domina Elena relicta quondam Magnifici Ladislai filij quondam Johannis Woyuode de Thamassy filia videlicet quondam Magnifici Domini Nicolai Woyuode de Chijak cum procuratorijs literis Conventus Ecclesie Sexardiensis coram nobis personaliter constitutus proposuit et sponte confessus est in hunc modum. Quod quia Magnificus Dominus Franciscus de Chijak iuxta continencias literarum Magnifici Domini Comitis Ladislai de Palocz Judicis Curie Fassionarium et Obligatoriarum in facto dotis, ac rerum paraphernalium, necnon Jurium quartaliorum ac cunctarum rerum et Bonorum mobilium et immobilium eidem Domino Nicolao Rectori Hospitalis nomine et in persona dicte Domine Elene leuando trecentos et quinquaginta fiorenos Auri promptis cum florenis dedisset ac soluisset. Ideo ipse super solutionem huiusmodi trecentorum et quinquaginta fiorenorum Auri prefatum Dominum Franciscum de Chiak quietum expeditum atque per omnia satisfactum reddidisset ac commisisset. Imo virtute procuratoriarum prenotatarum reddidit ac commi-

sit coram nobis harum nostrarum vigore et Testimonio literarum mediante. Datum in festo beati Egidij Abbatis Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Nono.

Somlyai Báthori István erdélyi vajda 1572-dik évben kelt átiratából.

CCCXI.

Mátyás király Bihar, Szathmár, Szabolcs és Kraszna megyéknek megparancsolja, hogy, miután ők némelly kebelökbeli nemeseiktől engedelem és a szokott földdíj letétele nélkül megszökött és Debreczen városában a helybeli előjárók tudtán és akaróján kívül megtelepedett jobbágyokat erőszakkal hazavittek, miattok némelly debreczeni polgárokat letartóztattak és megkárosítottak, — ez pedig az említett város szabadalmi sérelmével történik, — ezt jövődöre tenni ne merésszeljék, hanem illy esetekben az említett város tanácsától kívánjanak igazságszolgáltatást, mi iránt az említett várost megintette. Kelt Budán september 24-dikén 1459.

Matthias Dei Gratia Rex Hungarie Dalmatie Croatie etc. Fidelibus nostris, universis et singulis Nobilibus et alterius alicujus status possessionatis hominibus Comitatum Bihariensis, Zathmariensis de Zabolch et de Kraszna. Salutem et Gratiam. Certa relatione intelleximus, quod plerique essent jobbagiones vestri, et alterius vestrum in illis Comitatibus, qui propter eorum quadam impedimenta, non habita licentia, nec justo ter-ragio deposito, sed clandestine ad Civitatem nostram Debreczen non de voluntate nec scitu Fidelium nostrorum Judicis, Juratorum, ceterorumque civium dicte Civitatis nostre Debreczen venirent moraturi, quosque vos tandem contra libertatem dicte Civitatis nostre Debreczen per quondam Serenissimos Reges

predecessores utputa nostros eisdem factam de eadem Civitate nostra universos ad pristina eorum habitacula velletis adducere, et ob eam rem nonnullos ex ipsis Civibus vel in personis detineretis, vel in rebus damnificaretis, quod non solum in damnum Regni nostri, verum potius in desolationem dicte Civitatis nostre cedere videtur manifestum. Unde Nos volentes prefatam Civitatem nostram Debreczen in huiusmodi libertatibus conservare. Fidelitati vestre, et cuiuslibet vestrum, harum serie firmiter committimus, et mandamus aliud habere nolentes, quatenus acceptis presentibus a modo in posterum omnes tales jobbagiones vestros seu alterius vestrum, qui non habita licentia, nec de voluntate prefatorum dicte Civitatis nostre, iudicis et juratorum ad eandem Civitatem nostram furtim moraturi venerint, eosdem contra formam premisse libertatis dicte Civitatis nostre ad pristina eorum habitacula commorandi gratia iterato ducere non presumatis, nec propterea ipsos Cives nostros in personis detineatis aut in rebus damnificare debeatis, sed ex parte talium jobbagionum vestrorum furtive ut dicitur recessorum ab eisdem Iudice et Juratis Civibus dicte Civitatis nostre iudicium et justitiam petatis, quibus commissimus, ut ipsi vobis et unicuique vestrum ex parte talium jobbagionum vestrorum modo premissis recessorum Iudicium et Justitiam exhibeant, dictante Juris equitate. Secus non facturi. Presentibus perlectis Exhibenti restitutus. Datum Bude feria quinta proxima ante festum Beati Michaelis Archangeli Anno Domini Millessimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

Egy régi másolatból a Szabolcs megyei levéltárban.

CCCXII.

Mátyás király meghagyja Pozsony városának, hogy Newsideri Hanuskónak, kit némelly dolgok elintézése végett hozzá küldött, mindenben teljes hitelt adjon. Kelt Budán december 28-dikán 1459.

Commissio propria domini Regis.

Mathias Dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. Prudentes et Circumspecti fideles nobis sincere grateque dilecti. Misimus ad vos fidelem nostrum Generosum Hanuskonem de Newsiedel cui commisimus fidelitatibus vestris nonnulla nostra negocia referre. Committimus itaque eidem vestre Fidelitati firmiter quatenus dictis et relatibus ipsius Hanuskonis plenam et indubitam fidem credencie adhibere debeatis. Et secus non facturi. Datum Bude in festo Sanctorum innocencium martirum Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono.

Kiülről : Prudentibus et circumspectis Judici Juratis ceterisque Civibus et toti communitati Civitatis Posoniensis fidelibus nobis sincere grateque dilectis.

Pozsony városa levéltárából.

CCCXIII.

Mátyás király a közte és Fridrik császár közt Brünmben Podiebrád György cseh király által kötött fegyverszünetet helybenhagyja, és megerősíti. Kelt Budán nap kitétele nélkül 1459.

Nos Matthias Dei gratia Hungarie etc. Rex Memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis : quod nos dispositionem illam et indictionem et pronunciationem induciarum belli, quas nuper Brunne Serenissimus Princeps Dominus Georgius Rex Bohemie, Pater noster carissimus inter nos ac Dominum Fridericum Romanorum Imperatorem presentibus Oratoribus utriusque partis et de consensu eorundem fecit et interlocutus est, ac alia omnia, que in literis ipsius Domini Regis Bohemie desuper confectis continentur, quoad omnes clausulas et articulos rata et grata habuimus et habemus, eisdemque nostrum consensum prebuimus, promittentes ea in verbo Regis et fide bona tenere firmiter et observare. Harum nostrarum, quibus secretum sigillum nostrum, quo ut Rex Hungarie utimur, est appensum, vigore et testimonio literarum mediante. Datum (Bude, Annorum Domini etc. LIX°).

Palacky közléséből.

CCCIV.

Horogszegi Szilágyi Mihály Besztercze örökös grófja, Erdély kormányzója, a földvári nemeseknek megparancsolja, hogy a szebenieknek, — kiket, mint panaszukból értesült, minap, midőn a Buza városábani cásárról visszatértek, fegyveresen megrohantak, és közölök kettőt elfogván, börtönbe vetettek, az általok megöletett két emberért vérdíjt is csikarván tőlök, — további háborgatásával és fenyegetésével hagyjanak fel, okozott káraitért tegyenek eleget, ellenköveteléseiket pedig a szebeni tanács előtt keressék. Kelt a diódi várban aprilis 10-kén 1460.

Michael Zilagy de Horogzeg, Comes perpetuus Bistriciensis ac partium Transsilvanarum Gubernator, Nobilibus in possessione fewldwar commorantibus Salutem et dilectionem. Quere- lam Prudentum Judicis et Juratorum Civitatis Cibiniensis recepimus continentem, quod vos hijs proxime transactis temporibus nescitur quo ducti spiritu, ipsis cum Rebus et bonis eorum de Nundinis tunc temporis in Oppido Bwza celebratis, versus propria remeare volentibus, potentialiter ac manibus armatis in eos irruentes, duos eorum Consocios per vos captos, diris vinculis incarceratos, alios autem unacum ipsorum Rebus et Bonis impellentes, prefatos autem duos eorum consocios de ipsorum vinculis pecunialiter redimendi coacti sunt. Qui quidem Cibinienses Innocij antequam se impelli permisissent, duobus e vestri medio interfectis, quorum homagia prefati Cibinienses etiam compulsi exolverunt, hys non contentj eisdem Cibiniensibus dietim minas et molestias minus juste imponeretis. In ipsorum detrimentum et dampnum valde magnum. Super quo vobis Auctoritate nostra Gubernatoris firmiter committimus et mandamus, aliudque habere nolentes, quatenus de Injuriis ac dampnis per vos ut prefertur eisdem Cibiniensibus minus juste illatis, satisfacientes, ipsosque a modo deinceps nullo modo im-

pediatis , sed eosdem cum eorum Rebus et Bonis in ipsorum progressu libere pacifice et sine aliquali impedimento transire et reverti permittatis et permitti faciatis. Si quis autem quidquid Actionis contra eosdem Cibinienses aut eorum alterum haberetis , Id coram Sede Cibiniensi legitime persequamini, Ex parte quorum Juris complementum vobis exhiberi debebit. Secus facere non ausuri, Presentibus perlectis exhibenti restitutus. Datum In Castro nostro Gyod In magna quarta feria, Anno Domini Millesimo quadringentesimo sexagesimo.

A szász nemzet szebeni levéltárából.

CCCXV.

Mátyás király Rozgonyi János erdélyi vajdát és tárnokmestert, Rozgonyi Osvát és Rajnald székely ispánokat, a Tata városában levő sz. Péter apátságának pártfogóivá nevesi ki, ezen egyháznak őt mint királyt illető pártfogói jogát reájok átruházván , de egyszersmind őket minden ezen jog határán túl teendő lépéstől eltiltván. Kelt a serkei vár alatti táborban szeptember 21-dikén 1460.

Nos Mathias dei gratia Rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis. Quod nos cui ex suscepta Regalis fastigij cura interest, utilitatibus Ecclesiarum intendere, circumspecta consideratione meditantés curam, sollicitudinem, et diligentiam, quibus fideles nostri Magnifici Johannes de Rozgon Vaivoda Transilvaniensis et Magister Tavernicorum nostrorum, ac Rainoldus de Eadem Rozgon et Osvaldus similiter de Eadem Rozgon Comites Sicularum nostrorum circa provisiones Ecclesiarum, quarum Patronatu funguntur, invigilant et intendunt, illo

etiam respectu, quod Abbatia Ecclesie Beati Petri Apostoli in Oppido Tatha vocato in Comitatu Comaromiensi existenti fundate Bonis et Possessionibus prefatorum Johannis, Rainold et Oswaldi proxima est, et exinde utilis defensio Bonorum Eiusdem Ecclesie haberi potest, Jus Patronatus Ejusdem Ecclesie, quod nostra Majestas in Eadem Ecclesia habuit, et habet, simul cum omni protectione et tutela ejusdem in ipsos Johannem, Rainoldum et Osvaldum duximus transferendum, atque Idem Eisdem de nostre Regalis potestatis plenitudine conferimus, Annuentes et concedentes eisdem Joanni, Rainoldo, et Oswaldo de dicta Rozgon, ut a modo imposterum, et ut antea, vita Eorum Comite, quotiescunque Eandem Abbatiam de Jure vacare contigerit, toties Idoneum Abbatem ad Eandem Eligere, ac illi cujus interest confirmandum presentare valeant, atque possint, volentes tamen, ut hoc pretextu Idem Joannes Rainoldus et Osvaldus ad Bona prefata — — — — — vel aliquod Jus ultra, quam Patroni habere debent, et consueverunt, sibi ipsis vindicare non presumant quovismodo imo transferimus, conferimus et concedimus vita eorum comite tenendum, et habendum Salvis Juribus alienis. Harum Litterarum nostrarum, quibus Sigillum nostrum Secretum, quo ut Rex Hungarie utimur est appressum vigore et Testimonio mediante. Datum in descensu nostro exercituali, sub fortalicio Serke in festo Beati Mathei Apostoli et Evangeliste. Anno Domini Millesimo quadringentesimo sexagesimo.

Czech János közléséből.

CCCXVI.

Horogszegi Szilágyi Mihály, Besztercze örökös grófja, Erdély kormányzója, macsói bán és az alsó részek főkapitánya, János váradi és másik János pécsi püspökök pecséteivel is megerősített levelében biztosítja Alexandrina tescheni hercegnőt, Garai László nádor özvegyét, és gyermekeit Jóbót és Annát, miszerint az atyjokkal hajdan kötött baráti szövetségről megemlékezte, őket jószágaikban és jogaikban bármilly állásu bel- vagy külföldi megtámadók ellen haláláig híven védi, egyszermind saját jószágaiba, házaiba, váraiba nekik mindenkor szabad jövetelt, menetelt és időzést biztosít. Kelt Siklóson october 6-dikán 1460.

Nos Michael Zilagij de Horogzegh Comes perpetuus Bistriensis Gubernator Transsiluanus Banus Machouiensis et partium inferiorum Regni Hungarie Capitaneus Generalis etc. Memoriae commendamus per presentes quod nos reuocantes in memoriam amicitiam et confederationem cum Magnifico domino Ladislao de Gara Regni Hungarie Palatino per nos habitam, Considerantesque post mortem eius Illustrem dominam Alexandrinam ducissam Thesnensem relictam et Job filium ac Annam filiam eiusdem ipsos et bona ac Jura eorundem in varijs esse periculis et necessitatibus constituta, moti pietate et priorum inter nos obligacionum respectu constituimus et deliberauimus in animo nostro absque omni hesitatione promisimusque eisdem remota omni fraude et dolo ipsos et honorem necnon bona eorum et Jura predicta familiarumque pariter et adherencium suorum cum omni fraternitatis sinceritate pro posse nostro vita nobis comite protegere et conseruare, nulliusque hominis cuiuscunque generis seu condicionis aut dignitatis existat, gracia seu intuitu ea pretermittere negligere ac differre, sed eisdem aduersus quoscunque turbatores seu impetitores

tam alienigenas quam indigenas absque aliqua tergiuersacione seu recusacione cum capite et omnibus bonis nostris assistere et opitulari, et fraternitatis huius inter nos contractum ad nullas vnquam malignorum susurraciones seu murmuraciones rescindere perpetuo valiturum. Assecuramus preterea eosdem vt in bonis seu domibus et castris nostris absque vlla suspicione liberam habeant et fraternalem per omnia veniendi commorandi et abeundi tamquam in suis proprijs vbilibet facultatem, familiaresque et subditi nostri eidem obediant tamquam nobis. Que omnia ita vt superius scriptum est tenere et firmiter observare fide nostra christiana qua potuerimus fortiore spondimus et spondemus presencium literarum nostrarum nostro et pro rei testimonio Reuerendorum in christo patrum ac dominorum Johannis Episcopi Waradiensis et alterius Johannis electi confirmati Ecclesie Quinque ecclesiensis Sigillis munitarum vigore mediante. Datum in Soklos feria secunda proxima ante festum Dyonisij Episcopi, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo.

A budai kamara levéltárából.

CCCXVII.

Mátyás király részint kincstartója Szapolyai Imre ajánlására, részint azon érdemek tekintetéből, mellyeket Dolhai Ambrus atyja Hunyadi János herczeg, Besztercze örökös grófja, később pedig ő maga s a szent korona irányában szerzett, megengedi, hogy saját birtokában, Dolhán Mármaros megyében egy kőházat építtethessen, és azt más birtokai gyanánt szabadon használhassa. Kelt Eperjesen november 11-dikén 1460.

Commissio propria domini Regis
Laurencio literato referente.

Nos Mathias dei gracia Rex Hungarie Dalmacie Croacie etc.
Memorie commendamus tenore presencium significantes quibus

expedit universis Quod nos tum ad humilime Supplicationis instantiam fidelis nostri Magnifici Emerici de Zapolija Thezaurarij per eum pro parte fidelis nostri Egregij Ambrosij de Dolha nostre propterea porrecte Maiestati, tum vero attentis et consideratis fidelitatibus et fidelibus seruicijs eiusdem Ambrosij per eum primum condam Illustri principi domino Johanni Comiti perpetuo Bistriciensis Genitori nostro carissimo tandemque Maiestati nostre et Sacre huius Regni nostri Hungarie Corone Juxta sue possibilitatis exigenciam sub locorum et temporum varietate fideliter exhibitis et impensis eidem Id ex gracia nostra speciali duximus annuendum et concedendum, ymo Annuimus et concedimus presencium per vigorem vt ipse in possessione sua Dolha predicta, in Comitatu Maromorosienſi existente et habita, vbi sibi conueniencius videbitur, vnam domum lapideam construi et edificari facere, constructamque et edificatam Ipse et sui heredes vniuersi Jure perpetuo et irreuocabiliter instar aliorum Jurium suorum possessionariorum tenere et possidere valeant atque possmt. Salvo Jure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in Eperijes in festo beati Martini Episcopi et Confessoris Anno domini Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo.

Az eredetiből.

Nevezetesebb nyomtatási hibák.

4. l. 4. s. a. iidem Domini olv. iidem Dom̄nis.
28. l. 3. s. a. defensu olv. descensu.
38. l. 16. s. f. M. CCCXXIX. olv. M. CCCXXXIX.
77. l. 3. s. f. magnificatus olv. magnificatur.
91. l. 1. s. a. fuerit olv. fueris.
106. l. 2. s. a. kezéveli olv. kezéveli.
111. l. 3. s. a. impedimur olv. impendimus.
168. l. 4. s. a. te olv. et.
176. l. 12. s. a. ivotum olv. votivum.
218. l. 5. s. f. singularumque olv. singularemque.
221. l. 11. s. a. Judici olv. Judicis.
285. l. 10. s. f. Ortans olv. Orans.
314. l. 9. s. f. abes olv. aber.
334. l. 9. s. a. amicabiliter olv. amicabilibus.
333. l. 7. s. f. általok olv. általa.
364. l. 15. s. f. fidelitate olv. fidelitati.
372. l. 2. s. a. mertionalibus olv. mercimonialibus.
377. l. 18. s. a. et olv. ut.
387. l. 13. s. a. városátsze-, mi olv. városát, misze —
397. l. 11. s. f. secus olv. penes.
„ l. 13. s. f. quod olv. quem.
414. l. 15. s. a. vicininis olv. vicinis.
440. l. 18. s. a. Budán olv. Bécsben.
442. l. 2. és 3. s. f. quicudam olv. quibusdam.
469. l. 4. s. f. peperit olv. pepercit.
486. l. 19. s. a. Principis olv. Principi.
„ l. 17. s. a. Genitricis olv. Genitrici.
487. l. 18. s. a. minden itt olv. mindenütt.
504. l. 11. s. a. idem olv. iidem.
„ l. 9. s. a. Petrus progenitores olv. Petrus ac progenitores.
512. l. 3. s. f. vobis olv. nobis.
516. l. 15. s. f. ei olv. et.
587. l. 4. s. f. attractrum olv. attractum.
68. l. 12. és 13. s. a. eman-n tas olv. emanatas.
614. l. 11. és 12. s. f. consvedinem olv. consvetudinem.
„ l. 14. s. f. t nostri olv. nostri.
633. l. 13. s. a. 24. olv. 27.
-

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine is incurred by retaining it
beyond the specified time.

Please return promptly.

AD 103
4127034



2044 100 888 387